

KONSTYTUCYE PUBLICZNE

SEYMU
EXTRAORDYNARYJNEGO WARSZAWSKIEGO
POD WĘZŁEM

GENERALNEY KONFEDERACYI OBOYGA
NARODOW
TRWAJĄCEGO

Roku 1773. dnia 19. Kwietnia zaczętego, a z Limity y szczęściu Pro-
rogacyi w Roku 1775. przy utwierdzeniu Dziel Generalnych
Konfederacyi y rozwiązaniu onychże skończonego

Za zgodą Zgromadzonych y Skonfederowanych Stanow

UCHWALONE.
T O M I.



W WARSZAWIE, 1775.



W JMIE PANSKIE AMEN.

STANISŁAW AUGUST

Z BOŻEY ŁASKI KROL POLSKI, WIELKI XIĄŻE LITEWSKI, RUSKI,
PRUSKI, MAZOWIECKI, ZMUDZKI, KIJOWSKI, WOŁYNSKI,
PODOLSKI, PODLASKI, INFLANTSKI, SMOLENSKI,
SIEWIERSKI Y CZERNIECHOWSKI.

Utwierdzenie Generalney Konfederacyi.



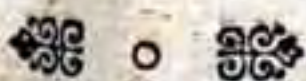
W Szem w obec w Państwach Naszych Koronnych, y W. X. Litt. tudzież w Prowincyach, do nich należących Obywatelom wiadomo czyniemy. Iż zważywszy nierozzerwaną jedność Stanow Skonfederowanych koncem doyscia terazniejszego Seymu uczynioną, tudzież pobudki tychże Stanow, w Aktach Konfederacyi dnia 16. Miesiąca Kwietnia zdziełanych, y do ksiąg Grodzkich Warszawskich, dnia 20. tegoż Miesiąca podanych deklaruiemy: Iż do Związku wzwyż wyrażonego przystąpiwszy, też Konfederacyą wspólnie z Stanami Rzeczypospolitey ztwierdzamy; który to Sejm y Konfederacyą potąd trwającą mieć chcemy, pokąd Traktat z Potencyami Sąsiedzkimi względem pretenfyi Ich do Państw Rzeczypospolitey mianych, Forma Rządu, y wszystkie Interessa decyzyi Seymu terazniejszego potrzebujące zakończone nie będą.

Sprawa Criminis Laesæ Majestatis.

Ponieważ Stany Zgromadzone żądają po Nas, ażeby Sądy dla odsądzenia wiszącej Sprawy, Criminis laesæ Majestatis Nostræ, niebawnie wyznaczone były, a Delegacya następująca, z tychże Stanow, Limity Seymu potrzebuie; więc za powszechną tychże Stanow zgodą stanowiemy: iż ta Sprawa w przeciągu Limity odsądzona być ma.

Akt Limity.

22 po-



za powrotem swoim to wszystko co praesentes ustanowią, podpisać powinni będą, ktoby zaś przeciwko tej, o absentujących się ustawie postąpić odważył się: tedy odsądzeniu od wszelkich Urzędów, & ab activitate podpadać będzie.

Co takim ułożywszy sposobem, y dogadzając tym działaniom czasu potrzebującym, Sejm terazniejszy do dnia piętnastego Wrzesnia w Roku terazniejszym przypadającego limitujemy, na który Termin wszyscy Senatorowie, Ministrowie y Posłowie Sejmu terazniejszy składający, przybydź obligowani są, którym w Sprawach Cywilnych, w Sądach wszelkich suspenzę do zakończenia Sejmu ostrzegamy, y Akt niniejszy aby był podpisany, przez Nas KROLA y UU. Marzałkow. Konfederacyi Generalney y Sejmowych mieć chcemy.

STANISŁAW AUGUST KROL.

Adam Łódzia Poniniski Marszałek Konf. Kor. Generalney y Sejmowy, Kuchmistrz Koronny. mpp.

Michał Hm. Radziwiłł Miecznik W. X. Litt. Marszałek Konf. Generalney W. X. Litt. y Sejmowy. mpp.

Delegati Ex Senatu & Ministerio.

Wielebni w Bogu Antoni Ostrowski Biskup Kujawski, Andrzej Młodziecowski Biskup Poznański, Ignacy Małalski Biskup Wileński, Paweł Felix Turcki Biskup Łucki, Antoni Onufry Okęcki Biskup Chełmski, Wielmożni Antoni Jabłonowski Poznański, Ignacy Twardowski Kaliski, Stanisław Lubomirski Kijowski, Andrzej Moszczeński Jnowrocławski, Xiążę Alexander Sapieha Połocki, Józef Nieśiołowski Nowogrodzki, Józef Podolski Płocki, Maciej Lanckoroński Bracławski, August Sułkowski Gnieźnieński, Woiewodowie; Józef Mielżyński Poznański, Andrzej Zienkiewicz Smoleński,

Józef Stępkowski Kijowski, Józef Wilczewski Podlaski, Teodor Szydłowski Mazowiecki Kasztelanowie wielcy, Urodzeni Symeon Szydłowski Zarnowski, Rafał Gurowski Przemycki, Adam Łucki Czechowski, Szymon Dzierżbicki Brzeziński, Józef Dąbski Kowalski, Antoni Lasocki Gołtyński, Kazimierz Karas Wiski, Jan Chryzostom Kraiewski Raciążki, Franciszek Podolski Ciechanowski, Kasztelanowie mnieyszy. Ex Equestri Ordine Urodzeni Stanisław Łętowski Podkomorzy Krakowski, Alexander Łętowski Podczaszy Krakowski, Posłowie z Woiewodztwa Krakowskiego, Raczynski Pisarz Wielki Koronny, Zakrzewski Miecznik Kaliski, Zakrzewski Podczaszy Wschowski, Prusimski Starosta Niszczoński, Posłowie z Woiewodztwa Poznańskiego, Szumski Oboźny Wileński, Narbutt Chorąży Lidzki, Stypański Sędzia Grodzki Lidzki, Szauman Sędzia Grodzki Bracławski, Tomaszewicz Sędzia Grodzki Bracławski Posłowie z Woiewodztwa Wileńskiego, Marcin Lubomirski Generał-Lieutenant w Woysku Koronnym, Krosnowski Podstoli Opoczyński, Kochanowski Woyski wyższy Radomski, Radomski Pisarz Ziemski Radomski, Chomentowski Woyski mnieyszy Stężycki, Hadziewicz Skarbnik Wislicki, Gołuchowski Posłowie z Woiewodztwa Sandomirskiego; Miaszkowski Starosta Gnieźnieński, Sieraszewski Generał-Adjutant J. K. Mci, Gurowski Podkomorzy Gnieźnieński, Korytowski Podśudek Gnieźnieński, Korytowski Chorąży Wschowski, Posłowie z Woiewodztwa Kaliskiego, Gozimirski Woyski Wschowski Poseł z Woiewodztwa Gnieźnieńskiego, Jeleni Sędzia Grodzki, Jelski Chorąży, Wolmer Sędzia Ziemski Grodzki Posłowie z Woiewodztwa Trockiego, Suchecki Stolnik Sieradzki, Tymowski Stolnik y Sędzia Grodzki Piotrkowski Posłowie z Woiewodztwa Sieradzkiego, Jerzmanowski Pisarz Grodzki Przedecki Poseł z Woiewodztwa

Ex Ministerio.

Wielmożny Stanisław Lubomirski Marszałek W. Koronny.

Wielebny Andrzej Młodziecowski Kanclerz W. Koronny.

Wielmożni Xże Michał Czartoryski Kanclerz W. W. X. Litt.

Jan Borch Podkanclerzy Koronny.

Joachim Chreptowicz Podkanclerzy W. X. Litt.

Teodor Wessel Podskarbi W. Kor.

Władysław Gurowski Marszałek Nadworny W. X. Litt.



wodztwa Łęczyckiego, Dąbski Chorąży Brzeski Kujawski, Bielecki Skarbnik Kowalski Połowie z Województwa Brzeskiego Kujawskiego, Sumiński Podczaszy Dobrzyński Poseł z Ziemi Dobrzyńskiej, Żyniew Starosta Berznicki Poseł z Powiatu Starodubowskiego, Tołoczko Woyski, Bułharyn Pisarz Ziemski Wołkowyscy, Połowie z Województwa Nowogrodzkiego, Rychłowski Chorąży Piotrkowski z Ziemi Czerskiej, Szamocki Chorąży Warszawski, Staniszewski Sędzia Ziemski Warszawski z Ziemi Warszawskiej, Wilczewski Podkomorzy Wiski z Ziemi Wiskiej, Frankowski Burgrabia Grodzki Warszawski z Ziemi Zakroczymskiej, Rościński Podstoli Prasnyński z ziemi Ciechanowskiej, Antoni Sułkowski Generał-Lieutenant w Woysku Koronnym z Ziemi Łomżyńskiej, Łempicki Starosta Rożański, Karniewski Pisarz Ziemski Grodzki Rożański z Ziemi Rożańskiej, Zieliński Sędzia Ziemski Liwski z Ziemi Liwskiej, Karcki Chorąży Rożański, Jezierski Miecznik Łukowski z Ziemi Nurskiej, Połowie z Województwa Mazowieckiego, Sietrzewitowski Podsekretarz Mielnicki Poseł z Województwa Podlaskiego, Łuszczewski Sędzia Ziemski, Łasocki Stolnik, Sochaczewscy, Dąbski Starosta Gostyniński, Zabłocki Podczaszy Gąbiński Połowie Województwa Rawskiego, Niemcewicz Sędzia Ziemski Brzeski Litewski, Poseł z Województwa Brzeskiego Litewski, Xiążę Woroniecki Chambelan J. K. Mci, Xiążę Antoni Czetwertyński, Sudymontowicz Czechel Horodniczy Zwinogrodzki, Xiążę Michał Czetwertyński, Połowie z Województwa Bracławskiego, Wołodkowicz Krayczy Miński, Jelenki Podkomorzy Mozyrski, Lenkiewicz Pisarz Ziemski Mozyrski, Pruszanowski Podczaszy, Wierpsza Krayczy Rzeczyccy, Połowie, z Województwa Mińskiego.

STANISŁAW AUGUST KROL.

Adam Łodzia Poniński Marszałek Konf. Kor. Generalney y Seymony, Kuchmistrz Koronny mpp.

Michał Hm. Radziwiłł Miecznik W. X. Litt. Marszałek Konf. Generalney W. X. Litt. y Seymony mpp.

Floryan Junosza Drenowski Cześnik Ziemi Łomżyńskiej, Generalney Konf. Koronney y Seymony Sekretarz mpp.

PLENIPOTENCYA.

STANISŁAW AUGUST

Z BOZEY ŁASKI KROL POLSKI, WIELKI XIĄŻE LITEWSKI, RUSKI, PRUSKI, MAZOWIECKI, ZMUDZKI, KIJOWSKI, WOŁYNSKI, PODOLSKI, PODLASKI, JNFLANTSKI, SMOLENSKI, SIEWIERSKI, Y CZERNIECHOWSKI.

STosując się do Aktu Limity na dniu dzisiejszym przez Nas Krola y Urodzonych Marszałkow Stanow Skonfederowanych Obojga Narodow y Seymowych podpisanego, którym Delegacyą do traktowania, konkludowania, y podpisania z WW. Baronem Rewyżskim, Baronem Stackelbergem y Benoit Pełnomocnemi Ministrami Dworow Wiedeńskiego, Petersburskiego y Berlińskiego, względem pomiarkowania Pretensyi do zagarnionych pod Panowanie respective każdego Kraiow Naszych, tudzież względem ułożenia Formy Rządu Rzeczypospolitey ku iak naytrwalszemu y naylepszemu powszechnemu Dobru za Ich Przyacielskim przyłożeniem się wyznaczyć, y umocować osobnym wyrażonym Aktem Plenipotencyi za zgodą Wszech Stanow Rzeczypospolitey determinowaliśmy, y Osoby rzeczoną Delegacyą składać mające, to jest: od Tronu Naszego sub Præfidentia primi in Ordine cały Senat przytomny y Ministerium Obojga Narodow iako to:

Ex Senatu.

Wielebnych w Bogu Antoniego Ostrowskiego Biskupa Kujawskiego, Andrzeja Młodzieciowskiego Biskupa Poznańskiego, Ignacego Małłalskiego Biskupa Wileńskiego, Pawła Felixa Turskiego Biskupa Łuckiego, Antoniego Onufrego Okęckiego Biskupa Chełmskiego, Wielmożnych Antoniego Jabłonowskiego Poznańskiego, Ignacego Twardowskiego Kaliskiego, Stanisława Lubomirskiego Kiiowskiego, Andrzeja Molżczyńskiego Inowrocławskiego, Xiążęcia Alexandra Sapiehy Połockiego, Józefa Nieśiołowskiego Nowogrodzkiego, Józefa Podolskiego Płockiego, Macieja Lanckorońskiego Bracławskiego, Augusta Sułkowskiego Gnieźnieńskiego Woiewodow, Mielżyńskiego Poznańskiego, Andrzeja Zienkowicza Smoleńskiego, Józefa Stępkowskiego Kiiowskiego, Józefa Wilczewskiego Podlaskiego, Teodora Szydłowskiego Mazowieckiego Kasztelanow Większych; Urodzonych Symeona Szydłowskiego Zarnowskiego, Rafała Gurowskiego Przemęckiego, Adama Łackiego Czechowskiego, Szymona Dzierżbickiego Brzezińskiego, Józefa Dąbskiego Kowalskiego, Antoniego Łasockiego Gołtyńskiego, Kazimierza Karasia Wizkiego, Jana Chryzostoma Kraiewskiego Raciążkiego, Franciszka Podolskiego Ciechanowskiego, Kasztelanow Mniejszych. Ex Equestri Ordine: Urodzonych Stanisława Łętowskiego Podkomorzego Krakowskiego, Alexandra Łętowskiego Podczaszego Krakowskiego, Połow z Woiewodztwa Krakowskiego; Raczyńskiego Pisarza W. Koronnego, Zakrzewskiego Miecznika Kaliskiego, Zakrzewskiego Podczaszego Wschowskiego, Przyemskiego Starostę Niszczońskiego, Połow z Woiewodztwa Poznańskiego, Szumskiego Oboźnego Wileńskiego, Narbutta Chorążego Lidzkiego, Stypańkowskiego Sędziego Grodzkiego Lidzkiego, Szaumana Sędziego Grodzkiego Bracławskiego, Tomaszewicza Sędziego Grodzkiego Bracławskiego, Połow z Woiewodztwa Wileńskiego, Marcina Lubomirskiego Generała-Licutenanta w Woysku Koronnym, Krosnowskiego Podstolego Opoczyńskiego, Kochanowskiego Woyskiego wyższego Radomskiego, Radonńskiego Pisarza Ziemskiego Radomskiego, Chomentowskiego Woyskiego mniejszego Stężyckiego, Hadziewiczza Skarbnika Wiślickiego, Gołuchowskiego Połow z Woiewodztwa Sandomierskiego, Miaszkowskiego Starostę Gnieźnieńskiego, Sieraszewskiego Generała Adiutanta J. K. Mci, Gurowskiego Podkomorzego Gnieźnieńskiego, Korytowskiego Podstędką Gnieźnieńskiego, Korytowskiego Chorążego Wschowskiego, Połow z Woiewodztwa Kaliskiego, Gozimerskiego Woyskiego Wschowskiego, Połow z Woiewodztwa Gnieźnieńskiego, Jelenkiego Sędziego Grodzkiego, Jelskiego Chorążego, Wolmera Sędziego Ziemskiego Grodzkiego, Połow z Woiewodztwa Trockiego, Sucheckiego Stolnika Sieradzkiego, Tymowskiego Stolnika y Sędziego Grodzkiego Piotrkowskiego, Połow z Woiewodztwa Sieradzkiego, Jerzmanowskiego Pisarza Grodzkiego Przedeckiego, Połow z Woiewodztwa Łęczyckiego, Dąbskiego Chorążego Brzeskiego Kujawskiego, Biesiekierskiego Skarbnika Kowalskiego, Połow z Woiewodztwa Brzeskiego Kujawskiego, Sumińskiego Podczaszego Dobrzyńskiego, Połow z Ziemi Dobrzyńskiej, Zyniewa Starostę Berznickiego, Połow z Powiatu Starodubowskiego, Tołoczka Woyskiego, Bułharyna Pisarza Ziemskiego Wolkowskich, Połow z Woiewodztwa Nowogrodzkiego, Rychłowskiego Chorążego Piotrkowskiego, z Ziemi Czerkiewi, Szamockiego Chorążego Warszawskiego, Stanisławskiego Sędziego Ziemskiego Warszawskiego, z Ziemi Warszawskiej, Wilczewskiego Podkomorzego Wizkiego, z Ziemi Wiśkiewi, Frankowskiego Burgrabiego Grodzkiego Warszawskiego, z Ziemi Zakroczymskiej, Rościszewskiego Podstolego Prafnyskiego, z Ziemi Ciechanowskiej, Antoniego Sułkowskiego Generała-Licutenanta w Woysku Koronnym, z Ziemi Łomżyńskiej, Łempickiego Starostę Rożańskiego, Karniewskiego Pisarza Ziemskiego y Grodzkiego Rożańskiego, z Ziemi Rożańskiej, Zielińskiego Sędziego Ziemskiego Liwskiego, z Ziemi Liwskiej, Karł-

Ex Ministerio.

Wielmożnego Stanisława Lubomirskiego Marszałka Wielkiego Koronnego. Wielebnego Andrzeja Młodzieciowskiego Kanclerza W. Koronnego. Wielmożnych Xiążęcia Michała Czartoryskiego Kanclerza Wielkiego, Wielkiego Xięstwa Litewskiego. Jana Borchy Podkanclerzego Koronnego. Joachyma Chreptowicza Podkanclerzego Wielkiego Xięstwa Litewskiego. Teodora Węsła Podskarbiego Wielkiego Koronnego. Władysława Gurowskiego Marszałka Nadwornego Wielkiego Xięstwa Litt.

go Chorążego Rożańskiego, Jezierskiego Miecznika Łukowskiego, z Ziemi Nur-
 tki, Połow z Województwa Mazowieckiego, Siefertowitowskiego Podłódka Miel-
 nickiego, Połow z Województwa Podlaskiego, Łuszczewskiego Sędziego Ziemskiego,
 Łasockiego Stolnika Sochaczewskich, Dąbskiego Starostę Gołtyńskiego, Zabłockie-
 go Podczaszego Gąbińskiego, Połow z Województwa Rawskiego, Niemcewicza Sę-
 dziego Ziemskiego Brzeskiego Litewskiego, Połow z Województwa Brzeskiego Lite-
 wskiego, Xiążęcia Woronieckiego Chambelana J. K. Mci, Xiążęcia Antoniego Cze-
 twertyńskiego, Sudymuntowicza Czeczela Horodniczego Zwinogradzkiego, Xiążę-
 cia Michała Czwertyńskiego Połow z Województwa Bracławskiego, Wołodko-
 wicza Krayczego Mińskiego, Jeleńskiego Podkomorzego Mozyrskiego, Lenkiewicza
 Pisarza Ziemskiego Mozyrskiego, Pruszanowskiego Podczaszego, Wierpszę Kraycze-
 go Rzeczyckich, Połow z Województwa Mińskiego mianowaliśmy, tym mianowa-
 nym y umocowanym przez Nas Delegatom ninieyszą Plenipotencyą Naszą daie-
 my zupełną moc y władzę z wzwyż wspomnionemi WW. Baronem Rewytzskim,
 Baronem Stackelbergem, Benoit, Dworow Wiedeńskiego, Petersburskiego y Ber-
 lińskiego, Pełnomocnemi Ministrami, lub z temi, którzyby byli na to od tychże
 Wiedeńskiego, Petersburskiego y Berlińskiego Dworow mianowani y umocowani
 wchodzić w wszelkie rozmowy y umowy, przekłady y wykłady, czynności y ne-
 gocyacye z każdym osobno, lecz pod Gwarrancyą drugich dwóch, względem pre-
 tensyi do Kraiow Naszych zagarnionych, respective pod każdego z nich panowa-
 nie y tych ustąpienia, prawem wieczystym przyznania, tudzież względem Formy
 Rządow, ku iak naytrwalszemu y iak naylepszemu powszechnemu Dobru, za ich
 przyjacielskim przyłożeniem się y pod Gwarrancyą wszystkich trzech konkludować
 y podpisać. Pozwalamy im także układać, stanowić, konkludować y podpisywać
 to wszystko, co uznają byż koniecznością y rzeczą sprawiedliwą, nayużyteczniej-
 szą y nayprzyzwoitszą prawdziwym interesom Państw Naszych y Rzeczypospoli-
 tey. Mianowicie zaś, żeby granice, swobody wolności Rzeczypospolitey, iako też
 Wiara Święta Rzymska Katolicka panująca, na przyszły czas według ustanowie-
 nia Delegatow Naszych nieporuszenie ubezpieczone zostały. Nad to ciż Delegaci
 będą mieli moc y władzę tak robić y stanowić wszystko, iakobyśmy to sami w
 trzech Stanach zgromadzeni stanowili y robili, obiecując y przyrzekając słowem
 Naszym Krolewskim za zezwoleniem drugich dwóch Stanow, iż cokolwiek miano-
 wani Pełnomocni Delegaci Nasi zrobią y postanowią, to my nie tylko przyimie-
 my, ratyfikować będziemy, ale też y do skutku przyprowadzimy. Dan w War-
 szawie Dnia Ośmnaściego Miesiąca Maia, Roku Pańskiego Tyśiącznego Siedm-
 ntego Siedmdzieiesiątego Trzeciego, Panowania Naszego Dziewiątego Roku.

STANISŁAW AUGUST KROL.

(Locus Sigilli Maioris Regni.)

(Locus Sigilli Maioris M. D. L.)

*And. Stanisław Młodziecowski Biskup Po-
 znański, K. W. K. mpr.
 Jan Borch Podkanclerzy Koronny.*

*M. Xze Czartoryski K. W. W. X. Lit.
 J. Chreptonicz Podkanclerzy Wielkiego
 Xięstwa Litt.*

Prorogacya Seymu.

POnieważ wyznaczona od Nas y Stanow Skonfederowaney Rzeczypospolitey De-
 legacya do traktowania z Wielmożnemi Baronem Rewytzskim Wiedeńskim,
 Baronem Stackelbergem Rossyjskim, Benoit Pruskim Połami, Pełnomocnikami Dwor-
 row swoich do ułożenia wspólnie z niemi przez sposób Traktatu z Nayiasnieysze-
 mi Cesarzową, Krolową Węgierską y Czeską, Imperatorową Rossyjską y Krole-
 m Pruskim Monarchami ich podług intencji Nayiasnieyszych Stron zawierających
 tenże Traktat y podług naszego Aktu Limity, tego wszystkiego, co do czynienia
 na tym Seymie zachodzi ku ubezpieczeniu Wolności Narodowej, y ku opatrzeniu
 na zawsze stałości Formy Rządow Rzeczypospolitey, iako też całej Uchwały Praw
 przez ten Seym wygotować tego dzieła w tym czasie nie mogła, y przez Wielebnego w
 Bogu Xiędza Biskupa Kujawskiego Prezydenta Traktatu z strony Naszey, y Urodzo-
 nych

nych Marszałkow Generalney Konfederacyi y Seymowych potrzebę Prorogacyi Seymu do kontynuowania w tym czasie swoich tak konferencyi z Wielmożnemi Trzech Dworow Sąsiedzkich Pełnomocnemi Ministrami, iako y ułożenia wspólnie z niemi pod approbacyą Naszą y Skonfederowanych Stanow tego wszystkiego tak, iak wspomniony Akt Limity tego samego Seymu opiewa, przełożyła; przeto za powszechną zgodą Stanow Skonfederowanej Rzeczypospolitey prorogujemy, y przedłużamy ten Sejm do dnia dwudziestego drugiego Stycznia Roku przyszłego. Przydając do liczby Delegacyi Naszey Wielmożnych Branickiego Hetmana Polnego Koronnego, Walickiego Kasztelana Rawskiego, Urodzonych Lipskiego, Radziwińskiego, z Woiewodztwa Gnieźnieńskiego Posłow, Gomolińskiego Vice-Instrygatora Koronnego, Posła z Woiewodztwa Łęczyckiego, Korzeniewskiego Posła z Powiatu Pińskiego, y chcąc po Delegacyi Naszey, ażeby iak naysilniej y iak naydokładniej powierzone sobie czynności przy Urodzonych Marszałkach Generalney Konfederacyi y Seymowych, do approbacyi Naszey oraz Skonfederowanej Rzeczypospolitey iak nayprędzey być może, przyniosła.

Adam Łodzia Poniński M. K. G.

Michał Hm Radziwiłł Marszałek Konf. Główny W. X. Litt. y Seymowy mpr.

Floryan Junosza Drennowski Cześnik Ziemi Łomżyńskiej, Główny Konfederacyi Koronney y Seymowy Sekretarz mpr.

Trzecia Prorogacya Seymu.

Ponieważ wyznaczona od Nas Delegacya dla różnych trudności ieszcze obowiąz-
zkow od Rzeczypospolitey na siebie włożonych nie dopełniła: Przeto za powszechną Stanow Skonfederowanych zgodą dla ułożenia tego Dzieła Sejm terazniejszy na dniu dzisiejszym z Limity przypadający, do dnia szóstego Maja w Roku terazniejszym przypadającego podług danej teyże Delegacyi przez poprzedzające Rzeczypospolitey wyroki mocy, prorogujemy.

Adam Łodzia Poniński Marszałek Gen. Konf. Kor. y Seymowy mpr.

Michał Hm Radziwiłł M. y M. K. G. W. X. Litt. y Seymowy mpr.

Prorogacya Seymu.

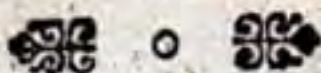
Gdy dla różnych okoliczności nie przyszło ieszcze Delegacyi Naszey do dopełnienia y uskutecznienia zleceń y przepisow Rzeczypospolitey, a te podług obmowy naysilniejszey Limity ułożone y dokończone bydz mają. Przeto przychylając się do prezentacyi Wielebnego Prezesa teyże Delegacyi y Urodzonych Marszałkow Generalney Konfederacyi Koronney, oraz Wielkiego Xięstwa Litewskiego y Seymowych, Nam Krolowi y Stanom Rzeczypospolitey uczynionych, Sejm terazniejszy z ostatney Limity na dzień szósty terazniejszego Miesiąca przypadający, do dnia pierwszego Pazdziernika w Roku teraz idącym przyść mającego limitujemy, y prorogujemy. Chcąc mieć, ażeby Delegacya Nasza w przytomności Urodzonych Marszałkow Generalney Konfederacyi y Seymowych w tym przeciągu czasu z Wielmożnemi Ministrami Trzech Dworow Sąsiedzkich wszelkie okoliczności teyże Delegacyi zlecone zakończyć starała się.

Adam Łodzia Poniński Marszałek Gen. Konf. Koron. y Seymowy mpr.

Michał Hm. Radziwiłł M. M. K. G. W. X. Litt. y Seymowy mpr.

Prorogacya Seymu.

Ponieważ Delegacya Nasza dotąd ieszcze interessow Rzeczypospolitey nie dokończyła, co Nam Krolowi przez Prezydującego na teyże Delegacyi y Urodzonych Marszałkow Stanu Rycerskiego jest doniesiono z przełożeniem potrzeby przedłuże-



Wzruszenia Seymu terazniejszego. Więc My Krol za powszechną Stanow Zgromadzonych y Skonfederowanych zgodą, Seym terazniejszy na dniu dzisiejszym, to jest prima Odoobris z Limity przypadający, do dnia piętnastego Novembris w Roku terazniejszym przychodzącego limitujemy y przedłużamy, zalecając teyże Delegacyi Naszey, ażeby przy Urodzonych Marszałkach Generalney Konfederacyi y Seymowych, lub w przypadku choroby onych albo niebytności, pierwszych in Ordine mieysce Marszałkow zastępujących rozpoczęte dzieło swoje w przeszłych Limitach zalecone do skutku przeprowadziła.

Adam Łodzia Xzc Poniński Marszałek Gen. Michał Hm Radziwiłł M. M. K. G. W.
Konf. Kor. y Seymony. X. Litt. y Seymony mpr.

Prorogacya Seymu.

ZA uczynioną Stanom Zgromadzonym relacją przez Przewielebnego Prezesa Delegacyi Naszey, że ieszcze wiele Spraw publicznych do wewnętrznego porządku Rzeczypospolitey ściągających się do roztrząsania y ułożenia na teyże Delegacyi zostaje, uznaliśmy za rzecz sprawiedliwą czynności y władzę Aktem Limity najpierwszey y Prorogacyami przeszłemi iey udzieloną prorogować ad ultimam Februarii inclusive w Roku następującym, a tak Seym terazniejszy do wyrażonego czasu limitujemy.

Adam Łodzia Xzc Poniński Marszałek Gen. Michał Hm Radziwiłł M. M. K. G. W.
Konf. Kor. y Seymony. X. Litt. y Seymony mpr.

Prorogacya Seymu.

MY Krol z Stanami Skonfederowanemi na termin Seymu terazniejszego z Prorogacyi przypadający Zgromadzonemi wchodząc w przełożenie przez Przewielebnego Prezesa Delegacyi uczynione, ieszcze raz potrzebną tegoż Seymu ostatnią Prorogacyą do dni kilkunastu oświadczającego dla zakończenia całego teyże Delegacyi Dzieła ieszcze iedną Prorogacyą do dnia 20. tego Miesiąca Marca Roku terazniejszego dajemy, chybaby potrzeba ułożenia Traktatow Commerciorum & separatorum Articulorum tego wyciągała, która Delegacya stosując się do najpierwszego Aktu Limity o ewakuacyą Woyska Zagranicznego traktować ma.

Adam Łodzia Xzc Poniński Marszałek Gen. Michał Hm Radziwiłł M. M. K. G. W.
Konf. Kor. y Seymony. X. Litt. y Seymony mpr.

Plenipotencya od Nayiaśnieyszey Cesarzowy, Krolowy Węgierskiej, W. Karolowi Rewytzskiemu Posłowi Teyże Nayiaśnieyszey Cesarzowy Krolowy Węgierskiej dana.

NOs Maria Theresia Dei Gratia Romanorum Imperatrix Vidua, Regina Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae & Lodomeriae, Archidux Austriae, Dux Burgundiae, Styriae, Carinthiae & Carnioliae, Magna Princeps Transylvaniae, Marchio Moraviae, Dux Brabantiae, Limburgi, Lucemburgi & Geldriae, Wurtembergae, Superioris & Inferioris Silesiae, Mediolani, Mantuae, Parmae, Placentiae, Guastallae, Osvecinae & Zatoriae, Princeps Sveviae, Comes Habsburgi, Flandriae, Tyrolis Hannoniae, Kiburgi, Goritiae & Gradiscæ, Marchio Sacri Romani Imperii, Burgoviae, Superioris & Inferioris Lusaciae, Comes Namurci, Domina Marchiae, Slavonicae & Mechliniae, Lotharingiae & Barri Dux, Magna Dux Hettruriae.

Notum testatumque vigore praesentium facimus: Quum circa solemnem Cessionem Poloniae Provinciarum quas utpote portionem iis æquivalentem, in qua ab aliquot

ab aliquot retro Sæculis tum Hungariæ, tum Bohemiæ Regibus, indubitata jura competunt, communicato cum totius Russiæ Imperatrice Borussicæque Rege Consilio, nuper occupavimus: Nobis Regique ac Reipublicæ Poloniæ visum est, in Comitibus, quæ nunc Varsaviæ celebrantur, colloquia institui; Hinc Nos, Legato Nostro Extraordinario & Ministro Plenipotentiariorum Illustri & Magnifico Fideli Nobis dilecto Libero Baroni Carolo Rewiczky de Revisnye Camerario Nostro actuali tanquam Commissario plenam facultatem dedimus, sicuti præsentibus Illi damus, ut cum Regis, Reipublicæque Commissariis plena itidem facultate instructis, non solum super isthac Cessione, sed etiam circa alias res domesticas Regni quæquæ huc spectare possent, colloquia instituat, conferat atque concludat. Verbo Cæsareo, Regio & Archiducali spondentes Nos ea omnia & singula quæ præfatus Noster Minister Plenipotentiariorum ita egerit, tractaverit subscripserit, atque signaverit, rata, grata & accepta habituras, & Rathhabitionum Nostrarum Tabulas, in tempore convento extradituras esse. In quorum omnium fidem majusque Robur præsentibus Plenipotentiariorum Tabulas, manu Nostra subscripsimus Sigilloque Nostro Cæsareo Regio & Archiducali pendente firmari jussimus. Datum in Civitate Nostra Viennæ die 27. Maii Anno Domini Millesimo septingentesimo, septuagesimo tertio. Regnorum Nostrorum trigesimo tertio.

MARIA THERESIA.

W. Kaunitz Rittberg mp.

Ad Mandatum Sacræ Cæsareæ ac Regiæ Apostolicæ
Mattis proprium.

Henr. Gabr. à Collenbach mpp.

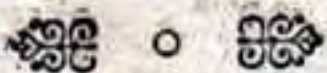
Plenipotencia Cæsareo-Regia pro L. B. Carolo Rewiczky de Revisnye ad concludendum supra Cessionem certarum Poloniæ Provinciarum occupatarum aliasque Regni res cum Poloniæ Regis Reipublicæ Commissariis ad hæc denominatis.

(L. S.)

<i>Plenipotencia à Serenissima Imperatrice Totius Russiæ Generoso Baroni Ottoni Magno de Stackelberg ejusdem Serenissimæ Imperatoris Majestatis Extraordinario Legato ac Plenipotentiariorum data.</i>	Plein-pouvoir donné par la Sérénissime l'Impératrice de toutes les Russies à Mr. le Baron Otto Magnus Stackelberg de la part de Sa Majesté Impériale Ambassadeur Extraordinaire & Plénipotentiaire.
--	---

Divina favente Clementia Nos Catharina secunda Imperatrix & Autocratrix Totius Russiæ, Moscoviæ, Kiœviæ, Wladimiriæ, Novogardiæ, Zarina Casani, Zarina Astrachani, Zarina Siberiæ, Domina Plescoviæ, & Magna Dux Smolensci, Dux Esthoniæ, Livoniæ, Careliæ, Tiveriæ, Jugoriæ, Permiæ, Viathæ, Bulgariæ, & aliorum Domina & Magna Dux Novogardiæ, inferioris Terre Czernigoviæ, Resaniæ, Rostoviæ, Jaroslaviæ, Belo-Oseriæ, Udoriæ, Obdoriæ, Condiniæ, totiusque Septemtrionalis Plagæ Dominatrix & Domina Iberiæ Terræ

Par la Grâce de Dieu Nous Catherine II. Impératrice & Autocratrice de toutes les Russies, de Moscovie, Kijovie, Wladimirie, Novogrod, Czarine de Casan, Czarine d'Astracan, Czarine de Siberie, Dame de Plescau, & Grande Duchesse de Smolensco, Duchesse d'Estonie, de Livonie, Carelie, Tiver, Jugrie, Permie, Viatka, Bulgarie, & d'autres, Dame & Grande Duchesse de Novogorod inférieur, & Chernigovie, Resan, Rostov, Jaroslav, Belo-Oserie, Udorie, Obdorie, Condinie, Dominatrice de tout le côté du Nord, Dame d'Iverie



Terra Czerkassinensium & Montanorum Ducum Aliorumque Hereditaria Domina & Dominatrix &c.

d'Iverie & Princesse Héréditaire & Souveraine des Czars de Cartalinie & Géorgie, comme aussi de Cabardinie des Princes de Czirkassie de Gorsky & d'autres.

Omnibus ac singulis quorum interest hisce notum facimus, cum juxta solennem Declarationem quam Mense Septembri Anni præteriti Millesimi septingentesimi septuagesimi secundi, Majestati suæ Regi Poloniae per Legatum Nostrum Extraordinarium ac Plenipotentiarium Baronem Ottonem Magnum de Stackelberg exhiberi jussimus, simul ac conjunctim cum similibus declarationibus Majestatis suæ Imperatricis Romanæ ac Reginae Hungariæ & Bohemiæ Majestatisque suæ Regis Borussiae Inclita Respublica Polonica in Liberis Comitibus in Urbe Regia Varsavia jam convenerit, juxtaquæ Nobis pariter ac Viennensi, Berolinensique Aulis causa sit, cur postulemus & expectemus, ut Majestas sua Regia Inclitaque Respublica Polonica ad propositam illis à Nobis ac utraque memorata Aula amicabilem istisque ipsis adeo necessariam negotiationem accedere non detrectura sint, hanc ob rem ad perficiendam hanc negotiationem pangendosque ejusmodi Publicos ac formales Actus qui mutuam illarum amicitiam, sinceram Concordiam ac innoxiam vicinitatem firmis, & in futura tempora duraturis fundamentis superstruendo singulis compascissentibus, proficui esse queant, eligentes, designates, constituentes Cubicularium Nostrum Actualem ac jam antea apud Majestatem suam Regiam Remquepublicam Polonicam fide publica munitum Legatum Extraordinarium & Plenipotentiarium Baronem Ottonem Magnum de Stackelberg eundem hoccè Nostro Mandato ad negotiandum cum designandis à Majestate sua Regia Remquepublica Polonica Plenipotentiariis, eligimus, designamus, constituimus ac fide publica munimus. Verboquæ Nostro Imperiali promittimus Nos quid quid præfati Plenipotentiarii Nostri Baronis de Stackelberg Reliquorumque Plenipotentiariorum omnium Consensu probatum, constitutum atque subsignatum erit, approbaturas, confirmaturas, ac præfinito tempore ratihabaturas esse. In hujus rei fidem hoc datum à Nobis illi Mandatum propria manu subsignavimus, ac Sigillo Nostro Imperatorio corroborari jussimus. Datum in Villa Zarscoe-Selo die X. Mensis Maii, Anno Millesimo septingentesimo septuagesimo tertio, Imperii Nostri undecimo.

Declarons par la présente à tous, & à un chacun à qui il peut appartenir comme en conséquence, de la Declaration Solennelle, que Nous fîmes remettre au mois de Septembre de l'année dernière Mille sept-cent soixante douze à Sa Majesté le Roi de Pologne par notre Ministre Plenipotentiaire le Baron Otto Magnus Stackelberg conjointement & en même tems que de pareilles Declarations furent remises, à Sa dite Majesté de la part de Sa Majesté l'Imperatrice des Romains, Reine de Hongrie & de Bohême, & de Sa Majesté le Roi de Prusse, la Sérénissime République de Pologne s'assemble actuellement en une Diète Libre dans sa Capitale à Varsovie & que nous, ainsi que les Cours de Vienne & de Berlin avons une juste raison, de demander, & d'attendre, que Sa Majesté le Roi & la Sérénissime République de Pologne ne refuseront point d'entrer dans la négociation amiable & si nécessaire pour Eux, qui Leur sera proposée de notre part & de celle des deux susdites Cours. Pour cette raison Nous de notre part pour la confection de la dite négociation & la conclusion de tels Actes publics & formels y relatifs qui pourront être utiles à toutes les parties contractantes, en affermissant, sur des fondemens solides pour l'avenir entre Elles l'amitié réciproque, la bonne Union & un bon voisinage sur-choisissant, commettant, établissant, & accréditant, pour Notre Plenipotentiaire le Baron Otto Magnus Stackelberg, notre Chambelan actuel, lequel, sans cela est déjà accrédité auprès de Sa Majesté le Roi & la République de Pologne comme Notre Ministre Extraordinaire & Plenipotentiaire, Nous le choisissons, commençons, établissons & accréditons effectivement par ce Notre présent plein-pouvoir pour Notre Plenipotentiaire, à l'effet de traiter avec les Plenipotentiaires, qui seront nommés de la part de Sa Majesté le Roi & la République de Pologne ensemble ou séparément, avec les Plenipotentiaires pareillement nommés de la part de Leurs Majestés l'Imperatrice des Romains Reine d'Hongrie & de Bohême & le Roi de Prusse. Promettant sur notre parole Impériale d'avoir pour agréable confirmer & ratifier dans le tems convenu tout ce qui aura été convenu arrêté, & signé avec tous, les Susdits Plenipotentiaires, par notre dit Plenipotentiaire le Baron Otto Magnus Stackelberg. En Foi de quoi ayant signé ce notre présent Plein-pouvoir à lui
donné

donné de notre propre Main, Nous l'avons fait revêtir de notre Sceau Impérial. Donné à Zarscoe-Celo le 10. du Mois de Mai l'An de Grace 1773. & de notre Regne la onzieme Année.

(L. S.) CATHARINA.

Comes N. Panin
Princeps Alexander Galitzin.

(L. S.) CATHERINE,

Comte N. Panin
Le Pr. Alexandre de Galitzin.

Plenipotencia à Serenissimo Rege Borussiae Generoso Gedeoni de Benoit Ejusdem Serenissimi Regis Borussiae Ministro & Plenipotentiaro data.

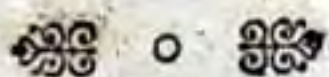
NOS Fridericus Dei Gratia Rex Borussiae Marggravius Brandenburgensis, Sacri Romani Imperii Camerarius & Princeps Elector, Supremus Silesiae Dux, Princeps Supremus Arausionensis novi Castri & Valengiae nec non Comitatus Glacensis; Geldriae Magdeburgi, Cliviae, Juliaci, Montium, Stettini Pomeraniae, Cassubiorum, Vandalorum, & Megapolis nec non Crosnae Dux, Burggravius Norimbergensis, Princeps Halberstadii Mindenae, Camini, Vandalii, Severini, Raceburgi, Ostfrisiae & Mursae, Comes Hohenzollerae, Ruppini, Marcae, Ravensbergi Hohensteinii, Tecklenburgi, Sucrini, Lingae, Burae, & Leerdami, Dominus Ravensteinii Rostochii, Stargargae, Lavenburgi, Butoviae, Arlayae &c. Bredae &c. &c.

Notum testatumque facimus Universis & Singulis quorum interest; Quum Nobis praecipue in Votis sit, ut dissidia, quae inter Nos & Serenissimum & Potentissimum Regem & Rempublicam Poloniae super Occupatione & Cessione Districtuum quorundam Poloniae & Borussiae, in quos Jura Nostra tandem vindicare eorumque Possessionem Anno praeterito apprehendere consultum duximus, exoriri possent, quantoties fieri potest sopiantur omnium Controversiarum quae inter Nos & Regnum Poloniae agitantur, fomes & materia penitus tollatur & antiquae amicitiae & vicinitatis Vincula restabulantur, Nobisque spes sit Serenissimum Regem & Rempublicam Poloniae ad tam salutarem finem obtinendum pari desiderio ferri. Nos ob compertam Fidem & Prudentiam Fidelis Nobis Dilecti Generosi Gedeonis de Benoit Ministri Nostri Plenipotentiarum penes Aulam Varsaviensem, & ad id negotium tractandum & perficiendum, tanquam Nostro Plenipotentiaro amplissimam Facultatem & plenum Mandatum dedisse, sicuti praesentium vigore damus & impertimur, ut cum Serenissimi & Potentissimi Regis & Reipublicae Plenipotentiarum ad opus tam salutare perficiendum pari facultate munitis, Nostro nomine super Conditionibus Transactionis & Pacificationis praecipue super Cessione Provinciae à Nobis vindicarum, nec non de aliis rebus Domesticis Regni quae formam Reipublicae ejusque Constitutionem spectare possent, tractet, conveniat & concludat, Articulosque de quibus conventum fuerit, signet, eaque omnia peragat, quae Nos ipsi hac in re agere possemus. Verbo Nostro Regio spondentes Nos ea omnia, quae memoratus Noster Plenipotentiarus egerit, concluderit, ac signaverit, rata, grata & accepta habituros esse. In quorum omnium fidem Majusque Robur praesentes pleni Mandati Tabulas manu Nostra subscripsimus, Sigilloque Nostro Regio communiri jussimus. Dabantur Berolini die 5ta Aprilis Anno 1773tio.

(L. S.) FRIDERIC.

Finckenstein Hertzberg.

Plenipotencia pro Regio Ministro Plenipotentiaro de Benoit.



T R A I T É

T R A K T A T

*Entre Sa Majesté le Roi
& la République de Polo-
gne, & Sa Majesté l'Im-
pératrice Reine de Hon-
grie & de Bohême.*

Au Nom de la très Sainte Trinité.

Między Najiaśn. KROLEM
Jmcią y Rzeczpospolitą
Polską y Najiaśnieyszą Ce-
sarzową Krolową Węgierską
y Czeską.

w Jmie Troycy Świętej.

SOit notoire à quiconque appartient ; Sa Majesté l'Impératrice Reine Apostolique de Hongrie & de Bohême, après avoir fait occuper par ses Troupes quelques Districts de la Pologne en conséquence du concert arrêté pour cet effet entre Elle, Sa Majesté l'Impératrice de toutes les Russies, & Sa Majesté le Roi de Prusse a fait déclarer par un memoire présenté à Varsovie au Mois de Septembre de l'Année dernière les droits, & les raisons qui l'ont engagée à cette démarche. Sa Majesté le Roi de Pologne, en conséquence du résultat du Conseil du Sénat assemblé au Mois de Novembre de la même Année y a répondu, relativement à une future Diète Générale par des Protestations Solemnelles contre cette occupation. Et de cet état des choses il en a résulté le danger le plus imminent, de voir troubler l'Amitié & la bonne harmonie, qui ont subsisté jusqu'ici entre Sa Majesté le Roi & la République de Pologne, & Sa Majesté l'Impératrice Reine. Mais après avoir mûrement réfléchi de part & d'autre sur les funestes effets qu'auroit entraîné un pareil événement, heureusement l'esprit de Conciliation a prévalu & on est convenu en conséquence de faire ouvrir des conférences de Pacification à Varsovie, à une Diète Extraordinaire, indiquée pour cet effet au gré du désir des trois Cours Contractantes & d'y faire travailler à un prompt accommodement des différends, auxquels ont donné lieu les circonstances présentes, par des Plénipotentiaires, & Commissaires autorisés de part & d'autre. Pour cet effet Sa Majesté le Roi & la République ont autorisé & muni de Leur Plein-pouvoir. Du Sénat, Les Eveques : Antoine Ostrowski de Cujavie & de Poméranie ; André Stanislas Kostka Młodzieiowski de Posen & de Varsovie : Ignace Massalski de Vilna, Paul Felix Turski de Lucéorie & de Bresc en Lithvanie, Antoine Onufre Okęcki de Chełm : Les Palatins, Antoine Jabłonowski de Posen, Ignace Twardowski de Kalisz, Stanislas Lubomirski de Kijovie, André Moszczeński d'Inowrocław : le Prince Alexandre Sapieha

de

Niech będzie wiadomo komu należy. Najiaśnieysza Cesarzowa Jeymość Apostolska Krolowa Czeska y Węgierska osadziwszy Woyskiem swoim niektóre Powiaty Krolestwa Polskiego za umową o tym między Nią, Najiaśnieyszą Imperatorową Catey Rossyi, y Najiaśnieyszym Krolem Jmcią Pruskim, oświadczyć kazala Memoryałem w Warszawie w Miesiacu Wrześniu Roku przeszłego podanym, Prawa y przyczyny, które Ją do tego postępkowi przywiodły.

Krol Jeymość Polski idąc za Resultatum Senatūs Consilii w Miesiacu Październiku tegoż samego Roku, odpowiedział relative do przyszłego Seymu generalnego przez solenną Protestacyą przeciwko temu zagarnieniu. Wyniknęło ztąd niebezpieczeństwo bliskie zerwania przyjaźni z dobrej harmonii, która trwała dotąd między Najiaśnieyszym Krolem Jmcią y Rzeczpospolitą Polską, y Najiaśnieyszą Cesarzową Jeymością Krolową. Ale po uwadze doskonałej z oboch Stron nad nieszczęśliwemi skutkami, któreby wyniknęły z tego mogły ; szczęściem Duch zgody przemógł, y zgodzono się zatym rozpocząć Konferencyę Pacyfikacyi w Warszawie na Seymie Extraordynaryinym, wyznaczonym, dla tego przychylając się do żądania trzech Dworów kontraktujących, y na nich pracować przez Plenipotencyaryuszow y Kommissarzow do tego upoważnionych z oboch Stron około naysprędszego zaspokoienia rozterekow, do których były przyczyną terażniejszy okoliczności. Na ten koniec Najiaśnieyszy Krol Jmci y Rzeczpospolita Polska upoważnili y zupełną moc dali, ex Senatu : Wielebnym w Bogu Antoniemu Ostrowskiemu Kuiaowskiemu y Pomorskiemu, Andrzejowi Stanisławowi Kostce Młodzieiowskiemu Poznańskiemu y Warszawskiemu, Ignacemu Massalskiemu Wileńskiemu, Pawłowi Felixowi Turskiemu Łuckiemu y Brzejskiemu, Antoniemu Onufremu Okęckiemu Chełmskiemu Biskupom, Wielmożnym Antoniemu Jabłonowskiemu Poznańskiemu, Ignacemu Twardowskiemu Kaliskiemu, Stanisławowi Lubomirskiemu Kiiowskiemu, Andrzejowi Moszczeńskiemu Inowrocławskiemu, Alexandrowi Xięciu Sapiechi Połockiemu, Hetma-

de Po
ché
Nov
Math
ste S
du p
Poser
dré Z
czew
de M
Syme
Guro
chow
seph
de Go
Chrys
çois I
Stanis
Cour
Chan
chel C
Duch
de la
Chan
Teodo
ronne
Cour
l'Ordre
belan
Sous-E
tinat d
Notair
ski So
krzew
toine
Nonces
Szumsk
Narbut
Stypalk
ge Sza
du Gro
de Viln
Général
Krosnov
vier Koc
Antoine
dom ; E
de Stęży
rier de V
ces du P
Sales M
toine S
du Roi
Gnesne
Gnesne
de Kalis
Valentin
Nonces
leński Ju
étendart
Juge Te
tinat de
de Sirad

de Połock Général de Camp du Grand Duché de Lithvanie; Joseph Niesiołowski de Novogrod; Joseph Podoski de Płock; Mathias Lanckoroński de Bracław; Auguste Sułkowski de Gnesne. Les Castellans du premier Ordre, Joseph Mielżyński de Posen; Joseph Stępkowski de Kijowie; André Zienkowiez de Smoleńsk; Joseph Wilczewski de Podlachie; Teodore Szydłowski de Masovie. Les Castellans du second Ordre, Symeon Szydłowski de Zarnow; Raphaël Gurowski de Przemęć; Adam Łacki de Czechow; Simon Dzierżbiński de Brzeziny; Joseph Dąbski de Kowalow; Antoine Lasocki de Gostynin; Casimir Karaś de Visna; Jean Chrysostome Kraiewski de Raciąż; François Podoski de Ciechanow. Du Ministère, Stanislas Lubomirski Grand Maréchal de la Couronne; André Młodziecowski Grand Chancelier de la Couronne; le Prince Michel Czartoryski Grand Chancelier du Grand Duché de Lithvanie; Jean Borch Chancelier de la Couronne; Joachim Chreptowicz Chancelier du Grand Duché de Lithvanie; Teodor Wessel Grand Trésorier de la Couronne; Vladislas Gurowski Maréchal de la Cour du Grand Duché de Lithvanie: De l'Ordre Equestre: Stanislas Łętowski Chambelan de Cracovie; Alexandre Łętowski Sous-Echanson de Cracovie Nonces du Palatinat de Cracovie; Casimir Raczyński Grand Notaire de la Couronne: Adam Zakrzewski Sous-Panetier de Kalisz; Florien Zakrzewski Sous-Echanson de Fraustad; Antoine Prusimski Staroste de Niszczo-wice Nonces du Palatinat de Posen; Thomas Szumski Maître-quartier de Vilna; Joseph Narbutt Porte-Enseigne de Lida; Joseph Stypański Juge du Grod de Lida; George Szauman; Boguslas Tomasiewicz Juges du Grod de Bracław; Nonces du Palatinat de Vilna; Martin Lubomirski Lieutenant-Général dans l'Armée de la Couronne; Jean Krosnowski Sous-Panetier d'Opoczno; Xavier Kochanowski Tribun Majeur de Radom; Antoine Radoński Notaire Terrestre de Radom; Etienne Chomętowski Tribun Mineur de Stężyca; Jacques Hadziewicz Trésorier de Vislica; Vincent Gofuchowski Nonces du Palatinat de Sandomir; François de Sales Miaskowski Staroste de Gnesne; Antoine Sieraszewski Aide-de Camp Général du Roi; Alexandre Gurowski Chambelan de Gnesne; Pierre Korytowski Sous-juge de Gnesne; Jean Korytowski Porte-Enseigne de Kalisz Nonces du Palatinat de Kalisz; Valentin Gozimirski Tribun de Fraustad Nonces du Palatinat de Gnesne; Joseph Jeleński Juge du Grod de Troki; J. Jelski Porte-étendart de Grodno; Casimir Wolmer Juge Terrestre de Grodno Nonces du Palatinat de Troki: Ignace Suchecki Panetier de Siradie; Jean Tymowski Panetier &

Juge

Hetmanowi Polnemu Litewskiemu, Józefowi Niesiołowskiemu Nowogrodzkiemu, Józefowi Podoskiemu Płockiemu, Maciejowi Lanckorońskiemu Bracławskiemu, Augustowi Sułkowskiemu Gnieźnieńskiemu, Woiewodom. Józefowi Mielżyńskiemu Poznańskiemu, Józefowi Stępkowskiemu Kijowskiemu, Andrzejowi Zienkowiezowi Smoleńskiemu, Józefowi Wilczewskiemu Podlaskiemu, Teodorowi Szydłowskiemu Mazowieckiemu Kasztelanom większym. Urodzonym Symeonowi Szydłowskiemu Zarnowskiemu, Rafałowi Gurowskiemu Przemęckiemu, Adamowi Łackiemu, Czechowskiemu, Szymonowi Dzierżbickiemu Brzezinińskiemu, Józefowi Dąbskiemu Kowalskiemu, Antoniemu Lasockiemu Gostyńskiemu, Kazimierzowi Karasiowi Wizkiemu, Janowi Chryzostomowi Kraiewskiemu Raciążkiemu, Franciszkowi Podoskiemu Ciechanowskiemu Kasztelanom mniejszym. Ex Ministerio: Wielmożnemu Stanisławowi Lubomirskiemu Marszałkowi, Wielkiemu Koronnemu, Wielebnemu w Bogu Andrzejowi Młodziecowskiemu Kanclerzowi Wielkiemu Koronnemu, Wielmożnym Michałowi Xięciu Czartoryskiemu Kanclerzowi Wielkiemu Wielkiego Xięstwa Litewskiego, Janowi Borchowi Koronnemu, Joachimowi Chreptowiczowi Litewskiemu Podkanclerzym, Teodorowi Wessłowi Podskarbiemu W. Koronnemu, Władysławowi Gurowskiemu Marszałkowi Nadiwornemu W. Xięstwa Litewskiego. Ex Equestri Ordine: Urodzonym Stanisławowi Łętowskiemu Podkomorzemu, Alexandrowi Łętowskiemu Podczaszemu Krakowskim Posłom z Woiewodztwa Krakowskiego; Kazimierzowi Raczyńskiemu Pisarzowi W. Koronnemu, Adamowi Zakrzewskiemu Podstołemu Kaliskiemu, Floryanowi Zakrzewskiemu Podczaszemu Wschowskiemu, Antoniemu Prusimskiemu Staroście Niszczo-wickiemu, Posłom z Woiewodztwa Poznańskiego; Tomaszowi Szumskiemu Oboźnemu Wileńskiemu, Józefowi Narbuttowi Chorążemu, Józefowi Stypańskiemu Sędziemu Grodzkiemu Lidzkim, Jerzemu Szaumanowi, Bogusławowi Tomasiewiczowi Sędziom Grodzkim Bracławskim, Posłom z Woiewodztwa Wileńskiego; Marcinowi Lubomirskiemu Generałowi - Lieutenantowi w Woysku Koronnym, Janowi Krosnowskiemu Podstołemu Opoczyńskiemu, Xaweremu Kochanowskiemu Woyskiemu wyższemu, Antoniemu Radońskiemu Pisarzowi Ziemiemi Radomskim, Szczepanowi Chomętowskiemu Woyskiemu mniejszemu Stężyckiemu, Jakobowi Hadziewiczowi Skarbnikowi Wislickiemu, Wincentemu Gofuchowskiemu Posłom z Woiewodztwa Sandomirskiego; Franciszkowi Salezemu Miaskowskiemu Staroście Gnieźnieńskiemu, Antoniemu Sieraszewskiemu Generałowi-Adiutantowi Naszemu, Alexandrowi Gurowskiemu Podkomorzemu, Piotrowi Ko-

D

ryto-

Juge du Grod de Piotrkow Nonces du Palatinat de Siradie, François Jerzmanowski Notaire du Grod de Przedeck Nonce du Palatinat de Lancicie; Stanislas Dąbski Porte-étendart de Bresc en Cujavie; Antoine Biesickierski Trésorier de Kovale Nonces du Palatinat de Brzescie en Cujavie; Pierre Sumiński Sous-Echanson de Dobrzyn Nonce de la Terre de Dobrzyn, Mathias Zyniew, Staroste de Berżnik, Nonce du District de Starodub; Antoine Tołoczko Tribun; Michel Bułharyn Notaire Terrestre de Wołkowysk Nonces du Palatinat de Nowogrod; Ignace Rychłowski Porte-étendart de Piotrkow Nonce de la Terre de Czersk; Adalbert Szamocki Porte-étendart de Varsovie; Sigismond Staniszewski Juge Terrestre de Varsovie Nonces de la Terre de Varsovie, François Wilczewski Chambelan de Visna Nonce de la Terre de Visna: Chrisostophe Frankowski Bourgrave du Grod de Varsovie Nonce de la Terre de Zakroczym; Paul Rościszewski Sous-Panétier de Prashycz Nonce de la Terre de Ciechanow; Antoine Sułkowski Lieutenant-Général dans l'Armée de la Couronne Nonce de la Terre de Łomża; Ignace Łempicki Staroste de Rożan; Victor Karniewski Notaire Terrestre & du Grod de Rożan Nonces de la Terre de Rożan, Ignace Zieliński Juge Terrestre de Liv Nonce de la Terre de Liv; Michel Karski Porte-étendart de Rożan, Hyacinthe Jezierski Porte-Glaive de Łukow Nonces de la Terre de Nur du Palatinat de Masovie, Paul Siestrzewitowski Sous-juge de Mielnik Nonce du Palatinat de Podlachie, Joseph Łuszczewski Juge Terrestre de Sochaczew, Adam Lasocki Panétier de Sochaczew; Auguste Dąbski Staroste de Gostynin; Laurent Zabłocki Sous-Echanson de Gambin Nonces du Palatinat de Rawa; François Niemcewicz Juge Terrestre de Brzescie en Lithvanie Nonce du Palatinat de Brzescie en Lithvanie; Le Prince Maximilien Woroniecki Chambelan du Roi; Le Prince Antoine Czetwertyński, Paul Sudymontowicz Czechel Horodniczy de Zwinogrod; Le Prince Michel Czetwertyński Nonces du Palatinat de Bracław; Thadée Wołodkowicz Ecuier-tranchant de Mińsk, Constantin Jeleński Chambelan de Mozyr, Adam Linkiewicz Notaire Terrestre de Mozyr: Nicolas Pruszanowski Sous-echanson de Rzeczyca George Wierpsza Ecuier-tranchant de Rzeczyca Nonces du Palatinat de Mińsk, & Sa Majesté Impératrice Reine de Hongrie & de Bohême, a muni pour le même effet de son Plein-pouvoir le Sieur Baron Charles Rewiczky, de Revisnye son Chambelan Actuel, Envoié Extraordinaire & Ministre Plénipotentiaire à la Cour de Pologne; lesquels Commissaires & Plénipotentiaires, ainsi duement, autorisés, après avoir échangé Leurs Pleins-

pou-

rytowskiemu Podsgdkowi Gnieźnieńskiemu, Janowi Korytowskiemu Chorążemu Kaliskiemu, Posłom z Woiewodztwa Kaliskiego; Walentemu Gozimirskiemu Woyskiemu Wjcho-wskiemu Posłowi z Woiewodztwa Gnieźnień-skiego; Jozefowi Jeleńskiemu Sgdzemu Grodzkiemu Trockiemu, Jozefowi Jelskiemu Chorążemu, Kazimierzowi Wolmerowi Sg-dziem Ziemskiemu Grodzińskim, Posłom z Woiewodztwa Trockiego; Jgnacemu Sucheckiemu Stolnikowi Sieradzkkiem, Janowi Tymowskiemu Stolnikowi y Sgdzemu Grodzkiemu Piotrkowskiemu, Posłom z Woiewo-dztwa Sieradzkiego; Franciszkowi Jerzma-nowskiemu Pisarzowi Grodzkiemu Przedeckiemu, Posłowi z Woiewodztwa Łeczyckiego; Stanisławowi Dąbskiemu Chorążemu Brzeskiemu Kuiawskiemu, Antoniemu Biesie-kierskiemu Skarbnikowi Kowalskiemu, Po-słowi z Woiewodztwa Brzeskiego Kuiaw-skiego; Piotrowi Sumińskiemu Podczaszem Dobrzyńskiemu, Posłowi z Ziemi Dobrzyń-skiej; Maciejowi Zyniewowi Staroście Ber-znickiemu, Posłowi z Powiatu Starodubow-skiego; Antoniemu Tołoczkoowi Woyskiemu, Michałowi Bułharynowi Pisarzowi Ziemskie-mu Wołkowyskim, Posłom z Woiewodztwa Nowogrodzkiego; Jgnacemu Rychłowskiemu Chorążemu Piotrkowskiemu, z Ziemi Czer-skiej, Woyciechowi Szamockiemu Chorążemu, Zygmuntowi Staniszewskiemu Sgdzemu Ziem-skiemu Warszawskim, z Ziemi Warszaw-skiej, Franciszkowi Wilczewskiemu Podko-morzemu Wizkiemu, z Ziemi Wizkiej; Krzysztofowi Frankowskiemu Burgrabiemu Grodzkiemu Warszawskiemu, z Ziemi Za-kroczymskiej; Pawłowi Rościszewskiemu Pod-solemu Praśnickiemu, z Ziemi Ciechanow-skiej: Antoniemu Sułkowskiemu Generałowi Lieutenantowi w Woysku Koronnym, z Zie-mi Łomżyńskiej; Jgnacemu Łepickiemu Sta-roście Rożańskiemu, Wiktorowi Karniewskie-mu Pisarzowi Ziemskiemu y Grodzkiemu Ro-żańskim, z Ziemi Rożańskiej; Jgnacemu Zielińskiemu Sgdzemu Ziemskiemu Liwskie-mu z Ziemi Liwskiej; Michałowi Karskie-mu Chorążemu Rożańskiemu, Jackowi Je-zierskiemu Miecznikowi Łukowskiemu z Zie-mi Nurskiej, Posłom z Woiewodztwa Ma-zowieckiego; Pawłowi Siestrzewitowskiemu Podsgdkowi Mielnickiemu Posłowi z Woie-wodztwa Podlaskiego, Jozefowi Łuszczewskiemu Sgdzemu Ziemskiemu, Adamowi Lasockiemu Stolnikowi Sochaczewskim, Au-gustowi Dąbskiemu Staroście Gostyńskiemu, Wawrzyńcowi Zabłockiemu Podczaszem Gabińskiemu, Posłom z Woiewodztwa Raw-skiego, Franciszkowi Niemcewiczowi Sgdzie-mu Ziemskiemu Brzeskiemu Litew. Posłowi z Woiewodztwa Brzeskiego Litewskiego; Ma-zymilianowi Xciu Woronieckiemu Chambe-lanowi Naszemu, Xciu Antoniemu Czetwer-tyńskiemu, Pawłowi Sudymontowiczowi Cze-

czelo-

pouvoir respectifs, & avoir tenu entre Eux plusieurs Conférences, sont enfin convenus des Articles suivans.

ARTICLE I.

Il y aura désormais & à perpétuité une Paix Inviolable, & une sincère union & amitié parfaite entre Sa Majesté le Roi de Pologne Grand Duc de Lithuanie & Ses Successeurs aussi bien que la République de Pologne d'une part & Sa Majesté l'Impératrice Reine Apostolique de Hongrie & de Bohême, Ses Héritiers & Successeurs & tous Ses Etats d'autre part, de sorte qu'à l'avenir les deux Hautes Parties Contractantes ne commettront ni laisseront commettre par les Leurs aucune hostilité l'une contre l'autre directement ou indirectement, qu'elles ne feront ni permettront aucune démarche contraire au présent Traité, mais qu'elles l'observeront plutôt Religieusement en tout point, entretiendront toujours entre elles une bonne & parfaite harmonie & tacheront de maintenir l'honneur, l'avantage & la sûreté mutuelle, comme aussi de détourner l'une de l'autre tout dommage & préjudice.

ARTICLE II.

Les hautes Parties contractantes, désirant prévenir & écarter toute contestation, qui pourroit altérer à présent, & par la suite des têmes leur amitié & bonne Intelligence mutuelle, & se persuadant, qu'il ne sauroit y avoir de Moyen plus propre à produire cet effet desirable qu'une abolition absolue de toutes prétensions quelconques qu'elles pourroient former les unes à la charge des autres, Sa Majesté le Roi de Pologne tant pour elle, que pour ses Successeurs conjointement avec les Ordres & Etats Généraux du Royaume de Pologne & du

Grand

czelowi Horodniczemu Zwinogradzkiemu, Xciu Michałowi Czetyrtyńskiemu, Posłom z Woiewodztwa Bracławskiego; Tadeuszowi Wołodkowiczowi Krayczemu Mińskiemu, Konstantemu Jelenowskiemu Podkomorzemu, Adamowi Linkiewiczowi Pisarzowi Ziemskiemu Mozyrskim, Mikołajowi Pruszanowskiemu Podczaszemu, Jerzemu Wierpszy Krayczemu Rzeczyckim, Posłom z Woiewodztwa Mińskiego. A Najiaśnieysza Cesarzowa Jeymość Krolowa Wegierska y Czeska, dała zupełną moc Panu Baronowi Karolowi Rewitzkiemu de Rewisnye Chambelanowi Swemu, Aktualnemu Posłowi Extraordynaryjnemu, y Ministrowi Pełnomocnemu u Dworu Polskiego, którzy to Kommissarze y Plenipotencyaryuszowie, tak należycie upoważnieni, zamieniwszy Plenipotencye wzajemnie, y po mianych kilkokrotnych Konferencyach, zgodzili się nakoniec na następujące Artykuły:

ARTYKUŁ I.

Będzie odtąd y nazawsze pokoy niewzruszony, prawdziwą iedność y doskonałą Przyjaźń między Najiaśnieyszym Krolom Jmcią Polskim, Wielkim Xiążęciem Litewskim y Jego Następcami, tudzież z Rzeczpospolitą Polską z iedney Strony, a między Najiaśnieyszą Cesarzową Jeymcią Krolową Apostolską Wegierską y Czeską, Jey Dziedzicami y Następcami y wszyscyemi Jey Państwiwami z drugiej, tak iż odtąd dwie Najiaśnieysze Strony kontraktujące nie popełnią, ani dopuszczą popełnić przez Swoich ludzi żadnego nieprzyjacielskiego kroku, iedna przeciw drugiej direkte albo indirekte, y że nie uczynią ani dopuszczą żadnego postępku przeciwnego taraznieyszemu Traktatowi, ale raczey zachowywać go będą nie naruszenie w każdym punkcie, zostawiać będą z sobą nazawsze w dobrej y doskonałej Harmonii, y starać się będą o utrzymanie Honoru, pożytku y bezpieczeństwa wzajemnego, iako też o odwracanie iedna od drugiej wszelkiej szkody y uszczerbku.

ARTYKUŁ II.

Najwyższe Strony kontraktujące chcąc poprzedzić y oddalić wszelkie sprzeczki mogące nadwergnąć teraz y na przyszły czas między Niemi Przyjaźń y dobre porozumienie, a sądząc, że nie ma zdolniejszego sposobu do uskutecznienia tego pożądanego zamierzenia, iak zniszczenie wszelkich preterfyi, które iedne do drugich zakładać mogą. Węc Krol Polski tak iak Imieniem swoim y swoich Następcow, y Stany Krolestwa Polskiego y Wielkiego Xięstwa Litewskiego usteępują ninieyszym Traktatem nieodwołanie y wiecznie Jey Cesarzkiej Mci Kro-

D 2

lowy

Grand Duché de Lithvanie cèdent en conséquence par le présent Traité Irrévocablement & à perpétuité, à Sa Majesté l'Impératrice Reine Apostolique de Hongrie & de Bohême, ses Héritiers & Successeurs des deux sexes, sans aucun retour ni reversion dans aucun cas imaginable, les Pais, Palatinats, & Districts, qu'en suite de ses lettres patentes publiées le 11. Septembre 1772. Elle a fait occuper pour lui tenir lieu, & servir d'Equivalent de toutes les Préensions de Sa Couronne de Hongrie & de Bohême, qui consistent dans tout le Pais désigné par les limites tracées ci après. La rive droite de la Vistule depuis la Silésie jusqu'au de là de Sendomir, & du confluent de la San, de-là en tirant une ligne droite sur Fronepol à Zamość, de là à Rubieszow & jusque à la rivière du Bug, & en suivant au de là de cette rivière les vraies frontières de la Russie rouge (faisant en même tems celle de la Volhynie & de la Podolie) jusque dans les environs de Zbaraż, de là en droite ligne sur le Niester le long de la petite rivière, qui coupe une petite partie de la Podolie nommée Podgorze jusqu'à son embouchure dans le Niester & ensuite les frontières accoutumées entre la Pokucie & la Moldavie; lesquelles limites seront marquées & déterminées suivant ce que pourront permettre ou exiger le local, les notions recueillies sur les démarcations les plus anciennes des frontières, & ce qui sera nécessaire de faire pour éviter le mélange inséparable d'inconvénients de la Supériorité territoriale de l'un ou de l'autre Etat dans tous les lieux, lesquels avec leurs dépendances passent sous la Domination de Sa dite Majesté Impériale Royale & Apostolique; Et afin qu'il puisse n'y avoir aucun doute ni incertitude à cet égard, il a été convenu qu'on nommera de part & d'autre des Commissaires pour faire dresser sur les lieux une carte exacte des limites respectives, laquelle devra faire loi dans tous les tems à venir au suiet de la frontière des Provinces cédées par Sa Majesté le Roi & la République de Pologne. Sa Majesté le Roi de Pologne & les Ordres & Etats du Royaume de Pologne & du Grand Duché de Lithvanie cèdent donc à Sa Majesté Impériale Royale Apostolique, ses Héritiers & Successeurs, tous les Pais & Districts enclavés dans les limites susdites, avec toute propriété Souveraineté, & indépendance, avec toutes les Villes, Forteresses, Villages, rivières, avec tous les Vassaux, sujets & habitans, lesquels Ils dégagent en même tems de l'hommage, & du serment de fidélité, qu'ils ont prêté à Sa Majesté & à la Couronne de Pologne avec tous les droits tant pour le Civil & Politique, que pour le Spirituel & en général avec tout ce, qui ap-

par-

lowy Apostolskiej Węgierskiej y Czeskiej, y Jej Następcom y Dziedzicom obojey pści, bez powrotu w żadnym przypadku Kraie, Woiewodztwa y Powiaty, które Ona podług wydanego Uniwersału Dnia 11. Września Roku 1772. obięła na zastąpienie y wyrownanie pretensyom Koron Węgierskiej y Czeskiej, y które zawierają się w granicach niżej wyznaczonych, to jest: brzeg prawy Wisły od Śląska aż do Sendomirza y zbiegu Sonu, a ztamtąd prowadząc prostą linią od Fronepola do Zamościa, a ztamtąd do Rubieszowa y aż do rzeki Bugu, y idąc z tamtej strony rzeki prawdziwemi granicami Rusi Czerwonej (które są też same, co y Wołynia y Podola) aż do okolicy Zbaraża, ztamtąd prostą linią nad Dniestrem wzdłuż małej rzeczki przerywającej małą część Podola nazwane Podgorze, aż do zbiegu swego w Dniestr, potym zwyczajne granice między Pokuciem y Moldawą, które granice będą wyznaczone y wytknięte podług sytuacji miejsca, wiadomości zebranych z najdawniejszych rozgraniczeń y podług tego, co koniecznie uczynić należy dla uniknienia nieprzyzwoitości, które z pomierzania Superioritatis Territorialis obu Narodow we wszystkich tych miejscach, które z ich przyległościami przejść mają pod panowanie pomienionej tej Cesarzowej Jejmej y Królowy Apostolskiej wyniknęłyby mogły, y żeby żadney w tym nie pozostało wątpliwości y niepewności, zgodzono się na wyznaczenie z obu stron Kommissarzy dla udziałania na miejscu dobrej Mappy granic Obojga Narodow, kiora się stanie prawem na przyszły czas wyznaczającym granice Prowincyi od Jego Królewskiej Mci y Rzeczypospolitej Polskiej uступionych.

Więc Król Jmć Polski z Stanami Królestwa tego y Wielkiego Xięstwa Litewskiego Cesarzowej Królowy Apostolskiej y Jej Dziedzicom uступią wszystkie Kraie y Powiaty zawarte w wżwż pomienionych granicach ze wszelką własnością, samowładztwem y niepodległością, ze wszystkimi Miastami, Fortecami, Wsiami, Rzekami, ze wszystkimi Wazallami, Poddanemi y Obywatelami, których uwalniają od Homagium y przysięgi na wierność Jego Królewskiej Mci y Rzeczypospolitej Polskiej uczynionej, ze wszelkimi Prawami tyczącemi się Spraw Cywilnych, Politycznych y Duchownych, ze wszystkim zgoda, co do panowania zupełnego nad temi Kraiami należy.

Obiecuja nie zakładać nigdy żadnych pretensyi pod jakimkolwiek pretekstem do tych Prowincyi, które terazniejszym Traktatem są uступione.

partient à la Souveraineté de ces Pais, & ils promettent de ne former jamais ni sous aucun pretexte, aucune prétension sur les Provinces cédées par le présent Traité.

ARTICLE III.

Sa Majesté le Roi de Pologne & les Etats de Pologne & de Lithvanie renoncent également, & de la manière la plus forte à toute prétension, qu'ils pourroient avoir ou former, soit à présent, soit à l'avenir sur aucune des Provinces & Etats, que la Serenissime Maison d'Autriche possède actuellement.

ARTICLE IV.

Comme Sa Majesté Impériale Roïale & Apostolique declare & confesse avoir obtenu moyenant cette cession de tous les Pais & Districts enclavés dans la frontière sous-mentionnée, & par conséquent aussi des endroits & Villes dépendantes du Comté de Zips, qui s'y trouvent renfermées, un équivalent, juste & proportionné pour toutes les prétensions de ses Couronnes, de Hongrie & de Bohême, Elle renonce aussi de son côté tant pour Elle que pour ses Héritiers & Successeurs, à toute prétension qu'Elle pourroit avoir eüe, ou avoir encore à la charge du Roïaume de Pologne & du Grand Duché de Lithvanie sous quelque titre, que ce puisse être.

ARTICLE V.

Les Dissidens & les Grecs Non-Unis jouiront dans les Provinces cédées par le présent Traité de toutes leurs possessions & propriétés quant au Civil; & par rapport à la Religion, ils seront entièrement conservés *in Statu quo*, c'est à dire, dans le même libre exercice de leur culte & discipline avec toutes & telles Eglises, & biens Ecclesiastiques, qu'ils possédoient au moment de leur passage sous la domination de Sa Majesté Impériale Roïale & Apostolique au Mois de Septembre en 1772, & Sa Majesté Impériale Roïale Apostolique ne se servira jamais des droits du Souverain au préjudice du *Statu quo* de la Religion des Dissidens & Non-Unis dans les Pais susdits.

ARTICLE VI.

Sa Majesté l'Impératrice Reine de Hongrie & de Bohême garantit formellement & de la manière la plus forte, au Roi de Pologne, & ses Successeurs & à la Republique de Pologne toutes ses Possessions actuelles selon l'étendue & dans l'état, où elles restent après les Traités conclus entre la Republi-

ARTYKUŁ III.

Najjaśniejszy Król Jmć Polski y Stany Polskie, Litewskie odstępują równie y sposobem iak najmocniejszym od wszelkiej pretensyi, którą mogą mieć albo formować, czyli to teraz, czyli na potym do iakiegokolwiek Prowincyi y Stanow, które Najjaśniejszy Dom Austriacki aktualnie posiada.

ARTYKUŁ IV.

Jako Cesarzowa Jeymość Krolowa Apostolska oświadcza y wyznaje, iż pozyskała mocą niniejszey Cessyi wszystkich Kraiow y Powiatow w wyżej wyrażonych granicach zawartych, a zatyż także okolic y Miał do Hrabstwa Spiskiego należących, które w tychże granicach zamykają się, sprawiedliwą y proporcjonalną wyrownywającą część za wszystkie pretensye Koron swoich Węgierskiej y Czeskiej, tak wyrzeka się z swojej strony nie tylko za siebie, ale też za swoich Dziedzicow y Następcow wszelkiej pretensyi, którą mieć mogła, lub ma jeszcze do Krolstwa Polskiego y Wielkiego Xięstwa Litewskiego pod iakimkolwiek bądź pozorem.

ARTYKUŁ V.

Dyssydenci y Grecy Nie-Unici będą używać w Prowincyach ustatkowanych wszystkich własności y posiadłości, co się tyczy Stanu Cywilnego, a względem Religii, będą zupełnie zachowani *in Statu quo*, to jest w tymże samym używaniu wolnym Cultus & Disciplinæ, ze wszystkimi y takimi Kościołami y dobrami kościelnymi, które posiadali w czasie przeyscia pod panowanie Najjaśniejszey Cesarzowy Krolowej Apostolskiej w Miesiacu Wrześniu w Roku 1772, y Najjaśniejsza Cesarzowa Krolowa Apostolska nie będzie nigdy używać Prawa samowładztwa, naprzeciw *Statum in quo* została Religia Dyssydentow y Nieunitow w wzwyż wyrażonych Państwach.

ARTYKUŁ VI.

Najjaśniejsza Cesarzowa Krolowa Węgierska y Czeska gwarantuje wyraźnie y najmocniejszym sposobem Krolowi Jmci Polskiemu, Jego Następcom y Rzeczypospolitey Polskiej wszystkie iczy Posiadłości terażniejsze w tej obszerności y stanie, w którym zostały po zawarciu Traktatow między Rzeczapo-

publique de Pologne & Leurs Majestés l'Impératrice Reine de Hongrie & de Bohême, l'Impératrice de toutes les Russies & le Roi de Prusse. Et pareillement Sa Majesté le Roi & la République de Pologne garantissent, à Sa Majesté Impériale Royale & Apostolique & à ses Successeurs ses Possessions actuelles selon l'étendue & dans l'état, où elles se trouvent après la conclusion des mêmes Traités.

ARTICLE VII.

Sa Majesté Impériale Royale & Apostolique ayant déclarée vouloir contribuer par ses bons offices à rétablir le calme, & le bon ordre en Pologne sur un pied solide & permanent, garantira toutes & telles Constitutions, qui seront faites d'un parfait concert avec les Ministres des trois Cours Contractantes, en la Diète actuellement assemblée à Varsovie sous le noeud de la Confédération, sur la forme du Gouvernement libre Republicain & indépendant; Et pour cet effet il sera dressé un acte séparé, contenant les dites Constitutions, lequel sera signé par les Ministres & Commissaires respectifs, comme faisant partie du présent Traité, & aura la même force & valeur, que s'il y étoit inséré mot pour mot.

ARTICLE VIII.

Tout ce qui sera arrangé & stipulé dans des Traités & Conventions séparées, qui auront lieu plus tard, tant par rapport au commerce des deux Nations en général, qu'en particulier relativement au commerce du Sel, aura la même force & valeur, que s'il étoit inséré mot pour mot dans le présent Traité.

ARTICLE IX.

Comme on ne sauroit comprendre dans ce Traité, tout ce qui peut avoir rapport au bien & à l'avantage des deux Etats, il sera fait un autre acte séparé, dans lequel sera inséré, tout ce qui a été stipulé & accordé de part & d'autre, ou ce qui pourra l'être dans la suite, & cet acte aura pareillement, la même force & valeur, que s'il faisoit partie de ce Traité.

ARTICLE X.

Les deux Hautes Parties contractantes déclarent, que dans le cas, que les Commissaires respectifs, qui seront nommés incessamment, ne pourront convenir sur l'explication de l'Article second de ce Traité, on s'en rapportera à la médiation des deux

czapospolitą Polską, y Najjaśniejszymi Cesarzową Krolową Węgierską y Czechą, y Imperatorową Całey Rossyi, y Krolom Jmcią Pruskim, a podobnie Najjaśniejszy Krol y Rzeczpospolita Polska gwarantują Najjaśniejszy Cesarzowy Krolowy Apostolskiej y Jey Następcom, niniejsze Possejssy, w tey obszerności y stanie, w którym się po zawarciu tychże Traktatów znajdą.

ARTYKUŁ VIII.

Najjaśniejsza Cesarzowa Jeymość Krolowa Apostolska oświadczając chęć swoją przykładania się przyjacielskimi sposobami do przywrócenia spokojności y dobrych Rządów w Polsce, na trwałym y nie wzruszonym fundamencie, gwarantować będzie wszystkie, y takie Konstytucye względem Formy Rządów, które ustanowione będą w dostateczney zgodzie z Ministrami Trzech Kontraktujących Dworów na Sejmie aktualnie agitującym się w Warszawie, pod Związkiem Konfederacyi, y dla tego będzie uczyniony Akt osobny, zawierający rzeczzone Konstytucye, który ma być podpisany przez Ministrów y Kommissarzów Pełnomocnych, iako Część Traktowania tego składający, y będzie miał też samą moc y walor, iakoby był tam wpisany słowo w słowo.

ARTYKUŁ VIII.

To wszystko, co będzie ułożono y ustanowiono w Traktatach y Konwencyach osobnych, które później miejsce mieć będą, tak co się tycze handlu Obu Narodów w ogólności, iak w szczególności względem handlu Soli, będzie miało też samą moc y wagę, iak gdyby słowo do słowa w niniejszy Traktat wpisane było.

ARTYKUŁ IX.

Ponieważ to wszystko wyrazić się nie mogło w teraźniejszym Traktacie, co się tycze Dobra y pożytku dwóch Stanów, będzie więc uczyniony inny Akt osobny, w którym wypisze się to wszystko, co obydwie Strony ułożyły, lub co w dalszym przeciagu użyć mogą, ten zaś Akt również moc taką y walor mieć będzie, iako y sam Traktat.

TRAKTAT X.

Obie Najjaśniejsze Strony kontraktujące oświadczają, iż w przypadku, że wzajemni Kommissarze, którzy nieodwłocznie wyznaczeni będą, nie będą mogli zgodzić się w tłumaczeniu Artykułu II. tego Traktatu, stosować się będzie potrzeba do poprzedników dwóch

deux autres Cours contractantes, & en attendant l'ouvrage de la démarcation s'arrêtera. Et s'il s'élevoit encore à l'avenir des disputes entre les deux Etats ou leurs sujets au sujet des limites, on nommera des Commissaires de part & d'autre, qui tâcheront d'accommoder ces différends à l'amiable.

ARTICLE XI.

Dans les circonstances des troubles, dont étoit agité le Royaume de Pologne, & de la guerre, qui s'est élevée entre l'Empire de Russie & la Porte Ottomane, Celle-ci ayant fait publier un Manifeste, par lequel Elle impute à la République de Pologne la violation du Traité de Carlowitz, & de là résultant des doutes & des inquiétudes, tant sur l'existence effective de cette Paix, que sur la conduite ultérieure de la Porte à l'égard de la République, Sa Majesté Impériale Roiale & Apostolique promet de s'employer de concert avec Sa Majesté l'Impératrice de toutes les Russies & Sa Majesté le Roi de Prusse, à détourner la Porte de toutes vues hostiles contre la République à raison de la dite imputation, & d'obtenir au moyen de Leurs bons Offices, que la Porte Ottomane se conduise dans les termes de la dite Paix de Carlowitz, comme toujours subsistante, & n'ayant jamais été enfreinte.

ARTICLE XII.

Quoique le présent Traité ait été conçu en langue françoise, il ne portera aucun préjudice pour l'avenir à l'usage établi à cet égard chez les Hautes Parties contractantes.

ARTICLE XIII.

Les Troupes de Sa Majesté l'Impératrice Reine d'Hongrie & de Bohême évacueront la Pologne, quinze jours après la Ratification du présent Traité.

ARTICLE XIV.

Le présent Traité sera ratifié par Sa Majesté le Roi & la République de Pologne d'une part, & par Sa Majesté l'Impératrice Reine d'Hongrie & de Bohême de l'autre part, dans l'espace de six semaines, à compter du jour de la signature, ou plutôt s'il est possible, & il sera inséré ensuite dans la Constitution de la présente Diète. Les deux Hautes Parties Contractantes tâcheront aussi de se procurer la Garantie, de Leurs Majestés l'Impératrice de toutes les Russies, & le Roi de Prusse, pour d'autant mieux effectuer l'exacte observation de ce Traité.

dwóch innych Dworów kontraktujących, a tym czasem dzieło rozgraniczenia zatrzyma się, a gdyby w przyszłym czasie przypadły jakie spory między dwoma Państwami, albo ich poddanymi względem granic, wyznaczają się Kommissarze z obu stron, którzy będą się starać ugodzić te zatargi po przyjaźnielku.

ARTYKUŁ XI.

W okolicznościach zamieszania, któremi Królestwo Polskie zakłócone było, y wojny między Państwem Rossyjskim y Portą Ottomaną wszczętey, ta ogłoszony Manifest, którym zadaje Najjaśniejszey Rzeczypospolitey Polskiej zgwałcenie Traktatu Karłowickiego, a ztąd pochodzą wątpliwości y niepokójności tak o aktualnym byciu tego Traktatu, iako o dalszym postępowaniu Porty, względem Rzeczypospolitey, Najjaśniejsza Cesarzowa Jeymość Królowa Węgierska y Czeska obiecuje się wdać wraz z Najjaśniejszą Imperatorową Jeymcią Casy Rossyi, y Najjaśniejszym Królem Jmcią Pruskim, do odwołania Porty od wszelkich nieprzyjaznych zamysłów przeciwko Najjaśniejszey Rzeczypospolitey z przyczyny tego zarzutu, y otrzymać przez Ich wkładanie się, aby Porta Ottomaną postępowała podług przepisów wspomnionego Traktatu Karłowickiego, iako zawsze trwającego y nigdy nienadwergzonego.

ARTYKUŁ XII.

Lubo niniejszy Traktat po Francuzku iest pisany, to żadney uymy napotym nie uczyni zwyczajowi używanemu od Najjaśniejszych Stron kontraktujących.

ARTYKUŁ XIII.

Woyska Najjaśniejszey Cesarzowej Jeymci Królowy Węgierskiej y Czeskiej wyndą z Polski, we dwa tygodnie po Ratyfikacyi te-razniejszego Traktatu.

ARTYKUŁ XIV.

Niniejszy Traktat będzie ratyfikowany przez Najjaśniejszego Króla Jmci y Rzeczypospolitą Polską z iedney, a Najjaśniejszą Cesarzową Jeymć Królową Węgierską y Czeską z drugiej strony, w przeciągu sześciu tygodni, rachując od dnia podpisu albo przedzey, iezeli można, y będzie włożony w Konstytucye niniejszego Seymu. Obie Najjaśniejsze Strony kontraktujące będą się starać o gwarantcyę Najjaśniejszey Imperatorowej Jeymci Casy Rossyi, y Najjaśniejszego Króla Jmci Pruskiego.

En foi de quoi, nous les Plénipotentiaires & Commissaires spécialement députés, & autorisés pour la conclusion de ce Traité, l'avons signé, & y avons apposé les Cachets de Nos armes. Fait à Varsovie le dixhuit du Mois de Septembre l'An Mille Septcent soixante & treize.

Dla większej wiary tego, My Plenipotenciaryuszowie y Kommissarze umyślnie wyznaczeni y autoryzowani do zawarcia tego Traktatu, podpisaliśmy go, y Pieczęć naszą przyłożyliśmy w Warszawie 18. Września 1773.

- (L. S.) Antoine Casimir Ostrowski Evêque de Cujavie & de Poméranie mpp. (L. S.) Charles Baron de Rewiczki mp.
- (L. S.) André Stan. Młodzieiowski Evêque de Posnanie Grand Chanc. de Pologne mp.
- (L. S.) Massalski Evêque de Vilna mp.
- (L. S.) Paul Turski Evêque d'Lucéorie mp.
- (L. S.) Antoine Okęcki Evêque de Chełm mp.
- (L. S.) Antoine Prince Jabłonowski Palatin de Posen mp.
- (L. S.) Ignace Twardowski Palatin de Kalisz mp.
- (L. S.) Stanislaus Lubomirski Palatinus Kijoviae mp.
- (L. S.) André Moszczeński Palatin de Inovrocław.
- (L. S.) Joseph Niesiołowski Palatin de Novograd mp.
- (L. S.) Joseph Anto. Podoski Palatin de Płocko mp.
- (L. S.) Mathias Comte Lanckoroński Palatin de Bracław mp.
- (L. S.) Auguste Prince Sułkowski Palatin de Gnesne mp.
- (L. S.) Stanislas Lubomirski Grand Maréchal de Pologne mp.
- (L. S.) Michel Prince Czartoryski G. Chancelier de Litvanie mp.
- (L. S.) Jean de Borch Chancelier de Roïaume mp.
- (L. S.) Joachim Chreptowicz Chancelier de Litvanie mp.
- (L. S.) T. Wessel G. Trésorier de la Couronne mp.
- (L. S.) Vladislav Gurowski Maréchal de la Cour du Grand Duché de Litvanie mp.
- (L. S.) Joseph Mielżyński Castelan de Posnanie mp.
- (L. S.) J. Stępkowski Kasztelan Kijowski mp.
- (L. S.) Andreas Zienkiewicz Castelanus Smolenscensis mp.
- (L. S.) Josephus Wilczewski C. T. P. mp.
- (L. S.) Teodor Szydłowski Kasztelan Mazowiecki mp.
- (L. S.) Symeon Casimirus Szydłowski Castelanus Zarnovien. mp.
- (L. S.) Raphael Gurowski Castelan de Przemęc. mp.
- (L. S.) Adamus Łacki Cast. Czechovien. mp.
- (L. S.) Simon François Dzierżbicki Castelan de Brzeziny mp.
- (L. S.) Joseph Dąbski Castelan de Kowal mp.
- (L. S.) Antoine Lasocki Castelan de Gostyn mp.
- (L. S.) Casimir Karaś Castelan de Wizna mp.
- (L. S.) J. Kraiewski Castelan de Raciąż mp.
- (L. S.) François Podoski Castelan de Ciechanow mp.
- (L. S.) Adam Łodzia Poninski Maréchal de la Confédération Générale de la Couronne & de la Diète mp.
- (L. S.) Michel Prince Radziwiłł Porte-Glaive & Maréchal de la Confédération du Grand Duché de Litvanie mp.
- (L. S.) Stanislaus à Łętow Łętowski Succameraius Palatinatus Crac. Nuntius & Delegatus mp.
- (L. S.) Alexander à Łętow Łętowski Pocillator, & Nuntius Palatinatus Cracovien. mp.
- (L. S.) Casimir Nałęcz de Raczyn & Małoszyn Raczyński, Grand Notaire de la Couronne, & Nonce du Palatinat de Posnanie mp.
- (L. S.) Adamus Saryusz Zakrzewski Subdapifer Calissiensis, Nuntius ex Palatinatu Posnan. mp.
- (L. S.) Floryan Zakrzewski Podczaszy Wschowski Poseł teyże Ziemi mp.
- (L. S.) Antonius Prusimski Capitaneus Niszczewien: Nuntius Palatinatus Posnaniensis & Delegatus mp.
- (L. S.) Franciscus Szumski Castrametator, Nuntius Palatinatus Vilnen. mp.
- (L. S.) Josephus Narbutt Vexillifer Districtus Liden. Delegatus mp.
- (L. S.) Josephus Casimirus Stypański Notarius Districtus Lidensis Delegatus mp.
- (L. S.) Jerzy Szauman Sędzia Gr. y Poseł Powiatu Brastawskiego Delegat mp.
- (L. S.)

- (L. S.) Bogusław Dunin Tomaszewicz Poseł y Sędzia Powiatu Braślawskiego mp.
 (L. S.) George Martin Prince Lubomirski Nonce de Sendomir mp.
 (L. S.) Joannes Krosnowski Subdapifer Opoczen. Nuntius Palatinatus Sendomiriensis & Delegatus mp.
 (L. S.) Stephanus Xaverius Korvin Kochanowski Tribunus Radomien. Nuntius Delegatus Palatinatus Sendomiriensis.
 (L. S.) Antonius Radoński Notarius Terrestris Radomiensis ex Palatinatu Sendomiriensi Nuntius mp.
 (L. S.) Stephanus Chomętowski Tribunus & Nuntius Palatinatus Sendomiriensis Terræ Stężycen. mp.
 (L. S.) Jacobus Hadziewicz ex Palatinatu Sendomiriensi Nuntius & Delegatus mp.
 (L. S.) Josephus Vincentius de Magna Gołuchow Gołuchowski de Palatinatu Sendomiriensi Nuntius & Delegatus mp.
 (L. S.) Franciscus Salesius Bończa Miaskowski Capitaneus Gnesnensis, Nuntius Palatinatus Calissien. & Delegatus mp.
 (L. S.) Antonius Sieroszewski Gen. Adjut. S. R. M. Nuntius & Delegatus Palatinatus Calissiensis mp.
 (L. S.) Alexander Gurowski Podk. Gniezn. Nuntius Palat. Calis. mp.
 (L. S.) Petrus Korytowski Subiudex Tris Palatinatus Gnesnensis, Nuntius ex Palatinatu Calissiensi mp.
 (L. S.) Jan Korytowski Chorąży Kaliski, Poseł Woiewodztwa Kaliskiego mp.
 (L. S.) Walenty Gozimirski Woyski Ziemi Wschowskiej, Poseł Woiewodztwa Gnieźnieńskiego mp.
 (L. S.) Jozef Jeleński Sędzia Gr. y Poseł Woiewodztwa Trockiego mp.
- (L. S.) Stanisław z Lubrańca Dąbski Chorąży y Poseł Woiewodztwa Brzeskiego Kujawskiego mp.
 (L. S.) Ignacy Suchecki Stolnik y Poseł Woiewodztwa Sieradzkiego mp.
 (L. S.) Joannes Tymowski Dapifer Districtus, Vice-Capitan. & Judex Castren. Petricovien. Nuntius ex Palatinatu Siradiensi mp.
- (L. S.) Casimirus Wolmer Judex Terrestris Districtus Grodn. & Legatus ad Comitatus de eodem Districtu mp.
- (L. S.) Petrus Sumiński Pocillator & Nuntius Terræ Dobrinensis & Delegatus mp.
 (L. S.) Mathæus Zyniew Capitaneus Berznien. Nuntius Districtus Starodubov. Delegatus mp.
 (L. S.) Antoni Tołoczko Woyski y Podstar. Sadow. y Poseł Ptu Wołkowyskiego mp.
 (L. S.) Michał Bułharyn Pisarz Ziemski Ptu Woł. Poseł, Konsyliarz, y Delegat mp.
 (L. S.) Ignace Rychłowski Chambelan du Roi de Pologne & Nonce du Palatinat de Masovie mp.
 (L. S.) Wojciech Szamocki Chorąży y Poseł Xięstwa Mazowieckiego Ziemi Warszawskiej, y Delegat do Traktatów mp.
 (L. S.) Joannes Sigismundus de Staniszewice Staniszewski Judex Ducatus Masoviae Tris Varsavien. & ex eadem Terra pro Comitibus Generalibus Varsaviae celebratis, electus Nuntius, Delegatus Confederationis Rgni Glis Consiliarius mp.
- (L. S.) Christophorus Frankowski ex Terra Zakroczimensi Nuntius & Delegatus mp.
 (L. S.) Petrus Paulus à Rosciszewo Junosza Rościszewski Subdapifer Prasnens. Nuntius ex Terra Ciechanoviensi mp.
 (L. S.) Antoine Prince Sułkowski Nonce de la Terre de Łomża mp.
 (L. S.) Jan Junosza Łempicki Stta y Poseł Ziemi Rożańskiej mp.
 (L. S.) Victorinus Thaddæus Kostka in Karniewo Karniewski Tris & Castr. Terræ Rosanens. Notarius & Legatus mp.
 (L. S.) Ignatius Zieliński Judex Terrestris Livensis ab eadem Terra Nuntius mp.

- (L. S.) Michael Karski Capitaneus Ostroviensis Nuntius Nurensis mp.
 (L. S.) Hiacythus Jezierski Ensifer Terræ Lucoviens. Nuntius Nurensis mp.
 (L. S.) Paulus Siestrzewitowski Subiudex & Nuntius Terræ Mielaicens Palatinatus Podlachiae mp.
 (L. S.) Josephus Łuszczewski Judex Terrestris & Nuntius Terræ Sochaczoviens. mp.
 (L. S.) Adamus Lasocki Dapifer & Nuntius Terræ Sochaczoviens. mp.
 (L. S.) Augustus Comes Godziemba de Lubraniec Dąbski Capitaneus & Nuntius Terræ Gostinens. Delegatus mp.
 (L. S.) Laurentius de Zabłocie Zabłocki Pocill. Gostinen. Terræ Gostinens. Nuntius mp.
 (L. S.) Franciscus Ursinus Niemcewicz Judex Tris, Nuntius Palatinatus Brestensis & Delegatus mp.
 (L. S.) M. D. X. Z. Korybut Woroniecki mp.

- (L. S.) Paweł Sudymontowicz Czechel Horodniczy Zwinogrodz. Powiatu, Woiewodztwa Braclawskiego Poseł mp.
 (L. S.) Michał Alexander Swiato. Xże Czetwertyński Poseł Woiewodztwa Braclaw. mp.
 (L. S.) Tadeusz Wołodkowicz Krayczy y Poseł Woiewodztwa Mińskiego mp.
 (L. S.) Konstan. Ludw. Jeleński Podkomorzy y Poseł Mozyr. mp.
 (L. S.) Adamus Jpohorski Lenkiewicz Ntrius Tris Mozyrens. & Delegatus mp.
 (L. S.) Michał Hermenegild z Prus Pruszanowski Pod. y Poseł Ptu Rzeczyc. mp.
 (L. S.) Jerzy Wierpsza Krayczy y Poseł Ptu Rzeczyc. mp.

T R A I T É

TRAKTAT

*Entre Sa Majesté le Roi &
 la Sérénissime République de
 Pologne, & Sa Majesté
 l'Impératrice de toutes
 les Russies.*

Między Najiaśn. KROLEM
 Jmcią y Najiaśnieyszą Rze-
 cząpospolitą Polską, y Naj-
 iaśnieyszą Jmperatorową
 Całey Rossyi.

*Au Nom de la très Sainte & Indivisible
 Trinité.*

W Jmie Przenayświętszey y nieroz-
 dzielney Troycy.

SOit notoire à quiconque appartient. Les troubles dont a été agité pendant le cours de plusieurs années le Royaume de Pologne, ayant menacé d'un bouleversement total tant la Constitution de cet Etat, que toutes ses Relations avec ses Voisins, & ayant spécialement affecté & altéré l'Etat ancien d'amitié & d'union, qui subsistoit entre la Sérénissime République & l'Empire de Russie: Sa Majesté l'Impératrice de toutes les Russies après s'être concerté avec Sa Majesté l'Impératrice Reine d'Hongrie & de Bohême, & Sa Majesté le Roi de Prusse, a fait declarer à Sa Majesté le Roi & à la Sérénissime République de Pologne par un memoire présenté à Varsovie au Mois de Septembre de l'année dernière, que vû la nécessité pour Elle de mettre à couvert dans une crise pareille ses droits, & prétensions de dédomagement à la charge de la Sérénissime République; Elle se mettoit en Possession d'un équivalent proportioné aux dits droits & prétensions

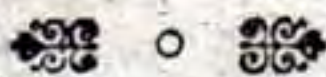
Niech będzie wiadomo komu należy. Zamieszania, ktoremi Krolestwo Polskie przez bieg wielu lat było skołatane, nachylwszy do zupełnego upadku, tak całość krainową, iako też wszystkie związki tego Państwa z swoimi Sąsiadami, osobliwie zaś wzruszwszy y nadwergzyszący dawną przyjaźń y iedność, która trwała między Najiaśnieyszą Rzecząpospolitą y Państwem Rosyiskim; Najiaśnieysza Jmperatorowa Jeymość Całey Rossyi porozumiawszy się z Najiaśnieyszą Cesarzową Jeymcią Krolową Węgierską y Czeską, y z Najiaśnieyszym Krolew Jmcią Pruskim, oświadczyć kazała Najiaśnieyszemu Krolowi Jmci y Rzeczypo-
 litey Polskiej przez Memoryał podany w Warszawie w Miesiącu Wrześniu ostatniego Roku, że widząc potrzebę dla siebie ubezpieczyć swoje Prawa y pretensye o nadgródę szkód w tak krytycznych okolicznościach do teyże Najiaśnieyszey Rzeczypo-
 litey, bierze w Possessyą, część wyrównyującą tymże prawom y pretensyom, wzywa razem

& qu'en même tems Elle invite formellement le Nation Polonoise à se réunir en Diète, pour travailler sérieusement à sa pacification intérieure & à un arrangement solide avec ses Voisins conséquemment à la dite Declaration. Sa Majesté le Roi de Pologne en conséquence du Resultat du Conseil du Sénat assemblé au mois de Novembre de la même Année, y a répondu relativement à une future Diète générale par des Protestations solennelles contre la prise de possession du dit équivalent: Et de cet état des choses a résulté le danger le plus évident, de voir s'étendre jusqu'aux plus facheuses extrémités, les différentes discussions d'intérêts, & les motifs d'aigreur & de désunion entre les deux Etats. Mais après avoir mûrement réfléchi de part & d'autre sur les funestes effets, qu'auroit entraîné un pareil événement, heureusement l'esprit de conciliation a prévalu, & on est convenu en conséquence, de faire ouvrir des conférences de pacification à Varsovie à une Diète extraordinaire, indiquée pour cet effet au gré du désir de trois Cours contractantes dans le même tems, que la Diète y seroit assemblée, & d'y faire travailler à un prompt accommodement des différends actuels par des Plénipotentiaires & Commissaires autorisés de part & d'autre.

Pour cet effet Sa Majesté le Roi & la République de Pologne ont autorisés & munis de leurs Plein-Pouvoirs: Du Sénat, Les Evêques Antoine Ostrowski de Cujavie & de Poméranie, André Stanislas Kostka Młodzieiowski de Posen & de Varsovie, Ignace Massalski de Vilna, Paul Felix Turiski de Lucéorie & de Brześć en Lithvanie, Antoine Onufre Okęcki de Hełm: Les Palatins: Antoine Jabłonowski de Posen, Ignace Twardowski de Kalisz, Stanislas Lubomirski de Kijowie, André Moszczeński d'Inowrocław, Le Prince Alexandre Sapieha de Połock, Général de Camp du Grand Duché de Lithvanie, Joseph Niesiołowski de Nowograd, Joseph Podoski de Plock, Mathias Lanckoroński de Bracław, Auguste Sułkowski de Gnesne: Les Catellans du premier Ordre, Joseph Mielżyński de Posen, Joseph Stępkowski de Kijowie, André Zienkiewicz de Smoleńsk, Joseph Wilczewski de Podlachie, Teodore Szydłowski de Masovie: Les Castellans du second Ordre: Simon Szydłowski de Zarnow, Raphael Gurowski de Przemyśl, Adam Łacki de Czechow, Simon Dzierżbicki de Brzeziny, Joseph Dąbski de Kowal, Antoine Lasocki de Gostyn, Casimir Karaś de Vinsna, Jean Chrysostome Kraiewski de Raciaż, François Podoski de Ciechanow: Du Ministère: Stanislas Lubomirski Grand Maréchal de la Couronne, André Młodzieiowski Grand Chancelier de la Couronne,

uroczyście Narod Polski do zgromadzenia się na Sejm końcem przykładania się usilnego do swego wewnętrznego uspokojenia, y do umiarkowania się stałego z swoimi Sąsiadami in sequelam teyże Deklaracyi.

Najjaśniejszy Krol Jmć Polski mocą Resultati Rady Senatu zgromadzoney w Mieście Listopadzie tegoż samego Roku, odpowiedział na to z referencyą do przyszłego Seymu, przez protestacye uroczyście przeciwno wzięciu w Posessyą rzeczoney części wyrównywiającey, z czego wyniknęło niebezpieczeństwo bardzo oczywiste przyprowadzenia do ostatniego stopnia roziażnienia interesów, y okazywa zwaad y poróżnienia się między dwoma Państwami; ale po należytych zastanowieniu się z tcy y z owey strony nad okropnymi skutkami, które podobny przypadek za sobą byłby pociągnął, Duch zgody przeważał; umowiono więc, aby przystąpić do Konferencyi względem pacyfikacyi w Warszawie pod czas Seymu Extraordinarynego na ten koniec złożonego, według upodobania Trzech Dworów kontraktujących w tym samym czasie, gdy Sejm tamże zgromadzony będzie, y pracować około prędkiego ugodzenia poróżnienia przez Plenipotencyaryuszow y Kommissarzyow do tego z obydwóch stron autoryzowanych. Na ten koniec Najjaśniejszy Krol Jmć y Rzeczpospolita Polska autoryzowali y pełną moc dali, ex Senatu: Wielebnym w Bogu Antoniemu Ostrowskiemu Kuiawskiemu y Pomorskiemu, Andrzejowi Stanisławowi Kostce Młodzieiowskiemu Poznańskiemu y Warszawskiemu, Ignacemu Massalskiemu Wileńskiemu, Pawłowi Felixowi Turyskiemu Łuckiemu y Brzeskiemu, Antoniemu Onufremu Okęckiemu Hełmskiemu Biskupom; Wielmożnym Antoniemu Jabłonowskiemu Poznańskiemu, Ignacemu Twardowskiemu Kaliskiemu, Stanisławowi Lubomirskiemu Kiiowskiemu, Andrzejowi Moszczeńskiemu Inowrocławskiemu, Alexandrowi Xieciu Sapiehi Połockiemu Hetmanowi Polnemu Liteińskiemu, Józefowi Niesiołowskiemu Nowogradzkiemu, Józefowi Podoskiemu Płockiemu, Maciejowi Lanckorońskiemu Bracławskiemu, Augustowi Sułkowskiemu Gnieźnieńskiemu Woiewodom. Józefowi Mielżyńskiemu Poznańskiemu, Józefowi Stępkowskiemu Kiiowskiemu, Andrzejowi Zienkiewiczowi Smoleńskiemu, Józefowi Wilczewskiemu Podlaskiemu, Teodorowi Szydłowskiemu Mazowieckiemu Kasztelanom większym. Urodzonym Szymonowi Szydłowskiemu Zarnowskiemu, Rafałowi Gurowskiemu Przemyślskiemu, Adamowi Łackiemu Czechowskiemu, Szymonowi Dzierżbickiemu Brzezinińskiemu, Józefowi Dąbskiemu Kowalskiemu, Antoniemu Lasockiemu Gostyńskiemu, Kazimierzowi Karaśowi Wiskiemu, Janowi Chrysostomowi Kraiewskiemu Raciażkiemu, Franciszkowi Podoskiemu Ciechan-



le Prince Michel Czartoryski Grand Chancelier du Grand Duché de Lithvanie, Jean Borch Chancelier de la Couronne, Joachim Chreptowicz Chancelier du Grand Duché de Lithvanie, Théodor Wessel Grand Trésorier de la Couronne, Vladislav Gurowski Maréchal de la Cour du Grand Duché de Lithvanie, De l'Ordre Equestre: Stanislas Łętowski Chambelan de Cracovie, Alexandre Łętowski Sous-Echanson de Cracovie Nonces du Palatinat de Cracovie, Casimir Raczyński Grand Notaire de la Couronne, Adam Zakrzewski Sous-Panetier de Kalisz, Florian Zakrzewski Sous-Echanson de Fraustadt, Antoine Prusimski Staroste de Niszczyce Nonces du Palatinat de Posen, Thomas Szumski Maître-quartier de Vilna, Joseph Narbutt Porte-enseigne de Lida, Joseph Stypański Juge du Grod de Lida, George Szaumann, Boguslas Tomaszewicz Juges du Grod de Brastaw, Nonces du Palatinat de Vilna, Martin Lubomirski Lieutenant-Général dans l'Armée de la Couronne, Jean Krosnowski Sous-Panetier d'Opatoczno, Xavier Kochanowski Tribun majeur de Radom, Antoine Radomski Notaire Terrestre de Radom, Etienne Chomętowski Tribun mineur de Stężyca, Jacques Hadziewicz Trésorier de Wislica, Vincent Gołuchowski, Nonces du Palatinat de Sandomir, François de Sales Miaskowski Staroste de Gnesne, Antoine Sieraszewski Aide de Camp Général du Roi, Alexandre Gurowski Chambelan de Gnesne, Pierre Korytowski Sous-juge de Gnesne, Jean Korytowski, Porte-etendart de Kalisz, Nonces du Palatinat de Kalisz, Valentin Gozimirski Tribun de Fraustadt Nonce du Palatinat de Gnesne, Joseph Jeleński Juge du Grod de Troki, Joseph Jelski Porte-etendart de Grodno, Casimir Wolmer Juge Terrestre de Grodno Nonces du Palatinat de Troki, Ignace Suchecki Panetier de Siradie, Jean Tymowski Panetier & Juge du Grod de Piotrkow Nonces du Palatinat de Siradie, François Jerżanowski Notaire du Grod de Przedeck Nonce du Palatinat de Łęczyca, Stanislas Dąbski Porte-etendart de Brześć en Cujavie, Antoine Biesiekierski Trésorier de Kowal, Nonces du Palatinat de Brześć en Cujavie, Pierre Sumiński Sous-Echanson de Dobrzyn Nonce de la Terre de Dobrzyn, Mathieu Zyniew Staroste de Berżniki Nonce du District de Starodubow, Antoine Tołoczko Tribun, Michel Bułharyn Notaire Terrestre de Wołkowysk Nonces du Palatinat de Nowogrod, Ignace Rychłowski Porte-etendart de Piotrkow Nonce de la Terre de Czersk, Adalbert Szamocki Porte-etendart de Varsovie, Sigismond Stanisławski Juge Terrestre de Varsovie, Nonces de la Terre de Varsovie, François Wilczewski Chambelan de Visna Nonce de la Terre de Visna, Christophe Fran-

owskiemu Kasztelanom mniejszym. Ex Ministerio: Wielmożnemu Stanisławowi Lubomirskiemu Marszałkowi Wielkiemu Koronnemu, Wielebnemu w Bogu Andrzejowi Młodziejowskiemu Kanclerzowi Wielkiemu Koronnemu, Wielmożnym Michałowi Xięciu Czartoryskiemu Kanclerzowi Wielkiemu Wielkiego Xięstwa Litewskiego, Janowi Borchowi Koronnemu, Joachimowi Chreptowiczowi Litewskiemu Podkanclerzym, Teodorowi Wessłowi Podskarbiemu W. Koronnemu, Władysławowi Gurowskiemu Marszałkowi Nadwornemu W. Xięstwa Litewskiego. Ex Equestri Ordine: Urodzonym Stanisławowi Łętowskiemu Podkomorzemu, Alexandrowi Łętowskiemu Podczaszem Krakowskim Posłom z Województwa Krakowskiego; Kazimierzowi Raczyńskiemu Pisarzowi W. Koronnemu, Adamowi Zakrzewskiemu Podstolemu Kaliskiemu, Floryanowi Zakrzewskiemu Podczaszem Wschowskiem, Antoniemu Prusimskiemu Staroście Niszczywickiemu, Posłom z Województwa Poznańskiego; Tomaszowi Szumskiemu Oboźnemu Wileńskiemu, Józefowi Narbutowi Chorążemu, Józefowi Stypańskiemu Sędziemu Grodzkiemu Lidzkim, Jerzemu Szaumanowi, Bogusławowi Tomaszewiczowi Sędziom Grodzkim Brastawskim, Posłom z Województwa Wileńskiego; Marcinowi Lubomirskiemu Generałowi-Lieutenantowi w Woysku Koronnym, Janowi Krosnowskiemu Podstolemu Opaczyskiemu, Xaweremu Kochanowskiemu Woyskiemu wyższemu, Antoniemu Radomskiemu Pisarzowi Ziemskiemu Radomskim, Szczepanowi Chomętowskiemu Woyskiemu mniejszemu Stężyckiemu, Jakobowi Hadziewiczowi Skarbnikowi Wislickiemu, Wincentemu Gołuchowskiemu Posłom z Województwa Sandomirskiego; Franciszkowi Salezemu Miaskowskiemu Staroście Gnieźnieńskiemu, Antoniemu Sieraszewskiemu Generałowi Adiutantowi J. K. Mci, Alexandrowi Gurowskiemu Podkomorzemu, Piotrowi Korytowskiemu Podsgdkowi Gnieźnieńskim, Janowi Korytowskiemu Chorążemu Kaliskiemu, Posłom z Województwa Kaliskiego; Walentemu Gozimirskiemu Woyskiemu Wschowskiemu Posłowi z Województwa Gnieźnieńskiego; Józefowi Jeleńskiemu Sędziemu Grodzkiemu Trockiemu, Józefowi Jelskiemu Chorążemu, Kazimierzowi Wolmerowi Sędziemu Ziemskiemu Grodzkiem, Posłom z Województwa Trockiego; Ignacemu Sucheckiemu Stolnikowi Sieradzkiemu, Janowi Tymowskiemu Stolnikowi y Sędziemu Grodzkiemu Piotrkowskiemu, Posłom z Województwa Sieradzkiego; Franciszkowi Jerżanowskiemu Pisarzowi Grodzkiemu Przedeckiemu, Posłowi z Województwa Łęczyckiego; Stanisławowi Dąbskiemu Chorążemu Brzeskiemu Kuiawskiemu, Antoniemu Biesiekierskiemu Skarbnikowi Kowalskiemu,

Posło-

Frankowski Bourgrave du Grod de Varsovie Nonce de la Terre de Zakroczym, Paul Rościszewski Sous-Panetier de Prasnycz Nonce de la Terre de Ciechanow, Antoine Sułkowski Lieutenant-Général dans l'Armée de la Couronne Nonce de la Terre de Łomża, Ignace Łempicki Staroste, Victor Karniewski Notaire Terrestre & du Grod de Rożan, Nonces de la Terre de Rożan, Ignace Zieliński Juge Terrestre de Liv Nonce de la Terre de Liv, Michel Karski Porte-Etendard de Rożan, Hyacinthe Jezierski Porte-Glaive de Łukow, Nonces de la Terre de Nur du Palatinat de Masovie, Paul Siestrzewitowski Sous-juge de Mielnik Nonce du Palatinat de Podlachie, Joseph Łuszczewski Juge Terrestre de Sochaczew, Adam Łasocki Panetier de Sochaczew, Auguste Dąbski Staroste de Gostyn, Laurent Zabłocki Sous-Echanson de Gąbin, Nonces du Palatinat de Rawa, François Niemcewicz Juge Terrestre de Brześć en Lithvanie Nonce du Palatinat de Brześć en Lithvanie, le Prince Maximilien Woroniecki Chambelan du Roi, le Prince Antoine Czetwertyński, Paul Sudymuntowicz Czeczeli Horodniczy de Zwinograd, le Prince Michel Czetwertyński, Nonces du Palatinat de Bracław, Thadée Wołodkowicz Ecuyer-tranchant de Mińsk, Constantin Jeleński Chambelan de Możyr, Adam Lenkiewicz Notaire Terrestre de Możyr, Nicolas Pruszanowski Sous-Echanson de Rzeczyca, George Wierpsza Ecuyer-Tranchant de Rzeczyca, Nonces du Palatinat de Mińsk. Et Sa Majesté l'Impératrice de toutes les Russies, a pour le même effet muni de son Plein-pouvoir le sieur Otto Magnus Baron de Stackelberg son Chambelan actuel, & son Ministre Extraordinaire & Plénipotentiaire à la Cour de Varsovie; les quels Commissaires & Plénipotentiaires ainsi dûment autorisés, après avoir échangé leurs Pleinpouvoirs respectifs, & avoir tenu entre eux plusieurs conférences, sont enfin convenus des Articles suivans.

Posłowi z Woiewodztwa Brzeskiego Kutawskiego; Piotrowi Sumińskiemu Podczaszem Dobrzyńskiemu, Posłowi z Ziemi Dobrzyńskiej; Maciełowi Zyniewowi Staroście Berznieckiemu, Posłowi z Powiatu Starodubowskiego; Antoniemu Tołoczowskiemu Wojskiemu, Michałowi Bułharynowi Pisarzowi Ziemskiemu Wołkowyskim, Posłom z Woiewodztwa Nowogrodzkiego; Ignacemu Rychłowskiemu Chorążemu Piotrkowskiemu, z Ziemi Czerskiej; Woyciechowi Szamockiemu Chorążemu, Zygmuntowi Staniszeowskiemu Sędziemu Ziemskiemu Warszawskim, z Ziemi Warszawskiej; Franciszkowi Wilczeowskiemu Podkomorzemu Wizkiemu, z Ziemi Wizkiej; Krzysztofowi Frankowskiemu Burgrabiemu Grodzkiemu Warszawskiemu, z Ziemi Zakroczymskiej; Pawłowi Rościszewskiemu Podstolemu Prażnickiemu, z Ziemi Ciechanowskiej; Antoniemu Sułkowskiemu Generałowi Leitenantowi w Woysku Koronnym, z Ziemi Łomżyńskiej; Ignacemu Łempickiemu Staroście Rożańskiemu, Wiktrowi Karniewskiemu Pisarzowi Ziemskiemu y Grodzkiemu Rożańskim, z Ziemi Rożańskiej; Ignacemu Zielińskiemu Sędziemu Ziemskiemu Liwskiemu, z Ziemi Liwskiej; Michałowi Karskiemu Chorążemu Rożańskiemu, Jackowi Jezierskiemu Miecznikowi Łukowskiemu z Ziemi Nurskiej, Posłom z Woiewodztwa Mazowieckiego; Pawłowi Siestrzewitowskiemu Podsgdkowi Mielnickiemu, Posłowi z Woiewodztwa Podlaskiego; Jozefowi Łuszczewskiemu Sędziemu Ziemskiemu, Adamowi Łasockiemu Stolnikowi Sochaczewskim, Augustowi Dąbskiemu Staroście Gostyńskiemu, Wawrzyńcowi Zabłockiemu Podczaszem Gąbińskiemu, Posłom z Woiewodztwa Rawańskiego; Franciszkowi Niemcewiczowi Sędziemu Ziemskiemu Brzeskiemu Litew. Posłowi z Woiewodztwa Brzeskiego Litewskiego; Maxymilianowi Xciu Woronieckiemu Chambelanowi J. K. Mci, Xciu Antoniemu Czetwertyńskiemu, Pawłowi Sudymontowiczowi Czeczelowi Horodniczemu Zwinogradzkemu, Xciu Michałowi Czetwertyńskiemu, Posłom z Woiewodztwa Bracławskiego; Tadeuszowi Wołodkowiczowi Krayczemu Mińskiemu, Konstantemu Jeleńskiemu Podkomorzemu, Adamowi Lenkiewiczowi Pisarzowi Ziemskiemu Możyńskim, Mikołajowi Pruszanowskiemu Podczaszem, Józefowi Wierpszy Krayczemu Rzeczyckim, Posłom z Woiewodztwa Mińskiego, a Najjaśniejsza Imperatorowa Jeymć całej Rosyi dała na tenże koniec pełną moc Panu Otto Magnus Baronowi de Stackelberg Chambelanowi swemu aktualnemu, y Ministrowi Extraordynaryjnemu y Pełnomocnemu u Dworu Warszawskiego, którzy to Kommissarze y Plenipotentyaryusze takim sposobem należycie upoważnieni, po uczynionej zamianie Plenipotentcyi, y po mianych wielu między sobą konferencyi, zgodzili się na Artykuły następujące.

ARTICLE I.

Il y aura désormais & à perpétuité une Paix inviolable, & une sincère union, & amitié parfaite entre Sa Majesté le Roi de Pologne Grand Duc de Lithvanie, & ses Successeurs, aussi bien que le Roiaume de Pologne & le Grand Duché de Lithvanie d'une part, & Sa Majesté l'Impératrice des toutes les Russies, ses Héritiers & Successeurs, & tous ses Etats d'autre part, telle & sur le même pied, que cela est établi par le Traité de Varsovie du 14 Février de l'année 1768. lequel Traité est renouvelé par le présent de la façon la plus authentique, pour avoir exécution, force, & valeur en tous ceux de ses Articles, aux quels il n'aura pas été dérogé, ou apporté quelque changement, ou restriction par le présent.

ARTICLE II.

Pour terminer irrévocablement toutes contestations des limites entre les deux États, & abolir de part & d'autre toutes prétensions de quelque nature qu'elles puissent être, Sa Majesté le Roi de Pologne tant pour Elle, que pour ses Successeurs, & les Ordres & les Etats Généraux du Royaume de Pologne, & du Grand Duché de Lithvanie cèdent par le présent Traité irrévocablement, & à perpétuité, & sans aucun retour ni réversion, à Sa Majesté l'Impératrice de toutes les Russies, ses Héritiers & Successeurs de l'un & l'autre sexe, les Pais suivans savoir: Le reste de la Livonie Polonoise, de même que la partie du Palatinat de Połock, qui est au de là de la Dwina, & pareillement le Palatinat de Witepsk; de sorte que la rivière de la Dwina fera la limite naturelle entre les deux États, jusque près de la frontière particulière du Palatinat de Witepsk, d'avec celui de Połock, & en suivant cette frontière, jusqu'à la pointe, où les limites de trois Palatinats savoir de Połock, de Witepsk, & de Mińsk se sont jointes, de la quelle pointe la limite sera prolongée par une ligne droite jusque près de la source de la rivière Dniépr vers l'endroit nommé Ordwa, & de là en descendant cette rivière, jusqu'à son embouchure dans le Dniepr, de sorte que tout le Palatinat de Mścislaw, tant en deçà que au de là du Dniepr, & les deux extrémités du Palatinat de Mińsk, au dessus & au dessous de celui de Mścislaw, au de là de la nouvelle limite & du Dniepr, appartiendront à l'Empire de toutes les Russies, & depuis l'embouchure de la rivière Dniépr, le Dniepr fera la limite entre les deux États, en conservant toutefois à la Ville de Kiow

ARTYKUŁ I.

Będzie odtąd y na wieczne czasy trwały pokoy, szczerzy związek, y przyjaźń doskonała między Najjaśniejszym Krolém Jmcią Polskim, Wielkim Xiążęciem Litewskim y Jego Następcami, iako też między Krolstwem Polskim, Wielkim Xięstwem Litewskim z iedney strony, y Najjaśniejszą Imperatorową Jeymcią Casy Rosyji, Jey Dziedzicami y Następcami, y wszystkiemi Państwami z drugiey, w taki sposób y pod temiż kondycjami, iak ustanowiono iest w Traktacie Warszawskim 14. Lutego Roku 1768. który to Traktat przez terażniejszy ponowiony iest sposobem iak nayuroczyjszym, ażeby miał exekucyą, moc, y wagę we wszystkich tych Artykułach, którymby mocy nie uieito, lub w nich iakieykolwiek nie uczyniono odmiany, albo restrykcyi przez Traktat terażniejszy.

ARTYKUŁ II.

Ażeby zakończyć irrevocabiler wszelkie spory względem granic między dwoma Państwami, y znieść wzajemnie pretensye iakieykolwiek bydy mogą, Najjaśniejszy Krol Jmci Polski tak za siebie, iak Następcow swoich y wszystkie Stany Krolstwa Polskiego, y Wielkiego Xięstwa Litewskiego, usteępują niniejszym Traktatem irrevocabiler na wieczne czasy bez powrotu, Najjaśniejszey Imperatorowy Casy Rosyji, Jey Dziedzicom, y Następcom oboiey płci Kraie następujące, to iest: resztę Inflant Polskich, iako też część Woiewodztwa Połockiego, z tamtey strony Dzwiny leżącego, także Woiewodztwo Witepskie, tak, iż Rzeka Dzwina będzie granicą naturalną między dwoma Państwami, aż po samą granicę właściwą, która oddziela Woiewodztwo Witepskie od Połockiego, y idąc tą granicą aż do punktu, gdzie granice trzech Woiewodztw Połockiego, Witepskiego y Mińskiego schodzą się, od którego punktu granica ma bydy pociągniona prostą linią aż do źródła rzeki Dniépr, ku miejscu nazwanemu Ordwa, a zamtąd schodząc tą rzeką, aż do iey uiscia w Dniepr, tak iż całe Woiewodztwo Mścislawskie, tak z tey, iako z tamtey strony Dniepru, y dwa końce Woiewodztwa Mińskiego, powyżey y niżej Woiewodztwa Mścislawskiego, z tamtey strony granicy nowey Dniepru, należeć będą do Państwa Rosyjskiego; y od uiscia rzeki Dniépr, Dniepr będzie granicą między dwoma Państwami, zachowując iednak zawsze miastu Kiowu y iego Powiatowi granicę, którą mają aktualnie z tey strony tey rzeki. Najjaśniejszy Krol Jmci Polski, y Stany Krolstwa Polskiego, y Wielkiego Xięstwa Litewskiego usteępują więc Najjaśniejszey Imperatorowy Jey-

Kiow & à son district, la limite qu'ils ont actuellement de ce côté de ce fleuve. Sa Majesté le Roi de Pologne & les Ordres de Etats du Royaume de Pologne, & du Grand Duché de Lithvanie cèdent donc à Sa Majesté Impériale de toutes les Russies, ses Héritiers & Successeurs, tous les Pais & districts ci dessus énoncés, selon la fixation ainsi déterminée des nouvelles limites des deux Etats, avec toute propriété, Souveraineté, & indépendance, avec toutes les Villes, Forteresses, Villages & rivières, avec tous les Vassaux, sujets, & habitants, les quels ils dégagent en même tems de l'hommage & du serment de fidélité, qu'ils ont prêté à Sa Majesté, & à la Couronne de Pologne, avec tous les droits tant pour le Civil & Politique, que pour le Spirituel, & en général avec tout ce qui appartient à la Souveraineté de ces pais. Et ils promettent de ne former jamais, ni sous aucun pretexte, aucune prétension sur ces provinces cédées par le présent Traité.

ARTICLE III.

Sa Majesté le Roi de Pologne pour Lui & ses Successeurs, & les Etats de Pologne & de Lithvanie renoncent également à perpétuité à tous les Droits, ou prétensions quelconques, qu'ils peuvent avoir, ou avoir eû, sur aucune des Provinces, qui composent actuellement la Monarchie de toutes les Russies, sous quelque dénomination, pretexte, stipulation, d'évenemens & de circonstances quelconques, que les dits droits & prétensions aient jamais pû, ou dûssent jamais à l'avenir avoir lieu de s'exercer.

ARTICLE IV.

En conséquence de la cession stipulée par l'Article II. Sa Majesté Impériale de toutes les Russies renonce de son côté à perpétuité pour Elle, & ses Successeurs à tout droit & prétension quelconque, qu'Elle peut avoir, ou avoir eû, sur aucune des Provinces, qui composent actuellement les Etats de la Republique de Pologne, sous quelque dénomination, pretexte, stipulation, d'évenemens & des circonstances quelconques, que les dits droits & prétensions aient jamais pû, ou dûssent jamais à l'avenir avoir lieu de s'exercer.

ARTICLE V.

Les Catholiques Romains *utriusque ritus* jouiront dans les Provinces cédées par le présent Traité, de toutes leurs Possessions & propriétés quant au Civil, & par rap.

mości casy Rosji, Jey Dziedzicom y Nastęcom, wszystkie Kraie y Powiaty powyż wymienione, podług tak ustanowionych nowych granic dwóch Państw, z wszelką własnością, zwierzchnością y niepodległością, ze wszystkimi Miastami, Fortecami, Miasieczkami, Rzekami, Hołdownikami, Poddanemi, Obywatelami, których oraz uwalniając od hołdu y przysięgi wierności, którą wykonali Najjaśniejszemu Królowi Jmci Polskiemu, y Koronie Polskiej, z wszelkimi Prawami tak Cywilnemi y Politycznemi, iako też y Duchownemi, zgoda z tym wszystkim, co do samowładztwa tych Kraiów należy, y obiecając nie zakładać nigdy y pod żadnym pretextem, żadney pretensyi do ustąpionych przez teraźniejszy Traktat Prowincyi.

ARTYKUŁ III.

Najjaśniejszy Król Jmci Polski odstępuje wzajemnie za siebie y swych Sukcesorów, y Stanów Królestwa Polskiego, y W. Xięstwa Litewskiego wiecznemi czasy wszystkich Praw y pretensyi wszelakich, które mieć mogą, albo mogli do którychkolwiek Prowincyi składających aktualnie Monarchię casy Rosji, pod jakimkolwiek imieniem, pretextem, ułożeniem, przypadkow y okoliczności którychkolwiek, w których z rzeczonymi Prawami y pretensyami można się było przedtym, albo kiedykolwiek w przyszłych czasach odezwać, y popisywać.

ARTYKUŁ IV.

Przez wzgląd na cessyę przez Artykuł II. uczynioną, Najjaśniejsza Imperatorowa Jemci casy Rosji wyrzeka się z swojej strony wiecznemi czasy za siebie, y Następcom swoich wszystkich Praw, y pretensyi iakichkolwiek, które może mieć, lub mogła mieć do iakieykolwiek Prowincyi, z ktorey teraz składają się Stany Rzeczypospolitey Polskiej, pod jakimkolwiek nazwiskiem, pozorem, ułożeniem, przypadkow y okoliczności iakichkolwiek, w których z rzeczonymi Prawami y pretensyami można się było przedtym, albo kiedykolwiek w przyszłych czasach odezwać, y popisywać.

ARTYKUŁ V.

Katolicy Rzymscy *utriusque Ritūs* będą używać w Prowincyach ustąpionych niniejszym Traktatem, wszystkich Possessyi y własności, co się tycze Stanu Cywilnego; wzglę-

rapport à la Religion, ils seront entièrement conservés *in statu quo*, c'est à dire dans le même libre exercice de leur culte & discipline, avec toutes & telles Eglises & biens Ecclesiastiques, qu'ils possédoient au moment de leur passage sous la domination de Sa Majesté Impériale au mois de Septembre en 1772. & Sa Majesté Impériale, & ses Successeurs ne se serviront jamais des droits du Souverain, au préjudice du *Statu quo* de la Religion Catholique Romain, dans les pais susdits.

ARTICLE VI.

Sa Majesté Impériale de toutes les Russies garantit formellement, & de la manière la plus forte à Sa Majesté le Roi de Pologne & ses Successeurs, & à la République de Pologne toutes ses Possessions actuelles, selon l'étendue & dans l'état où elles restent après les Traités conclus entre la Sérénissime République de Pologne, & Leurs Majestés l'Impératrice de toutes les Russies, l'Impératrice Reine de Hongrie & de Bohême, & le Roi de Prusse. Et pareillement Sa Majesté le Roi, & la République de Pologne garantissent à Sa Majesté Impériale de toutes les Russies, & ses Successeurs, ses possessions actuelles en Europe, selon l'étendue & dans l'état où elles se trouvent après la conclusion des mêmes Traités. Et les deux Hautes Parties contractantes déclarent, que c'est conséquemment à ce nouvel état des choses, que devra s'étendre & s'exécuter l'Article II. de leur Traité de 1768.

ARTICLE VII.

Sa Majesté Impériale ayant déclaré vouloir contribuer par ses bons offices à rétablir le calme, & le bon Ordre en Pologne sur un pied solide & permanent, garantira toutes & telles Constitutions, qui seront faites d'un parfait concert avec les Ministres des trois Cours contractantes, en la Diète actuellement assemblée à Varsovie sous le Noeud de la Confédération, tant sur la forme du Gouvernement libre Republicain, & indépendant, que sur la pacification & l'état des sujets de la Religion Grecque Orientale non-unie, & des Dissidents des deux Communions Evangéliques, & pour cet effet il sera dressé un Acte séparé, contenant les dites Constitutions, lequel sera signé par les Ministres & Commissaires respectifs, comme faisant partie du présent Traité, & aura la même force & valeur, que s'il y étoit inséré mot pour mot. Et les deux Hautes Parties contractantes déclarent, que les Articles III. IV. & V. de leur Traité de 1768. avec les Actes séparés,

dem zaś Religii, będą zupełnie zachowani *in Statu, quo*, to jest: *in eodem libero exercitio* ich obrządkow y prawidel, ze wszystkimi y takimi Kościołami, y dobrami kościelnymi, które posiadali w czasie przejścia onych pod panowanie Najiaśniejszej Imperatorowej Jeymci w miesiącu Wrześniu Roku 1772. y Najiaśniejsza Imperatorowa Jeymość, y Jey Następcy nie będą nigdy używać Prawa samowładztwa *in præiudicium Statûs in quo*, Religii, Katolickiej Rzymskiej w Kraiach wyżej wspomnianych.

ARTYKUŁ VI.

Najiaśniejsza Imperatorowa Jeymość całej Rosyi gwarantuje uroczyście, y najmocniejszym sposobem Najiaśniejszemu Królowi Jmci Polskiemu, Jego Następcom, y Rzeczpospolitej Polskiej wszystkie niniejsze Posessye w tej obszerności y stanie, w którym zostają po Traktatach zawartych między Najiaśniejszą Rzeczpospolitą Polską, y Najiaśniejszą Imperatorową całą Rosyi, Najiaśniejszą Cesarzową, Królową Węgierską y Czechą, y Królem Jmcią Pruskim; a podobnie Najiaśniejszy Król Jmć, y Rzeczpospolita Polska gwarantują Najiaśniejszej Imperatorowej Jeymości całej Rosyi, y Jey Następcom niniejsze Posessye w tej obszerności y stanie, w którym zostają po zawarciu tychże Traktatów. Y obie Najiaśniejsze Strony kontraktujące oświadczają, iż podług tego nowego stanu rzeczy, ma się rozumieć y wykonać Artykuł II. Traktatu ich 1768.

ARTYKUŁ VII.

Najiaśniejsza Imperatorowa Jeymość oświadczywszy się, że chce per sua bona Officia przyłożyć się do przywrócenia spokojności, y dobrego rządu w Polszcze sposobem trwałym y gruntownym, gwarantować będzie wszystkie iakiękolwiek Konstytucye, które ustanowione będą wspólnie z Ministrami trzech Dworów kontraktujących, pod czas Seymu aktualnie zgromadzonego w Warszawie pod zwiazkiem Konfederacyi, tak względem formy Rządu wolnego, Republikanckiego y niepodległego, iako też względem pacyfikacyi y stanu poddanych Religii Greckiej Oryentalney Nieunickiej, y Dyssydentów obojga komunii Ewangelickiej, y dla tego będzie ułożony Akt osobny zawierający pomienione Konstytucye, który będzie podpisany przez Ministrów y Kommissarzów wzajemnych, iako część należąca do tego Traktatu, y który będzie miał też samą moc y wagę, iak gdyby w Traktat był wpisany od słowa do słowa, y obie Najiaśniejsze Strony kontraktujące oświadczają, że

rés, qui y appartiennent, ne s'entendront qu'en conséquence, de ce qui sera arrangé dans le susdit Acte séparé.

ARTICLE VIII.

Tout ce qui sera arrangé & stipulé dans des Traités ou Conventions séparés, qui auront lieu plus tard par rapport au commerce des deux Nations, & à tout ce qui y a rapport, aura la même force & valeur, que s'il étoit inseré mot pour mot dans le présent Traité.

ARTICLE IX.

Comme on ne sauroit comprendre dans ce Traité, tout ce qui peut avoir rapport au bien & à l'avantage des deux États, il sera fait un autre Acte séparé, dans le quel sera inseré, tout ce qu'a été stipulé, & accordé de part & d'autre, ou ce qui pourra l'être dans la suite, & cet Acte aura pareillement la même force & valeur, que s'il faisoit partie de ce Traité.

ARTICLE X.

Pour désigner avec plus d'ordre les frontières entre les deux États, les deux Hautes Parties contractantes déclarent, qu'Elles nommeront incessamment des Commissaires pour cet effet, & que dans le cas que ces Commissaires ne pourront convenir sur l'explication de l'Article II. de ce Traité, on s'en rapportera à la médiation des deux autres Cours contractantes, & en attendant l'ouvrage de la démarcation s'arrêtera. Et s'il s'élevoit encore à l'avenir des disputes entre les deux États, ou leurs sujets au sujet des limites, on nommera des Commissaires de part & d'autre, qui tacheront d'accommoder ces différends à l'amiable.

ARTICLE XI.

Dans les circonstances des troubles, dont étoit agité le Royaume de Pologne, & de la guerre, qui s'est élevée entre l'Empire de Russie & la Porte Ottomane, celle-ci ayant fait publier un manifeste, par le quel Elle impute à la Serenissime République de Pologne, la violation du Traité de Carlowitz, & de là résultant des doutes & des inquiétudes, tant sur l'existence effective de cette paix, que sur la conduite ultérieure de la Porte à l'égard de la République, Sa Majesté Impériale de toutes les Russies promet, de s'employer de concert avec Sa Majesté l'Impératrice Reine de Hongrie & de Bohême, & Sa Majesté le Roi de Prusse, à

Artykuły III. IV. y V. ich Traktatu Roku 1768. z osobnemi Aktami do niego należącemi rozumieć się szczególnie mają podług tego, co będzie ułożone w rzeczonym osobnym Akcie.

ARTYKUŁ VIII.

To wszystko, co będzie ułożone y ustanowione w późniejszych Traktatach lub umowach osobnych, względem handlu obu Narodów, y względem tego, co się do niego ściaga, będzie miało też samą moc y wagę, iak gdyby było wpisane od słowa do słowa w niniejszy Traktat.

ARTYKUŁ IX.

Ponieważ nie można zawrzeć w tym Traktacie tego wszystkiego, co może się ściagać do dobra y pożytku obu Stanów; ułoży się inny Akt osobny, w który się włoży to, co ustanowiono y ugodzono z obu stron, albo co może być potym ustanowione y ugodzone, y ten Akt będzie miał podobnie też moc y wagę, iak gdyby był częścią tego Traktatu.

ARTYKUŁ X.

Dla porządniejszego wyznaczenia granic między dwoma Stanami, obie Najjaśniejsze Strony kontraktujące oświadczają się, że nieodwłocznie wyznaczą Kommissarzy na ten koniec, y że w przypadku, że ci Kommissarze nie będą się mogli zgodzić w explykacyi Artykułu II. tego Traktatu, stosować się będą do pośrednictwa innych dwóch Dworów kontraktujących, a tym czasem dzieło rozgraniczenia zatrzyma się; a jeżeli w przyszłym czasie przypadły iakie spory między dwoma Państwami, albo ich poddańcami względem granic, wyznaczą się Kommissarze z obu stron, którzy będą się starać ugodzić te zatargi po przyjacielsku.

ARTYKUŁ XI.

W okolicznościach zamieszania, ktoremi Królestwo Polskie zakłócone było, y wojny między Państwem Rossyjskim y Portą Otomańską wszczętey, ta ogłoszony Manifest, ktorem zadaje Najjaśniejszey Rzeczypospolitey Polskiej zgwałcenie Traktatu Karłowickiego, a ztąd gdy pochodzą wątpliwości y niespokojności, tak o aktualnym byciu tego Traktatu, iak o dalszym postępowaniu Porty względem Rzeczypospolitey, Najjaśniejsza Imperatorowa Jeymość cesey Rossyi obiecuje wdać się wraz z Najjaśniejszą Cesarzową, Królową Węgierską y Czeską, y Królem Jmcią Pruskim, do odwrócenia Porty od wszelkich nieprzyjacielskich



detourner la Porte de toutes vues hostiles contre la Sérénissime République à raison de la dite imputation, & d'obtenir au moyen de leurs bons offices, que la Porte Ottomane se conduise dans les termes de la dite paix de Carlowitz, comme toujours subsistante, & n'ayant jamais été enfreinte.

ARTICLE XII.

Quoique le présent Traité ait été conçu en langue Française, ceci ne portera aucun préjudice pour l'avenir, à l'usage établi à cet égard chés les Hautes Parties contractantes.

ARTICLE XIII.

Le présent Traité sera ratifié par Sa Majesté le Roi & la République de Pologne d'une part, & par Sa Majesté Impériale de toutes les Russies de l'autre part, dans l'espace de six semaines à compter du jour de la signature, ou plutôt s'il est possible, & il sera ensuite inséré dans la Constitution de la présente Diète. Les deux Hautes Parties contractantes tacheront aussi, de se procurer la garantie de Leurs Majestés l'Impératrice Reine de Hongrie & de Bohême, & le Roi de Prusse.

En foi de quoi Nous les Plénipotentiaires & Commissaires spécialement députés & autorisés pour la conclusion de ce Traité, l'avons signé, & y avons apposé les Cachets de nos Armes. Fait à Varsovie le sept. selon le vieux Style **Du mois de Septembre** dix huit selon le nouveau Style l'An Mille septcent soixante & treize.

(L. S.) Antoine Casimir Ostrowski Evêque de Cujavie & de Poméranie mpp.

(L. S.) André Stan. Młodzieiowski Evêque de Posnanie Grand Chanc. de Pologne mp.

(L. S.) Massalski Evêque de Vilna mp.

(L. S.) Paul Turski Evêque d'Lucéorie mp.

(L. S.) Antoine Okęcki Evêque de Chelm mp.

(L. S.) Antoine Prince Jabłonowski Palatin de Posen mp.

(L. S.) Ignace Twardowski Palatin de Kalisz mp.

(L. S.) Stanislaus Lubomirski Palatinus Kijoviae mp.

(L. S.) André Moszczeński Palatin de Inowrocław.

(L. S.) Joseph Niesiołowski Palatin de Novogrod mp.

(L. S.) Joseph Anto. Podoski Palatin de Płocko mp.

(L. S.) Mathias Comte Lanckoroński Palatin de Bracław mp.

(L. S.) Auguste Prince Sułkowski Palatin de Gnesne mp.

(L. S.) Stanislas Lubomirski Grand Maréchal de Pologne mp.

(L. S.) Michel Prince Czartoryski G. Chancelier de Litvanie mp.

(L. S.) Jean de Borch Chancelier de Roïaume mp.

(L. S.) Joachim Chreptowicz Chancelier de Litvanie mp.

(L. S.) T. Wessel G. Trésorier de la Couronne mp.

(L. S.) Vladislav Gurowski Maréchal de la Cour du Grand Duché de Litvanie mp.

(L. S.) Joseph Mielżyński Castelan de Posnanie mp.

(L. S.)

zamysłów przeciwko Najjaśniejszej Rzeczypospolitey, z przyczyny tego zarzutu, y otrzymać przez ich wdawanie się, aby Porta Ottomanśka postępowała sobie podług przepisów wspomnionego Traktatu Karłowickiego, iako zawsze trwającego, y nigdy nie-nadwergzonego.

ARTYKUŁ XII.

Lubo niniejszy Traktat po Francuzku jest pisany, to żadney uymy napotym nie uczyni zwyczajowi używanemu od Najjaśniejszych Stron kontraktujących.

ARTYKUŁ XIII.

Niniejszy Traktat będzie ratyfikowany przez Najjaśniejszego Krola Jmci y Rzeczypospolitą Polską z iedney, a Najjaśniejszą Imperatorową całej Rossyi z drugiej strony w przeciągu 6. tygodni, rachując od dnia podpisu, albo prędzey, jeżeli można, y będzie wciągnięty w Konstytucyą niniejszego Seymu. Obie Najjaśniejsze Strony kontraktujące będą się starać o gwarancyą Najjaśniejszej Cesarzowej Krolowy Węgierskiej y Czeskiej, y Najjaśniejszego Krola Jmci Pruskiego. Dla większey wiary tego, My Plenipotencyaryuszowie y Kommissarze specjaliter wyznaczeni, y autoryzowani do zawarcia tego Traktatu, podpisaliśmy go, y Pieczęci nasze przyłożyliśmy, w Warszawie ^{7go według starego Kalendarza} **Dnia** ^{18go według nowego Kalendarza} **Miesi-**
ca Września Roku 1773.

- (L. S.) J. Stępkowski Kasztelan Kijowski mp.
 (L. S.) Andreas Zienkowicz Castelanus Smolenscensis mp.
 (L. S.) Josephus Wilczewski Cast. Podl. mp.
 (L. S.) Theodorus Szydłowski Castelanus Mazoviæ mp.
 (L. S.) Simon Casimirus Szydłowski Castelanus Zarnovien. mp.
 (L. S.) Raphael Gurowski Castelan de Przemęc. mp.
 (L. S.) Adamus Łacki Cast. Czechovien. mp.
 (L. S.) Simon François Dzierżbicki Castelan de Brzeziny mp.
 (L. S.) Joseph de Lubr. Dąbski Castelan de Kowal mp.
 (L. S.) Antoine Lasocki Castelan de Gostyn mp.
 (L. S.) Casimir Karaś Castelan de Wizna mp.
 (L. S.) J. Kraiewski Castelan de Raciąż mp.
 (L. S.) François Podoski Castelan de Ciechanow mp.
 (L. S.) Adam Łodzia Poniński Maréchal de la Confédération Générale de la Couronne, & de la Diète mp.
 (L. S.) Michel Prince Radziwiłł Maréchal de la Confédération, & Porte-Glaive du Grand Duché de Litvanie mp.
 (L. S.) Stanislaus à Łętow Łętowski Succameraius Palatinatus Crac. Nuntius & Delegatus mp.
 (L. S.) Alexander à Łętow Łętowski Pocillator, & Nuntius Palatinatus Cracovien. mp.
- (L. S.) Casimir Nałęcz de Raczyn & Małoszyn Raczyński, Grand Notaire de la Couronne, & Nonce du Palatinat de Posnanie mp.
 (L. S.) Adamus Saryusz Zakrzewski Subdapifer Calissiensis, Nuntius ex Palatinatu Posnan. mp.
 (L. S.) Floryan Zakrzewski Podczaszy Wschowski Poseł teyże Ziemi mp.
 (L. S.) Antonius Prusimski Capitaneus Niszczevien: Nuntius Palatinatus Posnaniensis & Delegatus mp.
 (L. S.) Franciscus Szumski Castrametator, Nuntius Palatinatus Vilnen. mp.
 (L. S.) Josephus Narbutt Vexillifer Districtus Liden. Delegatus mp.
 (L. S.) Josephus Casimirus Stypkowski Notarius Districtus Lidensis Delegatus mp.
 (L. S.) Jerzy Szauman Sędzia Gr. y Poseł Powiatu Brasławskiego Delegat mp.
 (L. S.) Bogusław Dunin Tomaszewicz Poseł y Sędzia Powiatu Brasławskiego mp.
 (L. S.) George Martin Prince Lubomirski Nonce de Sendomir mp.
 (L. S.) Joannes Krosnowski Subdapifer Opoczen. Nuntius Palatinatus Sendomiriensis & Delegatus mp.
 (L. S.) Stephanus Xaverius Korvin Kochanowski Tribunus Radomien. Nuntius Delegatus Palatinatus Sendomiriensis.
 (L. S.) Antonius Radoński Notarius Terrestris Radomiensis ex Palatinatu Sendomiriensi Nuntius mp.
 (L. S.) Jacobus Hadziewicz ex Palatinatu Sendomiriensi Nuntius & Delegatus mp.
 (L. S.) Stephanus Chomętowski Tribunus & Nuntius Palatinatus Sendomiriensis Terræ Stężycen. mp.
 (L. S.) Josephus Vincentius de Magna Gołuchow Gołuchowski de Palatinatu Sendomiriensi Nuntius & Delegatus mp.
 (L. S.) Franciscus Salesius Bończa Miaskowski Capitaneus Gnesnensis, Nuntius Palatinatus Calissien. & Delegatus mp.
 (L. S.) Antonius Sieroszewski Gen. Adjut. S. R. M. Nuntius & Delegatus Palatinatus Calissiensis mp.
 (L. S.) Alexander Gurowski Succam. Gnesn. Nuntius Palat. Calis. mp.
 (L. S.) Petrus Korytowski Subiudex Tris Palatinatus Gnesnensis, Nuntius ex Palatinatu Calissiensi mp.
 (L. S.) Jan Korytowski Chorąży Kaliski, Poseł Woiewodztwa Kaliskiego mp.
 (L. S.) Walenty Gozimirski Woyski Ziemi Wschowskiej, Poseł Woiewodztwa Gnieźnieńskiego mp.
 (L. S.) Jozef Jeleński Sędzia Gr. y Poseł Woiewodztwa Trockiego mp.
- (L. S.) Casimirus Wolmer Judex Terrestris Districtus Grodn. & Legatus ad Comitatus de eodem Districtu mp.

- (L. S.) Ignacy Suchecki Stolnik y Poseł Woiewodztwa Sieradzkiego mp.
 (L. S.) Joannes Tymowski Dapifer Districtus, Vice-Capitan. & Judex Castren. Petricovien. Nuntius ex Palatinatu Siradiensi mp.
- (L. S.) Stanisław z Lubrańca Dąbski Chorąży y Poseł Woiewodztwa Brzeskiego Kuiańskiego mp.
- (L. S.) Petrus Sumiński Pocillator & Nuntius Terræ Dobrinensis & Delegatus mp.
 (L. S.) Mathæus Zyniew Capitaneus Berznien. Nuntius Districtus Starodubov. Delegatus mp.
 (L. S.) Antoni Tołoczko Woyski y Podstar. Sądow. y Poseł Ptu Wołkowyskiego mp.
 (L. S.) Michał Bułharyn Pisarz Ziemi Ptu Woł. Poseł, Konsyliarz, y Delegat mp.
 (L. S.) Ignace Rychłowski Chambelan du Roi de Pologne, & Nonce du Palatinat de Masovie mp.
 (L. S.) Woyciech Szamocki Chorąży y Poseł Xięstwa Mazowieckiego Ziemi Warszawskiej, y Delegat do Traktatów mp.
 (L. S.) Joannes Sigismundus de Staniszewice Staniszewski Judex Ducatus Masoviae Tris Varsavien. & ex eadem Terra pro Comitibus Generalibus Varsaviae celebratis electus Nuntius, Delegatus Confederationis Rgni Glis Consiliarius mp.
- (L. S.) Christophorus Frankowski ex Terra Zakroczimensi Nuntius & Delegatus mp.
 (L. S.) Petrus Paulus à Rosciszewo Junosza Rościszewski Subdapifer Prasnens. Nuntius ex Terra Ciechanoviensi mp.
 (L. S.) Antoine Prince Sułkowski Nonce de la Terre de Łomża mp.
 (L. S.) Jan Junosza Łempicki Stta y Poseł Ziemi Rożańskiej mp.
 (L. S.) Victorinus Thaddæus Kostka in Karniewo Karniewski Tris & Castr. Terræ Rosanens. Notarius & Legatus mp.
 (L. S.) Ignatius Zieliński Judex Terrestris Livensis ab eadem Terra Nuntius mp.
 (L. S.) Michał Karski Starosta Ostrowski Poseł Ziemi Nurskiej mp.
 (L. S.) Jacek Jezierski Miecznik Ziemi Łukowskiej, Poseł Woiewodztwa Mazowieckiego z Ziemi Nurskiej mp.
 (L. S.) Paulus Siestrzewitowski Subjudex & Nuntius Terr. Mielnicensis Palatinatus Podlachiae mp.
 (L. S.) Józef Antoni Łuszczewski Sędzia Ziemi y Poseł Ziemi Sochaczewskiej mp.
 (L. S.) Adam Lasocki Stolnik y Poseł Ziemi Sochaczewskiej mp.
 (L. S.) Augustus Comes Godziemba de Lubraniec Dąbski Capitaneus & Nuntius Terræ Gostinensis mp.
 (L. S.) Laurentius de Zabłocie Zabłocki Pocillator Gambinen. Terræ Gostinen. Nuntius mp.
 (L. S.) Franciscus Ursinus Niemcewicz Judex Terr. Nuntius Palatinatus Brestensis mp.
 (L. S.) W. D. Prince Korybut Woroniecki mp.
 (L. S.) Ant. Stanisław Swiatopełk Xiążę Czetwertyński mp.
 (L. S.) Paweł Sudymontowicz Czechel Horodniczy Zwinog. Powiatu, z Woiewodztwa Braclawskiego Poseł mp.
 (L. S.) Michał Alexander Swiatopełk Xiążę Czetwertyński Poseł Woiewodztwa Braclawskiego mp.
 (L. S.) Tadeusz Wołodkowiec Poseł z Woiewodztwa Mińskiego mp.
 (L. S.) Konstanty Ludwik Jeleński Podkomorzy J. K. Mci y Poseł mp.
 (L. S.) Adam Ipohorski Lenkiewicz Pisarz Ziemi Możyński mp.
 (L. S.) Michał Hermenegild z Prus Pruszanowski Podczaszy y Poseł Powiatu Rzeczy. mp.
 (L. S.) Jerzy Wierpsza Kracyczy y Poseł Powiatu Rzeczy. mp.

*Entre Sa Majesté le Roi
& la Sérénissime Republi-
que de Pologne, & Sa
Majesté le Roi de Prusse.*

Au Nom de la très Sainte Trinité.

Między Nayiaśn. KROLEM
Jmcią y Rzeczpospolitą
Polską y Nayiaśn. Krolem
Jmcią Pruskim.

w Jmie Najswiętszey Trojcy.

SOit notoire à quiconque appartient com-
me Sa Majesté le Roi de Prusse a fait
declarer à Sa Majesté le Roi & à la Repu-
blique de Pologne, par un memoire exhibé
à Varsovie au mois de Septembre de l'an-
née passée, qu'Elle se croioit autorisée,
& étoit résolue de révéndiquer ses droits
& prétensions sur la Poméranie Polonoise
& sur d'autres Districts de la Pologne,
& qu'en conséquence du concert pris entre
Elle, & Leurs Majestés l'Impératrice Reine
de Hongrie & de Bohême, & l'Impératrice
de Russie, qui se trouvent dans le même
cas d'avoir des prétensions à la charge du
Roiaume de Pologne; Sa dite Majesté
Prussienne a fait en même tems prendre
Possession de la Prusse & de la Poméranie
Polonoise, & des Districts sur la Netze.
Comme d'une autre côté Sa Majesté le Roi,
& la Republique de Pologne ont fortement
protesté contre cette occupation des Pro-
vinces susnommées, il en est resulté des
différends & des contestations entre les
deux Etats, qui auroient pû altérer & in-
terrompre leurs tranquillité & harmonie
réciproque. Pour prevenir donc les suites
préjudiciables d'une pareille mésintelli-
gence, les deux Parties sont convenues,
de faire ouvrir des conférences de pacifi-
cation à Varsovie à une Diète extraordi-
naire, indiquée pour cet effet, & au grès
du désir des trois Cours alliées, & d'y
faire travailler à un prompt accommodement
de ces différends par des Plénipoten-
tiaires, & Commissaires autorisés de part
& d'autre. Pour cet effet Sa Majesté le Roi, &
la Republique de Pologne, ont autorisé &
muni de Leur Plein-pouvoir du Sénat: Les
Eveques: Antoine Ostrowski de Cujavie &
de Poméranie; André Stanislas Kostka Młodzie-
ciowski de Posen & de Varsovie: Ignace
Massalski de Vilna, Paul Relix Turski de
Luceoré & de Bresc en Lithvanie, An-
toine Onufre Okęcki de Helm: Les Pala-
tins, Antoine Jablonowski de Posen, Ignace
Twardowski de Kalisz, Stanislas Lubo-
mirski de Kijowie, André Moszczeński d'
Inowrocław: le Prince Alexandre Sapieha
de Połock Général de Camp du Grand Du-
ché de Lithvanie; Joseph Niesiołowski de
Novograd, Joseph Podoski de Płock,

Ma-

Niech będzie wiadomo komu o tym wie-
dzieć należy. Kiedy Krol Jmć Pruski
kazał oświadczyć Krolowi Jmci y Rzeczy-
pospolitey Polskiej, przez Memoryał podany
w Warszawie w Miesiącu Wrześniu Roku
przeszłego, iż sądzi się mieć prawo, y jest
rezolwowany do windykowania Praw swo-
ich, y pretensyi do Pomieranii Polskiej, y
do innych Powiatow Polskich, y że na fun-
damencie ułożenia zaszłego między Nim, y
Cesarzową Krolową Jeymością Węgierską y
Czeską, tudzież Imperatorową Jeymością
Rossijską, które się w podobnym znaydują
razie mienia pretensyi do Krolestwa Pol-
skiego, Krol Jmć Pruski kazał w tym sa-
mym czasie zabrać w swoje posessyę Prussy
y Pomieranię Polską, y Powiaty nad Note-
cią. Kiedy zaś z drugiej strony Krol Jmć,
y Rzeczpospolita Polska mocno protestowali
się przeciwko temu zagarnieniu Prowincyi
wzwyż wspomnianych, wyniknęły ztąd
dyfferencye y sprzeczki między dwoma Pań-
stwami, które mogłyby były popsuć y zer-
wać ich spokojność y wzajemną harmonię.

Dla zapobieżenia więc nieszczęśliwym
skutkom z takiego złego porozumienia się,
dwie Strony zgodziły się na otworzenie
konferencyi względem Pacyfikacyi w War-
szawie pod czas Seymu Extraordinarynego,
na ten koniec podług żądania trzech Dwo-
row sprzymierzonych naznaczonego, y na
ułożenie pod czas nich prędkie ułatwienia
rozterkow przez Plenipotencyaryuszow y
Kommissarzow upoważnionych z tey y z
tamtey Strony, na ten koniec Krol Jmć, y
Rzeczpospolita Polska upoważnili, y zu-
pełną moc dali, z Senatu: Wielebnym w
Bogu Antoniemu Ostrowskiemu Kuiawskiemu
y Pomorskiemu, Andrzejowi Stanisławo-
wi Kofice Młodzieciowskiemu Poznańskie-
mu y Warszawskiemu, Ignacemu Massal-
skiemu Wileńskiemu, Pawłowi Felixowi
Turskiemu Łuckiemu y Brzeskiemu, An-
toniemu Onufremu Okęckiemu Chełmskiemu
Biskupom, Wielmożnym Antoniemu Jabło-
nowskiemu Poznańskiemu, Ignacemu Twa-
dowskiemu Kaliskiemu, Stanisławowi Lu-
bomirskiemu Kijowskiemu, Andrzejowi Mo-
szczeńskiemu Jnowrocławskiemu, Alexan-
drowi Xiążęciu Sapiehi Połockiemu, He-
tmanowi Polnemu Litewskiemu, Jozefowi
Niesio-

I



Mathias Lanckoroński de Bracław, Auguste Sułkowski de Gnesne. Les Castellans du premier Ordre, Joseph Mielżyński de Posen, Joseph Stępkowski de Kijowie, André Zienkiewicz de Smolensk, Joseph Wilczewski de Podlachie, Teodore Szydłowski de Masovie. Les Castellans du second Ordre, Symeon Szydłowski de Zarnow, Raphaël Gurowski de Przemęc, Adam Łacki de Czechow, Simon Dzierżbicki de Brzeziny, Joseph Dąbski de Kowalow, Antoine Lasocki de Gostynin, Casimir Karas de Visna, Jean Chrysostome Kraiewski de Raciąż, François Podoski de Ciechanow. Du Ministère: Stanislas Lubomirski Grand Maréchal de la Couronne, André Młodziecowski Grand Chancelier de la Couronne, le Prince Michel Czartoryski Grand Chancelier du Grand Duché de Lithvanie, Jean Borch Chancelier de la Couronne, Joachim Chreptowicz Chancelier du Grand Duché de Lithvanie, Teodor Wessel Grand Trésorier de la Couronne, Vladislas Gurowski Maréchal de la Cour du Grand Duché de Lithvanie: De l'Ordre Equestre: Stanislas Łętowski Chambelan de Cracovie, Alexandre Łętowski Sous-Echanson de Cracovie Nonces du Palatinat de Cracovie, Casimir Raczynski Grand Notaire de la Couronne, Adam Zakrzewski Sous-Panetier de Kalisz, Florian Zakrzewski Sous-Echanson de Fraustad, Antoine Prusimski Staroste de Niszezowice Nonces du Palatinat de Posen; Thomas Szumski Maître-quartier de Vilna; Joseph Narbutt Porte-Enseigne de Lida; Joseph Stypalski Juge du Grod de Lida, Georges Szauman; Boguslas Tomaszewicz Juges du Grod de Bracław, Nonces du Palatinat de Vilna; Martin Lubomirski Lieutenant-Général dans l'Armée de la Couronne; Jean Krosnowski Sous-Panetier d'Opoczno; Xavier Kochanowski Tribun Majeur de Radom; Antoine Radoński Notaire Terrestre de Radom; Etienne Chomętowski Tribun Mineur de Stężyca; Jacques Hadziewicz Trésorier de Vislica; Vincent Gofuchowski Nonces du Palatinat de Sandomir; François de Sales Miaskowski Staroste de Gnesne, Antoine Sieraszewski Aide-de Camp Général du Roi, Alexandre Gurowski Chambelan de Gnesne, Pierre Korytowski Sous-juge de Gnesne, Jean Korytowski Porte-Enseigne de Kalisz Nonces du Palatinat de Kalisz, Valentin Gozimirski Tribun de Fraustad Nonces du Palatinat de Gnesne, Joseph Jeleński Juge du Grod de Troki, J. Jelski Porte-étendart de Grodno, Casimir Wolmer Juge Terrestre de Grodno Nonces du Palatinat de Troki: Ignace Suchecki Panetier de Siradie; Jean Tymowski Panetier & Juge du Grod de Piotrkow Nonces du Palatinat de Siradie, François Jerzmanowski Notaire du Grod de Przedeck Nonce du Palatinat

Niesiołowskiemu Nowogrodzkiemu, Józefowi Podoskiemu Płockiemu, Maciejowi Lanckorońskiemu Bracławskiemu, Augustowi Sułkowskiemu Gnieźnieńskiemu, Woiewodom. Józefowi Mielżyńskiemu Poznańskiemu, Józefowi Stępkowskiemu Kiiowskiemu, Andrzejowi Zienkiewiczowi Smoleńskiemu, Józefowi Wilczewskiemu Podlaskiemu, Teodorowi Szydłowskiemu Mazowieckiemu Kasztelanom większym. Urodzonym Symeonowi Szydłowskiemu Zarnowskiemu, Rafałowi Gurowskiemu Przemęckiemu, Adamowi Łackiemu, Czechowskiemu, Szymonowi Dzierżbickiemu Brzezińskiemu, Józefowi Dąbskiemu Kowalskiemu, Antoniemu Lasockiemu Gostyńskiemu, Kazimierzowi Karasowi Wiskiemu, Janowi Chryzostomowi Kraiewskiemu Raciążkiemu, Franciszkowi Podoskiemu Ciechanowskiemu Kasztelanom mnieyszym. Ex Ministerio: Wielmożnemu Stanisławowi Lubomirskiemu Marszałkowi Wielkiemu Koronnemu, Wielebnemu w Bogu Andrzejowi Młodziecowskiemu Kanclerzowi Wielkiemu Koronnemu, Wielmożnym Michałowi Xieciu Czartoryskiemu Kanclerzowi Wielkiemu Wielkiego Xięstwa Litewskiego, Janowi Borchowi Koronnemu, Joachimowi Chreptowiczowi Litewskiemu Podkanclerzym, Teodorowi Wesslowi Podskarbiemu W. Koronnemu, Władysławowi Gurowskiemu Marszałkowi Nadiwornemu W. Xięstwa Litewskiego. Ex Equestri Ordine: Urodzonym Stanisławowi Łętowskiemu Podkomorzemu, Alexandrowi Łętowskiemu Podczaszemu Krakowskim Pośtom z Woiewodztwa Krakowskiego; Kazimierzowi Raczynskiemu Pisarzowi W. Koronnemu, Adamowi Zakrzewskiemu Podstolemu Kaliskiemu, Floryanowi Zakrzewskiemu Podczaszemu Wschowskiemu, Antoniemu Prusimskiemu Staroscie Niszezowickiemu, Pośtom z Woiewodztwa Poznańskiego; Tomaszowi Szumskiemu Obożnemu Wileńskiemu, Józefowi Narbuttowi Chorążemu, Józefowi Stypalskiemu Sędziemu Grodzkiemu Lidzkim, Jerzemu Szaumanowi, Bogusławowi Tomaszewiczowi Sędziom Grodzkim Bracławskim, Pośtom z Woiewodztwa Wileńskiego; Marcinowi Lubomirskiemu Generałowi - Lieutenantowi w Woysku Koronnym, Janowi Krosnowskiemu Podstolemu Opoczyńskiemu, Xaweremu Kochanowskiemu Woyskiemu wyższemu, Antoniemu Radońskiemu Pisarzowi Ziemiemi Radomskiemu, Szczepanowi Chomętowskiemu Woyskiemu mnieyszemu Stężyckiemu, Jakobowi Hadziewiczowi Skarbnikowi Wislickiemu, Wincentemu Gofuchowskiemu Pośtom z Woiewodztwa Sandomirskiego; Franciszkowi Salezemu Miaskowskiemu Staroscie Gnieźnieńskiemu, Antoniemu Sieraszewskiemu Generałowi Adiutantowi J. K. Mci, Alexandrowi Gurowskiemu Podkomorzemu, Piotrowi Korytowskiemu Podsgdkowi Gnieźnieńskiemu.

Palatinat de Lancicie ; Stanislas Dąbski Porte-étendart de Bresce en Cujavie ; Antoine Biesickierski Trésorier de Kovale Nonces du Palatinat de Brzescie en Cujavie ; Pierre Sumiński Sous-Echanson de Dobrzyn Nonce de la Terre de Dobrzyn , Mathias Zyniew , Staroste de Berżnik , Nonce du District de Starodub ; Antoine Toloczko Tribun ; Michel Bulharyn Notaire Terrestre de Wolkowysk Nonces du Palatinat de Nowogrod ; Ignace Rychłowski Porte-étendart de Piotrkow Nonce de la Terre de Czersk ; Adalbert Szamocki Porte-étendart de Varsovie , Sigismond Staniszewski Juge Terrestre de Varsovie Nonces de la Terre de Varsovie , François Wilczewski Chambelan de Visna Nonce de la Terre de Visna : Chrisostophe Frankowski Bourgrave du Grod de Varsovie Nonce de la Terre de Zakroczym : Paul Rościszewski Sous-Panétier de Prasnyśz Nonce de la Terre de Ciechanow , Antoine Sułkowski Lieutenant-Général dans l'Armée de la Couronne Nonce de la Terre de Łomża ; Ignace Lempicki Staroste de Rożan ; Victor Karniewski Notaire Terrestre & du Grod de Rożan Nonces de la Terre de Rożan , Ignace Zieliński Juge Terrestre de Liv Nonce de la Terre de Liv , Michel Karski Porte-étendart de Rożan , Hyacinthe Jezierski Porte-Glaive de Łukow Nonces de la Terre de Nur du Palatinat de Masovie , Paul Sistrzewitowski Sous-juge de Mielnik Nonce du Palatinat de Podlachie , Joseph Łuszczewski Juge Terrestre de Sochaczew , Adam Łasocki Panétier de Sochaczew ; Auguste Dąbski Staroste de Gostynin ; Laurent Zabłocki Sous-Echanson de Gambin Nonces du Palatinat de Rawa ; François Niemcewicz Juge Terrestre de Brzescie en Lithvanie Nonce du Palatinat de Brzescie en Lithvanie ; Le Prince Maximilien Woroniecki Chambelan du Roi ; Le Prince Antoine Czetwertyński , Paul Sudymontowicz Czezel Horodniczy de Zwinogrod ; Le Prince Michel Czetwertyński Nonces du Palatinat de Bracław ; Thadée Wołodkowicz Ecuier-tranchant de Mińsk , Constantin Jeleński Chambelan de Mozyr , Adam Linkiewicz Notaire Terrestre de Mozyr : Nicolas Pruszanowski Sous-Echanson de Rzeczyca , George Wierpsza Ecuier-tranchant de Rzeczyca Nonces du Palatinat de Mińsk ; & Sa Majesté le Roi de Prusse a muni pour le même effet de son Plein-pouvoir le Sieur Gédéon de Benoit son Conseiller actuel d'Ambassade & son Ministre Plénipotentiaire à la Cour de Pologne , Chanoine au grand Chapitre de Cammin , lesquels Commissaires & Plénipotentiaires , ainsi dûement , autorisés après avoir échangé leurs Plein-pouvoirs respectifs , & avoir tenu entre eux plusieurs Conférences , sont enfin convenus des Articles suivans :

Janowi Korytowskiemu Chorążemu Kaliskiemu , Posłom z Woiewodztwa Kaliskiego ; Walentemu Gozimirskiemu Woyskiemu Wschowskiemu Posłowi z Woiewodztwa Gnieźnieńskiego ; Józefowi Jeleńskiemu Sędziemu Grodzkiemu Trockiemu , Józefowi Jelskiemu Chorążemu , Kazimierzowi Wolmerowi Sędziemu Ziemskiemu Grodziniskim , Posłom z Woiewodztwa Trockiego ; Ignacemu Sucheckiemu Stolnikowi Sieradzkkiem , Janowi Tymowskiemu Stolnikowi y Sędziemu Grodzkiemu Piotrkowskiemu , Posłom z Woiewodztwa Sieradzkiego ; Franciszkowi Ferżmanowskiemu Pisarzowi Grodzkiemu Przedeckiemu , Posłowi z Woiewodztwa Łęczyckiego ; Stanisławowi Dąbskiemu Chorążemu Brzeskiemu Kuiaowskiemu , Antoniemu Biesickierskiemu Skarbnikowi Kowalskiemu , Posłowi z Woiewodztwa Brzeskiego Kuiaowskiego ; Piotrowi Sumińskiemu Podczaszem Dobrzyńskiemu , Posłowi z Ziemi Dobrzyńskiej ; Maciejowi Zyniewowi Staroście Berżnickiemu , Posłowi z Powiatu Starodubowskiego ; Antoniemu Toloczkiemu Woyskiemu , Michałowi Bulharynowi Pisarzowi Ziemskiemu Wołkowyskim , Posłom z Woiewodztwa Nowogrodzkiego ; Ignacemu Rychłowskiemu Chorążemu Piotrkowskiemu , z Ziemi Czerskiej , Woyciechowi Szamockiemu Chorążemu , Zygmuntowi Staniszewskiemu Sędziemu Ziemskiemu Warszawskim , z Ziemi Warszawskiej , Franciszkowi Wilczewskiemu Podkomorzemu Wizkiemu , z Ziemi Wizkiej ; Krzysztofowi Frankowskiemu Burgrabiemu Grodzkiemu Warszawskiemu , z Ziemi Zakroczymskiej ; Pawłowi Rościszewskiemu Podstolemu Prańnickiemu , z Ziemi Ciechanowskiej : Antoniemu Sułkowskiemu Generałowi Lieutenantowi w Woysku Koronnym , z Ziemi Łomżyńskiej ; Ignacemu Łepickiemu Staroście Rożańskiemu , Wiktorowi Karniewskiemu Pisarzowi Ziemskiemu y Grodzkiemu Rożańskim , z Ziemi Rożańskiej ; Ignacemu Zielińskiemu Sędziemu Ziemskiemu Litwiskiemu z Ziemi Litwskiej ; Michałowi Karśkiemu Chorążemu Rożańskiemu , Jackowi Jezierskiemu Miecznikowi Łukowskiemu z Ziemi Nurskiej , Posłom z Woiewodztwa Mazowieckiego ; Pawłowi Sistrzewitowskiemu Podsgdkowi Mielnickiemu Posłowi z Woiewodztwa Podlaskiego , Józefowi Łuszczewskiemu Sędziemu Ziemskiemu , Adamowi Łasockiemu Stolnikowi Sochaczewskim , Augustowi Dąbskiemu Staroście Gostyńskiemu , Wawrzyńcowi Zabłockiemu Podczaszem Gąbińskiemu , Posłom z Woiewodztwa Rawskiego , Franciszkowi Niemcewiczowi Sędziemu Ziemskiemu Brzeskiemu Litew. Posłowi z Woiewodztwa Brzeskiego Litewskiego ; Maksymilianowi Xciu Woronieckiemu Chambelanowi J. K. Mci. Xciu Antoniemu Czetwertyńskiemu , Pawłowi Sudymontowiczowi Czezelowi Horodniczemu Zwinogrodzkkiem ,

Xciu Michałowi Czetwertyńskiemu, Posłom z Woiewodztwa Bracławskiego; Tadeuszowi Wołodkowiczowi Krayczemu Mińskiemu, Konstantemu Jeleńskiemu Podkomorzemu, Adamowi Linkiewiczowi Pisarzowi Ziemskiemu Mozyrskim, Mikołajowi Pruszanowskiemu Podczaszemu, Jerzemu Wierpszy Krayczemu Rzeczyckim, Posłom Woiewodztwa Mińskiego. Y Krol Jmć Pruski na ten sam koniec dał pełną moc Jmci Panu Gedeonowi Benoit Konsyliarzowi aktualnemu Poselsstwa, y Ministrowi Pełnomocnemu u Dworu Polskiego, Kanonikowi Wielkiej Kapituły Kamińskiej. Ktorzy Kommissarze y Plenipotencyaryusze tak przyzwolicie autoryzowani, po zamianie swoich respective Plenipotencyi, y odprawionych wielu konferencyach, zgodzili się nakoniec na następujące Artykuły:

ARTICLE I.

Il y aura désormais & à perpétuité une Paix inviolable, & une sincère union & amitié parfaite entre Sa Majesté le Roi de Pologne Grand Duc de Lithvanie, & ses Successeurs, aussi bien que le Royaume de Pologne & le Grand Duché de Lithvanie d'une part, & Sa Majesté le Roi de Prusse ses Héritiers & Successeurs & tous ses Etats d'autre part, de sorte qu'à l'avenir les deux Hautes parties contractantes ne commettront, ni laisseront commettre par les leurs aucune hostilité l'une contre l'autre, directement ou indirectement, qu'Elles ne feront, ni permettront aucune démarche contraire au présent Traité, mais qu'Elles l'observeront plutôt religieusement en tout point, entretiendront toujours entre Elles une bonne & parfaite harmonie, & tacheront de maintenir l'honneur, l'avantage, & la sûreté mutuelle, comme aussi de détourner l'une de l'autre tout dommage & préjudice.

ARTICLE II.

Pour obvier à toutes les disputes, qui pourroient naitre à l'avenir, & pour abolir de part & d'autre toutes les prétensions de quelque nature qu'elles puissent être, Sa Majesté le Roi de Pologne, tant pour Elle que pour ses Successeurs, & les Ordres & Etats généraux du Royaume de Pologne, & du Grand Duché de Lithvanie, cedent par le présent Traité irrévocablement & à perpétuité sans aucun retour, ni réservation, dans aucun cas imaginable à Sa Majesté le Roi de Prusse, ses Héritiers & Successeurs de l'un & de l'autre sexe, les Provinces, Palatinats, & Districts, que sa dite Majesté a fait préalablement occuper en vertu de

ARTYKUŁ I.

Będzie odtąd y wieczyście pokoy niewzruszony, zgoda szczerą y doskonałą przyjaźń między Najjaśniejszym Krolew Jmcią Polskim, Wielkim Xiążęciem Litewskim y Jego Sukcessorami, iako też Królestwem Polskim y Wielkim Xięstwem Litewskim z iedney strony, a Najjaśniejszym Krolew Jmcią Pruskim, Jego Dziedzicami y Następcami, całym iego Państwem z drugiej, tak że odtąd obie Najjaśniejsze Strony kontraktujące nie będą czynić przez się, ani osobom od nich dependującym czynić pozwolą żadnego nieprzyjacielskiego kroku, iedna na przeciw drugiej directe lub indirecte, że nie uczynią, ani dopuszczą żadnego postępkę niniejszemu Traktatowi przeciwnego, ale go owszem zupełnie dochowają w każdym punkcie, będą utrzymywać między sobą doskonałą harmonią, y starać się nie amieszkają o utrzymanie honoru, pożytku y wzajemnego bezpieczeństwa, iako też, że ieden od drugiego oddalać będzie wszelką szkodę y uszczerbek.

ARTYKUŁ II.

Dla zapobieżenia wszelkim sprzeczkom, ktore się w przyszłym czasie nadarzyć mogą, y dla zagładzenia z obu stron wszystkich pretensyi, iakiegokolwiek bądź rodzaju, Krol Jmć Polski tak swoim iako Następcow swoich imieniem, y Stany Królestwa Polskiego y W. X. Litewskiego usiępują niniejszym Traktatem nieodwołanie y wiecznie, bez żadnego powrotu, y zachowania iakiegokolwiek w żadnym przypadku Krolowi Jmci Pruskiemu, Jego Dziedzicom y Następcom obojey płci, Prowincye, Woiewodztwa y Powiaty, ktore wspomniany Monarcha kazał ofieść dawniey mocę Uniwersału swego Die 13. Septembris Roku prze-

de ses Lettres patentes du 13. Septembre de l'année passée, comme un équivalent de ses Prétensions, & nommément: Toute la Pomérelle, la Ville de Dantzic avec son territoire excepté, de même que le District de la Grande Pologne en deça de la Netze en longeant cette rivière depuis la frontière de la nouvelle Marche, jusqu'à la Vistule près de Vordon & Solitz, de sorte que la Netze fasse la frontière des Etats de Sa Majesté le Roi de Prusse, & que cette rivière lui appartienne en entier; & Sa dite Majesté ne voulant pas faire valoir ses autres prétensions sur plusieurs autres Districts de la Pologne, limitrophes de la Silésie & de la Prusse, qu'Elle pourroit réclamer avec justice, & se désistant en même tems de toute prétension sur la Ville de Dantzic & sur son Territoire, Elle se contente que Sa Majesté le Roi, & la Republique de Pologne lui cèdent en guise d'équivalent le reste de la Prusse Polonoise, nommément: le Palatinat de Marienbourg, la Ville d'Elbing y comprise avec l'Evêché de Varmie, & le Palatinat de Culm, sans en rien excepter, que la Ville de Thorn, la quelle Ville sera conservée avec toute son Territoire à la Pologne. Sa Majesté le Roi de Pologne, & les Ordres & Etats du Roiaume de Pologne & du Grand Duché de Lithvanie cèdent à Sa Majesté le Roi de Prusse, ses Héritiers & Successeurs, tous ces Pais ci-dessus énoncés avec toute propriété, Souveraineté & Indépendance, avec toutes les Villes, Forteresses, & Villages, avec tous les Havres, Rades, & Rivières, avec tous les vassaux, sujets, & habitants, les quels ils dégagent en même tems de l'hommage & du serment de fidélité, qu'ils ont prêté à Sa Majesté, & à la Couronne de Pologne, avec tous les droits tant pour le Civile & Politique, que pour le spirituel, & en général avec tout ce qui appartient à la Souveraineté de ces Pais, & ils promettent de ne former jamais ni sous aucun prétexte, aucune prétension sur les Provinces cédées par le présent Traité. On nommera de part & d'autre incessamment des Commissaires, qui seront chargés de regler définitivement, & d'une manière plus exacte les limites des Provinces, que le Sérénissime Roi & la Republique de Pologne cèdent à Sa Majesté le Roi de Prusse, & d'en dresser des Cartes exactes.

ARTICLE III.

Sa Majesté le Roi de Pologne, & les Etats de Pologne & de Lithvanie renoncent également, de la manière la plus forte & la plus formelle, à toute prétension qu'ils pourroient avoir, ou former, soit à présent soit à l'avenir sur aucune des autres Provinces

présumé, iako część wyrowny-
wającą Jego pretensyom, to jest: Pomere-
lią, miasto Gdańsk z jego Territorium wy-
iąwszy, iako też Powiaty Wielko-Polskiey
z tamtey strony Noteci, idąc wzdłuż tej
rzeki od granicy Nowey Marchii, aż do
Wisły blisko Worden y Salicz, tak ażeby
Notec była granicą Państwa Króla Jmci Pru-
skiego, y żeby ta cała rzeka do niego na-
leżała. Pomieniony Król nie chce dopo-
minać się pretensyi do wielu innych Powia-
tow Polski, Śląsku y Prusom pogranicznych,
o któreby się słusznie mógł domagać, y wy-
rzekając się wszelkiey pretensyi do miasta
Gdańska y do jego Territorium, przestaie
na tym, ażeby mu Król y Rzeczpospolita
Polska odstąpiła pro æquivalenti tego, resztę
Prus Polskich, to jest: Województwo Mal-
borskie z Miastem Elbing, z Biskupstwem
Warmińskim, y Województwem Chełmińskim,
nic nie wyjąwszy, tylko miasto Toruń, kto-
re z całym Territorium zachowane przy
Polszcze zostanie, Król Jmci Polski y Sta-
ny Królestwa Polskiego y Wielkiego Xięstwa
Litewskiego ustępują Królowi Jmci Pruskie-
mu, Jego Dziedzicom y Następcom wszy-
stkie Kraie dopiero wspomniane z wszelką
własnością, zwierzchnością y niepodległo-
ścią, ze wszystkimi Miastami, Fortecami
y Wsiemi, ze wszelkimi portami, brzegami
morskimi, y rzekami, ze wszystkimi
Wazallami, poddanymi y mieszkańcami,
których uwalniają także od homagium y
przysięgi wierności, którą Jego Królewskiej
Mci y Koronie Polskiej uczynili, ze wszy-
stkiemi Prawami, tak Cywilnych, iako Po-
litycznych y Duchownych Spraw tyczącemi
się, y ze wszystkim zgoda, co do zwierz-
chnego panowania tych Kraiow należy, y
obietuią nie zakładać nigdy pod żadnym
pretextem, żadnych pretensyi do Prowincyi
niniejszym Traktatem ustąpionych. Wyzna-
czą się z obu stron nieodwłocznie Kommis-
sarze, którzy wyraźnie dokładniejszym
sposobem oznaczą granice Prowincyi, które
Najjaśniejszy Król Polski y Rzeczpospolita
ustępują Królowi Jmci Pruskiemu, y spo-
rządzą Mappy dokładne.

ARTYKUŁ III.

Najjaśniejszy Król Jmci Polski y Stany
Polskie y Litewskie zrzekają się niemniej, y
sposobem iak najmocniejszym y nayuroczy-
szym wszelkich pretensyi, któreby mieć,
albo formować sobie mogły, bądź teraz,
bądź napotym do iakichkolwiek innych Pro-
win-

vinces, que la Sérénissime Maison de Prusse & de Brandebourg a possédée jusqu'ici sans déroger à cette renonciation générale, ils renoncent expressément & nommément à la reversion du Roïaume & du Fiéf de Prusse, qui a été stipulée en faveur de la Couronne de Pologne, dans l'Article VI. du Traité conclu à Velau le 19. Septembre de l'année 1657. pour le cas que les descendants mâles de l'Electeur Frederic Guillaume de Brandebourg viendroient à manquer; & ils consentent que Sa Majesté le Roi de Prusse & ses Héritiers, & Successeurs de l'un & de l'autre sexe puissent librement posséder le Roïaume de Prusse à perpétuité, avec toute Souveraineté & Indépendance, sans que la Couronne de Pologne puisse, ni veuille jamais y former aucune prétension ni de reversion, ni d'obligation féodale, ni sous aucun autre Titre prétexte ou dénomination. Pour prévenir & écarter aussi tout sujet & toute matière de disputes qui pourroient résulter des Articles du Traité de Velau, qui ne quadrent plus aux circonstances présentes, les deux Hautes Parties contractantes abolissent par le présent Traité, les Articles 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. & 21. du susdit Traité de Velau de 1657. en lui conservant cependant sa force & son obligation dans les autres Articles, qui ne sont pas expressément abrogés ici.

ARTICLE IV.

Sa Majesté le Roi de Pologne & les Etats de Pologne & de Lithvanie se desistent également, & renoncent de la manière la plus forte à tout droit féodal, au droit de reversion, & en général à tout autre droit & prétentions, qu'ils pourroient former à présent, ou à l'avenir sur les Districts de Lavenbourg & de Butow. Ils cèdent tous leurs droits sur ces Districts à Sa Majesté le Roi de Prusse, & ils consentent que Sa Majesté, & ses Héritiers & Successeurs de l'un & de l'autre sexe puissent posséder ces mêmes Districts à perpétuité, avec toute Souveraineté & Indépendance, sans aucune reversion, ni obligation féodale; & pour obvier à toute dispute à cet égard, les deux Hautes Parties Contractantes abolissent également la Convention de Bydgost du 6. Novembre 1657. de sorte qu'elle ne doit plus subsister que dans la stipulation, qui assure à la Maison de Brandebourg la Possession des Districts de Lavenbourg & de Butow, & sans que cette Sérénissime Maison soit plus assujettie aux autres stipulations, & restrictions du dit Traité de Bydgost.

ARTI-

wincyi, ktore Nayiasnieyszy Dom Pruski y Brandeburski dotąd posiadał.

Temu generalnemu zrzczeniu się non derogando, odstępują wyraźnie y mianowicie jus reversionis Krolestwa y feudi Pruski, ktore było obwarowane in favorem Korony Polskiej przez Artykuł 6. Traktatu zawartego w Welawie die 19. Septembris 1657. Roku, gdyby casu quo Następcom psci męskiey Elektora Fryderyka Wilhelma Brandeburskiego nie stało, y zgadzają się na to, ażeby Nayiasnieyszy Krol Jegomość Pruski y iego Dziedzice, y Następcy oboiey psci mogli wolnie posiadać Krolestwo Pruskie na wieczne czasy z zupełną samowładnością y independencyą, tak dalece, że Korona Polska nie będzie chciała, ani będzie mogła nigdy formować sobie żadney pretensyi, ani quo ad jus reversionis, ani co do obowiązkow z hołdu wypływających, lub pod jakimkolwiek innym tytułem, pretextem y nazwiskiem. Chcąc oraz zapobiedz y unikać wszelkiey okazyi y materyi do sporow, na Artykułach Traktatu Welawskiego zasadzających się, ktore do terażnieyszych okoliczności już więcey nie mogą być przystosowane, obie Nayiasnieysze Strony kontraktujące znoszą przez Traktat terażnieyszy Artykuły 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. y 21. rzonego Traktatu Welawskiego Roku 1657. zachowując jednak moc y obowiązek iego w innych Artykułach, ktore tu wyraźnie nie są uchylone.

ARTYKUŁ IV.

Nayiasnieyszy Krol Jmć Polski y Stany Krolestwa Polskiego, y Wielkiego Xięstwa Litewskiego odstępują rownie, y zrzekają się iako nymocnieyszym sposobem wszelkiego prawa, hołdu, powrotu, y w generalności wszelkiego innego prawa y pretensyi, ktoreby mogli mieć, albo zakładać teraz, lub napotym do Powiatow Lemburskiego y Bytowskiego, ustepują wszystkich Praw nad temi Powiatami Nayiasnieyszemu Krolowi Pruskiemu, y pozwalają, żeby Nayiasnieyszy Krol, Jego Dziedzice y Sukcesorowie oboiey psci mogli posiadać też same Powiaty wiecznemi czasy z zupełnym samowładnictwem y niepodległością, bez żadnego powrotu y obowiązku oddawania hołdu. Zeby zaś zapobiedz z tey okoliczności wynikającym kłotniom, Nayiasnieysze dwie Strony kontraktujące znoszą rownie Konwencyą Bydgowską szóstego Pazdziernika w Roku 1657. uczynioną, tak dalece, że ta Konwencya nie powinna w niczym się więcey utrzymać, tylko co do punktu, który ubezpiecza Domowi Brandeburskiemu Posessyą Powiatow Lemburskiego y Bytowskiego, nie poddając już tenże Nayiasnieyszy Dom pod

inne

inne obowiązki, y restrykcyę w tymże Traktacie Bydgoskim ustanowione.

ARTICLE V.

Sa Majesté le Roi, & les Etats de Pologne & de Lithvanie se désistent encore nommément & expressément du droit de racheter le Territoire de Drahim fondé sur le Traité de Bydgost du 6. Novembre 1657. Ils cèdent à Sa Majesté le Roi de Prusse tous les droits qu'ils pourroient encore avoir, ou former sur ce District, & ils consentent, que Sa dite Majesté, & ses Héritiers & Successeurs de l'un & de l'autre sexe puissent librement posséder le dit District à perpétuité, & irrévocablement avec toute propriété & Souveraineté sans que la Couronne de Pologne ne puisse, ni veuille jamais y former aucune Prétension à titre de rachat, de reversion, ou sous quelque autre dénomination quelconque.

ARTICLE VI.

En considération & en échange que le Sérénissime Roi, & la Republique de Pologne viennent de faire à Sa Majesté le Roi de Prusse par le présent Traité, Sa dite Majesté renonce tant pour Elle, que pour ses Héritiers & Successeurs de l'un & de l'autre sexe de la manière la plus forte, & dans la meilleure forme à toutes Prétensions, qu'Elle pourroit avoir eues, ou avoir encore à la charge du Royaume de Pologne & du Grand Duché de Lithvanie sous quelque titre, que ce puisse être. Sa Majesté se charge aussi de la garantie des Provinces, qui restent à la Republique de Pologne après la conclusion de ce Traité, & Elle fera toujours tout son possible pour les lui conserver, en exceptant pour tant les guerres, qui pourroient survenir entre la Republique de Pologne & la Porte Ottomane.

Pareillement le Roi, & la Republique de Pologne garantissent à Sa Majesté le Roi de Prusse, & ses Successeurs toutes les Provinces, que Sa dite Majesté possède au tēms de la conclusion du présent Traité, avant la ratification du quel on conviendra cependant de l'exception à faire d'une Puissance, vis à vis de la quelle la Republique à son tour ne sera pas également tenu à soutenir la guerre.

ARTICLE VII.

Dans les circonstances des troubles, dont étoit agité le Royaume de Pologne, & de la guerre, qui s'est élevée entre
l'Em-

ARTYKUŁ V.

Najiaśniejszy Król Jmć, y Stany Królestwa Polskiego y W. X. Litewskiego odstępują także mianowicie y wyraźnie Prawa wykupienia Territorium Drabimskiego, fundującego się na Traktacie Bydgoskim 6. Października w Roku 1657. zawartym, ustępują Najiaśniejszemu Królowi Jmci Pruskiemu wszystkich praw, któreby jeszcze mogły mieć, albo zakładać do tegoż Powiatu, y pozwalają, aby wspomniony Najiaśniejszy Król Jmć, Jego Dziedzice, y Sukcesorowie obojcy płci mogli wolno posiadać wyżej namieniony Powiat wiecznemi czasy y bez powrotu, z zupełną własnością y samowładztwem tak, żeby Korona Polska nie mogła, y nie chciała nigdy formować do niego pretensyi pod tytułem wykupienia lub powrotu, albo pod jakimkolwiek bądź nazwiskiem.

ARTYKUŁ VI.

Przez wzgląd y na zamianę cessyi przez Najiaśniejszego Króla y Rzeczpospolitą Polską Królowi Jmci Pruskiemu teraźniejszy Traktatem uczynionej, wspomniony Król Jmć Pruski wyrzeka się tak swoim, iak Dziedzicom y Następcom swoim obojcy płci imieniem, sposobem iak najmocniejszy, & in omni meliori forma, wszelkich pretensyi, któreby mógł być mieć, lub jeszcze miał do Królestwa Polskiego y W. X. Litewskiego pod iakimkolwiek bądź pozorem; Król Jmć Pruski podejmuje się także gwarantować Prowincye zostające przy Rzeczpospolitej Polskiej po zawarciu niniejszego Traktatu, y wszystkich obietnic przykładac staranności do zachowania ich przy Polszcze, wyłączając się jednak od wojny mogącej nastąpić między Rzeczpospolitą Polską y Portą Ottomaną. Podobnież Król Jmć y Rzeczpospolita Polska gwarantuje Najiaśniejszemu Królowi Jmci Pruskiemu, y Jego Następcom wszystkie Prowincye, które pomieniony Król Jmć Pruski posiada, od czasu zakończenia teraźniejszego Traktatu, przed Ratyfikacją, którego nastąpi ugoda o uczynienie excepcyi iedney Potencyi, względem której Rzeczpospolita wzajemnie, nie będzie równie obowiązana podejmować wojny.

ARTYKUŁ VII.

W okolicznościach zamieszania, w którym Królestwo Polskie było, y pod czas wszczętej wojny między Moskwą y Portą Ottoman-

L'Empire de Russie & la Porte Ottomane, celle-ci ayant fait publier un Manifeste, par le quel Elle impute à la Sérénissime République de Pologne la Violation du Traité de Carlowitz, & de là résultant des doutes tant sur l'existence effective de cette Paix, que sur la conduite ultérieure de la Porte à l'égard de la République, Sa Majesté le Roi de Prusse promet de s'employer de concert avec les deux Cours Impériales à de tourner la Porte de toutes vues hostiles contre la Sérénissime République à raison de la dite imputation, & d'obtenir au moyen de ces bons offices, que la Porte Ottomane se conduise dans les termes de la dite Paix de Carlowitz, comme toujours subsistante & n'ayant jamais été enfreinte.

ARTICLE VIII.

Les Catholiques Romains jouiront dans les Provinces cédées par le présent Traité tout comme dans le Royaume de Prusse & dans les Districts de Lavenbourg, de Butow, & de Drahim de toutes leurs Possessions & propriétés quant au Civil, & par rapport à la Religion ils seront entièrement conservés *in Statu quo*, c'est à dire dans le même libre exercice de leurs culte & discipline, avec toutes & telles Eglises, & biens Ecclésiastiques, qu'ils possédoient au moment de leur passage sous la domination de Sa Majesté Prussienne au Mois de Septembre en 1772. Et Sa dite Majesté & ses Successeurs ne se serviront point des droits de Souverain au préjudice du *Statu quo*, de la Religion Catholique Romaine dans les Pais susmentionnés.

ARTICLE IX.

Sa Majesté le Roi de Prusse ayant déclaré vouloir contribuer, par ses bons offices, à rétablir le calme & le bon ordre en Pologne sur un pied solide & permanent, garantira toutes & telles Constitutions, qui seront faites, d'un parfait concert avec les Ministres des trois Cours contractantes, en la Diète actuellement assemblée à Varsovie sous le noeud de la Confédération, tant sur la forme du Gouvernement libre, Republicain & independant, que sur la pacification & l'Etat des sujets de la Religion Grecque Orientale non-unie, & des Dissidents des deux Communions Evangeliques: Et pour cet effet il sera dressé un Acte séparé, contenant les dites Constitutions, le quel sera signé par les Ministres & Commissaires respectifs, comme faisant partie du présent Traité, & aura la même force & valeur, que s'il y étoit inseré môt pour môt.

ską, taż Porta Ottomańska kazala publikować Manifest, przez który oskarża Najjaśniejszą Rzeczpospolitą Polską o złamanie Traktatu Karłowickiego, a ztąd powstała wątpliwość i niespokojność, tak względem trwania rzeczywistego tegoż pokoju, iako względem postępów dalszych Porty względem Rzeczypospolitej. Najjaśniejszy Król Jmć Pruski obiecuje się wdać wraz z oboma Dworami Cesarскими, na odwołanie Porty od wszelkich nieprzyjacielskich przeciwko Najjaśniejszej Rzeczypospolitej zamysłów, z rący wspomnionego zarzutu, i otrzymać to przez swoje przyjacielskie czynności, aby Porta Ottomańska postępowała sobie podług przepisów wspomnionego Pokoju Karłowickiego, iako zawsze trwającego, i który nigdy nie był wzruszony.

ARTYKUŁ VIII.

Katolicy Rzymscy używać będą w Prowincjach uступionych teraźniejszym Traktatem tak, iak w Królestwie Pruskim i Powiatach Lemburskim, Bytowskim i Drabimskim wszystkich swoich Posessyi i własności, co się tycze Cywilnych okoliczności; względem zaś Religii będą nienaruszenie konserwowani *in Statu quo*, to jest: w tym samym wolnym używaniu Cultus & Disciplinæ, ze wszystkimi i takimi Kościołami i dobrami Duchownemi, które posiadali w czasie przejścia pod panowanie Najjaśniejszego Króla Jmci Pruskiego w Miesiącu Septembrze 1772. Roku, i rzeczony Król Jmć Pruski, iako i Sukcesorowie jego nie będą używać Praw i samowładztwa swego naprzeciw Religii Katolickiej Rzymskiej, w powyż wzmiankowanych Kraiach.

ARTYKUŁ IX.

Najjaśniejszy Król Jmć Pruski oświadczający chęć swoją przyłożenia się przez przyjacielskie wdańie się do przywrócenia spokojności i dobrego rządu w Polszcze, stale i gruntośnie gwarantować będzie wszystkie i takie Konstytucye, które będą ułożone zupełną zgodą Ministrów trzech Dworów kontraktujących na Sejmie teraz zgromadzonym w Warszawie pod zwiazkiem Konfederacyi, tak co do formy Rządu wolnego Republikanckiego i niepodległego, iako co do Pacyfikacyi i stanu poddanych Religii Greckiej Oryentalney Nieunickiej i Dyssydentów dwóch Kommunii Ewangelickich, i na ten koniec będzie ułożony Akt osobny, zawierający rzeczony Konstytucye, który będzie podpisany od Ministrów i Kommissarzów obydwóch Stron, iako będący częścią niniejszego Traktatu, i będzie miał taką moc i wagę, iakoby był w niego słowo w słowo wpisany.

ARTICLE X.

Tout ce qui sera arrangé & stipulé dans des Traités ou Conventions séparées, qui auront lieu plus tard par rapport au Commerce des deux Nations, & à tout ce qui y a rapport, aura la même force & valeur, que s'il étoit inséré mot pour mot dans le présent Traité.

ARTICLE XI.

Comme on ne saurait comprendre dans ce Traité, tout ce qui peut avoir rapport au bien & à l'avantage des deux Etats, il sera fait un autre acte séparé, dans le quel il sera inséré, tout ce qui a été stipulé, & accordé de part & d'autre, ou ce qui pourra l'être dans la suite, & cet acte aura pareillement la même force & valeur, que s'il faisoit partie de ce Traité.

ARTICLE XII.

Tout ce qui sera arrangé par rapport à la Ville de Dantzic par les Commissaires des deux Cours Alliées de Prusse, & de Russie d'une coté, & par les Députés du Sénat, de la dite Ville de l'autre, doit avoir la même force & valeur, que si ç'avoit été inséré mot pour mot dans le présent Traité. Si les deux Hautes Cours susmentionnées, jugeroient aussi à propos de régler quelque chose par rapport à la Ville de Thorn, cela aura également la force & valeur, que si ç'avoit été inséré dans le présent Traité.

ARTICLE XIII.

Les deux Hautes Parties contractantes déclarent, que dans le cas, que les Commissaires respectifs, & qui seront nommés incessamment, ne pourront convenir sur l'Explication de l'Article second de ce Traité, on s'en rapportera à la médiation des deux autres Cours contractantes, & en attendant, l'ouvrage de la Démarcation s'arrêtera: Et s'il s'élevoit encore à l'avenir des disputes entre les deux Etats, ou leurs sujets par rapport des limites, on nommera des Commissaires de part & d'autre, qui tacheront d'accommoder ces Différends à l'amiable.

ARTICLE XIV.

Quoique le présent Traité ait été conçu en langue Française, ceci ne portera aucun préjudice pour l'avenir, à l'usage établi à cet égard chés les Hautes Parties contractantes.

ARTYKUŁ X.

Wszystko to, co będzie ustanowiono y ułożono w Traktatach lub ugodach osobnych, ktore będą mieć miejsce poźniej z przyczyny handlu dwoch Narodow, y to wszystko, co do tego należeć będzie, też samę moc y wagę mieć ma, iakoby słowo w słowo było wpisane w terażniejszy Traktat.

ARTYKUŁ XI.

Gdy nie mogło się pomieścić w terażniejszym Traktacie to wszystko, co się tyczy Dobra y pożytku dwoch Państw, będzie uczyniony inny Akt osobny, w którym wpisano będzie to wszystko, co ustanowiło się y ułożyło między dwoma Stronami, lub co potym ustanowić się może, y ten Akt podobnież mieć będzie też samę moc y waler, iako gdyby był częścią tego Traktatu.

ARTYKUŁ XII.

To wszystko, co ułoży się względem miasta Gdańska przez Kommissarzy dwoch Dworow sprzymierzonych Pruskiego y Rossyjskiego z iedney strony, y przez Deputowanych z Senatu tegoż miasta z drugiej, powinno mieć też samę moc y waler, iakoby to było wpisane słowo w słowo w terażniejszy Traktat. Gdy obie wyrzeczone Najjaśniejsze Strony osądzą za rzecz potrzebną ustanowić co względem miasta Torunia, to podobnież mieć będzie moc y waler taki, iakoby było wpisane w terażniejszy Traktat.

ARTYKUŁ XIII.

Dwie Najjaśniejsze Strony kontraktujące przyrzekają, że w przypadku, gdy Kommissarze wzajemni, ktorzy nieodwłocznie wyznaczeni będą, zgodzić się nie potrafią, w tłumaczeniu Artykułu II. tego Traktatu, trzeba będzie stosować się w tym do medacyi dwoch innych Dworow kontraktujących, a tym czasem ta robota oznaczenia granic zatrzyma się. A iezeliby ieszcze potym miały się wszcząć iakie sprzeczki między dwoma Państwami, lub ich poddanemi z racyi granic, wyznaczeni będą Kommissarze z obu stron, ci starania przyłożą, pogodzić te kłotnie po przyjacielisku.

ARTYKUŁ XIV.

Lubo Traktat terażniejszy jest uczyniony w ięzyku Francuzkim, to nie powinno być cum præiudicio na przyszły czas, względem ustanowionego na to zwyczaju u Najjaśniejszych Stron kontraktujących.

ARTICLE XV.

Les Troupes de Sa Majesté le Roi de Prusse évacueront la Pologne, quinze jours après la ratification du présent Traité.

ARTYKUŁ XV.

Wojska Najjaśniejszego Króla Jmci Pruskiego ustąpią z Polski, w dwie Niedziele po Ratyfikacyi teraźniejszego Traktatu.

ARTICLE XVI.

Le présent Traité sera ratifié par Sa Majesté le Roi, & la Republique de Pologne d'une part, & par Sa Majesté le Roi de Prusse de l'autre part, dans l'espace de six semaines, à compter du jour de la signature, ou plutôt s'il est possible, & il sera inséré ensuite dans la Constitution de la présente Diète. Les deux Hautes Parties contractantes tacheront aussi de se procurer Garantie de leurs Majestés, l'Impératrice Reine de Hongrie & de Bohême, & l'Impératrice de Russie, pour d'autant mieux assurer l'exacte observation de ce Traité.

En foi de quoi Nous les Prénipotentiaires, & Commissaires spécialement députés, & autorisés pour la conclusion de ce Traité, l'avons signé, & y avons apposé les Cachets de nos Armes. Fait à Varsovie le dix huit du mois de Septembre l'an mille sept cent soixante & treize.

ARTYKUŁ XVI.

Niniejszy Traktat będzie ratyfikowany przez Najjaśniejszego Króla Jmci y Rzeczpospolitą Polską z iedney strony, y Najjaśniejszego Króla Jmci Pruskiego z drugiej strony, w przeciągu sześciu Niedziel, rachując od dnia podpisu albo przedczy, gdyby można, y będzie potym wpisany w Konstytucye teraźniejszego Seymu. Obie Najjaśniejsze Strony kontraktujące będą starały się także pozyskać sobie gwarancją Najjaśniejszej Cesarzowej Królowy Węgierskiej y Czeskiej, y Imperatorowej Jemci Rosyjskiej, dla tym lepszego ubezpieczenia, zupełnego zachowania niniejszego Traktatu. Co dla większej wiary My Plenipotencyaryuszowie y Kommissarze specyalnie deputowani, y autoryzowani do konkluzyi tego Traktatu, onże podpisaliśmy, y Pieczęciami naszymi przycisnęliśmy. Dan w Warszawie 18. Septembra 1773. Roku.

- (L. S.) Antoine Casimir Ostrowski Evêque de Cujavie & de Poméranie mpp. (L. S.) Gédéon de Benoit mp.
 (L. S.) André Stan. Młodzieiowski Evêque de Posnanie Grand Chan. de Pologne mp.
 (L. S.) Massalski Evêque de Vilna mp.
 (L. S.) Paul Turski Evêque d'Lucéorie mp.
 (L. S.) Antoine Okęcki Evêque de Helm mp.
 (L. S.) Antoine Prince Jabłonowski Palatin de Posen mp.
 (L. S.) Ignace Twardowski Palatin de Kalisz mp.
 (L. S.) Stanislaus Lubomirski Palatinus Kijoviae mp.
 (L. S.) André Moszczeński Palatin de Novorocław.
 (L. S.) Joseph Niesiołowski Palatin de Novograd mp.

- (L. S.) Joseph Anto. Podoski Palatin de Płocko mp.
 (L. S.) Mathias Comte Lanckoroński Palatin de Bracław mp.
 (L. S.) Auguste Prince Sułkowski Palatin de Gnesne mp.
 (L. S.) Stanislas Lubomirski Grand Maréchal de Pologne mp.
 (L. S.) Michel Prince Czartoryski G. Chancelier de Litvanie mp.
 (L. S.) Jean de Borch Chancelier de Roïaume mp.
 (L. S.) Joachim Chreptowicz Chancelier de Litvanie mp.
 (L. S.) T. Wessel G. Trésorier de la Couronne mp.
 (L. S.) Vladislav Gurowski Maréchal de la Cour du Grand Duché de Litvanie mp.
 (L. S.) Joseph Mielżyński Castelan de Posnanie mp.
 (L. S.) J. Stępkowski Kasztelan Kijowski mp.
 (L. S.) Andreas Zienkowicz Castelanus Smolenscensis mp.
 (L. S.) Josephus Wilczewski Cast. Podl. mp.
 (L. S.) Theodorus Szydłowski Castelanus Mazoviae mp.
 (L. S.) Simon Casimirus Szydłowski Castelanus Zarnovien. mp.
 (L. S.) Raphael Gurowski Castelan de Przemęc. mp.
 (L. S.) Adamus Łacki Cast. Czechovien. mp.
 (L. S.) Simon François Dzierżbicki Castelan de Brzeziny mp.
 (L. S.) François Podoski Castelan de Ciechanow mp.

- (L. S.) Joseph de Lubr. Dąbski Castelan de Kowal mp.
- (L. S.) Antoine Lasocki Castelan de Gostyn mp.
- (L. S.) J. Kraiewski Castelan de Raciąż mp.
- (L. S.) Casimir Karas Castelan de Wizna mp.
- (L. S.) Adam Łodzia Poninski Maréchal de la Confédération Générale de la Couronne, & de la Diète mp.
- (L. S.) Michel Prince Radziwiłł Maréchal de la Confédération, & Porte-Glaive du Grand Duché de Litvanie mp.
- (L. S.) Stanislaus à Łętow Łętowski Succameraius Palatinatus Crac. Nuntius & Delegatus mp.
- (L. S.) Alexander à Łętow Łętowski Pocillator, & Nuntius Palatinatus Cracovien. mp.

- (L. S.) Casimir Nałęcz de Raczyn & Małoszyn Raczyński, Grand Notaire de la Couronne, & Nonce du Palatinat de Posenie mp.
- (L. S.) Adamus Saryusz Zakrzewski Subdapifer Calissiensis, Nuntius ex Palatinatu Posnan. mp.
- (L. S.) Floryan Zakrzewski Podczaszy Wschowski Poseł teyże Ziemi mp.
- (L. S.) Antonius Prusinski Capitaneus Niszezevien: Nuntius Palatinatus Posnaniensis & Delegatus mp.
- (L. S.) Franciscus Szumski Castrametator, Nuntius Palatinatus Vilnen. mp.
- (L. S.) Josephus Narbutt Vexillifer Districtus Lidien. Delegatus mp.
- (L. S.) Josephus Casimirus Stypański Notarius Districtus Lidensis Delegatus mp.
- (L. S.) Jerzy Szauman Sędzia Gr. y Poseł Powiatu Brasławskiego Delegat mp.
- (L. S.) Bogusław Dunin Tomaszewicz Poseł y Sędzia Powiatu Brasławskiego mp.
- (L. S.) George Martin Prince Lubomirski Nonce de Sendomir mp.
- (L. S.) Joannes Krosnowski Subdapifer Opoczen. Nuntius Palatinatus Sendomiriensis & Delegatus mp.
- (L. S.) Stephanus Xaverius Korvin Kochanowski Tribunus Radomien. Nuntius Delegatus Palatinatus Sendomiriensis.
- (L. S.) Antonius Radoński Notarius Terrestris Radomiensis ex Palatinatu Sendomiriensi Nuntius mp.
- (L. S.) Stephanus Chomętowski Tribunus & Nuntius Palatinatus Sendomiriensis, Terra Stężyce. mp.
- (L. S.) Jacobus Hadziewicz ex Palatinatu Sendomiriensi Nuntius & Delegatus mp.
- (L. S.) Josephus Vincentius de Magna Gołuchow Gołuchowski de Palatinatu Sendomiriensi Nuntius & Delegatus mp.
- (L. S.) Franciscus Salesius Bończa Miaskowski Capitaneus Gnesnensis, Nuntius Palatinatus Calissien. & Delegatus mp.
- (L. S.) Antonius Sieroszewski Gen. Adjut. S. R. M. Nuntius & Delegatus Palatinatus Calissiensis mp.
- (L. S.) Alexander Gurowski Succam. Gnesn. Nuntius Palat. Calis. mp.
- (L. S.) Petrus Korytowski Subiudex Terris Palatinatus Gnesnensis, Nuntius ex Palatinatu Calissiensi mp.
- (L. S.) Jan Korytowski Chorąży Kaliski, Poseł Woiewodztwa Kaliskiego mp.
- (L. S.) Walenty Gozimirski Woyski Ziemi Wschowskiej, Poseł Woiewodztwa Gnieźnieńskiego mp.

- (L. S.) Jozef Jeleński Sędzia Gr. y Poseł Woiewodztwa Trockiego mp.
- (L. S.) Casimirus Wolmer Judex Terrestris Districtus Grodn. & Legatus ad Comitatus de eodem Districtu mp.
- (L. S.) Ignacy Suchecki Stolnik y Poseł Woiewodztwa Sieradzkiego mp.
- (L. S.) Joannes Tymowski Dapifer Districtus, Vice-Capitan. & Judex Castren. Petricovien. Nuntius ex Palatinatu Siradiensi mp.

- (L. S.) Petrus Sumiński Pocillator & Nuntius Terræ Dobrinensis & Delegatus mp.
 (L. S.) Mathæus Zyniew Capitaneus Berznice. Nuntius Districtus Starodubov. Delegatus mp.
 (L. S.) Antoni Tołoczko Woyski y Podstar. Sądow. y Poseł Ptu Wołkowyskiego mp.
 (L. S.) Michał Bułharyn Pisarz Ziemski Ptu Woł. Poseł, Konsyliarz, y Delegat mp.
 (L. S.) Ignace Rychłowski Chambelan du Roi de Pologne, & Nonce du Palatinat de Masovie mp.
 (L. S.) Woyciech Szamocki Chorąży y Poseł Xięstwa Mazowieckiego Ziemi Warszawskiej, y Delegat do Traktatów mp.
 (L. S.) Joannes Sigismundus de Staniszewice Staniszewski Judex Ducatus Masoviae Tris Varsavien. & ex eadem Terra pro Comitibus Generalibus Varsaviae celebratis electus Nuntius, Delegatus Confederationis Regni Glis Consiliarius mp.

- (L. S.) Christophorus Frankowski ex Terra Zakrocimensi Nuntius & Delegatus mp.
 (L. S.) Petrus Paulus a Rosciszewo Junosza Rosciszewski Subdapifer Prasnens. Nuntius ex Terra Ciechanoviensi mp.
 (L. S.) Antoine Prince Sułkowski Nonce de la Terre de Łomża mp.
 (L. S.) Jan Junosza Łempicki Sitta y Poseł Ziemi Rożańskiej mp.
 (L. S.) Victorinus Thaddæus Kostka in Karniewo Karniewski Tris & Castr. Terræ Rosanens. Notarius & Legatus mp.
 (L. S.) Ignatius Zieliński Judex Terrestris Livensis ab eadem Terra Nuntius mp.
 (L. S.) Michał Karski Starosta Ostrowski Poseł Ziemi Nurskiej mp.
 (L. S.) Jacek Jezierski Miecznik Ziemi Łukowskiej, Poseł Województwa Mazowieckiego z Ziemi Nurskiej mp.
 (L. S.) Paulus Siestrzewitowski Subjudex & Nuntius Terr. Mielnicensis Palatinatus Podlachiae mp.
 (L. S.) Józef Antoni Łuszczewski Sędzia Ziemski y Poseł Ziemi Sochaczewskiej mp.
 (L. S.) Adam Lasocki Stolnik y Poseł Ziemi Sochaczewskiej mp.
 (L. S.) Augustus Comes Godziemba de Lubraniec Dąbski Capitaneus & Nuntius Terræ Gostinensis mp.
 (L. S.) Laurentius de Zabłocie Zabłocki Pocillator Gąmbinen. Terræ Gostinen. Nuntius mp.
 (L. S.) Franciscus Ursinus Niemcewicz Judex Terr. Nuntius Palatinatus Brestensis mp.
 (L. S.) W. D. Prince Korybut Woroniecki mp.
 (L. S.) Ant. Stanisław Swiatopełk Xiążę Czetwertyński mp.
 (L. S.) Paweł Sudymontowicz Czechel Horodniczy Zwinog. Powiatu, z Województwa Braclawskiego Poseł mp.
 (L. S.) Michał Alexander Swiatopełk Xiążę Czetwertyński Poseł Województwa Braclawskiego mp.
 (L. S.) Tadeusz Wołodkowicz Poseł z Województwa Mińskiego mp.
 (L. S.) Konstanty Ludwik Jeleński Podkomorzy J. K. Mci y Poseł mp.
 (L. S.) Adam Ipohorski Leńkiewicz Pisarz Ziemski Możyński mp.
 (L. S.) Michał Hermenegild z Prus Pruszanowski Podczaszy y Poseł Powiatu Rzeczy. mp.
 (L. S.) Jerzy Wierpsza Krzycz y Poseł Powiatu Rzeczyc. mp.

Contenant différentes stipulations.

zawierający różne Ustawienia.

DANS le Traité conclu entre Sa Majesté le Roi & la République de Pologne d'une part, & Sa Majesté l'Impératrice Reine de Hongrie & de Bohême de l'autre, il est stipulé par les Articles VIII. & IX. de dresser un Acte séparé, surtout ce qui auroit rapport au bien, & aux avantages des deux Puissances, ainsi qu'au commerce, & qui ne saurait être inséré dans le corps du Traité, & que tout ce dont les Parties conviendront, aurait la même force & valeur, que s'il étoit inséré dans le Traité même. En conséquence de quoi les Hautes Parties contractantes, sont convenues des Articles suivants,

ARTICLE I.

La condition des citoyens du Royaume de Pologne, passés sous la domination de Sa Majesté l'Impératrice Reine de Hongrie & de Bohême, au moyen du Traité susdit, ne sera pas inférieure, à celle des anciens sujets de Sa Majesté l'Impératrice Reine, & ils jouiront sous Sa domination des libertés & prerogatives, qui seront compatibles avec le bonheur général de sujets Sa Majesté Impériale Royale & Apostolique.

ARTICLE II.

Les sujets mixtes, c'est à dire ceux qui ont, ou auront en même tems des possessions dans les Etats respectifs des deux Puissances contractantes, pourront vivre & jouir de leurs revenus à leur choix dans celui des deux Etats, où il leur plaira de fixer leur habitation, sans être gênés en aucune maniere, ni assujettis pour cela à quelques droits, ou imposition de plus.

ARTICLE III.

Il sera permis à tout Gentilhomme, & Bourgeois sujet de la République de Pologne, de se transporter dans les Etats de Sa Majesté Impériale, Royale & Apostolique, & réciproquement aux nouveaux sujets libres de Sa Majesté l'Impératrice Reine, de fixer leur demeure dans les Etats de la République, & de vendre leurs biens dans l'espace de six ans, à compter de la date de l'Acte présent; sans payer les droits de Traité foraine. Cependant ceux qui voudront se

trans-

W Traktacie zawartym między Najjaśniejszym Królem Jmcią y Rzplcą Polską z jednej, & Najjaśniejszą Cesarzową Jeymcią Królową Węgierską y Czeską z drugiej strony, jest w Artykułach VIII. y IX. ostrzeżenie względem ułożenia osobnego Aktu, któryby zawierał w sobie to wszystko, cokolwiek się ściaga do dobra y pożytku dwoch Potency, tudzież do handlu, y co nie może być wciągnięte w sam Traktat, y że to wszystko, na co się obie dwie strony zgodzą, będzie miało też samą moc y ważność, iakoby w samym Traktacie zawarte było; przeto strony w ugodę wchodzące, zgodziły się na Artykuły następujące.

ARTYKUŁ I.

Stan Obywatelów Najjaśn. Rzpltey przeniesionych pod panowanie Najjaśn. Cesarzowy Jeymci Królowy Węgierskiej y Czeskiej, mocą Traktatu wyżej wyrażonego, nie będzie podlejszy od kondycyi dawnych poddanych Najjaśn. Cesarzowy Jeymci, y ciż Obywatele zażywać będą pod iey panowaniem tych wolności y prerogatyw, które z dobrem powszechnym poddanych teyże Cesarzowy Jeymci zgadzać się będą.

ARTYKUŁ II.

Obywatele, którzy mają, albo mieć będą swoje posessye razem w Stanach obydwóch Potency kontraktujących, będą mogli żyć, y używać swoich dochodów według własnego upodobania w tey lub owej stronie, gdzie im się podobać będzie założyć swoje mieszkanie, y w tym nie będą doznawali żadney przykrości, ani też podlegać z tey przyczyny nie mają żadnym nadzwyczajnym podatkom na nich włożonym.

ARTYKUŁ III.

Wolno będzie każdemu Szlacheckiego lub Miejskiego stanu Obywatelowi, y poddanemu Rzpltey Polskiej przenieść się do Stanów Najjaśniejszej Cesarzowy Jeymci Królowy Węgierskiej y Czeskiej, y wzajemnie nowym poddanym wolnym Cesarzowy Królowy Jeymci założyć sobie mieszkanie w Stanach Rzpltey, y sprzedać dobra swoje w przeciągu lat sześciu, rachując od daty teraźniejszego Aktu, bez obowiązku płacenia, y zezwolenia w Kraju częstki iakiey sprzedane-

M

60

transporter entierement d'un Pais à l'autre, devront acquitter prealablement les dettes & pretensions, qui se trouveraient à leur charge, dans le Pais qu'ils vont quitter, sous peine d'être arretés, & retenus par la Jurisdiction du lieu où ils ont demeuré.

ARTICLE IV.

Il sera permis à tous les Nobles Polonois, sujets de la Republique, qui revetus actuellement des Charges en Pologne, se trouvent en même tems possessionnés dans les Pais, passés sous la domination de Sa Majesté Impériale Roiale & Apostolique, de jouir de leurs revenus, sans paier le droit de Traité foraine, ainsi que d'exercer les dites Charges, sans aucun empêchement de la part du Gouvernement sous le quel ils ont leurs possessions.

ARTICLE V.

Les sujets des deux Etats pourront librement retirer, dans toute l'étendue des deux Etats respectifs, les deniers prêtés sur hypothèque, toutes les autres dettes, les heritages & successions, aussi bien que les dots, sans en payer le traité foraine, bien entendu, que l'exemption de traite foraine n'aura lieu que pour le terme de six années, à compter du tems, où sera ouvert le droit des interessés. On etablira à cet effet une Commission, chargée d'examiner l'état des dettes respectives des sujets des deux Etats, pour que les dettes reciproques soient païées de part, & d'autres avec une parfaite égalité, & que les creanciers, d'une part ne puissent pas exiger le paiement, qu'à mesure que les dettes seront acquittées aux creanciers de l'autre.

ARTICLE VI.

Dans les Procès Civils, qui existent ou qui pourront exister entre les sujets des deux Etats, on observera la regle ordinaire, que le demandeur suive la Jurisdiction du defendeur, & tout criminel doit être puni dans le lieu de delit. Sa Majesté le Roi & la Republique de Pologne promettent au reste de prendre des arrangements efficaces, pour qu'il soit toujours administré bonne, & prompte justice aux sujets de Sa Majesté l'Impératrice Reine, & que surtout l'exécution soit donnée aux sentences emanées en dernier ressort dans les Tribunaux. Sa Majesté l'Impératrice Reine de Hongrie & de Bohême, promet également bonne & prompte justice aux Citoyens Polonois, qui pourront avoir des procès

go majątku. Z tym wszystkim ci, którzy się będą chcieli przenieść z jednego Kraiu do drugiego, powinni będą wprzód uspokoić długi y pretensye, ktoreby się do nich znalazły w Kraiu, z ktorego się wynoszą, pod karą zatrzymania y zaareztowania onychże przez zwierzchność miejsca, w którym mieszkali.

ARTYKUŁ IV.

Wolno będzie Szlachcie Polskiej poddanej Rzpltey, która aktualnie zaszczycona będąc urzędami w Polsce, ma oraz swoje posessye w Kraiach przeniesionych pod panowanie Nayaśn. Cesarzowy Feymci. używać swoich dochodów, bez płacenia żadnego z dochodów z Kraiu do Kraiu przeniesionych podatku, będzie oraz miała wolność sprawowania urzędów swoich, bez żadney przeszkody z strony zwierzchności.

ARTYKUŁ V.

Obywatele obojga stanów będą mogli po całej rozległości tychże respective Stanów, wolnie odbierać summy dane na zastaw, wszystkie inne długi, dziedzictwa y sukcesye, tudzież posagi bez obowiązku płacenia iakiey od tego kwoty, z tym dokładem, iż to uwolnienie od płacenia Juris detractus nie będzie się daley rozciągalo, iak do lat sześciu od daty czasu, w którym używanie prawa tego stronom interessowanym będzie się zaczynało. Na ten koniec wyznaczona będzie Kommissya do rozpatrzenia się w długach obywatelów obydwóch Stanów, ażeby długi w wszelkiej równości wzajemnie były wypłacone z stron obydwóch, y żeby kredytowicie iedney strony nie mogli wyciągać zapłaty, tylko w proporcyi zaspokoionych długów z drugiej strony.

ARTYKUŁ VI.

W Processach Cywilnych zaczętych, lub jeszcze nastąpić mogących między obywatelami obojga Państw, zachowana będzie zwyczajna reguła, żeby strona powodowa poszła za zwierzchnością strony pozwanej, y każdy winowayca powinien być karany na miejscu występku. W reszcie Nayaśn. Feymci y Rzplta Polska obiecują starać się o skuteczne sposoby, ażeby poddanym Nayaśn. Cesarzowy Krolowy Feymci Węgierskiej, y Czeskiej zawieszona była prędko y dobra sprawiedliwość, a nade wszystko, żeby wyroki sądowe ultimæ instantiæ miały wykucyć. Równie Nayaśn. Cesarzowa Krolowa Feymci obiecują należytą y prędką sprawiedliwość dla obywatelów Polskich, którzyby w iey Kraiach sprawy mieć mogli, y ogólnie

z oby-

procès dans ses Etats, & en général on maintiendra de part & d'autre les transactions, les sentences, & l'exécution des Decrets emanés en dernier ressort, & confirmés par les Constitutions, avant la prise de possession des Provinces cedées à Sa Majesté l'Imperatrice Reine.

ARTICLE VII.

Les deniers & impôts Publics appartenants à la Republique, & trouvés le jour de la prise de possession, c'est à dire le 13. Septembre 1772. dans les caisses des Provinces cedées à Sa Majesté l'Imperatrice Reine de Hongrie & de Bohême, lui seront restitués & acquittés.

ARTICLE VIII.

Tout ce qu'on a trouvé en argent comptant, en mobiliers & denrées dans les Economies Royales, comme aussi les revenus & les arrérages, qui en reviennent jusqu'au 13. Septembre 1772. sera bonifié à Sa Majesté le Roi, après que des Commissaires de part & d'autre en auront estimé la valeur.

ARTICLE IX.

Les revenus & arrérages provenant des Salines de Wieliczka, de Bochnia & de Sambor, soit en argent, soit en productions seront bonifiés à Sa Majesté le Roi de Pologne, à compter jusqu'au jour de la prise de possession, après que les Commissaires de part & d'autre en auront estimé la valeur.

ARTICLE X.

Il ne sera pas permis de part & d'autre de faire des recrues, & des enrolemens quelconques sous aucun pretexte dans les Etats respectifs.

ARTICLE XI.

Les Archives qui regardent les biens des sujets de la Republique, & leurs fortunes, qui sont restés à Leopold, & dans les autres Grods & Districts, qui ont passés sous la domination de Sa Majesté l'Imperatrice Reine de Hongrie & de Bohême, seront délivrés à la Republique de la maniere suivante.

1^{mo}. Sa Majesté le Roi & la Republique de Pologne enjoindront aux Citoyens des Palatinats, qui y sont intéressés, de choisir entre Eux des Personnes, qui se rendront sur les lieux designés, & de concert avec les Deputés nommés pour cela par les Re-

gen-

z obydwóch stron tranzakcyę, sentencyę, y exekucyę dekretów wyszłych w sądach ultimæ instantiæ, lub potwierdzonych Konstytucyami przed wzięciem posessyi Kraiów ustępionych Nayiaśn. Cesarzowej Fejmości, Krolowey Węgierskiej utrzymane będą.

ARTYKUŁ VII.

Pieniądze skarbowe Rzpltey zastane w dzień wzięcia posessyi, to jest 13. Września Roku 1772. w Kassach Prowincyi ustepionych Nayiaśn. Cesarzowej Krolowey Fejmości Węgierskiej y Czeskiej, będą wroczone na rozkaz Cesarzowej Fejmcy.

ARTYKUŁ VIII.

To wszystko, co zastano w gotowych pieniądzech, ruchomościach, y żywnościach w Ekonomiach Krolewskich, iako też dochody y remanenta aż do 13. Września 1772. Roku. Nayiaśniejszemu Krolowi Jmci będzie bonifikowano, skoro Kommissarze z obydwóch stron wyznaczeni, pomiarkowanie w tej mierze uczynią.

ARTYKUŁ IX.

Dochody y remanenta Zup Wieliczki, Bochni y Samborza, czyli w pieniądzech, czyli w produktach, aż do dnia wzięcia posessyi, Nayiaśniejszemu Krolowi Jmci będą wroczone, iak prędko Kommissarze obydwóch stron szacunek tego wszystkiego uznają.

ARTYKUŁ X.

Rekrutowanie żołnierzy, y werbowanie iakiegokolwiek w Stanach obydwóch respektiwé Potencyi, pod żadnym pretextem nie będzie wolne.

ARTYKUŁ XI.

Archiwia tyczące się dobr poddanych Rzeczypospolitey y ich fortun, które zostały się we Lwowie, y we wszystkich innych Grodach y Powiatach, które poszły pod panowanie Nayiaśniejszey Cesarzowej Krolowey Węgierskiej y Czeskiej, będą wydane Rzeczypospolitey następującym sposobem.

1^{mo}. Krol Jmcy y Rzplta Polska zalecą Obywatelom Wojewodztwa interes w tym mającym, żeby wybrali z pomiedzy siebie osoby, które udawszy się na miejsca naznaczone, wraz z Deputatami wyznaczonemi na tenże sam koniec przez Regencyę Cesa-

gences de Sa Majesté l'Impératrice Reine, passeront en revue les dits Archives, & tout ce qu'ils y trouveront en Protocols, Originaux, & autres Papiers concernant les sujets de la République couchés dans les Actes, qui pourra être séparé des autres, leur sera délivré sans paiement avec un Inventaire signé des deux cotés, dont chacun gardera une copie collationnée.

2do. Les Protocols, & Cahiers ou les transactions des sujets des deux Puissances, seront compris ensemble ne pouvant être délivrés, on ne refusera point à la requisition des dites Personnes députées, & à celles de chacun des intéressés, d'en faire tirer des copies Authentiques, moyennant un paiement discret pour les droits de la Chancellerie, selon la coutume pratiquée en Pologne, & la taxe faite par la loi, de payer pour une feuille contenant quatrevingt lignes un florin de Pologne. La reciprocité dans tous les Archives & Chancelleries de la République envers les Citoyens passés sous la domination de Sa Majesté l'Impératrice Reine, sera ordonnée par Sa Majesté le Roi & la République de Pologne.

En foi de quoi Nous Plenipotentiaires autorisés solennellement par les deux Hautes Parties Contractantes, avons signé cet Acte séparé, & l'avons muni des sceaux de Nos armes. Fait à Varsovie le seize Mars l'année mille sept cent soixante quinze.

(L. S.) Antoine Ostrowski Evêque de Cujavie.

(L. S.) André Stanislas Młodzieiowski Evêque de Pos. Grand Chanc. de Pologne.
Ignace Prince Massalski Evêque de Vilna.
Paulus Turski, Episcopus Luceorien. & Bresten.
Antoine Okęcki Evêque de Helme.

(L. S.) Antonius Princeps Jabłonowski Palatinus Posnanien.

Stanislaus Lubomirski Palatinus Kijoviensis.

(L. S.) Andreas C. de Moszczeński Palatinus Junivladislaviensis.

(L. S.) Alex. P. Sapieha Pal. Poło. Dux Campestris mp.

(L. S.) Jozef Niesiołowski Wojewoda Nowogrodzki.

Mathias Comte Lanckoroński Palatin de Bracław.

(L. S.) Auguste Prince Sułkowski Palatin de Gnesne.

(L. S.) Stanislas Lubomirski Grand Maréchal de Pologne.

(L. S.) Jean de Borch Chancelier du Royaume.

(L. S.) Joachim Chreptowicz Chancelier de Lithvanie.

rzeczy Jeymci Krolowey, zrewidować maig wspomniane Archiwa y Kancellarye, y to wszystko, co znajda w Protokulach, Oryginalnych, y innych papierach tyczących się obywatelow Rzpltey, coby zaś mogło być oddzielone od Aktoiw tyczących się samych poddanych Rzeczypospolitey, wydane będzie bez zapłaty, z podpisany inwentarzem z obydwóch stron, którego kopia jedna zweryfikowana zostanie przy każdej stronie.

2do. Protokuly y księgi, w których transakcy wzajemnych dwóch Państw są razem zapisane, nie mogą być wydane, wolno będzie na rekwizycyą rzeczonych osób, y każdemu w tym interes maircemu, ekstrakta autentyczne z nich wypisywać za zaplaceniem pomiarkowanym praiw Kancellaryi, podług zwyczaju praktykowanego w Polsce, y tacy ustanowionej przez prawo, to jest od arkusza zawierającego w sobie 80. linii Złoty Polski jeden. W czym wzajemność we wszystkich Archiwach, y Kancellaryach Rzpltey dla Obywatelow pod panowanie Cesarzowey Jeymości Krolowey przeszłych, będzie od Krola Jmci, y Rzeczypospolitey Polskiej nakazana.

Dla wiary temu My Pełnomocnicy przez obydwie Najjaśniejsze kontraktujące strony uroczyscie autoryzowani, ten Akt osobny własnymi rękami naszymi podpisaliśmy, y pieczęciami Herbow naszym utwierdziliśmy. Dan w Warszawie dnia 16. Marca R. 1775.

(L. S.) Le Baron de Rewiczky.

Joseph Mielżyński Castelan de Posen.
Adam Łącki Castelan de Sandomir mp.

- (L. S.) Josephus Wilczewski Castellanus Terr. Podlachiae mp.
- (L. S.) Theodorus Szydłowski Castellanus Ducatus Masoviae mp.
- (L. S.) Simeon C. Szydłowski Castellanus Zarnoviensis mp.

Simon François Dzierżbicki Castelan de Brzezim mp.
Józef z Lubr. Dąbski Kasztelan Kowalski mp.

- (L. S.) Joannes Chrysostomus Kraiewski Castellanus Raciążen.
C. François de Podoski Castelan de Ciechanow mp.
- (L. S.) Adam Łódzia Prince Poniniski Maréchal de la Confédération Générale de la Couronne, & de la Diète mp.
- (L. S.) Michel Prince Radziwiłł Porte Glaive, Maréchal de la Confédération du Grand Duché de Lithvanie & de la Diète mp.

Adamus Saryusz Zakrzewski Subdapifer Calissien, ex Palatinatu Posnan, & Districtu Coscian. Nuntius & Delegatus mp.

- Joseph Narbutt Vexillifer Districtus Lidensis.
- (L. S.) Josephus Casimirus Stypański Notarius Districtus Lidensis Delegatus.

Bogusław Dunin Tomaszewicz Sędzia Grodz. y Poseł Powiatu Brasław. mp.

- (L. S.) Stephanus Xaverius Corvin Kochanowski Tribunus Radomiensis, Nuntius, Delegatus Palatinatus Sandomiriensis. mp.
- (L. S.) Jan Krosnowski Starosta Snochecki, Poseł Woiewodztwa Sendom. mp.
- (L. S.) Antonius Radoński Notarius Terrest. Radomien. ex Palatin. Sendom. Nuntius mp.
- Etienne Chomętowski Nonce de Sendomir.
- (L. S.) Jacobus Hadziewicz Nuntius Palatinatus Sandomiriensis ac Delegatus mp.
- (L. S.) Josephus Vincentius de Gofuchow Gofuchowski Pocillator Culmensis, de Palatinatu Sendomir. Nuntius ac Delegatus.
- François Sales Bończa Miaskowski Staroste de Gnesne, Nonce du Palatinat de Calisch.
- Antonius Sieroszewski General. Adiut. S. R. Mtis Nuntius ex Palat. Calis.
- (L. S.) Alex. Gurowski Succamerarius Palat. Gnesn, Calis. Nuntius ac Delegatus.



Joannes Tymowski Dapifer & Jud. Cast. Petricovien. Nunt. & Deleg. ex Palat.
Siradien. mp.

Ignatius Saryusz Gomoliński Instigator Regni, ex Palat. Lan. Nuntius

(L. S.) Joannes Sigismundus Staniszewski Judex Terrestris, Nuntius, Delegatus & Con-
siliarius Confederationis Generalis Varsaviensis.

(L. S.) Matthæus Zyniew Cap. Bersn. Nuntius Deleg. Distr. Starodubovien.

(L. S.) Bulharyn Pisarz Ziemski Pow. Woł. Poseł Wołkowyski.
Ignace Rychłowski Chambelan du Roi de Pologne, & Nonce de Czersk.

(L. S.) Antoni Xiąże Sułkowski Poseł y Delegat z Ziemi Łomżyńskiej mp.

(L. S.) Josephus Antonius in Łuszczewo Łuszczewski Judex, & Nuntius Terræ Socha-
czovien. Cap. Mszczonovien. Consil. Confederat. Reg. & Delegatus mp.
Jacek Jezierski Miecznik Ziemi Łukowskiej, Poseł Wojewodztwa Mazowieckie-
go z Ziemi Nurskiej.

(L. S.) Adamus Lasocki Dapifer, & Nuntius Terræ Sochaczoviens. mp.

(L. S.) Augustus Comes de Lubraniec Dąbski Capitaneus Gostinens. Nuntius Delega-
tus mp.

(L. S.) Laurentius de Zabłocie Zabłocki Notarius Terrestris, & Nuntius Terræ Gostinen.
Delegatus.

M. D. Xiąże Korybutt Woroniecki Poseł y Delegat Woiew. Braclawskiego.

ACTE SEPARÉ

Contenant tout ce qui regarde le Commerce entre les deux États.

DANS le Traité conclu à la presente Diète, & signé le 18. Septembre 1773. ayant été stipulé par l'Article VIII. qu'il y aura un Acte separé, concernant tout ce qui peut avoir rapport au commerce entre les États de Sa Majesté le Roi, & la Republique de Pologne, & ceux de Sa Majesté l'Impératrice Reine Apostolique; les mêmes Plenipotentiaires nommés dans le corps du dit Traité, & autorisés à cet effet, ont statué & conclu les Articles suivants.

I.

Voulant encourager & protéger le commerce entre les deux États, les deux Hautes Parties contractantes établissent: que depuis la date de l'Acte present, de part & d'autre toute espèce de denrées & de marchandises, soit en cruë, soit manufacturée, ne paiera que quatre pour cent de droit d'entrée, selon un nouveau Tarif, en y spécifiant le prix, le poids, la mesure, ou le nombre des marchandises selon leur différente qualité, pour empêcher toute difficulté, ou interprétation; bien entendu que les dites denrées, marchandises soient du cru, ou de la propre fabrication de la Pologne, & que cela soit constaté, par des attestations contre signées par les Bureaux de Douanes, & que les marchandises susceptibles d'un timbre, en soient marquées selon les formes & copies, qu'on s'en communiquera reciproquement; Lequel Tarif ne pouvant être réglé des à present, il est convenu, que dans le terme des trois Mois il sera arrangé, & échangé reciproquement, pour servir de regle à l'avenir, regardé comme une piece authentique du present Traité. Sur le pied du dit Tarif, qui statue une seule Douane par terre ou par eau, à toutes les frontières respectives des deux États, il est convenu reciproquement, que tout Commerçant qui aura païé le droit de Tarif d'importation dans un seul de ces endroits, ne pourra plus être obligé à aucun titre à le païer une seconde fois dans aucun autre.

II.

Sa Majesté l'Impératrice Reine, ne chargera l'exportation des denrées du cru, & de la fabrication de ses États hereditaires pour la Pologne que de $\frac{1}{12}$ pour cent, & il sera établi une parfaite reciprocité de sortie

AKT OSOBNY

Zawierający to, co się do handlu dwóch Państw kontraktujących stosować ma.

PONIEWAŻ w Traktacie na teraźniejszym Sejmie zawartym, y dnia 18. Września Roku 1773. podpisanym, przez Artykuł VIII. jest obwarowane ułożenie osobnego Aktu, względem tego wszystkiego, co się do handlu między Stanami Najjaśniejszej Cesarzowej Jeymci, Krolowej Apostolskiej, y Najjaśniejszego Krola Jmci y Rzplitey Polskiej ściągac może, przeto ciż sami Pełnomocnicy, w rzeczonym Traktacie wyrażeni, y na ten koniec umocowani, ustanowili, y zawarli Artykuły następujące.

1.

Chcąc rozkrzewić y wspierać handel między dwoma Państwami, Najjaśn. dwie strony kontraktujące stanowią: żeby od daty teraźniejszego Aktu, od wprowadzenia wszelkiego rodzaju żywności y towarow, bądź w Produktach, bądź w manufakturach, nie płacono z obydwóch stron, tylko po cztery od sta, według nowej Taryffy, która gdy teraz zaraz nie może być ułożona, z specyfikowaniem ceny, wagi, miary, lub liczby towarow, według różnego ich rodzaju dla uprzątnienia wszelkiej trudności, lub tłomaczenia; z tym jednak ostrzeżeniem, ażeby rzeczzone żywności y towary były produkcyi, albo własney fabryki Polskiej, żeby to było zaświadczone, a świadectwo podpisane na Komorach, y żeby towary, które mogą być cechowane, tymże cechem naznaczone były, według form y kopii, które wzajemnie będą komunikowane; dla tego stanęła ugoda, żeby w czasie 3. miesięcy rzeczona Taryffa była ułożona, y wzajemnie zamieniona, która napotym za regułę służyć ma, jako pismo autentyczne do teraźniejszego Traktatu należące. Na fundamencie teyże Taryffy, która iedne tylko cło ustanawia, na lądzie y na wodzie po wszystkich respektiwie granicach obydwóch Kraiow, zgodzono się wzajemnie na to, że każdy kupiec, który według Taryffy zapłacił cło importanoyi na iednym miejscu, nie może być wigcey przymuszony, pod żadnym pozorem do zapłacenia tegoż cła drugi raz na innym miejscu.

2.

Najjaśn. Cesarzowa Jeymć Krolowa nie będzie wyciągała od wywożenia do Polski żywności, bądź produkcyi, bądź fabryki Stanow iey dziedzicznych, iak $\frac{1}{12}$ od sta. Wszelka wzajemność płacenia od wyjścia produ-

sortie sur les productions de la Pologne, qui passeront dans ses Etats héréditaires.

III.

Quand aux Vins de Hongrie, Sa Majesté l'Impératrice Reine promet d'en faciliter le plus que possible la sortie, & la Pologne de son côté ne prendra de droit d'entrée des Vins de Hongrie, qu'un demi ducat également du tonneau & de l'antail.

IV.

Il sera permis aux Polonois en tout tems d'exporter leurs productions dans tous les Etats de Sa Majesté l'Impératrice Reine en crû, ou manufactures, à l'exception des marchandises de contrebande, spécifiées de part & d'autre dans le nouveau Tarif, & de les vendre, pourvu qu'ils en paient le droit de ce nouveau Tarif, savoir quatre pour cent; ce qui en tout point doit être également observé en Pologne, à l'égard des sujets de Sa Majesté l'Impératrice Reine. Et si dans quelque endroit que ce soit, les sujets respectifs des deux Etats ne trouvoient pas leur compte à vendre leurs denrées, ils pourront sans aucune gêne, & sans paier le moindre droit (sous quelque prétexte que ce soit) les ramener chez eux par terre & par eau.

V.

Toutes les marchandises, qui passeront du Royaume de Pologne par les Etats de Sa Majesté l'Impératrice Reine soit par eau, soit par terre, ne paieront tout au plus, qu'un pour cent de droit de transit, selon le Tarife déjà remis à cet effet & les péages ordinaires, pour l'entretien des grands chemins, tels, que les paient les sujets même de Sa Majesté l'Impératrice Reine. Elles ne seront point sujettes à être visitées, ni leurs possesseurs au serment, hormis au cas d'une fraude manifeste. Il y aura une reciprocité parfaite à cet égard en Pologne pour toutes les marchandises & denrées, venant des Pais héréditaires de Sa dite Majesté, & passant par le Royaume de Pologne.

VI.

Le commerce de sel sera entièrement libre dans toute l'étendue des Etats de la République, de sorte qu'il sera permis à chacun, de l'y vendre sans aucune empêchement, & que tout le monde pourra l'acheter, & s'en pourvoir où il voudra. Sa Majesté le Roi & la République de Pologne déclarent, qu'ils ne permettront jamais, qu'il se fasse un monopole de cette denrée; & il est convenu entre les deux Puissances, que

productions Polonaises de ces Contrées ycho-
dzących warwie się.

3.

Co się tyczy wina Węgierskiego, obwaro-
wano, że Najjaśniejsza Cesarzowa Jeymć
Krolowa obiecuje ułatwić, ile tylko mo-
żna, wywożenie tegoż wina, a Polska z
swojej strony nie będzie wyciągała więcej,
od wchodzenia onegoż w Kray iey, iak puł
czerwonego zł. równie od beczki, y antała.

4.

Wolno będzie każdego czasu Polakom
wywozić produkcye, które się w Polsce
rodzą, albo w niej są fabrykowane, do
wszystkich Kraiów Najjaśn. Cesarzowej Jey-
mości Krolowy, wyikwszy towary zakaza-
ne specyfikowane z obydwóch stron w nowej
Taryffie, y oneż przedawać, byle zapłacili
za nie cło przez nową Taryffę ułożone, to
jest po 4. od 100. co ze wszęch miar ro-
wnie zachowane być powinno w Polsce
względem poddanych Najjaśn. Cesarzowej
Jeymci Krolowy. Y jeżeliby na którymkol-
wiek bądź miejscu poddani dwóch respe-
ctiwie Kraiów, przez przedanie towarów
nie wyszli na swoje; tedy bez wszelkiej
przeszkody, y bez zapłacenia najmniejsze-
go cła pod iakimkolwiek bądź pretekstem,
będą mogli wracać się z niemi do siebie lą-
dem, y wodą.

5.

Od wszystkich towarów, które z Krole-
stwa Polskiego przez Kray Najjaśn. Cesarzo-
wy Krolowy Jeymci przechodzić będą, czyli
lądem, czyli wodą, najwięcej ieden od sta
płacić się będzie tranzytu według Taryffy
już na ten koniec oddanej, tudzież cło
zwyczajne, na utrzymanie gościńców tak,
iak je płacą sami poddani Najjaśn. Krole-
wy Jeymci. Rzeczzone towary żadnym rewiz-
yom y ich Possessorowie przysiędzą nie będą
podlegli, wyikwszy w przypadku oczywiste-
go oszukaństwa, w czym z strony Polskiej
wszelka będzie zachowana wzajemność,
względem wszystkich towarów y żywności
przychodzących z Kraiów dziedzicznych
Najjaśn. Cesarzowej Jeymci Krolowy, y przez
Kray Polski przechodzących.

6.

Handel soli będzie zupełnie wolny w ca-
łej rozległości Kraiów Rzpltey, tak dalece,
że każdemu wolno ią będzie przedawać bez
przeszkody, y że każdemu wolno będzie ku-
pować ią, y w nią się opatrzyć, gdzie mu
się podoba. Najjaśn. Krol Jmć y Rzplta
Polska oświadczają, że nie pozwolą nigdy
na monopolium tego towaru, y użyczyły obie
Potencye, że od sprowadzenia soli iakiey-
kolwiek z Kraiów Austryackich, wyikwszy
tę;

le transport de toute sorte de sel des Pays Autrichiens, à l'exception de celui qui sera transporté sur la Vistule, & qui restera entièrement libre de tout impôt, ne paiera d'autre droit de sortie, ou d'entrée, douane, péages, ou autres droits quelconques, soit au sortir des Etats de Sa Majesté l'Impératrice Reine, soit en entrant en Pologne, que ceux, qui ont été usités jusqu'ici dans le Grand Duché de Lithvanie, selon les différentes qualités de sel, & l'on établira ces droits par quintal de cent livres de Varsovie.

VII.

On ne chargera d'aucun droit, les marchandises sur les rivières, faisant les limites de l'un ou de l'autre Etat, de manière que la perception du droit de transit, n'aura lieu, que du passage effectif du territoire de l'une ou de l'autre Puissance.

VIII.

Les particuliers ne pourront exiger aucun droit sur les denrées & marchandises, dont le commerce se fera pour l'un ou pour l'autre Etat, excepté pourtant le péage au passage des ponts & rivières, qui sont ou seront réglés par autorité publique, à proportion des dépenses à faire pour leur entretien.

IX.

Il y aura la plus grande sûreté mutuelle, protection, & prompte justice pour tous les commerçans, afin qu'il ne soient vexés en aucune manière, & qu'ils puissent aller négocier, & revenir librement de part & d'autre, en payant les droits du nouveau Tarif, de sorte que toutes les facilités ou exemptions, que Sa Majesté l'Impératrice Reine accordera aux sujets de Sa Majesté le Roi & de la République de Pologne, seront réciproquement observées pour les sujets de Sa Majesté l'Impératrice Reine, & la justice de part & d'autre, pour tous les procès provenant d'affaires de négocié sera administrée avec la même promptitude, que celle pour les lettres de change.

X.

De part & d'autre on s'engage que le commerce devant être libre, le Gouvernement même ne pourra forcer les Marchands de lui vendre ses denrées, ou d'en acheter, sous quelque prétexte que ce soit; De même il n'y aura nulle contrainte réciproquement, de prendre au lieu d'argent comptant quelque denrée que ce soit, si ce n'est volontairement, ou par convention entre les Négocians.

XI.

te, która Wisłą sprowadzona będzie, y która od wszelkiego podatku zupełnie wolna zostanie, nie będzie potrzeba płacić innych podatków importationis vel exportationis, cła lub iakiegokolwiek poboru w Państwach Najjaśn. Cesarzowej Jeymci Krolowej, y w Polsce, prócz tych, które do tych czas były w używaniu w Xięstwie Litewskim, podług różności gatunków soli, y to cło ustanowione będzie od cetnara mającego sto funtów Warszawskich.

7.

Towary sprowadzone rzekami granicznymi obydwóch Państw, nie będą obciążone żadnym podatkiem, tak dalece, że wybieranie poboru za przeprowadzenie transitu nazwany, będzie tylko na ten czas miało miejsce, gdy właśnie przez Kray ktoreykolwiek z dwóch Potencyi przeprowadzone będą.

8.

Partykularne osoby nie będą mogły wymagać cła od żywności y towarów, ktoremi obie Potencye handlować będą, wykazując jednak opłatę od przewozu y mostowego, która przez zwierzchność krajową ustanowiona będzie, podług proporcji expensy na ich utrzymanie.

9.

Utrzymywane będzie iak największe bezpieczeństwo, wzajemna protekcyja, y najprędza sprawiedliwość dla wszystkich handlujących, ażeby pod żadnym pozorem nie byli uciemiężeni, y żeby mogli iechać w interesach handlowych, y powracać bezpiecznie z obu stron, płacąc podatek ustanowiony nową Taryffą, tak dalece, że wszystkie łaskowości y uwolnienia, które Najjaśn. Cesarzowa Jeymci Krolowa pozwoli poddanym Najjaśn. Rzpltey Polskiej, będą wzajemnie zachowane dla poddanych Najjaśn. Cesarzowej Jeymci Krolowej, y sprawiedliwość z obydwóch stron w wszelkich sprawach pochodzących z interesów handlu, będzie czyniona z tym samym przyspieszeniem, co y dla spraw wexlowych.

10.

Ponieważ handel ma być wolny, obowiązują się przeto obydwie strony, że nawet zwierzchność nie będzie mogła przymuszać Kupców do przedania swoich towarów, lub kupienia pod iakimkolwiek bądź pretekstem. Także nie będzie przymuszenia wzajemnego do przyjęcia zamiast pieniędzy gotowych iakichkolwiek rzeczy, chyba że to dobrowolnie, albo za ugodą między Kupcami stanie się.

- (L. S.) Andreas C. de Moszczeński Palatinus Junivladislaviensis.
 (L. S.) Stanislaus P. Lubomirski Palatinus Kijoviae.
 Alexander P. Sapieha Pal. Polocensis, Dux Campestris M. D. L.
 Jozef Niesiołowski Woiewoda Nowogrodzki.

- Basile Walicki Palatin de Rava.
 (L. S.) Mathias Comte Lanckoroński Palatin de Bracław.
 (L. S.) Auguste Prince Sułkowski Palatin de Gnesne.
 (L. S.) Stanislas Lubomirski Grand Maréchal de Pologne.

- Jean de Borch Chancelier du Royaume.
 (L. S.) Joachim Chreptowicz Chancelier de Lithvanie.

Joseph Mielżyński Castelan de Posen.
 Adam Łacki Castelan de Send.

- (L. S.) Theodorus Szydłowski Castell. Ducatus Masoviae.

- (L. S.) Simeon C. Szydłowski Castellanus Zarnoviensis.

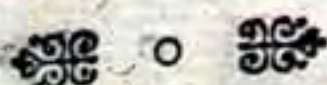
- Simon François Dzierżbicki Castelan de Brzezín.
 (L. S.) Jozef z Lubrańca Dąbski Kasztel. Kowalski.
 (L. S.) Joannes Chrysostomus Krajewski Castellanus Raciążen.
 (L. S.) C. François de Podolski Castelan de Ciechanow.
 Adam Łódzia Prince Poninski Maréchal de la Confédération Général de la Couronne & de la Diète.
 (L. S.) Michel Prince Radziwiłł Porte Glaive, Maréchal de la Confédération du Grand Duché de Lith. & de la Diète.

- (L. S.) Christophorus Frankowski Nuntius Terræ Zakroczim.

- (L. S.) Josephus Narbutt Vexillifer Districtus Lidensis, Delegatus.
 (L. S.) Jozef Kazimierz Stypułkowski Skarbnik, Pisarz Grodzki Powiatu Lidzkiego Posel z tegoż Powiatu y Delegat.

- (L. S.) Boguslaus Dunin Tomaszewicz Judex & Nuntius District. Brasław.

- (L. S.) Joannes Krosnowski Capitan. Snochovien. Nuntius Palatinatus Sandomiriensis.
 (L. S.) Stephanus Xaverius Corvin Kochanowski Tribunus Radomiensis Nuntius Delegatus Palatinatus Sandomiriensis.
 (L. S.) Antonius Radoński Notarius Terr. Radomien. ex Paltu Sandomien. Nuntius.
 Stephanus Chomętowski Tribunus & Nuntius Palatinatus Sandomiriensis Terr. Stężicensis.
 (L. S.) Jacobus Hadziewicz Nuntius Palatinatus Sandomiriensis ac Delegatus.
 (L. S.) Josephus Vincentius de Gofuchow Gofuchowski Pocillator Culmensis, de Palatinatu Sandomirien, Nuntius ac Deleg.



(L. S.) François Sales Bończa Miaskowski Staroste de Gnesne, Nonce du Palatinat de Kalisch.

(L. S.) Antonius Sieroszewski Gen. Adjut. Sacrae Regiae Majestatis, Nuntius & Deleg. Palatinatus Calissien.

(L. S.) Alexander Gurowski Succamerar. Palatinatus Gnesn. Nuntius ac Deleg.

Jan Korytowski Chorąży Kaliski, Poseł Woiew. Kaliskiego.

(L. S.) Walenty Gozimirski Woyski Wschowski, Poseł Powiatu Kcyńsk.

Casimirus Wolmer Judex Terrestris Districtus Grodnensis & Nuntius de eodem Districtu.

(L. S.) Ignatius Suchecki Dapifer & Nuntius Palatinatus Siradiensis.

(L. S.) Joannes Tymowski Dapifer Districtus, Vice-Capitaneus & Judex C. Petric. Consiliarius Confæd. Nuntius & Delegatus.

Stanislaus de Lubraniec Dąbski Vexillifer Pltus Brestensis Cuius Nuntius & Delegatus ex eodem Pltu.

(L. S.) Matheus Zyniew Capitaneus, Nuntius & Delegatus Districtus Starodubov. Bulharyn Pisarz Wołkowyski, Poseł, Delegat.

(L. S.) Ignace Rychłowski Chambellan du Roi de Pologne, & Nonce de la Terre de Czersk.

Ant. Prince Sułkowski Nonce de Łomża du Palat. de Mazovie & Delegué.

(L. S.) Joannes Janosza Łempicki Capitaneus & Nuntius Rozanensis.

Victorinus Thaddæus Kostka in Karniewo Karniewski Tris & Castrens. Rozanens. Notarius ex eadem Terra Nuntius.

J. Zieliński Vexillifer Terræ & Nuntius ex ead. Terra Livensi mp.

Michael Karski Vexillifer Rozanen. Capitaneus Ostroviens. Nuntius Nuren. mp.

Jacek Jezierski Miecznik Ziemi Łukowskiej, Poseł Woiewodztwa Mazowieckiego z Ziemi Nurskiej.

(L. S.) Josephus Antonius in Łuszczewo Łuszczewski Judex & Nuntius Terræ Sochacz. Capitan. Mszczonov. Consiliarius Confæderationis & Delegatus.

(L. S.) Adamus Lasocki Dapifer & Nuntius Terræ Sochaczov.

(L. S.) Augustus Comes de Lubraniec Dąbski Gostinensis Capitaneus, Nuntius & Deleg.

(L. S.) Laurentius de Zabłocie Zabłocki Notarius Terrestris, & Nuntius Terræ Gostinen. Delegatus.

Franciscus Ursinus Niemcewicz Judex Terrestris, Nuntius ad Comititia ex Palatinatu Brestensi in Lithuania.

M. D. Prince Korybut Woroniecki.

Jerzy Wierpsza Krayczy y Poseł Powiatu Rzeczyckiego.

Hermenegild z Prus Pruszanowski Sędzia Grodzki, Podczaszy y Poseł Powiatu Rzeczyckiego.

ACTE SEPARÉ

SA Majesté l'Impératrice de toutes les Russies, ayant promis par l'Article VII. du Traité conclû à Varsovie le 18. Septembre 1773. de garantir toutes & telles Constitutions, qui seront faites d'un parfait concert avec les Ministres des trois Cours contractantes, en la Diète actuellement assemblée à Varsovie sous le noeud de la Confédération; tant sur la forme du Gouvernement libre, Republicain & independante, que sur la pacification & l'état des sujets de la Religion Grecque Orientale non-unie, & des Dissidens des deux communions Evangeliques: Les Plenipotentiaires nommés dans le corp du dit Traité & autorisés pour cet effet, ont statué, conclû & signé en consequence les Articles suivans, qui doivent avoir la même force & valeur, comme s'ils étoient inserés môt pour môt dans le Traité.

ARTICLE I.

Sa Majesté l'Impératrice de toutes les Russies, ayant stipulé dans le Traité du 18. Septembre 1773. avec Sa Majesté le Roi & la République de Pologne, qu'il seroit dressé un Acte separé relativement aux Dissidens & Grecs non-unis en Pologne & Lithvanie, & Sa Majesté le Roi & la République de Pologne ayant désiré & demandé quelques adoucissements dans l'arrangement fait par le 1. Acte separé du Traité de 1768. au sujet des anciens droits retablis des Grecs non-unis & Dissidens: Les deux Hautes Parties contractantes, en confirmant tout le reste du sus dit premier Acte separé, sont convenues des modifications suivantes.

1.

Sa Majesté l'Impératrice de toutes les Russies voulant par un effet de sa moderation ôter jusqu'aux pretextes de désunion entre la Nation Polonoise, consent, que dorénavant les Nobles Grecs non-unis & Dissidens soyent exclus du Sénat & du Ministère de la Couronne & de Lithvanie.

2.

Le droit de la Noblesse Dissidente & Grecque non-unie pour être élu Nonce dans les Diètes, sera restraint au nombre de trois, savoir: un pour chaque Province. Les Nobles Grecs non-unis & Dissidens jouiront d'ailleurs de toutes les prerogatives de la Noblesse, & de tous les avantages & charges de la Couronne & de la Lithvanie, pouvant remplir toutes les fonctions dans les Tribunaux, Commissions, & en

AKT OSOBNY.

Nayiasnieysza Imperatorowa Jeymość *wszech Rossyi*, obiecawszy Artykułem VII. Traktatu zawartego w Warszawie dnia 18. Września 1773. gwarantować wszystkie iakiekolwiek Konstytucye nastąpione z zupełnego porozumienia się z Ministrami trzech kontraktujących Dworów, na zgromadzoným teraz w Warszawie Seymie pod względem Konfederacyi, tak względem formy Rządu wolnego Republikantskiego y niedepndującego, iako też y względem Pacyfikacyi y stanu poddanych Religii Greckiej, Oryentalney Nieunickiej, tudzież Dyssydentów obojga wyznania Ewangelickiego. Przeto Pełnomocnicy mianowani in corpore rzeczzonego Traktu, y do tego upoważnieni, postanowili, ułożyli, y podpisali Artykuły następujące, które powinny mieć tę moc y wagę, iak gdyby słowo w słowo w Traktat wpisane były.

ARTYKUŁ I.

Nayiasnieysza Imperatorowa Jeymość *wszech Rossyi*, ostrzegłszy sobie w Traktacie dnia 18. Września 1773. z Nayiasnieyszym Krolew Jmcią y Rzpltą Polską, iż ułożony będzie Akt osobny względem Dyssydentów y Greków Nieunitów w Polsce y w Litwie, a Nayiasn. Krol Jmci y Rzplta Polska pragnąwszy, y żądawszy niektórych modyfikacyi w ustawie nastąpionej przez pierwszy Akt osobny Traktatu 1768. in puncto przywrocenia dawnych praw Greków Nieunitów y Dyssydentów. Obie Nayiasnieysze kontraktujące strony potwierdzając cały ostatek wzioyż rzeczzonego Aktu pierwszego osobnego, zgodziły się na modyfikacye następujące.

1.

Nayiasn. Imperatorowa Jeymość *wszech Rossyi*, chcąc przez skutek moderacyi swojej uprzatnać wszelkie nawet pozory do niezgody między Narodem Polskim, pozwała, aby odtąd Szlachta Grecy Nieunicy y Dyssydenci wyłączeni zostali od Senatu, y à Ministerio w Koronie y Litwie.

2.

Prawo Szlachty Dyssydentów y Greków Nieunitów eligibilitatis na funkcye Poselskie zmniejszone będzie do liczby trzech, to jest jednego z każdej Prowincyi, mimo tego Szlachta Grecy Nieunicy y Dyssydenci zażywać będą wszelkich prerogatyw urodzenia Szlacheckiego, y wszelkich pożytków, y urzędów Koronnych y Litewskich. Będą mogli odprawiać wszystkie funkcye w Trybunalach, Kommissjach, słowem w wszel-

& en un môt, toutes les jurisdictions & dicasteres de la Republique dans le Civil & Militaire. Ces droits & prerogatives ne s'étendront, que sur les familles Grecques non-unies & Dissidentes, & leur posterité, qui ont actuellement l'indigenat en Pologne, & dans le Grand Duché de Lithvanie.

3.

Sa Majesté le Roi & la Republique ayant insisté sur l'abolition du Judicii mixti; Sa Majesté l'Impératrice de toutes les Russies consent, que ce dicasterie mixte soit aboli aux conditions suivantes.

1. Que toutes les causes exprimées & appropriées par le 1. Acte separé du Traité de 1768. au dit dicasterie mixte soient remises à la Cour de justice du Roi, c'est à dire à l'Assessorie de Pologne & de Lithvanie.

2. Que si l'election aux Assessories n'éut pas nommé à ces jugemens Roiaux un nombre égal des Catholiques & des Dissidens; Sa Majesté le Roi appellera pour toutes les causes transportées du Judicium mixtum à l'Assessorie autant de membres de la Noblesse Dissidente, ou Grecque non-unie avec voix decisive, qu'il sera necessaire pour égaliser le nombre des Assesseurs Catholiques & Dissidens.

3. Que tous les six mois, il y ait un terme de quatre semaines aussi bien dans l'Assessorie de la Couronne, que dans celle du Grand Duché de Lithvanie destiné pour les susdites causes des Dissidens & Grecs non-unis; lesquelles seront décidées par la pluralité des voix, quand elles auront été jugées prealablement dans les jugemens des Grods & des Provinces, & que de là on les aura transférées par voie d'appellation, ou de renvoy aux dites Assessories. Et en cas de parité de voix, les causes seront décidées par les Jugemens de Relation du Roi. Dans l'absence de quelques Juges, le nombre de quatre, sera censé suffisant pour former une Cour de justice complete dans les susdites affaires.

4.

Lorsque les Dissidens & Grecs non-unis voudront enterrer leurs morts les jours de fêtes, ils le feront ou de grand matin, ou après la fin de la devotion public des Catholiques.

5.

Les Dissidens se priveront pour l'avenir des cloches de leurs Eglises, à condition que celles-ci ne soient pas regardées pour celà comme des Oratoires. Ceci ne sera entendu, que des Eglises, qui se trouveront baties à l'avenir dans les Villages.

kich iuryzdykcyach y dykasteryach Rzpltey, in civili & militari. Te prawa y prerogatywy ściagać się tylko będą na Familie Greckie Nieunickie y Dyssydentskie, tudzież ich potomstwo, które aktualnie mają indygenaty w Polsce y Wielkim Xięstwie Litewskim.

3.

Najiasniejszy Krol Jmć y Rzplta Polska, domagawszy się zniesienia Judicii mixti, Najiasniejsza Jmperatorowa Jeymć wszech Rossyi pozwala na to, aby toż dicasterium mixtum zniesione było pod następującemi kondycjami.

1.) Aby wszystkie sprawy wyrażone y przywołane w pierwszym Akcie osobnym Traktatu 1768. wspomnionemu Dicasterio mixto należały do sądow Jego Krolewskiej Mości, to jest: do Assessorji Koronney y Litewskiej.

2.) Gdy pod czas elekcyi Assessorow, nie będą wzięani do tego sądu Krolewskiego Dyssydenci w rowney liczbie z Katolikami, J. K. Mość przyzwie do wszystkich spraw przeniesionych ex iudicio mixto do Assessorji, tyle członkow Szlachty Dyssydentskiej, lub Greckiej Nieunickiej cum voto decisivo, ile ich potrzeba będzie do porównania liczby Katolickich Assessorow z Dyssydentskimi.

3.) Aby co sześć miesięcy był termin czteroniedzielnny, tak w Assessorji Koronney, iako y Wielkiego Xięstwa Litewskiego wyznaczony do rzeczonych spraw Dyssydentskich, y Greckich Nieunickich, które decydować będą pluralitate votorum, skoro pierwey sądzone zostały w sądach Grodzkich lub Ziemskich, a ztamtąd przeniesione były czyli viâ appellationis, czyli remissionis do wzwyż rzeczonych Assessorji. W razie zaś paritatis votorum sprawy decydowane będą przez sądy relacyjne Jego Krolewskiej Mości, w nieprzytomności niektórych Sędziow, liczba czterech poczytana będzie za dostarczającą do formowania kompletnego sądownego w sprawach wspomnionych.

4.

Gdy Dyssydenci y Grecy Nieunici będą chcieli chować umarłych swoich w twigła, aby to czynili albo bardzo rano, albo po skończonym nabożeństwie publicznym Katolików.

5.

Dyssydenci nie będą używać w przyszłym czasie dzwonow u kościołow swoich, pod kondycją jednak, aby takowe dla tego za Oratoria nie były poczytane. To się ma rozumieć tylko o kościołach, które będą wystawione w przyszłym czasie po wsiach.

6.

6.

Les procès au sujet des divorces & des separations à toro & à mensa, dépendront des jugemens des Consistoires Catholiques, lors qu'un des epoux sera Catholique & l'autre Dissident.

ARTICLE II.

En confirmant toutes les Loix Cardinales & les matieres d'Etat qui n'ont pas été changées à la Diète présente, & voyant la nécessité d'y ajouter des nouvelles, que la position de la Republique & les circonstances exigent absolument, Nous statuons du consentement de tous les ordres à perpetuité celles qui suivent. & qui auront la même force, que les précédentes.

1.

A l'avenir personne ne sauroit être élu Roi de Pologne & Grand Duc de Lithvanie qu'un Piaste d'origine, Noble & possédé dans les Etats de la Republique.

2.

Les fils & petits fils du dernier Roi ne pourront être élus Roi immédiatement après leur Pere, ou Grand Pere, mais il faudra au moins un intervalle de deux Regnes, pour qu'ils puissent être éligibles.

3.

En proscrivant ainsi à jamais la Succession au Trone de la Pologne, & en assurant la Couronne Elective à perpetuité, Nous statuons pour une loi éternelle, que le Gouvernement de la Republique sera toujours libre, independant, & composé des trois Etats: savoir du Roi, du Senat & de l'Ordre equestre.

4.

Le vrai principe du Gouvernement de la Pologne étant l'égalité de ces trois Ordres, & l'équilibre de leurs pouvoirs, & l'Ordre Equestre ayant toujours été éloigné du Gouvernement entre les Diètes, Nous Etats de la Republique voulant y remédier & rétablir en entier cette égalité des pouvoirs & de l'influence dans les affaires, ainsi que de faire executer strictement les Loix; Nous avons établi un Conseil permanent, à qui Nous avons confié le pouvoir & le soin de veiller à l'exécution des loix déjà statuées, sans qu'il puisse se mêler sous aucun pretexte de la legislation, ni du pouvoir de juger des procès; & que Nous avons fondé comme sur une base stable, sur les regles suivantes, que Nous voulons avoir pour une loi immuable à jamais, savoir: que ce Conseil permanent existera à perpetuité, qu'il sera toujours com-

6.

Processa in puncto rotuodow y separacyi à toro & à mensa, dependować będą od Konsystorzow Katolickich, skoro ieden z małżonkow będzie Katolik, a drugi Dissyden.

ARTYKUŁ II.

Potwierdzając wszystkie prawa kardynalne, y materye status, które nie są odmienione na Seymie teraźniejszy, y uznając potrzebę do przydania nowych, których położenie Rzpltey, y okoliczności wyciągają koniecznie, ustanawiamy za zezwoleniem wszech Stanow na wieczne czasy te, które następują, y które będą tej mocy, iak y poprzedzające.

1.

Nie będzie napotym nikt mógł być obranym Krolew Polskim y W. Xiążęciem Litewskim, tylko Piast rodowity Szlacheic, y possesyonat w Kraiach Rzeczypospolitey.

2.

Synowie y wnukowie zeszłego Krola nie będą mogli immediate po Oycu lub Dziadzie ich zostać Krolami, lecz przynajmniej trzeba będzie przeciągu dwóch panowań do tego, aby byli eligibles.

3.

Oddalając takowym sposobem nazawsze sukcesyą do Tronu Polskiego, y ubezpieczając nazawsze Coronam electivam, postanawiamy za prawo wieczne, iż rząd Rzeczypospolitey zostanie zawsze wolny, niedepndujący, y składający się z trzech Stanow, mianowicie z Krola, z Senatu, y z Stanu Rycerskiego.

4.

Gdy istotna zasada rządu Polskiego, jest równość tych to trzech Stanow, y equilibrium władzy ich, a gdy Stan Rycerski był zawsze oddalony od rządu w czasie między Seymami. My Stany Rzpltey chcąc temu zapobiedz, y w całości przywrócić tę równość władzy, y influencyi w interesach, równie iak y exekucyą ścisłą prawo ubezpieczyć, ustanowiliśmy Radę Nieustającą, której powierzyliśmy władzę, y staranie czuwania nad exekucyą praw już ustanowionych, mimo tego jednak, aby nie mogła pod iakimkolwiek pretextem wdać się w legislacyą, albo w władzę sądenia spraw, y usundowaliśmy onę, iako na gruntowney twierdzy, na warunkach następujących, które za prawo nigdy niewzruszone mieć chcemy, mianowicie: iż takowa Rada Nieustająca trwać będzie nazawsze, iż składać się będzie z trzech Stanow, to jest: z Krola,

composé de trois États; c'est à dire, du Roi, qui en est le Chef inamovible, du Sénat, & de l'Ordre Equestre, en nombre égal des membres de l'Ordre Equestre & du Sénat y compris les Ministres, ainsi que de chacune des trois Provinces; que l'Article, qui se trouve dans la loi sous titre: Etablissement du Conseil permanent statué à cette Diète, & qui regarde les prerogatives Royales, soit à jamais intacte comme toute cette loi, & que les membres de ce Conseil seront élus aux Diètes ordinaires par les voix secretes, & par la pluralité d'abord après l'élection du Maréchal de la Diète, & après la jonction des Chambres du Sénat & de l'Ordre Equestre & avant toute autre affaire.

A R T I C L E III.

Sa Majesté l'Impératrice de toutes les Russies en consequence de l'Article VII. du Traité de 1773. garantit à la Republique de Pologne, non seulement les deux Articles de cet Acte contenant l'affaire de Grecs non-unis & des Dissidens, ainsi, que les loix Cardinales, mais aussi toutes & telles Constitutions concernantes si bien la personne de Sa Majesté le Roi, que les affaires en général conclues à cette Diète sous le noeud de la Confédération, & tous les Actes publics de la Confédération générale de la Couronne & du Grand Duché de Lithvanie.

En foi de quoi Nous Plenipotentiaires autorisés solennellement par les deux Hautes Parties Contractantes, avons signé cet Acte separé, de nos propres mains, & l'avons muni des sceaux de Nos armes. Fait à Varsovie le quinze Mars, l'année mille sept cent soixante quinze.

(L. S.) Antoine Ostrowski Evêque de Cujavie.

André Stanislas Młodzieiowski Evêque de Pos.

(L. S.) Ignace Prince Massalski Evêque de Vilna,

(L. S.) Antoine Okęcki Evêque de Helme.

Stanislaus P. Lubomirski Palatinus Kijoviensis.

(L. S.) Andreas C. de Moszczeński Palatinus Junivladislaviensis.

(L. S.) Alex. P. Sapieha Pal. Pol. Dux Campestris M. D. L.

(L. S.) Jozef Niesiołowski Wojewoda Nowogrodzki.

Basile Walicki Palatin de Rava.

Mathias Comte Lanckoroński Palatin de Bracław.

(L. S.) Stanislas Lubomirski Grand Maréchal de la Couronne.

który jest głową nigdy nieoddaloną, z Senatu y Stanu Rycerskiego, w równej liczbie członków Stanu Rycerskiego, y Senatu, zawierając w to Ministrów, iako y członki każdej z trzech Prowincyi, niemniej aby Artykuł znaydujący się w prawie, pod tytułem Ustawienie Rady Nieustającej, postanowiony na tym Sejmie, y który, co się tyczy prerogatyw Krolewskich, powinien być nigdy nienaruszony tak, iak całe to prawo, y aby członki tej Rady obierane były na Sejmach ordynaryjnych przez wota sekretnie, y per pluralitatem, zaraz po elekcyi Marszałka Seymowego, y po złączeniu Izb Senatorskiej y Półelskiej, y przed wszystkimi innemi materjami.

A R T Y K U Ł III.

Najjaśn. Imperatorowa Jeymość wszecch Rossyi, przychylając się do Artykułu VII. Traktatu 1773. gwarantuje Rzeczypospolitey Polskiej, nie tylko te dwa Artykuły Aktu tego, które zawierają w sobie materję Greków Nieunitów y Dyssydentów, iako też y prawa kardynalne, ale y wszystkie iakieliwiek Konstytucye ściągające się, tak do osoby Krolewskiej, iako y do wszystkich materji ogólnie postanowionych na tym Sejmie pod wężem Konfederacyi, y wszystkie Akta publiczne Konfederacyi Generalney Koronney, y Wielkiego Xięstwa Litewskiego.

Dla wiary tego My Pełnomocnicy oboich Najjaśniejszych Stron kontraktujących uroczyście autoryzowani, podpisaliśmy ten Akt osobny własnymi rękami, y utwierdziliśmy go pieczęciami Herbow naszych. Działo się w Warszawie dnia piętnastego Marca Roku 1775.

(L. S.) Otton Magnus Baron de Stackelberg.

(L. S.) Jean de Borch Chancelier du Roiaume.
(L. S.) Joachim Chreptowicz Chancelier de Lithvanie.

(L. S.) Joseph Mielżyński Castelan de Posen.
(L. S.) Adam Łacki Kasztelan Sand. mp.
(L. S.) Jozef Stępkowski Kasztelan Kijowski

(L. S.) Theodorus Szydłowski Castellanus Ducatus Masoviae mp.

Simon François Dzierżbicki Castelan de Brzeziny mp.

(L. S.) Joannes Chrisostomus Kraiewski Castellanus Raciąż. mp.
(L. S.) C. François de Podoski Castelan de Ciechanow mp.
(L. S.) Adam Łodzia Ponński Maréchal de la Confédération Générale de la Couronne, & de la Diète mp.
(L. S.) Michel Prince Radziwiłł Porte-Glaive, Maréchal de la Confédération Générale du Grand Duché de Litvanie & de la Diète mp.

Casimir Nałęcz de Raczyno Raczyński, Grand Notaire de la Couronne, & Nonce du Palatinat de Posnanie.

Adamus Saryusz Zakrzewski Subdapifer Palatinatus Calissiensis, Nuntius ex Palatinatu Posnan. & Delegatus mp.

(L. S.) Jacek Franciszek Szumski Poseł y Delegat W. Wileńskiego.
(L. S.) Jozef Narbutt Chor. Powiatu Lidz. Poseł y Delegat.
(L. S.) Jozef Kazimierz Stypański Pisarz Grodzki y Poseł Powiatu Lidzkiego.
(L. S.) Jerzy Szauman Sędzia Gr. y Poseł Powiatu Brzławskiego.
(L. S.) Bogusław Dunin Tomaszewicz Sędzia Gr. Poseł Powiatu Brzławskiego mp.

(L. S.) Jan Krosnowski Starosta Snochowski, Poseł Woiew. Sandomirskiego.
(L. S.) Stefan Xawery Korwin Kochanowski Woyski Radomski, Poseł Woiewodztwa Sandomirskiego mp.

Stephanus Chomętowski Tribunus & Nuntius Palatinatus Sandomiriensis, Terræ Stężycen. mp.

(L. S.) Jacobus Hadziewicz Nuntius Palatinatus Sandomiriensis ac Delegatus mp.
(L. S.) Josephus Vincentius de Gołuchow Gołuchowski Pocillator Culm. de Palatinatu Sandomiriensi Nuntius & Delegatus.

(L. S.) Alexander Gurowski Succam. Gnesn. Palat. Calis. Nuntius ac Delegatus mp.
Petrus Korytowski Subiudex Tris Palatinatus Gnesnensis, Nuntius ex Palatinatu Calissiensi & Delegatus mp.
Jan Korytowski Chorąży y Poseł Woiewodztwa Kaliskiego.

Valentinus Gozimirski Tribunus Terræ Wschow. Nuntius Districtus Kcyn. ac Delegatus.

(L. S.) Kazimierz Wolmer Sędzia Ziemi Ptu Grodzin. y Poseł z tegoż Powiatu.
Q Ignacy

- (L. S.) Ignacy Suchecki Stolnik y Poseł Woiewodztwa Sieradzkiego mp.
 Joannes Tymowski Dapifer District. Judex C. Petricovien. Nuntius & Delegatus
 ex Palatinatu Siradiensi.
 Ignatius Saryusz Gomoliński Instigator Regni ex Pal. Lanciciens Nuntius mp.
- (L. S.) Stanisław z Lubrańca Dąbski Chorąży, Poseł y Delegat Woiewodztwa Brze-
 skiego Kuiawskiego.

Mathæus Zyniew Cap. Berznicen. Nuntius, Deleg. Distr. Starodubov.

- (L. S.) Bułharyn P. Z. Wołk. Poseł, Delegat z tegoż Powiatu.
 (L. S.) Ignace Rychłowski Chambellan du Roi de la Pologne, & Nonce de la Terre
 de Czersk mp.

- (L. S.) Jan Junosza Łempicki Starosta y Poseł Ziemi Rożańskiej.

Ignatius Zieliński Vexillifer Terræ Liven. & ex eadem Terra Nuntius, Delegatus.
 M. Karski Chorąży Rożański, Starosta Ostrowski, Poseł Nurski mp.
 Jacek Jeziński Miecznik Ziemi Łukowskiej, Poseł z Ziemi Nurskiej Woiew.
 Mazowieckiego.

- (L. S.) Paulus Siestrzewitowski Judex Terrestris & Nuntius ex Palatinatu Podlachia
 Terræ Mielnicensis.

- (L. S.) Josephus Antonius in Łuszczewo Łuszczewski Judex & Nuntius Terræ Socha-
 czovien. Capit. Mszczonovien. Consiliarius & Delegatus mp.

- (L. S.) Adamus Łasocki Dapifer & Nuntius Terræ Sochaczovien.

- (L. S.) Augustus Comes de Lubraniec Dąbski Capitaneus, Nuntius, Delegatus mp.

- (L. S.) Laurentius de Zabłocie Zabłocki Notarius Terrestris, & Nuntius Terræ Gostinen-
 sis Delegatus mp.

Franciscus Ursinus Niemcewicz Judex Terrestris, & Nuntius Palatinatus Bre-
 stensis in Lithvania.

M. D. Prince Korybutt Woroniecki mp.

Antoni Stanisław Swiatopełk Xiążę Czetwertyński.

Michel Prince Swiatopełk Czetwertyński Nonce de Bracław.

- (L. S.) Michał Pruszanowski Sędzia Grodzki, Podczaszy y Poseł Powiatu Rzeczyck.
 (L. S.) Jerzy Wierpsza Krayczy y Poseł Powiatu Rzeczyckiego mp.

ACTE SEPARÉ

Contenant différentes stipulations.

DANS le Traité conclu entre Sa Majesté le Roi & la Republique de Pologne d'une part, & Sa Majesté l'Impératrice de toutes les Russies de l'autre, il est stipulé par les Articles VIII. & IX. dresser un Acte separé sur tout, ce qui auroit rapport aux biens & aux avantages des deux Puissances, ainsi qu'au commerce, & qui ne sauroit être inseré dans le corps du Traité & que tout ce, dont les Parties conviendront, auroit la même force & valeur, comme s'il étoit inseré dans le Traité même. En consequence de quoi les Hautes Parties contractantes sont convenues des Articles suivants.

ARTICLE I.

La condition des Citoiens de la Sérénissime Republique, passés sous la domination de Sa Majesté l'Impératrice de toutes les Russies, au moien du Traité sus dit, ne sera pas inférieure à celle des anciens sujets de Sa Majesté l'Impératrice, & ils jouiront sous Sa domination des libertés & prerogatives; qui seront compatibles avec le bonheur général des sujets de Sa Majesté Impériale.

ARTICLE II.

Les sujets mixtes, c'est à dire ceux, qui ont ou auront en même tems des possessions dans les États respectifs des deux Puissances contractantes, pourront vivre & jouir de leurs revenus à leur choix dans celui des deux États, ou il leur plaira de fixer leur habitation, sans être genés en aucune maniere, ni assujettis pour cela à quelque droit ou impositions de plus.

ARTICLE III.

Il sera permis à tout Gentilhomme & Bourgeois, sujet de la Republique de Pologne de se transporter dans les États de Sa Majesté Impériale, & reciproquement aux nouveaux sujets libres de l'Impératrice, de fixer leur demeure dans les États de la Republique, & de vendre leurs biens dans l'espace de six ans à compter de la date de l'Acte présent, sans paier le droit de traite foraine. Cependant ceux qui voudront se transporter entièrement d'un País à l'autre, devront acquitter préalablement les dettes

&

AKT OSOBNY

zawierający różne Ustawienia.

W Traktacie zawartym między Najjaśniejszym Królem Jmcią y Rzplta Polską z jednej, a Najjaśniejszą Imperatorową Jmcią całej Rosyi z drugiej strony, jest w Artykułach VIII. y IX. ostrzeżenie, względem ułożenia osobnego Aktu, któryby zawierał w sobie to wszystko, cokolwiek się ściąga do dobra y do pożytku dwoch Potency, tudzież do handlu, y co nie może być wciągnięte w sam Traktat, y że to wszystko, na co się obydwie strony zgodzą, będzie miało też samą moc y ważność, iakoby w samym Traktacie zawarte było; przeto Strony w ugodę wchodzącą zgodziły się na Artykuły następujące.

ARTYKUŁ I.

Stan obywatelów Najjaśniejszej Rzpltey przeniesionych pod Panowanie Najjaśniejszej Imperatorowej Jemci całej Rosyi, mocą Traktatu wyżej wyrażonego, nie będzie gorszy od kondycji dawnych poddanych Najjaśniejszej Imperatorowej Jemci, y ciż obywatele zażywać będą pod Jey Panowaniem tych samych wolności y prerogatyw, które z dobrem powszechnym poddanych teyże Imperatorowej Jemci zgodzać się będą.

ARTYKUŁ II.

Obywatele, którzy mają, albo mieć będą swoje posessye razem w Stanach obydwóch Potency kontraktujących, będą mogli żyć y używać swoich dochodów według własnego upodobania w tey lub owej stronie, gdzie im się podobać będzie założyć swoje mieszkanie, y w tym nie będą doznawali żadney przykrości, ani też podlegać z tey przyczyny nie mają żadnym nadzwyczajnym podatkom na nich włożonym.

ARTYKUŁ III.

Wolno będzie każdemu Szlacheckiego lub Miejskiego stanu, obywatelowi y poddanemu Rzpltey Polskiej przenieść się do Stanów Najjaśniejszej Imperatorowej Jemci, y wzajemnie nowym poddanym Imperatorowej Jemci założyć sobie mieszkanie w Stanach Rzpltey, y sprzedać dobra swoje w przeciągu lat sześciu, rachując od daty teraźniejszego Aktu, bez obowiązku płacenia y zostawienia w Kraiu części iakiey sprzedanego majątku. Z tym wszystkim, ci, którzy się będą chcieli przenieść z jednego Kraiu do drugiego, po-

Qz

winni

& pretensions, qui se trouveroient à leur charge dans le Païs, qu'ils voudront quitter, sous peine d'être arrêtés & retenus par la Jurisdiction du lieu, où ils ont demeuré.

ARTICLE IV.

Il sera permis à tous les Nobles Polonois sujets de la République qui revetus actuellement de charges en Pologne se trouvent en même tems possessionnés dans les païs passés sous la domination de Sa Majesté Impériale, de jouir de leurs revenus sans paier les droits de traites foraines, ainsi que d'exercer les dites charges, sans aucun empêchement de la part du Gouvernement, sous lequel ils ont leurs possessions,

ARTICLE V.

Les sujets des deux États pourront librement retirer dans toute l'étendue des deux États respectifs, les deniers prêtés sur hypothèque, toutes les autres dettes, les héritages, & successions, aussi bien que les dotes sans en paier la traite foraine, bien entendu que l'exemption de traite foraine n'aura lieu que pour le terme de six années, à compter du tems, où sera ouvert le droit des intéressés.

ARTICLE VI.

Dans les Procès Civils, qui existent, ou qui pourront venir à exister entre les sujets des deux États, on observera la regle ordinaire, que le demandeur suive la Jurisdiction du défendeur, & tout criminel doit être puni dans le lieu du delit. Sa Majesté le Roi & la République de Pologne promettent au reste de prendre des arrangemens efficaces, pour qu'il soit toujours administrée bonne & prompte justice aux sujets de Sa Majesté l'Impératrice de toutes les Russies, & que sur tout l'exécution soit donnée aux sentences émanées en dernier ressort dans les Tribunaux; Sa Majesté l'Impératrice promet également bonne & prompte justice aux Citoyens Polonois, qui pourront avoir procès dans ses États, & en général on maintiendra de part & d'autre les transactions, les sentences, & l'exécution des Decrets émanés en dernier ressort ou confirmés par les Constitutions avant la prise de possession des Provinces cedées à Sa Majesté l'Impératrice.

ARTICLE VII.

Les deniers & impôts publics appartenans à la République & trouvés le jour de la

winni będą wprzód uspokoić długi y pretensye, ktoreby się do nich znalazły w Kraiu, z ktorego się wynoszą, pod karą zatrzymania y aresztowania onychże przez Zwierzchność miejsca, w którym mieszkali.

ARTYKUŁ IV.

Wolno będzie Szlachcie Polskiej poddanej Rzpltey, która aktualnie zaszczycona będzie Urzędami w Polsce, ma oraz swoje posessye w Kraiach przeniesionych pod Panowanie Nayaśn. Imperatorowy Feymci, używać swoich dochodów, bez płacenia żadnego z dochodów z Kraiu do Kraiu przeniesionych podatku. Będzie oraz miała wolność sprawowania Urzędów swoich bez żadney przeszkody z strony Zwierzchności, pod którą ma swoje posessye.

ARTYKUŁ V.

Obywatele obojga Stanów będą mogli po całej rozległości tychże respective Kraiów wolnie odbierać summy dane na zastaw, wszelkie inne długi, dziedzictwa y sukcesye, tudzież posagi bez obowiązku płacenia jakiey od tego kwoty, z tym dokładem, iż to uwolnienie od płacenia juris detractus nie będzie się daley rozciągało, iak do lat sześciu od daty czasu, w którym używanie Prawa tego stronom interessowanym będzie się zaczynało.

ARTYKUŁ VI.

W Proceśsach Cywilnych zaczętych, lub jeszcze nastąpić mogących między obywatelami obojga Kraiów zachowana będzie wieczayna reguła, żeby strona powodowa poszła za Zwierzchnością strony pozwanej, y każdy winowayca powinien być karany na miejscu występku. Do tego Nayaśn. Król Jmcy Rzplta Polska, obiecuia starać się o skuteczne sposoby, ażeby poddanym Nayaśn. Imperatorowy Feymci całej Rosyi zawsze uczyniona była prędką y dobrą sprawiedliwość, a nade wszystko, żeby wyroki Sądowe miały exekucyę. Równie Nayaśn. Imperatorowa Feymc obiecuie należytą y prędką sprawiedliwość dla obywateli Polskich, którzyby w Fej Stanach sprawy mieć mogli, y ogólnie z obydwóch stron tranzakcyę, sentencyę, y exekucyę Dekretów wszystkich w Sądach ultimæ Instantiæ, lub potwierdzonych Konstytucyami przed wzięciem posessyi Kraiów ustępionych Nayaśn. Imperatorowy Feymci utrzymane będą.

ARTYKUŁ VII.

Pieniądze skarbowe Rzpltey znalezione w dzień wzięcia posessyi, to jest 13. Września

à prise de possession, c'est à dire le 13. Septembre 1772. dans les caisses des Provinces cedées à Sa Majesté Impériale de toutes les Russies, lui seront restitués & acquités par l'ordre de Sa Majesté Impériale.

ARTICLE VIII.

Il ne sera pas permis de part & d'autre de faire de recrues & des enrôlemens quelconques sous aucun pretexte dans les États respectifs.

ARTICLE IX.

Les plaintes des Grecs non-unis à la charge des Grecs unis, & réciproquement de ceux-ci contre les premiers, seront examinées & décidées par une Commission, qui sera désignée par les deux Parties contractantes dans l'espace de trois mois de la date de l'Acte présent; la quelle Commission examinera & les dites plaintes, & les droits, qu'une partie aura aux Eglises, qui lui ont été prises par l'autre, depuis la date du Traité de 1768. la possession reciproque stipulée dans ce Traité devant servir de regle aux Commissaires de part & d'autre dans leurs Instructions. Et après que ceux-ci auront jugé en consequence à la quelle des parties ces Eglises devront legalement appartenir, ils les lui adjugeront, feront rentrer les Pretres dans la pacifique possession des Eglises, aux quelles ils étoient attachés auparavant, feront rendre ou bonifier tout, ce qui leur a été enlevé par force, & en un mot remettre les choses dans l'état convenu & stipulé par le Traité de 1768. Les choses tellement arrangées, la sentence sera incessamment exécutée selon la teneur du susdit Traité.

En attendant pour ôter tout lieu à de pareilles plaintes, les deux Hautes Parties contractantes donneront des ordres sévères à leurs sujets respectifs d'attendre dans une tranquillité parfaite les arrangemens de la suite Commission, & il sera défendu aux troupes de se mêler, & de prêter main forte, à qui que ce soit dans les susdites affaires.

ARTICLE X.

Les inconveniens par la privation des Archives des Palatinats de Bracław, & de Kiovie, qui sont restées à Smoleńsk, à Kiow, & dans d'autres endroits, & qui pourroient encore survenir au sujet des Archives de plusieurs Grods & Chancelleries, qui ont passé en dernier lieu sous la domination de Sa Majesté Impériale, seront levés par la nomination des Commissaires

de

Roku 1772. w kassach Prowincyi ustatpionych Nayiaśn. Imperatorowey Jeymci caley Rossyi, będą wrocone za rozkazem Nayiaśniejszey Imperatorowey Jeymci.

ARTYKUŁ VIII.

Zadna Strona wolności nie będzie miała werbowania do służby woyskowej w Kraiach nie swoich, pod jakimkolwiek bądź pozorem.

ARTYKUŁ IX.

Skargi Greków Nieunioń przeciw Unioń, y tych wzajemnie przeciw tamtym roztrząsione, y osądzone będą od Komisyy, na to od stron w ugodę wchodzących naznaczoney, w przeciągu trzech miesięcy od daty Aktu niniejszego; która to Komisyya roztrząsać ma y rzeczne skargi, y prawa, na których skargi są zasądzone względem Cerkwi y Kościołów, od iedney Strony drugiej zabranych, od daty Traktatu w R. 1768. zawartego, gdyż posessya Traktatem onym obwarowana, prawidłem bydl ma obu stronnym Kommissarzom w instrukcyach im służących. Gdy zaś Kommissarze pomienieni osądzą, do ktorey strony te Cerkwie, lub Kościoły prawnie należeć mają, oddadzą iey one, y Kapłanom przywrócą tychże Kościołów posessyę, do których przedtym byli przywiązani; każą im wrócić, lub nadgrodzić cokolwiek im gwałtem zabrano, słowem wszystko przyprowadzą do stanu umowionego, y opisanego Traktatem Roku 1768. To wszystko ułożysz, wyrok bez odwołki do skutku przyprowadzony będzie, podług opisania wspomnionego Traktatu.

Tym czasem aby odjęta była do skarg podobnych okazy, obie Strony tę ugodę zawierając, wydadzą rozkazy surowe wzajemnym poddanym swoim oczekiwania do doskonałej spokojności rozsądzania rzeczoney Komisyyi, będzie oraz woyskowym zakazano wtrącać się, dawać protekcyę, lub zbroyną pomoc komukolwiek w wyżej rzeczonych sprawach.

ARTYKUŁ X.

Zabieżano będzie wszelkim inkonweniencyom wynikającym z zabrania Archiwów Woiewodztwa Bracławskiego y Kiiowskiego, w Smoleńsku y Kiiowie, y innych miejscach pozostałych, y wyniknąć napotym mogącym, z przyczyny Archiwów pozostałych w Grodach y Kancellaryach, które podpadły teraz pod panowanie Nayiaśniejszey Imperatorowey Jeymci przez wyznaczenie Kommissarzom

szarow

de part & d'autre, pour faire la revue de dites Archives & separer les Protocolles Originaux & autres Papiers, qui ne regardant que les sujets restés à la Republique, sont separables de ceux qui regardent les sujets de Sa Majesté Impériale, de sorte que tout ce qui se trouvera dans les dites Archives concernant la Pologne, sera delivré aux Commissaires Polonois sans aucun paiement avec un Inventaire signé des deux cotés dont chacun gardera une copie collationnée. Quant aux Papiers Originaux & autres Actes qui regardent les sujets de Sa Majesté Impériale, ceux qui auront la direction des Archives & des Chancelleries Impériales, ne pourront refuser aux Citoyens de la Pologne, d'en faire tirer des Copies, dont la feuille sera payée aux prix usités, savoir la feuille contenant quatre vingt lignes, un florin de Pologne. La reciprocité dans tous les Archives & Chancelleries de la Republique envers les Citoyens passés sous la domination de Sa Majesté Impériale, sera ordonné par Sa Majesté le Roi & la Republique de Pologne.

ARTICLE XI.

Sa Majesté le Roi & la Republique de Pologne, & Sa Majesté l'Impératrice de toutes les Russies se concerteront & prendront conjointement les mesures les plus efficaces, pour mettre les Palatinats de Kiovie, de Bracław & de Podolie, à couvert contre les incursions des Haydamaqués & pour reprimer ces Brigands.

En foi de quoi Nous Plenipotentiaires, autorisés solennellement par les deux Hautes Parties contractantes avons signé cet Acte séparé, & l'avons muni des sceaux de Nos Armes. Fait à Varsovie le quinze Mars, l'année, mille sept cent soixante quinze.

(L. S.) Antoine Ostrowski Evêque de Cujavie.

(L. S.) André Stan. Młodzieiowski Evêque de Posnanie, Grand Chancel. de Pologne.
Ignace Prince Massalski Evêque de Vilna.
Antoine Okęcki Evêque de Helme.

(L. S.) Andreas C. de Moszezeński Palatinus Junivladislaviensis.

(L. S.) Jozef Niesiołowski Woiewoda Nowogrodzki.

Mathias Comte Lanckoroński Palatin de Bracław.
(L. S.) Auguste Prince Sułkowski Palatin de Gnesne.

szarow z obudwoch Stron, dla rozpatrzenia się w rzeczonych Archiwach, dla odłączenia Protokółów oryginalnych, y innych papierow, które ściągając się tylko do poddanych Rzeczypospolitey, mogą być odłączone od tych, które się tyczą poddanych Najjaśniejszej Imperatorowej Jejmości, tak dalece: że wszystko to, co znajdzie się w rzeczonych Archiwach należących do Polski, będzie wydane Kommissarzom Polskim bez żadney płacy z inventarzem podpisanym od obudwoch stron, którego każda strona kopią kollacyonowaną zachowa. Co się zaś tycze papierow oryginalnych, y innych Aktow ściągających się do poddanych Najjaśniejszej Imperatorowej Jejmości, Dozorcy Archiwow y Kancellaryi Cesarzkich, nie będą mogli zabraniać obywatelom Polskim wyciągania z nich kopii, których arkusz zawierający 80. wierszy, będzie płacony ceną zwyczajną złoty Polski jeden. Wzajemność we wszystkich Archiwach y Kancellaryach Rzeczypospolitey, dla obywatelow pod panowaniem Imperatorowej Jejmości będących, zaleci Krol Jmć, y Rzeczpospolita Polska.

ARTYKUŁ XI.

Najjaśniejsza Imperatorowa Jejmość Rosyjska, Krol Jmć y Rzeczpospolita Polska przedsięwzją środki przyzwolite do zastąpienia Wojewodztwa Kiońskiego, Bracławskiego y Podolskiego od najeźdźców Haydamaków, y dla poskromienia tych najeźdźców.

Dla większey wiary My Plenipotencyaryuszowie y Kommissarze, specyalnie deputowani y autoryzowani do konkluzyi tego Traktatu, onże podpisaliśmy, y pieczęciami naszymi przycisnęliśmy. Dan w Warszawie dnia 15. Marca 1775. Roku.

(L. S.) Otton Magnus Baron de Stackelberg.

Jean de Borch Chancelier du Roiaume.
(L. S.) Joachim Hreptowicz Chancelier de Lithvanie.

(L. S.) Joseph Mielżyński Castelan de Posen.
(L. S.) Adam Łacki Castelan de Sandomir

(L. S.) Joannes Chrysostomus Kraiewski Castellanus Raciążen.
(L. S.) C. François de Podoski Castelan de Ciechanow mp.
(L. S.) Adam Łodzia Prince Poniski Maréchal de la Confédération Générale de la Couronne, & de la Diète mp.
(L. S.) Michel Prince Radziwiłł Porte Glaive, Maréchal de la Confédération du Grand Duché de Lithvanie & de la Diète mp.

(L. S.) Jacek Franciszek Szumski Oboźny y Delegat Woiew. Wilińskiego.
(L. S.) Jozef Kazimierz Narbutt Chorąży, Poseł y Delegat.

(L. S.) Jerzy Szauman Sędzia Grodzki y Poseł Powiatu Bracławskiego.
(L. S.) Bogusław Dunin Tomaszewicz Sędzia Grodz. y Poseł Powiatu Bracław. mp.

(L. S.) Jan Krosnowski Starosta Snochcki, Poseł Woiewodztwa Sandom. mp.
(L. S.) Stefan Xawery Korwin Kochanowski Woyski Radomski, Poseł Woiew. Sandom. mp.

Etienne Chomętowski Nonce de Sandomir.

(L. S.) Jacobus Hadziewicz Nuntius Palatinatus Sandomiriensis ac Delegatus
(L. S.) Josephus Vincentius de Gołuchow Gołuchowski Pocillator Culmensis, de Palatinatu Sandomir. Nuntius ac Delegatus mp.

Alex. Gurowski Succamerarius Palat. Gnesn. Nuntius ac Delegatus. mp.
Petrus Korytowski Subiudex Castr. Palatin. Gnesnen. Nuntius ex Pltu Calissien.
& Delegatus mp.
Jan Korytowski Chorąży y Poseł Woiewodztwa Kaliskiego.

Valentinus Gozimirski Tribunus Terræ Vschov. Nuntius Districtus Kcynensis
ac Delegatus.

(L. S.) Ignacy Suchecki Stolnik y Poseł Woiewodztwa Sieradzkiego mp.
 Joannes Tymowski Dapifer & Jud. Cast. Petricovien. Nunt. & Deleg. ex Palat.
 Siradien. mp.
 Ignatius Saryusz Gomoliński Instigator Regni, ex Palat. Lan. Nuntius

(L. S.) Stanisław z Lubrańca Dąbski Chorąży, Poseł y Delegat Woiewodztwa Brze-
 skiego Kujawskiego mp.

Matthæus Zyniew Cap. Bern. Nuntius Deleg. Distr. Starodubovien.

(L. S.) Bułharyn Pisarz Ziemi Pow. Woł. Poseł, Delegat y Konsyliarz z tegoż Powiatu.
 Ignace Rychłowski Chambellan du Roi de Pologne, & Nonce de la Terre de Czersk.
 (L. S.) Adalbertus Szamocki Vexillifer & Nuntius Terræ Varsav. uti Delegatus mp.

Ignatius Zieliński Vexillifer Terræ Livensis & ex eadem Terra Nuntius, Deleg. mp.

Jacek Jezierski Miecznik Ziemi Łukowskiej, Poseł Woiewodztwa Mazowieckie-
 go z Ziemi Nurskiej.
 (L. S.) Paulus Siestrzewitowski Judex Terrestris & Nuntius ex Palatinatu Podlachia Ter-
 ra Mielnicen.
 (L. S.) Josephus Antonius in Łuszczewo Łuszczewski Judex, & Nuntius Terræ Socha-
 czovien. Cap. Mszczonovien. Consil. Gen. Confederat. & Delegatus mp.
 Adamus Lasocki Dapifer, & Nuntius Terræ Sochaczoviens. Delegatus.
 (L. S.) Augustus Comes de Lubraniec Dąbski Gostinens. Capitaneus, Nuntius, Delega-
 tus mp.
 (L. S.) Laurentius de Zabłocie Zabłocki Notarius Terrestris, & Nuntius Terræ Gostinen.
 Delegatus. mp.
 Franciscus Ursinus Niemcewicz Judex Terrestris & Nuntius Palatinatus Brestensis
 in Lithvania.

M. D. Prince Korybutt Woroniecki.

Michał Alexander Swiatopełk Xiążę Czetwertyński Poseł Braci. mp.

Michał Pruszanowski Sędzia Grodz. Podczaszy y Poseł Powiatu Rzeczyck.
 (L. S.) Jerzy Wierpsza Krayczy y Poseł Powiatu Rzeczyckiego.

ACTE SEPARÉ

*Contenant tout, ce qui ré-
garde le Commerce entre
les deux États contra-
ctans.*

Ayant stipulé par l'Article VIII. du Traité récemment conclu & signé le 1^{er} Septembre 1773. de faire un Acte séparé sur tout, ce qui peut avoir rapport au commerce entre les Habitans de la République de Pologne & de l'Empire de Russie, les mêmes Plenipotentiaires nommés dans le corps du dit Traité & autorisés pour cet effet, ont statué & conclu à cette fin les Articles suivans, qui doivent avoir la même force & valeur, comme s'ils étoient inserés mot pour mot dans le Traité.

I.

Voulant encourager & protéger le commerce entre les Habitans des deux États, les deux Hautes Parties contractantes confirment de la manière la plus solennelle tout, ce qui a été jusqu'ici conclu entre Elles par rapport au commerce réciproque & nommément, entre autres l'Article XVIII. du Traité de 1686. & l'Article VIII. de celui de 1768. ainsi que les Constitutions faites en faveur des marchands Russes commerçants dans les États de la République de Pologne, & leur permettent de trafiquer librement, & de demeurer librement dans leurs États pour les affaires de commerce. On établira des Consuls de part & d'autre, si le besoin le demande, en s'engageant de les protéger, & favoriser en tout & par tout, autant qu'il sera possible pour encourager & faire fleurir par là d'autant plus le commerce, comme cela se pratique par les autres Nations amies & alliées, & les deux Hautes Parties contractantes se promettent en tout la plus parfaite réciprocité.

II.

Il y aura donc à l'avenir un commerce libre entre les Habitans des deux États. Et comme la République de Pologne, ne sauroit au sortir des troubles si longs & si fâcheux, embrasser d'abord tous les avantages possibles de son commerce futur, les deux Hautes Parties contractantes se réservent de spécifier à l'avenir tout, ce qui peut contribuer à ces avantages, & à maintenir une réciprocité parfaite, qui convienne entre deux États Voisins & amis.

AKT OSOBNY

zawierający wszystko, co do Handlu obudwoch Państw kontraktujących stosować się może.

Ustanowiony w Artykule VIII. Traktatu świeżo zawartego, y podpisanego dnia 1. Września, że będzie uczyniony Akt osobny względem wszystkiego, co się do handlu stosować może między mieszkańcami Rzeczypospolitey Polskiej, y Państwa Rosyjskiego, ci sami Pełnomocnicy wyrażeni in corpore tegoż Traktatu, y do tego umocowani, ustanowili, y zawarli na ten koniec następujące punkta, które mają mieć tę samą moc y wagę, iak gdyby co do słowa w Traktacie były wpisane.

I.

Najjaśniejsze dwie Strony kontraktujące chcąc zachęcić, y dopomóc do handlu, między mieszkańcami obudwoch Państw, potwierdzają iako najsolenniey wszystko, co między sobą zawarli względem wzajemnego handlu, a mianowicie Artykuł XVIII. Traktatu w Roku 1686. y Artykuł VIII. Traktatu w Roku 1768. iako y Konstytucye in favorem kupców Moskiewskich w Kraiach Rzeczypospolitey handlujących, y pozwalają wszelką wolność handlowania, y bawienia się w ich Państwach z przyczyny handlu. Wyznaczają Konsulow z obuch stron, jeżeli tego będzie potrzeba, obowiązując się wspierać ich wszędzie, y w każdej okoliczności, ile będzie można dla zachęcenia y pomnożenia handlu, coraz bardziej, iak się zwykło dziać między innemi Narodami przyjacielskiemi, y sprzymierzonemi, y obie Najjaśn. Strony kontraktujące we wszystkich iak naydokładniejszą obietnicą sobie wzajemność.

2.

Będzie tedy na przyszły czas wolny handel między mieszkańcami obudwoch Państw, a ponieważ Rzeczpospolita Polska nie może po zakończonych dopiero rozruchach, tak długich, y tak nieszczśliwych, ogarnąć wszystkie pożytki, któreby mogła mieć z handlu swego, zachowują sobie Najjaśniejsze Strony kontraktujące moc specyfikowania w przyszłym czasie tego, co do tych pożytkow, y do utrzymania ściśley wzajemności, która być powinna między Państwami sąsiedzkimi, y przyjacielskiemi, przyjąć się może.

III.

Le commerce du sel de Riga dans le Grand Duché de Lithvanie, en étant une branche principale; Sa Majesté le Roi & la République de Pologne promettent: qu'il sera toujours aussi libre qu'auparavant, & déclarent: qu'ils ne permettront jamais que par aucune Compagnie étrangère ou Nationale, il se fasse un Monopole de sel, & feront confisquer tout depot étranger quelconque. Et réciproquement Sa Majesté Impériale de toutes les Russies, voulant favoriser selon que le Voisinage de ses États le facilite l'approvisionnement de sel nécessaire à la Pologne, déclare qu'il sera permis à tous les sujets de la République, Lithvaniens ou Polonois sans distinction de venir se pourvoir de sel dans toute l'étendue du Gouvernement de la Russie Blanche aux Magazins de la Couronne, où le sel leur sera delivré en tout tems, & en telle quantité, dont il sera besoin, & au même prix, qu'aux propres sujets de Sa Majesté Impériale. Et il est convenu entre les deux Puissances, que le transport de toute sorte de sel, à l'exception de celui qui sera transporté par la Dwina, & qui restera entièrement libre, ne paiera d'autre droit de sortie ou d'entrée, douane, péages, ou autres droits quelconques ni en Russie, ni en Pologne, que ceux, qui ont été usités jusqu'à présent.

IV.

La rivière de Dwina faisant la frontière entre les deux États respectifs, la navigation sera commune aux deux Puissances, & Leur intention étant de l'encourager & la favoriser spécialement, Elles déclarent: que la navigation en allant à Riga, ou en venant de cette Ville, sera parfaitement libre & franche de tout droit pour les deux Nations, savoir les sujets de la Russie navigants des Pais appartenants à cette Puissance par la Dwina à Riga, ou de Riga par cette rivière aux dits Pais, & transportant leurs productions, effets, & toute autre marchandise, que ce puisse être, ne paieront aucun droit pour la dite navigation, & le dit commerce, ni à la Russie, ni à la Pologne, encore que sur les routes ils fussent obligés de toucher, ancrer, relacher, ou s'arrêter pour quelque cause que ce soit, à la rive ou aux rives appartenantes à l'une ou à l'autre Puissance, & réciproquement les sujets de la République de Pologne, jouiront de la même liberté & franchise de la part des deux Puissances, pour leur navigation & leur commerce par la Dwina à Riga des Pais appartenants à la République. Et à fin que cette franchise ne puisse donner lieu à des abus de part & d'autre, il est convenu, que les navigateurs sur la Dwina tant

Rus-

3.

Gdy handel soli z Rygi jest nayznaczniejszyą częścią handlu w Wielkim Xięstwie Litewskim, Krol Jmć y Rzeczpospolita Polska pozwalają, aby zawsze tak był wolny, iak do tych czas, y oświadczają, że nigdy nie dopuszczą, ażeby iakakolwiek Kompanja, czy zagraniczna, czy Narodowa, miała monopolium soli, y że konfiskować każą iakiekolwiek składy soli obce, a wzajemnie Najjaśnieysza Jmperatorowa Jeymć chcąc ubezpieczyć Polszcze potrzebne opatrzenie w sol, ile ią bliskość Państw ułatwia, oświadczają, że wolno będzie wszystkim poddanym Rzeczypospolitey, czy z Litwy, czy z Polski bez dystynkcyi, kupować sol w całym Państwie Białey Rusi na składach Cesarzowej Jeymci, gdzie im sol zawsze, w tej wielkości, ile potrzeba będzie, y tą ceną, co y poddanym Najjaśn. Jmperatorowej Jeymości przedawana będzie. Zgodziły się na to obie Strony kontraktujące, że za wywożenie różney soli (wyjąwszy tę, która rzeką Dzwina sprowadzona będzie, y która wcale wolna od cła zostaje) nie potrzeba innego cła importationis, albo exportationis, lub iakieykolwiek daniny płacić, tak w Państwie Rossyjskim, iako y w Polsce, procz tych, które do tych czas były w zwyczaju.

4.

Rzeka Dwina będąc granicą obydwóch Państw, nawigacya na tej rzecze będzie wspólna obydwóm Potencyom, które mając wolą, osobliwie do niej zachęcić, y ią ułatwić; oświadczają, że nawigacya do Rygi, albo z Rygi, będzie zupełnie wolna od wszelkiego podatku dla obydwóch Narodów, to jest, że poddani Moskiewscy płynący z Państw do tej Potencyi należących Dzwina do Rygi, albo z Rygi, tą rzeką, do wspomnianych Państw z produktami, rzeczami, y towarami iakiemikolwiek, nie będą nic płacić za tę nawigacyą, y za ten handel, ani Moskwie, ani Polsce, chociażby w drodze byli przymuszani zawiać do lądu, zarzucać kotwice, lub bawić się dla iakiey bądź przyczyny u brzegu, lub brzegow należących do ktoreykolwiek z Potencyi, y wzajemnie poddani Rzeczypospolitey Polskiej będą używać tych samych wolności y excepcyi z strony obydwóch Potencyi, zeglując, y handlując z Kraiom Rzeczypospolitey przez Dzwina do Rygi, y aby ta wolność nie była przyczyną iakich bezprawioŹ, z ktoreykolwiek strony, umowiono: że czy to Moskal, czy Polak, płynący rzeką Dzwina, gdy z Rygi płynąć będą, mają mieć atestatum, że z tamtąd, a nie z kądinąd idą.

5.

Russes que Polonois venants de Riga, s'y pourvoiront d'un Certificat, pour constater, que c'est de cet endroit & non d'un autre, qu'ils sont partis.

V.

Quoi qu'il soit déjà stipulé par les Traités précédens, & confirmés par le présent, que les douanes & péages des particuliers soyent abolis. Sa Majesté le Roi & la République de Pologne promettent de le faire observer le plus strictement & de faire punir le plus rigoureusement encas, que quelqu'un osat y contrevenir. De même Ils promettent que la Justice aux Marchands Russes, trafiquans en Pologne, en cas qu'ils seroient lésés par les sujets Polonois, sera toujours rendue sans aucun délai & sur le champ, à fin que le commerce n'en soit interrompu ou retardé. Pareillement Sa Majesté Impériale de toutes les Russies promet la même chose de son côté aux marchands de Pologne trafiquans dans ses États. En outre les deux Puissances désiront d'unir entre Elles Leurs sujets, & de les faire jouir de tous les avantages d'un bon Voisinage, déclarent que tous les Articles du commerce qui s'est fait jusqu'ici entre les deux États respectifs, ne paieront à l'avenir d'autres droits, d'entrée, & de sortie, de douanes, péages, transit, & généralement quelque droit que ce soit, que par le passé.

V. I.

Le commerce du Grand Duché de Lithvanie avec la Ville de Riga, sera libre sans aucun droit d'entrée sur les produits de la Pologne, ni de sortie sur les marchandises qu'Elle reçoit de la en échange.

V. II.

Il sera libre & permis aux marchands & sujets des deux Puissances, en cas de maladie ou en quelque tēms que ce soit, auparavant ou même à l'article de la mort, de leguer par testament, ou par quelque autre disposition que ce puisse être, ou de donner les marchandises, effets, argent, dettes à recevoir & tous biens meubles qui leur appartiendront ou devront leur appartenir à l'heure de la mort dans toute l'étendue de Leurs États. Et s'il arrivoit, que quelque marchand Russe venoit à mourir en Pologne ou un marchand Polonois en Russie, soit qu'il ait testé ou non, ses marchandises, effets, & tout ce qu'il pourra laisser, seront remis, sans en rien détourner, ou retenir, sur quittance à ses compagnons, parens, ou à celui, qui se présentera pour les recueillir, bien entendu, que les testamens, ou le droit de succéder ab intestat seront prouvés, selon les loix

dans

S.

Lubo już obwarowano dawnemi Traktatami, y teraznieyszym utwierdzono, żeby cła y daniny przez partykularne osoby wybierane, były zniesione, iednak Krol Jmć y Rzeczpospolita Polska obiecuią mieć staranie, aby iak najsćisley to było zachowane, y ukarać surowo tych, którzyby śmieli temu się sprzeciwić; takż obiecuią, że sprawiedliwość będzie wraz y bez odwłoki uczyniona kupcom Moskiewskim handlującym w Polsce, gdyby byli ukrzywdzeni przez poddanych Polskich, a to dla tego, żeby handel nie cierpiał przeszkody, lub zwłoki. Toż samo obiecuię Najiaśniejszy Cesarzowa Jemć kupcom Polskim handlującym w iey Państwach. Do tego obie Potencye chcą uczynić iedność między sobą dla swoich poddanych, y postarać się im o wszelkie pożytki dobrego sąsiedztwa, oświadczając: że wszystkie towary, ktoremi oba Narody do tych czas handlowały, wzajemnie napotym innego nie będą płacić cła exportationis, vel importationis, transitus, lub iakiegolwiek podatku, tylko to, co do tych czas było w zwyczajain.

6.

Handel W. X. Litt. z miastem Rygą będzie wolny, nieobciążony cłem importationis na produktach Polskich, ani cłem exportationis na towarach, ktore Polska na zamian z tego miasta sprowadza.

7.

Będzie wolno kupcom y poddanym obydwóch Potencyi, w przypadku choroby, lub w iakimkolwiek czasie, wprzod, lub in articulo mortis legować testamentem, lub iakąkolwiek inną dyspozycyą, albo darować towary, sprzęty, pieniądze, pretensye, y wszystkie dobra ruchome, ktore im będą należały, albo mogą należeć przy skonaniu, w całej rozległości ich Państw; a gdyby się zdarzyło, żeby kupiec Moskiewski umarł w Polsce, albo kupiec Polski w Państwie Moskiewskim, czy on uczynił testament, czy nie; jego towary, rzeczy, y wszystko, co po nim zostałoby mogło, będzie oddane za kwitem, nie nie przytrzymując krewnym, spolnikom, albo temu, który stoi się do odebrania, z tym warunkiem: że testament lub prawo dziedziczenia post intellatos, będzie dowiedzione, podług prawa mieysca, w którym osoba umarła, y podług walora

82

tego,

dans les lieux où la Personne sera decedée, & que sur tout, ce qui sera transporté hors du Pais, il sera payé un droit de dix pour cent de sa valeur.

En foi de quoi Nous Plenipotentiaires autorisés solennellement par les deux Hautes Parties Contractantes, avons signé cet Acte separé, & l'avons munis des sceaux de Nos armes. Fait à Varsovie le quinze Mars, l'année mille sept cent soixante quinze.

tego, co za granicę wywiezione ma być, 10. od sta będzie zapłacone.

Co dla większej wiary My Pełnomocnicy solennie umocowani przez Najjaśniejsze obie Strony kontraktujące, podpisaliśmy ten Akt osobny, y pieczęciami naszymi stwierdziliśmy. w Warszawie 15. Marca Roku 1775.

(L. S.) Antoine Ostrowski Evêque de Cujavie.

(L. S.) Otton Magnus Baron de Stackelberg.

(L. S.) André Stanislas Młodzieiowski Evêque de Pos. Grand Chanc. de Pologne mp.

(L. S.) Ignace Prince Massalski Evêque de Vilna.

(L. S.) Antoine Okęcki Evêque de Helme.

Stanislaus P. Lubomirski Palatinus Kijoviensis.

(L. S.) Andreas C. de Moszczeński Palatinus Junivladislaviensis.

(L. S.) Alex. P. Sapieha Pal. Pofo. Dux Campestris M. D. L.

(L. S.) Jozef Niesiołowski Wojewoda Nowogrodzki.

Basile Walicki Palatin de Rava.

(L. S.) Mathias Comte Lanckoroński Palatin de Bracław.

(L. S.) Auguste Prince Sułkowski Palatin de Gnesne.

(L. S.) Stanislas Lubomirski Grand Maréchal de la Couronne.

(L. S.) Jean de Borch Chancelier du Roiaume.

(L. S.) Joachim Chreptowicz Chancelier, de Lithvanie.

(L. S.) Joseph Mielżyński Castelan de Posen.

(L. S.) Adam Łacki Castelan de Send, mp.

(L. S.) Jozef Stępkowski Kasztelan Kiiowski.

(L. S.) Theodorus Szydłowski Castell. Ducatus Masoviae mp.

Simon François Drierzbicki Castelan de Brzezina mp.

- (L. S.) Joannes Chrysostomus Krajewski Castellanus Raciażen. mp.
 (L. S.) C. François de Podoski Castelan de Ciechanow mp.
 (L. S.) Adam Łodzia Prince Poniński Maréchal de la Confédération Général de la Couronne & de la Diète mp.
 (L. S.) Michel Prince Radziwiłł Porte Glaive, Maréchal de la Confédération Générale du Grand Duché de Lith. & de la Diète mp.

Casimir Nałęcz de Raczyno Raczynski Grand Notaire de la Couronne & Nonce du Palatinat de Posnanie.

Adamus Saryusz Zakrzewski Subdapifer Palatinatus Calissien, Nuntius ex Palat. Posnan, & Delegatus mp.

- (L. S.) Jacek Franciszek Szumski Obożny y Delegat Woiew. Wileńskiego.
 (L. S.) Jozef Narbutt Chorąży Powiatu Lidzkiego, Poseł y Deleget.
 (L. S.) Jozef Kazimierz Stypański Pisarz Grodzki y Poseł Powiatu Lidzkiego.
 (L. S.) Jerzy Szauman Sędzia Gr. y Poseł Brasławski.
 (L. S.) Boguslaus Dunin Tomaszewicz Sędzia Gr. y Poseł Powiatu Brasławskiego.

- (L. S.) Jan Krosnowski Starosta Snochowski, Poseł Woiew. Sandom. mp.
 (L. S.) Stefan Xawery Korwin Kochanowski Woyski Radomski, Poseł Wojewodztwa Sandomirskiego mp.

Stephanus Chomętowski Tribunus & Nuntius Palatinatus Sandomiriensis Terræ Stężicensis mp.

- (L. S.) Jacobus Hadziewicz Nuntius Palatinatus Sandomiriensis ac Delegatus mp.
 (L. S.) Josephus Vincentius de Gofuchow Gofuchowski Pocillator Culmensis, de Palatinatu Sandomirien. Nuntius ac Deleg.

- (L. S.) Alexander Gurowski Succamerar. Palatinatus Gnesn. Nuntius Palat. Calissien. ac Delegatus mp.

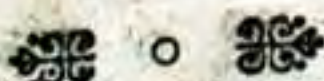
Petrus Korytowski Subjudex Terrestr. Palat. Gnesn. Nuntius & Delegatus ex Palatinatu Calissien. mp.

Jan Korytowski Chorąży y Poseł Woiew. Kaliskiego.

- (L. S.) Valentinus Gozimirski Tribunus Terræ Vschov. Nuntius Districtus Kcyn. ac Delegatus.

- (L. S.) Kazimierz Wolmer Sędzia Ziemi Powiatu Grodziń. y Poseł z tegoż Pwtu.

- (L. S.) Ignacy Suchecki Stolnik y Poseł Wojewodztwa Sieradzkiego mp.
 Ignatius Saryusz Gomoliński Instigator Regni ex Palatinatu Lancicien. Nuntius.
 Joannes Tymowski Dapifer Districtus, Judex Castr. Petricov. Nuntius & Delegatus ex Palatinatu Siradiensi mp.



(L. S.) Stanisław z Lubrańca Dąbski Chorąży, Poseł y Delegat Woiewodztwa Brzeskiego Kujawskiego.

Mathæus Zyniew Capitaneus Berznic. Nuntius & Delegatus Districtus Starodubov.

(L. S.) Bulharyn Pisarz Wołkowyski, Poseł, Delegat tegoż Powiatu.

(L. S.) Jgnace Rychłowski Chambellan du Roi de la Pologne, & Nonce de la Terre de Czersk mp.

(L. S.) Jan Junosza Łempicki Starosta y Poseł Ziemi Rożańskiej.

Ignatius Zieliński Vexillifer Terræ Livensis ex ead. Terra Nuntius, Deleg. mp.
 Michał Karski Chorąży Rożański, Starosta Ostrowski, Poseł Nurski mp.
 Jezierski Miecznik Łukowski, Poseł Ziemi Nurskiej z Woiewodztwa Mazowieckiego.

(L. S.) Paulus Siestrzewitowski Judex Terrestris & Nuntius ex Palat. Podlachia, Terra Mielnic.

(L. S.) Josephus Antonius in Łuszczewo Łuszczewski Judex & Nuntius Terræ Sochacz. Capitan. Mszczonov. Consiliarius & Delegatus. mp.

(L. S.) Adamus Łasocki Dapifer & Nuntius Terræ Sochaczov.

(L. S.) Augustus Comes de Lubraniec Dąbski Capitaneus Gostinensis, Nuntius & Deleg.

(L. S.) Laurentius de Zabłocie Zabłocki Notarius Terrestris, & Nuntius Terræ Gostinen. Delegatus. mp.

Franciscus Ursinus Niemcewicz Judex Terrestris & Nuntius Palatinatus Brastensis in Lithvania.

M. D. Prince Korybut Woroniecki.

Antoni Stanisław Swiatopełk Xiążę Czetwertyński.

Michel Prince Swiatopełk Czetwertyński Nonce de Bracław.

(L. S.) Michał Pruszanowski Sędzia Grodzki, Podczaszy y Poseł Powiatu Rzeczyckiego.
 Jerzy Wierpsza Krayczy y Poseł Powiatu Rzeczyckiego mp.

ACTE SEPARÉ

Contenant différentes stipulations.

Comme il a été stipulé dans les Articles X. & XI. du Traité conclu à Varsovie le 18. de Septembre 1773. entre Sa Majesté le Roi & la République de Pologne ; & Sa Majesté le Roi de Prusse de dresser un Acte séparé sur tout, ce qui auroit rapport au bien & à l'avantage de leurs États, aussi bien que sur ce qui auroit rapport au commerce des deux Nations, & que cet Acte auroit la même force & valeur, que s'il étoit inséré mot pour mot dans le susdit Traité ; les Plenipotentiaires des deux Hautes Parties contractantes, qui ont conclu le Traité susmentionné, sont ultérieurement convenus des Articles suivans.

ARTICLE I.

La condition des Citoyens de la Sérénissime République, passés sous la domination de Sa Majesté le Roi de Prusse au moyen du Traité susdit, ne sera pas inférieure à celle, des anciens sujets de Sa Majesté Prussienne, & ils jouiront sous Sa domination, des libertés & Prerogatives, qui seront compatibles avec le bonheur général des sujets de Sa dite Majesté.

ARTICLE II.

Les sujets mixtes, c'est à dire ceux, qui ont ou auront en même tems des possessions dans les États respectifs des deux Puissances contractantes, auront la liberté de séjourner, de dépenser leurs revenus, & de fixer leur habitation dans celui des deux États, où il leur plaira, de fixer leur habitation sans être gênés en aucune manière, ni assujettis pour cela à quelques droits ou impositions de plus.

ARTICLE III.

Il sera permis à tout Gentilhomme & Bourgeois, sujets de la République de Pologne de se transporter dans les États de Sa Majesté le Roi de Prusse, & réciproquement aux nouveaux sujets libres de Sa Majesté Prussienne, de fixer leur demeure dans les États de la République & de vendre leurs biens dans l'espace de six ans à compter de la date de l'Acte présent, sans payer les droits de Traite foraine. Cependant ceux, qui voudront se transporter entièrement

AKT OSOBNY

zawierający różne Ustawienia.

Ponieważ w Artykułach X. y XI. Traktatu zawartego w Warszawie dnia 13. Września Roku 1773. między Najjaśniejszym Królem Jmcią y Rzplcią Polską, a Najjaśniejszym Królem Jmcią Pruskim jest oświadczone ułożenie osobnego Aktu, ściągając się do tego wszystkiego, co się tyczy dobra y pożytku ich Kraiów, iako też do handlu obojga Narodów, y że ten Akt będzie miał też samą moc y ważność, iak gdyby w tenże Traktat słowo w słowo był wpisany, przeto Pełnomocnicy obydwóch Najjaśniejszych Stron kontraktujących, którzy Traktat pomieniony zawarli, zgodzili się jeszcze na Artykuły następujące.

ARTYKUŁ I.

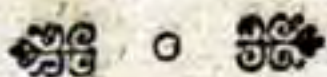
Stan Obywatelów Najjaśniejszej Rzeczypospolitey, przeniesionych pod panowanie Najjaśniejszego Króla Jmci Pruskiego mocą Traktatu wyżej wyrażonego, nie będzie gorszy od kondycji dawnych poddanych Najjaśniejszego Króla Jmci Pruskiego, y ciż obywatele zażywać będą pod jego panowaniem tych samych wolności y prerogatyw, które z dobrem poświeconym poddanych, tegoż Króla Jmci zgadzać się będą.

ARTYKUŁ II.

Obywatele, którzy mają, albo mieć będą swoje posessye razem w Kraiach obydwóch Potencyi kontraktujących ; będą mogli żyć y używać swoich dochodów według własnego upodobania, w tej lub owej stronie, gdzie im się podobać będzie założyć swoje mieszkanie, y w tym nie będą doznawali żadney przykrości, ani też podlegać z tej przyczyny nie mają żadnym nadzwyczajnym podatkom na nich włożonym.

ARTYKUŁ III.

Wolno będzie każdemu Szlacheckiego, lub Miejskiego stanu obywatelowi Rzeczypospolitey Polskiej poddanemu, przenieść się do Kraiów Najjaśniejszego Króla Jmci Pruskiego, y wzajemnie nowym poddanym wolnym Króla Jmci Pruskiego założyć sobie mieszkanie w Kraiach Rzeczypospolitey, y sprzedać swoje dobra w przeciągu lat sześciu, rachując od daty teraźniejszego Aktu, bez obowiązku płacenia, y zostawienia w Kraju cząstki iakiej z przedanego majątku. Z tym



rement d'un Pais à l'autre, devront acquitter préalablement les dettes & prétentions, qui se trouveroient à leurs charge dans le Pais, qu'ils voudront quitter, sous peine d'être arrêtés & retenus par la Jurisdiction du lieu, où ils ont demeuré.

ARTICLE IV.

Il sera permis à tous les Nobles Polonois sujets de la République, qui revetus actuellement de charges en Pologne, se trouvent en même tems possessionnés dans les Pais passés sous la domination de Sa Majesté Prussienne, de jouir de leurs revenus sans paier le droit de Traite foraine, ainsi que d'exercer les dites charges sans aucun empêchement de la part du Gouvernement sous lequel ils ont leurs possessions.

ARTICLE V.

Les sujets des deux États pourront toujours librement retirer dans toute l'étendue des deux États respectifs les deniers prêtés sur hypothèque, toutes les autres dettes, les héritages & successions aussi bien que les dots, sans en paier la Traite foraine, bien entendu, que l'exemption de Traite foraine n'aura lieu, que pour le terme de six années, à compter du tems, où sera ouvert le droit des intéressés.

ARTICLE VI.

Dans les Procès Civils, qui existent ou qui pourront venir à exister entre les sujets des deux États, on observera la règle ordinaire, que le demandeur suive la Jurisdiction du défendeur, & tout criminel doit être puni dans le lieu du délit. Sa Majesté le Roi & la République de Pologne promettent au reste de prendre des arrangements efficaces, pour qu'il soit toujours administrée bonne & prompte justice aux sujets de Sa Majesté le Roi de Prusse, & que surtout l'exécution soit donnée aux sentences émanées en dernier ressort dans les Tribunaux. Sa Majesté le Roi de Prusse promet également bonne & prompte justice aux Citoyens Polonois, qui pourroient avoir des procès dans ses États. En général on maintiendra de part & d'autre les transactions, les sentences, & l'exécution des Décrets émanés dans les Tribunaux en dernier ressort, ou confirmés par des Constitutions mêmes, avant la prise de possession des Provinces cédées à Sa Majesté Prussienne.

wszystkim ci, którzy się będą chcieli przenieść z jednego Kraiu do drugiego, powinni będą uspokoić wprzód długi y pretensye, któreby się do nich znalazły w Kraiu, z którego się wynoszą, pod karą zatrzymania y zaareztowania onychże przez Zwierzchność miejsca, w którym mieszkali.

ARTYKUŁ IV.

Wolno będzie Szlachcie Polskiej poddanej Rzeczypospolitey, która aktualnie zaszczycona będąc urzędami w Polsce, ma oraz swoje posessye w Kraiach przeniesionych pod panowanie Najjaśniejszego Króla Jegomości Pruskiego, używać swoich dochodów bez płacenia żadnego z dochodów z Kraiu do Kraiu przeniesionych podatku. Będzie oraz miała wolność sprawowania urzędów swoich bez żadnej przeszkody z strony Zwierzchności, pod którą ma swoje posessye.

ARTYKUŁ V.

Obywatele obojga Kraiów, będą mogli po całej rozległości tychże respektiwie Kraiów, wolnie odbierać summy dane na zastaw, wszystkie inne długi, dziedzictwa y sukcesye, tudzież posagi, bez obowiązku płacenia jakiej od tego kwoty, z tym dokładem: iż to uwolnienie od płacenia juris detractus nie będzie się daley rozciągalo, iak do lat sześciu, od daty czasu, w którym używanie prawa tego stronom interesowanym będzie się zaczynało.

ARTYKUŁ VI.

W processach cywilnych zaczętych, lub jeszcze nastąpić mogących, między obywatelami obojga Państw, zachowana będzie zwyczajna reguła, żeby strona powodowa, poszła za Zwierzchnością strony pozwanej, y każdy winowayca powinien być karany na miejscu występku. W reszcie Najjaśniejszy Król Jmć y Rzeczypospolita Polska obiecuja się starać o skuteczne sposoby, ażeby poddanym Najjaśniejszego Króla Jegomości Pruskiego zawsze uczyniona była prędka y dobra sprawiedliwość, a nade wszystko, żeby wyroki sądowe miały exekucyę. Rownie Król Jmć Pruski obiecuje nalezytą, y prędką sprawiedliwość dla obywateli Polskich, którzyby w jego Kraiach sprawy mieć mogli, y ogulnie z obydwóch stron tranzakcyę, sentencyę, y exekucyę Dekretów wyszłych w sądach ultimae Instantie, lub potwierdzonych Konstytucyami przed wzięciem posessyi Kraiów uступionych Najjaśniejszemu Królowi Jegomości Pruskiemu, utrzymać będą.

ARTICLE VII.

Les deniers & impôts publics appartenans à la République, & trouvés le jour de la prise de possession, c'est à dire le 13. Septembre 1772. dans les caisses des Provinces cédées à Sa Majesté Prussienne, lui seront restitués & acquittés.

ARTICLE VIII.

Tout ce qu'on a trouvé en argent comptant, en mobiliers & denrées dans les Economies Royales, comme aussi les revenus & les arrerages, qui en reviennent jusqu'au 13. Septembre 1772. sera bonifié à Sa Majesté le Roi, après que des Commissaires de part & d'autre en auront évalué la valeur.

ARTICLE IX.

Il ne sera pas permis de part & d'autre de faire des recrues, & des enrollemens quelconques sous aucun pretexte, dans les États respectifs.

ARTICLE X.

Sa Majesté le Roi de Prusse ajustera d'une manière équitable, & en argent comptant les prétensions de ceux, qui ont possédé à titre onereux des Starosties dans les Provinces, qui lui ont été cédées par Sa Majesté le Roi & la République de Pologne.

ARTICLE XI.

Les Archives qui regardent les biens des sujets de la République, & leur fortune & qui à cause des revolutions antérieures pourroient avoir été transportés à Königsberg, comme aussi ceux, qui par le changement de domination sont restés dans le Grod de Nakło & dans d'autres Chancelleries, seront delivrés à la République de la manière suivante.

1. Sa Majesté le Roi & la République de Pologne enjoindront aux Citoyens des Palatinats qui y sont intéressés, de choisir d'entre eux des Personnes, qui se rendront sur les lieux destinés, & de concert avec les Deputés nommés pour cela par les Regences de Sa Majesté le Roi de Prusse, passeront en revue les dits Archives & Chancelleries, & tout ce qu'ils y trouveront en Protocoles originaux & d'autres papiers concernant les sujets de la République couchés dans les Actes, qui pourra être séparé des autres, qui regardent les sujets Prussiens, leur sera delivré sans paiement avec

un

ARTYKUŁ VII.

Pieniądze skarbowe Rzeczypospolitey zafundowane w dzień wzięcia possessioni, to jest 13. Września Roku 1772. w Kassach Prowincyi ustatkionych Najjasniejszemu Królowi Jmci Pruskiemu, będą wrocone.

ARTYKUŁ VIII.

Wszystko, co w gotowych pieniądzach, ruchomościach, y żywnościach znaleziono w Ekonomiach Królewskich, iako też dochody, y remanenta, które się należą aż do 13. Września 1772. Roku, będzie bonifikowane Królowi Jęgomosci, po uznanym tego wszystkiego szacunku przez Kommissarzy z obydwóch stron na ten koniec wyznaczonych.

ARTYKUŁ IX.

Rekrutowanie y werbowanie iakiegokolwiek żołnierzy w obydwóch respective Państwach pod żadnym pretextem nie będzie wolne.

ARTYKUŁ X.

Król Jmci Pruski uspokoi sposobem iak naysprawiedliwszym, y pieniądźmi gotowemi pretensye tych, którzy kupili Starostwa w Prowincyach Królowi Jmci Pruskiemu od Króla Jmci y Rzeczypospolitey Polskiej ustatkionych.

ARTYKUŁ XI.

Archiwa tyczące się dobr poddanych Rzeczypospolitey y ich fortun, o które z przyczyny rewolucyi dawniejszych były przeniesione do Królestwa, albo w inne miejsca, iako też y te, które przez odmianę panowania zostały się w Grodzie Nakielskim y innych Kancellaryach, będą wydane Rzeczypospolitey sposobem następującym.

Imo. Król Jmci y Rzeczpospolita Polska zalecą obywatelom Województwa interes w tym mającym, żeby wybrali z pomiędzy siebie osoby, które udawszy się na miejsca oznaczone wraz z Deputatami wyznaczone mi na tenże sam koniec przez Regencyę Króla Jmci Pruskiego, zrewidować mają wspomniane Archiwa y Kancellaryę, y to wszystko, co znajdą w Protokółach oryginalnych, y innych papierach tyczących się obywatelom Rzeczypospolitey; co by zaś mogło być oddzielone od Aktów tyczących się samych poddanych Króla Jmci Pruskiego, wydane będzie bez zapłaty z podpisany

inwen-



un Inventaire signé des deux cotés, dont chacune gardera une copie collationnée.

2. Les Protocoles & les Cahiers, où les transactions des sujets de deux Puissances seront comprises ensemble, ne pouvant être délivrées, on ne refusera point à la requisition des dites Personnes députées, & à celle de chacun des intéressés, d'en faire tirer des copies authentiques, moyennant un paiement discret pour les droits de Chancellerie, selon la coutume pratiquée en Pologne, & la taxe faite par la loi de paier pour une feuille contenant quatre vingt lignes un florin de Pologne.

3. Parfaite réciprocité sera observée à l'égard des Archives & des Documens, qui pourroient intéresser les Citoïens des États de Sa Majesté le Roi de Prusse, & qui se trouvent dans quelque Chancellerie de la République y compris celles de Thorn & de Dantzig.

En foi de quoi Nous Plénipotentiaires, autorisés solennellement par les deux Hautes Parties contractantes, avons signé cet Acte séparé & l'avons muni des sceaux de nos Armes. Fait à Varsovie le quinze Mars l'année mille sept cent soixante quinze.

(L. S.) Antoine Ostrowski Evêque de Cujavie.

André Stan. Młodzieiowski Evêque de Pozn. Grand Chancel. de Pologne.

(L. S.) Ignace Prince Massalski Evêque de Vilna.

(L. S.) Paul Turski Evêque de Luceorie.

Antoine Okęcki Evêque de Helme.

inwentarzem z obydwóch stron, którego kopia jedna zweryfikowana zostanie przy każdej stronie.

2do. Protokoły y księgi, w których transakcyje wzajemnych dwóch Państw są razem zapisane, nie mogą być wydane, wolno będzie na rekwizycyą rzeczonych osób, y każdemu w tym interess mającemu Extra. kta autentyczne z nich wypisać za zapłaceniem pomiarkowanym praw Kancellaryi, podług zwyczaju praktykowanego w Polsce y tacy ustanowionej przez prawo, to jest od arkusza zawierającego w sobie 80. linii, złoty Polski jeden. Wzajemność zupełna będzie obserwowana względem Archiwów y dokumentów, któreby mogły interesować obywateli Najjaśniejszego Króla Jmci Pruskiego, y które się znajdują w którejkolwiek Kancellaryi Rzpltej, zawierając w tym Kancellaryę Toruńską y Gdańską.

Dla wiary tego My Plenipotencyaryuszowie przez obie wysokie kontraktujące Strony uroczystie autoryzowani, podpisaliśmy ten Akt osobny, y potwierdziliśmy go pieczęciami Herbow naszych. Działo się w Warszawie dnia 15. Marca 1775. Roku.

(L. S.) Gédéon de Benoit.

Alexander Princeps Sapieha Pal. Połocensis, Dux Campestris M. D. L.
Jozef Niesiołowski Woiewoda Nowogrodzki.

Mathias Comte Lanckoroński Palatin de Bracław.
Auguste Prince Sułkowski Palatin de Gnesne.

Jean de Borch Chancelier du Roïaume.
Joachim Chreptowicz Chancelier de Lithvanie.

Jozef Mielżyński Kasztelan Poznański.
Adam Łącki Castelan de Sendom.

Josephus

(L. S.) Josephus Wilczewski Castellanus Terrarum Podlachiae.

Simon François Dzierzbicki Castelan de Brzeziny
Józef z Lubrańca Dąbski Kasztel. Kowalski.

C. François de Podoski Castelan de Ciechanow

(L. S.) Adam Łódzia Poniński Maréchal de la Confédération Générale de la Couronne, & de la Diète.

Michel Prince Radziwiłł Porte-Glaive & Maréchal de la Confédération du Grand Duché de Litvanie & de la Diète

(L. S.) Franciscus Szumski Castrametator Palatinatus Vilmensis, Delegatus.

Josephus Narbutt Vexillifer Districtus Lidensis, Delegatus.

(L. S.) Josephus Casimirus Stypański Notarius Districtus Lidensis, Delegatus.

(L. S.) Georgius Szauman Notarius Braslaviensis, Delegatus.

Etienne Chomętowski Nonce de Sandomir.

(L. S.) Jacobus Hadziewicz Nuntius Palatinatus Sandomiriensis ac Delegatus mp.

(L. S.) Josephus Vincentius de Gofuchow Gofuchowski Pocillator Culm. de Palatinatu Sandomiriensi Nuntius & Delegatus.

François Sales Bończa Miaskowski Staroste de Gnesne, Nonce du Palatinat de Calisch.

(L. S.) Alexander Gurowski Succam. Palat. Gnesn. Nuntius ac Delegatus

Józef Jelski Chorąży Powiatu Grodz: y Poseł.

Michael Karski Vexillifer Rozanensis.

(L. S.) Kazimierz Wolmer Sędzia Ziemi Ptu Grodzin. y Poseł z tegoż Powiatu.

Jgnacy Suchecki Stolnik y Poseł z Woiewodztwa Sieradzkiego

Joannes Tymowski Dapifer & Judex Castr. Petricovien. Nuntius & Delegatus ex Palatinatu Siradiensi.



(L. S.) Ignatius Saryusz Gomoliński Instigator Regni ex Palat. Lanciciensi Nuntius.

Mathæus Zyniew Cap. Berznicen. Nuntius, Deleg. Distr. Starodubov.

M. Bułharyn Pisarz z Powiatu Wołkow. Poseł y Delegat
Ignace Rychłowski Chambellan du Roi de Pologne, & Nonce de Czersk.

Christophorus Frankowski Nuntius Terræ Zakrocimensis.

(L. S.) Petrus Paulus a Rościszewo Junosza Rościszewski Nuntius ac Delegatus Terræ
Ciechanoviensis.

(L. S.) Antoni Xiążę Sułkowski Poseł Łomżyński y Delegat.

Victorinus Thad. Kostka in Karniewo Karniewski Rozanens. Notarius & Nuntius.

Josephus Antonius in Łuszczewo Łuszczewski Judex & Nuntius Terræ Socha-
czovien. Capit. Mszczonovien. Gnlis Confed. Consiliarius & Delegatus.

(L. S.) Adamus Lasocki Dapifer Terræ Sochaczovien. & Nuntius ac Delegatus.

Augustus Comes de Lubraniec Dąbski Capitaneus Gostin. Nuntius & Delegatus.

(L. S.) Laurentius de Zabłocie Zabłocki Notarius Terrestris, & Nuntius Terræ Gostinen-
sis Delegatus.

Franciscus Ursinus Niemcewicz Judex Terrestris, & Nuntius Palatinatus Bre-
stensis in Lithvania.

M. D. Prince Korybutt Woroniecki.

Michał Hermeneg. z Prus Pruszanowski Sędzia Grodzki, Podczaszy y Poseł Po-
wiatu Rzeczyck.

ACTE SEPARÉ

Contenant tout, ce qui a rapport au commerce des deux États contractans.

DANS l'Article X. du Traité conclu entre Sa Majesté le Roi & la République de Pologne, & Sa Majesté le Roi de Prusse à Varsovie le 18. Septembre 1773. il a été stipulé, que tout ce qui seroit arrangé dans des Conventions séparées, qui auroient lieu plus tard, par rapport au commerce des deux Nations, auroit la même force & valeur, que s'il étoit inséré mot pour mot dans le sus-dit Traité. En conséquence de quoi les Plenipotentiaires des deux Hautes Parties contractantes sont ultérieurement convenus des Articles suivans par rapport au commerce entre les deux Nations.

ARTICLE I.

Les Polonois auront la liberté d'apporter dans toutes les Villes des États de Sa Majesté le Roi de Prusse, y compris celles de la Prusse Occidentale, toutes leurs productions pour y être vendues, en ne paient, que deux pour cent de douane.

ARTICLE II.

Il sera permis aux Polonois d'exporter par les États de Sa Majesté, à l'exception de Königsberg en Prusse, à qui le droit d'Etape est réservé, leurs productions à l'étranger, en payant douze pour cent de droit de transit, sans acquitter aucun autre péage sous quelque prétexte que ce soit. Mais il ne sera pas compris dans ces permissions les objets de contrebande, qui seront spécifiés dans le tarif, ni ceux, qui sont nécessaires aux fabrications des États de Sa Majesté Prussienne, lesquelles resteront assujettis aux mêmes prohibitions ou fixations de droits que ci devant; tels sont, les Bois, les herbes, & productions des mines, servant à la teinture, noix de galle, les peaux crues de toute espece d'animal, les graines de lin, laine crue, fil de Cotton, fil de laine de Turquie, fil de lin blanc & cru, fil servant de meche. Cependant le passage des bois sera permis par la Prusse Occidentale moyennant le transit ordinaire.

ARTICLE III.

Les Polonois pourront acheter par tout, ou bon leur semblera dans les États de Sa Ma-

AKT OSOBNY

zawierający wszystko, co do Handlu obudwoch Państw kontraktujących stosować się może.

W Artykule X. Traktatu między Najjaśniejszym Królem Jęgomoscią y Rzplą Polską, y Najjaśniejszym Królem Jęgomoscią Pruskim w Warszawie 18. Września 1773. zawartego warowano, że co się później ułoży w osobnych umowach względem handlu obudwoch Państw, będzie miało tę samą moc y wagę, iak gdyby słowo w słowo w wspomnionym Traktacie wpisane było, zatym Pełnomocnicy Stron kontraktujących zgodzili się na punkta następujące względem handlu między obiema Państwami.

ARTYKUŁ I.

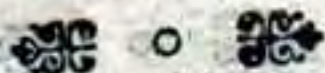
Polakom będzie wolno wprowadzać do miast wszystkich Króla Jmci Pruskiego, nawet w Pruszech zachodnich położonych, wszystkie krajowe produkta, aby tam sprzedane były, nie opłacając więcej cła, iak 2. od sta.

ARTYKUŁ II.

Wolno będzie Polakom przez Króy Króla Jmci Pruskiego (Krolewiec wyjąwszy, ktorému prawo składu jest zachowane) do cudzych Kraiow wywozić produkta swoje, płacąc tylko 12. od sta tranzytu, bez żadnego innego cła, pod iakimkolwiek bądź pozorem. Pod tę wolność podejgnione będą nie mają towary zakazane, które będą wymienione w Instruktarzu, ani te, które są potrzebne do fabryk krajowych Króla Jmci Pruskiego, które podpadać będą pod te same zakazy y opłacenia podatku, iak danieli; iako to: Drzewa, ziola y mineraly do farbowania potrzebne, galas, skóry surowe iakiegokolwiek zwierza, siemię, wełna niewyrabiana, bawełniana przędza, y z wełny Tureckiej, przędza lniana biała surowa, y przędza na knoty; z tym wszystkim wolno będzie drzewo przewozić do cudzych Kraiow przez Prusy zachodnie, za wypłaceniem zwyczajnego tranzytu.

ARTYKUŁ III.

Wolno będzie Polakom kupować wszędzie podług upodobania w Państwach Króla Jmci Pru-



Majesté, & transporter librement en Pologne, tous les objets, dont ils auront besoin, en ne payant que deux pour cent de droit de sortie. En revanche la République de Pologne restreindra au même taux de deux pour cent & à rien de plus en Pologne, tous les objets des fabrications des États de Sa Majesté Prussienne, soit à l'entrée, soit au passage.

ARTICLE IV.

Il sera permis aux Polonois de tirer directement de l'étranger les mêmes objets, mais ils seront assujettis en ce cas, à un droit de douze pour cent.

ARTICLE V.

Pour faciliter aux Polonois leurs approvisionnements en tous genres, Sa Majesté accordera aux Villes de Memel, de Tilsit, Königsberg, Elbing, Bromberg sur la Brha, Stettin, Driesen & Breslau la permission de tenir des fabrications étrangers en soyes & en draps fins pour les besoins des Polonois, sous condition, qu'ils s'obligeront de prendre pour la moitié du prix de leurs achats, des fabrications du Royaume dans les differents genres, & de paier quatre pour cent de droit de sortie sur les dits objets; si non les objets étrangers seront assujettis aux mêmes droits, que s'ils étoient tirés directement de l'étranger.

ARTICLE VI.

La Ville de Dantzig étant totalement étrangère au Roi de Prusse, sera assujettie aux mêmes loix & conditions que l'étranger, pour le paiement du transit, sans aucun autre péage sous quelque pretexte que ce soit.

ARTICLE VII.

Pour prevenir tout arbitraire dans les perceptions, ainsi que les difficultés & contestations qu'elles pourroient occasionner, Sa Majesté a fait former un tarif qui fixe les droits pour chaque objet sur le pied de deux pour cent pour les importations & les exportations pour la Pologne, & qui servira de baze pour les perceptions; & en consequence les droits ne seront exigés que sur ce pied pour tout, ce que les Polonois importeront dans les Provinces de Sa Majesté ou en exporteront; mais un droit de douze pour cent sera exigé pour tout, ce que les Polonois transporteront de Pologne à Dantzig & l'étranger ou de Dantzig & de l'étranger en Pologne.

Prussien, y do Polski wywozić wszystkie towary, których potrzebować mogą, płacąc tylko 2. od sta, za wyprawienie wzajemnie Rzplta Polska zmniejszy cło importationis y tranzytu w Polsce do dwóch od sta, a nie więcej od towarów w Pruszech fabrykowanych.

ARTYKUŁ IV.

Wolno będzie Polakom też same towary z innych Kraiów sprowadzać, ale w takim razie będą musieli opłacać 12. od sta.

ARTYKUŁ V.

Zeby Polakom ułatwić wszelkie w każdą rzecz opatrzenie, Król Jmć pozwoli miastom Memel, Tylsy, Krolewiec, Elbląg, Bydgoszcz nad Brdą, Szczecin, Drezdenek y Wrocławowi mieć u siebie towary iedwabne y sukna przednie fabrykowane w innych Kraiach na potrzebę Polaków, pod kondycją, że oni obowiązają się wzięść za połowę ceny kupna swego w każdym gatunku towarów w Kraiu fabrykowanych, y zapłacić 4. od sta, za wyprawienie tychże towarów, inaczej towary obce będą podlegały tymże samym podatkom, jakby własnie z obcych Kraiów prowadzone były.

ARTYKUŁ VI.

Miasto Gdańsk będąc wcale obce Królowi Jmci Pruskiemu, będzie tym samym prawom y kondycjom podlegało, co y Cudzoziemcy w opłaceniu tranzytu, nie płacąc żadnego innego cła, pod jakimkolwiek pozorem.

ARTYKUŁ VII.

Zapobiegając wszelkim depaktacyom, oraz uprzatając wszystkie trudności y kłotnie, które z tychże wyniknąćby mogły, Król Jmć rozkazał ułożyć nową Taryffę ustanawiającą podatek od każdego towaru po dwa od sta, tak od towarów do Kraiu Polskiego wchodzących, iako też od tych, które z niego wyprawione będą, która to Taryffa będzie fundamentem do wybierania wszelkich celi, przeto Polacy wprowadzając lub wyprawiając towary z Prowincyi J. K. Mei, tym a nie innym trybem cło wypłacać będą, ale cło wynoszące 12. od sta, wybierane od tego wszystkiego będzie, cokolwiek Polacy przewieźą z Polski do Gdańska, lub innego obcego Kraiu, albo z Gdańska y obcego Państwa do Polski.

Pour égaliser toutes les Provinces dans leurs perceptions, & donner tant aux sujets de Sa Majesté qu'à ceux de la Pologne, les mêmes facilités & avantages, pour le commerce, les mêmes droits se percevront sur toutes les frontières, qui bordent la Pologne, & il sera par tout établi des Bureaux, où les perceptions se feront sur le pied des déclarations, réservant toutes vérifications aux lieux des destinations ou d'enlèvements, ou en cas de soupçon de fraudes dans les Villes les plus proches, pour n'occasionner ni retards, ni dommages aux objets importés ou exportés; mais sous la condition, que les transports ne se feront dans le Royaume, que sur des expéditions contenant le détail des colis, c'est à dire, des caisses, malle, & balots, qui seront plombés pour n'être ouverts qu'aux destinations ou Villes, où l'on jugeroit nécessaire de faire des visites en présence des conducteurs & Préposés pour le Roi; que la quantité des colis sera relative aux expéditions, qui porteront la quittance des droits acquittés, d'après la quelle la confiscation de tous les objets non déclarés & dont les droits auroient été fraudés, sera acquise, outre les amendes encourues, & qui seront du quadruple des droits fraudés.

ARTICLE IX.

Tous les sujets du Royaume de Pologne sans distinction, jouiront de l'entière protection de Sa Majesté, & y obtiendront la plus exacte justice. Ils ne pourront être inquiétés, ni arrêtés dans ses États sous quelque prétexte que ce soit, à moins que ce ne soit pour dettes, & qu'ils n'y aient commis des crimes & délits, qui les assujétissent aux cours des justices réglées, hors lesquels cas, ils pourront aller librement par tout, sans crainte d'être enrôlés dans ses troupes, défendant expressement de leur faire la moindre violence à ce sujet, enjoignant aux Commandants des Régimens de renvoyer sans délai ceux, qui se plaindroient des dites violences, & d'en punir sévèrement les auteurs à peine d'encourir Sa disgrâce.

ARTICLE X.

Tous les sujets de Sa Majesté le Roi de Prusse jouiront de la part du Gouvernement Polonois, de la même protection, & il ne sera payé en Pologne pour ce qui y sera importé des États de Sa Majesté Prussienne, ou pour ce qui sera exporté de la Pologne dans les États de Sa dite Majesté,

que

Zeby porównać wybieranie cła we wszystkich Prowincyach, y uczynić poddanym Pruskim y Polskim równą łatwość y pożytek z handlu, iedno cło będzie po wszystkich granicach Krolestwa Polskiego, y wszędzie będą Komory na wybieranie cła podług deklaracyi, zachowując wszelką weryfikacyą na miejscu, do których towary są sprowadzone, lub zkad są wyprowadzone, albo do miasta naybliższego, gdy będzie podeyrzenie o oszukanie Komory, żeby nie przetrzymać, lub ubliżyć towarem przy wprowadzeniu, y wyprowadzeniu, pod kondycyą iednak, że w Państwie nie nastąpi wywoz, chyba za pokazaniem faktur wyrażającym wszystko, co się zawiera w skrzyniach, łomokach y pakach, które będą pieczętowane, ażeby nie były otworzone, tylko na miejscu, albo w miastach, gdzie będzie potrzebna rewidya w przytomności dozoru nad przewożeniem mających y Strazników od Krola do tego wyznaczonych, że liczba pakow zgadzać się będzie z expedycyami, w których wyrażone są kwity za opłacone cło, podług ktorey liczby wszystkie towary zataione y nieopłacone, podpadną pod konfiskacyą procz grzywień wynoszących czworo tyle, ile cło tym sposobem oszukane.

ARTYKUŁ IX.

Wszystkim bez dystrykcyi poddanym Krolestwa Polskiego będzie dana protekcyą Krola Jmci Pruskiego, y wszelka im będzie uczyniona sprawiedliwość. Nie będą mogli być nagabani, ani zatrzymani w iego Państwach pod jakimkolwiek pozorem, chyba z przyczyny długow y popełnionych występkuow, dla których staną się Sądowi na to ustanowionemu podległemi. Procz tego będą mogli wszędzie wolno przechodzić, bez boiaźni, żeby byli zawerbowani do woyska, gdyż będzie wyraźny rozkaz, żeby się im w tym punkcie nie działały gwałty, z zaleceniem Komendantow Woyskowyh, żeby bez odwołki odsyłali tych, którzyby się o takowe wioleneye uskarżali, y żeby surowo karali dowodzcow tego gwałtu, pod karą utracenia łaski Krolewskiej.

ARTYKUŁ X.

Wszystkim poddanym Nayiaın. Krola Jegomości Pruskiego będzie dana podobna protekcyą od Rządu krajowego Polskiego, y toż samo cło w Polszcze płacić się będzie za te towary, które z Kraiow Krola Jmci Pruskiego wprowadzone, albo z Polski do Kraiow iego wywożone będą, które Polacy

W 2

płacić

que les mêmes droits, que les Polonois acquitteront dans les États de Sa Majesté le Roi de Prusse.

ARTICLE XI.

Le commerce de sel sera entièrement libre dans toute l'étendue des États de la République, de sorte qu'il sera permis à chacun de l'y vendre sans aucun empêchement, & que tout le monde pourra l'acheter & s'en pourvoir où il voudra, Sa Majesté le Roi & la République de Pologne déclarent, qu'ils ne permettront jamais, qu'il se fasse un monopole de cette denrée. Le sel que les sujets Prussiens transporteront sur la Vistule, ou que les Polonois feront entrer des États de Sa Majesté le Roi de Prusse, par cette rivière, restera entièrement libre de tout impôt. Mais du reste le sel ne paiera d'autre droit d'entrée, de douane, péage, ou autres droits quelconques en Pologne, que ceux, qui ont été usités jusqu'ici dans le Grand Duché de Lithvanie, selon les différentes qualités de sel, & on établira ces droits par quintal de cent livres de Varsovie.

ARTICLE XII.

Comme en fin on ne sauroit, au sortir des troubles de la Pologne, embrasser d'abord tous les avantages possibles du commerce réciproque, les deux Hautes Parties contractantes se réservent en cas de besoin, de les spécifier plus particulièrement à l'avenir & de les décider à l'avantage mutuel des deux États.

En foi de quoi Nous Plenipotentiaires, autorisés solennellement par les deux Hautes Parties contractantes avons signé cet Acte séparé, & l'avons muni des sceaux de Nos Armes. Fait à Varsovie le dix-huit Mars, l'année, mille sept cent soixante quinze.

(L. S.) Antoine Ostrowski Evêque de Cujavie.

(L. S.) André Stan. Młodzieiowski Evêque de Posnanie, Grand Chancel. de Pologne.

(L. S.) Ignace Prince Massalski Evêque de Vilna.

(L. S.) Paul Turski Evêque de Luceorie.

Antoine Okęcki Evêque de Helme.

placić małą w Państwach Króla Jagomości Pruskiego.

ARTYKUŁ XI.

Handel soli zupełnie będzie wolny w całej rozległości Stanów Rzplty, tak dalece, że każdemu wolno będzie sol w Polsce sprzedawać bez najmniejszej przeszkody, y że każdy będzie ją mógł kupować, y opatrzyć się w nią tam, gdzie mu się podoba. Najjaśniejszy Król Jagomość y Rzplta Polska oświadczają się, że nie dopuszczą żadnego monopolium soli. Ta zaś, którą poddani Pruscy prowadzić będą Wiślą, albo którą Polacy tą rzeką wprowadzać do siebie będą z Kraiów Króla Jmci Pruskiego, będzie zupełnie wolna od wszelkiego podatku, słowem: od soli nie będzie innego w Polsce cła invecionis y iakiegokolwiek opłacenia, prócz tego, które dotąd było używane w W. X Lit. według różnego gatunku soli, y takowe cło płacić się będą od cetnaru, trzymającego w sobie sto funtów Warszawskich.

ARTYKUŁ XII.

Nakoniec gdy dla rozruchów, z których dopiero Polska wyszła, nie można zaraz ogarnąć wszystkich pożytków wzajemnego handlu, Najjaśniejsze dwie Strony kontraktujące zostawiają sobie, gdy tego będzie potrzeba, wchodzenie potem w wyraźniejszy onych wykład lub specyfikacyę, y przystosowanie do wzajemnego obydwóch Stanów dobra.

Dla wiary temu My Pełnomocnicy przez obie Najjaśniejsze kontraktujące Strony uroczyscie upoważnieni, podpisaliśmy ten Akt osobny, y potwierdziliśmy go pieczęciami Herbow naszych. Działo się w Warszawie dnia ośmnastego Marca 1775. Roku.

(L. S.) Gédéon de Benoit.

Alexander Prince Sapieha Palat. Poło. Dux Campestris M. D. Lit.
Jozef Niesiołowski Woiewoda Nowogrodzki.

Mathias Comte Lanckoroński Palatin de Bracław.

Auguste

(L. S.) Auguste Prince Sułkowski Palatin de Gnesne.

Jean de Borch Chancelier du Roïaume.
Joachim Hreptowicz Chancelier de Lithvanie.

(L. S.) Joseph Mielżyński Castelan de Posen.
Adam Łacki Castelan de Sandomir

Simon Franc. Dzierżbicki Castelan de Brzezim.

Jozef Dąbski Kasztelan Kowalski.

C. François de Podoski Castelan de Ciechanow

(L. S.) Adam Łódzia Prince Poniński Maréchal de la Confédération Générale de la Couronne, & de la Diète.

Michel Prince Radziwiłł Porte Glaive, Maréchal de la Confédération du Grand Duché de Lithvanie & de la Diète.

(L. S.) Franciscus Szumski Castrametator Palatinatus Vilnensis, Delegatus.

Josephus Narbutt Vexillifer Districtus Lidensis, Delegatus.

(L. S.) Josephus Casim. Stypułkowski Notarius Districtus Lidens. Delegatus.

(L. S.) Georgius Szauman Notarius Braslaviens. Delegatus.

Etienne Chomętowski Nonce de Sendomir.

(L. S.) Jacobus Hadziewicz Nuntius Palatinatus Sendomiriensis ac Delegatus mp.

(L. S.) Josephus Vincentius de Gołuchow Gołuchowski Pocillator Culmensis, de Palatinatu Sendomir. Nuntius ac Delegatus.

François Salez Bończa Miaskowski Staroste de Gnesne Nonce du Palatinat de Kalisch.

(L. S.) Alex. Gurowski Succamerarius Palat. Gnesn, Nuntius ac Delegatus.

Jozef Jelski Chorąży Powiatu Grodz. y Poseł.

Mich. Karski Vexillifer Rosan.

(L. S.) Kazimierz Wolmer Sędzia Ziemski Powiatu Grodzień. y Poseł z tego Powiatu.



Ignacy Suchecki Stolnik y Poseł Woiewodztwa Sieradzkiego.

Joannes Tymowski Dapifer & Jud. Cast. Petricovien. Nunt. & Deleg. ex Palat. Siradien.

(L. S.) Ignatius Saryusz Gomoliński Instigator Regni, ex Palat. Lan. Nuntius

Matthæus Zyniew Cap. Berzn. Nuntius Deleg. Distr. Starodubovien.

A. Bulharyn Pisarz z Powiatu Wołkow. Poseł y Delegat.

Ignace Rychłowski Chambellan du Roi de Pologne, & Nonce de Czersk.

Christoph. Frankowski Nuntius ac Delegatus Terræ Zakrocimen.

(L. S.) Petrus Paulus a Rościszewo Junosza Rościszewski Nuntius ac Delegatus Terræ Ciechanoviensis.

(L. S.) Antoni Xiążę Sułkowski Poseł y Delegat z Ziemi Łomżyńskiej.

Victorinus Thadd. Kostka in Karniewo Karniewski Terrestris & Castrensis Roza-
nensis Notarius, Nuntius.

Josephus Antonius in Łuszczewo Łuszczewski Judex, & Nuntius Terræ Socha-
czovien. Cap. Mszczonovien. Consil. Gen. Confœderat. & Delegatus

(L. S.) Adamus Lasocki Dapifer Terræ Sochaczoviensis. & Nuntius ac Delegatus.

Augustus Comes de Lubraniec Dąbski Capit. Gostinens. Nuntius ac Delegatus.

(L. S.) Laurentius de Zabłocie Zabłocki Notarius Terrestris, & Nuntius Terræ Gostinen.
Delegatus.

Franciscus Ursinus Niemcewicz Judex Terrestris & Nuntius Palatinatus Brestensis
in Lithvania.

M. D. Prince Korybutt Woroniecki.

Michał Hermenegild z Prus Pruszanowski Sędzia Grodzki, Podczaszy y Poseł
Powiatu Rzeczyckiego.

Ratyfikacya Traktatow.

PPrzychylając się do Aktu Limity Seymu teraźniejszego, którym wyznaczylimy Delegacyą z Panow, Rad y Ull. Posłow Ziemskich złożoną, do umowienia y zawarcia Traktatow, y innych Aktow z Dworami Wiedeńskim, Petersburskim y Berlińskim względem Interessow w tymże Akcie Limity wyrażonych, iako też Plenipotencyi za powszechną zgodą Zgromadzonych na tym Seymie Skonfederowanych Stanow tczyże Delegacyi daney: też Traktaty zawarte, y z iedney Strony przez WW. Rewitzkiego Wiedeńskiego, Sztackelberga Moskiewskiego, Benoit Pruskiego Posłow y Plenipotencyaryuszow, według Plenipotencyi Jm przyflaney, y za Plenipotencyą Naszą podług zwyczaju przy Traktatach praktykowanego zamienionej; a z drugiej Strony przez całą Naszą Delegacyą podpisane, na tymże samym Seymie do Approbacyi Naszey podane, y przeczytane wewszystkim approbujemy, y za powszechną Tychże Stanow Skonfederowanych zgodą Ratyfikacyą tych Traktatow we wszystkim, sposobem zwyczajnym ziściemy, ktorey to Ratyfikacyi Instrumenta przez Nas KROLA y Ministrow Naszych Obojga Narodow podpisane, Pieczęciami większemi Koronną y W. X. Litt: stwierdzone, za podobneż Instrumenta Najjaśniejszych Cesarzow Krolow Węgierskiej y Czeskiej, Imperatorow caſey Rosji, y Krola Pruskiego na Termin w Traktacie położony lub y prędzey, jeżeli będzie można zamienimy. Artykuły osobne y Traktaty handlu, przez Delegacyą Naszą do traktowania wyznaczoną proponowane, y od WW. Ministrow Pełnomocnych Dworow Sąsiedzkich obiecane, iak ułożone y przez Strony podpisane będą, za powszechną także Skonfederowanych Stanow zgodą, zwyczajnym sposobem ratyfikować będziemy.

Ustanowienie Rady Nieustającej.

POnieważ Rada przy Boku Naszym dawniey w Rzeczypospolitey miała miejsce, iako mamy tego dowody w dawniejszych Konstytucyach, ktore o niey wspominają, iako to: w Artykule 6. Konfirmacyi Krola Stefana, w Artykułach Koronacyi Henryka Krola, tudzież w Konstytucyach 1576, 1590, 1607, 1641, 1669, 1677, y 1678. Więc ustanawiamy Radę Narodową przy Boku Naszym z trzech Stanow złożoną. To jest: Nas KROLA, Senatu, y Stanu Rycerskiego, a to do czynności podług niżej przepisanych Artykułow.

A R T Y K U Ł I.

Ułożenia Rady Nieustającej.

TA Rada będzie mieć tytuł Rady Nieustającej. Składać się będzie ze trzech Stanow Rzeczypospolitey, to jest: KROLA, Senatu, y Stanu Rycerskiego, ktore powinny być na zawsze nierozdzielne, procz w przypadkach bezkrolewia y nieprzytomności Krolewskiej, na ktore przepisane są niżej wyrażone ustawy.

Pierwszy Stan, iako Głowa Narodu żadney nie podpada odmianie. Osoby zaś z drugich dwóch Stanow, co dwa lata na Seymie Ordynaryjnym *pluralitate per vota secreta* obierane będą, podług następującego opisu.

1. Senatorowie y Ministrowie są *Candidati nati*, Osoby zaś z Stanu Rycerskiego udawać się mają do Marszałka Seymu przeszłego, a w przypadku śmierci lub nieprzytomności onego, do pierwszego Posła Prowincyi, na którą przypada alternata, w ostatnich trzech dniach przed Seymem w Osobach swoich, lub przez Memoryały z podpisem ręki własney y pieczęcią.

2. Po obraniu Marszałka Seymowego y odbytych ceremoniach w Izbie Poselskiej Konstytucyą 1768. opisanych, oraz po złączeniu Izby Poselskiej z Senatorską w czasie determinowanym, Regeſtr Kandydatow czytany będzie publicznie. Senatorow y Ministrow czytać będzie ieden z Sekretarzow Wielkich, lub w nieprzytomności Ich Referendarze, a pod niebytność Referendarzow, Pisarze obojga Narodow. Osoby zaś z Stanu Rycerskiego podane, będzie czytał Sekretarz Seymowy.

mowy. Od Kandydacyi nie będzie mógł być wyłączoney, ktokolwiek okaże kondycye, y potrzebne własności do tego Urzędu, iakie w niższym opisanu są wyrażone. A gdyby kogo odrzucono, Sekretarze Wielcy lub Referendarze, albo Pisarze za Senatorow y Ministrow, a Marszałek Seymowy za Osoby Stanu Rycerskiego, na tymże Seymie sprawić się będą powinni, a przekonani o opuszczenie umyślne, od Funkcyi oddaleni będą.

3. Regestr Kandydatow drukowany tegoż dnia oddany będzie *ad deliberandum* każdemu z składających Seym.

3. Nazajutrz każdy z Seymujących tylu w Regestrze podkryśli, ile potrzeba Osob do Rady, a to *per vota secreta*, podkryslając Imiona Kandydatow w Regestrze drukowanym wyrażonych.

To podkryślenie odprawować się będzie w rogu Izby Senatorskiej tym sposobem: Senatorowie y Ministrowie wezwani przez Marszałkow Wielkich, a *in absentia* tych Marszałkow Nadwornych, w niebytności zaś tych przez zastępującego miejsce Marszałka, a Posłowie przez Marszałka Seymowego, odbierać będą od Sekretarzow, Referendarzow, lub Pisarzow, Regestr Kandydatow drukowany z stemplem Rzeczypospolitey, podobny do tego, który dnia poprzedzającego był rozdany, a z tym ieden po drugim, porządkiem przystępować będą do stolika firankami w koło otoczonego; na którym zakryślą potajemnie Osoby podług swego wyboru, y każdy włoży swoy Regestr do wazonu, który wprzod nim postanowiony będzie na stoliku, w rogu Sali: w środku Izby Senatorskiej, otwierany będzie publicznie przez Marszałka Ministra pierwszego *in Ordine*, dla pokazania że jest próżny, do tego wazonu będą trzy klucze od trzech osobnych y różnych między sobą klodek, czyli zamkow, z których ieden KROLOWI JMCI, drugi Marszałkowi Wielkiemu lub miejsce Jego zastępującemu, a trzeci Marszałkowi Seymowemu oddane będą. W tym czasie nominowani będą dwięciu Delegowanych przysięgłych, z których trzech, z Osob w Senacie zasiadających przez KROLA JMCI, a sześciu z Stanu Rycerskiego przez Marszałka Seymowego wyznaczonych być ma. A ci Deputowani po zakończonym *ex Turno* oddawaniu wszystkich Regestrow, wazon przynieść kazawszy na szrodek Izby Senatorskiej, otworzą go publicznie trzema kluczami, liczbę Regestrow z liczbą Osob zasiadających skonfrontują, *calculus votorum* uczynią, y większość głosow *primus in Ordine* deklarować będzie.

5. Potrzeba koniecznie, aby każdy z obierających tylu na Regestrze drukowanym y stemplowanym podkryślił, ile potrzeba Osob do Rady, y tego gatunku iaki jest opisany, to jest: aby między podkryślonemi znajdowała się trzecia część zasiadających w Radzie przeszłej, w liczbie dwunastu Osob, *ex Senatu & Ministerio* sześciu, y tyleż *ex Ordine Equestri*, w rowney liczbie z każdej Prowincyi. Każdy Regestr, w którym nie będzie zachowana ta Reguła, lub mniej lub więcej podkryślonych Osob, niżeli liczba onych oznaczona, za nieważny miany będzie, y odrzucony natychmiast przez Deputowanych.

6. Wszyscy ci, którzy będą mieli większość wotow, chociażby w rowney liczbie z drugimi, będą przypuszczeni do Rady; dla tych tylko, którzy *paritatem votorum* w Osobach do kompletu jeszcze potrzebnych najmniejszą większość, choćby w równości kresek mieć mogli, KROL JMC swoją kreską reżolwować będzie.

Kondycye potrzebne, ażeby być przypuszczonym do Rady, y mieć tytuł Konsyliarza Rady Nieustającej dla Stanu Rycerskiego są te: że zasiadał w iedney ze czterech Jurisdikcyi Rzeczypospolitey, to jest: Marszałkowskiej, Woytkowej, Asesorskiej, lub Skarbowey, albo że był Deputatem na Trybunał, lub raz Posłem na Seym, albo też Posłem za Granicę. Wybrani pod czas Seymu do Rady, wprzod niżeli przystąpią do pełnienia swoiey Funkcyi, wykonają przysięgę następującą:

„Ja N. przysięgam Panu BOGU Wszechmogącemu, iako wierny będę
„Tobie STANISŁAWOWI AUGUSTOWI Panu Memu Mił: y Rzeczypo-
„spolitey Polskiej, y że w sprawowaniu moiey Funkcyi Konsyliarstwa Rady
„Nieustającej, czynić będę dokładnie to wszystko, cokolwiek Prawa ustanowio-
„ne o Radzie Nieustającej, wypełniać każą, żadnemi datkami, obietnicami,
„ani prozbami czyli grozbami uwodzić się nie będę, dependencyi w zdaniach
mo-

„moich od nikogo mieć nie będę; ale podług Prawa y sprawiedliwości ku nay-
 „lepszemu dobru Oyczyzny moiey postępować sobie będę. Cobym zaś wiedział,
 „lub widział ku dobru, lub z szkodliwością Oyczyzny moiey, J. K. Mci P. M.
 „Miś: y iego Radzie Nieustającej, wiernie donieść, y podług możności moiey
 „ku odwroceniu złego naradzać będę. Sekreta, które mi od J. K. Mci y Ra-
 „dy Jego powierzone będą, nikomu nie wyjawię. Tak mi Panie Boże dopomóż
 „y niewinna Męka Jego.

Rada składać się będzie z Osob niżej wyrażonych.

1. Nayaśnieyszy KROL Jegomość, iako Głowa oney y Prezydujący.
2. Trzech Biskupow, między ktorými Prymas co dwa lata *ipso Jure* bę-
 dzie zasiadał, wakując drugie dwa lata.
3. Dziewięciu Senatorow Swieckich koniecznie byź ma, dwóch zaś z li-
 czby Ministrow lub Senatorow mogą byź wybrani. Czterech *ex Ministerio*
 Rzeczypospolitey, to iest: ieden z każdej Jurisdikcyi byź powinien. Z tey
 liczby Osob ośmiastu *ex Senatu & Ministerio* po sześciu z każdej Prowincyi
 byź ma.
4. Marszałek Stanu Rycerskiego, a w przypadku śmierci lub niebytności,
primus in Ordine Konsyliarz według alternaty Prowincyi, a w Prowincyi według
 porządku Urzędow.
5. Ośmiastu Konsyliarzow z Stanu Rycerskiego, rachując w to Mar-
 szalka.
6. Sekretarz Rady Nieustającej z liczby Sekretarzow, Referendarzow, y
 Pisarzow Narodowych ma byź wybrany, a do Konsyliarstwa Rady Nieustającej
 dwóch tylko mogą byź *eligibiles* na Seymie Ordynaryinym, z liczby tychże
 Urzędnikow Narodowych wzwyż wzmiankowanych, oprócz tych, którzy obrani
 będą za Sekretarzow ieden *ad Consilium Permanens*, drugi do Departamentu in-
 terellow Cudzoziemskich.

O Pensyach.

Prymas, y Biskupi, y Ministrowie mając dochody znaczne, przywiązane do
 swoich Urzędow, nie będą brali pensyi.

Senatorowie Swieccy Koronni y Litewscy, każdy na Rok 14000. Zło-
 tych Polskich.

Marszałek *in Consilio Permanenti* Stanu Rycerskiego mieć będzie na Rok
 Złot: 30000. Tenże pod czas Rezydencyi swojej w Warszawie wartę z Woy-
 lka Koronnego, 15. ludzi y Officyera, mieć będzie.

Konsyliarze z Senatu Rycerskiego będą mieć każdy na Rok 14000. Zło-
 tych.

Sekretarz Rady Nieustającej na Rok Złotych 14000.

Obiaśnienie o Funkcyi, Powinnościach, Prerogatywach Osob składających Radę Nieustającą.

Nayaśnieyszy KROL P. N. Miś: iako Głowa Narodu, pierwszy Stan repre-
 zentujący Powagę Majestatu Rzeczypospolitey będzie zwoływać, iak się pra-
 ktykowało, przez Uniwersały w czasach Prawem przepisanych Seymy Ordynaryi-
 ne, zasiągając zawsze zdania Rady Nieustającej w materyach, które na Seymie
 traktowane będą, iako to dawniey działo się za Radą Senatu, która odtąd nie
 będzie zwoływana. Równie zwoływać będzie Seymy Extraordynaryine, uznając
 ich potrzebę przez siebie, lub za naleganiem o to Rady Nieustającej, ktorey żą-
 daniu y większości głosow KROL sprzeciwić się nie będzie mógł.

Wszystkie Prawa, Konstytucye Seymowe, Dekreta, Przywileia y Akta
 publiczne pod Jmieniem Krolewskim wychodzić będą, iak się dotąd praktyko-
 wało.

On podpisywać będzie expedyce wszystkie ułożone na Radzie, nie mo-
 gąc ich odmówić, jeżeli większość głosow tak decydowała.

Dawać będzie audyencye Ambasadorom, Ministrom, Posłom y Rezyden-
 tom Cudzoziemskim, y z niemi traktować, nie czynić y kończyć nie mogąc,

jak tylko za powierzeniem wszystkiego Radzie, y zdaniem oneyże przy większości głosów.

Jego Krolewska Mość zaś z swojej strony pozwala, y usteępuje za siebie Prerogatyw Krolewskich niżej wyrażonych.

1. KROL obierać y przywileiować będzie Biskupów, Woiewodów, Kasztelanów y Ministrów jednego z trzech Kandydatów *per vota secreta* przez Radę Nieustającą obranych.

2. Procz wyżej wyrażonego Artykułu, w ręku samego KROLA zostanie szafunek wszelkich Urzędów Duchownych y Cywilnych bez najmniejszego zmniejszania, wyjąwszy tylko Kommissarzów Marszałkowskich, Woyskowych, Assessorów y Skarbowych, których dotąd w przeciągu od Seymu do Seymu wyznaczał, odtąd zaś na podanie także trzech Kandydatów sposobem w wyższym Artykule wyrażonym o Senatorach y Ministrach zezwala.

3. Co do Szarzy Woyskowych przy J. K. Mci zostanie mianowanie Rotmistrzów Chorągwi Polskich, y Officerów we czterech Chorągwiach, które chodzą pod Jmieniem Krolewskim w Polskim Autoramencie. Wszystkie zaś, oprócz tych promocye Woyskowe podług starszeństwa w służbie, odtąd rozdawane będą, może jednak KROL JMć podawać Kandydatów na Woyskowe Urzędy z Officerów młodszych, w służbie Narodowej aktualney zostających do wybrania *per vota secreta* wraz z tym, co ma Prawo starszeństwa za sobą, gdy mu Hetman rekomendacją na piśmie do tego poda, z wyrażeniem racyi takowego podania.

4. Jego Krolewska Mość odstępuje szafunku wszelkich Krolewszczyzn y Starostw, z tym warunkiem, że terażnieysy uprzywileiowani oboicy pfcii zachowania będą do śmierci przy używaniu tychże Dobr, które odtąd nie będą mogły być oddane komużkolwiek sposobem nadgrody, lub jakimkolwiek prawem, ale wszystkie obroczone być mają na użytek y potrzebę publiczną z największym dobrem dla Kraiu, y za zdaniem J. K. Mci.

5. Cztery Regimenta Gwardyi powroczą pod zwierzchność woyskową właśnie tak, jak zostawały za Augusta III., to jest: zachowując na zawsze Jmie y honory Gwardyi, nie obowiązując się jednak żadną nową przyśięgą; z tą tylko różnicą: że, dawniey Hetmani mieli sami w ręku władzę Woyskową, dziś ją dzielą z Kommissją, a przez Prawo terażnieysze, Hetmani y Kommissya Woyskowa dependować będą od Rady Nieustającej.

Wzamin zaś upewniona będzie J. K. Mci Summa roczna wystarczająca na płacę dwóch tysięcy Woyska, szczegulnie od woli y rozkazów J. K. Mci dependującego. Ta zaś Summa nie ma być detrunkowana w porachunku bonifikacyi utraconych intrat KROLA JMci, z okazji podzielenia Państw Rzeczypospolitey y zabranego Kraiu.

6. Wzajemnie z swojej strony Rzeczpospolita raz na zawsze upewnia, że wszystkie inne Prerogatywy Krolewskie (procz tych, których KROL Jegomość, iako wyżej, odstąpić raczył) całe, y nienaruszone na zawsze zostaną.

Prymas pod czas przypadającej alternaty swojej funkcyi, powinien przynajmniej przez sześć Miesięcy w Roku znajdować się przy Radzie.

Reassumując dawne Prawa w czasie bez-Krolewia prerogatywom Prymasów służące, tenże w Radzie prezydować będzie, choćby na niego alternata nie przypadała.

Rada Nieustająca zostając przy swojej mocy y powadze, utrzyma w swojej formie zwyczajney Trybunały y wszystkie Jurydykcyje Rzeczypospolitey, w czym się terażnieyszym ustawom nie sprzeciwia, nie pozwalając więcej podnosić y stanowić się Kapturom, podług Konstytucyi 1768.

Prymas przypisze Jmie swoje pod podpis J. K. Mci do wszystkich ekspedycyi Rady Nieustającej, gdy z alternaty w niej się znajdować będzie; a w nieprzytomności Krolewskiej, lub pod czas bez-Krolewia dwie kreski mieć będzie, dla decyzyi w przypadku *paritatis*.

W nieprzytomności zaś Prymasa, pierwszy Senator z przytomnych na Radzie te wszystkie powinności wykona.

Marszałek z Stanu Rycerskiego.

STan Rycerski będzie miał swego Marszałka w Radzie Nieustającej, który mieć będzie miejsce pierwsze w rzędzie Stanu Rycerskiego; co dwa lata na Sejmie ordynaryjnym, zachowując alternatę trzech Prowincyi, obierany będzie *per vota secreta*, sposobem o Elekcji Osob Radnych opisanym. Senator ani Minister Marszałkiem być nie może, chyba by wprzód złożył swy urząd. Przyśięgę publicznie na tymże Sejmie wykona (tak, iak y drugie Radne Osoby uczynią) podług Roty następującej:

„Ja N. przyśięgam Panu BOGU Wszechmogącemu iako wierny będę Tobie STANISŁAWOWI AUGUSTOWI KROLOWI y Panu Memu Miłociwemu y Rzeczypospolitey Polskiej; y że w sprawowaniu Funkcyi Marszałka Rady Nieustającej czynić będę dokładnie to wszystko, cokolwiek Prawo ustanowienia oneyże opiewa; że w moich radach, wotach y zdaniach Prawo pisane, sprawiedliwość y naywiększe dobro Oyczyzny będą moim prawidłem, którego dla prozby lub pogrozki, ani dla datku, ani dla obietnic iakichkolwiek, przez przyjaźń, nieprzyjaźń, lub iaką inną korupcyą, albo względem osoby nigdy nie odstąpię; że dependencyi w zdaniach moich od nikogo mieć nie będę, że sekretu nienaruszenie dotrzymam w tym wszystkim, cokolwiek uradzono będzie, lub czyniono, wyciągającego utajenia y zamilczenia, na którekolwiek Sessyi Radney; oraz, że wierność zachowam w zachowaniu kresek, y ogłoszeniu pluralitatis. „

Marszałek Stanu Rycerskiego w Radzie Nieustającej nie będzie mógł być Marszałkiem, ani Posłem na Sejm następujący, ani też Marszałkiem *in Consilio Permanenti*, aż po upłynieniu lat czterech od skończenia funkcyi swojej.

Funkcya jego. Będzie mógł tak, iak każdy z Osob Radnych wymieniać niezachowanie Praw przez kogożkolwiek, y przekładać na Radzie interessa zachodzące. Do całej Rady należeć będzie mieć baczność na bezpieczeństwo y zachowanie ustanowionego Rządu, y terazniejszey ustawy, a do Marszałka iako też y do każdego z Rady utrzymanie prerogatyw trzech Stanow, osobliwie zaś do Kanclerza zasiadającego, y Marszałka porządne trzymanie Protokołów, a zawiadujący Aktami y Archiwem Rady Nieustającej, od całej Rady dependować ma. Będzie mógł iak każdy z Osob Radnych podawać Kandydatow na Oficjalistow Rady Nieustającej, którzy zgodnie przyięci, lub też obrani *pluralitate votorum* zostaną. Oni, to iest: Kanclerz y Marszałek przestrzegać będą, aby ciż pełnili swoje usługi y powinność, wstawiając się za nimi do Rady Nieustającej o nadgrody lub ukarania, podług zasług lub wykroczenia onychże.

Marszałek rozdawać będzie głosy Osobom Stanu Rycerskiego, wyimować będzie gaski z naczynia, lub kartki przy deputowanych dwóch *ex Senatu*, dwóch *ex Ordine Equestri* obranych *pluralitate* Osobach, podczas wszystkich wotowań, y ogłaszać *pluralitatem*.

Pieczczę iedną z herbami obojga Narodow Rady Nieustającej przy Kanclerzu pierwszym *pro tempore* zasiadającym zostawać ma.

Marszałek przypisywać się będzie pod podpisami Królewskim y Prymasowskim w jego alternacie, lub w nieprzytomności onego, do pierwszego *in ordine* Senatorsa we wszystkich expedycjach y rezolucjach Rady Nieustającej, y każdą do należytego Departamentu tegoż dnia odeszle.

Na Seymach Ordynaryjnych miejsce mieć będzie w Senacie po lewey ręce Marszałka Seymowego, a po oddaniu usprawiedliwienia swego wraz z osobami dawney Rady Stanu Rycerskiego, wychodzić ma.

Gdyby przestępował swej władzy granice, Rada Nieustająca zapozwać go każe na Sądy Seymowe; sposobem w Prawie opisanym tak, iak y każdego Konsyliarza.

Sekretarz Rady, ten w Radzie *Vocem* tylko *informativam* mieć będzie.

On oddawać będzie bez zapłaty supplikującym rezolucye, y odpowiedzi Rady Nieustającej na ich Memoryały, y na tych wszystkich expedycjach przypisywać się będzie.

Odbierać będzie od Sekretarzow Departamentow dependujących od niego co do raportow, dla doniesienia o tym wszystkim, co na Sessjach różnych Departamen-

taimentow udziałane y w Protokoły wciągnięte iest, a wraz to wszystko do wiadomości Rady Nieustającej podawać, y Protokół wszystkich czynności podług decyzji Rady uformować.

Donieść powinien będzie Radzie Nieustającej, cokolwiek przyidzie do jego wiadomości szkodliwego dla Rzeczypospolitey, lub też co wiedzieć będzie pożytecznego *publico*.

Pod niebytność jego, Rada Nieustająca innego na miejsce jego *pluralitate votorum* do czasu powrotu jego obierze.

Osoba na Archiwistę przez Radę Nieustającą *pluralitate votorum* obierana będzie, iako y inni Officyaliści niżej wyrażeni, a Archiwista od Sekretarza informowany być powinien. Extrakty tak *ex Archivio Consilii Permanentis*, iako też z Departamentow do niego należących bez opłaty wydawane będą.

Przyśięga dla Sekretarza iest.

„**J**AN. przyśięgam Panu BOGU Wszechmogącemu &c., iż będę wierny Tobie STANISŁAWOWI AUGUSTOWI KROLOWI y Panu Memu Miłościwemu y Rzeczypospolitey Polskiej; y że w sprawowaniu moiej Funkcyi Sekretarza Rady Nieustającej czynić będę dokładnie to wszystko, cokolwiek Prawo ustanawia oneyże, y opiewa; iż, w moich radach, wotach y zdaniach Prawo pisane; sprawiedliwość y największe dobro Oyczyzny będą moim prawidłem, którego dla prozby lub pogroźki, ani dla datku, ani dla obietnic iakichkolwiek, przez przyjaźń lub nieprzyjaźń, lub iaką inną korupcyą, albo względy osobiste, nigdy nie odstąpię; że, sekretu nienaruszenie dotrzymam w tym wszystkim, cokolwiek urządzono będzie, lub czyniono wyciągającego utajenia y zamilczenia na ktoreykolwiek Sessyi Radney; nie powierzę y nie wydam nikomu, papierow mnie oddanych, y w Archiwum złożonych bez pozwolenia Rady Nieustającej &c.

Instygatorowie Obojga Narodow zostając przy dawnych Prawach y obowiązkach do Rady na ten czas wchodzić mają, gdy od niey zawołani będą, od ktorey to Rady Nieustającej dependować powinni. Przyśięga ich taka.

„Ja N. przyśięgam Panu BOGU Wszechmogącemu &c. iako wierny będę Tobie STANISŁAWOWI AUGUSTOWI KROLOWI y Panu Memu Miłościwemu y Rzeczypospolitey Polskiej; y że w sprawowaniu Funkcyi Instygatora czynić będę dokładnie to wszystko, cokolwiek Prawo opiewa; Prawo pisane, sprawiedliwość, y największe dobro Oyczyzny będą moim prawidłem, którego dla prozby lub pogroźki, ani dla datku lub obietnic iakichkolwiek, przez przyjaźń, nieprzyjaźń, lub iaką inną korupcyą lub względy osobiste nigdy nieodstąpię; y że na żadną partykularną instancyą, ale tylko za zleceniem Rady Nieustającej *ex munere Officii mei* pozywać będę; że sekretu nienaruszenie dotrzymam w tym wszystkim, cokolwiek będzie mnie powierzone; że przestrzegać y donosić będę Radzie Nieustającej, cokolwiek dowiem się, że się knuie przeciwnego Rządowi, spokoyności, y bezpieczeństwu publicznemu &c.

Ustanowienie Sekretarzow do Departamentow, Archiwisty, Kancelarzytow y Kopistow, ktorzy wszyscy Szlachta rodowita Narodowa być powinna, iako też opisanie obowiązkow tych Osob, ordynacyi Rady Nieustającej zostawuimy.

Tłumacze. Tych będzie dwóch do ięzykow Orientalnych, a ieden do Ruskiego, y będą w dependencyi od Rady Nieustającej, a osobliwie Departamentu interessow Cudzoziemskich.

Osoby w Radzie Nieustającej zasiadające w żadnym Sądzie suspensami, *ex quo Consiliarius Consilii Permanentis*, zasiadać się nie będą, ale zapozwani *ex re* partykularnych interessow swoich przez Plenipotentą sprawić się mają. A gdyby w sprawie zapozwanego Konsyliarza Jurament wypadać miał, tedy po wykonaniu jego do Grodu Warszawskiego, lub tam, gdzie KROŁ Jmć z Radą Nieustającą znajdować się będzie, odesłany być ma, ktory Jurament przez Dekretznaczony na terminie w tymże Dekrecie wyrażonym wykonać powinien. A gdyby *in causa criminali* zasłużył na ukaranie, tedy to podług Praw *et qualitate demeriti, non obstante Functione, extendi* ma.

In causis zaś *facti personalis*, gdyby *penalitas* sądzona na Konsyliarzu być miała, *hanc penalitatem non obstante Functione* dopełniać ma. Toż samo *in causis Juris*, Dekret na Konsyliarza *stante Functione* wypadły we wszystkim uskuteczniomy być powinien.

ARTYKUŁ II.

Ułożenie, Podział, Porządek odprawowania się Rady Nieustającej.

Rada Nieustająca podzielona będzie na pięć Departamentów:

1. Interesów Cudzoziemskich.
2. Policyi, czyli dobrego porządku.
3. Wojskowy.
4. Sprawiedliwości.
5. Skarbowy.

W Departamencie Interesów Zagranicznych cztery tylko będą Osoby, w drugich zaś czterech po ośm, co wyniesie liczbę 36. Osob Radnych, których wybranie, jeżeli za powszechną zgodą nie nastąpi, przez większość głosów flowną na Radzie *in pleno* mianowane będą. Do traktowania interesów w Departamentach, przytomność trzech Osob będzie dostateczną. Osoby *in Ministerio* zostające, mają prezydować w Departamentach do Urzędu Ich ściągających się; a gdy zaydą skargi iakowe y oskarżenia przeciwko nim, na ten czas oddalić się powinni z Sessyi Radney, iako nie mający w tym razie *Vocem decisivam*.

Te więc do Departamentów wyznaczone osoby odbierać będą Memoryały, y *rapporta* onychże tyczące się, roztrząsać je, rozważać, y treść z nich wyciągać powinny będą, przydając przy każdej osobney materyi swoje zdanie, co wszystko do rezolucyi Rady Nieustającej *in pleno* odeszłą.

W Departamencie gdzie Ministra nie będzie, pierwszy w porządku Senator prezydować będzie na Sessjach osobnych Departamentów, mając każdy Prezes dwie kreski, dla decydowania *in casu paritatis votorum*.

Na wszystkich Sessjach Departamentowych, iako też *in pleno*, głosy y zdania zaczynać się będą od ostatniego *in ordine* siedzących Konsyliarzów.

Rada *in pleno* zgromadzać się będzie podług potrzeby w przytomności Krola, jeżeli się zechce znajdować, na iego miejscu Prymas w alternacie swojej, a w niebytności onego pierwszy *in ordine* prezydować będzie. Przy zaczęciu Sessyi Krol nayprzód poda od Tronu propozycye, iakie mu się zdawać będą, które zgodnemi głosy, lub gdy zgoda nie nastąpi, *pluralitate* decydowane będą.

Jlekoć zaś Krol Jmć znajdować się na Radzie nie zechce, tedy Prymas w czasie alternaty swojej, lub na iego miejscu pierwszy *in ordine* te, iako wyżey, czynności wypełni, y te materye równymże kształtem decydowane będą. Potym Marszałek Stanu Rycerskiego, y każdy z Konsyliarzów ma wolność proponowania to, co będzie sądził potrzebnego.

Na koniec Sekretarz Rady Nieustającej czytać będzie Protokoły pięciu Departamentów, ażeby interesa w nich zawarte przez Radę Nieustającą *in pleno* rezolwowane były, lub też odesłane do należytego Departamentu po dokładniejszą y powtorną, w czym zaydzie potrzeba, informacją.

Gdy Krol Jmć nie będzie przytomny na Radzie, pierwszy *in ordine* Senator z Marszałkiem Stanu Rycerskiego, imieniem Rady, powinni będą uczynić doniesienie o wszystkim J. K. Mci. Po którym odebrany, Krol Jmć przyda materjom decydowanym swoje dwie kreski na piśmie; jeżeli mu się podoba; y te takley wagi będą, iak gdyby przytomny na Sessyi one dawał. A gdyby przyłożyć ich nie miał aż do następującej Sessyi, tedy materia już decydowana przez większość głosów w nieprzytomności Krola, zostać tak, iak udecydowana, a *in casu paritatis*, na ten czas *primus in ordine* prezydujący rezolwować powinien *paritate* przydaniem drugiej kreski. Gdyby oddalenie się na czas J. K. Mci z Warszawy, potrzebnym przez Radę Nieustającą *pluralitate* uznane było; na ten czas Rada powinna się udać y przenieść tam, gdzie się Najjaśniejszy Pan znajdować będzie. Lecz gdy wyjazd Krola Jmci z woli tylko własney nastąpi, w tym przy-

padku wybieranie Kandydatów, y szafunek Urzędów zawieszane będą do dwóch miesięcy. Y na ten czas ieden z wyznaczonych do Departamentów interesselow Cudzoziemskich powinien będzie iechać za dworem Krolewskim, y znajdować się wszędzie, ażeby tym sposobem komunikacya, y ciąg nieprzerwany interesselow Krola Jmci z Radą Nieustającą był zachowany.

Memoryały w materyach publicznych do władzy *Consilii Permanentis* należących mogą być podawane każdemu z osob *Consilium* składających, nawet y Sekretarzowi iego. W materyach zaś partykularnych, równie do władzy *Consilii Permanentis* należących, tylko przez osobę którą interess *tangit*, podawane być mogą. Kto zaś przyimie Memoryał do prezentowania go w Radzie, powinien na nim położyć swoje imię y odeśłać go do Sekretarza Rady, a ten z wszystkich Memoryałów zrobione excerpta, ieden po drugim *Consilio referre* na Sessyi następującej, mając przy sobie y same oryginały, dla konfrontowania w potrzebie z excerptami; gdyby zaś oddający, albo odsyłający do Sekretarza Memoryał do siebie przyniesiony, widział, że wielkiej wagi zamyka interess, o którymby niebawnie *Consilium* uwiadomić potrzeba, przy Imieniu swoim na tymże Memoryale położonym przypisać powinien: *Ten Memoryał zwłoki nie cierpi*. Gdyby zaś w Memoryale była materya sekretu potrzebująca, y do samego *Consilium* wiadomości nayprzód należąca, tedy ten, komu był oddany, bez odsyłania go do Sekretarza, sam *in Consilio* prezentować go powinien.

W materyach do rezolucyi przychodzących, gdyby w Radzie zgodzić się nie mogli, na ten czas Marszałek Narodowy, lub Minister w Radzie zasiadający pierwszy *ex ordine*, sposobem wyżej wyrażonym głosy Senatorom rozda, a Marszałek Stanu Rycerskiego osobom tegoż Stanu, z których z największą pilnością większość głosów zebrana będzie. Ta zaś dwoiaka być może, to jest: *per vota secreta* albo *ex Turno* głosnym słowem *pozwalam* lub *nie pozwalam*, które głosy wpisywane będą w Protokół, ręką każdego który je dawać będzie.

Turnus nie będzie mógł miejsca mieć *in pleno*, chyba w liczbie osob piętnastu zasiadających na Radzie, y niżeli do niego przyjdzie, czyniący iakowe propozycye w Radzie, powinien się pytać zgromadzonych, jeżeli jest zgoda? Odpowiedź że *zgoda*, lub też *milczenie*, oznaczać będzie iednomyślność, lecz gdyby się kto opierał, y prosił o *Turnum*, na ten czas głosami wotować będą. Wolno będzie wzięść do trzydniowej deliberacyi każdą propozycyą, ale jeżeliby kto tej deliberacyi się opponował, tedy wolno dopominać się decyzji *per pluralitatem y vota secreta*; jeżeli ta materya, o którą rzecz, ma iść do deliberacyi: czyli zaraz ma być rezolwowana?

Turnus raz zaczęty trwać ma bez przerywania, aż poki materya, o którą rzecz jest, ostatecznie decydowana nie będzie. Reflexye iednak *ante Turnum* pozwolone każdemu Konsyliarzowi, raz ieden, przed zaczęciem kresek. Wotów sekretnych nie można odmówić nikomu z zasiadających we wszystkich materyach: w następujących zaś punktach koniecznie sekretne wota bez głosnych, raz tylko, po uczynionych reflexyach, sposobem wyżej opisanym dawane być mają.

1. W obieraniu do wakansow *Consilio Permanenti* zostawionych.
2. W expensach z Skarbu Rzeczypospolitey extraordinarynych, Prawem nie oznaczonych, z których żaden z Konsyliarzow przez czas funkcyi swojej żadney gratyfikacyi brać nie ma.

3. W materyach *criminis lase Maiestatis*, *criminum Status*, wzruszenia spokoyności publiczney, iako y ziazdow Prawami zakazanych. *Vota Secreta* odbierane być powinny z największą ostrożnością, y ażeby onymże ziednać zupełną wiarę y uroczystość potrzebną, postawiony będzie w pośrodku sali stół ofloniony firankami wysokimi, człowieka wysokość zaślaniającemi, które będą odsuwać się dla wniścia, na którym stać będzie naczynie z dwoma otwarciami, z napisami na iedney stronie *affirmative*, na drugiej *negative*, gdzie gałki puszczać będą. Te otwarcia tey będą przestronności, żeby tylko gałkę, a nie rękę obiać mogły, przytym to naczynie będzie miało przykrycie na zawiasach zamykające się, od którego klucz położony będzie na stole w Radzie aż do końca wotowania, y nie wprzód wzięty, aż gałki rachować przyjdzie Marszałek Minister, y Marszałek Stanu Rycerskiego; w przytomności zgromadzonych przewroci z gory na dół to naczynie otwarte, dla pokazania że jest prożne, y dopiero postawione będzie

dzic na stole y zaraz zapieczętowane lakiem przez obydwóch Marszałków, y firankami zapuszczone. Potym Sekretarz Rady rozdawać będzie gałki z kości słoniowej tym wszystkim, którzy w Radzie *Vocem decisivam* mają. A tak każdy podług porządku z miejsca swojego przystąpi do stołu, y podniosszy rękę, pokaże zgromadzonym, że tylko gałkę jedną trzyma, y włoży onę w jedno ze dwóch otwarcie, pozwalając lub nie pozwalając, iak mu się podoba, y sumnienie własne dyktując, a tym sposobem ani sam drugich iak wotują widzieć, ani też widzianym być nie może.

W przypadku wielości konkurrentów, Sekretarz Rady rozda wszystkim zasiadającym karteczki jedną ręką pisane, z imionami y przezwiskami konkurrentów, każdy z nich włoży w naczynie przygotowane karteczkę, z imieniem y przezwiskiem trzech Kandydatów tych, którym sprzyja, a drugie natychmiast spali, y na ten koniec przygotowana będzie nie daleko sali Radney miednica, y świeca zapalona. Jlekroć *paritas votorum* przyidzie, przy Krolu Jmci zostanie decyzya. Ażeby każdy mógł starać się y otrzymać wakanse *Consilio Permanenti* zostawione, ktokolwiek do nich ubiegać się, lub kogo innego promować zechce, ma wyrazić prozbę swoją na piśmie.

Procz tego zaś wolno będzie każdemu z zasiadających proponować jedną osobę Radną. Po skończonym wotowaniu sekretnym, Marszałek Stanu Rycerskiego wspólnie z Marszałkiem Ministrem odpieczętowałszy każdy swoją pieczęć, otworzą naczynie, y porachowawszy gałki lub bilety, z dwoma Senatorami y z dwoma osobami z Stanu Rycerskiego, przystąpią do pomiarkowania onychże, y uznania dokładności w policzeniu wotów; na koniec Marszałek Stanu Rycerskiego przeczytawszy głośno imiona Kandydatów, z liczbą krysek każdemu służących, ogłosi *pluralitatem*, którą natychmiast w Protokół Sekretarz zapisze.

W nieprzytomności Krolewskiej pierwszy *in ordine* wyznaczać będzie Sessye; ale odmówić nie może zwołania onychże, ile razy który z zasiadających przeloży mu potrzebę roztrząsania materji wielkiej wagi. Każdy z osob składających Radę ma wolność opowiedzieć swoje zdanie przystoynie, kiedykolwiek zaś zachodzić będzie roztrząśnienie interesów, do ktoreykolwiek osoby z Rady ściągających się, na ten czas też osoba tylko *vocem representativam* mieć będzie.

Dwie osoby, jednego domu y przezwiska, nie mogą iako członki jednego Stanu zasiadać w Radzie, iako to dwóch Senatorów, lub też Konsyliarzów z Stanu Rycerskiego, ale jeden z każdego Stanu, byź może.

Wszystkie expedyce Rady Nieustającej bez opłaty onych, nawet y od pieczęci, pod imieniem Krolewskim wychodzić będą z tą Aryngą:

My Krol za zdaniem Rady Nieustającej.

Osoby wchodzące do Rady mogą absentować się sześć miesięcy wciąż, lub też różnemi czasami, ale nigdy więcej iak połową oddalić się z miejsca Rady nie będą mogli, ażeby dla tego Sessye nie wakowały, y każdy przez sześć miesięcy w roku przytomny byź powinien, co Rada Nieustająca ułożyć ma wedle swoich potrzeb. O pozwolenie zaś oddalenia się nad pozwolone sześć miesięcy, publicznie w Radzie prosić potrzeba, y to tylko za większością głosów dawane będzie. Ci zaś co dłużej nad pozwolenie zabawią się, *ipso facto* tracić będą pensye swoje do proporcji czasu, toż samo ma się rozumieć o tych, którzy mieszkając w Warszawie nie będą przytomni na Sessjach w dni wyznaczone, wyłączwszy jednak osoby na urzędach publicznych inszemi powinnościami zatrudnione, y te, które prawdziwey choroby będą miały zaświadczenie.

Te pozostałe pensye dzielone będą, przy końcu roku, między osoby pilne w zasiadaniu, y dopełnianiu swoich powinności.

Ci którzy *in Consilio Permanenti* zasiadać będą, nie będą mogli byź wyśłani za granicę w poselstwach, w przeciągu funkcyi swojej.

Zaden z osob składających Radę nie może, pod iakimkolwiek bądź pretekstem, złożyć swojej funkcyi, wolno iey zaś nie akceptować.

Na każdym Seymie ordynarynym trzecia część Rady przeszłej, w rowney liczbie Senatu y Ministrow, to jest: sześciu, y z Stanu Rycerskiego tyleż, potwierdzona na dalszy czas będzie za poprzedzającym jednak wybraniem *per vota secreta*, a to dla tego: ażeby mieć zawsze w Radzie osoby doświadczone, y wiadome interesów. Na Seymie następującym ordynarynym Rada Nieustająca, kto-

ra funkcyą swoją kończyć ma, powinna mieć miejsce oznaczone w izbie Senatorskiej, dla dania sprawy y rachunku z swojego sprawowania się; dla odpowiadzenia na skargi, jeżeli jakie się znajdą; dla odebrania publicznego zaświadczenia, które w Konstytucyach ma być do druku inserowane, iako Sejm nie odebrał żadnych skarg przeciw Radzie Nieustającej, albo też one wysłuchawszy, uznał za nieśluszne, lub one uznawszy za ważne, sprawiedliwość uczynił.

Osoby z Senatu y Ministerium Radę Nieustającą składające, miejsce swoje mieć będą w Senacie, Senat zaś y Ministerium będą zasiadali w izbie Senatorskiej podług zwyczaju dawniejszego. Osoby zaś Stanu Rycerskiego, Radę przeszłą składające, w izbie Senatorskiej po Posłach Ziemskich ulokowani będą.

Konsyliarze tak *ex Senatu*, iako też *ex Ministerio*, tudzież z Stanu Rycerskiego nie mogą się znajdować na Sejmikach Deputackich y Poselskich, tudzież na Reasumpcyach Trybunałów; przeto przez trakt Funkcyi swojej Konsyliarskiej, żadney Funkcyi inney publiczney, prócz tych które do Urzędu przywiązane, podejmować się y onych przyjmować nie mogą, y obierani nie będą.

Nikt z Osob wchodzących w Radę nie będzie mógł się opponować podpisaniu Przywilejów, rezolucyi, y wszelkich dzieł *pluralitate votorum* decydowanych; w przypadku, gdyby Król, pierwszy z Senatorów, y Marszałek podpisać niechcieli, na ten czas każdy z składających Radę za siebie podpisze, których podpisów większość na samym Akcie wyrażona ważnym go uczyni.

In casu śmierci której Osoby w Radzie Nieustającej zasiadającej, zawakowane miejsce w czasie sześciu Niedzieli ma być osadzone, obraniem na nie Osoby sposobem wyżej opisanym *per vota secreta*, to jest: z pomiędzy Biskupów y Senatorów Świeckich, z liczby których był zmarły; gdyby który z Ministrów miał umrzeć, Następca jego będzie z pomiędzy Kolegów zmarłego tegoż Ministerium, z Stanu Rycerskiego zaś z tejże Prowincyi, z pomiędzy dawniej podanych na Sejmie, y nowych Kandydatów obrany być ma.

A R T Y K U Ł III.

Władza, Powaga, Powinności Rady Nieustającej.

1. Nie mając najmniejszej mocy Prawodawczej, ani Sądzącej, ma moc nakazywać tam, gdzie będzie z Prawa należało, ażeby Prawa wykucyły miały, a zostając składem y zborem powszechnych interesów publicznych, tak zagranicznych, iako też wewnętrznych w Kraiu, powinna je rezolwować podług opisu Praw *Consilio Permanenti* służących, według teraźniejszej Ustawy.

2. Wydawać będzie Asygnacye do zapłacenia z Funduszu rezerwowanego w Skarbie publicznym, y specyfikowanego w Tabelli generalney w przypadkach extraordinarynych, do których asygnacyi Osoby *in Consilio Permanenti* zasiadające, w czasie Funkcyi swojej, domieszczone nie będą.

3. Odbierać będzie wszystkie Projekta dla Kraiu pożyteczne, które będą na fundamencie Prawa, y zgadzające się z niemi; te rezolwować będzie według Prawa, które zaś za pożyteczne osądzi, a te jeszcze Prawem nie są utwierdzone, te na pierwszym Sejmie do decyzji Stanów poda.

4. Układać będzie Projekta do reformy Praw, które poda do decyzji Sejmowi; starać się będzie ułożyć zbior Praw publicznych Cywilnych y Kryminalnych, który to zbior do rezolucyi y approbacyi Sejmowi poda.

5. Wysyłać będzie Ambassadorsów, y Ministrów do Dworów Cudzoziemskich podług wyboru y nominacyi Osob od J. K. Mci do tego wyznaczonych. Rada zaś Nieustająca dawać im będzie Instrukcyje potrzebne, y rezolwować ich doniesienia, byle nie w materyach Sejmowi rezerwowanych.

6. Przy wakowaniu Urzędów, (prócz tych które szczególnie do szafunku Królewskiego należą, lub do obierania przez Obywatelów po Wojewodztwach) Rada przyjąwszy wszystkich konkurentów, y przez Sekretarza swego publicznym czytaniem onych w Radzie Nieustającej ogłosiwszy, trzech Kandydatów obierze *per vota secreta*, wyżej opisanym sposobem.

7. Będzie miała największą bacność na zachowanie Sojuszów y Traktatów Rzeczypospolitey.

ARTYKUŁ IV.

Granice, Szala, Powaga y okryślenie Władzy Rady Nieustającej.

Rada nie będzie mogła nic stanowić y czynić w materyach należących do mocy Stanow zgromadzonych na Seymach, nic przeciwko swobodom y Prerogatywom iakimkolwiek prawnie nadanym. Nie powinna sobie przywłaszczać mocy Prawodawczej ani Sądzącej, ani wdawać się w Materye samym Seymom zostawione, których decydować wyraźnie iest iey zabroniono.

Gdyby Rada przestąpiła granice swojej władzy, *Osoby Radne*, sądzone będą na Seymie przez Sądy Seymowe, iako *pro crimine Status*, y ukarane podług Praw o tym dawniejszych. Powaga dawney Rady Nieustającej trwać będzie *in intervallo* dwóch lat *non interrupte*, choćby Seymy Extraordynaryjne zachodziły, y na Seymie Ordynaryjnym poty, poki nowa podług wyższego przepisu na iey miejsce wybrana nie będzie, dawniejsza zaś kończąca się Rada powinna będzie pokazać na Seymie opisanie, y dać sprawę z caley swey Administracyi.

W przypadkach w których nie masz Prawa wyraźnego, Rada Nieustająca nie będzie mogła wdawać się, ale tylko Praw Eksekucyi pilnować, y tym czasem przygotować Proiekta do napisania nowych Praw w takowych okolicznościach, y one w Uniwersałach zwołujących na Seym wyrazi.

Ustanowienie Departamentow in Consilio Permanenti.

Departament Interessow Cudzoziemskich w Radzie Nieustającej.

Departament interessow Cudzoziemskich będzie złożony ze czterech członkow *Consilii Permanentis*, między ktoremi będzie zawsze przynajmniey ieden z Prowincyi W. X. Litt: między temiż znaydować się ma ieden z Pieczętarzow zasilaających, y dwóch *ex Equestri Ordine*, do których przydany będzie ieden z Sekretarzow Narodowych, który będzie miał tylko *vocem informativam*, y pod którego dozorem będzie ekspedycja interessow Cudzoziemskich, on wykona przysięgę podług Roty następującej.

„ Ja N. przysięgam Panu BOGU w Troycy S. Jedynemu, iako Tobie „ Nayiaśnieyszemu STANISŁAWOWI AUGUSTOWI KROLOWI Polskiemu „ Panu. Memu Miłosciwemu, y Rzeczypospolitey, na Urzędzie Sekretarza Departamentu interessow Cudzoziemskich w Radzie Nieustającej zupełnie wiernym „ będę, żadney ekspedycyi nie zataię, ale o każdej pod adresem moim przychodzący, do tego Departamentu należący w nimże doniosę, y onęż pokażę; „ Responsow także na te ekspedycye, bez pokazania ich w Departamencie, y aprobacyi przez niego dawać y ekspedycyować nie będę, a co ten Departament „ traktować y rezolwować będzie, to w Protokule zapisywać, y podług tego „ czynności moje regulować mam; wszystkie ekspedycye przychodzące w Departamencie czytać będę, y żadney ekspedycyi bez deliberacyi nad nią Departament „ tu y rezolucyi iegoż nie zrobię, a to wszystko na czym Departament deliberabit y iaka wypadnie rezolucya, w Protokule wiernie y punktualnie zapisywać „ niezaniebdam; sekretu *in Detrimentum Reipublicae* nie wydam; zgoła na tey Funkcyi Sekretarskiej, tak się sprawować obowiązuję, iak mi sumnienie, poczciwość, y dobre Obywatelstwo dyktować będzie. Tak mi Panie dopomóż, y nie- „ winna Męka Syna Jego. „

Ten Departament będzie miał Sessye swoje według potrzeby. W niebytności Krolewskiej, będzie w nim prezydował Pieczętarz, a w tego nieprzytomności *Primus in Ordine*, a Sekretarz Narodowy o każdej ekspedycyi pod adresem Jego przychodzący Departamentowi donosić, y onę pokazać powinien, Responsow także na te ekspedycye bez pokazania ich w Departamencie, y aprobacyi przez niego, dawać nie będzie. Co zaś Departament traktować y rezolwować będzie, to notować, y podług tego czynności swoje regulować ma. Czytać na nich będzie ekspedycye

przychodzące, y gdy deliberowano będzie na nich co odpisywać, Sekretarz Narodowy notować będzie Deliberata, y według ich expedycey układać będzie powinien.

We wszystkich przypadkach, gdzie będzie szło o krok iaki publiczny, iako to: o Listy przez J. K. Mć do Mocarzow Zagranicznych, o interessa Rzeczypospolitą dotykające, w przypadkach, które będą wyciągały Not, Memoryałow, Deklaracyi, ten Departament roztrząsnąwszy materią, poda ją na pismie Radzie Nieustającej *in pleno* do rezolucyi.

We wszystkich razach, gdzie tylko będzie szło o informacyą Ministrów Polskich za Granicę wysłanych w ordynarynym biegu interesów, Prezes tego Departamentu, po wysłuchaniu obserwacyi każdego z członkow onego, *Resultatum* ułoży.

Instrukcyje dla wysłanych od Rzeczypospolitey za Granicę będą koncypowane w tym Departamencie, a podawane Radzie Nieustającej do decyzyi. Gdyby ieden z zasiadających w Departamencie miał umrzeć, na ten czas *Consilium Permanens* iednego z pomiędzy siebie zaraz obierze Konsyliarza.

Sekretarz tego Departamentu będzie wybrany przez J. K. Mość, z liczby Sekretarzow Narodowych, lub Referendarzow, albo Pisarzow, y będzie konfirmowany przez J. K. Mość: on będzie trzymał korespondencyą z Posłami Rzeczypospolitey za granicą: do niego będą adreśowane relacye y expedycey.

Tudzież wszyscy Subalterni do tego Departamentu należący od J. K. Mci wybrani będą.

Kommissya Marszałkow Oboyga Narodow.

1. **M**arszałkowie trzymać się będą opisu Konstytucyi 1768. warując tylko przybranie Assessorow w Sprawach następujących.

1. We wszystkich Sprawach kryminalnych.
2. O taxę y cenę postanowioną żywności y towarow, w mieyscu tylko Rezydencyi Krolewskiej, wyciąwszy zboża, y produkta Szlacheckie.
3. We wszystkich sprawach o długi lub pożyczone Summy, tylko *ex vi inscripti fori* przypadających, gdy założona będzie od strony appellacya a *Prima Instantia*, y gdy Summa przewyższać będzie 500. Złotych.
4. Wszystkie appellacye a *Prima Instantia* o nieśłuchanie taxy, należec ma ią do sądu Marszałka z Assessorami, na których Sędzia y Pisarz będzie przytomny, gdy z appellacyi *Prima Instantia* sprawa przypadnie; a w takowych sprawach z appellacyi przychodzących, po dwóch wotowaniach głośnych, decyzya *per vota secreta* następować ma.

2. Kommissya Marszałkow składać się będzie z Marszałkow Wielkich y Nadwornych Kollegow ich, gdy mieysce w tej Magistraturze pod nieprzytomność Marszałkow Wielkich zastępować będą, z dwoch Senatorow, y z czterech osob z Stanu Rycerskiego; Ci sześciu Assessorowie obierani będą na Seymie ordynarynym, sposobem iako wyżej o Konsyliarzach Rady Nieustającej opisanym.

3. Marszałkowie obligowani będą sześć miesięcy mieszkać przy boku J. K. Mci, gdy im pensyaznaczona będzie, Assessorowie zas, każdy cztery miesiące mieszkać powinien, ażeby liczba zasiadających w Sądzie z pięciu przynajmniej osob składała się, rachując w to Marszałkow, ktorzy Assessorowie mieć będą pensyi po 6000. Złotych Polskich na rok, a te pensye między zasiadających na Sessjach dzielone bydz powinny.

4. Zaden z składających tę Kommissyą nie może bydz Posłem na Seym następujący. Posłowie zaś mogą bydz *per vota secreta*, do teyże Kommissyi obierani, a połowa dawniejszych Assessorow, czyli z Senatu, czyli z Stanu Rycerskiego, może bydz na drugie dwa lata konfirmowana.

5. Szczegulnie w spawach *denegati Iudicii & Corruptionis Iudicis*, *Perjurii & oppressionis Civis liberi*, a to podług osobnego Proiektu gatunek spraw wyżej wyrażonych objaśniającego, wolno będzie na Radzie Nieustającej zażkarzać ten Sąd, podobnie iak wszystkie inne Juryzdykcyje, y sprawy z takowego powodu, a *Consilio Permanenti*, według przepisu iemu danego traktowane

wane będą, według Konstytucyi explikującej *Denegatum Judicium & Corruptionem Judicis* tak *Perjurii*.

6. Marszałek Wielki co Mięsiąc odsyłać będzie do Rady Nieustającej Rapport czynności wspólnych z Asessorami w Protokule zawartych.
7. W przypadku wykroczenia Marszałków, w Artykułach wyżej wyrażonych, Rada Nieustająca może ich napomnieć o zachowanie Prawa, a gdyby trwali w swoim sprzeciwieniu się, to wykroczenie poczytane będzie *pro crimine Status*, o który zapozwanemi zostaną na Sądy Seymowe.
8. *In reliquo* Marszałkowie zostaną przy dawnych Prawach y Prerogatywach ich Urzędu w tym wszystkim, co się wyżej opisanym Artykułom nie sprzeciwia.

Departament Policyi w Radzie Nieustającej.

1. **M**arszałek z liczby Ministrów zasiadający *in Consilio Permanenti* Prezydować będzie w Departamencie Policyi, a w nieprzytomności jego, *primus in Ordine* tego Departamentu.
2. Gdyby zanoszono uskarżenia na Marszałków Wielkich, lub Nadwornych o niedopełnienie co jest stanowionym w Artykułach wyrażonych, pod tytułem: Kommissya Marszałków Obojga Narodów, na ten czas ci, lub który z nich, gdyby był w Radzie Nieustającej, nie będzie mógł być przytomanym, gdy rezolucye w takowych okolicznościach zachodzić będą.
3. Ten Departament, gdy uzna potrzebę Protokołu Kommissyi Marszałków Obojga Narodów, na ten czas ma mu być komunikowanym.

Hetmani Wielcy Obojga Narodów.

1. **W** Warszawie oprócz ludzi do Kommandy Marszałków Wielkich Obojga Narodów y Podskarbkich należących, 3000. Wojska Rzeczypospolitej być może, z których dwa tysiące z Korony, jeden tysiąc z Litwy, karność osobna lub wewnętrzna tego Litewskiego Korpusu dependować zawsze będzie od Hetmana W. Litewskiego. Służba zaś całkiem od Hetmana W. Koronnego. Gdyby KROL w Litwie rezydował, wtedy Kommandy Wojska Koronnego *pari ratione* będzie w Litwie, iak Litewska w Koronie, Hetman Wielki *tenebitur* odmienić Garnizon Warszawski na rekwizycyą *Consilii Permanentis*.
2. Kiedy Hetmani Wielcy znajdą potrzebę fortyfikować nowe miejsca, komunikować będą plantę *Consilio Permanenti*, a *Consilium Permanens* poda tę plantę Stanom Rzeczypospolitej na Sejm zgromadzonym.
3. *Consilium Permanens* da znać Hetmanom Wielkim, jeżeli urlopowanym mają kazać do Regimentów powracać.
4. *Consilium Permanens* zmownie z Hetmanami Wielkimi będzie mogło determinować liczbę robotników, którą Regimenta dać będą powinny na robienie dróg publicznych, kanałów pławnych, naprawę rzek, y innych robot publicznych, a to za poprzedzającą reprezentacyą y podać mianą plantą przez Kommissye Skarbowe *hoc salvo*, że *Consilium Permanens* uregułuje z Hetmanami Wielkimi płać robotników z Summ Rzeczypospolitej na potrzeby extraordynaryjne wyznaczonych, którzy to robotnicy nie będą rekwirowani pod czas Mięsiąców muystry y obozowania.
5. *In casu* wykroczenia Hetmanów w punktach zwyż wyrażonych *Consilium Permanens* będzie zaraz miało Prawo upomnieć ich o zadosyć uczynienie Prawu, a gdyby trwali w sprzeciwieniu się swoim, to wykroczenie będzie położone w klasie *criminum Status*, y o te tylko z Urzędu swego pozwani będą Hetmani na Sądy Seymowe, których kadencya ma się zacząć na Sejmie po obraniu Sędziów, y być kontynuowaną przez trzy Mięsiące na sprawy Ministrów, przez drugie trzy Mięsiące na sprawy Senatorów; a jeżeliby potym znalazła się przyczyna pozwania Ministra, czy Senatora na Sądy Seymowe, na ten czas *Consilium Permanens* ma złożyć Sejm extraordynaryjny, y Sąd ma się odprawiać pod remiz samemi Sędziami.

6. Rachunek z *expens* extraordinarynych, gdy Hetmani Wielcy na Sejm Ordynaryiny podług Prawa wygotuią, *Consilio Permanenti* wprzód komunikować będą.

7. Karność, posłuszeństwo, mustr, ubior, Woyska rozlokowanie, Dywizyi wyznaczenie miejsc, gdzie obozować będą też Dywizye, ale nigdy dwie wraz, iednym słowem Komenda generalna Woyska, dependować będzie iedynie od Hetmanow Wielkich według opisu, który w Regulaminie Woyskowym względem rozlokowania nastąpi, y w Konstytucyą ingrossowany będzie.

8. Nominacya y kreacya Officyalistow do Kancellaryi Kommissyi Woyskowej należących, do Hetmanow należeć będzie.

9. *In reliquo* Hetmani Wielcy zostaią się przy dawnych Prawach, y Prerogatywach ich Urzędow, z tym wszystkim, co się wyżej opisanym Artykułom nie sprzeciwia.

Obiaśnienie, y odmiana Konstytucyi 1768. o Kommissyach Woyskowych Obojga Narodow.

1. **K**ommissya Woyskowa złożona będzie z sześciu Kommissarzy według Konstytucyi 1768. co się ma rozumieć iednak, żeby połowa tych Kommissarzy była z Osob Cywilnych, a druga połowa z Woyskowych na powinności nie będących, między któremi trzema Woyskowemi, Generałowie Artylleryi będą w tychże Kommissyach *Commissarii nati* bez pensyi Kommissarskich, komplet zaś w Kommissyach Woyskowych ze trzech Osob będzie dostarczający, a gdyby na Sessyą nie przybyło więcej Kommissarzy, iak dwóch, na ten czas Pisarze Kommissyi Woyskowych *cum voto decisivo* na miejscu nieprzybyłego Kommissarza zasiadać mają. Gdy zaś komplet wyżej opisany z Kommissarzow złożony na Sessyi znaydować się będzie, na ten czas Pisarze Kommissyi Woyskowych Obojga Narodow *Votum Consultivum* mieć będą.

2. Ta Kommissya Woyskowa trzymać będzie w porządku *Archivum Militare*, y będzie miała onego Dyrekcyą.

3. Kommissye Woyskowe dwa razy na rok od całego Woyska, co się tyczy likwidacyi, odbierać będą raporta, y też raporta, dwa razy na rok *Consilio Permanenti* odsyłać powinny.

4. Besspieczeństwo funduszu na utrzymanie Woyska, będąc nieodbitym, a Woyska nie mogąc zostać bez płacy, ani znosić najmniejszey w tym zwłoki, jest raz na zawsze postanowionym, że Kommissye Skarbowe są obowiązane najpierwsze pieniądze do ich Kas wchodzące obracać na zapłatę tegoż Woyska, które Woysko też pieniądze regularnie odbierać ma co rok pierwszego Kwietnia, y pierwszego Pazdziernika, gdyby się trafiło, żeby te zapłaty nie isciły się tym sposobem y na terminach przepisanych, Hetman Wielki z Kommissyą Woyskową *tenebuntur* oznaymić te zwłoki *Consilio Permanenti*, które będzie obowiązany bez zwłoki, autoryzować Hetmana y Kommissyą do pozyskania przez ekucyą dochodu Summ na zapłatę Woyskową naznaczonych.

5. Kassa Woyskowa będzie zawsze przy Kommissyi Woyskowej, y ta będzie powinna wypłacać całemu Woysku, do tej Kassy będą trzy klucze: Pierwszy w ręku Hetmana Wielkiego, a w niebytności iego w ręku pierwszego *in Ordine*. Drugi w ręku iednego z Kommissarzy Woyskowych. Trzeci w ręku Kassjera.

6. Kommissye Woyskowe sądzić mają Sprawy wszelkie według Artykułow Woyskowych między żołnierzem a żołnierzem, także Sprawy z Powodztwa Obywatelow przeciwko żołnierzowi z służby iego intentowane, gdyby się zaś trafiło, aby żołnierz uczynił pokrzywdzenie z służby Woyskowej Obywatelowi, ukrzywdzony o sprawiedliwość do Kommandy udać się ma, ktorey gdyby niepozyskał, wolno będzie do Grodu lub Ziemstwa zapozwać krzywdzącego, tam gdzie *delictum commissum*, *salva Appellatione* do Kommissyi Woyskowej, ktoby iednak chciał prosto do Kommissyi o krzywdę żołnierza y Kommandanta zapozwać, wolno mu będzie.

7. Nikt z Osob składających Kommissye rzeczzone Stanu Rycerskiego nie może

może być obrany Połsem na Sejm następujący, Kommissarzami zaś tak Połowie z agituącego się Seymu wybrani być mogą, jako też y inni, a z dawniejszych Kommissarzy, trzecia część potwierdzona być może, na drugie lat dwa, jeżeli większość krysek sekretnych mieć będą; toż samo y o Senatorach rozumieć się ma, którzy na drugie lat dwa potwierdzeni, na trzecie lat dwa potwierdzeni, ani obranemi być nie mogą.

8. *In reliquo* zaś Kommissye Woyskowe Obojga Narodow zostawuujemy przy opisie y Prawach, w tym wszystkim, co się wyżej opisanym Artykułom nie sprzeciwia.

Ułożenie Woyskowego Departamentu *in Consilio Permanenti*.

1. **D**epartament Woyskowy *in Consilio Permanenti* odbierać będzie dwa razy na rok Rapporta o całym Woysku od Hetmana Wielkiego, y te będzie examinał y w Akta wprowadzał.

2. Hetman z liczby Ministrow zasiadający *in Consilio Permanenti* Prezydować będzie w Departamencie Woyskowym, a w nieprzytomności jego, *primus in Ordine*, tego Departamentu.

3. Gdyby zanoszono uskarżenia na Hetmanow Wielkich lub Polnych o niedopełnienie, co jest stanowionym w Artykułach wyrażonych pod tytułem: Hetmani Wielcy Obojga Narodow, na ten czas ci, lub który z nich, gdyby był w Radzie Nieustającej, nie będzie mógł być przytomnym, gdy rezolucye w takowych okolicznościach zachodzić będą.

Kancelerze Wielcy Obojga Narodow.

1. **K**ażdy Kancelarz W. albo Podkancelrzy Kolega tego, miejsce w tej Magistraturze zastępujący, mieć będzie Kommissyą złożoną z dwóch Senatorow, y z czterech Osob z Stanu Rycerskiego wybranych pod czas Seymu *per vota secreta* sposobem *in Consilio Permanenti* przepisany, *non prejudicando quidquam* zasiadaniu w tym Sądzie Assessoriskim *Assessoribus Natis cum voto decisivo*, to jest: Sekretarzom, Referendarzom, Pisarzom Wielkim, którzy nie będą w inszej Magistraturze między Seynem a Seymem umieszczeni; Instygatorowie zaś według dawnych Praw, a Metrykanci, gdy będą Szlachta, według Prawa 1768. przestawszy być Patronami *cum voto Consultivo* zasiadać mogą. Wolno będzie przytym Kancelarzom dawać miejsce w Assessoriskich Sądach *cum voto* także *Consultivo* Obywatelom Rzeczypospolitey, których za zdalnych do tego uznają, y gdy przysięgę *super Secretum* wykonają.

2. Z tych Ministrow każdy powinien mieszkać w Warszawie przez sześć Miesięcy przynajmniej, gdy im pensya wyznaczona będzie, z Kommissarzow zaś każdy obowiązany będzie mieszkać w Warszawie przez cztery Miesiące przynajmniej; tak miarkując, ażeby liczba zasiadających w Sądzie z trzech przynajmniej Osob składała się, rachując już w to razem Prezydującego Kancelerza, y Podkancelerzego przytomnych, którzy Assessorowie mieć będą pensyi po 6000. Złotych na rok, a te pensye między zasiadających na Sessjach Assessorow od Rzeczypospolitey wyznaczonych, y przez nią obranych dzielone być powinny.

3. Nikt z Osob składających Kommissye rzeczzone z Stanu Rycerskiego nie może być obrany Połsem na Sejm następujący. Kommissarzami zaś Połowie z agituącego się Seymu wybrani być mogą, którzy po skończeniu funkcji swojej przez lat dwa tylko trwającej odmienieni być powinni.

4. Kancelerze co Miesiące odsyłać będą do Rady Nieustającej Sygillatę wszystkich Przywileiow.

5. Pieczęcie zostaną w ręku Kancelrzow y Podkancelrzow, Koronni Koronne, Litewscy Litewskie Przywileia na wszystkie łaski szafunkowi Krolewskiemu zostawione iak dawniecy pieczętować będą; w pieczętowaniu zaś Przywileiow w szafunku od wyboru *Consilii Permanentis* zależącym trudności czynić nie mo-

gą, równie iak w expedyowaniu Pism wszelkich interessów Zagranicznych tyczących się, które w Radzie Nieustającej decydowane będą. W tych wszystkich przypadkach, gdzie dotąd Kanclerze przy Prawie względem pieczętowania Przywilejów uczynić mogli KROLOWI JMci Remonstracye, toż samo uczynić na Piśmie *Consilio Permanenti* y do Aktów publicznych podać powinni, a gdyby *Consilium Permanens* przy swojej rezolucyi na Piśmie wydanej przedstawiało, Kanclerze Przywileje zapieczętowane wydać obowiązani będą.

6. W przypadku wykroczenia Kanclerza lub Podkanclerzego zdaniu Rady Nieustającej w Punktach, iako wyżej opisanych, zapozwani będą od teyże Rady Nieustającej na Sądy Seymowe w Kadencyi Ministrom przepisane.

7. *In reliquo* zaś Kanclerze zostaną przy dawnych Prawach y Prerogatywach ich Urzędu, podług Praw dawniejszych w tym wszystkim, co się wyżej opisanym Artykułom nie sprzeciwia.

Podskarbiowie Wielcy Oboyg Narodow.

1. **D**epartament Skarbowy z Osob Rady Nieustającej składający się odbierać będzie od Kommissyi Skarbowey Koronney rachunki co Miesiąc z expens potocznych, rachunki zaś kwartalne z Percepty generalney do Skarbu Rzeczypospolitey przychodzący co trzy Miesiące, a od Kommissyi Skarbowey Litewskiej, iako Kadencyami agitującej się, po każdej Kadencyi y Extra-Kadencyi, odbierane będą, a Departament dokładną baczność mieć będzie, ażeby tak Percepta, iako y expensa podług Prawa dopełniona była.

2. Podskarbi Wielki Koronny co Miesiąc odsyłać będzie do Rady Nieustającej Rapport czynności w tym Departamencie zawartych, a Podskarbi Wielki Litewski po każdej Kadencyi y Extra-Kadencyi.

3. Kiedykolwiek ieden lub obydwaj Podskarbiowie Wielcy wyznaczeni będą do Rady Nieustającej, pierwszy z nich wyznaczony iako Minister w Departamencie Skarbowym z Osob Rady Nieustającej składającym się Prezydować będzie.

4. Kommissye Skarbowe odbierać będą Memoryały y Projekta dla dobra publicznego, ściągające się do handlu, do pomnożenia Dochodów, do założenia Rękodziel, wyczyszczenia Rzek, robienia Kanałów, Portów, Mostów, Drog, Budynków, y innych dzieł publicznych, one roztrząsać, układać y podług Prawa decydować będą, a gdyby zażalenia iakowe względem tych Projektów doysć miały *Consilium Permanens*; Toż będzie miało moc Kommissyom Skarbowym zalecić, naydokładniejszą uwagę do Decyzji tych Projektów, które są Prawem autoryzowane, *per Pluralitatem* decydować, do skutku przyprowadzać z Summy do takowych Decyzji na każdym Seymie wyznaczonych; mając wzgląd na to, aby w Projektach podanych Obywatele nad Cudzoziemców mieli preferencyą.

5. Wydawać będzie dyspozycye na zapłacenie z Funduszu przez Rzeczpospolitą, na Expensa extraordinaryjne, y Gratyfikacye naznaczonego, podług Decyzji Rady Nieustającej *in pleno*; które Kommissye Oboyg Narodow wypłacać, y w Regestra Expens wciągać powinny.

6. Oficjalisci w Skarbach Oboyg Narodow, powinni mieć Rękoymią od Osob *pignus sufficiens* mających, w Kommissyach nie zasiadających, których Nominacya przy Podskarbach, a roztrząśnienie zdadności Osob, przyjęcie lub odrzucenie *pignoris* przy Kommissyach zostawać będzie, których Oficjalistów zdadność z następujących kondycyi poznana być powinna: 1. aby byli Szlachta Polska, 2. aby mieli Rękoymią dostarczającą za sobą, 3. aby nie byli notowani, 4. aby umieli pisać, 5. aby umieli rachunki: Gdyby zaś Oficjaliści niezdatnymi na Urzędach pokazali się, oddalenie onych przez rezolucyą Kommissyow następować ma.

7. Wszystkie Pisma y Uniwersały publiczne, z druku wychodzące, przez decyzyą Kommissyow ułożone pod Jmieniem Kommissyi, z podpisem samego tylko Podskarbiego wychodzić będą, a pod niebytność Podskarbach, z podpisem pierwszego z porządku, gdyby zaś Kommissya udecydowane takowe Pisma publiczne podała do podpisu Podskarbin, a Podskarbiowie onych podpisać nie chcieli, tako.

takowa decyzja w przytomności onych przez pierwszego w porządku podpisana będzie, a Podskarbiowie za odmówienie podpisów swoich oskarżeni być mogą.

8. Gdyby Podskarbiowie Wielcy oddalili się z miejsc Komisjiom wyznaczonych, na ten czas wszędzie w drodze z Milicyi Skarbowey asystencyą z 15. ludzi złożoną mieć mogą bez osobnego kosztu Skarbu, y żadnego uszkodzenia obywatelów.

9. Corpus Milicyi Skarbowey zostanie w obowiązkach Podskarbim y Komisji winnych, podług dawniejszych Praw; Officyerowie zaś rekomendowani przez WW. Podskarbich, jeżeli Sztabs-Officyerowie, to przez Najjaśniejszego KRÓLA JMci, a jeżeli Subalterni aż do Kapitanów *inclusivè* przez WW. Hetmanów patentowani będą, a Corpus Milicyi Skarbowey Koronnej z 500. ludzi według nowego Regulaminu od Komisji Wojskowej Koronnej ułożonego płacę brać będzie, nie przechodząc jednak summy ze Skarbu Rzeczypospolitej Konstytucyą 1768. na to naznaczonej; a gdzie zachodzić będą kryzrechy na Officyerów kassacyi, lub kary śmierci, na Sądy Komisji Wojskowych odeszłą, y na teży Komisji Wojskowej podług Artykułów sążeni będą. Gdy zaś Komisja Skarbowa przez większość głosów uzna potrzebę oddalenia którego Officyera, lubo bez kassacyi, Abszeyta im dawać wolno iey będzie, a na abszeytowanych miejsce wzwyż wyrażonym sposobem Officyer inny podany będzie.

10. W przypadku wykroczenia Podskarbich w Artykułach wyżej wyrażonych, Rada Nieustająca może ich napomnieć o zachowanie Praw, a gdyby trwali w swoim sprzeciwieniu się, to wykroczenie poczytane będzie *pro crimine Status*, o który zapozwani zostaną na Sądy Sejmowe.

11. *In reliquo* Podskarbiowie Wielcy zostaną się przy dawnych Prawach y Prerogatywach ich Urzędu, według Praw w Konstytucyach Sejmowych 1764. 1766. y 1768. w tym wszystkim, co się wyżej opisanym Artykułom nie sprzeciwia; co się nie ma rozumieć o Pensyach, z których terazniejszy Podskarbi W. Koronny W. Wessel, y następca pierwszy po nim być mający 120000. Flor: Polon:, a zaś po nich przyszedli Podskarbiowie W. Koronni po 60000. Flor: Polon: tylko pensyi mieć będą.

Odmiany y objaśnienia Konstytucyi 1768. co do Ustawy o Komisjach Skarbowych Obojga Narodów.

1. **K**omisja Skarbowa Koronna złożona będzie z Podskarbiego W. Koronnego Podskarbiego Nadwornego Koronnego y dziewięciu Komissarzy, trzech z Senatu, a sześciu z Stanu Rycerskiego, którzy Komissarze z Stanu Rycerskiego *per Provincias* wybrani będą, Komissarze zaś z Senatu zachowując alternatę, dwóch z Wielkiej-Polski, a jeden z Mało-Polski, drugi raz dwóch z Mało-Polski, a jeden z Wielko-Polski sposobem *in Consilio Permanenti* przepisany obierani będą, a ta alternata zaczynać się będzie teraz od Prowincyi Mało-Polskiej. Także Pisarz dawniejszy Komisji Skarbowey Koronnej U. Józef Mikorfski Podkomorzy Gostyński, dla zasług swoich *ad fata* lub *ascensum*, y Instygator Koronny *prævio præstando* na Rotę Komissarzy *Juramento*, z dołożeniem dla Pisarza na miejsce dawniejszy przyśięgi, że Dekreta y rezolucye *juxta pluralitatem, vel unanimitatem* przez siebie, lub Subalternów wiernie w Protokół zapisywać, y pensyą Pisarską kontentować się będzie, obadwa *cum voto decisivo*, Pisarz z dawniejszą pensyą Pisarską, a W. Stanisław Kraiewski terazniejszy tylko Instygator Koronny, z względu zasług swoich, z pensyą 12000. Flor: Polon: w Komisji Skarbowey Koronnej zasiadać będą.

2. Podskarbiowie Wielcy obowiązani są mieszkać przez cztery Miesiące przynajmniej pod utratą pensyi podług proporcji, która nie będzie dzielona między zasiadających Komissarzy, ale w Skarbie zostawać ma, y Komissarze podobnie do rezydowania na miejscu sążący się Komisji na Kadencyach Sądowych przez cztery Miesiące przynajmniej, tak ażeby liczba zasiadających w Komisji z pięciu *ad minimum* Osob składała się, rachując już w to jednego lub dwóch Podskarbich przytomnych, a pensye od nieprzytomnych pozostałe mają być dzielone

lone na zasiadających Kommissarzy od Rzeczypospolitey wyznaczonych, y przez nią obranych.

3. Szczegulnie w sprawach *Denegati Judicii*, *Corruptionis Judicis*, *Perjurii* & *oppressionis Civis liberi*, a to podług osobney Konstytucyi gatunek spraw wyrażonych objaśniającej, wolno będzie na Radzie Nieustalającej zaskarżać ten Sąd podobnie, iak wszystkie inne Juryzdykcyje y sprawy z takowego powodu, a *Consilio Permanenti* według przepisu iemu danego traktowane będą, podług Konstytucyi *denegatum Judicium*, *Corruptionem Judicis*, *Perjurium*, & *oppressionem Civis liberi* explikującej.

4. Zaden z obranych Kommissarzy z Stanu Rycerskiego nie może być obrany Połsem na Sejm następujący, Kommissarzami zaś tak Połowie z agitującego się Sejmu wybrani być mogą, iako też y inni, a z dawniejszych Kommissarzy trzecia część potwierdzona być może na drugie lat dwa, jeżeli większość krysek sekretnych mieć będą, toż samo ma się rozumieć o Senatorach, którzy to Kommissarze na drugie lat dwa potwierdzeni, na trzecie dwa lata potwierdzonemi, ani obranemi być nie mogą.

5. Odtąd będzie Regestr osobny w Sądach Kommissyi do spraw Cudzoziemskich ściągających się do handlu y wexlow.

6. Kommissye Skarbowe wchodzące pieniądze do ich Kasz mają najpierw oddawać, podług punktu czwartego w Departamencie o Kommissyi Woyskowej opisanego.

Jakie Sprawy w Kommissyach Skarbowych sądzone być mają.

1. **O** Depaktacye Kupcow, zwracania onychże z traktow y wzajemnie przeciwko Kupcom o pokrzywdzenie w przemyceniu Skarbu.

2. O Podatki wszelkiego rodzaju, przeciwko Szlachcie, Duchownym y Miałom, oraz *quocunque titulo* podatkującym.

3. O Kontrakty względem handlow między Kupcem, a Szlachcicem lub Duchownym zawarte.

4. O Wexle wszelkie, bez excepcyi Osob y Stanu.

5. O długi Kupieckie y Rzemieślnikow do Regestru winne przeciwko Osobom Stanu Duchownego y Swieckiego & *é converso*.

6. O miary, łokcie, y wagi, *non praesudicando* Juryzdykcyi Marszałka, w mieyscu rezydencyi Krolewskiej.

7. O skrzywdzeniu Skarbu Naszego, lub Depaktacyą przez Officyalistow naszych, o przebranie na mostach, przewozach y groblach, albo o sprzeciwienie się przez Kupcow na traktach ułożonym Taryffom, także sprawy między Kahałami, o wyłamywanie się z Parafii y Partykularzow, tudzież sprawy *ex vi inscripti fori*.

A Dekreta w takowych sprawach zapadające, od Urzędu osobie y dobrom przyzwoitego exekwowane być mają.

In reliquo zaś Kommissye Skarbowe Obojga Narodow zostawuimy przy opisie y Prawach w Konstytucyach 1764. 1766. y 1768. zawartych w tym wszystkim, co się wyżej opisanym Artykułom nie sprzeciwia.

Wyznaczenie Wielmożnych y Urodzonych Kommissarzow do Granic z Dworami Sąsiedzkimi.

Ponieważ na mocy Traktatow odgraniczenie Krajow temiż Traktatami, każdemu respective Dworowi podług konwencyi Petersburskiej nastąpić ma, więc do tego odgraniczenia za Kommissarzow Wielmożnych y Urodzonych, iako to do Granic z Dworem Wiedeńskim, z Senatu: Xięcia Antoniego Jabłonowskiego Woiewodę Poznańskiego, Antoniego Lasockiego, Kasztelana Gostyńskiego, z Stanu Rycerskiego, Xięcia Marcina Lubomirskiego, Alexandra Łętowskiego, Podczaszego Krakowskiego, Alexandra Gurowskiego Podkomorzego Gnie-

zińskiego, Gawrońskiego Podkomorzego Kamienieckiego; Z Dworem Rosyjskim z Senatu: Ignacego Twardowskiego Wojewodę Kaliskiego, Władysława Gurowskiego Marszałka Nadwornego Litewskiego, z Stanu Rycerskiego: Stefana Romera Podkomorzego Trockiego, Morykoniego Podkomorzego Wołkowyskiego, Tołoczka Woyskiego Wołkowyskiego, Bułharyna Pisarza Ziemskiego Wołkowyskiego; z Dworem Berlińskim, z Senatu: Dąbskiego Wojewodę Brzeskiego Kujawskiego, Gorskiego Kasztelana Zmuydzkiego; z Stanu Rycerskiego: Brzezińskiego Starostę Inowrocławskiego, Sokolnickiego Podczaszego Gnieźnińskiego, Gozimirskiego Woyskiego Wschowskiego, Sumińskiego Chorążego Rypińskiego wyznaczamy, y onych Przysięgą przed pierwszym in Ordine w tę Rotę: Ja N. przyięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Troycy Świętey Jedyńemu: iż od Przześwietney Delegacyi Stanow Skonfederowanych, nominowany będąc Kommissarzem pogranicznym, do ustanowienia Granic, między Państwami Rzeczypospolitey, a Dworem N. w Prowincyach zabranych, iedynie do Instrukcyi moiey informacyi osobney, y dalszych dyspozycyi od Delegacyi, lub po ustaniu iey od Rzeczypospolitey stosować się będę, y onych nie odstąpię, ani też boiaźnią, faworem, daniną, nadzieią, iakimkolwiek sposobem mnie lub przez subordynowane Osoby proponowaną, lub przyiaźnią uiąć się nie dam, y owszem publiczne dobro Oyczyzny przed oczyma mając, o iey pożytki usilnie się starać, o wszystkim, y o najmnieyszey okoliczności Przześwietną Delegacyą, a po ustaniu iey Rzeczypospolitą uwiadomić, do iey dyspozycyi referenter zachować się, y nie konkludować bez iey wyraźney woli nie będę, tak mi Panie Boże dopomóż, y niewinna Męka Jego, obowięzujemy, dla tychże samych Wielmożnych y Urodzonych Kommissarzow do granic wyznaczonych Instrukcyą następującą dajemy.

Instrukcyą Wielmożnym y Urodzonym Kommissarzom do uczynienia Granic między Dworami Wiedeńskim, Petersburskim, y Berlińskim, a Rzeczpospolitą Polską wyznaczonym, od Delegacyi przez Stany Rzeczypospolitey wyznaczoney dana.

Primo. Wielmożni y Urodzeni Kommissarze Rzeczypospolitey do rozgraniczenia z Dworami wyznaczeni, będą mieli Plenipotencyą do tego dzieła, przez Wielebnego Prezesa y Wielmożnych Marszałkow podpisaną, którą zamienią za Plenipotencyą Ichmościow Panow Kommissarzow Potencyi graniczyć mającey, iezeli ją uznają bez defektow uwłaczających powadze Najjaśnieyszego KROLA y Rzeczypospolitey, y równości z naszymi Kommissarzami. *Secundo.* Ta równość będzie zależeć na tym, zeby z strony Sąsiedzkiej wyznaczeni byli Kommissarze z Generałow-Lieutenantow, Generałow-Majorow, Chambelanow, Konsyliarzow Stanu, y Pułkownikow. *Tertio.* Wielmożni y Urodzeni Kommissarze Rzeczypospolitey powinni będą per primum in Ordine dowiadywać się u Jaśnie Wielmożnego Ministra Dworu do rozgraniczenia, z którym są wyznaczeni, w iakim czasie, y na którym miejscu znajdować się będą Kommissarze od tego Dworu, y na ten czas, y na to miejsce wybrać się y zjechać zechcą, a w przypadku, gdyby tam nie załtali Kommissarzow drugiej strony, dadzą im znać że przyiechali, y czekają przybycia Ichmościow do zaczęcia roboty. *Quarto.* To miejsce zjazdu powinno być to samo, gdzie Terminus à quo podług konwencyi Petersburskiej bydz censebitur. *Quinto.* Artykuł tey konwencyi regulującej się do granic, z Artykułem Traktatu cessionis do rozgraniczenia, o ktore rzecz, stosującym się, iako też Noty nasze, y odpowiedzi Jaśnie Wielmożnych Ichmościow Panow Ministrow Cudzoziemskich stosujące się także do rozgraniczenia, y Mappę przez Delegacyą wybraną, zabiorą z sobą Ichmość Panowie Kommissarze, y Summaryusz tego co wezmą, podpisany per primum in Ordine zostawią in manibus Wielebnego Prezesa. *Sexto.* Na miejscu Termini à quo pilnie rozpatrzą się w Mappie, y podług oznaczenia na niey Dukt prowadzić starać się będą, in ductu tam trzymając się ściśle linii prostej, gdzie granic naturalnych y Rzeki nieznaydą, tak dalece, że gdyby in linea recta przypadła Wieś, Miasto, Miasteczko, y per medium albo per partem iego granice prowadzićby trzeba, tedy bez żadnych względow in proprietarium, ciż Ichmość Panowie Kom-

missarze uczynić to tenebuntur, ale to zaraz obwarują, żeby gruntow za tę nową Granicę odeszłych, proprietario na tej stronie manenti, wolne było per omnia, tak iak przed tym zażywanie, salvis publicis oneribus Dominio directo debitis. *Septimo.* Konwencya Petersburska wspominając Rzeki, mowi o terażniejszych, to jest: iak dziś płyną, a nie iak kiedyś miały suum cursum, więc nie starych rzek, ani łożyskow widzialnych, ale rzek dzisiejszych, ściśle in ductu Wielmożni y Urodzeni Kommissarze trzymać się powinni będą. *Oktavo.* Wielmożni y Urodzeni Kommissarze Akt Graniczny ad Scripturam redigere, y żeby też samo Ichmość Panowie Kommissarze drugiey strony robili insistere mają. W tym zaś Akcie wszystkie rzeki graniczne, Wśie, Miasta, Uroczyska nad nimi leżące, do ktorey strony spectabunt specificę opisać, znaki graniczne, gdzie tego będzie potrzeba zakopać, kopiec albo wały usypać, słupy murowane, albo kamienne rozkazać wystawić powinni będą sumptu publico. *Nono.* W tym Akcie ostrzegą używanie brzegow, czyli do przejazdow, czyli do Młynow na Rzekach niespławnych, zostawiając na swoim miejscu Młyny, iak dziś stoją, na Rzekach Granicznych, y przewozy. *Decimo.* Jako to jest ostrzeżono w Traktacie Cessyi Articulo X., że in casu niezgody między Kommissarzami stron graniczących, ciż Kommissarze donieść o tej sprzeczce Delegacyi, lub po skończeniu iey Rzeczypospolitey powinni, a ta do uspokojenia iey medyacyi Jasnie Wielmożnych Ministrow drugich dwóch Dworow zażyte, tak gdyby na Granicach między Wielmożnemi y Urodzonemi Kommissarzami Rzeczypospolitey była niezgoda, y ieden, lub więcej contra sensum Pluralitatis przywiązać się do zdania Kommissarzow obcych chciał, albo quoties z naszych Kommissarzow ieden byłby różny, a sensu drugich Kollegow swoich in punctis rozgraniczenia, takowe okoliczności przez Sztafetę Delegacyi donieść potrzeba, opisawszy dokładnie o co rzecz poydzie, a Delegacya rezolwować tej trudności nie omieszką. *Undecimo.* Wielmożni y Urodzeni Kommissarze Protokół czynności swoich in forma Dyaryuszu trzymać będą, y przy rozgraniczeniu każdy do tego Protokołu in scripto zdanie swoje ręką swoją podpisane poda, a Pan Sekretarz te zdania przy Protokole konserwować będzie, który to Protokół w zakończonym rozgraniczeniu do Delegacyi comportare tenebuntur, gdzie każdy Wielmożny y Urodzony Kommissarz ex gestis Provincia rationem reddere tenebitur Delegacyi, lub po skończeniu iey Rzeczypospolitey. *Duodecimo.* Jak najczęstsze Raporty przez Poczty ordynaryjne, a w potrzebie przez Sztafety Wielmożni y Urodzeni Kommissarze o czynnościach swoich, y zgodnym lub niezgodnym postępku w nich donosić będą. Expensa zaś na te Sztafety Skarb Koronny załonić, czyli refundere powinien być. A ponieważ żadna publiczna usługa bez kosztu y znacznych nakładow byz nie może, która na własnych majątkach Obywatelow obciążać nie powinna, więc z tych okoliczności, wyżej wyrażonym Wielmożnym y Urodzonym Kommissarzom do Granic wyznaczonym, to jest: do Granic Wiedeńskich y Berlińskich każdemu Senatorowi po Złotych Polskich piętnaście tysięcy, każdemu zaś Kommissarzowi ex Equestri Ordine, do wzwyż wyrażonych Granic po Złotych dziesięć tysięcy wyznaczamy. Ze zaś Wielmożni y Urodzeni Kommissarze do Granic Rossyjskich naznaczeni, nie rownie większą podróż odprawić muszą, więc wyznaczonym Wielmożnym y Urodzonym Kommissarzom do Granic Rossyjskich, z Senatu każdemu trzydzieści tysięcy Złotych Polskich, a zaś ex Equestri Ordine każdemu Urodzonemu Kommissarzowi dwadzieścia tysięcy Złotych Polskich determinujemy. Nad to każdemu Sekretarzowi Złotych dwa tysiące pięćset, każdemu Geometrze Złotych trzy tysiące postanawiamy, których to wyznaczonych pensyi, ponieważ Wielmożny Xiążę Antoni Jabłonowski Wojewoda Poznański, y Urodzony Xiążę Marcin Lubomirski Generał-Lieutenant Woysk Koronnych, do Granic Wiedeńskich wyznaczeni Kommissarze odstępuią, y amore dobra publicznego funkcye swoje Kommissarskie o własnym koszcie odprawić oświadczają się, więc przyiąwszy te ich ofiarę z miłości Oyczyzny uczynioną, wdzięczność obywatelską, tymże Wielmożnemu y Urodzonemu Kommissarzom wyżej wyrażonym, Pensyi swoich odstępuiącym, zapisujemy.

Wyznaczenie Kommissarzow.

Ponieważ niektórzy WW. y UUr: Kommissarze do Granic z Dworami Sąsiedzkimi Konstytucyą na teraźniejszy Sejmie zapadłą, y w Księgach Grodzkich Warszawskich pod dniem 6. miesiąca Lipca w Roku przeszłym zaoblatowaną wyznaczeni, dla różnych przyczyn zjechać nie mogli, potrzeba zaś Rzeczypospolitey wyciąga tego, ażeby na inieysce nieprzybyłych y przybyć niemogących Kommissarzy inni wyznaczeni byli, które wyznaczenie y przydanie, gdy Stany Zgromadzone y skonfederowane do woli nas Krola zostawiają y oddają: więc My Krol za zgodą wszech Stanow deklarujemy, iż do Granic z Sąsiedzkimi Potencjami podług wymagającej potrzeby WW. y UUr: Kommissarzow wyznaczać, y przydawać będziemy, y na przydanie onych osobliwe Instrumenta z Kancellaryi Narodowych wydać zlecimy.

Obiaśnienie *liberae vocis, & oppressi Civis.*

Ponieważ w Stanie Republikańskim wolność Obywatelow ad Statum sposobiających się właśnie zależy *in potentia sentiendi & dicendi*, ani daru tego od Boga pozwolonego zabraniać, y odbierać nieprzytoić, więc stosując się do Konstytucyi 1669. Roku *de ratione liberae vocis* ustanowionej, y one reasumując, owszem do Execucyi przywodząc, *pro lege immutabili* mieć chcemy, że nikt *in politicis pro libero arbitrio*, & *sensu suo* choćby też nie na zjazdach publicznych *deprompto* strofowany, aggrawowany, ani do żadnych Sądow pociągany byź nie może *ullo pretextu & colore*. Gdyby zaś z takowey przyczyny, a ieszcze z potwarzą Obywatelskiej poczciwości, miał kto byź złośliwie zapozwany, tedy one-muż wolna *actio* do Sądow Seymowych teraz ustanowionych, *tanquam cum oppressore Civis liberi* pozwala się, w których to Sądach za ten występpek *contra statum* ninieyszą ustawą poczytany, siedzeniem wieży *in fundo* przez rok y sześć niedziel *redimendo caput*, a zapłaceniem 2000. Grzywien, *atque refusione damnorum*, & *litis expensarum iuramento evincendarum*, iako *calumniator*, y burzyciel spokojności Obywatelskiej karany byź ma. Luboli zaś *species oppressi civis* w Narodzie wolnym *intolerabiles*, przy obraniu Krolow Naszych dla bronienia przemocy *in Paclis Conventis* nie są przepisane wyraźnie, gdy iednak wspomniona Konstytucya 1669. Roku osobistą uciążliwość W. niegdy Lubomirskiemu Marszałkowi W. y Hetmanowi Polnemu Koron: w Sądzie umyślnie zformowanym wyrządzoną dostatecznie wyłuszczaiąc, Dekret niewinnie onegoż obarczający skasowała, a zaś Ur: Szamocki Chorąży y Poseł Ziemi Warszawskiej podobną krzywdę za zesłego W. Marszałka Koronnego w Sądzie iego sobie uczynioną, Nam przełożył, y one dwoma Dekretami przeciwnemi, iednym *irrogatarum Panarum*, iakoby za dowiedzione zarzuty, drugim *libertatis* od tychże win, *ac declarata innocentia sua* wpręcie zapadłym uczynioną oczywiście pokazał, przeto ubezpieczając na dalszy czas honory, życia, y Majątki, Obywatelow w tej Rzeczypospolitey, podobnych spraw *in aggravationem* słabszych intentować, zwłaszcza do Sądu nie-należytego zakazujemy. A ktoby się tego ważył, proceder iego za kryminał *ad opprimendum Civem* przedsięwzięty deklarujemy. Process zaś cały, y Dekreta *hoc intuitu* zapadające *pro nullis ac irritis* mieć chcemy. Owszem stronę takowę złością ludzką wymyślane wynalazki popierając *penis suprascriptis*, nadto Delatora *pena Capitis*, & *Confiscationis Bonorum*, a Sędziego w tym razie faworyzującego, y *per depravatam justitiam* do uciążliwości Obywatela przyczyniającego się, *ab iudicatione ab Officio, incapacitateque honorum* karać bez względnie nakazujemy, a to na Sądach Seymowych świeżo ustanowionych; przytym Ur: Szamockiemu Chorążemu y Posłowi Warszawskiemu, *ante hac* pokrzywdzonemu nadgradzając ubliżoną nieco reputacyą, y nieiako przez to pokrzywdzoną, *ex integro* przywroconą uznaiemy, y że ten złośliwy wynalazek, ani honorowi, ani cnotliwemu Obywatelstwu iego, żadney uymy przynosić nie powinien, mocą y Powagą Seymu deklarujemy.

Obiaśnienie *denegati Judicii, corruptionis, perjurii,* *& oppressionis Civis liberi.*

A Nayprzod co do Spraw *denegati Judicii*, *denegatum Judicium* ztąd poznane będzie. 1. Gdyby rekwirującemu w Sądach *Ultima Instantia* przez Sąd było zabronione przyjęcie wpisu. 2. Gdyby iakieżkolwiek Sady, w Kadencyi podług Prawa przypadającej Sędzia *sine ulla legali ratione* zwlec chciał, y Subdelegata na Mieysce swoje według prawa obrac niedopuscił. 3. Gdyby który Sędzia *consulto* dla zepsucia Kadencyi, lub pod czas Kadencyi dla zerwania kompletu zachorował, a *super veram infirmitatem* na naypierwszey następującej Kadencyi *hanc infirmitatem* niezaprzysiągł, tedy *non attenta infirmitate* onego, Subdelegat na mieysce chorującego Sędziego, Podśędka, lub Pisarza sposobem w Prawie opisanym obrany bydz ma, y Sady kontynuowane bydz powinny; w Grodach zaś gdyby zachorował Podstarosta, tedy na mieyscu Jego Sędziego, lub Pisarz sądzić powinien, a *in casu legalis impedimenti* na tych, tedy Starosta Subdelegata nominować ma ktorego gdyby nie nominował, na ten czas, sposobem w Prawie opisanym dla Ziemstw służącym, Subdelegat do tey iedney Kadencyi obrany będzie. 4. Gdyby komu nie przyięta była appellacya, a *Minoribus subselliis* do Trybunału a *definitiva*, o Summę więcey iak 1000. Złotych wynoszącą, wyjąwszy te Sprawy, w których prawa wyraźnie appellacyi zabroniły, tudzież nienaruszając Konstytucyi o Kredytorach y Debitorach na teraźniejszy Sejmie ustanowionej; *in criminalibus* zaś ze Szlachtą zawsze appellacya pozwolona bydz powinna, *excepto in recenti crimine*, a gdy *in criminali* ze Szlachcicem appellacya dopuszczona będzie, *pars instigans modum subsistendi delinkwentowi providere* powinna. 5. Gdyby w którym Sądzie odmieniono Regestr z Prawa do sądzenia przypadający. 6. Gdyby w którym Sądzie *suprema instantia* po skończonych kontrowersyach Sądowych, czytanie Dekretu w sprawach mniejszych *in spatio* dni trzech, a w sprawach większych *in spatio* tygodnia odmówione było. 7. Gdyby w którym Sądzie *suprema instantia* po przeczytaniu, y publikacyi Dekretu w Izbie Sądowej tenże Dekret odmieniono, przekształcono, y przeistoczono. W Sprawach zaś *corruptionis Judicis, & corruptentis*, dowody powinny bydz iasne, dokumentami wyprobowane, a *in defectu* onych inkwizycjami dostatecznie dowiedzione. Gdyby zaś Sędzia korupcyą przyjmujący, korrumpującego wydał, na ten czas *corruptus*, a *penalitate liber*, a *corruptens* karany bydz powinien *& e contra*. Podług rygoru Praw dawnych co do Spraw *commissi perjurii in re manifesta & evidenti*, wolno będzie każdemu uczynić zaskarżenie przeciwko krzywo-przysięzcy *in Consilio Permanenti*, przez Memoryał dostatecznie wyłuszczający krzywo-przysięstwo okazujące. Który Memoryał, gdy *Consilium Permanens* roztrząśnie, Sprawę z takowych powodow na Sady Seymowe odeszle, na których *non tangendo quidquam negotium principale, in quo perjurium commissum, solum crimen perjurii* poznane, osądzone, y gdy za *Crimen Status* uznane będzie, ukarane bydz powinno; gdyby zaś zadający *perjurium*, onegoż niedowiodł, tedy kary na zadającego, a niedowodzącego, takowe iakiemiby krzywo-przysięzca miał bydz karany wskazane bydz mają: Jeżeliby zaś *perjurium* dowiedzione było, a dowodzący *ex hoc perjurio* miał bydz uszkodzony, tedy *post resolutum crimen perjurii*, Sąd Seymowy Sprawę na nowo *ad Forum competens* do rozsądzania odeszle; co się nie ma sćiagać do dawnych Spraw, w których iuramenta pozapadały. Co do Spraw *oppressi Civis liberi*: takowe czyniemy ustanowienie. 1. Gdyby ktokolwiek sprzeciwiał się exekucyi Dekretow *ultima instantia ex seriis controversiis, aut post plenariam convictionem* zapadłych, y to sprzeciwienie się *armata manu* popierał. 2. Gdyby ktokolwiek bez Dekretu, y prawney konwikcyi w Sprawach Cywilnych, lub Kryminalnych sam sobie sprawiedliwość czynił, zaiazdy y inne wiolencye popełniał; *in recenti* zaś *crimine*, kryminalistę łapać, a złapanego do Sądow oddawać wolno będzie; pod Prawo zaś ninieysze Osoby za kontraktami zastawnemi dobra zaieżdżające podpadać nie mają. Takowe wszelkie zaskarżenia, a *Consilio Permanenti* na Sady Seymowe według ich ważności odesłane będą, na których Sądach, podług przepisu Praw sądzone bydz powinny; Ze zaś w W. X. Lit: za te wszystkie przestępstwa, *& abusus Officiorum*, Subsellia wszystkie imię

w Try-

w Trybunałach wszelkich, *ad instantiam Lae partis*, odpowiadają, y według Prawa odpowiadać powinny; Więc przypadki, w których dotąd *Minora Subsella* do odpowiedzi dawniejszymi Prawami *stringebantur* popełnione w Trybunałach, a Trybunały y inne *ultima instantie* Sądy na Sądach Seymowych, po roztrząśnieniu oskarżeń, y odesłaniu *per Permanens Consilium*, sądzone bydź mają, z ostreżeniem, iż zażalenie Sędziego *non invalidabit* Dekretow *ultima instantia* oczywistych, tylko *speclabit penalitatem Personae* przestępnego w Urzędzie.

Ubeśpieczenie Seymow Ordynaryinych.

Ponieważ Osoby Rady Nieustającej co dwa lata na Seymach Ordynaryinych obierane będą; Przeto chcąc mieć niezawodne Seymow Ordynaryinych doyscie, tymże Seymom Poniedziałek pierwszy po Świętym Bartłomieju, Seymikom zaś przed Seymowym na obranie Posłow, Poniedziałek pierwszy po święcie Świętej Małgorzaty Panny y Męczenniczki podług Konstytucyi 1768. wyznaczamy; który to Seym Ordynaryiny ze w Roku 1776, w czasie wyż wyrażonym pierwszy po terazniejszym Seymie przypadać będzie, deklarujemy; przed którym KROL JMc listy Cyrkularne do Senatorow wypisze, y responsa na nie Radzie Nieustającej komunikować będzie, a zniószy się z Radą Nieustającą de contentis Uniwersałow, na Seymiki Seym poprzedzić mające, też Uniwersały z Radą Nieustającą ułożone, KROL JMc wydać każe, które gdyby wydane nie były, tedy Rada Nieustająca podobne Uniwersały o Seymie Ordynaryiny donoszące wydać do Wojewodztw powinna będzie, gdyby zaś y Rada Nieustająca unikając odmiany swojej, o Seymie Ordynaryiny przez Uniwersały do Wojewodztw niedoniosła, tedy Wojewodztwa, Ziemie, y Powiaty na dzień wyżey wyrażony, Seymikom oznaczony, zechawszy się, Posłow obiorą, y onych na Seym Ordynaryiny wyszlą, którzy do czynności Prawem opisanych przystąpią.

Ustanowienie Sądow Seymowych.

ZA powszechną Stanow zgromadzonych y Skonfederowanych zgodą, do rozsądzienia Spraw Criminis Lae Majestatis & Status, juxta obloquentiam Konstytucyi tyśiąc pięćset ośmdziesiąt ósmego Roku, w punktach które terazniejszą Konstytucyą nie są odmienione, tudzież do rozsądzienia Spraw denegati Judicii, corruptionis Judicis, perjurii, ac oppressi Civis liberi, podług osobnych Konstytucyi denegatum Judicium, corruptionem, perjurium, tudzież oppressionem Civis liberi obiaśniających, Sądy Seymowe, od Seymu do Seymu do sądzienia umocowane, ustanawiamy, który to Sąd składać się będzie z całego Senatu y Ministerium, oprócz Osob z tegoż Senatu y Ministerium, tudzież z Stanu Rycerskiego ad Consilium Permanens wybranych; Osoby zaś z Stanu Rycerskiego, po złączeniu się Izby Senatorskiej z Poselską, y po obraniu całej Rady Nieustającej, na każdym Seymie Ordynaryiny z Posłow Ziemskich w liczbie Osob pięćdziesiąt czterech obierane będą Pluralitate, & per secreta vota sposobem dla Konsyliarzew Rady Nieustającej przepisany, a po obraniu swoim Jurament przed Nami KROLEM, w obecności Stanow super recte judicandum w tę Rotę: Ja N. przyśięgam Panu BOGU Wszechmogącemu w Trójcy Świętej Jedynemu, iż będąc wyznaczony do rozsądzienia Spraw Sądow Seymowym poleconych, też Sprawy podług BOGA, Prawa, sprawiedliwości, y dowodow sądzić będę, żadnemi względami, przyjaźnią, lub nienawiścią uwodzić się nie będę, na przyjaciela bogatego, lub ubogiego względu żadnego mieć nie będę, darow żadnych y obietnic na przytłumienie sprawiedliwości nie przyjmę, y we wszystkim sądzienu moim BOGA, Prawo, y sprawiedliwość za najpierwszy cel sądzienia mego mieć będę: tak mi Panie Boże dopomóż, y niewinna Męka Chrystusa Pana, wykonawszy, Jurysdykcyą swoją tu w Warszawie, w obecności Nas KROLA ufundują, po ufundowaney Regestr Spraw gatunku wyżey wyrażonego ułożą, y zaraz nicodstępnie Sprawy, jeżeli jakie będą sądzić zaczną; których to Sądow Kadencya ma się zacząć na Seymie po obraniu Sędziow, y kontynuowaną przez trzy Miesiące na Sprawy Ministrów, przez drugie trzy Miesiące na Sprawy Senatorow; a jeżeliby potym znalazła się przyczyna pozwania Ministra, czy Senatorsa na

Sądy Seymowe, na ten czas Confilium Permanens ma złożyć Sejm Extraordynaryjny, y Sąd ma się odprawiać pod temiż samemi Sędziami. Gdyby zaś na początku każdej Kadencyi Spraw do sądenia nie było, tedy do reassumpcyi następującej Kadencyi odwołane być powinny; w dalszym zaś czasie, gdyby żadnych Spraw do sądenia nie było, na ten czas Rada Nieustająca, na Niedziel cztery przed Reassumpcyą każdej Kadencyi, powinna obwieścić Sędziów, żeby się daremno nie zjeżdżali, a Jego Królewska Mość Sądy na następującą Kadencyą odwołać rozkaże; gdyby zaś w sądeniu paritas votorum, w której Sprawie stanąć miała, tedy hanc paritatem KROL Jegomość rezolwować będzie, wyławszy Sprawy Laesæ Majestatis, w których rezolucya paritatis przy pierwszym in Ordine zostanie; w każdej zaś Sprawie Sędziowie trzy razy wotować powinni, to jest: dwa razy otwarcie, a trzeci raz koniecznie per secreta vota; komplet do sądenia najmniej z Osob trzydziestu sześciu składać się będzie. W tym Sądzie żadne Dylacye, oprócz veræ infirmitatis & scrutinii brane być nie mogą, a scrutiny przed tymże samym Sądem wyprowadzone być powinny; ten więc Sąd kryminały rozsądzaący, gdy o nich kto ad instantiam Szlachcica osiadłego, osiadłość swoją karze Kryminału dostarczając mającego, w asystencyi Instygtorow Obojga Narodom ex munere officii sui czyniących, przekonany będzie, podług Praw, pod żadnym pretextem nie tłumaczyć onych, sądzić będzie winnych, podług przewinienia karać, niewinnych uwalniać, a na fałszywie o Kryminały skarżących pro pana talionis kary kryminalne, & confiscationis bonorum rozciągać, y stanowić; propozycye iakowe in ordine ad decidendam causam formowane być mają, pluralitate votorum udecydowane być powinny; od którego to Sądu, w Sprawach wyżej wyrażonych, nikogo nie wyłączamy.

Osoby do Sądow Seymowych, na Funkcye Sędziowskie tychże Sądow dnia iedenastego Kwietnia w Roku terazniejszym tyfiącznym siedmsetnym siedmdzieśiatym piątym porządkiem Woiewodztw, na Sessyi Seymowej w Jzbie Senatorskiej, za zgodą Stanow Skonfederowanych wyznaczone. Z Stanu Rycerskiego.

Z Woiewodztwa Krakowskiego.

Łętowski Podkomorzy. (Krakowscy.
Łętowski Podczaszy. (

Z Woiewodztwa Poznańskiego.

Raczyński Pisarz Wielki Koronny.
Zabłocki Pisarz Ziemski Gostyński.

Z Woiewodztwa Sandomirskiego.

Kochanowski Woyski Radomski.
Jozef Borsza Drzewiecki Komornik Poznański.

Z Woiewodztwa Kaliskiego.

Korytowski Chorąży Kaliski.
Kwilecki Kasztelan Lendzki.

Z Woiewodztwa Sieradzkiego.

Suchecki Sieradzki (Stolnikowie.
Tymowski Piotrkowski. (

Z Woiewodztwa Łęczyckiego.

Koźuchowski Podczaszy Orłowski.

Z Woiewodztwa Brzeskiego Kujawskiego.
Dąbski Chorąży Brzeski Kujawski.

Z Woiewodztwa Kiernowskiego.
Bierzyński Pisarz Ziemi Zytomirski.

Z Woiewodztwa Inowrocławskiego.
Przytułski Sędzia Ziemi Brzeski Kujawski.

Z Woiewodztwa Ruskiego.
Kruszewski Poseł Podlaski.

Z Woiewodztwa Wołyńskiego.
Drzewiecki Chorąży Krzemieniecki.

Z Woiewodztwa Podolskiego.
Drewnowski Podczaszy Łomżyński.

Z Woiewodztwa Lubelskiego.
Wnorowski Brański Podstarosta.

Z Woiewodztwa Bełzkiego.
Łuszczewski Sędzia Ziemi Sochaczewski.

Z Woiewodztwa Płockiego, y Ziemi Dobrzyńskiej.
Mioduski Sędzia Ziemi Dobrzyński.
Rościszewski Podstoli Prasnyski.

Z Woiewodztwa Mazowieckiego.
Prażmowski Sędzia Ziemi Czerski.
Szamocki Chorąży Warszawski.

Z Woiewodztwa Podlaskiego.
Siestrzewitowski Sędzia Ziemi. (Mielniccy.
Tarkowski Cześnik.

Z Woiewodztwa Rawnego.
Piekarzki Starosta Korabiowski.
Bogarko Regent Ziemi Rawski.

Z Woiewodztwa Chełmińskiego.
Frankowski Burgrabia Grodzki Warszawski.

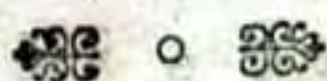
Z Woiewodztwa Malborskiego.
Zieliński Chorąży Liwski.

Z Woiewodztwa Bractanowskiego.
Kownacki Podstoli Buski.
Wielowieyski Cześnik Zydaczewski.

Z Woiewodztwa Pomorskiego.
Mniszewski Sędzia Ziemi Wyszogrodzki.
Dąbski Starosta Gostyński.

Z Woiewodztwa Czarniechowskiego.
Łempicki Starosta Rożański.

Z Woiewodztwa Gnieźnieńskiego.
Gurowski Podkomorzy Gnieźnieński.
Niezychowski.



Z Prowincyi Wielkiego Xięstwa Litewskiego.

Z Woiewodztwa Wileńskiego.

Franciszek Czyż Sędzia Ziemski. { Woiewodztwa Wileńskiego.
 Tomasz Szumski Oboźny. {
 Bogusław Dunin Tomaszewicz (Sędz: Grodz: Powiatu Braławskiego.
 Dominik Narbutt Cześnik Powiatu Lidzkiego.

Z Woiewodztwa Trockiego.

Jerzy Rodziewicz Sędzia Grodzki Powiatu Kowieńskiego.
 Michniewicz.

Z Woiewodztwa Smoleńskiego.

Chrapowicki Starosta Starodubowski.
 Marcin Szozytt Chorąży Petyoriski w Woysku W. X. Litt.

Z Woiewodztwa Nowogrodzkiego.

Antoni Tołocko Podstarosta Powiatu Wołkowyskiego.

Z Woiewodztwa Brzeskiego Litenyjskiego.

Franciszek Ursyn Niemcewicz Sędzia Ziemski Brzeski.
 Adam Skirmunt Sędzia Ziemski Piński.
 Jacek Paszkowski Koniuszy Brzeski.
 Jan Bogusław Jasiński Krayczy Kowieński.

Z Woiewodztwa Mińskiego.

Adam Linkiewicz Pisarz Ziemski Mozyński.
 Michał Pruszanowski Sędzia Grodzki Rzeczycki.
 Tadeusz Wołodkowiez Krayczy Miński.
 Jerzy Wierpsza Krayczy Rzeczycki.

Z Woiewodztwa Inflanckiego.

Jerzy Szauman Sędzia Grodzki Braławski.

Beśpieczeństwo Granic Rzeczypospolitey.

GDY MY KROL z Stanami Skonfederowanemi, na Seym terazniejszy, blisko dwa lata trwający zgromadzonemi, czynności Delegacyi od Nas do traktowania z Ministrami Trzech Dworów Sąsiedzkich, podług Aktu Limity y Plenipotencyi sub die 19. Mensis Maii Anno 1773. wyznaczoney, przed siebie przyniesione, ratyfikować tymże Aktem Limity obiecaliśmy, a jedna z najważniejszych Spraw, to jest: rozgraniczenie Państw Naszych, od trzech Państw Sąsiedzkich, Traktatami cessionis Kraiów Naszych, Nayiasniejszy Dworom Wiedeńskiemu, Peterburskiemu, y Berlińskiemu ostrzeżone, dotąd nie jest uskuteczniiona, Ratyfikacya przecięż tego rozgraniczenia, na tym Seymie nastąpić była powinna; MY KROL z temiż Stanami w terazniejszey Naszey bezsilności zostając, bez sposobu uniknienia zagrożonych Nam nieszczęśliwości, y już dosyć doświadczonych, sądziemy za rzecz przyzwoitą na dopełnienie rozgraniczenia Państw Naszych, od Państw Dworów Sąsiedzkich, Kommissarzów przez Delegacyą Naszą wyznaczonych, Plenipotencye y Instrukcyje imże dane w mocy swojej zostawiwszy, do naznaczenia inszych na miejsce tych to Kommissarzów w potrzebie y przypadku nieprzewidzianym, do odbierania od nich, o ich czynnościach, doniesieniów, do dawania rezolucyi na wynikające z Kommissarzami drugiej Strony trudności y sprzeczki: na resztę, gdyby te między niemi nie mogły być ułatwione, y potrzeba wyciągała do wezwania medyacyi dwóch Dworów z trzecim, albo jednego z dwiema, końcem uspokojenia kontrowersyi z różnego tłumaczenia tychże Traktatów wynikającej, Radzie Naszey Nieustającej zarządzenie o tym wszystkim polecić; tak iednak, żeby się tylko sensum literalem Traktatu trzymawszy, całości Granic Naszych przestrzegając, teyże medyacyi wzywać mogła, a w przypadku, żeby ta medyacya była skuteczna, lub też nie, wszelako rzecz całą do decyzji finalney plenorum Ordinum Reipublicae zostawiła.

NOTY.

N O T Y.

POnieważ podana Nota od Ministerium Naszego y Rzeczypospolitey z wyrażney woli Nas KROLA y Stanow zgromadzonych, zawierająca w sobie zaświadczenie y zażalenie zaborow nad opis Traktatow; więc mieć chcemy, ażeby taż Nota okazująca dotkliwość Stanow Rzeczypospolitey, potomności czułość okazywała, tak ta Nota, iako też odpis na nią in Volumen Praw na teraźniejszym Seymie ustanowionych inserowana była, iakoż one inserujemy w następujących wyrazach.

Note remise aux Ministres des Cours de Vienne, de Petersbourg, & de Berlin.

Tłumaczenie Noty podanej trzem Ministrom Dworow Sprzymierzonych.

Le Roi & les États de la République assemblés ayant ouï le rapport des Commissaires chargés de la demarcation des frontières, ont ordonné aux Souffignés d'adresser à LL. EE. Mrs. les Ministres des Cours alliées la présente Note, portant comme suit.

Jego Krolowska Mość y zgromadzone Rzeczypospolitey Stany, wysłuchawszy Relacyi Kommissarzow do wyznaczenia Granic, rozkazali niżej podpisanym Jasnemu Wielmożnym Jchmość Panom Ministrom Sprzymierzonych Dworow niniejszą Notę zawierającą, iako niżej.

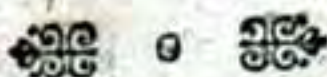
LE Roi & les États ne peuvent plus se dissimuler l'atteinte qu'on voudroit porter aux Traités de cession par l'explication forcée, qu'on leur donne à dessein, d'établir des prétentions évidemment abusives, & une détraction nouvelle des domaines de la République; Ce seroit avec la plus vive douleur, que les États se verroient menacés de ce surcroit de pertes & de malheurs, s'il ne leur restoit encore assez de confiance dans l'équité des trois Cours, pour ne pas croire le mal consommé & sans remède; mais en attendant, que justice leur soit faite; Ils croient ne devoir pas tarder d'avouer publiquement, & de confirmer solennellement (comme Ils le font par la présente Note) le refus de leurs Commission, d'adopter les propositions, qui leur ont été faites jusqu'ici; les déclarant contraires à la teneur des Traités & aux droits reconnus & garantis par Eux à la République; laquelle ne peut admettre aucune cession ultérieure au de là, de ce que prescrit la teneur expresse literale des Traités faits en Septembre 1773. & comme il paroît, que cette discussion au sujet des frontières

est

Jego Krolowska Mość y Stany nie mogą daley zdysymulować uszczerbku, który jest Traktatem cessionym zamierzany, przez explikacyą naciaganą na ustanowienie Presensyi widocznie niesprawiedliwych, y na nowe oderwanie Krajow Rzeczypospolitey; Z najwyższą boleścią widziałyby się Stany Rzeczypospolitey zagrożone, tym przymnożeniem strat y nieszczęść, gdyby im jeszcze nie zostawało tyle ufności w sprawiedliwości trzech Dworow, że jeszcze wierzyć niechęć, aby ta szkodliwość była nieodzowną y bez sposobu naprawy, lecz dopoki sprawiedliwość nie będzie uczyniona Rzeczypospolicie, Stany zgromadzone mają za powinność publicznie wyznać y solennie potwierdzić (iako to czynią przez teraźniejszą Notę) że Kommissarze Graniczni Polscy słusznie sprzeciwili się Propozycyom, które im były do tych czas czynione, przez Demarkatorów Austryackich y Pruskich, y deklarują też Stany, że te Propozycye są przeciwnie tenori Traktatow y Prawom w nich uznanym y zagwarantowanym Rzeczypospolicie, która admittere nie może żadnego ustąpienia dalszego nad przepis wyrazow y literalnych Traktatow in Septembri 1773. uczynionych, y iako się zdaie, że te roz-

(g 2)

1774.



est parvenue au point prévu par les Traités, où les parties ne pouvant convenir, la médiation de deux des Puissances alliées doit intervenir, les Souffignés ont ordre de la réclamer ici authentiquement au nom du Roi & des États.

Les États desirant recevoir la réponse de LL. EE. Mrs. les Ministres des trois Cours asés à tēms, pour pouvoir régler sur elle leurs deliberations ultérieures; les Souffignés prient instamment Mrs. dits Ministres de vouloir bien la donner au plutôt, afin qu'elle puisse être immédiatement rapportée en Diète. Varsovie le cinq Avril 1775.

Młodziejowski Eveque de Pōsn. Grand Chanc. de la Couronne.

Le Prince Czartoryski Grad Chanc. de Lithuanie.

Jean de Borch Chanc. du Royaume.

Joachim Chreptowicz Chanc. de Lithv.

R e p o n s e.

Les Ministres des Cours alliées ayant reçu la Note, qu'il a plu à S. M. le Roi & aux États assemblés de leur adresser, ont l'honneur d'y répondre, qu'ils regardent comme prématurée la supposition de l'atteinte aux Traités, dont la susdite Note paroît accuser leurs Cours, toujours portées à remplir religieusement les engagements, qu'elles contractent; Il sera aisé de puiser dans ces Traités même les lumieres nécessaires pour détruire des appréhensions, que les Ministres de Cours alliées seroient fâchés de voir répandues dans un moment, où la fin des affaires devient l'objet le plus essentiel & le plus indispensable du concert des Puissances voisines. Chaque Traité renfermant un Article, qui renvoie la résolution des démarcations à la fin des Commissions des frontières, les Souffignés s'étonnent d'autant plus de la certitude, avec laquelle la Note des États assemblés fait mention d'une infraction aux Traités, que les Commissaires des limites entre l'Empire de Russie & la Pologne n'ont pas encore commencé la démarcation,

& que

tręgnięcie względem Granic doszło do stopnia przez Traktaty same przewidzianego, gdzie gdy Strony nie będą mogły się zgodzić, medyacya dwóch Potencyj Sprzymierzonych interwenire powinna, niżej podpisani mają rozkaz domagać się autentycznie tutaj teyże medyacyi Jmieniem Jego Krolewskiej Mości, y Stanow Rzeczypospolitey.

Stany zgromadzone żądając odebrania responsu Jasn. Wielmożnych Jchmość Panow Ministrow trzech Dworow dość wczesnie, aby według niego umiarkować mogły dalsze swoie deliberacye, niżej podpisani usilnie upraszają Jchmość Panow Ministrow, żeby swoy respons chcieli dać iak naysprędzey, aby mógł być nie odwołocznie doniesiony na Seymie w Warszawie dnia 5. Kwietnia 1775.

Młodziejowski Biskup Poznański Kancel. W. Koronny.

Xiąże Czartoryski Kanclerz W. Litewski.

Jan Borch Podk. Koronny.

Joachim Chreptowicz Podk. Litt.

Tłumaczenie Responsu trzech Ministrów na Notę Ministerii de die 5. Aprilis.

Ministrowie Dworow Sprzymierzonych odebrawszy Notę Jmieniem Krola JMei y Stanow Rzeczypospolitey im podaną, mają honor odpowiedzieć: że zbyt wczesna jest suppozycya, o przestępstwie Traktatow, o ktore wspomniona Nota zdaie się obwiniać Jch Dwory, mające zawsze dobrą wolę do dopełnienia ścisłego obowiązku, które na się wzięły, łatwo będzie znaleźć w samym Traktacie dosyć oczywistości na zniesienie boiaźni, które Ministrowie Dworow Sprzymierzonych z niechęcią widzieliby rozsiane w tym samym czasie, kiedy dokończenie Interessow jest celem naywainiejszym y nieodbitym umow y trzech Dworow, każdy Traktat zawierając Artykuł, w którym rezolucya względem rozgraniczenia do zakończenia Kommissyi Granicznych jest odesłana, tym bardziey w podziwieniu zostają niżej podpisani o upewnieniu, z którym Nota Stanow zgromadzonych wspomina przestępstwo Traktatowi, że Kommissarze Graniczni między Imperium Rossyjskim y Polską nie zaczęli ieszcze rozgraniczenia, a Kommissarze innych Dworow Sprzymierzonych te rozgraniczenie po części zawiesili.

Jest

& que celle des deux autres Cours alliées est en partie suspendue.

Il est donc evident, que l'ouvrage n'étant pas parvenu à sa maturité, il est impossible de juger avec certitude de sa conclusion.

La médiation étant fixée dans les Traités à l'époque, ou tous les moyens de convenir sur le second Article des Traités auroient été épuisés entre les Commissaires reciproques, il n'échappera pas à la pénétration de S. M. & des États assemblés, qu'il est impossible aux Ministres de Puissances alliées de répondre à cet article autrement, que par les assurances les plus positives, que leurs Cours observeront à l'égard de la médiation le plus scrupuleusement, ce qui a été réglé par les Traités.

Après que les Ministres des Cours alliées ont eu l'honneur de donner à S. M. le Roi & aux États assemblés la réponse la plus satisfaisante, à la quelle la teneur des Traités & leurs instructions puissent les autoriser; ils esperent, qu'en revanche la diète assemblée ne manquera pas de coopérer au desir des Puissances Voisines, de finir les affaires au plutôt, suivant la teneur de l'Acte de limite, à l'accomplissement duquel les trois Cours attachent toute l'importance d'un Traité solennel, & dont la moindre infraction ne pourra être regardée par Elles, que comme une déclaration de guerre.

Aux objections de ceux, qui pour prolonger les affaires, alleguent l'imperfection de l'ouvrage de la demarcation, les Souffignés ont ordre de répondre: que comme la dissolution de la diète fait l'objet le plus essentiel des desirs des trois Cours, & que le sort & la tranquillité future de la Pologne dependent de l'exécution, de ce qui a été arrangé à la Delegation dans un parfait concert avec les Ministres des Puissances alliées; il ne reste de moyen plus naturel & plus convenable aux circonstances, que de charger le Conseil permanent de la conclusion des affaires des frontières avec des instructions conformes au Caractère & à la nature de cet établissement.

Jest tedy oczywista rzecz, że to dzieło nie mając jeszcze swojego kresu, nie podobna z upewnieniem sądzić o jego skutku.

Medyacya w Traktatach do tej pory jest przywiązana, kiedy już żadnego nie zostanie sposobu do zgodzenia wzajemnych Kommissarzow nad drugim Artykułem Traktatow, poznać łatwo może Król Jmć y Stany zgromadzone, że Ministrowie Potencyi Sprzymierzonych nie mogą dać inszej odpowiedzi na ten punkt, tylko iak naydokładniey upewnając, że ich Dwory zachowują iak nayściśley, cokolwiek względem medyacyi Traktatem obwarowano.

Odpowiadawszy tedy Ministrowie Dworow Sprzymierzonych Królowi Jmć y Stanom zgromadzonym sposobem nayprzyzwoitszym, ile im opis Traktatow y ich Instrukcyje dozwoliły, spodziewają się wzajemnie: że Sejm przychyli się do żądania Potencyi Sasiędzkich względem nayprędzszego zakończenia interessow podług opisu Aktu limity, do którego dopełnienia przywiązuje ważność solennego Traktatu y którego naymnieyszy uszczerbek będzie uważany przez Nie, za wypowiedzenie woyny.

Na zarzuty tych, którzy dla przedłużenia interessow przytaczają niedoskonałość rozgraniczenia, niżej podpisani mają rozkaz odpowiedzieć, że ponieważ zakończenie Seymu jest żądaniem naywiększym trzech Dworow, y że los y spokojność przyszła Polski, zależy od exekucyi tego, co jest ułożone na Delegacyi za zupełną zgodą z Ministrami Potencyi Sprzymierzonych, nie masz sposobu bardziey zgadzającego się z okolicznościami, iako zdać na Consilium Permanens zakończenie interessow rozgraniczenia z Instrukcyami przyzwoitemi gatunkowi y naturze tego ustanowienia.

Les Cours alliées s'attendent indubitablement au plus prompt accomplissement de leur demande, assurant, que la negociation avec le Conseil Permanent leur servira d'un encouragement de plus pour terminer à l'amiable les differends, qui pourront s'élever au sujet des limites. Le retardement des affaires au contraire ne produira, que des sentimens tout à fait opposés, & qui auront les effets les plus tristes pour la Pologne. Varsovie ce 6. Avril 1775.

Dwory Sprzymierzone spodziewają się nieomylnie dopełnienia najszybszego ich żądania, upewnając: że traktowanie cum Consilio Permanenti będzie nową pobudką do zakończenia amicabiliter trudności, które powstać mogą względem Granic; opóźnienie zaś nie interese ich wzбудzi tylko przeciwnie temu sentymenta które sprawiłyby najokropniejsze dla Polski skutki. w Warszawie die 6. Aprilis 1775.

B. Rewiczky, Benoit, Le B. de Stackelberg.

B. Rewiczky, Benoit, B. Stackelberg.

Wypłacenie Summ UU. Posłom, u Dworow Wiedeńskiego y Berlińskiego będącym.

NA przełożenie Wielebnego Biskupa Poznańskiego, Kanclerza Wielkiego Koronnego, o potrzebie zapłacenia Pensyi UU. Posłom Naszym y Rzeczypospolitey u Dworow Wiedeńskiego y Berlińskiego będącym, którzy nad zamiar tamie bawić obligowani są, a tym czasem dla domowych interesów do Ojczyzny wrócić pragnąc, nie mają czym nieodbitych expens zastąpić; zalecamy Skarbom Obojga Narodow, żeby servatâ proportionie dwóch części na Skarb Koronny, a jedney na Skarb Litewski, tymże UU. Posłom, każdemu po tysiąc Czerwonych Złotych wypłaciły.

Wyznaczenie Posłow do Dworow Cudzoziemskich.

GDy okoliczności teraznieysze Państw Rzeczypospolitey Naszey potrzebią niezbawnego porozumienia się z Nayaśnieyszemi Potencjami Sąsiedzkimi, y Imże sprawiedliwej troskliwości, o całość y spokojność, tychże Państw przełożenia: więc Urodzonemu Andrzejowi Ogińskiemu Wielkiemu Sekretarzowi Wielkiego Xięstwa Litewskiego do Wiednia, Urodzonemu Franciszkowi Kwileckiemu Staroście Wschowskiemu do Berlina, do sprawowania tamże Funkcyi Poselskich zaczętych, powrot niebawny zalecamy; a zaś do Petersburga na Poselstwo za powszechnym Stanow Zgromadzonych uznaniem zdatności, Wielmożnego Franciszka Xawerego Branickiego Hetmana Wielkiego Koronnego, tegoż Wielmożnego Hetmana My Krol wyznaczyszy, równie za powszechną Stanow Zgromadzonych zgodą, iemuż przyspieszenie expedyeyi z harakterem Wielkiego Posła, którego zażyte podług potrzeby, Wielmożnym Kanclerzom Obojga Narodow nakazujemy.

Powrocenie Summy Urodzonym Posłom do Dworow Cudzoziemskich y Kommissarzom do Granic wyznaczoney.

POnieważ Konstytucya Urodzonych Posłow do Dworow Cudzoziemskich wyznaczająca, wielości nadgrody tymże Urodzonym Posłom nie determinowała, a Urodzony Xiążę Poniniski Marszałek Głney Konfederacyi K. y Seymowy, wyieżdżającym Urodzonym Posłom do Dworu Wiedeńskiego, y Berlińskiego, Summę trzy tysiące Czerwonych Złotych, także niektórym Urodzonym Kommissarzom, do Granic Summę dwadzieścia pięć tysięcy Złotych Polskich, u Bankierow Warszawskich zaręczył, więc za powszechną Stanow Zgromadzonych y Skonfederowanych zgodą zlecamy Kommissyi Skarbowey Koronney, ażeby Summy wyżej wyrażone.

ne, Urodzonym Poßom do Dworu Wiedeńskiego, y Berlińskiego, tudzież Urodzonym Kommissarzom do Granic awansowane, wraz z prowizyami, Prawem udeterminowanemi, od czasu wypłacenia onych, rachować się mianem wypłaciła. Innym zaś Urodzonym Kommissarzom, do Granic wyznaczonym, ażeby Kommissye Skarbowe Obojga Narodow, podług poprzedzającej Konstytucyi, wicłość Pensyi determinującej, za rekwizycyą Ministerii wypłaciły, zalecamy.

Nominacya Osob do Departamentow woli Jego Krolewskiej Mości oddana.

POnieważ MY KROL Prerogatyw Naszych, w ustawach Rady Nieustającej mianowanych odstąpiliśmy; przeto za zgodą zgromadzonych Stanow tę uczynność Nam odwdzięczających, nominacyą Osob do Rady Nieustającej, tudzież do czterech Departamentow, iako to: Marszałkowskiego, Wojskowego, Asseßorskiego, Skarbowego Obojga Narodow, oraz do Kommissyi puszczenia Starostw Jure Emphiteutico in æquali numero z każdej Prowincyi Koronnych, woli Naszey Krolewskiej, tylko pro hac sola vice zostawujemy.

Wyznaczenie Osob *ad Consilium Permanens*, y do wszystkich innych Juryzdykcyi, do których Kommissarze na Seymie obierani być powinni.

POnieważ Stany zgromadzone Rzeczypospolitey, po ustanowieniu Rady przy Boku Naszym Nieustającej, na Nas KROLA zdać chciały pierwsze wybranie Osob do teyże Rady *ex Senatu*, *Ministerio*, & *ex Ordine Equestri*, iako też Sekretarzow dwóch do czynności w tey Magistraturze, y do Spraw Cudzoziemskich za potrzebnych uznanych, niemniej y do wszystkich inszych Juryzdykcyi, do których wybieranie Kommissarzow w Izbie Seymowej & *in plenis Ordinibus* dawniejszemi Prawami, y świeżo ustanowionym na teraźniejszym Seymie jest przepisane, więc do nominacyi wyboru Naszego przystępujemy.

Do Rady przy Boku Naszym Nieustającej.

EX SENATU.

Przewielebni w Bogu Antoni Ostrowski Biskup Kujawski y Pomorski.

Ignacy Xiąże Massalski Biskup Wileński.

Antoni Okęcki Biskup Hełmski.

Wielmożni Maciej Sołtyk Woiewoda Sandomirski.

Michał Xiąże Radziwiłł Kasztelan Wileński.

Ignacy Twardowski Woiewoda Kaliwski.

Józef Sosnowski Woiewoda Smoleński.

Ignacy Przebendowski Woiewoda Pomorski.

Antoni Xiąże Sułkowski Woiewoda Gnieźnieński.

Kaetan Hryniewicki Kasztelan Kamieniecki.

Józef Wilczewski Kasztelan Podlaski.

Symeon Szydłowski Kasztelan Zarnowski.

Szymon Dzierzbicki Kasztelan Brzeziński.

Franciszek Podolski Kasztelan Ciechanowski.

EX MINISTERIO.

Przewielebny w Bogu Andrzej Stanisław Koßka Młodzieciowski, Biskup Poznański, Kanclerz Wielki Koronny.

Wielmożni Michał Brzołtowski Podskarbi Wielki Wielkiego Xięstwa Lit.

Władysław Gurowski Marszałek Nadworny Litewski.

Alexy Xiąże Sapieha Hetman Polny Litewski.



EX ORDINE EQUESTRI.

Urodzeni

August Xiążę Sułkowski Marszałek.
 Jacek Małachowski Referendarz Koronny.
 Jan Kicki Koniuszy Koronny.
 Józef Potocki Krayczy Koronny.
 Hieronim Xiążę Sanguszko Miecznik Wielkiego Xięstwa Lit.
 Stanisław Gadomski Podkomorzy Sochaczewski.
 Hieronim Wielopolski Starosta Krakowski.
 Kasper Rogaliński Starosta Nakielski.
 Piotr Sumiński Starosta Bobrownicki.
 Józef Mniszech Starosta Sanocki.
 Franciszek Rzewuski.
 Antoni Dziekoński Stolnik Wołkowyski.
 Jerzy Marcin Xiążę Lubomirski.
 Michał Bułharyn Pisarz Ziemski Wołkowyski.
 Maksymilian Xiążę Woroniecki Podkomorzy Nadworny J. K. M.
 Ignacy Kurzeniecki Sędzia Grodzki Piński.
 Mateusz Zyniew Starosta Berznicki.
 Justynian Szczyt Kasztelan Inflancki.

SEKRETARZE.

Urodzeni. Andrzej Ogiński Sekretarz Wielkiego Xięstwa Litewskiego ,
 do czynności Rady Naszey Nieustającej.
 Jacek Ogrodzki Sekretarz Koronny.
 do Spraw Cudzoziemskich.

Którą to Radę w dzień dziewiętnasty teraźniejszego Miesiąca Kwietnia , to
 jest we Środę po Świętach Wielkonocnych zacząć zechcemy.

Do Kommissyi Juryzdykcyi Marszałkowskich Obojga Narodow.

DO KORONNEY EX SENATU.

Wielmożni Tadeusz Lipski Kasztelan Łęczycki.
 Kazimierz Wykowiki Kasztelan Wyszogrodzki.

EX ORDINE EQUESTRI.

Urodzeni. Szczesny Gorzki Podstoli y Podstarosta Grodzki Warszawski.
 Franciszek Szymanowski Cześnik Rawski.
 Maciej Sobolewski Pisarz Ziemski y Grodzki Warszawski.
 Antoni Biełkierski Podkomorzy Nadworny J. K. Mci.

DO LITEWSKIEY EX SENATU.

Wielmożni Tadeusz Ogiński Woiewoda Trocki.
 Jan Chodkiewicz Starosta Zmudzki.

EX ORDINE EQUESTRI.

Urodzeni Józef Ważyński Podkomorzy Oszmiański.
 Stefan Romer Podkomorzy Trocki.
 Józef Jeleński Sędzia Grodzki Trocki.
 Kazimierz Jabłoński Woytki Nowogrodzki.

Do Kommissyow Woyzkowych Obojga Narodow.

DO KORONNEY EX SENATU.

Wielmożny Adam Łącki Kasztelan Sandomirski,

EX ORDINE EQUESTRI.

Urodzeni Józef Mierzejewski Strażnik Polny Koronny.
 Franciszek Xiążę Sułkowski Generał - Lieutenant.
 Józef Wodzicki Generał-Adjutant J. K. Mci.
 Antoni Sieraszewski Poseł Województwa Kaliskiego.

DO LITEWSKIEY EX SENATU.

Wielmożny Józef Nieśiołowski Woiewoda Nowogrodzki.

EX ORDINE EQUESTRI.

Urodzeni Jan Suchodolski Podkomorzy Mściławski.
 Józef Narbutt Chorąży Lidzki.
 Józef Jelski Chorąży Grodzieński.
 Jerzy Xiążę Radziwiłł Podkomorzyc Litewski.

Do Sądów Naszych Zadwornych albo Assessoryi Obo-
 ga Narodow.

DO KORONNEY EX SENATU.

Wielmożni Jakub Przebendowski Kasztelan Elbląski.
 Andrzej Święcicki Kasztelan Połaniecki.

EX EQUESTRI ORDINE.

Adam Lasocki Stolnik Sochaczewski.
 Adam Zakrzewski Podstoli Kaliski.
 Alexander Szembek Woiewodzie Inflancki.
 Felix Mikorski Sędzia Ziemski Gołtyński.

DO LITEWSKIEY EX SENATU.

Wielmożni Adam Brzołowski Kasztelan Połocki.
 Józef Bystry Kasztelan Brzeski Litewski.

EX ORDINE EQUESTRI.

Urodzeni Ignacy Strawiński Podkoniuszy Wielkiego Xięstwa Litewskiego.
 Jerzy Białopiotrowicz Łowczy Lidzki.
 Gutakowski Podkomorzy Nadworny J. K. Mci.
 Malczewski bywszy Sekretarz Seymowy Litewski.

Do Kommissyi Skarbowych Oboyma Narodow.

DO KORONNEY EX SENATU.

Wielmożni Antoni Xiążę Jabłonowski Woiewoda Poznański.
 Bazyli Walicki Woiewoda Rawski.
 Jan Chryzostom Kraiewski Kasztelan Raciążki.

EX EQUESTRI ORDINE.

Urodzeni Fryderyk Moszyński Referendarz Wielkiego Xięstwa Litewskiego.
 Józef Radzicki Podkomorzy Zakroczymski.
 Waleryan Piwnicki Miecznik Ziem Pruskich.
 Walenty Sobolewski Łowczy Warszawski.
 Michał Mniszech Podkomorzyc Litewski.
 Adam Łoyko Podkomorzy Nadworny J. K. Mci.

Ze ta Kommissya w Warszawie odprawiać się powinna, y nieustanne są iey
 czynności, więc natychmiast, iak prędko Regestr dopiero wyznaczonych do niey
 Osob do Grodu podany będzie, Wielmożny Podskarbi po wykonaniu przez siebie,
 y nieprzyjętych Kommissarzow, oraz Urodzonych Kraiewskiego Instygatora Ko-
 ronnego



ronnego, Mikorskiego Podkomorzego Gołtyńskiego Pisarza *cum voto decisivo*, Kommissyi teyże Rotę w Prawie przepisaną, razem czyli osobno przez każdego w tymże Grodzie przysięgi, Sessyą do ufundowania Juryzdykcyi swoiey złożyć ma.

DO LITEWSKIEY EX SENATU.

Wielmożny Jozef Prozor Kasztelan Witebski.

EX ORDINE EQUESTRI.

Urodzeni Jerzy Leparski Podkomorzy Upieński.
Marcin Oskierko Marszałek Oszmiański.
Konstanty Jeleński Podkomorzy Mozyrski.
Jan Wołkowycki Podkomorzy Grodzieński.
Kazimierz Stypański Sędzia Grodzki Lidzki.

Do Kommissyi Emfiteutycznych Obojga Narodow.

DO KORONNEY EX SENATU.

Wielmożni Andrzej Moszczeński Woiewoda Jnowrocławski.
Maciej Lanckoroński Woiewoda Bracławski.
Michał Grocholski Kasztelan Bracławski.

EX EQUESTRI ORDINE.

Urodzeni Piotr Ożarowski Pisarz Wielki Koronny.
Kazimierz Krasński Obożny Koronny.
Franciszek Miaskowski Starosta Gnieźnieński.
Stanisław Karwowski Stolnik Biski.
Michał Pikarski Stolnik Rawski.
Ignacy Chołoniewski Starosta Kołomyjski.

DO LITEWSKIEY EX SENATU.

Wielmożni Konstanty Plater Kasztelan Trocki.
Jozef Soffohub Woiewoda Witebski.
Rafał Jeleński Kasztelan Nowogrodzki.

EX ORDINE EQUESTRI.

Urodzeni Ignacy Potocki Pisarz Wielki Litewski.
Alexander Tyszkiewicz Pisarz Wielki Litewski.
Dominik Alexandrowicz Koniuszy Litewski.
Kazimierz Wolmer Sędzia Ziemski Grodzieński.
Bernard Szwykowski Stolnik Trocki.
Klimanowski.

Te Kommissye Emfiteutyczne początek swoy wzięść powinny, iak prędko od Kommissyi Skarbowey Koronney Koronna, od Litewskiej Litewska uwiadomienie odbiorą, że są Dobra wakujące, które in Emphiteum oddane być mają.

Do Kommissyi, która długi Rzeczypospolitey likwidować ma.

EX SENATU.

Jaśnie Wielmożny Jerzy Mniszech Kasztelan Krakowski.
Wielmożni Wacław Rzewuski Woiewoda Krakowski.
Ludwik Dąbski Woiewoda Brzeski Kuiański.
Jozef Podolski Woiewoda Płocki.
Jozef Xiążę Radziwił Woiewoda Miński.
Jozef Tyszkiewicz Kasztelan Mściwowski.

Jako od Tronu J. K. Mci Nominacya była, podług wyżej wyrażonego Rejestru zeznać w Warszawie die Undecima Aprilis, millesimo, septingentesimo, septua-

septuagesimò, quintò. Młodzieciowski B. P. K. W. K. manu propria. Kommissarze do Sądów Naszych Zadwornych, Assessorskie nazwanych, Obojga Narodow na Regestr, y czas do Spraw Grekow - Nicunitow, y Dyssydentow w Ordynacyi Naszey przepisany.

DO ASSESSORYI KORONNEY.

Urodzeni Paweł Grabowski Starosta Czechowski.
Jan Malicki Pułkownik w Woysku Koronnym.
Karol Kurnatowski.
Michał Ziemęcki.
Adam Bronikowski.
Stanisław Ożarowski.

DO LITEWSKIEY.

Urodzeni Michał Kończal.
Jan Glinński Obersztyleytnant.
Szreter.
Władysław Wołk.
Jakub Gruszeński Starosta Spigulski.
Przyłanowski.

Od Tronu także wyżey wyrażeni Kommissarze *pro hac vice* nominowani byli, *ex quo* Kadencya Sądów Jego Krolewskiej Mości Assessorskich w Maiu przypada, iest bliska, a ten Mieściec do Spraw wzmiarkowanych iest wyznaczony, aliás przez Reskrypt Jego Krolewskiej Mości nominowani bydz mieli. Młodzieciowski B. P. K. W. K. manu propria.

Dochody Skarbowe Obojga Narodow.

Ponieważ nieodbite potrzeby Rzeczypospolitey wyciągają tego, ażeby dochody Skarbowe Obojga Narodow, tak na przyzwoite opatrzenie dochodami Nasz KROLA, iako też na zapłacenie Woyska liczbę aż do 30000. wynoszącego, tudzież na zapłacenie expens Cywilnych osobną Tabellą zarejestrowanych, które na terażniejszym Seymie ustanowione będą, pomnożone były; Więć dochody Skarbowe Obojga Narodow, aż do trzydziestu trzech millionow, teraz ustanowić pozwalamy, umnieyszenie zaś onych przysłym Seymom zostawuemy. A że w czasie terażniejszym bydz wiadomo nie może, ieżeli rodzaje podatkowania na terażniejszym Seymie ułożone, Summę trzydziestu trzech millionow wyniosą, y na założone expensa wystarczą; Więć za powszechną Stanow zgromadzonych y Skonfederowanych zgodą postanawiamy: iż gdyby sposoby podatkowania na terażniejszym Seymie ułożone trzydziestu trzech millionow Złotych Polskich złożyć nie miały, tedy lubo Aktem Osobnym Seymu traktatowego 1768. ustanowienie Podatkow y powiększenie Woyska inter Materias Status policzone unanimitate na Seymach walnych decydowane bydz mogą, jednak *pro hac sola vice & in eo casu*, ustanowienie lub odmienienie rodzajow podatkowania na przysłych Seymach wolne Stanom Rzeczypospolitey zostawuemy, ostrzegając: iż Materya ta względem powiększenia Podatkow Rzeczypospolitey do trzydziestu trzech millionow na przysłych Seymach pluralitate decydowana bydz może, bez naruszenia wzwyż wspomnionego Prawa.

Intraty Krolewskie.

Gdy Stany Skonfederowane zgromadzone na Seym terażniejszy, zapatrując się na to, że przez Traktaty ustąpionych części Państw Rzeczypospolitey, trzema Sąsiedzkim Potencyom, przy dwóch tylko millionach intraty, tak w Dobrach Stołowych w Polsce y Wielkim Xięstwie Litewskim, iako w inszych do Korony przywiązanych, dochodach zostaliśmy, w nadgrode intraty nierownie znaczniejszy, y na utrzymanie Powagi Tronu, cztery milliony, a na dwa tyś-

oc ludzi ad custodiam Nostri od Nas samych dependować mające, milion Złotych Polskich, tak żeby cały Fundusz Stosu Krolewskiego siedm milionow uczynił, ofiarować Nam raczyły. Przeto My Krol będąc dalecy od powiększenia z przyczyny Naszey Podatkow publicznych, chętnieśmy tę ofiarę przyjęli, y siedmiu millionami co rok, na ktore Fundusz niezawodny, do tego co posiadamy, pięć millionow wynoszący, obmyślony bydz ma, kontentować się obiecujemy.

Podymne Generalne.

Sprawiedliwość wymaga, aby wszyscy Obywatele rowne w przykładaniu się do Dobra publicznego ponosili ciężary; dla czego znosząc Podatek Pogłównego y Podymnego dawnego, iako nierowny, a ztąd mało importujący, postanawiamy; aby z wszystkich Miast, Miasteczek, y Wsiow Krolewskich, Duchownych, Ziemskich, y Mieyskich, oprócz szczególnie tylko, w nich będących Klasztorow Mendicantium, iako są Kapucyni, Bernardyni, Reformaci, y Bonifratelli, ktorzy z mieszkań swoich, w ktorych się same Zakonne mieszczą Osoby, płacić nie będą, Podatek Podymnego był płacony, a dla iego wymiaru sprawiedliwego następująca czyni się Klasyfikacya: Miasto Warszawa. 1mo. Miasta większe są Krakow, Poznań, y Wschowa. 2do. Miasta mnieysze są, ktore rząd Mieyski utrzymują, y więcej nad trzytę kominow nie mają. 3tio. Miasteczka mają się rozumieć te, ktore samym się rolnictwem bawią, y mniej iak trzytę kominow liczą. Pomiedzy Miastami naypierwsza kładzie się Warszawa, w ktorey Podymne następującym sposobem płacone będzie. 1mo. Zamki, Pałace, y Klasztory od komina każdego płacić powinny po Złotych szesnastu. 2do. W okręgu tegoż Miasta y na Przedmieściach pryncypalnieyszych, gdzie handel, y sklepy Kupieckie znajdują się, z Domow murowanych wszelkich, od każdego komina nad dach wyprowadzonego Złotych piętnastu. 3tio. W tychże samych miejscach z Domow w Pruski mur y drewnianego, od każdego iako wyżej komina Złotych czternastu. 4to. W innych zaś Przedmieściach, gdzie handlu y sklepow Kupieckich nie masz, z Domu murowanego, od każdego, iako wyżej komina, Złotych dziesięć. 5to. W tychże samych miejscach z Domow w Pruski mur y drewnianego od każdego komina Złotych dziesięć. 6to. Z każdego Domu na Przedmieściach w Pruski mur y drewnianego Złotych ośm. 7mo. Z każdego Domu nad Wisłą na płaszczyznach wylewom wody podlegających wystawionego, od każdego komina w Warszawie Złotych sześć. W innych zaś Miastach większych w okręgu ich y na Przedmieściach pryncypalnieyszych, gdzie handel, y sklepy Kupieckie znajdują się, z Domow murowanych wszelkich od każdego komina nad dach wyprowadzonego kurzącego się, płacić mają na Rok po Złotych dwanaście. W tychże samych miejscach z Domu w Pruski mur y drewnianego od każdego komina, iako wyżej, nad dach wychodzącego na Rok Złotych ośm. W innych zaś Przedmieściach, gdzie handlu y sklepow Kupieckich nie masz, z Domu murowanego od każdego, iako wyżej, komina lub dymu na Rok po Złotych ośm. Z Domu w Pruski mur y drewnianego od każdego, iako wyżej komina nad dach wychodzącego na Rok po Złotych sześć. W Miastach mnieyszych y z Przedmieściami pryncypalnemi z Domow murowanych wszelkich od każdego komina, lub dymu na Rok po Złotych ośm. Z Domow Pruskiego muru y drewnianych od każdego, iako wyżej komina lub dymu na Rok po Złotych sześć. W tychże Miastach na innych Przedmieściach z Domu murowanego, od każdego iako wyżej komina lub dymu na Rok po Złotych sześć. Z Domu Pruskiego muru y drewnianego od każdego komina, lub dymu na Rok po Złotych cztery. W Miasteczkach z wszelkich Domow y Budynkow od każdego, iako wyżej, komina lub dymu na Rok po Złotych cztery. Co do Wsiow, te na dwie Klasy podzielamy; do pierwszej Klasy należeć będą: Woiewodztwa, Ziemie, y Powiaty następujące. Woiewodztwo Krakowskie, Woiewodztwo Poznańskie, Woiewodztwo Sandomirskie, Woiewodztwo Kaliskie, Woiewodztwa Sieradzkiego Ziemia Wieluńska, Powiat Ostreszowski, y poł Powiatu Sieradzkiego w polach, Woiewodztwo Inowrocławskie, Woiewodztwo Wołyńskie, z Powiatem Włodzimirskim y Krzemienieckim, po Miasto Krzemieniec od Buga, Woiewodztwo Podolskie, Woiewodztwo Lubelskie, Woiewodztwo Płockie,

ckie, Woiewodztwa Podlaskiego Ziemia Drohicka y Bielska, Woiewodztwo Gnieźnieńskie, w ktorey Klasye pierwszej wyżej wyrażoney, od każdego komina nad dach wyprowadzonego, a gdzie nie masz komina, od każdej chałupy aktualnie mieszkalney, tudzież od każdego komina w Zamkach, Pałacach y Dworach płacić się będzie po Złotyeh siedm na Rok, od ktorey płacy browary po Miastach, kuźnie Kowalskie, hozdownie do suszenia słodow, y cegielnie na wsiach excypowane bydź mają. Do drugiey Klasy kładą się Woiewodztwa, Ziemie, y Powiaty, niżej następujące: Powiat Lelowski, Powiat Chęciński y Opoczyński, Powiat Koninowski, reszta Woiewodztwa Sieradzkiego, to jest druga połowa Powiatu Sieradzkiego, oraz Powiaty Szatkowski, Piotrkowski, y Radomski, Woiewodztwo Łęczyckie, Woiewodztwo Brzeskie Kujawskie, Woiewodztwo Kijowskie, Ziemia Dobrzyńska, reszta Woiewodztwa Ruskiego, to jest Ziemia Chełmska, y Powiat Krasnostawski, Powiat Łucki, y reszta Woiewodztwa Wołyńskiego, tudzież całe Polecie Wołyńskie, Ziemia Łukowska, Ziemia Zawskrzyńska, oraz Powiaty Skrzyński, Mławski, Niedzborowski, y Sierpski, Woiewodztwo Mazowieckie, Powiaty Mielnicki, Brański, Tykociński, y Surawski z ich Parafiami, Woiewodztwo Rawskie, Woiewodztwo Bracławskie, Powiat Gnieźnieński. W ktorey to drugiey Klasye od każdego komina nad dach wyprowadzonego, a gdzie nie masz komina, od każdej chałupy aktualnie mieszkalney, tudzież od każdego komina w Zamkach, Pałacach, y Dworach płacić się będzie po Złotyeh pięć na Rok, a od tej płacy browary po miastach, kuźnie Kowalskie, hozdownie do suszenia słodow, y cegielnie na wsiach uwalniamy. Przyłączone zaś kominy do iednego komina nad dach wyprowadzonego, za ieden komin w obydwóch Klasyach rachowane bydź mają: Dwory, Pałace, y Zamki do mieszkania niezdatne od tej płacy excypowane bydź mają. A gdy od każdego komina nad dach wyprowadzonego podatek Podymnego postanawiamy; Przeto Summę całą podatku z wielości kominow y dymow wieyskich wypadającą, każdy Pan w swoiey wsi tak między podanych y osadnikow każdej wsi rozłożą, aby z nich, który więcej roli trzyma, więcej, a który mniej roli posiada, mniej na podatek przykładal się, y tak całą Summę z całej wsi w proporcji dymow przypadającą, ciż Panowie Dziedzice, czyli innego prawa Posseſsorowie, do Skarbu importować będą. Taryffę podatku Podymnego w Mieście Warszawie przez Oficjalistow Skarbowych, ktorych Kommissya wyznaczy; w innych zaś miastach większych y mnieyszych Regeſtra tegoż podatku przez Magistraty respective każdego miasta, w miasteczkach przez Posseſsora lub Ekonoma z dwoma mieszczanami czyli gospodarzami, we wsiach zaś przez Posseſsora lub Ekonoma przy dwóch Kmieciach czyli Rolnikach wiary godnych, a gdzie tylko Szlachta znajduje się, tedy z między nich przez dwóch Sąsiadow na to wybranych w czasie przez Kommissyą Skarbu Koronnego Uniwersalem wyznaczonym, sporządzone mieć chcemy, z ktoremi to rejestrami domow, y w nich znajdujących się kominow, y dymow, Magistraty miast przez dwóch z pomiędzy siebie delegowanych; a zaś Dziedzice y Posseſsorowie miasteczek y wsiow albo ich Kommissarze, czyli Ekonomowie sami in persona y z przybranemi sobie dwiema wiary godnemi, z każdego miasteczka y wsi gospodarzami, w czasie przez Uniwersal Kommissyi Skarbu Koronnego wyznaczonym, w Grodzie proprii Districtus stanąć powinni, y rzetelnie spisanie Regeſtru przez siebie podanego, rotą przez Kommissyą Skarbową przepisaną, przed Regentem każdego Grodu respective albo Susceptantem, w przytomności znajdującego się tam na ten czas z dyspozycji teyże Kommissyi Skarbowey Oficjalisty Skarbowego zaprzyśiądz mają. Co wszystko tak Magistraty miast, iako y Posseſsorowie miasteczek y wsiow, w wyznaczonym czasie wykonać mają bez wszelkicy wymowki, tak co do spisania Regeſtrow, iako y do zaprzyśiężenia onych pod karą dwunastu Niedziel więzy, y trzech tysięcy grzywien, do Skarbu Koronnego przez sąd Kommissyi Skarbu Koronnego ad instantiam Instygatora sądowego wskazać mianą. Z takowych zaprzyśiężonych Regeſtrow Oficjalista Skarbowy z Regentem lub Susceptantem Grodzkim Taryffę ułożą, y wraz z podanemi y zaprzyśiężonemi Regeſtrami do Kommissyi odeszłą, podług ktorych Taryff, podatek ten Podymnego do poblizszych Komor bez żadney opłaty kwitowego, płacony bydź ma dwiema ratami, Marcową y Septembrową, zaczynając od Raty Septembrowey, co się ma rozumieć o wypłaceniu wszystkich podarkow, procz

Cła generalnego, Cła od soli, y Papieru Stęplowanego, które exekucyą brać powinny po zakończonym Seymie, y publikacyi Prawa, a za wniesieniem tej Raty Septembrowey Podymnego, już Pogłównego na tęż Ratę Septembrową Roku terażniejszego, y w dalsze lata Woiewodztwa, Ziemie, y Powiaty płacić nie będą powinny. Ustanawiamy przytym, iż połowa intrat Skarbu Koronnego ze wszelkich proveniencyi, do Skarbu Rzeczypospolitey wchodzących, odtąd aż do Raty Septembrowey w Roku terażniejszym tyśiąc siedmset siedmndziesiątym piątym przychodzący, ma być przez Kommissyą Skarbową na Woysko obrocona, y do Kassy Woyskowej oddawana. Druga zaś połowa proveniencyi odtąd aż do Raty Septembrowey na wypłacenie Nam Krolowi, y Stanowi Cywilnemu obrocona będzie, po wniesciu zaś Proveniencyi z Raty Septembrowey w Roku terażniejszym tyśiąc siedmset siedmndziesiąt piątym & in subsequens po nich idących Rat, tak generalnego Podymnego, tudzież Czopowego generalnego z miast y miasteczek, iako też innych podatkow na terażniejszym Seymie ustanowionych, wszystkie Proveniencye z podatku generalnego Podymnego, y generalnego z miast y miasteczek Czopowego, przez Kommissyą Skarbową Koronną odbierane, do Kassy Kommissyi Woyskowej Koronney oddawane będą, bez najmniejszego na inne wydatki uszczuplenia onych. A My Krol nie excypuiąc na Nas żadnego rodzaju podatku z Kassy generalney Proveniencyi, y wszelkich Intrat Skarbu Koronnego, procz wzwyż wyrażonych Woysku naznaczonych przed wypłatą Stanowi Cywilnemu dwoma Ratami trzy milliony trzykroć trzydzieści trzy tyśiące trzydzieści trzy Złotych, groszy dwadzieścia Polskich odbierać będziemy; w stanie zaś Cywilnym, ażeby Departamenta po nas Krolu nayprzod zapłacone były, ustanawiamy. Zlecamy zatym Kommissyi Skarbowey Koronney, aby Uniwersał w tej mierze wydała, y do należytey Exekucyi to Prawo przywiodła, Rotę przyfiąg spisuiącym Regestra przepisała. Czas w którymby spisanie Regestrow działane y zakończone było, tudzież w którymby w Grodach zaprzyśiężenie onych nastąpiło, wyznaczyła; ktorey to Kommissyi moc dаемy, wszelkie ztąd zachodzące trudności ułatwiać, Taryffy weryfikować, która weryfikacya od czasu wniesionej Septembrowey Raty do Skarbu Koronnego, do Roku tylko trwać ma, a pod tę weryfikacyą nie mają podpadać kominy po zaprzyśiężonej Taryffie przybyłe, za uwiadomieniem o nierzetelney Taryffie, nowe Lustracye wyznaczać, y karę po Rok wieży y sześć tyśięcy Grzywien, za nierzetelne spisanie Regestrow, y utaienie w Miastach, Miasteczkach y wsiach kominow lub dymow na tych, ktorzy one spisywać y zaprzyśięgać będą, ad instantiam Instigatoris rozciągać. A gdyby Miasto, Miasteczko lub wieś, w większey połowie zgorzały, albo Obywatelow, lub poddanych większa połowa wymarła, w takowych przypadkach tylko za poprzedzającą od Kommissyi inweſtygacyą y dowodem, allewiacyą w rzeczonym Podymnym, do lat trzech Kommissyi Skarbowey czynić y ten deces z Summy na expensa extraordinaryine wyznaczoney zastępować dozwalamy.

Zniesienie Hyberny w Dobrach Krolewskich.

Podatek Hyberny z Dobr Krolewskich dotąd używany, a przez to, że od stu pięciudzieſiat lat nowo nie był zlustrowany, gdy się stał niesprawiedliwym y uciążliwym, odtąd in toto znosiemy, a na to miejsce dobra Nasze Stołowe Krolewskie choć późnię prawem Emfiteutycznym puszczone będą, do podatku Podymnego, połową ten co w dobrach Dziedzicznych ustawa Seymu terażniejszego jest ułożony, podwyższając, obowięzujemy; tak dalece, ażeby w pierwszej Klasie Woiewodztw gdzie dobra Ziemskie Dziedziczne, siedm Złotych Polskich od komina, lub dymu, tam dobra Stołowe y Krolewskie dzieſięć Złotych Polskich y puł, a w drugiej Klasie Woiewodztw gdzie dobra Ziemskie Dziedziczne pięć Złotych Polskich od komina, lub dymu, tam dobra Stołowe y Krolewskie siedm y puł Złotych Polskich rocznie do Skarbu Koronnego we dwóch Ratach, Septembrowey y Marcowey importować powinny, nie excypuiąc od tegoż podatku tych Krolewszczyzn y Starostw, które przedtym Hyberny niepłaciły, dobra zaś po jezuitach które ex natura Bonorum Terreſtrium okazują się, od tego podatku wyłączaamy, podług Konſtytucyi tyśiąc siedmset siedmnaſtego, a aukcyą tego podatku

tku do Podymnego generalnego przyłączona, wraz z Podymnem generalnym, na fundusz dla wojska Koronnego obrocona być powinna, że zaś ten podatek pól Podymnego na miejsce Hyberny po Krolewskich jest ustanowiony, a Hyberny Dwory w dobrach Krolewskich nieplacify, więc y teraz Dwory po wszelkich dobrach Krolewskich od tego podatku uwalniamy.

Starostwa y Krolewszczyny.

Gdy w ustawach Nieustaięcy przy Boku Naszym Rady, odstępując szafunka wszelkich Krolewszczyn, y Starostw, warując aktualnych oboicy pól Possessorow uprzywilejowane do śmierci Possessye, one na użytek y potrzebę publiczną z największym dobrem dla kraju, y za zdaniem Naszym obrócić przyrzekliśmy; Przeto dopełniając tak zbawiennego dobru Narodowemu Prawa; a w konieczney pomnożenia dochodow publicznych potrzebie ochraniając, ile być może, Powszechność od ciężaru podatkowego, wszystkie Starostwa y Krolewszczyny, inne dobra Krolewskie, pod wszelkim imieniem, lub do iakiegokolwiek Urzędu przywiązane prawną Possessyą zostające Dzierżawy, Osiedłości, Osady, Grunta, w Koronie będące, odtąd pułtory kwarty, iaka przed Lustracyą, tyśiąc siedmset sześćdziesiątego piątego, ustanowiona była, w zwyczajnych Ratach płacić będą, potrąciwszy, co podług teyże Lustracyi, tyśiąc siedmset sześćdziesiątego piątego, w ustąpione kraie odpadło, a do intraty Starostwa lub Krolewszczyny ktorey należało. Po śmierci zaś każdego uprzywilejowanego teraz Possessora cuiuscunque tituli Krolewszczyny, te wszystkie zaraz Jure Emphiteutico per plus offerentiam następującym sposobem, y kondycjami na czynsz pewny, y bezpieczny dla Rzeczypospolitey na pięćdziesiąt lat puszczane będą. Primo Będą na każdym Seymie per vota secreta sposobem dla Osob Rady Nieustaięcy y innych Departamentow przepisany, ustanowione dwie Kommissye, iedna dla Korony, druga dla Wielkiego Xięstwa Litewskiego, ktore aż do drugiego Seymu moc mieć mają, nadania takowych kontraktow Emphiteutycznych. Secundo Te Kommissye, iedna dla Korony, druga dla Wielkiego Xięstwa Litewskiego ustanowione, składać się będą, iako to: w Koronie z dwunastu Kommissarzy, to jest: z czterech ex Senatu, vel Ministerio, a z ośmiu ex Equestri Ordine, w Litwie zaś z dziewięciu Kommissarzy, trzech ex Senatu aut Ministerio, a sześć ex Equestri Ordine, ktorzy bez żadney pensyi służąc, inney nadgrody mieć nie będą, iak titulo Rękawicznego, ieden od sta, od kapitału wypadającego z kontraktu Emphiteutycznego, to jest: że gdyby na przykład Krolewszczyna podana była na czynsz, pięć tysięcy Złotych Polskich rocznie, a przeto dzieśc tysięcy Złotych Polskich wartość otrzymujący powinni płacić Kommissyi tyśiąc Złotych Polskich przy odebraniu Kontraktu, ta zaś nadgroda tylko między przytomnych na każdej licytacji Kommissarzow podzielona być ma, wszyscy zaś przysięgę podług Roty następującej wykonają. „Ja przysięgam Panu Bogu &c. że na funkeyi Kommissarza do rozdawania Krolewszczyn, Jure Emphiteutico sprawię się według przepisu Konstytucyi Rzeczypospolitey, Krolewszczyny in Emphiteusim dawać dysponujący, żadnym faworem dla kogożkolwiek uwodzić się nie będę, ale iedynie Dobro Rzeczypospolitey mając przed oczami, tego do rzeczzonego Prawa Emphiteutycznego domieszczę, kto największy intraty roczney do Skarbu Rzeczypospolitey ofiarować będzie, y kto Pignus sufficientens rzetelnie okaże. Tak mi Panie Boże dopomóż y niewinna Męka Chrystusa Pana &c. Obowiązani będą na każdym Seymie sprawę z czynności swoich do Kommissyi Skarbu Koronnego, y Woyskowej oddawać. Tertio Post Fata zatym każdego uprzywilejowanego teraz Possessora, Kommissya Skarbowa Koronna w Koronie, a Litewska w Litwie Lustratora przysięgłego do wakującej Krolewszczyny wyszle. A wyśłany Lustrator obowiązki Konstytucyą tyśiąc siedmset sześćdziesiąt czwartego na Lustratorow włożone iak najistotniey zachowując, y we wszystkim Lustracyą tyśiąc siedmset sześćdziesiąt piątego, co do prowentow, ściśle utrzymując, a podług wspomnioney Lustracyi pod żadnym pretextem decessow, lub niedobor prowentow niezmniejszając, y owszem gdy intrata nad wyżej wyrażoną Lustracyą z ściśle y dokładney inwestygacyi pokaże się, też prowenta z Urzędu y powinności swojej powiększając, statum bonorum spisz, wartość ich

ustanowi, y iak naywierniey opisze, intratę naydoskonaley wyciągnie y dzieło swoje do Kommissyi Skarbowych naydaley w sześciu Niedzielach odeszle, ktoręmu Lustratorowi Kommissya Skarbowa proporcjonalną pracy iego nadgodę wyznaczy. Takowym sposobem zawakowana, zlustrowana y otaxowana Krolewszczyzna zostanie, podług Konstytucyi tyfiąc siedmset sześćdziesiąt czwartego w Posessyi Sukcessorow zmarłego Possessora, aż do oddania oney Prawem Emfiteuty-cznym więcey dawaiaćemu, z ktorey od dnia śmierci zmarłego Possessora Sukces-sorowie onegoż wszystkie prowenta za cały czas wakancyi do Kommissyi Skarbo-owych oddawać powinni będą, podług teyże Konstytucyi. Zatem Kommissye Skarbowe Obojga Narodow komunikowawszy Kommissyi do zakontraktowania Emfiteutycznego wyznaczoney wakans, ta zaś ogłosiwszy przeze Gazety publi-czne wakans, lub wakans w czasie trzech Miesięcznym Licitacione publica per plus offerentiam te dobra kontraktem Emfiteutycznym uroczyściami niżej opisa-ną puści. Quarto Każdy tak per plus offerentiam Emphiteusim nabywaiący, lub kto inny to Prawo pod pierwszą zawsze ewikcyą zostaiące, za doniesieniem Kom-missyi quocunque titulo nabywaiący mieć y dowodnie produkować powinien in propriis vel Cautoris sui bonis immobilibus, mundis, & liberis, lub summach niezawodnych sufficiens Pignus przynaymniey trzecią część szacunku dobr kon-traktowanych wartuiące, na którym sam przez siebie, lub razem cum Cautore suo evictionalem securitatem dla dopełnienia wszystkich tego Prawa obowiązkow wraz cum originali pretio bonorum ad pendendum, per quinque à centum quotannis censum inscriptione zapisać powinien będzie. Po nastąpiącym takowym zapisie z Kancellaryi Naszych Koronney, lub Litewskiej Diploma bez żadney opłaty cum Sigillo pensii expedyowane za wypłaceniem pułrocznego czynszu pierwszej Raty, według postanowioney per plus offerentiam na kontrakt summy mieć będzie cir-ca productionem wydanego Dyploma, y uczynionego przez siebie zapisu od Kom-missyi Instrumentum traditionis in possessionem te dobra exportować, y na funda-mencie onego, przez Lustratora intromittowany bydź powinien, zaś Lustrator przy takowym intromittowaniu z wiernym, pilnym, y dostatecznym całego stanu dobr opisem, Inwentarz we dwóch jednakowych exemplarzach uformować, z ktor-ych rękami Lustratora, y nowego Possessora podpisanych, ieden, in proprio Di-strictu oblatowany na gruncie zostawić, a drugi ad Archivum Kommissyow Skarbo-owych podać, sub amotione ab officio, & penis arbitrariis powinien będzie. Quin-to Każdy takowych dobr nowy Possessor ab actu Intromissionis do possessioni onych summy czynszu kontraktowanego do gruntu przywiązanego corocznie, & anti-cipative moneta in Regno currenti dwiema ratami, iedną na Święto Świętych trzech Krolow, drugą na Święto Świętego Jana Chrzciciela zaraz po odebraniu kontraktu do Kommissyi Skarbowych płacić obligatur. A od tey punktualney so-lucyi ulla calamitas publica, y żaden pretext, exkuzować nie będą mogły: ieże-li zaś na którym Starostwie, lub Krolewszczyźnie summy iakie, czyli z Prawa, czyli przez Kommissye Rzeczypospolitey są przyznane, te gdy produkowane bę-dą przed Kommissyą, za dług Rzeczypospolitey przyznany, y nim Kapitał wypła-cony będzie. Successores in Possessione zostaną dotąd, poki albo Rzeczypospolita, albo nabywaiący Prawa Emfiteutycznego summy Sukcessorom zmarłego Possessor-a nie zapłaci. Prowizyą po pięć od sta od czynszu wypadaiącego z takowey Krole-wszczyzny wypłacane bydź mają. Lenności zaś, Emphiteuses dawniejsze, Softystwa, młyny, & omnis generis Tenuty dopiero po wyższym czasie Przywileciow swoich rownie per plus offerentiam takowemi kontraktami puszczone będą. Sexto W przypadku nie zapłacenia na terminie przypadaiącym Raty, Kommissye Skarbowe pod rygorem sekwestracji takiego dłużnika awizować będą, który gdy in spatio sześciu Niedziel w należytości winney nieusprawiedliwi się, sine ullo Juris Processu, adhibito Brachio Militari z Woyska Rzeczypospolitey przyięgłego sekwestrator-a do dobr dłużnika zeszlą, ktore ad extenuationem contingentis debiti odbierze, y trzymać będzie. A gdyby przed nastąpieniem drugiej Raty Possessor dobr swoich z sekwestru nie uwolnił, w ten czas deklarować one pro vacanti Kommissye mieć będą miały. A sekwestrator wezwawszy natychmiast Officyalistę przyięgłego Ziemi-skiego, lub Grodzkiego, razem z onym reparacyą, lub dezolacyą dobr poznaj-ia, one oszacuią. W przypadku dezolacyi albo reparacyi dobr takowych w ewi-kcya zapisanych, zupełney nadgodę w Kommissyach Skarbow obojga Narodow

prawnie poszukiwać będzie. Po wyjściu zaś lat pięćdziesiąt, Kommissye Skarbowe na ow czas zafiadające, wyszlą Lufratorow przysięgłych, którzy in casu dezo-
lacyi, tym samym sposobem, iak dopiero namieniono, z Possessore Emphiteufis
połtapią, w przypadku zaś reparacyi, tę opiszą z przymnożeniem dochodow, a
zatem takowy Possessor zawsze bliższy do dalszego kontraktu in casu rowney
offerencyi w nadgrode dobrego gospodarstwa bydz powinien. Septimo. Nie bę-
dzie wolno na takowe dobra żadnych zaciągać długow pod utratą summy na te
dobra wniesionej, tudzież w rozdział na części między bracią y krewnemi, lub
iakiemkolwiek innym sposobem isć nie będą mogły, ale czyli to Jure successivo
na kogo spadną, czyli komu innemu odprzedane Jure Emphiteutico będą, zawsze
w takowey całości nierozdzielney zostawać mają, iak primitive przez Diploma-
ta nasze postanowionym Possessorom rozdane będą. Octavo. Oprocz dwoiakiey
kwarty, ktorey płacenie ab Aetu intromissyi y possessyi nowych Possessorow nie-
odwłocznie ustawać będzie, onera Reipublicae prawem uchwalone, iako też wszel-
kie komużkolwiek summy na onych przyznane, in sua legalitate & integritate
konserwujemy. Nono. Ażeby summ publicznych wieczyscie było ugruntowane
beśpieczeństwo, y Fundusze onych nigdy żadnemu niepodlegały uszczerbkowi,
wszystkich w Miastach, wsiach, nowych, starych osadach, y na wszelkich
gruntach Krolewskich, Mieszczan, y poddanych pod Prawem daniny y powinno-
ści roboczey teraz osiadłych, y napotym osiadać mających, Przywileie, Prawa,
tak względem osiadłości gruntowych, iako też względem danin, y powinności
roboczych, tudzież wszelkie wolności dawnemi Prawami, y Przywilejami onym
nadane, w całości zachowane mieć chcemy, y że ta terazniejsza dobr Krole-
wskich in Jure Emphiteufis przemiana pod żadnym pretextem praw onym służy-
cych odmieniać, ani naruszać niepowinna, ostrzegamy; owszem dla nich Forum
Sądow Naszych Assessorckich, nawet przeciwko własnym nowym Possessorom do
prozekucyi takiej, iako onym dotąd pozwolona była, upewniamy. Decimo. In
interstitio trzech miesięcy, a fatis każdego terazniejszego uprzywileiowanego Kro-
lewszczyzny, lub Starostwa Possessora, czyli Possessorki, gdy wakans ogłoszony
będzie, wszyscy concurrentes ad Emphiteufim deklaracye swoje na piśmie imie-
niem y przezwiskiem swoim wyraźnie podpisanym do Kancellaryi Kommissyow
podawać mają, z których tak zebranych Kommissya kładąc in capite Starostwo,
lub Krolewszczyznę, a pod niemi do nich konkurentow samą Szlachtę polską
rodowitą, registr concurrentium (zachowując przez daty porządek) uformuje, y
ten registr in vigilia terminu zaczynającej się Licytacyi każdemu rekwirujące-
mu do zobaczenia, y weryfikacyi podawać będzie. Zaś nazajutrz, to jest: w
dzień zaczynającej się Licytacyi, która zawsze w Warszawie agitować się po-
winna, Kommissya według podanych sobie z Kancellaryi regestrow dobra, y
konkurentow do nich z osobna do expedyeyi każdej Licytacyi przez Woznego
ogłaszać rozkaże, a gdy pierwsze Starostwo, lub Krolewszczyzna, y do niej
konkurencyi przez Woznego ogłoszeni będą, wszyscy, którzy sami w osobach,
lub przez specyalnych Plenipotentow swoich (których hunc Aetum sub restitu-
tione causatorum damnorum & penis arbitrariis manu tenere, & approbare po-
winni) stawiają się, ante omnia świadectwa Ziemstwa, lub Grodu tego Woiewodz-
twa, sub rigore utraty urzędu, in casu fałszywego świadectwa de sufficienti
evictione vel Cautoris przed Kommissyą produkować będą, po ktorey okazancy,
Kommissya dobra do Licytacyi ad plus offerentiam deklarować będzie, w ten
czas każdemu z konkurentow zawsze per plus offerentiam onych Prawem Em-
phiteufis nabycia domagać się wolno będzie. A zaś Kommissya zacząwszy od
pierwszey, naymnieyszey aż do naywyższey plus offerencyi zawsze z wyrażeniem
osob one czyniących, y zapisujących się ogłosi, a gdy plus offerencya za po-
troynym Prezesa pytaniem ustanie, znak ieden, y drugi w przeciągłej chwili
dzwonkiem Prezes ogłosi, gdy za pierwszym, lub drugim ogłoszeniem takowym,
trzecie uprzedzając, kto cum plus offerentia odezwie się, y zaczym Prezes trze-
cie ogłoszenie zatrzymując, znowu iak pierwey pytania, y znakow ogłoszenia
powtarzać będzie, a gdy przed trzecim zadzwonieniem, znakiem cum plus offe-
rentia, nikt nieodezwie się, zaraz po ogłoszonych równą pauzą trzech znakach
ostatni w naywyższey plus offerencyi zapisany tych dobr Possessore Emphiteu-
tycznym deklarowany będzie, y onemu nieodwłacznie tę Deklaracyą z wyraże-
niem

niem summy, y Dobr za nią skontraktowanych Kommissya per formam decyzyi wydać powinna. Po ktorey wydanej naydaley in spatio sześć Niedziel wszystkie wyżej wyrażone solennitates y obowiązki, zacząwszy od zapisow summy y Ewangeliki, ktore w Księgach Ziemskich Warszawskich uczynione, a potym in Foro proprii Districtus zaoblatowane bydz mają, dopełnić sub amissione Juris quaesiti powinien będzie; Wiele razy wakanse do licytacyi przychodzić będą, zawsze tak Kommissya, iako y ad Emphiteusim concurrentes wyżej opisane solennitates sposob, y porządek, tam in toto, quam in parte zachować powinni będą. Gdy wszystkie Starostwa, y Krolewszczyzny w oryginalnych prawach swoich ninieyszą ustawą na prawa Emphiteusis są przemienione, przeto post decessum Starostw Grodowych (salvis modernis Possessoribus, & Prerogativis eorum) Woiewodztwa, Ziemie, y Powiaty z zwyczajem Elekcyi Podkomorskich y Ziemskich obierać będą czterech Kandydatow z obywatelow w tymże Woiewodztwie, Ziemi lub Powiecie dobrze osiadłych, z ktorych ieden od Nas Krola uprzywileiowany będzie z temi samemi Prerogatywami co do Juryzdykcyi, iakie dotąd przez Starostw Grodowych, y sądowych używane były. Undecimo Jednemu obywatelowi więcej iak dwa prawa Emfiteutyczne każde na dobra dwadzieścia pięć tysięcy Złotych Polskich intraty czyniące nie będą mogły bydz dawane, dla czego gdyby się zdarzyła Krolewszczyzna pięćdziesiąt tysięcy Złotych Polskich intraty czyniąca, iednemu obywatelowi conferri per plus offerentiam będzie mogła, a ten iuż nie więcej Jure Emphiteutico nie weźmie, gdy się zdarzą wakanse mnieyszey intraty iak dwadzieścia pięć tysięcy Złotych Polskich czyniące, do takowych wakansow kilku, ieden obywatel pomieszczony będzie mógł bydz, byle tylko wszystkie intraty pięćdziesiąt tysięcy nie przeniosły: żeby zaś sprawiedliwy tego szafunku był udział, każdy konkurent dostępujący ex plus offerentia wakansu przed odebraniem kontraktu napisać Kommissyi deklarować powinien, iako dla siebie, czyli dla Pryncypała swojego prawo Emfiteutyczne bierze, y imienia swojego nikomu niepożycza, a zatym gdyby się inaczej pokazało, to Jus Emphiteuticum eo ipso utracac powinien.

Uchwalenie Podatku Czopowego y Szeleżnego.

GDy w Kraiach Rzeczypospolitey zgromadzone wszelkiego rodzaju klęski Konstytucyi tyłaczego siedmsetnego sześćdziesiątego osmego, podatek Czopowego y Szeleżnego uchwalający uskutecznienie zniszczyły; Przeto one do Exekucyi przywodziac, mieć chcemy: ażeby Miasta, y Miasteczka ogólnie wszystkie, wyłączając wśie wszelkiey natury Stołowe, Krolewskie, Duchowne, y Ziemskie od wyrobku Piwa, Gorzałek, y wszelkich Miodow Krajowych, Czopowe y Szeleżne na ieden podatek złączone do Skarbu Koronnego wnosily, to iest: od Win wszelkiego rodzaju Czopowe, podług Konstytucyi tyłaczego siedmsetnego sześćdziesiątego osmego wybierane będzie, co się zaś tycze Inwekty tychże Win, ta podług Traktatu Commecii, y ułożenia w tymże Traktacie płacona będzie, od każdego garca Piwa ordynaryinego, od wyrobku wraz z wyszynkiem płacić się będzie Grosz Miedziany ieden, od garca Piwa Dubeltowego Groszy Miedzianych dwa, od wyszynku garca Wodki prostej w Miastach y Miasteczkach Groszy Miedzianych dwanaście, od Alembikowey Groszy ośmnaście, od Gdańskiej Groszy dwadzieścia cztery, od wszelkich sytnych Miodow grosz dziesiąty płacić się będzie Czopowego. Co się tycze sprzedaży trunkow, wolność postanowienia ceny za nie, bez wszelkiey od Urzędow y Juryzdykcyi przeszkody wszystkim zostawuie się. Cechy Piwowskie y Winiarskie we wszystkich Miastach y Miasteczkach Krolewskich y Duchownych znoszą się. Miasta y Miasteczka Dziedziczne Ziemskie zupełney woli y rozrządzeniu Dziedzicow zostawuia się. Miasta Krolewskie y Duchowne circa Jura, Privilegia & Constitutiones braxandi & propinandi zostają się; w Miastach zaś Stołecznych, iako to: w Krakowie, Zyromierzu, Łucku, Krzemieńcu, Lublinie, Kamieńcu Podolskim, Łukowie, Braclawie, Winnicy, Poznaniu, Kaliszu, Wieluniu, Brześciu Kujawskim, Inowrocławiu, Dobrzyniu, CzerSKU, Warszawie, Zakroczymiu, Ciechanowie, Łomzie, Rawie, Gnieźnie każdemu wolność, tak braxandi, iako propinandi zachowuie się, a dla łatwiej-

łatwiejszy zaś tego podatku exakcyi: Kommissya Skarbowa Kontrakty na nie-
go arendowne plus offerenti dawać może, do których w Miastach wyżej wyra-
żonych y Szlachta przypuszczona być powinna, wyiąwszy Miasta Dziedziczne,
które podług Konstytucyi tyfiącznego siedmsetnego szesédziesiątego osmego Czo-
pów importować będą.

Papier Stemplowany.

GDy między pożytki do Rzeczypospolitey należące, liczy się używanie papieru
stemplowanego, a to za obyczajem Narodów w maxymach podatkowania
ustanawiając, takowe względem papieru Stemplowanego, czyniemy rozządzenie,
ostrzegając, iż na wszystkie Tranzakcyje podług Punktów niżej wyrażonych ie-
rafa w sobie kilka lub kilkanaście arkuszy, czyli liber papieru, pierwszy tylko
arkusz płacony być powinien, tym sposobem.

- 1mo. Arkusz papieru na wszelkie Tranzakcyje prawne, które do Aktów publi-
cznych wchodzi, y z nich per-extractus wychodzą, Groszy srebrnych 2.
- 2do. Arkusz papieru na Memoryał do wszystkich Subsellów, Juryzdykcyą Mar-
szałkowską wyiąwszy, Grosz srebrny 1.
- 3tio. Arkusz papieru, na którym zapisana będzie rezolucya iaka Sądowa Zł: 1.
- 4to. Arkusz papieru, na którym Dekret finalny wypisany będzie Zł: 2.
- 5to. Arkusz papieru, na którym Plenipotencya ex Actis, lub Recces od niey
napisany będzie, Groszy srebrnych 2.
- 6to. Arkusz papieru, na którym Kwit z Administracyi funkcyi, lub zdanych
rachunków, zapisany będzie po Złot: Pol: 2.
- 7mo. Arkusz papieru na Extrakt, na którym wyrażona będzie Summa od 1000.
do 5000. Złotych, abhinc Zł: 3.
- 8vo. Arkusz papieru na Przywilej additionis Annorum Fl: 10,000.
- 9no. Arkusz papieru na Przywileje Dostoieństw Duchownych, y Swieckich, Cy-
wilnych, y Woyskowych z intratą od Summy intratę w sobie zawierają-
cey, od 100. Złot: po groszy srebrnych 2.
- 10mo. Arkusz papieru na Przywileja Biskupstw, Woiewodztw y Ministeryow,
Czerwonych Złotych 60.
- 11mo. Arkusz papieru na Przywileja wszystkich Kasztelanii, Czerwonych Zło-
tych 40.
- 12mo. Arkusz papieru, na Przywileje Urzędów Koronnych, Duchownych, y
Swieckich, Cywilnych y Woyskowych, Czerwonych Złotych 25.
- 13tio. Arkusz papieru na Przywileje Urzędów po Woiewodztwach, Czer: Zł: 1.
- 14to. Arkusz papieru na Przywileje, od Urzędów Nadwornych, iako to: Cham-
bellanii, Generał-Adjutantów, Flegel-Adjutantów, Kamerjunkrow, Sekre-
tarzów, Konsyliarzów, Czerw: Złot: 12.
- 15to. Arkusz papieru na Przywileje Funkcyi Duchownych y Swieckich, Cywil-
nych y Woyskowych po groszy srebrnych 2. od 100. Zł: od Summy na
rok dla takowey Funkcyi wyznaczoney.
- 16to. Arkusz papieru na Przywileje Urzędów, Woyskowych Tytularnych, Czer-
wonych Złotych 12.
- 17mo. Arkusz papieru na Przywileje, na Dobra Rzeczypospolitey, czyli od Sum-
my na Dobrach będącey od 100. Zł: po groszy srebrnych 2.
- 18vo. Arkusz papieru na Diplomma, na którym Indygenat Szlacheństwa Polskie-
go zapisany będzie, Czerw: Złot: 200.
- 19no. Arkusz papieru na Diploma Szlacheństwa, Czerw: Złot: 50.
- 20mo. Arkusz papieru na Paszport za Granicę Złotych 10.
- 21mo. Arkusz papieru na Abszeyt, lub dymissyą grosz srebrny 1.
- 22do. Arkusz papieru, na którym zaświadczenie wyzwolenia napisane będzie,
Złoty 1.

Tym samym Stemplem karty do gry Polskie y Francuskie, wszelkiego gatunku
naznaczone być powinny, a za ten Stempel na kartach, od kart Pol-
skich, po groszy srebrnych 2.

Od kart zaś Francuskich, po złotemu płaćć się będzie; podobnież wszelkie Kalendarze też Cechą znaczone bydz mają, tudzież wszystkie Książki drukowane Żydowskie, a Stempel tak na Kalendarzach, iako na Książkach, wyżej wyrażonych, po groszu srebrnym płacony bydz powinien.

Jeżeli by zaś kto ważył się nienależycie przedawać piętnowany papier, tedy przekonany o to, ma podlegać karze tyfiąca Złot: za każdy arkusz przedanego papieru, albo jeżeli by majątek jego nie był dostarczający pieniężney karze, więzieniem ad arbitrium Sądu, karany bydz ma, a jeżeli by kto choway Boże miał się odważyć Piętno papieru fałszować, a o to Sądownie przekonany był, takowy śmiercią szubienicy karany bydz ma.

O co oboie, tak o fałszowanie, iako o przekupowanie piętnowanego papieru, Forum w Kommissyi Skarbowey.

Ninieyszym zaś Prawem nie tamuje się Dziedzicom w Miastach ich własnych, podobne względem papieru Stemplowanego czynić rozrządzenie, które dla samych tylko poddanych Dziedzica w Miastach jego Ziemskich dziedzicznych służyć ma.

Stanowimy przytym, aby żaden dokument na papierze nie piętnowanym, zapisany, żadnego waloru w żadnym Sądzie nie miał, y przyięty nie był.

Zlecamy więc Kommissyi Ekonomiczney Skarbu Koronnego, aby pod swoim dozorem papier takowy piętnować kazała, y zaś zebrane pieniądze do Prowentow Skarbowych przyłączyła, y z onych Rzeczypospolitey wraz iako y z drugih Proweniencyi rachunek oddała. Jeżeli by zaś kompania iakowa post publicationem legis praesentis trafić się miała, ktoraby Kontraktem Proweniencyą za papier do Skarbu Koronnego przychodzącą trzymać chciała, o takiej kompanii Kommissye Skarbowe Koronne na przyszłym Seymie Stany Rzeczypospolitey uwiadomią.

Podatek na handlujących Tabaką.

Dochody Skarbu Koronnego pomnażając, na wszystkich handlujących Tabaką do zażywania y palenia używaną, oprócz Tabaki in Crudo z Dobr wychodzącej, podatek uchwalamy, z tych każdy przed właściwym swoim Urzędem, lub naybliższym Grodem przy końcu każdego roku ab Aktu publikaty tego Prawa rachowanego, Rotha formali, iak wiele przez rok cały funtow Tabaki zagranicznej y kraiowey wyprzedał, iako na uszczerbek Skarbu Rzeczypospolitey nie niezataił, przyięgać y nieodwłocznie należący od sprzedaży swojej podatek, to jest: od każdego funta zagranicznej Tabaki po złotemu jednemu, od kraiowey zaś od każdego funta wyprzedanej Tabaki, grosz dziesiąty Currenti in Regno Moneta do Skarbu Koronnego wypłacać powinien będzie, a odtąd pod karą konfiskaty wszyscy z kramow y sklepow wagą Tabaki przedawać mają.

Podatek od Żydow w Krolestwie Polskim.

Pogłówne Żydowskie Konfitytucyą tyfiąc siedmset sześćdziesiątego czwartego na wszystkich Żydow y Karaimow w Koronie mieszkających z każdej głowy płci oboicy od pierwszego roku po urodzeniu, rachując po złotych dwa uchwalone, do złotych trzech powiększamy, y na to Lustracyą nową złożoną z liczby Officyalistow Skarbu Koronnego wykonywających nową przyięgę, podług przepisu Konfitytucyi tyfiąc siedmset sześćdziesiątego czwartego ustanawiamy; żeby zaś to wyrachowanie y Pobor świeżo ułożony sprawiedliwie exekwowane były, Kommissyi Skarbowey Koronney zalecamy, y co trzy lata nową Lustracyą pod dozorem tychże Kommissyow determinuicmy; Wszystkich Żydow, y Karaimow, ktorychby przy wyrobionym przez nich samych, a nie przez Chrzęścian gruncie w rolniczym powołaniu następujące Lustracye zastały, z powinności płacenia takiego Pogłownego na zawsze, a od innych podatkow publicznych na Rolnikow przypadających do lat trzech na gruncie nieosiadłym, na lat sześć na nowym gruncie uwalniamy, daimy onym wolność osiadania Jure Emphiteutico tak w Koronie, iako y Wielkim Xięstwie Litewskim na odłogach dotąd nieużytecznych y niewyrobionych

nych w Dobrach Naszych Stołowych, Krolewskich, Duchownych, y Szlacheckich, tudzież w Woiewodztwie Mazowieckim, accedente consensu Proprietariorum, oprócz tylko Miasta Warszawy, ktorey Przywileia, Prawa y Dekreta względem nie mieszkania Żydów temuż Miastu służące, in toto co do Miasta Warszawy, approbujemy; że zaś te nowe Osady w niczym y pod żadnym pretextem Dziedzicom y Possessorom, gruntem w ich Prawach, y pożytkach szkodliwe bydz nie mają, præsenti Lege ostrzegamy, y Prawo tyfiąc siedmset sześćdziesiątego ósmego: de Jure Emphyteufis pod Artykułem ósmym in toto reasumujemy; dla ubezpieczenia zaś y uskutecznienia Prawa terazniejszego mieć chcemy, ażeby Rabinowie niepozwalali, y niedopuszczali żenić się tym Żydom, którzyby prawnie pozwołonym handlem, rzemiosłem, rolnictwem, lub służbą niebawili się, a funduszu życia y wypłacenia podatków Rzeczypospolitey nieokazali, co Lustracya druga we dwa lata następująca iak nayscisley inwestygować ma, a Rabin w przypadku niewykonania Prawa niniejszego, karą tyfiącym grzywien skara ni będą, Oficyalistom Skarbowym Urząd Lustratorski sprawującym od złotego każdego grosz miedziany ieden przy importacie pierwszej tylko ze Skarbu Koronnego w nadgodę naznaczamy; aby zaś przy terazniejszym podwyższeniu Pogłównego od Żydów Kahały Miast przez niepunktualne płacenie Żydów Parafianow uszczerbku nieponosili, ile iuż y teraz zalegające na Parafianach retenta, ktore Miasta za tychże Parafianow zastępować musiały, niemałym onymże stały się ciężarem, y po części na remanentach zostają, stanowiemy: aby Parafianie Żydzi podług Taryfły tyfiąc siedmset sześćdziesiątego piątego roku do Kahałów zapisani, Pogłowne swoje punktualnie do Kahałów swoich respectivè co rata importując, zawsze od dwóch starszych Kahalnych Kwity podpisane odbierali, y delatę aby do Exaktora komportując Pogłowne Kahał zawsze w Buznicy w przytomności Ekonoma, lub Woyta Miasta tegoż zaprzyjęzoną y podpisaną niedopłaconego Pogłownego od Parafianow podawał, podług ktorey to delaty wykucya iuż nie Kahał, ale Parafianow exekwować będzie, a gdyby Parafianina ktory Pogłowne wypłacił, delatę starfi Kahalni dla wykucyi podali, tedy karze grzywien trzydziści siedm, turmy przez niedziel dwie ciż Kahalni podlegać będą, o co Forum Sądy Mieyskie, lub Grodzkie proprii Districtus, albo Kommissyi Skarbowey naznaczamy, a Dziedzice dobr, w których znaydują się Parafianie, onychże do opłaty punktualney podatku tego przynaglać, y gdyby miejsce odmieniać mieli, Kahałowi donosić mają.

Cło Generalne.

CHcąc pomnożyć dochody Skarbowe przez ustanowienie Cła generalnego; więc te nemine excepto ustanawiamy, zlecając Kommissyi Skarbowey Koronney, ażeby Instruktarz Cła generalnego iak naydokładniejszy ułożył, y podług tegoż Instruktarza Cło generalne ad & extra Regnum ab Invectis & Evectis wybierać na wszystkich Komorach Skarbowych w Koronie zlecif, nieexcypując Towarów y wszelkich rzeczy, nawet na własną konsumpcyą sprowadzonych, od których Cło, nikogo od niego niewymuiąc, opłacane bydz powinno, dla czego Konstytucyą 1764. od Cła generalnego niektore Osoby excypując, uchylamy.

Cło od Soli Zagranicznej w Koronie.

JAko Kommissyi Skarbowey Koronney zleciliśmy, aby nowy Instruktarz Celnny uformował, tak gdy do tegoż Instruktarza należy, aby y od Soli zagranicznej (ktorey wprowadzenie dotąd Nam tylko Krolowi służyło, teraz zaś każdemu wolne bydz ma) od każdego handlującego nemine excepto Cło od Soli przy Inwekcie na Komorach opłacane było, ustanawiamy, ktore Cło takie, iakie dotąd było płacone w Wielkim Xięstwie Litewskim, według różnych gatunków Soli opłacane będzie y ustanowione, od Cetrara funtow sto Warszawskich wającego, w czym dozór Kommissyi Skarbowey Koronney zlecamy, y aby te Cło iak nayużyteczniej dla Skarbu obrocone było, mieć chcemy: Kommissya zaś Skarbowa osobne teyże importancyi Regestra ustanowi, y o niey Rzeczpospolitą

uwiadomi, Konfiskaty zaś na przemieniających pod utratą Soli, koni, wozow, y wosow, oraz statkow wodnych odtąd ustanawiamy, które Konfiskaty przez Kommissyę Skarbową Koronną sposobem dotąd praktykowanym rozrządzone będą, Kommissya zaś Skarbowa stosując się do dawnych Praw iey służyących, wagę równą po całym Kraju ustanowi, y ustanowioną, aby obserwowana była, utrzyma, y dopilnuie, gdyby zaś kto, bądź dla wygody publiczney, bądź dla partykularney, zakładał na złożenie Soli magazeny, takowy do żadney opłaty od tychże magazenow od nikogo obligowany nie będzie, niemniej warujemy, iż założenie magazenow w dobrach Dziedzicznych, nie mają praejudicare ich rządzeniu, y użytkow z dobr Ziemijskich wynikających, w czym omnes immunitates & libertates Bonorum Terrestrium iak nayuroczysciey ubezpieczamy, wszyscy zaś Obywatele, mieszkańcy, cujuscunque Status & conditionis Osoby post publicationem praesentis legis, nieodwłocznie powinni pod przysięgą przez siebie, czyli Ekonomow, lub Dyspozytorow swoich w Grodach własnego Woiewodztwa, Ziemi, lub Powiatu zeznać na piśmie, wiele w domach, lub na składach Soli mają, a odrąciwszy na potrzeby każdego Folwarku Cetnarow sześć, od reszty, kto iey więcej mieć będzie, Cło wyżey postanowione zapłacić powinien, potrącając to, co kto opłacił Kommissyi Skarbowey, od czego My Krol się nie uwalniamy, a to pod konfiskatą niezaprzysiężoney Soli.

Deklaracya względem odbierania Jntrat do Stołu Naszego należących.

GDy Stany Rzeczypospolitey, zastępując odcięte Nam Krolowi w dobrach Stołowych, Zupach Wielickich, Bocheńskich, y Samborskich dochody, iako też & in aliis Regalibus ponoszone uszczerbki, to jest: w Cle kupieckim, iakie dotąd było, w Portorium Gdańskim, Mennicy, Poczcie, w używaniu Naszym dotąd będących, y na przyszły czas bydz mających, raczyły nam ofiarować osobną Konstytucyą pod tytułem: Jntraty Krolewskie, pięć millionow Złot: Polskich, oprócz dwóch millionow, które z Ekonomii Koronnych y Litewskich, y z mniejszych dochodow zwyż wyrażonych mamy; więc My tę ofiarę wdzięcznie przyjmując mieć chcemy, y za zgodą wszech Stanow ustanawiamy, y nakazujemy wypłacenie Nam przez Skarby oboyg Narodow wyżey wspomnionych pięć millionow Złot: Polskich, punktualne y niezawodne z nayczystszych y naypewniejszych Jntrat Rzplitey kwartalnymi ratami, zaczynając od raty marcowey w roku następującym 1775. Co się ma rozumieć w proporcyi do Skarbow Rzplitey, że Skarb Koronny, ma Nam wypłacać trzy miliony trzykroć trzydzieści y trzy tysiące, trzyśta trzydzieści y trzy Złotych, groszy dwadzieścia, a Skarb W. X. Litt. million sześćkroć sześćdziesiąt y sześć tysięcy, sześćset sześćdziesiąt y sześć Złotych, groszy dziesięć. A zawdzięczając tę dla Nas uczynność Stanow Rzeczypospolitey, zrzekamy się tego Prawa, które Nam exclusivę dotąd służyło, defluitowania Soli na Wiśle, za postanowionym osobno na to, o wolności zupełney handlu Soli prawem, gdy Jntraty nowo Nam naznaczone aktu iuż do Skarbu Naszego Krolewskiego wnidą. Z tegoż powodu zrzekamy się addytamentu, pułtora milliona Złotych, który Prawem 1768. dla Nas dotąd był ubezpieczony.

Subsidium charitativum od Duchowieństwa.

GDy Przewielebni w Bogu Xięża Biskupi, na terażnieyszym Seymie przytomni, obecni świadkowie nicodbitey potrzeby powiększenia dochodow do Skarbu Rzeczypospolitey, y naśladowcy tak dobrego Obywatelstwa Poprzednikow swoich, iako też okazywaney przez nich w podobnych przypadkach ku Oyczyźnie miłości, nie tylko a Subsidio charitativo Złotych trzykroć czterdzieści sześć tysięcy, sześćset, sześćdziesiąt sześć groszy dwadzieścia dwa efficienti w roku tyśacznym siedmsetnym siedmnaśmym do dwóch lat na Dyecezye Koronne assumpto, uwolnienia niepretendowali, a to końcem tym, żeby to Subsidium po obmyślo-
nym iuż przez Stany Rzeczypospolitey, inszym na płacą dla Woyska funduszu, do Skarbu Koronnego y Kassy na wypłacenie aktualnych długow Rzeczypospo-
litey

litey ustawę Seymu terazniejszego na likwidacyą odeślanych sub ratihabitione Sacrae Sedis Apostolicæ wchodziło, y za zniesieniem się z nieprzytomnemi na tym Seymie współ Bracią Biskupami deces w tymże subsidium przez odeszłe pod obce państwa części niektórych Dyecezyi zastąpić przez nowe rozłożenie iego na Dyecezye wszystkie, y wszelkie w Państwach Rzeczypospolitey pozostałe, tak żeby Złotych groszy dwadzieścia dwa, corocznie zaczawszy od dnia Świętego Marcina w Miesiącu Listopadzie ad totum Decembrem mając być zgromadzona, niezawodnie przed nowym Rokiem do Skarbu Rzeczypospolitey na wzmiankowany fundusz wypłacania długów aktualnych wchodziła, ofiarowali się, y nad to do wspomnioney trzechkroć czterdziestu sześciu tysięcy, sześćset sześćdziesiąt sześć Złotych groszy dwudziestu dwóch summy, dwakroć pięćdziesiąt trzy tysiące trzydzięści trzy Złotych groszy ośm corocznie dokładać, tak żeby totius Subsidii summa sześćkroć sto tysięcy wynosiła, oświadczyli; wdzięcznie tę ofiarę, y oświadczenie przyjmując, na uskutecznienie obojga, gdyby Nayprzewielebniejszy w Bogu Xiążę Prymas Arcy-Biskup Gnieźnieński nieznaydował się na ow czas w Warszawie, Przewielebnemu w Bogu Biskupowi pierwszemu in ordine zgromadzenie Collegii Episcopalis obojga Obrządkow dla rozłożenia proporcjonalnego tej summy sześciukroć sto tysięcy na całe Duchowieństwo oprócz Plebanow utriusque Ritus, poddanych niemających, tu do Warszawy na czas, iaki mu wygodniejszy videbitur, in spatio jednak trzech Miesięcy od zakończenia terazniejszego Seymu zalecamy, y to subsidium w czasie iako wyżej do Skarbu Rzeczypospolitey niezawodnie importowane mieć chcemy. Dla czego w przypadku nie ziechania wezwanych współ Braci, gdyby też tylko w liczbie trzech zgromadzonych, tenże dyspartyment uczynić będą powinni, który Kommissya Skarbu Koronnego za, oddaniem sobie Taryfry przez składających Collegium Episcopale podpisane do exekucyi przyprowadzić będzie powinna, gdyby zaś tenże dyspartyment niewziął swojego skutku w czasie przepisany, tedy Kommissya Skarbowa Koronna dyspartyment summy sześciukroć sto tysięcy Złotych Polskich uczyni, y tę sumnę ad-Szlacheckich, Bullę Urbana VIII. uskuteczniłą mieć chcemy, y aby do exekucyi przywiedziona była, ustanawiamy.

Loterya Kraiowa.

GDY Loterya Genuńska przez Konstytucyą Anni 1768. tu w Warszawie końcem pomnożenia dochodow Rzeczypospolitey pozwolona, nieczyni tych skutkow, które sobie Rzeczpospolita przy ustanowieniu iey zamierzyła; przeto Loteryą Genuńską czyli kompanią onę składającą terazniejszą, niniejszym prawem po wypłynieniu kontraktu znosiemy. Dozwalać, żeby Loterya z Osob kraiowych złożona, pod dozorem y dopilnowaniem Kommissyi Skarbowey Koronney ustanowić się mogła, która wszelkie bezpieczeństwo Osobom w kompanii Loteryi być mającym kraiowym opatrzyć będzie powinna. Ktorem kompaniom Kommissya Skarbowa Koronna per plus offerentiam kontrakty do lat 6. dawać będzie, gdyby zaś kompanie w czasie ustanowić się mające pretendowały defalki od Kommissyi Skarbowey Koronney, a to z przypadkow teraz nieprzewidzianych, które kontraktami ostrzeżone będą, na ten czas Kommissya Skarbowa Koronna mając wzgląd na prawdziwe okoliczności podług wymagającej y konieczney potrzeby, też defalki uczynią, salvo reddendo calculo przez kompanią przed Kommissyą Skarbu Koronnego, Kantory zaś teyże Loteryi w miastach dziedzicznych niecinacze, chyba za uczynionym wprzód z Panem dziedzicznym dostatecznym ułożeniem y zniesieniem się, mogą być crygowane.

Pozwolenie zaciągnięcia Summ Kommissyom Skarbowym oboyg Narodow.

ZE okoliczności czasow terażniejszych dochody Rzeczypospolitey Nasey uszczupliły y Skarby oboyg Narodow ordynarynym nawet expensom wydostarczyć nie mogą, więc daliśmy moc Kommissyom Skarbowym oboyg Narodow, zaciągnąć summę piętnaście tysięcy czerwonych Złotych, to jest: Koronney dziesięć tysięcy, a Litewskicy pięć tysięcy, których summ zaciągniętych, żeby Kommissye wzmiankowane nieważyły się tylko na wyśłanie UU. Posłow do Wiednia, y Berlina, każdemu po czerwonych Złotych pułtora tysiąca WW. y UU. Kommissarzom do rozgraniczenia Państw w Rzeczypospolitey od Państw Sąsiedzkich Potencyi, podług wyznaczenia przez Konstytucyą wypłacając ostrzegamy. Dług zaś wzmiankowany zaciągnąć się mający, żeby też Kommissye z pierwszych dochodow Skarbowych uspokoić niezaniedbały, zalecamy; a Wielmożnemu Branickiemu Hetmanowi Wielkiemu Koronnemu, który Poselstwo do Dworu Petersburskiego o swoim koszcie, przez wzgląd na Skarbow Rzeczypospolitey niedostatek, odprawić ofiarował, wdzięczność y w czasie swoim nadgodę obiecujemy.

Ubeśpieczenie Remanentow Regimentu Gwardyi Pieszey Koronney.

POnieważ y przez odpadłe kraie ginie y wybierana bydl nie mogła dla Regimentu Gwardyi Pieszey Koronney Trzecia część idącej na tenże płacy, y znaczniejsze w kraiu pozostałym, y w Skarbie Koronnym podług uczynionej y zaprzysiężonej likwidacyi zalegaia Remanenta, a w niedochodzącej tak wiele płacy zamyka się szkoda, y szczegulnieysza krzywda Officyerow, którzy dotąd y siebie kosztem własnym y Kompanie utrzymywali, aby co na swoich zwykłych exakcyach Regiment z Remanentow wybrać nie będzie mógł, to onemu we dwóch latach ze Skarbu Koronnego bonifikowane było, Iniczykając Woysku płacy wyznaczoney z Czopowego y Podymnego przez względy sprawiedliwości dla Officyerow, mocą niniejszey ustawy mieć chcemy, y ubeśpieczamy.

Teatrum Publiczne y Pałac Redutowy.

POnieważ znayduie się kompania, która własnym swoim y znacznym kosztem chce wystawić Teatrum publiczne w mieście Naszym rezydencyonalnym Warszawie na nowym świecie, przy pałacu, nowy Sułkow zwanym, dziedzictwa teraz Wielmożnego Augusta Xięcia Sułkowskiego Woiewody Gnieźnieńskiego, który iuż dawniey do Redut y innych zabaw pro Publico iest wystawiony. Więc terażniejszemu y przyszłym Dziedzicom tegoż pałacu y gruntu nowego Sułkowa, iako też kompani Teatrum fundować chcący, daliśmy wieczne prawo pod władzą przyzwoitą, której co do Ordynacyi czasow y wglądania, żeby depaktacyi nie było, podlegać ma ta kompania, ażeby tam tylko y nigdzie indziej wszystkie Opéry, Komedye, spektakula, y zabawy publiczne za pieniądze iakiegokolwiek gatunku, tudzież y Reduty odprawiane były, a to pod karą tysiąca grzywien za każde od kogożkolwiek w tey mierze przestępstwo wzwyż wspomnionym uprzywileiowanym zapiscone bydl mającym y ten Przywilej pro lege perpetua mieć chcemy. Za który kompania obowiązana będzie rocznie importować cztery tysiące Złotych Polskich do Skarbu Łaski Marszałkowskicy, a Bilety tak Teatralne y Redutowe nie droższe, a niżeli dotąd wydawać.

**Produkcyja expens Cywilnych y Wojskowych do Skarbu Rzeczypospolitey
Koronnego regulowanych.**

Skarb J. K. M.		Docho <u>du</u> rocznego ze Skarbu Koronnego do Skarbu Jego Królewskiej Mości.					
Rada Nieustaiąca.		Jedenastu Senatorow, a Flor: 14000.	-	-	-	154000	Z wynikającej Summy expensy 600000. aplikując do Skarbu Litewskiego 200000. zofitate regularney Summy do Skarbu Koronnego
		Marszałkowi Ordinis Equestris	-	-	-	30000	
		Siedmiastu Konsyliarzow ex Ordine Equestri po Flor: 14000.	-	-	-	238000	
		Sekretarzowi Rady	-	-	-	14000	
		Sekretarzowi w Departamencie Cudzoziemskim	-	-	-	14000	400000
		Na Offycyaliflow, Subalternow, na Kancelaryą, y inne potrzeby Rady Nieustaiącej	-	-	-	14000	
		-	-	-	-	150000	
Departament Marszałkowski.		Marszałka Wielkiego Koronnego, y Marszałka Nadwornego Koronnego pensye do rezoluzyi Seymu przyszłego Ordynaryjnego zofitaj się, które pluralitate vororum decydowane byćd powinny.	-	-	-	-	Summa expensy
		Na sześciu Affektorow, a Flor: 6000.	-	-	-	36000	
		Na Kancelaryą, y Subalternow	-	-	-	40000	
		Na Chergiew Rzeczypospolitey Węgierką do Łaski Koronney należącą	-	-	-	67461	
		Na Braki Warszawskie	-	-	-	40000	
		-	-	-	-	-	183461
Departament Wojskowy.		Hetman W. Koronny, y Hetman Polny Koronny pensye swoje mają umieszczone w dwunastu milionach płacy na Wojsko wyznaczoney.	-	-	-	-	Summa expensy
		Pięciu Affektorow, a Flor: 12000.	-	-	-	60000	
		Subalternom	-	-	-	30000	
		Na Regiment Pieszay pod Jmieniem Offrogi, który w dwanaście milionow płacy na Wojsko wyznaczoney dla umieszczoney w tej Summie pensyi Wielmożnego Hetmana W. K. niewchodzi	-	-	-	120000	210000
Departament Kancelerki.		Dla Kancelerza Wielkiego Koronnego łącząc w to expens na Kancelaryą	-	-	-	120000	Post decellum 60000.
		Dla Pokancleczego Koronnego terazniejszego nieobowiązuje go do niedzenia w Warszawie	-	-	-	80000	
		Sześciu Affektorow, a Flor: 6000.	-	-	-	36000	Post cellum, vel decellum 40000.
		Dwom Metrykanom, a Flor: 6000.	-	-	-	12000	
		-	-	-	-	-	Summa expensy
		-	-	-	-	-	248000
Departament Skarbowy.		Dla Pokarbiiego Wielkiego, to iest: nałepcy, tylko Wielmożnego Welsia	-	-	-	-	A post decellum Jego 60000.
		Podkarbiiego Wielkiego Koronnego	-	-	-	120000	
		Podkarbi Nadworny Koronny, lubo załada w Komisji, przeciw pensyi nie na z Skarbu Koronnego, tylko ad mentem Prawa z Skarbu Naszego.	-	-	-	-	Summa expensy
		Dzielnicy Komisarzyom, a Flor: 12000.	-	-	-	120000	
		Na Korpus Milicyi Skarbowey Koronney	-	-	-	-	502500
		Na Offycyaliflow Skarbu Koronnego Konfytucya Roku 1764. reallumitur.	-	-	-	262500	
Różne Expensa.		Na pensye Xiążcom Sakim	-	-	-	-	268000
		Prezydentowi Trybunałskiemu	-	-	-	-	
		Marszałkowi Trybunałskiemu	-	-	-	-	20000
		Dwudziestu Deputatom po 10000. salwa prasentia tak, iak w Komisji Skarbowey	-	-	-	-	30000
		Na Wojsko Rzeczypospolitey	-	-	-	-	200000
		Na Futdusz umarzający długi Rzeczypospolitey	-	-	-	-	1200000
		Na expensa nieprzewidziane Rzeczypospolitey	-	-	-	-	500000
		Senatorom y Połom na Seymach Ordynaryjnych ad normam Komisji Skarbu Koronnego przytomnym, po Flor: 6000.	-	-	-	-	446166
		-	-	-	-	-	10
		Summa	-	-	-	-	18341461.

Komput Woyska Rzeczypospolitey.

GDY potrzeby Rzeczypospolitey wyciągają tego, aby Komput Woyska aż do 30000. był pomnożony, więc za powszechną Stanow Zgromadzonych y Skonfederowanych zgodą, liczbę tegoż Woyska Głow 30000. zawierającego mieć chcemy.

Expplikacya generalna z ułożonego Rozdziału 1 20000000.
Złotych Polskich na płacę roczną całego Woyska Koronnego wyznaczonych.

Sztabu generalnego, to jest:

	Złote.	Grosze.
1. Hetman Wielki Koronny fl.	120000	
1. Hetman Polny Koronny fl.	80000	
1. Generał Artylleryi Koronney fl.	40000	
5. Generałow-Lieutenantow ktorzy Dywyzye pod imieniem y tytułem Regimentarzew Kommenderować będą po fl.	30000	150000
3. Generałow-Maiorow po fl.	20000	160000
2. Generałow Inspektorow po fl.	25000	50000
1. Pisarz Polny Koronny fl.	30000	
1. Strażnik Polny Koronny fl.	12000	
1. Obożny Polny Koronny fl.	8000	
2. Generał-Adjutantow u Hetmana Wielkiego Koronnego z Rangą Oberszteleuntnantską w Woysku po fl.	4500	9000
2. Generał-Adjutantow u Hetmana Polnego Koronnego z Rangą Oberszteleuntnantską w Woysku po fl.	3500	7000
Płaca roczna czyni in Summa		
Cztery Brygady Kawaleryi Narodowej po 584860 Zł. 25 groszy płacy roczney mające	666000	
Korpus Artylleryi inclusive Regimentu Fiszliorow	2339443	10
Regiment Gwardyi Konney Koronney	650000	
Sześć Regimenta Dragonii po 292244. Zł: ogołem	608106	22½
Regiment Gwardyi Pieszey Koronney	1753464	
Siedm Regimenta Pieszey Polowe po 427566. Zł: groszy 14½.	793356	23½
Dwa Regimenta przedney Straży po 478153 Zł: groszy 3½.	2992965	10½
Dwie Chorągwie Węgierskie dla Hetmanow ogołem	956306	6½
Regiment Pieszey Garnizonowy	54825	24
Na utrzymanie Fortec, lanie nowych Armat, sprawienie Pontonow, założenie Prochowni	240443	4
Na Extraordinaryne Expensa	200000	
Na Korpus Kaderow	245088	19
Na Inwalidy	400000	
	100000	
Summa	12000000	

Karność Wojskowa.

1mo. **G**DY Regimentom Wojska Koronnego żadnych niewyznaczono Kantonow dla zaciągania Rekrutów, zaczym wolny bęben pozwalamy w miastach Krolewskich, Duchownych, y Dziedzicznych za opowiedzeniem się Juryzdykcyi miejscowey ktorąbronić tego nie może, excypuiąc wśie Dziedziczne, w których, ani bęben, ani żaden werbunek niepozwala się, co zaś do rodzaju ludzi, iakich nie będzie wolno werbować, ninieysze czyniemy rozrządzenie. 1mo. Ludzi służących bez abszeytów od Panów uciekających, y roku swego niedoślugujących. 2do. Mieszczan Possessyonatów. 3tio. Chłopów gospodarzów. 4to. Ludzi w usługach Dworu y Folwarcznych zostających. 5to. Rzemieślników kontraktami obowiązanych. 6to. Synów iedynaków u gospodarzów, z gatunku tych ludzi wyżej wyrażonych, gdyby się znaydowali y w miastach tych, w których na ten czas werbunek czyniony będzie, przecięż ich za Rekrutów werbować nie będzie się godziło, werbunek zaś bez żadnego gwałtu y podeyscia czyniony bydz powinien.

2do. Żołnierz z gospodarzem y wszystkiemi domowemi dyskretnie obchodzić się powinien, z domu własnego nikogo nierugując, niewyciągając więcej nad prawo, a oprócz dachu, ognia y wody niepretendując. Gdziekolwiek zaś Woysko lokowane będzie, podług wyznaczoney lokacyi, stancye, excypuiąc Pałace, Dwory, Folwarki, tudzież budowle Ekonomiczne, karczmy y młyny zdadne y przyzwoite, zaczawszy od Kapitana ex-officio wszędzie od Juryzdykcyi miejscowey naznaczone y dla Unter-Officyerów y Gemeynów odmienione bydz powinny. Opaf Unter-Officyerowie y Gemeyni u gospodarza mieć będą. Officyerowie zaś drzewo na targach kupią. Na Lazaret y warty opaf będzie obmyślony y dany przez sprawiedliwą umowę między Kommendą Wojskową y Juryzdykcyą miejsca.

Każdy żołnierz w naznaczoney sobie kwaterze nie ma się z gospodarzem, gospodynią y ich czeladzią nieprzystoynie obchodzić, pod nieuchronną karą, a podług występku pod bieganiami przez rozgi.

Jeżeli by który żołnierz swoją własną mocą naznaczoną sobie kwaterę odmienił, takowy podług zaszyłych okoliczności bieganiami 24. a nawet y 36. razy przez 200. ludzi przez rozgi ma bydz ukarany.

3tio. Żaden żołnierz ważyć się nie ma nikogo, bądź to J. K. Mci y Rzeczypospolitey, lub innego ziemiańskiego iakiego Poddanego odzierać, lub gwałtem od niego co brać, czy to na ulicy, na Rynku, w marszu, przez Kray, lub w Fortecach, miastach, wsiach, y Obozach pod bieganiami przez rozgi, a podług okoliczności pod karą Taczek y życia, excypuiąc w miejscu aktualney Rezydencyi J. K. Mci co do kary Sądowey, osobliwiey zaś uszanowanie dla Stanu Duchownego y Szlacheckiego waruie się.

4to. Ranga Wojska Narodowego ustanawia się taka: Towarzysz równą będzie miał Rangę z Chorążym w Woysku, Namieślnik z Porucznikiem, Chorąży z Kapitanem, Porucznik z Pułkownikiem.

Kommandant Brygady Narodowey mieć będzie Rangę Generała Maiora, Vice-Kommandant w teyże Brygadzie Narodowey Rangę Pułkownika.

5to. Pod żadnym pretextem lub pozorem ani Hetman, ani Kommissya Wojskowa, ani żaden Generał, tym mniej Cheffowie lub Szrabs y Ober-Officyerowie nie mogą się ważyć ruszyć Wojska Rzeczypospolitey ani do exakcyi, ani do exekucyi Dekretów, zaiazdów, pomocy lub bronienia kogo, chyba za rekwizycyą do Kommissyi Wojskowej zanieśioną od Juryzdykcyi tey, ktorey interes pomocy Wojskowej wyciągać będzie, która inaczey tey rekwizycyi Hetmanowi nie uczyni, aż wszystkie stopnie w prawie opisane dopełnione będą. A gdy podług Konstytucyi 1768. roku pomoc Wojskowa do exekucyi potrzebna będzie, na ten czas Kommissya Wojskowa Wielmożnego Hetmana W. Koronnego uwiadomi, a Hetman za odebraniem takiego uwiadowienia, dodania Brachii Militaris odmówić nie będzie mógł.

6to. Żaden Unter-Officyer ani żołnierz nie będzie wyśłany z Garnizonu y na ćwierć mili bez dowodnego Paszportu, który każdemu, czy to Wojskowemu czy to Obywatelowi, y bądź iakieykolwiek kondycyi, za rekwizycyą pokazać obligowany; którykolwiek zaś Unter-Officyer czyli żołnierz pokaże się bez Paszpor-

tu, albo mając Paszport w czymkolwiek podeyrzany, takowego iako dezertora przytrzymać, y do najbliższego Garnizonu odeśłać.

W pogoń za dezertorem posłani, wszędzie, gdzie przechodzić będą, uczynią wiadomość o dezertorze, a zatym każdy Obywatel, iakieykolwiek bądź kondycyi, doda starania ile możliwości do schwytania takiego zbiega. Ktokolwiek przyśtawi dezertora do Regimentu, odbierze nie tylko expens poniesioną, ale procz tego dostanie w nadgródę czerw. Zł. 2. któryby zaś Obywatel przechowywał y protegował dezertora, będzie pozwany ad forum competens proprii Districtus y 200. grzywnami skarany, która Sprawa ante omnes causas sędzić się powinna.

7mo. Zaden bądź kto chce, bez zaręczenia Kommendanta Regimentu, nikomu, począwszy od Kapitana aż do ostatniego żołnierza pożyczać, pieniędzy ani dać towarów na kredyt nie powinien, gdyż tak pożyczone pieniądze iako y na kredyt dane utraci. Niewiadomością nikt wymowiony byź nie może, gdyż wszędzie gdziekolwiek Woysko stanie, ninieysze obostrzenie przez bęben ogłoszone, y co puł Roku powtorzone będzie.

8vo. W każdym miejscu gdziekolwiek Woysko lokowane będzie, powinien byź wyznaczony dom zdalny na Lazaret.

9no. W każdym Garnizonie porządek ogniowy uczyniony byź powinien, między Magistratem y Kommendantem dla ratowania Miasta. W Mieście zaś Rezydencyi aktualney Krolewskiej, za znieśieniem się z W. Marszałkiem W. Koronnym, Garnizon doda pomoc do ratunku ognia.

Lokacya Woyska.

1mo. **W**oysko Koronne na cztery Dywizye podzielone jest. 2do. Pierwszey Dywizyi lokacyą wyznaczamy w Wielkiej Polsce tym sposobem, aby Miasta Poznań, Kalisz y Piotrków osadziła Garnizonami, reszta zaś tej Dywizyi stać będzie nad granicą. 3tio. Druga Dywizya lokacyą swoją mieć będzie następującym sposobem, w Warszawie, w Krakowie, Lublinie, y okrywając granice sąsiedzkie. 4to. Trzecia Dywizya rozłożona w Wołyńskim y Podolskim Woiewodztwach, Garnizonem opatrzy Kamieniec Podolski y zakryje granice. 5to. Czwarta Dywizya mająca lokacyą swoją w Bracławskim y Kiiwskim Woiewodztwach, zaślaniać będzie tę część Polski od wypadów Haydamackich y od Tatarszczyzny, która to lokacya Woyska, w dobrach Ziemskich tylko nad granicami, gdy taka potrzeba wyciągać będzie, czyniona byź ma, nie tamując nikomu z obywatelów, prosić o rozlokowanie Woyska w dobrach jego, gdy tego sam żądać będzie.

Supplement do Władzy y obowiązkow Hetmanow Wielkich oboyg Narodow, powinności każdego, począwszy od Generała-Artylleryi, aż do Generała-Majora inclusive.

Władza y obowiązki Hetmanow Wielkich oboyg Narodow.

1mo. **G**dyby który z Generałow-Lieutenantow y Generałow-Majorow, albo sam niechciał byź employowanym, albo Hetman Wielki niechciał go więcej employować, ten się powinien Hetmanowi Wielkiemu o to meldować, a ten dopiero uznawszy przyczyny jego sprawiedliwe, da mu pozwolenie sprzedania swoiey Gaży Osobie od siebie nominowanej, a to za czteroletnią płacę.

2do. Hetman Wielki Koronny mieć będzie Prerogatywę kreowania y patentowania Officyerow w Regimentach y Brygadach Narodowych wszystkich, począwszy od Chorążego aż do Kapitana inclusive, zawsze iednak za rekomendacyą y fortragem Cheffa Regimentu, oprócz Regimentow Hetmana Polnego Kor. w których on sam Officyerow, począwszy od Chorążego, aż do Kapitana

inclusive kreować y patentować będzie, równie będzie mógł Hetman Wielki y inne Osoby, którzy tylko ad honores przy Woysku zostaną, takimi zaszczycać patentami.

3tio. Hetmana Wielkiego obligacya będzie kosztem Rzplcey najlepsze Woyskowe księgi, które dotąd w Francuskim lub Niemieckim ięzyku były wydane, po polsku kazawszy przetłumaczyć, podać do druku, a wydrukowane podzielić na wszystkich Generałów y Sztabs-Officerów, z obligacyą: aby ie często z iak naywiększą czytali attencyą.

4to. Na Seymikach Woiewodzkich, Osoby stanu Zolnierskiego znaydować się niepowinny, co się nie ma ściągać do tych Osob Zolnierskich, które mają swoje Possessye w Woiewodztwach, Ziemiach y Powiatach.

Obowiązki Hetmana Polnego Koronnego, będą też same, które Konstytucyami są ustanowione.

Powinności Generała-Artylleryi.

1mo. Jako wprowadzenie doskonałego porządku w Artylleryi, iedynie od nauki y pilności Generała-Artylleryi zawisło, zaczym iego będzie staranności, wszystko do naylepszego przyprowadzić stanu.

2do. Arsenaly w naylepszym zachować kaze porządku, przeto one sam często rewidować, y na to czułe oko mieć powinien, aby wszystko w stanie zdatnym konserwowano było.

3tio. Wszystkie Rapporta z Fortec wszystkich przez niego directe Hetmanowi oddawane będą, y iego będzie obowiązkiem wszelkie reparacye około Fortec, Armat y Ammunicyi potrzebne, przełożyć Hetmanowi y mieć o nich staranie: z tych więc miar będzie obligowany, ile mu inne na Osobę iego włożone dopuszczają obowiązki, wszystkie rewidować Fortecy; Kommendant tychże co ipso directe pod iego zostać kommendą, a Hetman za wszystkie nieporządki w tychże Fortecach zasze, Generałowi Artylleryi przyzna winę. Prochownie, aby nigdzie nie były w Miałtach, lub po Fortecach na wałach, lecz w miejscach bezpiecznych założone, udysponuie y dopilnuie.

4to. Zadnemu nie wolno Sztabs-Officerowi, poki jest Generał-Artylleryi przytomny, naymniejszy rzecz ruszyć z Ceughauzu, niemawszy w tym rozkazu Generała, w tym bowiem razie, Generał directe Ober-Ceugwartowi swoy na piśmie wydać rozkaz, który przez Ober-Ceugwarta w Zurnal Ceughauzowy zapisany bydz powinien, z wyrażeniem Osoby, ktorey sprzęt iaki lub Armatę wydano, toż samo przy oddaniu natychmiast zapisać należy, dokładając w iakim stanie co oddano.

5to. Przy exercycyach Artylleryi często ma bydz przytomnym, Officerów y Zolnierzy nawet, którzy naylepiey z Możdierz y Armat strzelają, publiczną pochwałą y umiarkowaną nadgodą za ordynansem Hetmana, na co pieniądze z Kassy extra expensow są dostarczające, zachęcając, tych zaś którzy nie aplikują się, w awanzie uposledzając.

6to. Ludwisarnia iego naybardziey staranności polecona. Do Ceughauzu żadna Armata, broń, lub oręż przyięta bydz nie ma, poki nie będzie przez Kommissyą od niego wyznaczoną, lub w iego obecności wyprobowana. On będzie miał dozór Prochowni, wszelkie potrzebne rekwizyta Artylleryczne, za iego staraniem sprawione będą: słowem o przysposobieniu pożytku y zapobieżeniu wszelkicy szkodzić usilne pokazać staranie powinien.

7mo. Jeżeliby jeszcze y Dywizyą kommandarował, w tym razie to samo przestrzegać ma, co w powinnościach Generała-Lieutenanta przepisano, a Generała Lieutenanta takie ku niemu będą obowiązki, iakie Generał-Majorowie winni Generał-Lieutenantowi.

8vo. Generał-Artylleryi powinien raz w Rok wszystkie pod kommendę powierzone mu Woysko rewidować, oprócz kiedyby ordynans Hetmana Wielkiego Koronnego, inaczej dysponował.

9no. Procz Adjutanta, który do Artylleryi tylko należy, wolno mu dwóch Kapitanów w Charakterze Adjutantów, z Woyska podług upodobania swego wybrać.

Powin-

Powinności Generała-Lieutenanta.

1mo. **G**enerał-Lieutenant kommanderujący Dywizją, będzie miał pod sobą dwóch Generałów-Majorów; Dywizya zaś formowana będzie według ułożenia Hetmana W. Koronnego.

2do. Tąż Dywizją z nayprzykładniejszą rządzić ma pilnością, wszelkie od Hetmana iemu direkte lub przez Generała-Artylleryi, imieniem Hetmana W. Koronnego przesłane rozkazy ad literam y niezwłocznie exekwować, a wszystkich tych rozkazow trzymać u siebie Protokół dla własnego informowania się, przy wszelkich zachodzących okolicznościach.

3tio. Odebranych wielkiej wagi ordynansow y rozkazow, naywiększy ma dochowywać sekret, to tylko wyjawiając, co się stosować będzie do subordynowanych swoich, y co koniecznie wiedzieć im należy.

4to. Wszelkie rozkazy ktore Generałom-Majorom pod kommandą jego będącym przesyłać będzie, każdego czasu na piśmie wyda, a to tak wyraźnie y jasno, aby żadney niepodpadały interpretacyi.

5to. Rapporta podług formularza wydanego od obydwóch swoich Generałów-Majorów co dwie Niedziele odbierać powinien, a z nich Rapport ogólny sposobem przez formularz okazanym uformowawszy, podpisany y pieczęcią stwierdzony, odeszle Hetmanowi W. Koronnemu.

6to. Wojsko Dywizyi swojej, naymniey raz w Rok ściśle rewidować powinien, usilnie wywiadując się o stanie wewnętrznym, to jest, karności, muštrze y gospodarstwie Regimentow, a gdyby nierząd lub błędy jakie po Regimentach dostrzegł, niemniey dowiedziawszy się, iż Obywatele przez Żołnierza uciesmiężeni, to wszystko natychmiast uskromić, y gdyby tego potrzeba, naprzykład drugim, obwinionych podług uznania ukarać ma.

7mo. W czasie muštry nim ściągnie się Dywizya cała, powinien będzie Regimenta w Brygadach kommandy jego zostające niespodzianie zicchać dla wiedzenia, czy wszystko się znajduje podług jego ordynansu.

8vo. Subordynowanych sobie Generałów-Majorów obydwóch y wszystkich Sztabs-Officerow, pod kommandą jego zostających dozierać powinien, aby podług przepisu zadolyc swojej czynili powinności.

9no. Generałów-Majorow powinności swojej zadolyc nieczyniących, doniesie Hetmanowi W. Koronnemu, który obwinionego pociągnie do odpowiedzialności, y podług uznania ukarze, excepto jednak buntu, zdrady, y nieposłuszeństwa: za te albowiem przestępstwa mogą być Generał-Majorowie przez Generała-Lieutenanta, natychmiast aresztowani y Hetmanowi meldowani.

Sztabs-Officerow kommandzie jego powierzonych, gdyby napominania skutku niewzięły, za opieszałość w służbie pokazaną, aresztem ukarać ma, to jest: Pułkownika dwo niedzielnym, Oberst-Lieutenanta jedno miesięcznym, Majora do dwóch miesięcy trzymać w areszcie może, Subalternom może naznaczyć areszt na trzy miesiące: ostrzejszy kary naznaczenie szczegulnie Hetmanowi zostawione.

10mo. Inkwizycye y Krygsrechta w Dywizyi swojej, zacząwszy od Pułkownika, podług uznanych okoliczności rzeczy nakazać może, exekucya zaś albo relaxacya (samey tylko władzy Hetmańskiej zostawione) do Jegoż decyzyi odsyłać ma.

11mo. Dywizją swoją ściągnioną sam osobiście exercerować ma, y wszystko cokolwiek regulaminem względem ewolucyi przepisano, iako y to, co w nowych od Hetmana przesłanych Manewrach dysponowano, dopełnić powinien; własney zaś inwencyi Manewry do approbaty Hetmana W. Kor. odeszle.

12mo. W miejscach gdzie Dywizya jego stać będzie, tak dalece sytuacyą poznać postara się, aby wiedział y tę co ku obronie, y tę co ku atrakowaniu nieprzyaciół służyć może, gdzie obozować, y gdzie z awantazem stanąć z Wojskiem można: wszystkie złe drogi, wąwozy, płynienie rzek, źrózła, bagniska, młyny y lasy z nomenklaturą równie znać będzie usiłował; słowem tej części kraju gdzie Dywizya jego rozłożona zostanie, dokładną y doskonałą Mapę zrobić każe.



13tio. Rozłożenia Dywizyi swoiey tak dokładną ma mieć Tabełę, aby każdego momentu był w stanie rozpatrywania się, gdzie y iak Woysko iego iest ulokowane, y tę w Pokoju swoim przybitą mieć będzie.

14to. Generał-Lieutenant powinien mieć komunikacyą iak naye częstszą z Generał-Majorami swemi, y według tegoż Generała-Lieutnanta uregulowania, od daty do daty, odbierać Generał-Majorowie powinni instrukcyą, y rozporządzenie, co czynić y iak w czym sprawować się mają.

15to. Procz miesięcznego Rapportu który Hetmanowi odsyłać podług formularza powinien będzie, korespondować ma z Hetmanem, donosząc o wszystkim, cokolwiek zajdzie ważnego w okolicy lokacyi swoiey.

16to. Zciążać Dywizyi lub odmieniać iey lokacyi bez wyraźnego od Hetmana W. Koronnego ordynansu niepowinien.

17mo. Niemając urlopu Hetmańskiego od Dywizyi swoiey w lecie nad dni 8. w zimie nad dni 14. oddalić się nie będzie mógł, kommandę zaś naysłarszemu Generał-Majorowi Dywizyi swoiey zleci. Do Warszawy nie może przyjechać bez pozwolenia od Hetmana y w ważnych tylko interesach starać się ma o urlop na 3. lub 4. miesiące, nigdy iednak w czasie musztry lub kampa-
mentu.

18vo. Gry hazardowne, pijaństwa, owo zgoła co przyprowadza do rozwio-
żności przy parolu ordynansem powinno być zakazane.

19no. W tym miejscu gdzie sam kwaterą stać y Woysko w każdym czasie lokowane będzie, powinien codziennie na Wach-Paradzie być, a po zakoń-
czoney sposobem przepisany parol wydać.

20mo. Parol co 6. miesięcy od Hetmana W. przesłany odbierze: sam zaś Generałom-Majorom swoim ima, y sta. każdego miesiąca odeszle, parol y nie-
przerwaną utrzymywać z niemi będzie korespondencyą.

21mo. Od Dywizyi swoiey mieć może w Charakterze Adjutantów, 1. Ka-
pitana, 1. Subalterna, a na ordynansie od wszystkich pod kommandą iego zo-
stających Regimentów po iednym Unter-Officerze.

22do. Będzie y to iego staranności, aby we wszystkim co iest powinno-
ścią Generał-Kwaternistrza wydoskonalił się.

23tio. Ani w Garnizonie swoim, ani w żadnym miejscu lokacyi Dywizyi
swoiey, a szczegulniey w Warszawie, u Dworu y w kompaniach publicznie pre-
zentować się nie będzie mógł inaczej, i- w Uniformie Generalskim lub Regi-
mentu swego. W prywatnych zaś posiedzeniach albo na wf, wolno mu bę-
dzie podług iego upodobania.

24to. A że iest naytrudniejszy być dobrym żołnierzem, więc Generał-
Lieutenant z naywiększą aplikacyą sposobić się do tego wszystkiego powinien,
co doskonałego Generała zdobyć, approbacyą przełożonych ściągnąć, a subor-
dynowanych miłość y zaufanie ziednać może.

Powinności Generała-Majora.

1mo. **G**enerał-Major employowany będzie miał pod kommandą swoją Brygadę
iedną, podług ułożenia Hetmana W. Kor.

2do. Rapporta podług formularza od Regimentów w kommandzie iego
zostających odbierać ma co tydzień; sam zaś co dwie niedziele Generał-Lieut-
nantowi, w którego Dywizyi będzie, podług formularza podpisem y pieczęcią
stwierdzony odeszle Rapport.

3tio. Parol od Generała-Lieutnanta swego odebrany Kommandantom Re-
gimentów, podług okoliczności y potrzeby wydać lub odsyłać ma.

4to. Co 6. miesięcy powinien będzie Regimenta Brygady swoiey obie-
chać, a przy tey swoiey lustracyi tak sprawić się, iak wyżej w powinnościach
Generała-Lieutnanta w Artykule 6. przepisano.

5to. Co puł Roku ma rewidować Kassę tychże Regimentów, domagając
się pokazania Kassy stanu aktualnego, y na wszystkie wydatki czynione kwitow
y Dokumentów produkowania. Gdyby w Kassie nie zastał wszystko ad alsem co
być powinno, doniesie o tym Generał-Lieutnantowi, który Pułkownika y dru-
gich Sztabs-Officerów pociągnie do odpowiedzi.

6to. Jeżeli okoliczności w powinnościach Generała-Lieutenanta w Artykule 9. wzmiankowane wyciągać tego będą, może Pułkownikowi na 4. dni, Oberst-Lieutenantowi na dni 8. Majorowi na dwie niedzieli, innym zaś Officerom na miesiąc ieden arefzt naznaczyć, przewinienia większey za sobą pociągające kary; powinien swemu Generał-Lieutenantowi meldować, y iego dalzey czekać w tej mierze dyspozycyi.

7mo. Kryzrecht na Officerow naznaczyć nie może, nie odebrawszy na to dyspozycyi Generała-Lieutenanta.

8vo. W charakterze Adiutanta Subalterna 1. a na ordynans od wszystkich pod Kommendą iego zostających Regimentow wolno mu będzie wziąć do siebie po iednym Unter-Officerze.

9no. Oddalić się od Brygady swoiey w lecie nad dni 4. a w zimie nad dni 8. nie będzie mu wolno, nie miawszy przez Generała-Lieutenanta swego Urlopu.

10mo. Osobliwszą dokładność w mustrze y exercytowaniu zachować powinien, Regimenta Kommandy swoiey często sam exercytując, gdy za niedokonałość tychże Regimentow sam będzie w odpowiedzi.

11mo. W innych okolicznościach iak sprawić się powinien, wyżej w powinnościach Generała-Lieutenanta w Artykule 3. 12. 13. 18. 19. 22. 23. 24. obszerniey przepisana znajdzie dla siebie informacyą.

Kommissya do Likwidacyi Długow Rzeczypospolitey.

DLa rozeznania y zaspokoienia Długow Rzeczypospolitey wszystkie dawnieysze quorumvis actuum Likwidacye uchylając, Kommissyą z Senatu, & ex Ministerio z Osob szczęściu, z Stanu zaś Rycerskiego po iedney Osobie z każdego Woiewodztwa składać się forma Judiciaria, & pluralitate secretorum votorum decydować mającą, do generalney Likwidacyi wszystkich Rzeczypospolitey Długow, y pretenyi do Skarbow oboysga Narodow regulujących się ustanawiamy, wszelkich wywodow, dowodow y odwodow icy urzędowi potrzebnych nakazania władzę nadaiemy, y do wykonania przez tę Kommissyą ninieyszego prawa z Senatu Jasnie Wielmożnego Jerzego Mniszcha Kasztelana Krakowskiego, Wielmożnych Wacława Rzewuskiego Krakowskiego, Ludwika Dąbskiego Brzeskiego Kuiańskiego, Jozefa Podolskiego Płockiego, Jozefa Xięcia Radziwiłła Mińskiego Woiewodow, Jozefa Tyżkiewicza Kasztelana Mscisławskiego, z Stanu zaś Rycerskiego z Korony Urodzonych z Woiewodztwa Krakowskiego, Rychtera Chambelana Jego Krolewskiej Mości, z Woiewodztwa Poznańskiego Łubę Starostę Stawiszynskiego, z Woiewodztwa Sandomirskiego Krosnowskiego Podstolego Opoczyńskiego, z Woiewodztwa Kaliskiego Miaskowskiego Starostę Gnieźnieńskiego, z Woiewodztwa Sieradzkiego Mostowskiego Cześnika Piotrkowskiego, z Ziemi Wieluńskiej Sucheckiego Stolnika Sieradzkiego, z Woiewodztwa Łęczyckiego Saryusza Gomolińskiego Instygatora Koronnego, z Woiewodztwa Brzeskiego Kuiańskiego Chelmskiego Podczaszego Rypińskiego, z Woiewodztwa Kiełkowskiego Kwasniewskiego Starostę Wierchowickiego, z Woiewodztwa Jnowrocławskiego Łuszczewskiego Sędziego Ziemskiego Sochaczewskiego, z Woiewodztwa Ruskiego Szydłowskiego Chambelana Jego Krolewskiej Mości, z Woiewodztwa Wołyńskiego Jozefa Drzewieckiego, z Woiewodztwa Podolskiego Alexandrowicza, z Woiewodztwa Lubelskiego Jakoba Hadziewicza Podłedka Sandomirskiego, z Woiewodztwa Bełzkiego Sadowskiego Starostę Robczyckiego, z Woiewodztwa Płockiego Bromirskiego Starostę Płockiego, z Ziemi Dobrzyńskiej Osmiałowskiego Łowczego Rypińskiego, z Woiewodztwa Mazowieckiego Drewnowskiego Podczaszego Łomżyńskiego, z Woiewodztwa Podlaskiego Czarnockiego Łowczego Drohickiego, z Woiewodztwa Rawskiego Mikorskiego Podkomorzego Gostyńskiego, z Woiewodztwa Chelmińskiego Małowskiego Regenta Wyszogrodzkiego, z Woiewodztwa Malborskiego Czapkiego Podkomorzego Chelmińskiego, z Woiewodztwa Bracławskiego Zabłockiego Pifarza Ziemskiego Gostyńskiego, z Woiewodztwa Pomorskiego Gurowskiego Podkomorzego Gnieźnieńskiego, z Woiewodztwa Inflantskiego Bachmińskiego Dworzanina Jego Krolewskiej Mości, z Woiewodztwa Czarniechowskiego Bogatka Pod-

Podczaszego Winnickiego, z Woiewodztwa Gnieźnieńskiego Korytowskiego Pod-
 sędka Gnieźnieńskiego, z Prowincyi Wielkiego Xięstwa Litewskiego Urodzo-
 nych z Woiewodztwa Wileńskiego Alexandra Horaina Woyskiego Wileńskiego,
 z Woiewodztwa Trockiego Jozefa de Raefs Sędziego Ziemskiego Trockiego, z Woie-
 Xięstwa Zmudzkiego Dominika Kossakowskiego Stolnika Zmudzkiego, z Woie-
 wodztwa Smoleńskiego Andrzeja Malczewskiego Podczaszego Smoleńskiego, z
 Woiewodztwa Połockiego Jozefa Sielickiego Woyskiego Połockiego, z Woiewo-
 dzstwa Nowogrodzkiego Chryzostoma Rduftowskiego Starostę Kazimierzowskiego
 tegoż Woiewodztwa, z Woiewodztwa Witebskiego Hurko Podkomorzycy Wi-
 tebskiego, z Woiewodztwa Brzeskiego Litewskiego Jacka Pafzkowskiego Koniu-
 szego tegoż Woiewodztwa, z Woiewodztwa Mścisławskiego Jozefa Ciechano-
 wieckiego Generała-Adiutanta w Woysku Wielkiego Xięstwa Litewskiego z
 tegoż Woiewodztwa, z Woiewodztwa Mińskiego Samuela Horwat Chorążego
 Husarskiego w Woysku Wielkiego Xięstwa Litewskiego z tegoż Woiewodztwa,
 za Kommissarzow wyznaczamy, ktorzy w Grodzie Warszawskim przysięgę in
 eam Rotham: „Ja N. przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Trojcy Świę-
 „tey Jedyńemu, iako przy Likwidacyi rozeznaniu y postanowieniu długow y
 „pretensyi do Rzeczypospolitey regulujących się, szczególnie na prawo y spra-
 „wiedliwość względ mieć będę, żadnych od kogolwiek darow directę vel indire-
 „ctę teraz lub napotym ofiarowanych nie przyjmę, faworem, lub nienawistcią
 „uwodzić się nie będę, sekret dawanych sentencyi y zdań zachowam, y ten urząd
 „Kommissarski wykonywając, ściśle prawa o nim przepisy sprawiedliwie sprawa-
 „wać będę. Tak mi Panie Boże dopomóż y niewinna Męka Syna iego; wykonawszy
 tu w Warszawie u Prezydującego, Juryzdykcyą ab aktu publikaty prawa tego za
 Niedziel sześć w komplecie najmniej Osob pięciu zafundują, ordynacyą urzę-
 dowi swemu potrzebną ułożą, do Likwidacyi wszelkich Rzeczypospolitey dłu-
 gow y pretensyi, którą sub rigore szkod Skarbow publicznym przywrocenia,
 iak najszybszą y najsprawiedliwszą mieć chcemy, w dopilnowaniu się Uro-
 dzonych Instygatorów Koronnych y Plenipotentow Skarbu Koronnego przystą-
 pią, generalność onych na dwie klasy podzielią, w pierwszej klasie ma być
 primo Summa 7000000. Złotych Polskich Nam Krolowi od Stanow Rzeczypo-
 spolitey prawem Seymu terazniejszego ofiarowana, secundo Summę 1500000.
 in recompensam zaległych summ w Woysku na umorzenie zobopolnych pre-
 tensyi tak Woyska do Rzeczypospolitey, iako też Obywatelow do Woyska po-
 stanowiona. Tertio pensye cywilne tylko Departamentowe ab anno 1768. zale-
 głe, inne zaś też Konstytucyą 1768. na różne expensy cywilne naznaczone
 summy, osobnym rejestrem teraz opisane uchylone mieć chcemy, etiam cum
 subsidio summy 1500000. Złotych Polskich w ten czas od Stanow Rzeczypospo-
 litey Nam Krolowi ofiarowane, ktorey na Seymie terazniejszym tam pro pre-
 terito, quam pro futuro odstępujemy. Kommissya zachowując ściśle y spra-
 wiedliwą zaległych pensyi cywilnych Likwidacyą, onych wielość postanova-
 wszy, wszystkie tey pierwszej klasy summy za niewątpliwe Rzeczypospolitey
 długi w rowney proporcyi rocznie wypłacone być mające, deklarować po-
 winna, w drugiej klasie chcemy mieć umieszczone wszystkie inne do pier-
 wszej niewchodzące wszelkiego tytułu y prawa, nawet Konstytucyami wsparte
 pretensye, ktorych Kompetitorowie in spatio puł roku od daty reassumpcyi
 Kommissyi rachować się mającego prawa, y dokumenta swoje pod zupełną
 onych utratą, przed urzędem teyże Kommissyi produkować mają, z ktorych repro-
 dukcyi y innych wszystkich potrzebnych wywodow, y dowodow Kommissya non
 obstantibus legibus in favorem cuiuscunque latis, takowe pretensye likwidować,
 wszelkie Kompetitorow Jura petendi nie decisivę, ale demonstrativę rozeznawać
 będzie, a tak wylikwidowane, rozeznane, y rzetelnie opisane drugiej klasy
 pretensye do decyzji Seymu przyszłego ordynaryinego pluralitate zdań odeszle,
 a w nadgodę iey pracy Kommissye Skarbowe Rzeczypospolitey obojga Naro-
 dow od wszystkich summ pierwszej klasy przy wypłacaniu onych grosz sześć-
 dziesiąty odciągać, y ten Kommissarzom likwidującym exclusis à Jurisdictione
 absentibus wypłacać będą. A że długi Rzeczypospolitey teraz do rozeznania
 y postanowienia Likwidacyi przychodzą, więc przez względ na Powszeczność
 różnemi klęskami ucisnioną, wszelkie od długow Rzeczypospolitey prowizye,
 choćby onych kto żądać miał prawo, lege praesenti generalnie abrogujemy.

Uspokoienie Długow Rzeczypospolitey.

POnieważ prawem Seymu teraznieyszego Kommissyą na generalną Likwidacyą długow Rzeczypospolitey wyznaczamy, przeto y uspokoienie onych podług przepisu prawa tego nastąpić miane obmyślając, summy 1mo. z dochodow Skarbu Koronnego 500000. Złotych Polskich. 2do. z dochodow Skarbu Wielkiego Xięstwa Litewskiego 250000. Złotych Polskich. 3tio. od Duchowienstwa w Koronie 600000. Złotych Polskich, według prawa Seymu teraznieyszego Subsidii charitativi, a w Litwie 100000. Złotych Polskich. 4to. z Starostw y wszelkich Krolewsczyzn w Koronie y w Wielkim Xięstwie Litewskim pro iure Emphyteusis Czynsze po odciągnięney pułtory kwarty w Koronie, a dwóch kwart w Litwie, ktore do Skarbow oboyg Narodow nieodmiennie importowane być powinny, na fundusz długi Rzeczypospolitey umarzający, co rok niezawodnie y zupełnie dochodzić mający przekazujemy. Wszyscy pierwsey klasy Kredytowowie od Kommissyi na likwidacyą wyznaczoney do tego funduszu asygnowani, w proporcya coroczney onego wielości Jure falcidia nawet bez preferencyi długi Skarbowi Naszemu Krolewskiemu należącego, do odbierania swoich należitości, mieszczeni będą, y poty wszyscy per collationem równą, a summom swoim proporcjonalną z tego funduszu mają odbierać satysfakcyą, poki wszyscy zupełnie zaspokoieni nie zostaną, ale żeby tak funduszow umarzających, iako y długow Koronnych od Litewskich była zachowana dystynkcyą, presenti lege ostrzegamy, zalecając Kommissyom Skarbowym obyga Narodow, ażeby tego funduszu osobne rejestra uformowały, y z niego długi Rzeczypospolitey te, ktore Kommissya Likwidacyina przyzna, za niewątpliwe osądzi, y w pierwsey klasie położy, opłaciły, pod żadnym pretextem y wynalazkiem wspomnionego funduszu nie rużając na inne expensa, iak tylko na opłacenie długow Rzeczypospolitey w pierwsey klasie położonych sub responsione z Osob, y fortun własnych WW. y UU. Kommissarzow w Kommissyach Skarbowych obyga Narodow zasiadających.

Deklaracya Konstytucyi 1768. względem Długow Rzeczypospolitey.

POnieważ Tabelle expens wszelkich w Konstytucyi 1768. wyrażonych miały być opłacone z podatkow nowoustanowionych do Skarbu Koronnego wnieść mianych, więc te wszystkie rodzaje expens, gdy dla niedosłych podatkow skutku swego nie wzięły, za długi zaległe y przyznane Rzeczypospolitey w Kommissyi do likwidacyi długow Rzeczypospolitey pierwsey klasy ustanowionej, liczone nie będą, pensye zaś w osobney Tabelli niżej wyrażone wcale do tej Kommissyi należeć nie mają, od czego jednak zasiadających Urodzonych Assessorow w Sądach Marszałkowskich y Assessorskich excypujemy, którym de presentia proporcjonalnie na ow czas naznaczoney pensyi, aby wypłacono było, mieć chcemy. Co się zaś tycze pensyi Wielkiego Xięstwa Litewskiego w Roku 1768. naznaczonych, w Tabelę expens cywilnych extraordinarynych wciągniętych, te zupełnie umarzamy, y do długow Rzeczypospolitey ze Skarbu Litewskiego nie przyimujemy.

Tabella.

Expensa Extraordynaryina Jego Krolewskiej Mości	-	66666. 20.
Assessorom sześciu do Sądow Marszałkowskich	-	72000.
Assessorom sześciu do Sądow Assessorskich	-	72000.
Siedmiastu Sędziom Judicii mixti	-	63000.
Deputatom Trybunalskim, Marszałkowi y Prezydentowi	-	330000.
Pisarzom dwiema Trybunalskim	-	28000.
Powiększenie pensyi Podskarbiego Koronnego	-	180000.
Miaštu Elblągowi	-	20000.

Trybunał Koronny.

Miedzy innemi staraniami, ktore Jego Krolewska Mość dla dobra publicznego czynić raczył, niemnniejszą Jego było usilnością przywrócić kwitnącą sprawiedliwość w Kraiach Rzeczypospolitey, y wymiarem oney zaszczyścić Obywatelow tego Krolestwa, do czego łącząc chęci y żądania swoje Urodzeni Xiążęta Marszałkowie Seymowi y Konfederacyi oboyma Narodow, mieli o tym pilne staranie, żeby przy wakujących Trybunałach głównych, tak Koronnym, iako y Wielkiego Xięstwa Litewskiego Państwa Rzeczypospolitey bez sprawiedliwości nie były, y dla tego nie tylko Ziemskich y Grodzkich sprawowanie Jurysdykcyi przez Uniwersały zlecane było; ale też Konfederackie Sądy ustanowili, y w nich z Konsyliarzami swoimi prawie z uszczerbkiem zdrowia dotąd zasiadają. Przecież gdy dla tym większego okazania chęci, iak ich bieg teyże sprawiedliwości y wygoda Obywatelow interessuje, potrzebę otwarcia Głównego Trybunału Koronnego uznali, więc y Trybunał Koronny reasumowanym mieć chcemy, y ten do dawnych siedzisk w Piotrkowie y Lublinie wracamy. Który Trybunał w Prowincyi Wielkopolskiej w Piotrkowie dnia pierwszego Września zaczynać się będzie, a kończyć się w Sobotę przed Niedzielą Kwietnią, zaś Trybunał Prowincyi Małopolskiej w Lublinie w Poniedziałek po Niedzieli Przewodniczy zaczynać się ma, a kończyć w wigilią Święta Świętego Tomasza. Na ten Trybunał Deputatow zawsze na dniu piętnastym Lipca zaczynając się roku terazniejszego sposobem w Konstytucyi roku tyśiącznego siedmsetnego sześćdziesiątego osmego, tak co do porządku Elekcyi, iako Ziem alternat przepisany, Woiewodztwa obierać będą, iako to: Woiewodztwo Krakowskie w Proszewicach, Woiewodztwo Poznańskie w Poznaniu, Kaliskie w Kaliszu, Gnieźnieńskie w Gnieźnie, po iednemu. Woiewodztwo Sandomirskie w Opatowie, Sieradzkie Alternatą z Ziemią Wieluńską, to iest dwa razy z Woiewodztw, a raz z Ziemi Wieluńskiej w Piotrkowie; zaś Woiewodztwo Łęczyckie, Brzeskie-Kuiawskie z Inowrocławskim, Kiiowskie na miejscach Konstytucy roku tyśiącznego siedmsetnego sześćdziesiątego osmego oznaczonych, po iednemu, Woiewodztwa Ruskiego, Ziemia Chełmska Alternatę z Powiatem Krasnostawskim, w Chełmie iednego, Woiewodztwa: Wołyńskie, Podolskie, Lubelskie Alternatą z Ziemią Łukowską, oraz Ziemia Dobrzyńska z Woiewodztwem Płockim, zaczynając Alternatę teraz od Woiewodztwa Płockiego, także Woiewodztwo Mazowieckie Alternatą Ziem, tak iak przedtym było, dwóch w Warszawie, zaczynając teraz od Ziemi Wiskiej, tudzież Podlaskie, Rawskie, Bracławskie y Czerniechowskie na miejscach w Konstytucyi roku tyśiącznego siedmsetnego sześćdziesiątego osmego wyrażonych po iednemu. Nie mnięj Kapituły dziewięciu tylko Duchownych Deputatow, tegoż samego dnia piętnastego Lipca obierać mają, tym sposobem, Kapituła Gnieźnieńska iednego zawsze Prezydenta, zaś Deputatow, Krakowska, Kiiowska, Poznańska, Płocka, Łucka, Chełmska, Kamieniecka, po iednemu. Wszyscy więc Deputaci obrani Duchowni y Swieccy z Dokumentami autentycznymi swych Elekcyi y przyśiąg Konstytucyą roku tyśiącznego siedmsetnego sześćdziesiątego osmego przepisany do Piotrkowa na dzień reasumpcyi pierwszy Miesiaca Września zechawszy, y te Dokumenta w Aktach Trybunałskich zaoblatowawszy, tamże podług prawa tegoż samego dnia *Votis Secretis* Marszałka z pomiędzy Swieckich Deputatow obiorą. Zachowując Alternatę Prowincyi do Łaski, ktora Alternata na Prowincyą Małopolską teraz przypada. A objaśniając Konstytucyą roku tyśiącznego siedmsetnego sześćdziesiątego osmego co do ciągnięcia losow na Rozdział Deputatow Trybunałskich, w Wielkiej lub Małej Polsce sędzić mających postanawiamy, aby podług prawa roku tyśiącznego siedmsetnego dwudziestego szóstego, wszyscy Deputaci rowno y nierozdzielnie przez cały czas Sędziowskiej Funkcyi swojej, aktualnemi oney uczestnikami byli, sub amissione presentiae według formy Kommissyi Skarbowey Koronney, Liczbę Regestrow Sądowych Konstytucyi roku tyśiącznego siedmsetnego sześćdziesiątego osmego ustanowionych zachowaną, y te Regestra, iako to: Woiewodzkie oraz dobr Ordynacyi Zamoylskiej y remissarum w czasie niżej oznaczonym, a inne w czasie pomienioną Konstytucyą przepisany, sądzone aby były, stanowiąmy. A tych Regestrow Woiewodzkich kadencye sądzone bydz mają tym porządkiem; pierwszego roku zaczynając terazniejszego w Piotrkowie. Regestr

Woiewodztwa Poznańskiego od reassumpcyi, to jest: od dnia pierwszego Września do dnia piętnastego Października, Kaliskiego z Gnieźnieńskim od dnia piętnastego Października, do ostatniego Listopada inclusive: Sieradzkiego z Ziemią Wieluńską od dnia pierwszego Grudnia do dnia piętnastego Stycznia. Łęczyckiego od dnia piętnastego Stycznia do dwudziestego Lutego, a od dwudziestego Lutego, aż do Niedzieli Kwietney, to jest Limity Regestr causarum Remissarum, Contumacialium, Processuum omnium Palatinatum Maioris Provinciae, tum suspensionum & paritatis Votorum, przeszłych Trybunałów Prowincyi Wielko-Polskiej. Drugiego zaś roku także w Piotrkowie następującego drugiego Trybunału, Regestra Spraw Woiewodztwa - Brzeskiego Kujawskiego, z Inowrocławskim, od Reassumpcyi, to jest: od dnia pierwszego Września aż do dnia dziesiątego Października. Ziemi Dobrzyńskiej z Woiewodztwem Płockim od dnia dziesiątego Października do dnia ostatniego Listopada inclusive. Mazowieckiego od dnia pierwszego Grudnia do ostatniego Stycznia inclusive. Rawskiego od dnia pierwszego Lutego, do dnia piątego Marca. Zaś od dnia piątego Marca do Niedzieli Kwietney, to jest: Limity. Regestr Causarum Remissarum, Contumacialium, Processuum omnium Palatinatum Maioris Provinciae, tum suspensionum & paritatis Votorum przeszłych Trybunałów Prowincyi Wielko-Polskiej. Każdy Trybunał po skończoney kadencji w Piotrkowie przeniosz się do Lublina, na Reassumpcyą w Poniedziałek po Niedzieli przewodniej przypadającą sędzić będzie Regestra spraw pierwszego do tąd Roku. Regestr Woiewodztwa Krakowskiego od tej Reassumpcyi do dnia ostatniego Maja inclusive. Sandomirskiego od dnia pierwszego Czerwca do dnia piętnastego Lipca, Kiiowskiego od dnia piętnastego Lipca do dni ostatnich Sierpnia inclusive. Woiewodztwa Ruskiego Ziemi Chełmskiej z Powiatem Krasnostawskim od dnia pierwszego Września do dwunastego tegoż Miesiąca. Regestr spraw wynikających z dobr Kluczow Ordynacyi Zamoyskiej od dnia dwunastego Września do dnia dziewiętnastego tegoż Miesiąca. Woiewodztwa Wołyńskiego od dnia dziewiętnastego Września do dni ostatnich Października inclusive, od dnia pierwszego Listopada do Limity w Wigilią Święta Świętego Tomasza Apostoła przypadającej. Regestr Causarum Remissarum, Contumacialium, Processuum omnium Palatinatum Minoris Poloniae, tum suspensionum, & paritatis Votorum, przeszłych Trybunałów Prowincyi Mało-Polskiej. Drugiego zaś roku także w Lublinie następującego drugiego Trybunału. Regestr Woiewodztwa Podolskiego od reassumpcyi aż do dni ostatnich Maja inclusive. Lubelskiego od dnia pierwszego Czerwca do dnia piętnastego Lipca. Podlaskiego od dnia piętnastego Lipca do dnia piątego Września. Bracławskiego od dnia piątego Września do dnia piętnastego Października. Czerniechowskiego od dnia piętnastego Października, aż do dni ostatnich tegoż miesiąca inclusive. Od dnia pierwszego Listopada do Limity w Wigilią Święta Świętego Tomasza Apostoła przypadającej, Regestr Causarum remissarum, Contumacialium, Processuum omnium Palatinatum Minoris Poloniae, tum Suspensionum, & paritatis Votorum, przeszłych Trybunałów Prowincyi Mało-Polskiej. Takową alternatą kadencye Regestrow Woiewodzkich co rok innych consecutive sędzone być powinny. A Deputaci po Woiewodztwach obrani, także zaraz na miejscu Elekcji przysięgę wykonają w tę Rotę. „Ja N. przysięgam „Panu BOGU Wszechmogącemu w Troycy Świętej Jedyńemu. Iż wota na „Seymiku na mnie dawane, ani przezemnie, ani przez kogożkolwiek z moją wia- „domością datkiem lub obietnicą uymowane nie były, a na Sądzie Trybunał- „skim zasiadając, podług prawa pisanego y dowodów Stron wykonywając toż pra- „wo, a nie według upodobania oneż tłumacząc, mając samego Boga przed oczy- „ma, sprawiedliwie sędzić, Stron rozprawy y sporow pilnie słuchać będę, bez „żadnego względu na bogatego y ubogiego, przyjaciela y nieprzyjaciela, Obywa- „tela y przychodnia, przyjaźnią też, ani nienawiścią, łaską ani nadgrodą, Pro- „mocyą ani obietnicą, groźbą, ani instancją ustną lub listowną, od kogożkol- „wiek uczynioną uwodzić się nie dam, podarunkow iakichkolwiek y od kogokol- „wiek mnie samemu lub przez subordynowane Osoby, tak teraz w przeciągu „funkcyi iako y po skończoney z przyczyny teyże obiecanych, nie wezmę. Tran- „zakcyi w czasie trwającej funkcyi ani przez siebie ani przez subordynowane „Osoby zawierać nie będę. Sekretu Izby nie wydam, ani mową, ani listem, „ani iakimkolwiek sposobem. Praktyk wszelkich w każdych sprawach, y z kim-

„ kolwiek czynić, ani rady dawać nie będę, ale podług przepisów Trybunałów wi uczynionych sprawować się y zachować starać się będę. A w obieraniu Marszałka dependencyi, od nikogo mieć nie będę. O Kondemnacie, jeżeliby iak na mnie od kogo otrzymana była, y ktoraby mi teraz do funkcyi szkodzić miała, nie wiem. Tak mi Panie BOZE dopomóż y niewinna Męka Chrystusa Pana. „ Maiąc zaś wzgląd na to, iż Pisarze Ziemscy Sieradzki y Lubelski będąc zatrudnieni pisaniem Dekretów w Trybunałach Sądów Ziemskich, sądzić nie mogą, przez co Obywatele Woiewodztwa Sieradzkiego y Lubelskiego nie mało są pokrzywdzeni; Przeto dogadzając Obywatelom tych Woiewodztw wyżej wyrażonych, Urodzonych Pisarzów Ziemskich Sieradzkiego y Lubelskiego od pisania Dekretów uwalniamy, na miejsce ich Woiewodztwom, każdemu na swoją kadencyą Pisarzów obierać zlecamy. Gdyby zaś Pisarz obrany na kadencyą Rejestru swojego Woiewodztwa, dla śmierci lub niespodziewanej choroby ziechać niemógł; tedy miejsce obranego Pisarza Ziemskiego tegoż Woiewodztwa lub Ziemi, a w przypadku śmierci na Pisarza Ziemskiego, Podsekret miejsce obranego y zmarłego zastąpi. Woiewodztwo zaś Mazowieckie na Seymiku Deputackim Pisarza z całego Woiewodztwa obierać będzie, który gdyby przed kadencyą Rejestru tegoż Woiewodztwa umrzeć miał, tedy Pisarz Ziemski, a w przypadku śmierci na tego, Podsekret z Ziemi wyższej, na którą Turnus przypada, zastąpić ma, podobnież Woiewodztwa Wielko-Polskie, to jest: Poznańskie, Kaliskie, y Gnieźnieńskie jednego Pisarza z tych trzech Woiewodztw Generałem po Seymikach Deputackich w Poznaniu obierać mają, w Rawskim zaś Woiewodztwie Pisarz na kadencyą Rejestru swego z tej Ziemi obierany będzie, z ktorey y Deputat, a w przypadku śmierci na obranego Pisarza, sposób dla Woiewodztwa Mazowieckiego wyżej opisany w Woiewodztwie Rawskim zachowany mieć chcemy. Ktorzy to Pisarze obrać miani, przyśięgę dla Pisarzów Trybunałskich przepisaną wykonać będą powinni, a zapobiegając bezpieczeństwu Dekretów Trybunałskich, postanawiamy: aby Pisarz na kadencyą Rejestru swego Woiewodztwa przyjeżdżający, każdy Dekret Trybunałski in spatio dni trzech, to jest: Pisarze Trybunałscy Prowincyi Wielko-Polskiej w Aktach Ziemstwa Sieradzkiego, a Pisarze Prowincyi Mało-Polskiej w Aktach Ziemstwa Lubelskiego zaoblatowali, ktore Dekreta Pisarz Ziemski Sieradzki dla Prowincyi Wielko-Polskiej, a Pisarz Ziemski Lubelski dla Prowincyi Mało-Polskiej na rekvizycyą Pisarza Woiewodzkiego darmo przyimować, a Pisarz Woiewodzki w czasie wyżej zamierzonym koniecznie podać powinni będą sub penis abjudicationis, a capacitate in perpetuum. Nad to Pisarz Woiewodzki pod karą wyżej wyrażoną Akta Trybunałskie, ktore sprawować będzie, porządkować, zebrać y oprawić, a zebrane y oprowione w Ziemstwie Sieradzkim Wielko-Polskie, a zaś w Ziemstwie Lubelskim Mało-Polskie zostawić obowiązany jest, na ktore Attestarum od Pisarza Sieradzkiego y Lubelskiego wzięwszy, w Grodzie własnego Woiewodztwa zaoblatować ma, na Regestrach zaś Causarum remissarum Contumacialium, Processuum, tudzież suspensionum & paritatis Votorum przesłych Trybunałów w Prowincyi Wielko-Polskiej Urodzony Pisarz Ziemski Sieradzki, a w Prowincyi Mało-Polskiej Urodzony Pisarz Ziemski Lubelski pióro trzymać y Dekreta Trybunałskie pisać będą; niemniej ustanawiamy, że ani Deputat, ani Pisarz, po skończoney Funkcyi swojej drugi raz na tę funkcyą obrany być nie może, aż po wypłynieniu lat sześciu. Inne zaś punkta względem Trybunałów tu niedoknięte, a Konstytucyą tysiąc siedmset sześćdziesiąt osmego opisane, podług teyże Konstytucyi zachowane y skuteczniwie mieć chcemy. Co do Palestry Trybunałskiej prawo roku tysiąc siedmset dwudziestego szóstego utrzymujemy, a wychodzący z Palestry, że nieodwłocznie funkcyę publiczną sprawować może, deklarujemy. Dlaczego My Krol wydamy Uniwersał do Woiewodztw, Ziem, y Powiatów, aby Deputatów na Trybunał obrały, y Trybunały reasumowane były.

Sędziowie Trybunałscy.

GDY doświadczenie uczy, iak są ciężkie usługi publiczne bez nadgrody, a Krolewsszczyzny przedtym chleb zaśluzonych, teraz na pożytek Skarbu publicznego zostały urządzone, przeto aby chęć do usług publicznych nie stygła, a praca nadgrodcę miała, pensyi dla Sędziów Trybunałskich Duchownych y Świeckich

ckich Konstytucyą Seymu Roku 1768. wyznaczenie potwierdzamy, obowiązując: aby każdy Sędzia Trybunałski najmniej sześć miesięcy w Trybunale siedział y Sędziowską funkcyą sprawował, a tego siedzenia wymiar dla każdego Sędziego Trybunałskiego na początku Trybunału ułożony, y przez cały Trybunał podpisany bydz ma, a gdyby z okazji ktorego Deputata, dla nie kompletu Trybunału wakował, takowy omni activitate carebit, przez lat ośm, wyjąwszy prawdziwą chorobę, którą w Trybunale publicznie zaprzyśiądz powinien; a że przyśięga Trybunałskich Sędziów obowiązue, żeby się o Funkcyę żadnym sposobem niestarali, a niestarających się przymuszać do przyięcia teyże Funkcyi nie można; więc zabiegając niebezpieczeństwu, żeby Deputatów do administracyi sprawiedliwości w Trybunale nie brakło, rzeczony obowiązek z przyśięgi Sędziów Trybunałskich wyłączaamy.

O Pisarzach Trybunałskich.

O Białniając punkt Konstytucyi: Trybunał Koronny, na terażnieyszym Seymie ustanawiający, co do Pisarzów Woiewodzkich do pisania Dekretów od tychże Woiewodztw na Trybunał obranych, tychże Pisarzów od podania do Oblaty w dni trzy Dekretów Konstytucyą tegoroczną nakazanego, uwolniwszy, to podanie do sześciu dni rozciągamy, y mieć chcemy, aby ciż Pisarze, Dekreta, które porządnie pisać mają, oprawiwszy, nieodwłocznie, kończąc swoją Funkcyą, w Piotrkowie Sieradzkiemu, a w Lublinie Lubelskiemu Ziemstwu oddali, y na oddane od Pisarza, a w niebytności Jego od Podśędka, albo Sędziego Sieradzkiego w Piotrkowie, a od Lubelskiego w Lublinie attestatum wziąwszy, oneż w Grodzie własnego Woiewodztwa zaoblatowali, którym to Pisarzom od Woiewodztw obranym, w Lublinie, y Piotrkowie Dekreta piszącym, niżeli przyidzie do wyznaczenia im pensyi, należytość od Dekretów Konstytucyą roku 1726. wyznaczoną brać dozwalamy, którzy to Pisarze Trybunałscy, nie excypując Lubelskiego, y Piotrkowskiego, przyśięgę przed Trybunałem przy zaczęciu Funkcyi swojej wykonać mają na tę Rotę: „Ja NN. przyśięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Troycy S. iedynemu. Jż nad należytość Prawem „wyznaczoną, więcey od Dekretów, ani przez siebie, ani subordynowane osoby „wymagać nie będę, Feryantów pod moją dependencyą będących, aby nad opis „Prawa depaktować nie wazyli się, dostrzegać y bacznąość mieć będę, kontro- „wersye Stron, y dokumenta wszystkie, wiernie w Dekretach wyrażać, w pi- „saniu ktorych do sentencyi stosować się będę, praktyk żadnych, lub interes- „sowania w Sprawach czynić, sekretu Jzby żadnym sposobem wydawać nie bę- „dę, y wszystkie obowiązki Urzędu Pisarza, wedle Boga y sumnienia odbywać „będę. „ Zeby zaś Woiewodztwa Gnieźnińskiego Deputatowi, mieysce in Collegio Tribunalitio Regni disputari nie mogło; więc ten po Deputacie Kaliskim zasiadać ma.

Wyznaczenie Kommissyi nad Szpitalami w Koronie, y Wielkim Xięstwie Litewskim.

Litość nad bliźniemi starością, chorobą y ubóstwem przyciśnionemi, wzbudziła od dawnych czasów cnotliwych Obywatelów Rzeczypospolitey, że po różnych Miastach y mieyscach nędznym, chorym, zestarzałym, y zarobić sobie niemogącym ludziom przytulenie obmyślili, ale że te pobożne rozrządzenia najwyższej Władzy nie miały na siebie pilnego oka, iuż to okolicznościami czasów, iuż roztargnieniem Dozorcow, ledwo nie wszędzie wycieńczone, zamieszane, zruynowane, y prawie wniwecz obrocone zostały, dla przyprowadzenia więc do swoich klub rzeczy tak świętey, za sprawiedliwą y nader zbawienną potrzebę sądzimy, ażeby wyznaczyć Kommissye z Osob zdatnych y przyzwoitego Szpitalom rządu gruntowną wiadomość mających, tak do Korony, iako Wielkiego Xięstwa Litewskiego, ktorymby iedynie dozór, staranie y władza nad Szpitalami, podług Artykułów niżej wyrażonych poruczona była; iakoż za zgodą zgromadzonych Stanów wyznaczamy, y za Kommissarzów do Korony: Nayprzewielebney-

szego y Przewielebnych Xięcia Gabryela Junoszę Podolskiego Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego, Prymasa Korony Polskiej, y Wielkiego Xięstwa Litewskiego, Xięcia Kajetana Sołtyka Krakowskiego, Ostrowskiego Kujawskiego, Młodziejowskiego Poznańskiego, Michała Xięcia Poniatowskiego Płockiego, Turskiego Łuckiego, Okeckiego Chełmskiego, Osiolińskiego Kijowskiego, Krasńskiego Kamienieckiego, Biskupów; Wielmożnych Rzewuskiego Krakowskiego, Xięcia Jabłonowskiego Poznańskiego, Sołtyka Sandomirskiego, Xięcia Sułkowskiego Gnieźnieńskiego, Wojewodów; Szydłowskiego Mazowieckiego, Dembowskiego, Czechowskiego, Kasztelanów; tudzież Urodzonych Czaplica Łowczego Koronnego, Xięcia Poninńskiego Marszałka Generalney Konfederacyi Koronney y Scymowego, Gomolińskiego Justygatora Koronnego, Dąbskiego Podkomorzego Lubelskiego, Rogalińskiego Nakielskiego, Kossowskiego Radzieiowskiego, Brzezińskiego Inowrocławskiego, Bromirskiego Płockiego, Starostów; Xięcia Lubomirskiego Generała-Lieutenanta, Rychłowskiego Piotrkowskiego, Rzeizotarńskiego Rawskiego, Chorążych; Drewnowskiego Podczaszego Łomżyńskiego, Wiecznińskiego Podśiedka Kijowskiego, Gorskiego Podstolego Warszawskiego, Mierzeiewskiego Cześnika Podolskiego, Granowskiego Starostę Tarnogurskiego, Xięcia Kalixta Poninńskiego Kawalera Maltańskiego, Oraczewskiego Pułkownika Woysk Koronnych, Szydłowskiego Chambelana Jego Królewskiej Mości, Rogalskiego Metrykanta Koronnego, Czarnockiego Regenta Mielnickiego; A do Wielkiego Xięstwa Litewskiego Przewielebnych Ignacego Xięcia Małłabskiego Wileńskiego, Łopacińskiego Zmudzkiego, Giedroycza Infantyńskiego, Wodzyńskiego Smoleńskiego, Biskupów; tudzież Wielmożnych Sosnowskiego Smoleńskiego, Nieśiołowskiego Nowogrodzkiego, Wojewodów; Gurowskiego Marszałka Nadwornego Wielkiego Xięstwa Litewskiego; niemniej Urodzonych Bychowca Marszałka Wołkowyskiego, Wazyńskiego Oszmiańskiego, Ratomskiego Orszańskiego, Podkomorzych; Narbutta Chorążego Lidzkiego, Olizarowicza Grodzieńskiego, Kuleszę Smoleńskiego, Sędziów Ziemskich; Wazgierda Podstolego Trockiego, Oranowskiego Sędziego Grodzkiego Wileńskiego, Malczewskiego Podczaszego Smoleńskiego, Podbereskiego Skarbnika, Ogonowskiego Koniuszego, Wileńskich; Kończę Obozowego Smoleńskiego, Jasińskiego Krayczego Wileńskiego, Sylwestrowicza Rotmistrza Zmudzkiego, Dydynskiego Archiwistę Kommissyi Edukacyi Narodowej mianujemy; Te Kommissye w szczególności Koronna w Warszawie, a Litewska w Wilnie odprawiać się mają pod prezydencyą Primi in Ordine, y ażeby komplet w nich był, dołyć aby na Sessyi pięć Osob w każdej znaydowało się. 1mo. Zaczyną pomienione Kommissye Urząd swoy od spisania przez wyznaczonych Lustratorów, punktualnie y sumiennie we wszystkich Wojewodztwach wszelkich funduszów Szpitalnych z Konnotacyą Praw y Possessyi tych funduszów, lub samych tylko possessyi, gdzieby prawa były zatracone, o ktorey possessyi y iey dawności informować się Lustratorowie będą, w niedostatku praw od ludzi wiary godnych z pośrodku miejscowego obywatelstwa wybranych, napomną Lustratorowie, ażeby ninieysy Dozorcy tych Szpitalów wiernie Prawa funduszowe pokazali, y possessyą opowiadali, gdyż wszystkie z poboczney wiadomości zasiągnione, y Lustracyi podane fundusze, ius petendi ubezpieczone mieć będą; a przeciwnie zatracenie przed Lustratorami Praw y possessyi, nie tylko utratą onych, ale nawet wroczenie zysków niegodziwie odnieionych za sobą pociągnie; Tę więc powszechną Lustracyą, gdy odprawiona będzie Kommissya Szpitalna, Stany Rzeczypospolitey przez Konstytucyą potwierdzą, y tym sposobem fundusze ubezpieczą. 2do. Possessye, grunta Szpitalne odległe od Szpitalów mają być przez tychże Lustratorów otaxowane, a potem przez Kommissyą puszczone in Emphiteusim, bądź na zawsze, bądź też do pewnych lat z opisem Kanonu rocznego po pięć od stała na dwie raty podzielonego, gdyby się przytym pokazało, iż Fundusze in Emphiteusim dawniey puszczone sprawiedliwego podług proporeyi nie płać czynszu, tedy Kommissya na fundamencie Lustracyi, ktorey wszystkie bez braku Fundusze podlegać mają, uchyliwszy zaśle niesprawiedliwe opisy, obowiązek płacenia proporcjonalney kwoty, y do nich rozciągnie, poblizsze zaś possessye y grunta Szpitalom zostawia Kommissye, dla wiktuałów, warzyw, miejsca prania bielizny, trzymania bydła, drobiów, y innych nieuchronnych potrzeb y wygod Szpitalnych. 3tio. Miejszkania pojedyncze Szpitalne odległe y niepotrzebne prze-

dane bydz maia plus offerenti, ktore pieniadze na budowle wielkich Szpitalow
 szozone beda. 4to. Jest potrzeba zeby w kazdym Wojewodztwie przynajmniey
 ieden Szpital generalny bydz mogl, wiec staranie o to Kommissye przedsiwe-
 zma, a w czym potrzebowac beda od nas y Rzeczypospolitey wsparcia, na Sey-
 mach przekladać to powinny. 5to. Na te generalne Szpitale zdadza się Colle-
 gia post suppressam Societatem po tych miejscach, gdzie Kommissyi Edukacyi-
 ney zdawac się nie będzie zażyć eadem Collegia, albo na Szkoły, albo na mie-
 szkanie Nauczycielow; dla czego zaleca się Kommissyi Edukacyney, żeby w czym
 będzie można, była Kommissyi do Szpitalow wyznaczoney na pomocy. 6to. Przy
 ułożeniu tych generalnych Szpitalow, maia Kommissye na to uważać, aby mens
 Foundationis we wszystkich Artykulach punktualnie wykonana była, to jest: 1mo.
 Szpitale, ktore są przy Kościołach Parafialnych, po Wsiach y Miasieczkach nie
 erygowane in titulum Beneficii, nayłatwiey Fundusz ich przyłączony bydz może
 do kassy generalney, y na opatrywanie Szpitalow generalnych, ktore zaś są ery-
 gowane in titulum Beneficii, ponieważ w nich są Proboszczowie cum institutione
 Canonica, więcby znosić się z Stolicą Apostolską & locorum Ordinariis trzeba,
 aby onera do Szpitalnych Proboszczow przywiązane, ad Ecclesias Parochiales były
 przeniesione, y zamiast Proboszcza Szpitalnego, był penes Ecclesiam Parochialem
 Kapelan do pomocy ad curam animarum, y ten rzeczony Szpitalne obligi wy-
 pełniał, Kościoły zaś Szpitalne, ktore powiększey części po Kraju są drewnia-
 ne, y bardzo w złym stanie, żeby te co są nadruynowane, były rozebrane, y
 na tym miejscu Cmentarz został pro sepultura Parochianorum, przez co uprzą-
 tione będzie illud inconueniens, że na Cmentarzach dla ciasności ich, czasem
 trup na trupie leży, y w Kościołach, chociaż tam grobow nie ma, zmarłych
 grzebiąc, dają się czuć zdrowiu szkodzące exhalacye: ktore zaś Kościoły są mu-
 rowane, lub drewniane w dobrym stanie y locorum Ordinariis zdawac się będzie
 obrócić ie in Ecclesias Parochiales, albo tak ie zostawić, y fundum na konser-
 wacyą ich aliunde mieć będą, to w tym niech się wola eorundem Loci Ordina-
 riorum stanie, wspomnieni Proboszczowie Szpitalni znajdujący się po miejscach,
 gdzie będą Szpitale generalne, albo mnieysze przez Kommissyą ustanowione, iuż
 nie do Kościołow Farnych, iak się wyżej rzekło, applicarentur, ale zostaliby ad
 obsequia Spiritualia tym samym Szpitalom adscripti. 2do. Ubodzy wszyscy w
 kazdey fundacyi teraz znajdujący się przeprowadzeni będą do Szpitala wielkie-
 go, y tam konserwowani, zostawiwszy na usługę Kościołow z proporcjonalnym
 funduszem tyle tylko ubogich z niewiast y męszczyn, ileby ich do tey usługi
 potrzeba konieczna była, iako to na zamietanie Kościoła, pranie bielizny Ko-
 ścielney, dzwonienie na nabożeństwo, oświecanie Ołtarzow &c. 3tio. Dyssyden-
 tskie Szpitale będą osobno. Inaczej chcąc ie łączyć z Katolickimi, mogłaby bydz
 ustawiczna okazy kłutni, wątpić zaś nikt niepowinien, iż in casu potrzeby na-
 wet Katolickie Szpitale przyjmą Dyssydentow, y ich potrzeby opatrywać będą-
 7mo. Ażeby się pozbyć wszystkich żebrakow, osobliwie w Polszcze urodzonych,
 maia bydz zabierani do Szpitalow, ale się to rozumie tylko o tych, ktorzy nie
 mogą sobie zarobić chleba, inni zaś do robot publicznych będą brani. Co aby
 porządniey się stało, Kommissye należyta repartycyą między Szpitalami numero
 4to. wzmiankowanemi wyznaczając, każdemu z nich swoje Territoria, aby ieden
 Szpital nad drugi obcemi extraterritoryalnemi ubogiem nie był przesadowany, y
 zabierający onych, aby wiedzieli do iakiego Szpitala oddać zabranego maia. Co
 się tycze zabierania włóczęgow do roboty zdatnych, ta powinność wkłada się na
 Starostow y Miasć, y onymże zaleca się, aby żebrakow niemogących się pracą
 rąk wyżywić, zabierać kazali, y do Szpitalow generalnych podług ich reparty-
 cyi swemi ludźmi odsyłali. 8vo. Obywatele wszyscy chorujący y niedostatni te-
 go Woiewodztwa, w którym będzie wielki Szpital, przyięci bydz maia, y w tym-
 że medykamentami, y wiktem aż do uzdrowienia opatrzeni, jeżeli prawdziwe
 testimonia paupertatis od Plebana y Magistratu, albo od dwóch godnych wiary
 świadkow pokażą. 9no. Ci zaś, ktorzy takowego testimonium paupertatis nie
 pokażą, a będą chcieli, aby w tych Szpitalach byli leczeni, ugodzą się z Do-
 ktorem za wikt, lekarstwa y starunek około przywrocenia ich zdrowia, a przy
 wyjściu, umowioną kwotę Prokuratorowi Szpitala zapłacą, gdyby zaś według ugody
 nie zapłacili, Sąd naybliższy nakaże im nicodwłocznie expensę uczynioną Szpitalowi

nadgrodzić. 10mo. W tychże domach dzieciom ospa szczepiona będzie. 11mo. Wszystkie brzemienne ubogie y defloratae, iako też y sieroty, y porzucone dzieci przyjęte być mają. 12mo. W każdym takim Szpitalu musi być Doktor y Felczer wcale umiętni, a drugi aby oraz przy położach koniecznie dopomagał. 13tio. W tychże dobrach Felczerowie y białogłowy do położow doskonałe wyuczeni będą, y do wszystkich miast y wsiow rozsyłani. 14to. Każdy Doktor y Felczer obowiązany jest obiecać Powiat swoy, iżeli by się w nim pokazać miały choroby epidemiczne, y usilnego starania w tych okolicznościach dołożyć, iako też w przypadku chorób między bydłem y owcami. 15to. Kassa wszystkich Szpitalow będzie pod dozorem Kommissyi do tego dzieła od Rzeczypospolitey naznaczoney. 16to. Prokurator Szpitala mający swoją posessyą, y człowiek wyprobowany w wierności, trzymać będzie kasę szpitalną, y expensować za wiadomością Doktora, w mieście zaś Regestra percepty y expensy poda do examinowania y podpisania Doktorowi y Kapelanowi, a na końcu roku przesłane być mają do Kommissyi, y tey wolno będzie zsyłać na miejsce do powtornego likwidowania y weryfikowania tych rachunkow. Dopiero za takimi ostrożnościami Kommissya kwitować będzie Prokuratora. 17mo. Każdy Szpital ma mieć swoją osobną aptekę, nad którą Doktor będzie miał dozór, y Aptekarz iemu rachunki zdawać będzie. Tenże Doktor co rok rewidować będzie w swojej okolicy apteki, które powinny być uprzywilejowane, iżeli medykamenta są świeże, dobre y sprawiedliwą ceną przedawane, za rewizyą apteka płacić ma ośm Czerwonych złotych, połowa z tego poydzie na Doktora rewidującego, połowa na fundusz apteki szpitalney. Do tego Doktora należeć będzie także mieć dozór nad wszystkimi Doktorami y Felczerami w okolicy będącymi, aby zamiast pomocy, szkody zdrowiu ludzkiemu nie czynili. 18vo. Kommissye wyznaczają Collegium Doktorow, y to będzie miało władzę dobierać zdatnych Doktorow, Felczerow y Aptekarzow do Szpitalow, zakazać obcym nieumiętnym tułaczom wdawać się w leczenia, którzy iżeliby niedoskonałych swoich kuracyi nie poprzestali, uwiadomi Kommissyą, a ta przez zwierzchność swoją biegających z miejsca na miejsce szarlatanow ukarze, obcy zaś Doktorowie do kraju przychodzący, powinni się starać o approbacyą swojej umiętności u tegoż Collegium, a tak pokazawszy się zdolnemi, otrzymają pozwolenie, inni zaś bez pozwolenia nie będą się wdawać w kuracyę pod wielką karą; Lekarstwa sekretne mają wprzód być approbowane niż przedawane obywatelom, które przez niewiadomość sposobu zażywania ich, y na jakie służą choroby, są częściej szkodliwe, iak użyteczne, inaczey lekarstwa takie bez approbacyi y zezwolenia wzmiankowanego Collegium przedawane, podpadają będą konfiskacie, a przedający przykładnie karani. 19no. Ze wszystkich Funduszow szpitalnych trzeba, ażeby się okroiła summa dostarczająca na fundacyą y utrzymanie Szpitala dla Inwalidow wojskowych w Warszawie lub w innym miejscu, który to Szpital także do Kommissyi nad Szpitalami dozór mającej należeć będzie, y ta rzeczonych Inwalidow za abszcytem od Kommissyi Wojskowej y zaświadczeniem, iako warci są kosztem publicznym do śmierci ichże dochowania, przyjmować każe.

Ubeśpieczenie Długow.

ZAbiegając ruinie Fortun Szlacheckich, a ztąd nieustannym kłotniom y Processom, które o długi na dobra Szlacheckie zaciągnięte bywać zwykły, kładąc tamę, nakazujemy wszystkim Grodom tak w Koronie, iako y Litwie, ażeby Protokół osobliwy dla Osob dług zaciągających uformowały, w który Protokół żadne inne tranzakcyje przyjmowane być nie powinny, tylko długi Obywatelow tego Woiewodztwa, Ziemi lub Powiatu, dla czego mieć chcemy, aby każdego pożyczającego pieniędzy dług w tę księgę wciągnięty był. Gdyby zaś Debitor nie w własnym Powiecie, lecz w odległej ktorey Prowincyi zaciągał summy, tedy Kredytor dający mu takową sumę, czyli to na zapis urzędowy, czyli na kartę ręczną, czyli na wexel, dokument swoy do własnego Grodu Debitora odesłać, y w Protokule wyżej wyrażonym zaoblatować powinien będzie in spatio roku y niedziel 6. a to pod utratą summy. Co się zaś

tycze długów za granicą zaciągniętych, zlecamy Kommissyi Skarbowey Koronney, ażeby Protokół uformowała, w którym wszystkie długi za granicą przez Obywatelów Polskich zaciągnięte, od Kredytorów summy pożyczających, tudzież wexle wszelkiego gatunku zaoblatowane być powinny, pod nicodyskaniem summy, in casu sprzeciwienia się niniejszemu prawu.

Porównanie Tytułów Senatorskich.

ZE w różnych czasach, różne Osobom wierną Radę naszą składającym dawane bywały Tytuły, więc raz nazawsze ustanawiając w tej mierze porządek, wszystkim Senatorom Swieckim po JW. Kasztelanie y JW. Woiewodzie Wileńskim, mieysca w Senacie zasiadającym, jeden tytuł Wielmożnego, a Przewielebnym Biskupom, oprócz Prymasa, któremu tytuł Nayprzewielebniejszego dawany będzie, tytuł Przewielebnych przyznajemy.

Porównanie Vice-Instygatorów Koronnego y Litewskiego z Instygatorami obojga Narodów.

POnieważ obowiązki Instygatorów y Vice-Instygatorów obojga Narodów są iedne, których pełnienie zarówno do Instygatorów y Vice-Instygatorów należało, y należeć powinno; Przeto porównyując urząd z równością obowiązków, urząd Vice-Instygatora, czyli słowo tegoż Vice-Instygatora abrogujemy, a na to mieysce dwóch Instygatorów Koronnych, y dwóch W. X. Litt. mieć chcemy. Ktorzy III. Vice-Instygatorowie Koronny y Litewski odrąd Instygatorami nazywani, y w Aktach publicznych pisani będą. Co się zaś tycze pełnienia obowiązków prawami opisanymi Instygatorom obojga Narodów służących, te alternatą po sześć miesięcy zawsze Koronny z Litewskim wykonywać będą.

Marzałkostwa Nadworne obojga Narodów.

ZA zgodą wszech Stanów rozrządzenie Ministerii Marzałkostwa Nadwornego Koronnego y Litewskiego, post ascensum, cessum, vel decessum terażniejszego uprzywileciowanego Possessora, w mocy Naszey zostawujemy, y Osobie Nam y Rzeczypospolitey zażuzoney konferować będziemy, etiam non obstante lege de incompatibilitate pro hac sola vice.

Podniesienie Podskarbstwa Nadwornego obojga Narodów ad Ministerium.

ZA zgodą Zgromadzonych y Skonfederowanych Stanów, Podskarbstwa Nadworne obojga Narodów ad Ministerium podnosimy, y Podskarbiom Nadwornym mieysce w Senacie po Hetmanach Polnych oznaczamy, ktorzy Podskarbiowie Nadworni terażniejsi, y ich Następcy pod prezydencyą Podskarbiów Wielkich w Kommissyach Skarbowych zasiadać będą, a pod niebytność Podskarbiów Wielkich Koronnego w Warszawie, Litewskiego w Grodnie, w tychże Kommissyach przydować, y facultates, iako też prerogatywy prawami urzędowi Podskarbiów Wielkich warowane y opisane zastępować, y exekwować mają; Ustanawiamy niemniej, iż Podskarbiowie Nadworni obojga Narodów zawsze przez Nas Krola y Następców Naszych przywileciowani, y postanawiani będą, sine referencia ad Consilium Permanens.

Deklaracya względem Xiążąt S. Państwa Rzymskiego.

POnieważ Wielmożny Baron de Rewiczky Minister Dworu Wiedeńskiego, imieniem tegoż Dworu zanosi żądanie do Stanów Rzpltey, ażeby Xiążętom Świętego Państwa Rzymskiego, tytuł Xiążęcy y w Państwach Rzpltey być dawany,

wany, a o wzajemność dla Xiążąt Polskich y w wzmiankowanym Świętym Państwie Rzymskim upewnia; Więc My przychylając się do tego żądania, deklarujemy, iż Xiążęta Sacri Romani Imperii równie w Polsce tak, iak w innych Europejskich Kraiach tytuł Xiążąt zawsze mieć będą, nie uzurpując żadnych prerogatyw do tychże tytułów, ani ubliżając równości Szlacheckiej.

Ustanowienie Kasztelanii Łukowskiej.

Prichylając się do proźby III. Posłów Ziemskich, ustanawiamy dla Ziemi Łukowskiej Kasztelana, któremu Kasztelanowi miejsce w Senacie po wszystkich Kasztelanach naznaczamy, y tegoż Kasztelana we wszystkich prerogatywach porównujemy.

Ustanowienie Kasztelanii Zytomirskiej y Owruckiej.

Prichylając się do żądania y proźby III. Posłów Ziemskich, Kasztelanie dwie Zytomirską y Owrucką ustanawiamy, y miejsce Kasztelanowi Zytomirskiemu po Łukowskim, a Owruckiemu po Zytomirskim w Senacie naznaczamy, które Kasztelanie tak co do prerogatyw, iako też tytułów innym Kasztelanom z mocy praw służących y należących porównujemy, y przywilecia na też Kasztelanie My Krol z Kancellaryi Narodowej wydać rozkażemy.

Warunek względem Dziedziców y Dzierżawców.

Mając wzgląd na rewolucyę krajową przeciągiem lat kilku w Kraiach Rzeczypospolitej ciągnioną, w ktorej Dobra Ziemskie znaczną dezolacyą, a Dziedzice znaczną część intrat swoich utracili, Dzierżawcy zaś dobr do szkody przez Dziedziców poniesionej należeć nie chcą, a w krajach równym nieszczęśliwościom podległych równie Obywatel ciężary y szkody znosić powinni: przeto czyniąc sprawiedliwość dla wszystkich Obywatelów, stanowimy: iż wszyscy Dzierżawcy y za processami dobra trzymający czwartą część prowentów w proporcycy utraconych intrat Dziedzica szkodować powinni będą. Do ktorej to niniejszey Ustawy wszelkie Sądy y Juryzdykcyje przychylać się powinny będą. A że przez czas trwającej w Państwach naszych rewolucyi wszystkie produkta do wysokiej były podniesione ceny, przez którą wszyscy dobra dzierżący szkody przez Woyska poczynione znacznie sobie bonifikowali, z takich więc każdy do Dziedzica pretensye zakładający ex affe likwidować się powinien, a z niedoboru czwartą część straty na część swoją przyjąć obligowany będzie, ta zaś proporcya utraty od Roku tysiąc siedmset sześćdziesiątego osmego od święta S. Jana Chrzciciela, do Roku teraźniejszego tysiąc siedmset siedmdziesiąt czwartego do Świętego Jana rachowana być powinna; Stanowimy niemniej, ażeby odtąd każdy Dzierżawca, lub quocunque titulo dobr Possessor umowionej w kontrakcie summy, pod żadnym pretextem od Dziedzica nie wyciągał bonifikacyi, chyba gdyby ta z warowanych w kontrakcie przypadków wynikać miała.

Ustanowienie Prowizyi, y ubeśpieczenie Kredytorów.

Ubeśpieczając tak kredytorów w należących im od summ prowizyach, iako też Debitorów in determinata solutione provisionum ustanawiamy, iż odtąd od żadnych zapisów, wexłów, kart ręcznych, y wszelkiego gatunku tranzakcyi debitorowie swoim kredytorom więcej płacić obligowani nie będą, tylko po 5. od sta na rok, y ktoby z kredytorów większy wyciągał prowizyi, karą 500. grzywien y utraceniem roczney prowizyi karany być ma. Gdyby zaś debitor na terminie tym, którym się swojemu kredytorowi oddać prowizyę obowiązał, prowizyi podług dokumentu nie zapłacił, tedy pro poena od uchybionego terminu prowizyę już nie po 5., ale po 7. od sta swojemu kredytorowi aż do zapłacenia summy płacić obligowany będzie, o którą prowizyę y kapitał zapozwany debitor, gdyby się wzdać dopuścił, dwie kondemnaty w każdym sądzie pro plenaria convictione będą. Gdyby zaś debitor do sądu zapozwany stawił się, tedy

tedy żadna delacya onemu, ut in Causa simplicis debiti, dozwołona byż nie ma, a Grody sprawy takiego gatunku praecisa appellatione & non obstante gravamine finalnie sądzić mają, attenta oraz calamitate temporum szesćcioletney terażnieyszey Rewolucyi kraiowey, gdzie sami Dziedzice dobr tak wielkie znieśli krzywdy; a Kapitaliści żadney nie mieli szkody, ustanawiamy, aby wszelkie prowizye zaległe, pod iakimkolwiek tytułem tranzakcyi lub zapisu od Roku 1768. od Święta S. Jana Chrzciela aż do Roku terażnieyszego, do tegoż samego Święta po 5. od sta płacone były, co się zaś tycze kontraktow zastawnych, istotną y niewątpliwą posessyą ubeśpieczonych, te z pod ninieyszey ustawy wyimujemy; kontrakty zaś zastawne posessyą zastawnikow niezabezpieczone, tylko dla prowizyi wymyślone, za proste zapisy rozumiane mieć chcemy, y od summ takowemi kontraktami ubeśpieczonych, pięć od sta prowizyą determinujemy; co do summ Minorennium, tudzież pod ewikcyą podpadających, od tych prowizyia 5. od sta płacona będzie aż do wzrostu Minorennium y opatrzenia dostateczney ewikcyi, z pod tey ustawy wyimują się zaległe prowizye te: które Obywatele odpadłych Prowincyi winni są Obywatelom w kraiach Rzeczypospolitey zostającym, y wzajemnie te, które Obywatele Rzeczypospolitey winni są Obywatelom odpadłych Prowincyi; które to prowizye juxta reciprocitatem z sąsiedzkimi Dworami uregulowane będą, y juxta hancce reciprocitatem zapłacone byż mają.

Ustanowienie Prowizyi Duchownych.

POnieważ Duchowieństwo w niektórych Woiewodztwach, o Prowizye od summ Kościelnych z stanem Swieckim poczyniło ugody, y też Prowizye na puł czwarta od sta od summ kościelnych y funduszowych udeterminowało. Więc stwierdziwszy te ugody między Duchownemi a Swieckimi Osobami uczynione, oneż na całą Koronę Polską y przyłączone do niey Prowincye, za powszechną Stanow Zgromadzonych y Skonfederowanych zgodą rozciągamy, y aby odtąd od summ kościelnych y funduszowych, drożey Prowizya iak po puł czwarta od sta płacona nie była, lege perpetua stanowimy: mając zaś wzgląd na nieszczęśliwe czasy y rewolucyą kraiową, też Prowizye od summ kościelnych y funduszowych od Roku 1768. od Święta S. Jana Chrzciela, do Roku terażnieyszego 1774. do tegoż samego Święta zaległe, po puł czwarta od sta opłacone mieć chcemy. Aby zaś w odbieraniu udeterminowaney Prowizyi Duchowieństwo zwłoki niecierpiało, onemuż promptam justitiam obmyślić deklarujemy.

Ubeśpieczenie Honoru Szlacheckiego.

CHęć przyświadczyć prawdziwą Oyczyzny Rzeczypospolitey Polskiej, miłość ku tym którzy na łonie iey wychowani w Przodkach swoich, y własnymi Osobami wielokrotnie usługi dla dobra Rzeczypospolitey Polskiej oddali, y świadectwem wspaniałey pamięci zachęcić iey Synow do naywiernieyszey Państwu y Tronowi życzliwości, oświadczamy Seymu terażnieyszego ustawą, iż wszystkich Obywatelow stanu Szlacheckiego zagarnionych z zabranym Kraiem w R. 1772. którzyby sami czyli z nich pochodzący sukcesorowie, kiedykolwiek do Państwa Rzplitey Polskiej przeyść y w nim mieć Posessyie swoje chcieli, wolność przeyścia do teyże miśey Oyczyzny, znać ich zawsze za Indygenow na potomne czasy, nayuroczyściey przyrzekamy, chociażby z wszystkich dobr pod postronnym Panowaniem będących, wyzuc się im nie przyszło.

Warunek Szlacheństwa.

LUbo Kleynot Szlacheństwa Polskiego, tyło Prawami obwarowany jest, naypierwszym zaśczytem w tym stanie rodzącemu się, y stopniem do wszelkich godności w Rzeczypospolitey będących: atoli z należytego rozważenia oczywście poznać się daie, iż Kupieństwo w tym Stanie Prawu, y dostoyności Szlacheństwa nieuwłacza, dla czego znosząc Konstytucye in contra stanowione, deklarujemy:

iż odtąd Szlachcie wszelkiego rodzaju Kupiectwem się bawiący, Szlachestwa swego utracić nie będzie.

Ubeśpieczenie Sierot y Wdow.

Ponieważ pozostałe Sieroty po zmarłych Rodzicach y krewnych, bez opiekunów, tudzież Wdowy po Mężach swoich częstokroć bez kuratorów zostają, a majątki ich utraceniu są wystawione, przeto zapobiegając tak upadkowi Familii, iako też spustoszeniu fortun Szlacheckich postanawiamy, iż Ziemstwa y Grody Minorennibus Opiekunów, attenta proximioritate krewnych pignus do odpowiedzialności mających, Wdowom zaś Kuratorów possesjonatów dodawać powinny, gdyby zaś Ziemstwa y Grody obowiązków tych niedopełniały, tedy za uczynionym Manifestem przez tego, kto imieniem Sierot lub Wdowy, opiekunów lub kuratorów dopraszał się, de denegata vel dilata additione, Krol Jmć pro Jure suo Majestatico ac suprema tutela tych to Opiekunów, dając preferenciam najbliższemu krewnemu dostarczającą fortunę do odpowiedzialności mającym, albo kuratorów possesjonatów dodawać będzie, a dodani opiekunowie y kuratorowie pod żadnym pretekstem wymawiać się z tej usługi nie mają, lecz onę we wszystkich zachodzących okolicznościach dopełniać y skutecznie powinni będą, opiekunowie zaś kalkulacye y obrachowania corocznie w Grodzie lub Ziemstwie proprii Districtus, praevis juramento czynić powinni będą; dodani zaś opiekunowie dziesiątym groszem z czystej inratty post omnes expensas za pracę swoją ex proventibus Minorennium kontentować się powinni.

Wygoda y użytek Kraiowe.

Gdy pieniądze znaczne za granicę na kupno oliwy wychodzą, przeto gdy się znajdują obywatele Rzeczypospolitey, którzy nieustępującą w gatunku dobroci zagranicznej oliwie z krajowego produktu robić oliwę oświadczają się, My wdzięcznie to oświadczenie przyjmując, a za skutek o względach upewniając, w nadgodę expens na wprowadzenie y wydoskonalenie tej Fabryki stanowimy, aby, zostawiając wolność każdemu, iak dotąd była sprowadzania, y sprzedawania oliwy zagranicznej wszelkiego gatunku, tudzież robienia, przedawania olejów dotąd w Kraiu robionych y zażywanych, gdy ciż Obywatele próbę tej oliwy Kommissyom Skarbowym obojga Narodów pokażą, y ta przez Doktorów zarówno dobrą, iak oliwa zagraniczna, uyrzana będzie, oraz zaświadczenie tychże Kommissyi o tym wszystkim otrzymają, odtąd więc za otrzymaniem od Kommissyi Skarbowey autentycznym zaświadczeniem, do lat piętnastu nikt w Kraiu naszym takowej wynalazku oliwy bez dołożenia tychże Obywatelów, w kraiu robić, y przedawać nie ważył się, a to pod konfiskacyą y wskazaniem grzywnien dwieście, o co forum w Kommissyach Skarbowych wyznaczamy, po wyśściu zaś lat piętnastu wolność każdemu Obywatelowi podobną oliwy robić y sprzedawanie warujemy.

Zabronienie Polowania na cudzych Gruntach.

Jako użytki, z własnych Dziedziectw, y Uprzywilejowanych Possesyi, tudzież wszelkie z nich przychody, nikomu służyć nie mogą, tylko Właścicielom gruntów, Dziedzicom y Possessorom, tak odbierać one w iakiękolwiek części, jest rzeczą bezprawną. Z tych powodów, znosząc niesprawiedliwy zwyczaj polowania na cudzych gruntach, y cudzych knieciach, ustanawiamy: iż odtąd nikomu na cudzych gruntach y w cudzych knieciach, bez pozwolenia na piśmie przez Dziedzica, lub Possessora dać mianego, polować, lisów y borsuków wykopywać, y żadnym sposobem, ani wynalazkiem, zwierza y ptactwa gubić nie będzie wolno, a to pod utratą psów, strzelby, y narzędzia do polowania użytych; tudzież sub pana tysiąc grzywnien per Officium Castrense ejusdem Terrae aut Districtus, ad delationem Dziedzica, lub Possessora ukrzywdzonego irroganda, zagonione jednak psy na cudzy grunt bez strzelania przed niemi zwierza, łapać,

pać, y odwoływać właścicielom psow wolno będzie; zabiegając zaś temu, ażeby zboża na wiosnę lub lato pod pretextem polowania tłuczone nie były, postanawiamy, iż aktualne polowania przez biorących od Dziedziców, y Possessorów wolność do polowania, nie prędzej iak w tydzień po S. Bartłomieju zaczynać, a zaś im. Martii kończyć się powinno, wyjąwszy polowania na ptactwo, oprócz kuropatw, bekasów, których na cudzym gruncie przykrywać, y strzelać nie będzie wolno. To zaś prawo, bynajmniej Dziedzicom praedjudicare nie ma, którym wolność polowania w każdym czasie zostawiamy się. Co się zaś tycze polowania około Warszawy, tego o mil trzy na koło, by dla zabawy Krolom służyć mogło, wszelkiey kondycyi ludziom (wyjąwszy Dziedziców y Possessorów, y myślistwo ich, oraz od tychże Dziedziców y Possessorów pozwolenie polowania mających) zabramy, czego ustanowieni Krolewscy Strażnicy doglądać mają, aby cuiuscunque Status & conditionis Osoby o mil trzy od Warszawy niepolowały. Strzelcy nawet Krolewscy, bez znaydowania się Krolów na polowaniu, ważyć się nie mają polować, chyba za pozwoleniem Dziedziców. Przez ustanowienie zaś Krolewskich Strażników, aby najmniejszy Dziedzicom fundi nie wynikało pokrzywdzenie, gdy za wyraźnym pozwoleniem Dziedziców, skłonienie w dobrach ich mieć będą, a żeby pod żadnym pretextem w gospodarstwie, intratach, propinacyi, podwożeniu trunków, y wszelkiey Dziedziców intracie przeszkody nie czynili, ostrzegamy sub panna & foro supra expressis. Ktoby zaś, przeciwko temu prawu wykraczając, ważył się in circuitu Warszawy mil trzech polować, takowemu przez Strażników broń do polowania, y psy odbierane bydz mają, pro panis zaś do Sądów Grodzkich Warszawskich Potocznych zapozwany bydz ma.

Pozwolenie wyiechania za Granice.

GDY częstokroć wyciąga tego potrzeba, że Osoby z Państw naszych Senatorowie, Ministrowie, iako też ex Equestri Ordine Urzędnicy Koronni y Starostowie Grodowi są przymuszonymi albo dla poratowania zdrowia, albo dla własnego osobistego interessu wyiechać za Granice, a ten wyjazd tylko za pozwoleniem Nas Krola, lub Stanów dotąd był dawany, więc postanawiamy odtąd: iż wolno będzie każdemu Polakowi tak Senatorowi, iako Ministrowi, lub Osobom Stanu Rycerskiego wyiechać za Granice, nie biorąc na to pozwolenia od Nas Krola, y Stanów, dlaczego dawnieysze dyspozycye prawa, branie pozwolenia nakazujące, lege praesenti abrogujemy, y uchylamy.

Xięstwa Kurlandzkie y Semigalskie.

Ducatus Curlandia & Semigallia.

REassumując Pacta Subiectionis, Provisionem Ducalem, Diplomata Investiturarum, ugody wszystkie, y uchwały, iako też opisy reversalne W. Xiążęcia Jmci Kurlandzkiego y Semigalskiego, na których się zasada nexus Feudalis między Nami y Rzeczpospolitą, a W. Xiążęciem Jmcią, iako też najwyższa nasza Władza y Zwierzchność, to wszystko niewzruszone, y nienaruszone na zawsze mieć chcemy.

2. Upewniamy przeto W. Xiążęciu Jmci y jego Następcom wiary y posłuszeństwa Nam y Rzeczpospolitey dochować mającym Superioratum territoriale, praeminentias, jura & Regalia tym sposobem, którym musi przynależeć, podług Diploma na Investyturę y Provisionem Ducalem, a

kto-

REassumendo Pacta Subiectionis, Provisionem Ducalem, Diplomata Investiturarum, conventiones, sanctiones & reversales Illustrissimi Ducis Curlandiae & Semigalliae, quibus nexus Feudalis inter Nos & Rempublicam, ac Illustrissimum Ducem, supremumque nostrum Dominium directum, supremaque Jurisdictio nostra innituntur, horumce omnium auctoritatem perpetuam esse volumus.

2. Asscuramus ideo Illustrissimo Duci ejusque Successoribus Ducalibus, infide & obedientia erga Nos & Rempublicam permansuris, Superioratum territoriale, praeminentias, jura & Regalia, modo eodem, quo ipsi per Provisionem Ducalem & Diploma Investiturarum

(1)

com-

ktorych on iako też iego Antecessorowie, post Infeudationem używali, albo podług prawa używać mogli, dla czego iezeliby się co między Nami, a W. Xiążęciem Jmcią względem wyżej pomienionych rzeczy przytrafiło, o coby się z jednej lub z drugiej Strony umowić, lub ugodzić potrzeba było, w takim razie wyznaczemy naszych Kommissarzy, tak z Senatorskiego iako też Rycerskiego Stanu, od przysięgi, którą się Nam y Rzeczypospolitey obowiązali, uwolniemy, y powtórnie, do sprawiedliwego rozsądzenia obowiązemy; Co zaś na ten czas od przerzeczonych Kommissarzy Naszych osądzono y ustanowiono będzie, to za ważne, y z obojczy Strony zachowane być mające, mieć chcemy.

3. Równie także Stanowi Rycerskiemu, miastom, y wszystkim Obywatelom powszechnie wszystkie wolności, prawa, przywileje, y Prerogatywy w Paktach Subjectionis, w przywileju Xiążęcia Gottarda y Formie rządu opisane, a im służące, wraz z Possessjami dobr, tam allodialium quam feudalium, wiecznemi czasy potwierdzamy.

4. Ponieważ zaś Konstytucya w roku 1768. zniosła już była te wszystkie abusus, ktore były wprowadzone przeciwko przywilejom W. Xiążęcia Jmci y Stanu Rycerskiego, tudzież Kardynalnym Prawom Xięstw, przetoż tę Konstytucyą reasumujemy, y przywracamy na nowo wszystkie prawa Xiążęce, iako też Prawo Kardynalne tych Xięstw, secundum Pacta Subjectionis, Provisionem Ducalem, Diploma Investituræ, privilegium Nobilitatis, & Formulam Regiminis; iuraque municipalia, y dla unwiadomienia się, iezeli się w czym nie wykroczyło przeciw temu wszystkiemu przez nowe uchwały, końcem poprawienia zdrażności, iezeli się iakie wkradły, y przyprowadzenia rzeczy do pierwszych obręb, iako też aby wszystkie bezprawia około granic novissimi Possessorii, siue restitutionis wprowadzone, previô examine były zniesione, moeg terażninszego Seymu, Kommissarzy z Senatorskiego y Rycerskiego Stanu wyznaczemy, ktorzy opatrzeni Instrukcyą z Kancellaryi Naszey, kiedy Nam się będzie zdało, za poprzedzeniem Innotescentialium do Mitawy ziadą y tam z W. Xiążęciem Jmcią, z najwyższemi Konsyliarzami, y Deputowanemi od Stanu Szlacheckiego, ktory na ten czas ma być konwokowany, z Delegatami także od miast naradzają się o przyzwoitych y skutecznych środkach napraw

competunt, & Ipse ejusque Antecessores post infeudationem iisdem usi sunt, vel de jure uti potuerunt, quare si inter Nos & Illustrissimum Ducem ex ratione præmissorum quid contingeret, ita ut ab una vel altera parte conveniendum foret, in hoc casu Commissarios nostros tam ex Senatorio, quam ex Equestri Ordine deputabimus, juramentis, quibus Nobis & Reipublicæ obnoxii sunt, absolvemus, & rursum ad justè judicandum obligabimus; quidquid tunc à prædictis Commissariis nostris pronuntiatum & decretum fuerit, ratum esse, & sine contradictione per Nos & Illustrissimum Ducem servari volumus.

3. Pari modo, etiam Ordini Equestri, civitatibus, omnibusque incolis, in genere omnes libertates & immunitates, omniaque jura, privilegia & Prærogativas per Pacta Subjectionis privilegium Ducis Gothardi & Formulam Regiminis ipsis inservientia, unà cum Possessionibus bonorum tam allodialium, quam Feudalium in perpetuum confirmamus.

4. Et postquam Constitutio de Anno 1768. jam jam sustulit omnia, quæ contra Illustrissimi Ducis & Equestris Ordinis jura, ac fundamentalem Constitutionem Ducatum quoque modo irrepsere, hanc Constitutionem reasumimus, juraque Ducalia, ac fundamentalem Constitutionem Ducatum, secundum Pacta Subjectionis, Provisionem Ducalem, Diploma Investituræ, privilegium Nobilitatis, Formulam Regiminis, juraque municipalia in integrum restituiamus, & ad indagandum, utrum deviatum non sit ab hisce omnibus, per sanctiones recentiores, utque deviationes si quæ invenirentur, ad orbitam reducantur, abusus quoque, qui circa Processum finium regundorum & Possessorii novissimi siue restitutionis irrepsere, previô examine aboliantur, autoritate præsentis Conventus Commissarios ex Senatu & Equestri Ordine deputabimus, qui Instructione ex Cancellaria nostra muniti, quamprimum Nobis visum fuerit, præmissis Innotescentialibus Mitaviam condescendent, cum Illustrissimo Duce, Consiliariis supremis & Deputatis Nobilitatis protunc convocandæ, & Mandatariis Civitatum, de congruis, atque optimis remediis reformandi abusus, & abolendi gravamina, si quæ iusta reperirentur, conferent, rationes, de

prawienia abusus, y zniesienia uciążliwości, jeżeliby się jakie sprawiedliwe znalazły racje, także, prozby y żądania intervenientium wysłuchają, y wszystkie sprzeczki, które zgodnie nie będą mogły być ułożone, rozsądzą, ułatwią, y podług prawa decydować będą.

5. Znosiemy także, zaraz y kassujemy to wszystko, co się stało przeciwko prawności Testamentu Codicillorum y instrumentowi Cessji W. Xiążęcia Jmci, niagdyś Jana Ernesta, y żeby to wszystko, jeżeliby się co przeciw rozporządzeniu praw publicznych na piśmie znajdowało, za wygluzowane miane było, nakazujemy.

6. Chcemy nad to, dla uniknienia wszelkiego zamieszania w Jurysdykcyach, aby Xięstwa Kurlandyi y Semigallii, y ich Obywatele zachowani byli przy swoich przynależnościach Instantiarum, in iuribus Provincialibus, & municipalibus zasadzających się, przetoż, ani Kommissye, procz Instancyi, ani sprawy sądowe, do tychże Instancyi należące wyciągane od nich nie będą do Sądów Relacyjnych, dopieroż judicata w tychże Instancyach zapadłe, od których nie zaszła appellacya, pod żadnym pozorem znoszone nie będą, ale raczej w mocy swojej podług istoty rzeczy osądzoney zostaną, salvi Conductus contrarii Formulæ Regiminis nie mają być zważane, y żeby na uszczerbek Zwierzchności y władzy W. Xiążęcia Jmci nie były czynione żadne dyspozycye, przeciw Prawom Kardynalnym, ostrzegamy; A jeżeliby się miało co w tej mierze rozporządzić, o tym Plenipotenta W. Xiążęcia Jmci uwiadomić rozkażemy.

7. Ponieważ zaś już przez Pacta Subjectionis, w sprawach trudnych, y naywiększej wagi, pozwolona była Stanowi Ryckerskiemu appellacya, do Zjazdu Powiatowego, a potem po zniesieniu tego Zjazdu Forma rządów, appellacyą od Sądów Zadwornych, wszystkim bez wyjącia, w sprawach waloru 600. Zł. y tychżących się honoru, do Nas przenieść postanowiła, przetoż My stosując się do §. 10. Formy rządów, aby równość sprawiedliwości zachowana była, appellacyą od Sądów Zadwornych Kurlandzkich do Tronu naszego, w przypadkach prawem przepisanych, wolną więc chcemy, y żeby naywyżsi Konsyliarze Xiążęcia Jmci mogli Nam y Konsyliarzom naszym przysyłać na piśmie zdanie swoje, czyli w sprawie appellowaney miałyby być przysłać appellacya? pozwolenie dajemy, zachowując sobie y naszym Konsyliarzom,

moc

fideria & petita, quorum interest audient, omniaque de quibus convenire consensu eorundem non poterunt, prout de jure, disjudicabunt, statuent, & decident.

5. Tollimus itidem & cassamus ex nunc, quidquid contra legalitatem Testamenti Codicillorum & instrumenti Cessionis Illustrissimi olim Ducis Ernesti Joannis actum est, ac ut ejusmodi omnia, si quæ contra dispositionem legum publicarum inscripta existunt, pro eliminandis censeantur, iubemus.

6. Volumus præterea, ad evitandam omnem confusionem in Jurisdictionibus, ut Ducatus Curlandiæ & Semigalliæ eorumque incolæ, penes sua privilegia Instantiarum in iuribus Provincialibus, & municipalibus fundata conserventur, ac proinde neque Commissiones citra Instantias dari, neque causæ Judiciales ad easdem Instantias pertinentes ab iisdem evocari & ad Relationum Judicia trahi, multominus judicata iisdem Instantiis coram obtenta & non appellata, sub ullo prætextu rescindi, sed potius circa vires rei judicatæ servari debebunt; salvi conductus contrarii Formulæ Regiminis non attendantur & ne in præjudicium Jurisdictionis Territorialis Illustrissimi Ducis in genere ulla dispositio immediate contra leges fundamentales fiat, cavemus; & si quid disponendum veniret, super eo Plenipotentiarium Illustrissimi Ducis informatum reddere mandabimus.

7. Quoniam jam per Pacta Subjectionis in causis gravibus & maximi momenti, permessa fuit appellatio Ordini Equestri ad Conventum Provinciale, ac postea sublato Conventu, Formulæ Regiminis, appellationem à Judiciis Aulicis omnes indistinctè in causis summam 600. Flor. & honorem concernentibus, ad Nos deferendas statuit, proinde Nos alloquendo §. decimum Formulæ Regiminis, ut paritas justitiæ servetur, appellationem à Judiciis Aulicis Curlandiæ, ad Thronum nostrum, in casibus lege præscriptis liberam esse volumus, & quatenus supremi Consilarii Illustrissimi Ducis in scripto opinionem suam Nobis & Consiliariis nostris transmittere valeant, an causa appellata debeat ad appellationem admitti? facultatem tribuimus, salvo nostro & Consiliariorum nostrorum arbitrio ac potestate decidendi, de admissione

moc y władzę decydowania o przyjęciu takowej appellacyi, ostrzegając jednak to, co jest warowane w §§. 17. y 22. Formy rządów, o niedopuszczaniu appellacyi, y powściągnięciu późno appellujących, mocą których praw karę in contravenientes w Formie rządów opisaną ustanawiamy. Wolno także będzie W. Xiążęciu Jmci miastom swoim, iednemu lub więcej y każdemu z swoich poddanych stanu miejskiego, iężeli by który w Sądach Xięstwu iego, czuł się ucieżony, y w prawie swoim ukrzywdzony, pozwolić mu appellacyi do sądów Relacyinych, która że może być przyjmowana, deklarujemy.

8. Ponieważ podług §. 19. Formy rządów Szlacheiconi iednemu lub więcej mającemu, lub mającym sprawę z Aktoratu swego przeciwko Xiążęciu, forum w Sądach Relacyinych jest naznaczone, nie zaś przeciwnie, dla tego iężeli by się jakie sprawy Cywilne, lub Kryminalne z Aktoratu samegoż Xiążęcia Jmci, pod imieniem Instygatora Xiążęcego mające być sądzone przeciw Szlachcie przytrafiły, te w własnym forum dla Szlachty przepisany, podług Formy rządów, mają być sądzone y decydowane, zachowując wolną appellacyą Stronie, która się ucieżoną czuć będzie.

9. Ponieważ także do wiadomości naszej doszło, iż wkradło się wiele bezprawion, contra Jurisdictionem Patrimoniale Szlachty, polowaniu, & jura Littoris, na których poprawienie nie zdać się, aby potrzeba wchodzić w roztrząśnienie sprawy: przetoż My proprio motu z najwyższej naszej Władzy ustanawiamy, aby na potym wolni ludzie, bądź Obywatele, bądź Cudzoziemcy we wsiach Szlacheckich, albo Xiążęcych mieszkaący, mieli swoje Forum coram Capiteo, vel Capiteo maiori ejusdem Districtus. Zeby zaś sprawiedliwość przewłoki nie miała, w sprawach osobliwie Kryminalnych, przetoż chcemy, aby dla bezpieczeństwa publicznego, y roztrząśnienia spraw y występku W. Xiążę Jmci kazał in omnibus Capitaneatibus wystawić więzienia zgodne do osadzania y strzeżenia w nich winowayców, y żeby wszystkie takowe Kryminalne sprawy à Capitaneis ad instantiam Actoris, nawet extra cadentias ordinarias judicentur.

10. Nikt także na potym ważyć się nie ma, używać owego nieludzkiego prawa opanowania dobr rozbitych na morzu, lecz iężeli by kto pomoc jaką w tym niebezpieczeństwie będącym przyniósł, sprawiedliwą nagrodą za pracę swoją ma się kontentować.

fione ejusmodi appellationis, servatis quo ad non admissibilitatem appellationis & coercionem temerè appellantium §§. 17. & 22. Formulæ Regiminis, in vim quarum legum pœnam eidem Formulæ Regiminis conformem in contravenientes sancimus. Integrum quoque erit Illustrissimo Duci civitatibus suis, uni vel pluribus, & unicuique suorum subditorum civici Statûs, si quis coram Judiciis in Ducatibus gravatus, & circa jura sua læsum se senserit, appellationem ad Judicia Relationum concedere, quam ejusdem recipiendam esse censemus.

8. Cum denique constet per §. 19. Formulæ Regiminis Nobilibus, siue uni, siue pluribus, causam ex Actoratu suo contra Ducem habentibus, forum in Judicio Relationum propriarum esse constitutum, non autem contra, idcirco si aliqua causæ ex Actoratu ipsiusmet Ducis, sub nomine Fiscalis Ducalis promovendæ, contra Nobiles acciderint, tam in civilibus, quam criminalibus, eadem in foro proprio Nobilium, juxta Formulam Regiminis promoveantur, ac decidentur, appellatione integra Parti gravatam se sentienti manente.

9. Quoniam verò etiam ad aures nostras pervenit, multos hucusque circa Jurisdictionem Patrimoniale Nobilium, venationem, & jura Littoris irrepsisse abusus, quibus reformandis causæ cognitione opus esse videtur, hinc proprio motu, & pro suprema Nostra auctoritate statuimus; quatenus in posterum, liberi homines siue indigenæ sint, siue extranei in villis Nobilium, vel Dominiis habitantes, forum habeant coram Capiteo, vel Capiteo maiori ejusdem Districtus. Ne verò remoram patiat justitia, præsertim criminalis, pro securitate publica, & disjudicatione causarum & delictorum jubemus, quatenus à Celsissimo Duce in omnibus Capitaneatibus asservationi, & custodiæ delinquentium, aptæ & convenientes carceres exstruantur, & à Capitaneis ad instantiam Actoris, omnes ejusmodi causæ criminales, etiam extra cadentias ordinarias disjudicentur.

10. Pariter etiam nemo in posterum immane illud ius capiendi bona naufragorum exercere præsumat, sed si quis periclitantibus opem tulerit, æqua laboris mercede contentus esto.

11. Niemnicy także, ani W. Xiążę Jmć przez swoich Urzędników, ani Szlachta, y inni, którym polowanie iest wolne, polować nie będą na cudzym gruncie, bez pozwolenia Proprietarii gruntu, zachowując w całości Prawa do konserwacji zwierza ściągające się, które to ustawy dotyczące się Zwierzchności Dziedziców, polowania y dobr rozbitych na morzu, również w Powiecie Piltynskim, iako y w Xięstwie Kurlandzkim, mają być zachowane.

12. Co się ściaga do żądania W. Xcia Jmci względem praw, y pretensyi Domu Xiążęcego Ketlerow, które mu przez ugodę Gdańską dostały się, przy tych Go prawach y pretensjach, na fundamencie przeczeczoney ugody & Inwestitura zostawimy.

13. Co się zaś tycze Miast Kurlandzkich w szczególności, ta iest nasza nieodmienna wola, aby ich nie tylko Przywileje, wolności, y iakiejkolwiek inne prawa każdemu miastu, częścią przed poddaniem się od Mistrzow Krzyżackich, częścią w czasie dalszym od Krolow y Xiążąt w osobności pozwolone, ale też w ponyszechności wszystkie, które przy poddawaniu się Infant, Miastom y Stanowi mieyskiemu są pozwolone, mocą niniejszey ustawy nazawsze w całości zostały, y nie były ab ullo obtrektatore tykane. To zaś wszystko, co do tych czas na uszczerbek miast, y Stanu mieyskiego się działo, y dawnym zwyczajem zaś było, za nieważne mieć chcemy, przywracając też miasta do pierwszego używania praw im służących, y żeby na potym, na Zjazdach publicznych, nic nie było stanowione, co się tycze miast, mimo ich wiedzy y zezwolenia; surowo zakazujemy. Zważając przytym, iak wiele dobra y wygody mogłoby wypłynąć dla Rzpltey, z kwiącego Stanu miast y utrzymanego w nich handlu, obiecujemy: iż zawsze na ich prośby, ławnymi będziemy, w przyczynianiu im Przywilejow, ile to bez uszczerbku trzeciego będzie mogło być, a to dla tego, aby w nich porządek y handel mógł być co raz bardziej pomnożony.

14. Gdy W. Xiążę Jmć Kurlandzki, przeszłej Zonie swojej, z którą się rozwiódł, Xiężnie de Waldeck przyobiecał roczney pensyi 6000. czerwonych Zł. tę ugodę potwierdzamy, y iey wykonywanie warujemy.

11. Non minus etiam, neque Illustrissimus Dux per suos Officiales, neque Nobiles & reliqui, quibus venatio competit, venationem in alienis fundis sine permissione Proprietariorum exercebunt, salvis quidem legibus, circa conservationem ferarum sancitis, utque hæ Constitutiones Jurisdictionem Patrimonialem, bona naufragorum, & venationem respicientes in Districtu Piltinensi pariter, ac in Ducatu Curlandiæ observentur, volumus.

12. Quod attinet petitem Illustrissimi Ducis, intuitu Jurium & præensionum Domus Ducalis Ketlerianæ, quæ per conventionem Gedanensem Ipsi cesserant, Eundem, circa eadem Jura & præensiones, in vim præfatæ conventionis & Investituræ conservamus.

13. Quod verò Civitates Curlandiæ in specie attinet, hæc Nostra perpetuaque est voluntas, ut iisdem non solum Privilegia, libertates, immunitates, & cujuscunque nominis Jura cuique civitati, partim ante Subjectionem à Magistris Ordinis, partim postero tempore à Regibus & Ducibus speciatim largita, sed etiam in genere omnia, quæ circa Subjectionem Livoniæ inter ceteros Status, & omnibus rotius Livoniæ civitatibus, statuique Civico concessa sunt, vigore hujus in perpetuum facta, & contra quoscunque obtrektatores recta maneant. Omnia equidem quæ hucusque in præjudicium civitatum statusque Civici acta, & in desuetudinem detrusa sunt, irrita esse jubemus. Civitatesque in pristinum usum jurium ipsis competentium hîsce in integrum restituiamus, & ne in posterum in Conventibus publicis aliquid, quod civitatum interest, illis insciis, & non consentientibus sanciat, serio prohibemus. Præterea Nos probe ponderantes, quantum emolumentum & commodi respectu commercii, è floridiori statu civitatum in Rempublicam redundare possit, promittimus Nos devotissimis civitatum precibus imploratos semper paratos fore ad Privilegia earundem, quantum equidem sine præjudicio tertii fieri poterit, augenda & amplificanda, ut civitatum & commercii salus magis, magisque crescat.

14. Cum Illustrissimus Dux Curlandiæ, divortiatæ suæ Uxori Illustrissimæ Valdeccinensi Principissæ, annuam provisionem 6000. m. Ungaricalium promiserit, hanc conventionem confirmamus, ejusque executionem cavemus.

Umorzenie pretensyi Ketlerowskich.

GDy vigore Konstytucyi Roku tysiąc siedmset sześćdziesiątego ósmego, titulo: Affekuracya, gruntuiący się, na Konstytucyi Roku tysiąc siedmset sześćdziesiątego czwartego, wszelka wzajemna pretensya Rzeczypospolitey do Nayiasniejszego Domu Saskiego, y Tego Domu do Nayiasniejszey Rzeczypospolitey została umorzona z wzajemną satysfakcyą, y że przez to obowiązki przyjaźni, y dobrego porozumienia się są odnowione, więc potwierdzamy rzeczoną Konstytucyą we wszystkich iey kontentach, a gdy przez tę Konstytucyą wszelka pretensya do Nayiasniejszego Domu Saskiego jest zniechona, więc podług ustąpienia uczynionego Nam przez Jaśnie Wielmożnego Xcia JMci Kurlandzkiego dziś panującego, iż wszystkie Jego pretensye do Nayiasniejszego Domu Saskiego z Dziedziectwa Ferdynanda Ketlera Xcia Kurlandzkiego pochodzące, powinny bydz poczytane za umorzone, chcemy y deklaruiemy: że owe pretensye są rzeczą samą umorzone przez Jaśnie Wielmożnego Xcia JMci Kurlandzkiego dziś panującego, który w tym punkcie iedynie na Naszą zdał się wolę, a zatym iako przez Dekret Sądow Naszych Relacyinych po wyszłych terminach Edictalium wszystkie pretensye do Jaśnie Wielmożnego Xcia Kurlandzkiego ex re Kredytorow rzeczónego Xcia Ferdynanda Ketlera ściągające się, zostały także umorzone, tak te umorzenie za niewzruszone mieć chcemy, y Jaśnie Wielmożnego Xcia Kurlandzkiego spokojność w tym punkcie ubespieczamy.

Zakwitowanie Kommissyi Skarbowey Koronney.

POnieważ Wielmożny Teodor Wessel Podskarbi Wielki Koronny, tudzież Wielmożni Urodzeni Ignacy Twardowski Woiewoda Kaliski, Andrzej Moszczeński Woiewoda Inowrocławski, Bazyli Walicki przedtym Kasztelan, teraz Woiewoda Rawski, Jan Borch przedtym Woiewoda Inflandzki, teraz Podkanclerzy Koronny, Xiążę August Sułkowski przedtym Pisarz Wielki Koronny, teraz Woiewoda Gnieźnieński, Kajetan Chrynowicki przedtym Chorąży Czerwonogrodzki, teraz Kasztelan Kamieniecki, Roch z Głogowy Kosłowski Podskarbi Nadworny Koronny, Fryderyk Moszyński Referendarz Wielkiego Xięstwa Litewskiego, Piotr Ożarówski Pisarz Wielki Koronny, Jozef Potocki Krayczy Koronny, Mikołaj Piaskowski Krzemieniecki, Tomasz Dłuski Lubelski, Podkomorzowie, Kasper Rogaliński Starosta Nakielski, Waleryan Piwnicki Miecznik Ziem Pruskich, Andrzej Święcicki Sędzia Ziemski Radomski, Stanisław Karwowski Stolnik Ziemi Bielskiej, Wojciech Chądzyński Woyski Rożański na Seymie Roku 1766. obrani Kommissyi Skarbu Koronnego Kommissarze, oraz na miejsce ex Collegio wyszłych, y ubyłych od Nas Króla mocą Prawa wyznaczeni Wielmożny y Urodzeni Jan Chryzostom Krajewski Kasztelan Raciński, Michał Przeczdzicki Starosta Piński, Franciszek Szymanowski Cześnik Rawski, Adam Wągrodzki Pisarz Ziemski y Grodzki Zakroczymski, Ignacy Chołoniewski Starosta Kofomyński, Adam Szydłowski Podkomorzy Nasz Nadworny, Felix Łoyko Starosta Szrąpski oddawszy Nam, y Stanom Rzeczypospolitey rachunki wszelkich remanentu Seymowego Roku 1766. dochodow y wydatkow Skarbu Koronnego od dnia pierwszego Października 1766. do dnia osmego Kwietnia Roku 1775. rządzonego, y tych rachunkow przed Wielebnym, Wielmożnemi, y Urodzonemi z Senatu, y z Stanu Rycerskiego do konfrontowania z dowodami ad referendum Nam, od Rzeczypospolitey delegowanemi, tey Delegacyi obowiązki wykonywającemi, y o dobrych rządach Kommissyi Stanom zgromadzonym donoszącemi, dostatecznie dochodow, y wydatkow Skarbu Koronnego dokumenta, tudzież Protokusy y wszelkie Akta swoje pokazali, że wszystkich remanentu dochodow y wydatkow Skarbu Koronnego, za czas wyżej wyrażony zupełną uczynili kalkulacyą, oraz de omnibus suis Gestis & Transactis dostatecznie uścili się; Przeto za przykłądną administracyą Skarbu Koronnego w spokojności, y zamieszaniu Krajowych wiernie zawsze y przezornie czynioną, chwalebne urządzenia, usilne pro Publico prace y starania, o względach y wdzięczności ich upewniwszy, żadney nie zostawując pretensyi, zupełnie tak terazniejszych, iako y ubyłych Kommissarzow z Ich Sukcessorami kwituujemy. Summę zaś resztuiącą dziewięćkroć osmdzieciąt osm

ośm tysięcy, dziewięćset czterdzieści Złotych, groszy szesnaście, Denarów ośm y puł Polskich na Retentach zostająca, w rachunkach przez Tychże Wielebnego, Wielmożnych, y Urodzonych Kommissarzow Skarbu Koronnego, y Delegowanych wyrażoną, addandam z niey rationem następującej Kommissyi zostawuemy.

Zakwitowanie Kommissyi Woyskowej Koronney.

Gdy Nam przez Delegowanych od Stanow Rzeczypospolitey do Kommissyi Woyskowej Koronney iest doniesiono y iawnie przełożono, iż taż Kommissya Woyskowa Koronna, tak co do rządu Woyskowego, iako y do Sądu, tudzież percepy y expensy largicyonalney y inwalidowey zupełnie się usprawiedliwiła; Przeto za chwalebnie sprawowane Funkcye Osobom w tey Kommissyi zasiadającym wdzięczność upewniliśmy, Tęż Kommissyą Woyskową Koronną z Summ largicyonalnych y inwalidowych zupełnie usprawiedliwioną kwituemy.

Ustanowienie Praw Wexlowych.

Jako we wszystkich Kraiach ustawy wexlowe są strictissimi Juris, tak chcący y w Kraiach Naszych handel y kredyt onemu potrzebny kwitnący utrzymać, ninieysze Prawo wexlowe, według którego każdy Kredytor od swego dłużnika mógłby iak najszybciej y iak najszybciej otrzymać satysfakcyą, stanowimy.

§. I. O Wexlach.

1mo. Wexel iest karta ręczna tak zwana, przez którą dłużnik obowiązue się swemu Kredytorowi wypłacić pewną summę na pewny czas, albo za pokazaniem tey karty. 2do. Wexel powinien być koniecznie ręczną kartą, a to dla sposobniejszego cyrkulowania y wypłacania onego, iako też, że autentyczność onego wciągnęłaby większe inwolucye w process wexlowy. 3tio. Wexle dwojakie są, to iest: własne y osobiste, przez które dający wexel, obliguje się sam wyrażoną summę zapłacić, y wexle mieyscowe, czyli assignowane, czyli trassowane, przez które dający wexel, obliguje się kredytorowi, że mu przez kogo inszego na innym mieyscu summa wyrażona zapłacona będzie. 4to. Terminami wexlowemi ten, kto daie wexel, nazywa się Trassant, czyli trassujący, ten komu służy wexel, nazywa się Remittent, czyli Prezentant, to iest: prezentujący wexel, kiedy się pieniędzy upomina, ten na kogo w trassowanym wexlu, daie się assignacya do wypłacenia summy, nazywa się Trassat, czyli trassowany, także y Akceptant, ponieważ powinien akceptować wexel do wypłacenia onego. Ztąd wynika, że w własnym wexlu Trassant, iest oraz y Akceptant, bo sam na siebie obowiązek wypłacenia akceptuje. 5to. Wexel własny powinien wyrażać w pierwszej linii mieysce, w którym się daie dzień, mieisąc y rok, którego się daie y summę pieniężną cyframi w kontencie wexlu, termin wypłacenia, obowiązek zapłacenia, imię y przezwisko Remittenta, summę wypisaną, y walor odebrany; naostatek Trassant podpisuje imię y przezwisko swoje na wexel, y na akceptacyą, na przykład w ten sposob: *w Warszawie dnia osmego Listopada tysiącznego siedmsetnego siedmdziesiątego czwartego czerwonych Złotych 103. za mieisęcy sześć od Daty dzisieyszey zapłacić powinienem, za tym moim własnym iedynym wexlem do rąk Jmci Pana Dawida Mewiusza, albo komu innemu za iego zleceniem summę sto trzy czerwonych Złotych obrączkowych, ktorey walor odebrałem. . . . Jerzy Semproniusz akceptuję na mnie samego, Jerzy Semproniusz.* 6to. Chociażby dłużnik w zapisie ręcznym nie wcale do tey formy przychylił się, byle tylko wyraził, że ten zapis wexlem mieć chciał, albo że się Prawu wexlowemu w nieuczynieniu zadosyć poddaie, takowy obligacyą wexlową na siebie zaciąga, y Prawu temu podlegać powinien. 7mo. Wexle w jakimkolwiek ięzyku Europeyskim mogą być pisane, y ważność swoją mieć powinny. 8vo. Remittent, to iest: ten, któremu wexel służy, może ten sam wexel na kogo inszego indossować, to iest: przelecić go komu inszemu ku odebraniu pieniędzy, w tym razie ten, kto przeleca, nazywa się Indossant, ten na kogo przelecono Indossataryusz. To indossowanie dzieie się tym sposobem. Na przykład: iezeli Mewiuszowi wexel służy, a chce go przekazać Roscyuszowi, pisze

na grzbiecie wexlu, to jest: na wierzchu złożoney karty. Jmci Panu Pawłowi Roscyuszowi walutę, odebrałem dnia 10. Listopada 1774. Dawid Mewiusz. Indossataryusz więc wstępuje w Prawo Indossanta, stać się Remittentem y Prezentantem, y upominać się może pieniędzy na wexel winnych. 9no. Tym sposobem raz kilka może bydz indossowany wexel, kiedy ieden drugiemu przekazywać go będzie, aż do rzetelnego wypłacenia ostatniemu Indossataryuszowi.

§. II. O Protestach.

1mo. Przeciwno własnym wexlom, w których Trassant, oraz jest y Akceptant, żadne protesta, czyli potestacye nie idą. 2do. Przeciwno wexlom trassowanym, czyli assygnacyom wexlowym powinny zachodzić protestacye w następujących przypadkach: 1mo. Jeżeliby Trassant nie akceptował wexlu. 2do. Jeżeliby akceptował, a na terminie wyznaczonym przez wexel, albo gdy wexel jest do zapłacenia za obaczeniem w trzy dni, nie zapłacił pieniędzy. 3tio. Jeżeliby do akceptacyi iaką klauzulę niepewność wypłacenia oznaczającą przyłożył. 4to. W tych wszystkich przypadkach prezentujący, albo iego Mandataryusz powinien się udać do Księg iakichkolwiek autentycznych naybliższych mieysca tego, na którym się upominał o zapłacenie pieniędzy, y tam more solito protestacyą zanieść, w tymże prezentując wexel Jmci Pana N. in tenore (inferatur) Jmci Panu N. Trassantowi, tenże Jmć Pan Trassant wexlu tego akceptować nie chciał, albo pieniędzy na termin nie wyliczył, albo akceptować pod kondycyą, y że ostrzeża sobie regress do Trassanta. Takowe protestacye za Granicą dzieją się coram Notario publico. 5to. Jeżeliby Remittent Trassantowi przez Poczte prezentował wexel, a Trassant onego akceptować nie chciał, tedy powinien go nieodwłocznie odeśłać Remittentowi z protestacyą. 6to. Protestacye nieodwłocznie, to jest: przynajmniey w trzy dni po odmowionej akceptacyi, albo niewyliczeniu na terminie pieniędzy, zanoszone bydz powinny, inaczey, nie w czasie zaprotestowane wexle moc swoją wexlową tracą, y tylko iako proste ręczne karty ordynaryinym prawem dochodzone bydz mają. 7mo. Jako skutek protestacyi jest ten, że karty wexlowe w swojej utrzymują wartości, tak, kiedy wexel przyzwolicie zaprotestowany będzie, Remittent ma wolny regress upominania się zapłaty wraz z powrocciem szkód y nakładów prawem wexlowym u swego Trassanta. 8vo. Tenże sam regress zostaje się Indossataryuszowi, czyli do swego Indossanta, czyli do Trassanta, według woli y upodobania iego własnego, w wexlu własnym zawsze Indossataryusz ma regress do Indossanta, jeżeliby Trassant zbankretował, albo się wexlu zaparł, albo go do prawa znaleźć nie można było. 9no. Kiedy Trassant raz akceptuje wexel, już się więcej cofnąć nie może, choćby się dowiedział po akceptacyi, że Trassant iego zbankretował.

§. III. O Preskrypcyi.

1mo. Preskrypcya wexlowa jest czas wyznaczony przez prawo, w którym gdyby się kredytor nie upominał zapłacenia summy do wexlu winney od dłużnika, y onego prawem nie dochodził, wexel traci moc swoją wexlową, y już więcej prawem wexlowym dochodzony bydz nie może, wexel zaś stać się należy tylko prostą kartą ręczną, y dług ordinaria Juris viâ dochodzony być powinien. 2do. Preskrypcyą wexlom własnym czas roku iednego, począwszy od terminu zapłacenia summy w wexlu wyrażonym stanowimy. Co się ma rozumieć tylko o wexlach własnych, tu w kraju dawanych y datowanych: Wexel zaś na dłużey iak rok od daty wydawany bydz niepowinien, ponieważ wydany nad dwanaście miesięcy, ipso facto kartą ręczną się dać, y za wexel poczytany bydz nie może. 3tio. Wexle własne za granicą dawane do dwóch lat moc swoją wexlową mieć mają. 4to. Wexle trassowane, czyli assygnowane tu w kraju do zapłacenia, kiedy termin wyznaczony mają, w miesiąc ieden po terminie moc swoją wexlową tracą, jeżeli protestacya onych nie zaśła. 5to. Jeżeli kto z zaprotestowanym wexlem regress czyni do Indossanta, tedy on w miesiącu iednym czynić powinien. Jeżeliby na iednym wexlu więcej Indossamentow było, tedy każdy Indossataryusz do swego Indossanta w miesiącu iednym regress czynić powinien pod preskrypcyą wexlową. 6to. Z zaprotestowanym wexlem regress czyniący do Trassanta ma preskrypcyi sześć miesięcy.

§. IV. O Osobach wexlujących.

1mo. Lubo prawa wexlowe, jest uftawa handlowi służąca, iednakże różne Osoby wyższej Dostoyności zwykłe handlem się zabawiać, a do tego, że poddać się prawu iakiemu, jest przyrodzoney woli każdego; przeto wszelkiego ftanu, kondycyi y Dostoieństwa Osoby wyraźnie prawem nie excypowane, Obywatele y Cudzoziemcy, Mięszczyzni y Białogłowy, obligacye wexlowe na się zaciągać mogą, y prawu wexlowemu in rigore podlegać powinny. 2do. Osoby, które nie są zdolne dawania wexlow, są (a) Dzieci pod władzą Rodziców niemające swoiey własney fortuny, (b) Małoletni pod władzą Opiekunów, (c) y Zony pod zwierzchnością mężów zostające; Jeżeliby dzieciom od Rodziców przez iakie osobliwe Pakta, albo Tranzakcyę pewna część fortuny do ich własney dyspozycyi y rządów uftąpiona, y dziedzictwem rezygnowana nie była, jeżeli zaś tylko prowentu wypuszczoneby były, to tylko z prowentów odpowiadać mają. 3tio. Clerici tam Sæculares quam Regulares iakiegokolwiek stopnia y godności ob reverentiam statûs, y że im *Concilium Tridentinum* handlem bawić się zabroniło, są inhabiles dawania wexlow. Jednakże, żeby kto przed wftąpieniem w Stan duchowny dał od siebie wexel, Duchownym będący zadosyć uczynić onemu powinien prawem wexlowym. 4to. De cætero każdy na iakieykolwiek funkcyi będący, iako może contrahere debitum cambiale, tak też za swoy wexel etiam ftante functione prawu wexlowemu podpada, y żadne fufpenfy mieścić się nie mogą.

§. V. O Processie wexlowym.

1mo. Obligacya wexlowa rozciąga się na wszystkich dobrach ruchomych y nieruchomych, Ziemskich, Mieyskich, Krolewskich, Emfiteutycznych, summach pieniężnych, dochodach dożywornich, lub doczesnych, pensyach y samych nawet osobach dłużników, na których Process formowany, arefta zakładane y exekucye sprowadzane bydz mogą, tak dalece; że wolno kredytorowi poszukiwać satysfakcyi na ktoreykolwiek z tych rzeczy, albo y na osobie dłużnika, y chociażby dłużnik miał obszerne majątności dobr stojących nieruchomych, wolno go na summach pieniężnych, albo na mobiliach patrzeć, które w długi wexlowym prawnie odebrane bydz mogą. 2do. Ztąd winika, że do wexlu w Kommissyi Skarbowey przeciwko wszystkim bez excepcyi, iako też w każdym Sądzie primæ Instantiæ, to jest: na Szlachcica w Grodzie, lub Ziemstwie, na Mieśczanina przed Sądem Mieyskim Forum należyte bydz może, y na woli Powoda jest, pozwać obwinionego, czyli do tego Sądu, do którego dobra jego Dziedziczne, lubo iakiekolwiek należą, czyli do tego, gdzie ma summę pieniężną, albo gronata y domy mieyskie, albo rzeczy ruchome, na koniec y tam, gdzie się osobą swoją znajduje, byle tylko, jeżeli kto z dobr pozywa, pozew był dobrze położony, jeżeli zaś z osoby, Osoba była uwiadomiona o pozwie, y sam pozwany, albo jego Plenipotent ziechać mógł na sprawę; przeto aby się nikt niewiadomością niewymawiał, ftanowimy: Aby Wozni nie tylko przy kładzeniu pozwów w domach y possessyach pozwanych żadney przeszkody nie mieli, ale też y do Osob pozwanych wolny przystęp z pozwem na każdym mieyscu; gdzie się tylko znajdować będą, nie był im zabroniony, a to pod ostrością praw o nieuszaniowaniu Woznych postanowionych. 3tio. Aktor dłużnika pozywa przed Sąd do rekognicyi, to jest: do przyznania się do wexlu swego, pozwany na pierwszym terminie stanać powinien sam, albo przez Plenipotentę mającego na to dostateczną Plenipotencyą y przyznać swoy wexel, który iak prędko przyznany będzie, a excepcyi żadney przeciwko niemu nie masz, Sąd summę winną płacić nakazuje z prowizyą od uchybionego terminu po pięć od sta, szkody y expensa powrócić, wszystko we dwie niedzieli pod gotową exekucyą. 4to. Jeżeliby pozwany przeczyć chciał wexlowi, sam stanać powinien, y jeżeli się zapiera podpisu ręki swoiey, y że tego wexlu niedawał, y summy niewinien, Sąd prævia inquisitione, & aliis probationibus de Jure przypuszcza go do przyięgi, po ktorey wykonaney uwalnia go od płacenia summy. Strony potym tak powodowa przeciwko pozwaney o fałszywą przyięgę, iako y pozwana przeciwko powodowej mogą agere ordinaria Juris via w Sądzie przyzwoitym. 5to. Jeżeliby pozwany podpis ręki swoiey na wexlu przyznał, przeczył iednak danego wexlu, taki zaraz nicodchodząc od Sądu zle użycie podpisu ręki swoiey ftanie przeciwny wypróbować

powinnien, y ieżeliby wypróbował, że na ten podpis nie nie winien, wolnym byź ma, albo też ieżeli wyprobuie że ten podpis dany był na tę samę sumnę, ale nie na wexel, tylko na prostą kartę, sąd sprawę niebydź podległą prawu wexlowemu deklarowawszy, do ordynaryjnego procesu y sądu odeszle. Jeżeliby zaraz tego wypróbować nie mógł, y probowanie to dłuższego czasu y inszego terminu potrzebowało, tedy pozwany zapłacić ma sumnę wexlową aktorowi, ieżeliby takowy miał *sufficiens pignus responsionis* albo kaucyą; ieżeli nie, tedy one w sądzie złożyć powinien, a reconventionaliter proces formować Aktorowi pro abusu podpisu ręki iego, co gdy dowiedzie, takowy Prezentant wexlu ma byź ukarany, juxta qualitatem delicti arbitrarie, y ieżeli się pokaże że mu się pieniądze ullo modo nie należały, one ukrzywdzonemu powrócić z kosztami y expensami. Jeżeliby zaś pozwany w dwie niedzieli niepopierał sprawy, iuż iey więcej popierać nie może, y pieniądze w sądzie złożone Aktorowi oddane byź mają. 6to. Jeżeli pozwany do wexlu na pierwszym terminie nie stań, byle sądowi wiadomo było dostatecznie w relacyi woznego autentycznie zeznancy, że o pozwie wiedział, sentencyą pisze in contumaciam y sumnę płacić każe, tak iak gdyby iuż przyznana była. Co się iednak ma rozumieć o tych, ktorych pozew zastaie w miejscu tym, w ktorym sądy się odprawiają. 7mo. Ci zaś ktorzy nie na miejscu sądów są zapozwani y ktorych pozew w domu nie zastał, na pierwszym terminie mają byź wzdani, a ieżeliby za drugim pozewem nie stanęli zaraz, sąd in contumaciam sumnę wexlową przysądza, winę kontumacyi, unkoszta y prowizyą płacić każe. 8vo. Przeciwno wexlu żadne inne excepcye miejsca nie mają oprócz, (a) inhabilitatis Personae o ktorey w §. IV. (b) temporis anticipationis, kiedy kto pozywa przed terminem w wexlu wyrażonym, (c) falsi, o czym w §. tym sub Nro. 4. gdzie o rekognicyi wexlow, (b) praescriptionis o ktorey w §. III. mowiono. 9no. Jeżeliby dłużnik nie był w stanie zapłacenia dla obciążoney długami substancyi, a chciał uniknąć surowey exekucyi prawa wexlowego, tedy zaraz przy sprawie przed sądem oświadczyć powinien, że podać sub hastam potioritatis, czyli pod konkurs całą swoją substancyą, a w tym razie sąd uznawszy realitatem & liquiditatem długu wexlowego, exekucyą zawiesi, y strony do procesu konkursowego y Forum przyzwitego (ieżeli sam konkursu expedyować nie może) odeszle. Długi zaś wexlowe w konkursach między ręcznymi kartami nieroborowanymi mieszczone byź mają, y z zaprzyśiężeniem daty onych przez kredytora prezentującego. 10mo. W reszcie samo przez się rozumie się, że ieżeliby ten który dał wexel przed terminem w wexlu wyrażonym umarł, kredytorowi manet actio contra successores onego, iak przeciwko niemu samemu. Wzajemnym sposobem successorowie remittenda jus agendi mają przeciwko dłużnikom prawem wexlowym.

§. VI. O Appellacyach.

1mo. Appellować od sądu ktoregokolwiek pierwszey Instancyi, ieżeliby suma wexlowa niemniej iak trzysta Zł. Polskich wynosiła, do Kommissyi Skarbowey Stronie uciążoną się byź baczącey pozwalamy. 2do. Appellacya ta ma się ściągać ad effectum devolutivum non vero suspensivum, a dla tego, ieżeliby Sąd primae Instantiae kazał sumnę do wexlu winną zapłacić, a winny zakładał appellacyą, nie wprzod mu ma byź dopuszczona, aż sumnę Dekretem przysądzoną zapłaci stronie zyskuiącej, ieżeli ta będzie miała pignus responsionis do powrocenia iey, inquantumby in appellatorio Dekret pierwszey Instancyi miał byź uchylony. Jeżeliby zaś strona zyskuiąca, nie miała pignus responsionis albo dostateczney kaucyi, winny sumnę złożyć powinien w sądzie, aż do rezolucyi sprawy in appellatorio. 3tio. Jeżeliby tedy kto w sprawie wexlowey przychodził, przez appellacyą do Kommissyi Skarbowey, powinien złożyć dokument, iako sumnę przysądzoną iednym lub drugim, z przerzeczonych sposobem wypłacić. Inaczej appellacya iego nie ma byź przyięta. 4to. Jeżeliby in appellatorio sententia Iudicis a quo uchylona była, zyskuiący tę sentencyą który wyliczył był pieniądze, w pierwszey Instancyi nazad one odebrać ma, cum damnis & usuris. 5to. Osoby w mieście naszym Stołecznym Warszawie y w okolicy mil czterech mieszkające, bawiące się y tam possesycie mające, tak Obywatele, iako y cudzoziemcy cuiuscunque status, conditionis & sexus w sprawach wexlowych, prosto do Kommissyi zapożyczane byź mają. W Miastach dziedzicznych Mieszczanin z Mieszczaninem,

nem miejscowym będzie miał ultimam Instantiam u Pana swego, praecisa appellatione, z Szlachcicem zaś appellacya dopuszczona ma być do Grodu lub Ziemstwa tego Woiewodztwa, Powiatu lub Ziemi, w którym bona consistunt. 6to. Taż Kommissya Skarbowa sprawy wexlowe z rejestru osobliwego raz w tydzień, to jest co Piątek, tak in cadentia iako y extra cadentiam juridicam expedyować ma. 7mo. Z tego rejestru żadne inne sprawy sądzić się nie mają, ani żadne inne pod process wexlowy podciągane być nie mogą, tylko te, które directly o zapłacenie summy do wexlu winney przeciw Traffantom, Akceptantom, y Indossantom y ich Sukcessorom przychodzą, albo kiedy się dłużnik obowiązkuje pod rygorem prawa wexlowego. Podobnież y sądy pierwszej Instancyi żadnych innych spraw pod prawo y process wexlowy podciągać nie powinny.

§. VII. O Exekucyach Wexlowych.

1mo. Exekucye Dekretow pierwszej Instancyi od których appellacya nie zasła, albo z przyczyn w §. przelżym wyrażonych, nie może być dopuszczona, exekwowane być powinny przez urzędy tychże samych Sądow. 2do. Dekreta Kommissyi Skarbowey ex appellatione mają być odsyłane, pro executione do sądow y urzędow, od których appellacya zasła. 3tio. Dekreta teyże Kommissyi Skarbowey ex citatione powinny być exekwowane przez urzędy, które taż Kommissya zaraz przy Dekrecie zapłacenia wymieni. 4to. Jako w sprawach wexlowych Dekreta nakazują wypłacenie summ, pod rygorem exekucyi, tak kiedy na terminie z Dekretu dłużnik zadosyć nie uczyni, zyskujący protestuje się, y zaraz nazaiutrz po terminie wolno mu iść do sądu exekutoryalnego, pokazać Dekret y protestacyą, y prosić o przydanie sobie Osoby urzędowey do czynienia exekucyi, której mu sąd odmówić nie powinien. 5to. Jako zaś ta exekucya zawisła na tradycyi rzeczy ruchomych lub nieruchomych, tak od woli zyskującego kredytora dependować ma co sobie tradować każe, zkażby iak naysprawniej y naysłatwiejszą miał satysfakcyą summy swoiey, przeto: 6to. Jeżeliby kredytor zyskujący exekucyą chciał satysfakcyi z rzeczy ruchomych dłużnika, urząd exekutoryalny ma zabrać takowe rzeczy y one albo z onych tyle sprzedać plus offerentibus przez publiczną aukcyą za gotowe pieniądze, ażby się z nich zupełna stała satysfakcyja kredytorowi y expensa zapłacone były. 7mo. Jeżeliby zaś kredytor wolał na dobrach nieruchomych szukać swoiey satysfakcyi, w ten czas urząd exekwujący dobra albo część dobr, dom albo część domu lub grunt iaki proporcjonalny summie winney wydzieli kredytorowi z dobr prawem przekonanego. Exekucya Dekretu y processu etiam adhibito brachio militari nastąpić powinna. 8vo. Gdyby kredytor nie miał satysfakcyi z substancyi, w ten czas na Osobie poszukiwać może. 9no. Przez arezt na Osobę, nie ma się jednak rozumieć wtroczenie do więzienia złoczyńcom przyzwoitego, ale przydanie straży Osobie na miejscu ucziwym, pod którąby dłużnik zostawał aż do zadosyć uczynienia kredytorowi, albo pokiby onego kredytor sam uwolnić niechciał. 10mo. W sprawach wexlowych przeciwko cudzoziemcom y ziomkom possessyi gruntowey nie mającym, może arezt Osoby poprzedzić process prawny, gdy kredytor znalazłszy na jakim miejscu takiego dłużnika wexlowego, prosi Sędziego o arezt na niego, Sędzia mu go przeczyć nie może, y po areście w poznanie sprawy nieodwłocznie wnieść powinien, a jeżeliby pretensya oskarżającego nieśluszną była, areztanta uwolnić, jeżeli kuszną, w areście przytrzymać aż do satysfakcyi kredytorowi. 11mo. Osoby sukcesorow nie mogą być areztowane za dług wexlowy tego, którego są sukcesorami, jeżeli bonis successivis renuntiarunt y nie z onych nie partycypowali. 12mo. Impugny żadne przeciwko exekucyom z prawa wexlowego miejsca nie mają, chyba żeby urząd exekwujący rzecz cudzą zamiast dłużnikowey tradować chciał, na ten czas właściciel tej rzeczy dokumentem albo świadectwem lub przysięgą zaraz przed urzędem exekwującym wyprobowawszy, że jest rzecz jego własna albo cudza u niego złożona, a dłużnikowi exekwowanemu nie należąca, urząd od exekucyi odstąpić powinien y kredytor gdzie indziej satysfakcyi poszukiwać. Toż samo się ma rozumieć o rzeczach przez dłużnika zastawionych, chyba żeby kredytor wexlowy chciał rzeczy te wykupić y zastawnikowi summę y prowizye zapłacić. Jeżeliby mimo tego przepisu kredytor y urząd gwałtownie sobie postąpili, iako naiezdznicy w sądzie przyzwoitym odpowiedzieć mają. 13tio. Urzędnik exekutoryalny dzieło exekucyi porządnie opisać

opisane ad Acta publica per oblatam naydaley w tydzień po exekucyi podać po-
winien. 14to. Jeżeliby sąd albo urząd iaki, do ktorego z prawa exekucya należy,
miał odmówić oncy żądającemu za Dekretem, złożeniem ex Officio ma bydz kara-
ny ad instantiam strony ukrzywdzoney. 15to. Dłużnik dobra swoje tradowane
komu innemu prawem wexlowym każdego czasu, zapłaciwszy sumę winną, ode-
brać może, procz rzeczy in satisfactionem kredytorowi już sprzedanych, jeżeliby
zaś kredytor summy uporeczywie przyjąć niechciał, dłużnik sumę circa Acta pro-
priae Jurisdictionis złożyć ma y dobra odebrać.

§. VIII. Jus Subsidiarium.

Jako przy nowym ustanowieniu Praw wżytkich, sprzeczek prawnych kto-
re in praxi wyniknąć mogą, przeyrzeć niepodobna, a punktualność w sprawach
wexlowych rowno z sąsiedzkimi Kraiami zachowaną mieć chcemy. Przeto in
subsidiu niniejszych ustaw, Elementa Juris Cambialis Jana Gotliba Heynecyusza
w czymby niniejszym ustawom sprzeczne nie były, przydajemy, y aby onych
sądy Nasze primæ & secundæ Instantiæ w decydowaniu sporow wexlowych używały,
mieć chcemy. Ostrzeżenie: Ze wszystkie prawa pro futuro non pro præterito sta-
nowić się zwykły, tak te serio ostrzegamy, że rygor niniejszey ustawy ma się roz-
ciągać na wexle post publicatam hanc legem dawane, wexle zaś przed postanowie-
niem tego prawa dawane, y z nich wypływające sprawy, według zwyczaju dotąd w
Kommissyi Skarbowey praktykowanego decydowane y exekwowane bydz mają, po-
winna iednak onych konieczna in spatio trzech miesięcy w Grodzie, gdzie dobra
consistunt kredytora, nastąpić Oblata.

Utrzymanie Pedis Monetarii.

Ponieważ Pes Monetarius ustanowiony Konstytucyą Roku 1766. potwierdzony
na Seymie 1768. niemógłby bydz odmieniony bez widoczney szkody Rzpltey;
przeto ustawy względem Monety tak przerzeczoną Konstytucyą 1766. pod Tytu-
łem: Ustawa waloru y kursu Monet w krajach Rzpltych, iako na Seymie 1768.
pod Tytułem: Ubezpieczenie nowey krajowey Monety uczynione, w mocy ich
utrzymujemy, y one reassumujemy. A że podniesienie bezprawne czerwonego
złotego przeciwko ustawom tym, do złotych ośmiastu Monetą krajową, to jest:
pięciu groszami srebrnymi, albo złotym iednym, y groszami pułosma miedziane-
mi, wyżey nad walor iego wewnętrzny, y nad cenę wyznaczoną mu Konstytucyą
1766. respectivè do kursu, który ma w Monetach pogranicznych, dało okazać do
wywiezienia z Państw naszych wielkicy części krajowey Monety za złoto, z zna-
cznym uszkodzeniem Krolestwa. Dla tego utrzymując kurs legalny czerwonego
złotego Hollenderskiego, po złotych Polskich sześćnaście y groszy srebrnych trzy,
Monety naszej krajowey to jest: po złotych sześćnaście y groszy dwadzieścia dwa
y puł miedzianych, podług Konstytucyi 1766. niemniemy sądziemy potrzebne
wstrzymanie exportacyi z kraju Monety naszej srebrney, y uchylając w tym dy-
kpozycyą Seymową 1768. stanowimy: aby odtąd nikt Monety tey za granicę
Państw naszych nie wywoził pod winą konfiskacyi wywożoney summy y obrocenia
tych konfiskat na trzy części, to jest: iedną do Skarbu Rzpltey, drugą do Nas
Krola, a trzecią Delatorowi, czego dopilnowanie Kommissyom Skarbowym obo-
ga Narodow zlecamy. Względem Monet zagranicznych w kraju przeciwko prawu
kursujących, dawnieysze tymże Kommissyom Skarkowym Seymowe lat 1766. y
1768. zlecenia ponawiamy: dawnieyszym zaś krajowym Monetom, które nie są
pod stęplem Naszym, y za Panowania Naszego wybite, tylko do roku ieszcze kur-
su, w terażnieyszym walorze w W. X. Lit. dozwalamy; a potym gdy te wszystkie
wspomniane Monety do mennicy naszej oddawane będą, też mennica Nasza wa-
lor ich wewnętrzny podług sprawiedliwey ewaluacyi przez Kommissye Skarbowe
ogłosić mianey, odciągnąwszy tylko koszt na stępel, Monetą krajową płacić bę-
dzie, a dla łatwieyszego Monet tych na Monetę krajową zamienienia; też Menni-
ca Nasza ustanowi Kantory swoje per Provincias w miastach pryncypalnych, lub
w tych, które tak dla wygody publiczney, iak dla bezpieczeństwa Kantorow sposo-
bnieysze zdać się będą. Względem Monety miedzianej postanawiamy, ażeby od-
cąd

ęd w mennicy naszej do ośmiu złotych bić się mających Monetą srebrną, bity był dziewiąty złoty Monetą miedzianą. Co się zaś tycze zapisów zasłużonych po Konstytucyi Roku 1766. te aby ad tenorem tranzakcyi, y iak się kto opisał, uspokojone były, stanowimy. A co należy do zapisów uczynionych przed Konstytucyą 1766. a dotąd nieuspokojonych, te według Konstytucyi W. X. L. na tymże Sejmie 1766. pod tytułem: Sposób płacenia summ, to jest Czerwone złote za Czerwone złote, a Talery bite, za Talery bite uspokajane być mają.

Kommissya na żądanie Kawalerów Maltańskich.

MAjąc w przyzwoitych względach interessowanie się J. WW. Ministrów Cudzoziemskich imieniem Dworów swoich uczynione za Zakonem Kawalerów Maltańskich, na wyssuchanie ich wniesień względem dobr w expozycyi ich wyrażonych, Kommissyą wyznaczamy, y do niej WW. y III. Felixa Turckiego Biskupa Łuckiego, Jgnacego Twardowskiego Kaliskiego, Xcia Michała Sapiehę Połockiego, Macieja Lanckorońskiego Bracławskiego, Augusta Sułkowskiego Gnieźnieńskiego Woiewodow, Xcia Czartoryskiego Kanclerza Wielkiego W. X. Litt. Joachima Chreptowicza Podkanclerzego Litt. Teodora Welsła Podskarbiego W. Kor. Symeona Szydłowskiego Zarnowskiego, Kazimierza Wykowskiego Wyszogrodzkiego Kasztelanów, Piotra Ożarówskiego Pisarza Kor. Antoniego Tyzenhauza Podskarbiego N. Litt. Łętowskiego Podkomorzego y Pośa Krakowskiego, Narbutta Chorążego y Pośa Lidzkiego, Krosnowskiego Podstolego Opoczyńskiego, Pośa Sandomirskiego, Tymowskiego Stolnika Piotrkowskiego, Pośa Sieradzkiego, Sumińskiego Podczaszego y Pośa Ziemi Dobrzyńskiej, Bułharyna Pisarza Ziemskiego y Pośa Powiatu Wołkowyskiego, Xcia Woronieckiego Chambelana J. K. Mci, Pośa Bracławskiego, Dłuskiego Podkomorzego Lubelskiego, Rogalińskiego Starostę Nakielskiego, Franciszka Sułkowskiego Generała-Lieutenanta w Woysku Koronnym mianujemy. Ktorzy to Kommissarze tu w Warszawie produćta documenta ab utrinque zobaczywszy y wyexaminowawszy, nie nie decydując, Delegacyi Rzpltey z limity przypadającej doniosą.

Dobra zwane Ostrogskie.

Konstytucyą Seymu Roku 1766. Recess Seymowy w sprawie Dobr Ostrogskich w Roku 1677. zasłuży rezolwującą, a tranzakcyę przez Xcia Janusza Sanguszka iako naturalnego Sukcessora, y na ten czas dobr pomienionych Dziedzica w Grodzie Sandomirskim w Roku 1753. poczynione approbującą, tudzież y drugą Konstytucyą Traktatową Roku 1768. też tranzakcyę in suo tenore utwierdzającą, w zupełney wadze y mocy zachowujemy. Ze zaś Kommissya dla rozłożenia proporcjonalnego na dobra zwane Ostrogskie z summy 300000. Złotych Polskich przez Dziedziców tychże dobr na uformowanie kilkuset ludzi y ich sustentacyą Rzpltey ofiarowanych, przez tę wyżej wyrażoną Roku 1766. Konstytucyą wyznaczona y rozpoczęta dla nastąpięnego zamieszania w Krolestwie naszym do skutku nie przyszła, a dla publicznych uciążliwości y uszkodzonych intrat Dziedzice y Possessorowie dobr pomienionych teyże summy dotąd wypłacić nie mogli, przeto dla dopełnienia zaczętego dzieła, WW. y III. Jozefa Popiela Kasztelana Sierpskiego, Karwickiego Regenta Koronnego, Antoniego Sobolewskiego Wołyńskiego, Felicjana Drzewieckiego Krzemienieckiego Chorążych, Marcina Swieykowskiego Sędziego Ziemskiego Woiewodztwa Bracławskiego, Stanisława Małachowskiego Krzemienieckiego, Jerzego Mielickiego Zytomirskiego Stolnikow, Dłuskiego Woyskiego Podolskiego, Bierzyńskiego Pisarza Ziemskiego Zytomirskiego, Wisłockiego Pisarza Ziemskiego Bracławskiego, Bierzyńskiego Starostę Szawulskiego, Jana Kondradzkiego Sędziego Grodzkiego Nowogrodzkiego, Dorożyńskiego Pisarza Grodzkiego Latyczewskiego, Orlewskiego Podwoiewodzkiego Lwowskiego, Ksietana Wyleżyńskiego Chorążego Pancernego za Kommissarzow naznaczamy. Ktorzy to Kommissarze na dzień pierwszy Miesiąca Lutego w Roku przyszłym 1775. bez zadnego na inny czas odłożenia, do dobr miasta Dubna ziechawszy, y Juryzdykcyą swoją zafundowawszy, byle ich pięciu było, przepisaną dla swoich czynności regułę w teyże Konstytucyi

tucyi Roku 1766. we wszystkim dopełnią, rygor na niepoślusznym tamże wyrażony deklarować będą, wypłacenie summy przereczoney 300000. z oznaczeniem poblizszych Komor dla każdego Dziedzica y Possessora, zaczynając z mocy Konstytucyi 1766. najpierwszą ratę à die ima 8bris Anni praesentis 1774ti toż płacenie, które ratatim dwa razy na rok płacone być mają, y aby wypłacone były, nakazą. Co się tyczy pretensyi Zakonu Kawalerow Maltańskich, lubo tenże Zakon przyzwoitości żądań swoich przed wyznaczonemi od Stanow Rzeczypospolitey do rozeznania praw Kommissarzami, dokumentami konwinkującymi nie dowiodł, atoli poważając interessowanie się trzech Dworow sąsiedzkich, chcąc, aby więcej Kawalerow Zakonu Maltańskiego w tym Krolestwie mogli mieć swoje opatrzenie. My Stany Zgromadzone y Skonfederowane takowe dla tychże Kawalerow Maltańskich czynimy ustanowienie. Będzie odtąd fundowane Wielkie Przeorstwo y sześć Kommanderyi, na Przeora y sześciu Kawalerow Maltańskich, którzy wszyscy Szlachta Polska y Litewska być mają, Wielki Przeor mieć będzie roczney pensyi 42000. Złotych Polskich, a każdy Kawaler Kommander 13000. Złotych Polskich z funduszu niżej wyrażonego, y wszyscy teraznicyli Kawalerowie y Przeor będą mogli być żonaci, Następcy zaśich zostaną pod regułą ustanowioną dla Zakonu Maltańskiego. Te zaś wszystkie summy tak dla Wielkiego Przeora, iako też dla sześciu Kawalerow Maltańskich summe ogólną 120000. Złotych Polskich wynoszącą, detrunkowane będą z summy 300000. Złotych Polskich na Regiment wyznaczoney. Pozostałe zaś 180000. Złotych Polskich na Regiment obroczone będą, któremu Regimentowi na bonifikacyą odpadłey summy 120000. Złotych Polskich nastąpi bonifikacya w Regulaminie Woyskowym. Jmć Pan Michał Sagramoso Minister y Pełnomocny Plenipotent Malty uczyni imieniem Wielkiego Mistrza Maltańskiego y całej Malty solenne zrzeczenie się wszelkich pretensyi do dobr Ostrogskich od Zakonu Maltańskiego formowanych, a te zrzeczenie się będzie gwarantowane przez trzy Potencye teraz przez swoich JWW. Ministrów traktujące.

Pozwolenie ustanowienia ośmiu Kommanderyi.

POzwalamy ośmiu Osobom Kommanderye fundować, y one podług ułożenia przez też Osoby uczynić mianego postanowić, a skoro te Kommanderye ufundowane będą, My one podług opisu Fundatorow nastąpić mianego lege praesenti in perpetuum approbuujemy; które z Substancyi czyistych y żadnymi długami nieobciążonych, fundowane być mają, nie excypując onych od ciężarow y podarkow publicznych, przez Rzeczpospolitą ustanowić mających, a te fundusze Kommanderyi nad piętnaście tysięcy Złotych Polskich roczney intraty przenosić nie powinny, y zawsze pod prawem y Jurydykcyą krajową przyzwoitą zostawać mają, a Kommanderowie dzieśiąty grosz z intraty swojej na Kancellaryą Malty corocznie oddawać mają.

Approbacya Skryptu.

SKrypt przez Urodzonych Xiążąt Marszałkow Konfederacyi Generalney obojga Narodow pod dniem czternastym Grudnia Roku terażniejszego tysiąc siedmset siedmdeśiątego czwartego podpisany, y ad Archivum Metryki Koronney oddany, pro re ac interesse dobr Ostrogskich służyący, y do tychże dobr, nie do Rzeczypospolitey ściągający się utwierdzamy, nakazując, aby na następującej prawem wyznaczoney w Dubnie Kommissyi, we wszystkim do skutku był przywiedziony.

Zalecenie Kommissyi Ostrogskiej.

POnieważ Kommissya pod tytułem Dobra Ostrogskie dotąd nie jest uskutecz-niona, a to z przyczyn, iż Wielmożni y Urodzeni Kommissarze do teyż Kommissyi wyznaczeni, nie mieli dotąd sposobności uskutecznić wyroki Rzeczypospolitey, więc stanowimy, ażeby ciż Kommissarze obowiązki w Konstytucyi pod tytułem Dobra Ostrogskie, wyrażone, tudzież w osobnym skrypcie ad Archi-

rum Regni oddanym, y przez Rzeczpospolitą potwierdzonym dopełnili y uskutecznili, aby zaś szczupła liczba Kommissarzy w pierwszej Konstytucyi wyrażonych dzieła tego nie tamowała, więc do wyznaczonych w oryginalney Konstytucyi specyfikowanych, Urodzonych Jana Kamińskiego Starostę Lubckiego, Jozefa Wilnera Stolnika Infantzkiego, Karola Wolańskiego Pisarza Ziemskiego Łuckiego, Stanisława Brodzkiego Podstarostę, Pawła Beyzyma Sędziego Grodzkiego Krzemienieckich, Leona Piaskowskiego Komornika Granicznego Łuckiego, Stefana Jaślowickiego Regenta Ziemskiego Krzemienieckiego, Jerzego Falkowskiego Vices Gerenta Grabowieckiego za Kommissarzy przydajemy, którzy to Kommissarze obowiązki y przepisy tąż Konstytucyą warowane, non attentis quibusvis diffugiis Possessorum dobr Ostrogskich we wszystkim do skutku przywieść y uskuteczyć powinni będą; aby zaś prac onych daremna nie była, więc w nadgodę ponieść mianych trudów, sumę dwanaście tysięcy Złotych Polskich z summy stu ośmiudziest tysięcy Złotych Polskich na Regiment wyznaczoney, która inter presentes tylko na tey Kommissyi dzielona być powinna, naznaczamy y wypłacić determinujemy. Gdyby zaś Dziezice dobr Ostrogskich do likwidacyi nie stawili się, tedy quocunque titulo Possessores dobra ich trzymający, za Dziedziców likwidować się powinni, a gdyby y ciż stawić się nie mieli, tedy non attenta contumacia pierwszych y drugich teyż Kommissyi Kondescensye wyznaczać, y weryfikacye expedyować, etiam adhibita militari copia nakazujemy.

Most na Wiśle.

Ponieważ Konstytucya 1764. Most na Wiśle pod Warszawą wystawić nakazująca, dla zapadłej krainowcy rewolucyi skutku swego wziąć nie mogła, teraz zaś dla upadłych intrat Skarbowych kosztem publicznym wystawiony być nie może. A Urodzony Xiążę Adam Poniński Marszałek Generalney Konfederacyi y Seymowy okazując, iż go naywięcej interessuje wygoda publiczna, ten Most własnym nakładem wystawić oświadcza się. Przeto przyjąwszy tę ofiarę tak pożyteczną Publico przez Xcia Marszałka uczynioną, oraz publiczney dogadzając wygodzie, y przywodząc do skutku wyżej nadmienioną Konstytucyą; pozwalamy temu Urodzonemu Xięciu Marszałkowi na miejscu przez Jego Krolewską Mość determinowanym Most wystawić. Ze zaś tak znaczny koszt na wybudowanie Mostułożyć się mający, powrocony z Skarbu Koronnego być powinien, a uszczuplone intraty Skarbowe powrocenia y nadgodzenia onych nie obiecuią: Przeto pozwalamy rzeczonemu Xiążęciu Marszałkowi Konfederacyi Koronney y Seymowemu, lub iego Sukcessorom intratę z mostowego przychodzącą, Instruktarzem niżej wyrażonym uregulowaną, do lat dziesięciu wybierać, y nią koszt na wybudowanie Mostu kompensować; po wypłynieniu zaś lat dziesięciu od postawienia Mostu rachować się mianych, z tey intraty mostowego obligowany będzie Urodzony Xiążę Marszałek corocznie po pięćdziesiąt tysięcy Złotych Polskich do Skarbu Koronnego wypłacać, aż ad sera fata sui, a po zeyściu Xięcia Marszałka, cała intrata mostowego y Most sam do zupełney dyspozycyi Skarbu Koronnego należeć będzie. A skoro czas zaczęcia fabryki Jego Krolewska Mość udeterminuje, y Kommissyi Skarbowey Koronney, na piśmie oznaymi, natychmiast intrata z przewozu należąca do kasy Xiążęcia Marszałka wchodzić ma, dla dopilnowania ktorey, oraz zapobieżenia wszelkim inkoweniencyom przy Mostach y przewozach trafiać się zwykłym, straż żołnierzy Kommissyi Skarbu Koronnego z Pontynierow złożona, zawsze dawana będzie. Tama zaś przez Kommissyą Skarbu Koronnego zaczęta, ażeby podług planu teyż Kommissyi kosztem publicznym kontynuowana była, Kommissyi Skarbu Koronnego zalecamy.

Instruktarz Mostowego.

Od Człowieka pieszego nemine excepto groszy	-	-	2
Od Bydlęcia groszy	-	-	4
Od Skopow y Wieprzow od sztuki groszy	-	-	2
(x 2)			Od

Od Przepuszczenia statku Szlacheckiego Zł.	-	-	5
Od Kupieckiego Zł.	-	-	10
Od Bryki ładowney Zł.	-	-	1
Od Karety ładowney groszy	-	-	20
Od Karety nieładowney groszy	-	-	10
Od Wozka ładownego groszy	-	-	10
Od Wozka nieładownego groszy	-	-	5
Od Każdego zaś konia groszy	-	-	4

Gdyby zaś dla wielkiej wody Most miał być rozebrany lub zepsuty, na ten czas dla łatwego przebycia wiśły przewoź byż ma, y od niego podług Instruktarza Kommissyi Skarbu Koronnego przewożący się płacić będą, dla czego wszyscy statki y narzędzia przewożowe y mostowe, Kommissya Skarbowa Koronna Urodzonemu Xiążęciu Marszałkowi oddać rozkaże. Co się zaś tycze summy Wielmożney Krakowski ex re Przywileju na tym przewozie mianego, te Urodzony Xiążę Marszałek ad vitae tempora Possessorki, w tej wielości, w jakiej dotąd Kommissya Skarbowa Koronna płaciła, opłacać będzie, a po śmierci iey, że żaden Przywilej na przewoż, ani żyjący Konsens ad cedendum, nie będzie wydany, warujemy.

Obiaśnienie Konstytucyi względem Mostu na Wiśle.

GDY Konstytucya na Seymie terazniejszym Most na Wiśle wystawić determinująca, nie objaśniła od którego czasu lat dziesięć bez importancyi do Skarbu rachowane byż mają, przeto objaśniając tę Konstytucyą ustanawiamy, że lat dziesięć po wystawieniu Mostu na Wiśle rachowane będą tym sposobem, to jest: iż jeżeliby Most na palach miał być stawiany, tedy na postawienie onego od czasu oblaty Konstytucyi pierwszej w Grodzie Warszawskim, lat trzy dozwala się, a jeżeliby na słupkach, promach, lub płytach był stawiany, wtedy od tegoż terminu lat dwie rachować się ma, od którego to czasu do lat dziesięciu tenże Most w Possessyi Urodzonego Xiążęcia Poninńskiego zostawać będzie, bez żadnego opłacenia do Skarbu Rzeczypospolitey, po wyszłym zaś czasie lat dziesięciu ustanowiona kwota corocznie pięćdziesiąt tysięcy złotych polskich do Kassy Skarbu Rzeczypospolitey ratami kwartalnymi importowana byż powinna. Ze zaś pora letnia wielką czyni różnicę z porą zimową tak w utrzymaniu Mostu, iako też w przymnożeniu expensy na ludzi, więc ustanawiamy, iż Most tenże w dni letnie od godziny czwartej ranney, do godziny iedenastej w wieczor, w porze zaś zimowej od godziny siódmej ranney do godziny siódmej wieczor otwarty byż ma, po których wyznaczonych godzinach jeżeliby kto przez ten Most przejeżdżać chciał, tedy nad taxę w pierwszej Konstytucyi wyrażoną płacić się będzie.

Od Pieszego szeląg	-	-	-	-	1
Od Bydlęcia grosz miedziany	-	-	-	-	1
Od Bryki groszy	-	-	-	-	5
Od Karety pakowanej groszy	-	-	-	-	5
Od Karety lub Kołaski niepakowanej groszy	-	-	-	-	3
Od Woza pakowanego groszy	-	-	-	-	2
Od Woza niepakowanego grosz	-	-	-	-	1
Od Konia grosz	-	-	-	-	1
Od Skopu, barana, wieprza, cielęcia y innego pomniejszego bydła szeląg	-	-	-	-	1

Co się zaś tycze Kuryerow, Sztafet, y Pocztą przejeżdżających, iż w każdej godzinie y czasie przepuszczeni byż mają, ostrzegamy; jeżeliby zaś kto w ustanowieniu zapłaty mostowego był renitens do zapłacenia, lub nie zapłaciwszy Most przejechać chciał, lub przejechał, tedy o to w Kommissyi Skarbowey Koronnej ex termino taćto odpowiedzieć powinien, y tam zaplaceniem mostowego y powrociem Litis expensarum ukarany byż ma, o wszelkie zaś wiołencye, lub po-

pobicie na Moście Sady Marszałkowskie Koronne sędzić będą, a te rozstrzygnięcie ante omnes causas następować powinno. Reassumując Konstytucyą, ulicę na Pradze Mostową, brukować zlecającą, zalecamy Kommissyi Skarbowey Koronney, ażeby dla publiczney wygody też ulicę wybrukowała, oraz place przy Moście będące, nieodbicie dla złożenia różnych narzędziów do Mostu potrzebnych od Posessorow tychże placow, ugodziwszy się z niemi, dla Rzeczypospolitey nabyła. Co się zaś tycze Osob Mendicantium, tudzież ludzi y żołnierzy Juryzdykcyi Marszałkowskiey ex munere Officii za rozkazami przechodzący, warujemy: iż żadnego mostowego płacie nie będą.

Pozwolenie wystawienia Mostu na Rzece Bugu Urodzonemu Sobolewskiemu Pisarzowi Grodzkiemu Warszawskiemu.

DOgadzając koniecznym potrzebom Woiewodztwa Mazowieckiego y Podlaskiego, a w szczególności Obywatelom tychże Woiewodztw za Rzeką Bugiem mieszkającym, y przychylając się do prozby Urodzonych Posłów Ziemskich pozwalamy Urodzonemu Maciejowi Sobolewskiemu Pisarzowi Ziemskiemu y Grodzkiemu Warszawskiemu dobr Rybna cum attinentiis Dziedzicowi, Most na Rzece Bugu między brzegami wsi Rybna y Drogoszewa, tegoż Urodzonego Sobolewskiego Pisarza Ziemskiego y Grodzkiego Warszawskiego dziedzicznemi dla wygody Obywatelom za tą Rzeką mieszkających sine impedimento navigationis wystawić, że zaś wystawienie takowego Mostu y utrzymywanie onegoż, nie mało kosztować będzie, przeto mostowe podług ustanowienia Kommissyi Skarbowey, y ułożoney przez nią Tabelli, wybierać temuż Urodzonemu Sobolewskiemu y Sukcessorom pozwalamy, y dozór tego Kommissyi Skarbowey Koronney oddajemy.

Defluitacya na Rzece Wskrze.

GDY natym zawiśły maiątki Kraiowe, ażeby Rzeki do spławow sposobne, żadnym nie były sposobem zatamowane, nad to gdy Konstytucye 1511. 1532. 1557. 1562. 1563. Annorum in anonimitate ostrzegły, iż wszystkie Rzeki do spławow sposobne komunikacyą z Rzekami defluitującemi maiące, ani młynami, ani groblami tamowane nie były, y owszem wolne spływającym bez żadney przeszkody zostały, przeto objaśniając hanc anonimitatem, Rzekę Wskrę czyli Działdówkę actualiter od dawnych czasow defluitującą, za wolną od młynow y groblow zostających na prozby Posłów mieć chcemy, na sprzeciwiających się zaś prawu terazniejszemu rygorem 3000. Grzywien praecisis dilationibus ac appellatione na instancyą cuiusvis in Foro quovis competenti rozciągamy, nad to executionem Prawa terazniejszego Kommissyi Skarbowey zalecamy.

Obra Rzeka.

NA żądanie Urodzonych Posłów Wielko-Polskich przekładających Nam: iż przez postawienie y ustawiczne budowanie na Rzece Obrze wielu młynow y podnoszenia, dla zatrzymania wody, grobli, przeszło mil dwadzieścia Kraiu jest zatopionego, y grunta te żadnego nie przynoszą pożytku, przeto zlecamy Kommissyi Skarbu Koronnego, aby Kommissyą do zrewidowania y weryfikacyi tegoż wyznaczyła, y jeżeli uzna za sprawiedliwość, młyny te poznać indilate zaleci, że zaś Urodzony Antoni Ponijński Starosta Kopanicki przez zniesienie młynow na Rzece Obrze nie małą ponosiłby szkodę, tedy zachowując w tej mierze sprawiedliwość, sumnę Urodzonemu Staroście Kopanickiemu sześćdziesiąt tysięcy Złotych Polskich naznaczamy, a tę sumnę Kommissya Skarbowa Koronna na tych Obywatelow, którym z oczyszczenia tej Rzeki gruntow y łąk przybędzie, proporcjonalnie rozłoży, y one zapłacić nakaże.

Rzeka Ruz.

Ponieważ Rzeka Ruz wylewami swoimi nie tylko zatapia grunta y łaki Obywatelom nad nią mieszkającym, ale nad to dla zatkanego y zawalonego koryta nie mogąc mieć ścieku, na publicznym gościńcu nieprzebytą y niebezpieczną czyni przeprawę, więc ustanawiamy, ażeby wyżej wyrażona Rzeka aż do Narwy wybiegu swego przez Obywatelów nad pomienioną Rzeką Possessye swoje mających przechędożona, wyczyszczona y przekopana była, czego exekucyą Kommissyi Skarbowey Koronney zlecamy, y aby Prawo ninieysze do skutku przyprowadzone było, nakazujemy; a Kommissya uregulacie pomoc Obywatelów nad tąż Rzeką mieszkających do wyczyszczenia oney, y w proporcycy Possessyi ułoży sposob aby Prawo ninieysze istotnie dopełnione było, przytym mostowe y grobelne na Ruzie zdawna do Dziedziców Jakaci należące, dla tychże Dziedziców bez żadney przeszkody nemine excepto upewniamy.

Wdzięczność Nayiaśnieyszemu Krolowi Jmci.

Ponieważ z zaczęciem Confilii Permanentis szafunek Starostw po zeyściu Possessorow aktualnych oboiey pści, ma Nam bydz odiyty, a ztąd wyniknąć tak znaczna uyma Prerogatywom Krolewskim; My Krol, za zgodą wszech Stanow przyimujemy cztery Starostwa, to iest: Białocerkiewskie, Bohusławskie, Kanio-wskie, y Chmielnickie, ktore dla Nas y Sukcesorow Krwi Naszey w Dziedzictwo obrocone są z zupełnym w onych używaniu y dysponowaniu porównaniem z wszelkiemi dziedzicznymi Ziemskimi dobrami, z tym iednak warunkiem: że aktualni onych Possessorowie oboiey pści przy zupełney y w niczym od Nas nieprzeszkadzanej onych Possessyi zostaną ad vitae tempora, y że My Krol przez takowe Nam oddanie w Dziedzictwo wzwyż rzeczonych Starostw, nie więcej sobie przywłaszczac będziemy, nad to, co dzisieyszi Possessorowie prawnie posiadają: mieszczan zaś y chłopow w tychże Starostwach w Dziedzictwo dla Nas obroconych, przy tych prawach y wolnościach, ktorych do tych czas używali, zachowujemy nazawsze, y forum dla tych Starostw dobrom Ziemskim przyzwoite odtąd naznaczamy; Ostrzegając iednak: żeby zaczęte Processa z terażnieyszemi Possessorami tam się skończyły, gdzie są zaczęte, z innych zaś Starostw, ktore po zaczęciu Confilii Permanentis zawakuią, szafunek czterech do wyboru Naszego na raz ieden sobie zachowujemy. A że Narod chce mieć wzgląd na tak przykre okoliczności, w ktorych, iako to iest powszechnie wiadomo, Kraiowe zamieszkania przez lat kilka y Nas Krola prawie bez żadney zostawiszy intraty, z przyzwoitą przyimujemy wdzięcznością te od Stanow Rzeczypospolitey upewnienia, że spłacenie siedmiu millionow Złotych Polskich od Nas Krola różnym Osobom winnych, przyiac chce na siebie wtedy, gdy sposoby wynalezione będą.

Nadgroda Urodzonemu Xiążęciu Adamowi Ponińskiemu Marszałkowi Generalney Konfederacyi Koronney y Seymowemu.

Lubo zasługi, y dwu-letnia praca Urodzonego Xiążęcia Ponińskiego Marszałka Generalney Konfederacyi Koronney y Seymowego, osobliwszych od Rzeczypospolitey wyciągają względow, y nadgrody, gdy iednak Stan Rzeczypospolitey, y iey terażnieysza smutna sytuacja dostatecznie prac, fatyg y znacznych przy funkcyi Marszałkowskiej kosztow nadgrodzić nie może, przeto na zawdzięczenie iego ku Oyczyźnie przychylności, za zgodą Zgromadzonych Skonfederowanych Stanow, sumnę sto tysięcy ze Skarbu Koronnego pensyi roczney, aż ad fery fata iego wraz z Departamentem Skarbowym wypłacać się mającey wyznaczamy, do ktorey szczupley nadgrody zamiarę dobr Brzozy ze wszystkimi Sołectwami, Woytowstwami, Wybraniectwami za dobra Falenice, Nową wieś y Kępę w roku tysiąc siedmset sześćdziesiątym ósmym nastąpioną, bez sprowadzenia Kommissyi.

y ustanowienia *equivalentie* utwierdzamy, nad to wieś Wolą pod Warszawą będącą, za poprzedzającą osobną Kommissyą kupić pozwalamy, tudzież czterokroć sto tysięcy złotych polskich z Skarbu Koronnego determinujemy, y te w latach sześciu, to jest: po 66666. złotych, groszy dwadzieścia Polskich corocznie wypłacać ze Skarbu Koronnego oznaczamy, niewyrównywalący zaś zasługom y pracy jego nadgrody, wdzięczność w fercach Obywatelskich zapisujemy.

Nadanie Tytułu Xiążąt Polskich Urodzonym Ponieńskim.

Lubo cnota y zasługi Oyczyźnie czynione same sobie są nieśmiertelną sławą y nadgroda, a przytym równość Stanu Szlacheckiego jest dostarczającym Tytułem do prawdziwego szacunku; Atoli My Stany Rzeczypospolitey zgromadzone, y związkiem nierozzerwaney iedności spoione, chcąc istotne dać zaświadczenie Potomności o stałym przywiązaniu do dobra Pospolitego, o poniesionych pracach, y trudach około interesów Oyczyzny, o uślnym staraniu uszczęśliwienia oneyże, Urodzonego Adama Łodzi Ponieńskiego Marszałka Generalney Konfederacyi Koronney y Seymowego, onemu na znak wiekopomney od Oyczyzny wdzięczności, Tytuł Xięcia Polskiego, wraz z jego *ex lumbis utriusque sexus* Sukcesorami nadaiemy, y tym Tytułem uczczonego mieć chcemy; a przez wzgląd jego, y Urodzonego Kalixta Ponieńskiego Brata rodzonego tegoż Urodzonego Marszałka, tymże Tytułem wraz z Sukcesorami z linii jego pochodzącymi przyozdabiamy. Ktore to Tytuły wyżej wyrażonym Urodzonym Ponieńskim nadane, że z równości Szlacheckiey, y podległości prawu pospolitemu, tychże Urodzonych Ponieńskich Braci y potomstwo ich, wyłączać niemają, warujemy.

Kommissya do Wsi Woli.

Stosując się do Konstytucyi pod tytułem Nadgroda Urodzonemu Xciu Marszałkowi Generalney Konfederacyi Koronney y Seymowemu, wyznaczamy Kommissyą, y za Kommissarzow Wielmożnych y Urodzonych Teodora Szydłowskiego Kaliztelana Mazowieckiego, Radzickiego Podkomorzego Zakroczymskiego, Bromirskiego Starostę Płockiego, Drewnowskiego Podczaszego Ziemi Łomżyńskiej, Gorkiego Podstolego, Vice-Starostę y Sędziego Grodzkiego Warszawskiego, Sobolewskiego Pisarza Ziemskiego y Grodzkiego Warszawskiego, Kozłowskiego Cheffa Regimentu, Wincentego Modzelewskiego Burgrabiego Grodzkiego Warszawskiego mianujemy, którzy to Kommissarze Przyjęę przed księgami Grodzkimi Warszawskimi, na sprawiedliwe otaxowanie wykonawszy, po wykonaniu na dzień 10. miesiąca Maia w roku terażniejszy, na grunt dobr Woli pod Warszawą będącey, zieczawszy, Juryzdykcyą swoię ufundują, byle ich pięciu było, po ktorey ufundowaney prowenta teyże wsi Woli z attynencyami zlikwidują, pretium za tęż wieś z attynencyami ustanowią, z ktorego to pretium reparacyą przez Urodzonego Xcia Marszałka uczynioną, tudzież zapłaconą sumnę Urodzonemu Brühlowi Staroście Warszawskiemu potrąca, po którym wytrąceniu summ resztę szacunku z tychże dobr wynikającego do Skarbu Rzeczypospolitey zapłacić nakazą, a po wypłaceniu tęż wieś Wolą w dobra Ziemskie dziedziczne zamieniamy, y one Urodzonemu Xciu Adamowi Łodzia Ponieńskiemu Generalney Konfederacyi Koronney y Seymowemu Marszałkowi y jego Sukcesorom wiecznemi czasami nadaiemy, oraz po nastąpionym kwiecie *de persoluto pretio* od Skarbu Koronnego, Intromissyi wolney do tychże dobr wzięcia dopuszczamy.

Ubeśpieczenie Placu Urodzonemu Ponieńskiemu Marszałkowi Generalney Konfederacyi y Seymowemu.

Ponieważ Plac na Polkowie styka się z gruntami przez Urodzonego Ponieńskiego Marszałka nabytemi, przeto unikając w przyszłym czasie iakowego ogra-



nice zakłócenia, tenże Plac po Jezuitach pozostały, tak iak w sobie iest w tej samey obszerności y długości, Urodzonemu Ponińskiemu Marszałkowi Generalney Konfederacyi y Seymowemu, prawem wiecznego dziedzictwa nadaiemy, y onże do grontow Polkowskich tegoż Urodzonego Marszałka dziedzicznych inkorporuiemy, y od płacenia czynszow wiecznemi czaszy uwalniamy.

Zawdzięczenie Urodzonemu Sekretarzowi Konfederacyi Koronney y Seymowemu.

CHwalebna zdatność, ufilne prace, y wyflugi z cnotą złączone Urodzonego Florjana Junoszy Drewnowskiego Podczaszego Łomżyńskiego, na dwu-letniej Funkcyi Sekretarza Konfederacyi Koronney y Seymowego doświadczane, zafluzowały u Nas na sprawiedliwą wdzięczność, którą Mu przy upewnieniu o dalszych wzglęдах oświadczaiąc, sumnę sto tysięcy złotych z Skarbu Koronnego wyznaczamy, mieć ią chcąc przed innemi wydatkami z pierwszych dochodow wypłaconą. Co się zaś tycze expensy na druk Konstytucyi na Seymie terazniejszy ustanowionych, wielości wydać mianych Exemplarzy do Kommissyi Skarbowey Koronney, w tej mierze przepis prawa tysiąc siedmset sześćdziesiątego szóstego (pod tytułem: Gratitude Urodzonemu Marszałkowi, y Sekretarzowi Seymowemu) ustanowionego, y dla terazniejszego Urodzonego Sekretarza reasumuiemy, y aby taż Konstytucya we wszystkich punktach tak do obowiązku terazniejszego Urodzonego Sekretarza, iako też Skarbu Koronnego, y ianych punktow istotnie dopełniona była, nakazuujemy.

Okazanie sprawiedliwego szacunku zasług Wielmożnego Wacława Rzewuskiego Woiewody Krakowskiego.

GDy za powszechną Stanow Zgromadzonych zgodą, Starostwo Kowelskie z Woytoftwami, Sołectwami, Wybraniectwami y Łanami Nam Krolowi dziedzictwem iest ofiarowane, w tym okrażeniu, y przyległościach iakie należą, y z iakiemi przez dzisiejszych Uprzywileiowanych Possessorow, toż Starostwo iest posiadane, przeto My Krol mile tę nam uczynioną od Stanow Zgromadzonych przyimując ofiarę, ubeśpieczamy wszelką possessyą y dochody tegoż Starostwa terazniejszym Possessorom Uprzywileiowanym ad vitæ eorum tempora, że zaś okoliczności krajowe niedozwoliły Nam przyzwolicie zawdzięczyć zasługi Wielmożnego Wacława Rzewuskiego Woiewody Krakowskiego, od młodości do sędziwego wieku wiernemi Nayiasniejszy Poprzednikom Naszym Augustom Krolom Polskim y Rzeczypospolitey, na licznych funkcyach w Stanie Rycerskim, a potym w Senacie, & in Ministerio chwalebniemi czynnościami zaleconego, pod Panowaniem zaś Naszym za mężne obstawanie przy Wierze Świętej, y Wolności Narodowej, pięcioletnią niewolą wraz z Synem Wielmożnym Sewerynem Rzewuskim dzisiejszym Hetmanem Polnym Koronnym, od przemocy Sąsiedzkiej zmartwionego. Przeto na okazanie nieiakie sprawiedliwego szacunku wzmiankowanych zasług Jego, My Krol też Starostwo Kowelskie od Stanow Rzeczypospolitey Nam dziedzictwem nadane, z temiż warunkami y ubeśpieczeniem ad vitæ tempora terazniejszych Uprzywileiowanych Possessorow, temuż Wielmożnemu Rzewuskiemu Woiewodzie Krakowskiemu y Sukcessorom Jego, wiecznemi czaszy dziedzictwem nadaiemy, y to nadanie za niewzruszone mieć chcemy.

Upewnienie Nadgrody dla W. Twardowskiego Woiewody Kaliskiego.

GDy do nadgrodzenia znacznych w Oyczyźnie zasług W. Twardowskiego Woiewody Kaliskiego, sprawującego y teraz publiczną funkcyą rozgraniczenia z Dworem Rosyjskim, niemamy dostarczającej w tym czasie sposobności, deklaruiemy y upewniamy z nayspieszych zawakowanych Starostw czyli Dobra

Naszych

Naszych Krolewskich, Prawu Emfiteutycznemu podlegać mających, iedne Starostwo dwadzieścia tysięcy złotych procentu rocznego czyniące, lub dwa mnieysze tyleż wynoszące, prawem dożywotnim nadać temuż z tym obowiązkiem: aby kwartę terażniejszy prawem ustanowioną punktualnie wypłacał. Niżeli zaś do zysku takowego Starostwa czyli Dobr Krolewskich przyjdzie W. Twardowski Woiewoda Kaliski, iemuż pensyi roczney dwadzieścia tysięcy złotych z Skarbu Koronnego, tantişper z proweniencyi pierwszych naznaczamy, y żeby takową punktualnie Skarb Koronny wypłacił, zalecamy.

Zawdzięczenie zasług W. Borchy Podkanclerzego Koronnego.

Zawdzięczając nieodstępne usługi W. Jana Borchy Podkanclerzego Koronnego Nam y Rzeczypospolitey czynione, My Krol za zgodą Stanow zgromadzonych, sumę dwadzieścia tysięcy czerwonych złotych z Skarbu obojga Narodow, temuż W. Borchowi naznaczamy, którą też Skarby servata proportione solita dwóch części z Skarbu Koronnego a trzeciej z Litewskiego, przez lat cztery, zaczynając od Święta Świętego Jana Chrzciciela w roku 1776. co rok pięć tysięcy wyliczając za kwitami Urodzonego Reokura, wypłacić piwinny będą.

Nadgroda Wielmożnemu Łackiemu Kasztelanowi Sandomierskiemu.

Zapatruiąc się, iż Krzesło Kasztelanii Sandomierskiej, przez zakordonowanie dobr Witkowice, do tegoż Krzesła należących, z całej y zupełney ogołoczone jest intraty, miarkując oraz: iż zasługi y prace publiczne Wielmożnego Łackiego Kasztelana Sandomierskiego bez przyzwoitych zostać niepowinny względów, przeto pensyą iemu z Skarbu Koronnego dwadzieścia tysięcy corocznie ad fera fata onegoż ustanawiamy, którą aby Skarb Koronny niezawodnie wypłacał, lege praesenti mieć chcemy.

Nadgroda Wielmożnemu Jozefowi Stępkowskiemu Kasztelanowi Generału Woiewodztwa Kiiowskiego, Woysk Naszych y Rzeczypospolitey w Partyach Ukrainskiej y Podolskiej Generalnemu Regimentarzowi.

Wladomo Nam, y Stanom w iak ciężkim Ukraina była upale, otoczona zewsząd zhukanym Haydamactwem, którą gdy Wielmożny Regimentarz Stępkowski własnym życiem, y tak znaczną stratą zasnania y ochraniał, tudzież hazardy iego w powietrzu, chcąc mu to wszystko zawdzięczyć y nadgrodzić, gdy Nam teraz odjęte są sposoby, przeto za zgodą Skonfederowanych Stanow, przychylając się do zaniezionych prozb Wielmożnego Franciszka Xawerego Branickiego Hetmana Wielkiego Koronnego, naywiadomszego czynności y poniesionych kosztow swego Regimentarza, tudzież y Kommissyi Woyskowej Koronney, Starostwo Winnickie w Woiewodztwie Bracławskim, Powiecie Winnickim post cessum na Osobę Wielmożnego Stępkowskiego Kasztelana Kiiowskiego, vel decessum Urodzonego teraz Possessora ad vitae tempora nadaiemy, cum omnibus Juribus & Prærogativis, a że ten przeciąg czasu oczekujący decessum Possessora, tak znacznym poniesionym kosztom naymnieyszey nieprzyniosłby nadgrody, a y życia ludzkiego z wyrokow Boskich losy obojętne, przeto przyłaczamy pensyą temuż Regimentarzowi sumę 30000. Zł. Polsk. ad vitae ejus tempora, którą to pensyą Skarb Koronny, z summy wynikającej corocznie z czynszu dobr Krolewskich, Jure Emphiteutico nadanemi bydz mających, niezawodnie zapłacić powinien.

Nadgroda Wielmożnemu Wykowskiemu Kasztelanowi Wyszogrodzkiemu.

POnieważ Wielmożny Kazimierz Wykowski Kasztelan Wyszogrodzki, będąc naznaczonym od świętej pamięci Najjaśniejszego Króla Jmci Augusta trzeciego, y Rzeczypospolitey Kommissarzem, na poznanie y oładzenie krzywd y szkód w obojgu Prowincyach Koroney y Litewskiej, przez Woyska na ten czas zagraniczne poczynionych, dwie Kommissye publiczne, pierwszą w Grodnie w roku ryśacznym siedmielnym pięćdziesiątym dziewiątym, drugą w Toruniu z niemłym kosztem, a pożytkiem Rzeczypospolitey chwałebnie odprawił; a mając przez dwa reskrypta z Effidejussją od pomienionego Króla Jmci assekurowaną pro congruo nadgrode, dotąd iczy nieodebrał; przeto mając wzgląd sprawiedliwy, aby operarius non frustretur mercede sua, sumnę sto tysięcy złotych polskich in vim rekompensy temuż Wielmożnemu Wykowskiemu Kasztelanowi Wyszogrodzkiemu y Sukcessorom iego, na Starostwie Niechorowskim w Woiewodztwie Kiiowskim leżącym, a w posessyi iego zostającym, to jest: na dobrach Niechworoszczy antiquitus Chworolnia zwaney, Krylowce, Kosowce, czyli Pustosze cum attinentiis Konstytucyami anni 1764. & anni 1768. do ograniczenia pozwołonym assekuruujemy y upewniamy, oraz zamiast należytego od tey summy procentu (luboby większy nad postanowioną kwartę należał) od teyże kwarty zupełnie z Starostwa Niechorowskiego należący odtąd uwalniamy, salvis aliis oneribus Reipublicae pendendis; warujemy także, iż to Starostwo Niechworowskie gdy po zgaśłym dożywociu Wielmożnych Wykowskich Kasztelanstwa Wyszogrodzkiego Małżonków, przyidzie ad Jus Emphiteuscos y posessyi Sukcessorow ich (prawo na to mających) aby przy likwidacyi procentu od tey summy stu tysięcy złotych polskich, na pomienionym Starostwie Niechorowskim assekurowaney, był im procent per quinque a centum wytrącony, y naznaczony. A po skończonym prawie Emfiteutycznym, nie pierwey Sukcessorowie Wielmożnych Kasztelanstwa Wyszogrodzkiego z posessyi tegoż Starostwa ustąpić powinni, po ki im summa pomieniona sto tysięcy złotych polskich od Rzeczypospolitey zapłacona nie będzie.

Nadgroda Wielmożnemu Symeonowi Kazimierzowi Szydłowskiemu Kasztelanowi Zarnowskiemu.

CHeąc mieć Wielmożnego Symeona Kazimierza Szydłowskiego Kasztelana Zarnowskiego, za zasługi iego Nam y Rzeczypospolitey czynione nadgrodzonym, gdy Izafunek Nasz przez odmianę na teraźniejszy Sejmie natury dobr Królewskich, uchyla mu w tym sposobie nadziei nadgrody, którą chcąc sprawiedliwą zasługom iego uczynić, Lege praesenti stanowimy, ażeby post cessum na kogokolwiek prawnie vel decessum teraźniejszych Starostwa Boleślawskiego Possessorow, toż Starostwo z Woytostwami podobnie post cessum vel decessum teraźniejszych Possessorow, temuż Wielmożnemu Szydłowskiemu Kasztelanowi Zarnowskiemu y Konstancyi z Xiążąt Korybutow Woronieckich Małżonce iego, cum attinentiis omnibus, iakie teraźniysy uprzywileiowani Possessorowie w tymże Starostwie w swey mają posessyi, Prawem takim, iakim dotąd dobra Królewskie posiadane były, od Nas Króla oddane przez Przywilej zostało, salvis per omnia oneribus Reipublicae na dawnym y teraźniejszym Sejmie postanowionych; extincto zaś Jure advitalitio tak praesentancorum Possessorum, iako y przyszłych Wielmożnych Szydłowskich Małżonków Sukcessorowie tegoż Wielmożnego Kasztelana Zarnowskiego, Jure Emphiteuscos przez lat pięćdziesiąt toż Starostwo z Woytostwami & omnibus attinentiis, iakie teraźniysy uprzywileiowani Possessorowie w tymże Starostwie w swey mają posessyi, oraz y wieś Gorczyczną z wioską Rudą za Przywilejami Naszemi przez tychże Wielmożnych Szydłowskich Małżonków posiadaną, lub tych, na kogo za konsensem od Nas danym w którymkolwiek im zdającym się czasie y roku, nieprzepisując im liczby lat y wymiaru onych, wlewk swego uczynią dożywotniego Prawa, w niewzruszoney posessyi dzierzeć y trzymać będą, wypłacając punktualnie do Skarbu Koronnego czynsz podług

podług wyprowadzoney intraty przez Lustratorów 1765. Roku; z Gorzyczny zaś y Rudy mając wzgląd na znaczne tak przez Kraiowe zamieszania zruynowanie, iako też z przyczyny tych przez lat kilka niedochodzenia z tych Dzierżaw Prowektów, tychże Wielmożnych Szydłowskich Małżonków od płacenia kwarty do Skarbu Koronnego na lat dwanaście, rachując od przyszłej raty Septembrowey w tym roku przypadającej, uwalniamy: a dla zaspokoienia pretensyi Wielmożnego Kasztelana Zarnowskiego, y Urodzonego Karola Starosty Uszyckiego Szydłowskich, do Klucza Kuzmińskiego cum attinentiis w Woiewodztwie Wołyńskim sytuowanego mianey, Summę sto tysięcy Złotych Polskich, aby Skarb Koronny z najpierwszych intrat dla nich obydwóch wypłacił, alias każdemu po pięćdziesiąt tysięcy za kwitami Ich, czyli umocowanych przez nich Plenipotentów, naznaczamy y zalecamy.

Nadgroda U. Kazimierzowi Raczyńskiemu Pisarzowi Wielkiemu Koronnemu.

POnieważ U. Kazimierz Raczyński Pisarz Wielki Koronny na Seymie Roku 1768. w nadgrode załug swoich zamianę Starostwa Zelgniewskiego za dobra swoje dziedziczne pozyskał, a ta dla nie expedyowanej Kommissyi y zabrania Powiatu Nakielskiego wraz z Starostwem Zelgniewskim przez Króla JMci Pruskiego, gdy nie wzięła skutku, chcąc tegoż U. Raczyńskiego Nam y Rzeczypospolitey świadczone nadgrodzic załugi, Lege presenti stanowimy; Ażeby Generałstwo Wielko-Polskie post celsum vel decessum terazniejszego Possessora, z temi Prerogatywami, y użytkami, iakie do tych czas Generałowie Wielko-Polscy mieli, non referenter ad Consilium Permanens, od Nas Króla temuż U. Raczyńskiemu do dożywotniego dzierżenia oddane było, salvis per omnia oneribus Rei publicæ.

Wyznaczenie pensyi UU. Instygatorom Koronnym.

URodzonych Instygatorów Koronnych od zasiadania w Kommissyi Skarbowey uwalniamy, Urodzony iednak Stanisław Kołtka Krajewski Instygator Koronny, przez wzgląd załug Wielmożnego Kasztelana Racińskiego Ojca iako y własnych swoich ad vitæ tempora, lub ascensum podług Konstytucyi 1768. w Kommissyi Skarbowey zasiadać będzie, pensyi Instygatorom Koronnym Urodzonemu Krajewskiemu 12000. w Kommissyi Skarbowey, Urodzonemu Ignacemu Saryuszowi Gomolińskiemu 8000. Złotych Polskich z Summy dla Subalternów y Oficjalistów Consilii Permanentis w Liście Cywilney oznaczoney corocznie wyznaczamy, Następcy zaś Instygatorowie Koronni po sześć tysięcy każdy, roczney pensyi mieć będą.

Pensya Urodzonemu Brüchlowi.

POnieważ Urodzony Karol Brüchl dla nieszczęść y klęsk Krajowych nie mały poniośł uszczerbek w swoich dochodach, a Rzeczpospolita załugi Jego chcąc nadgrodzic, a w terazniejszym czasie do tego nie znayduie innego sposobu, iak tylko onemu pensyi roczney ze Skarbu Koronnego w Summie 30000. Złotych Polskich, które sobie za kwitami ręcznymi odbierać ma.

Nadgroda załug y expens Urodzonemu Franciszkowi Wilczewskiemu Podkomorzemu y Posłowi Ziemi Wiskiej.

MAjąc wzgląd na załugi Urodzonego Franciszka Wilczewskiego Podkomorze-
go y Posła Ziemi Wiskiej, Nam Królowi, y Rzeczypospolitey przez kilkadziesiąt lat, tyło Funkcyami Poselskimi, Deputackimi okazane, a własnym

kosztem swoim sprawowane, z uszczerbkiem własney Substancyi Jego, nie chcąc zatym w smutney go zostawić sytuacji, na zaspokojenie długow Jego Summę ogólną sto tysięcy Złotych Polskich, *Dono gratuito* onemuż wyznaczamy, którą to Summę Skarb Koronny z *expens* extraordinarynych za asygnacyami tegoż Urodzonego Wilczewskiego wypłacić ma. Mocą terażniejszego Seymu mieć chcemy.

Nadgroda U. Gurowskiemu Podkomorzemu Gnieźnieńskiemu.

CHcąc czynności Nasze usprawiedliwić potomności, y cały sposób traktowania z trzema Potencyami, a tym końcem uprosiliśmy z pomiędzy siebie do trzymania Protokołu Uu. wspoł Kollegow Naszych, że iednak U. Gurowski Podkomorzy Gnieźnieński wszelką pilnością wszystkie Dzieła Delegacyi wiernie zakonnotowane, bierze obowiązek podać do wiadomości Narodowi, przeto nadgradzając dwoletną pracę Jego, naznaczamy mu z Skarbu Koronnego Złotych Polskich sześćdziesiąt tysięcy, którą to Summę za kwitem U. Gurowskiego Kommissya Skarbowa w niniejszym wypłaci roku.

Nadgroda U. Rogalińskiemu Staroście Nakielskiemu.

GDy U. Rogalińskiemu Staroście Naszemu Nakielskiemu ośm razy Funkcyą Poselską na Seymach sprawującemu, dziewiąty rok na Kommissyi Skarbu Koronnego zasiadającemu za ś. p. Najjaśniejszego Antecessora Naszego Augusta Trzeciego do Dworu Petersburskiego y Berlińskiego wyślanemu, y swoim własnym kosztem te podróże odprawującemu, niemieliśmy do tych czas sposobności uczynić nadgrody, którą *ex Resultato* Rady Senatu w Roku 1762. od ś. p. Najjaśniejszego Augusta Trzeciego miał sobie przyrzeczoną, ile iż na te podróże, nie z Skarbu Koronnego nie korzystał; więc rekompensując mu wyłożone na te podróże straty; naznaczamy Mu pensyi roczney dwadzieścia tysięcy Złotych Polskich do życia, którą aby Skarb Koronny corocznie mu wypłacał, zalecamy.

Nadgroda dla Urodzonego Tomasza Alexandrowicza Marszałka Dworu Naszego.

GDy okoliczność czasow przeszłych, y szafunek Łask do Nas Krola należących na pożytek Skarbow Narodowych obrocony został, a przez to nadzieia nadgrody załug Urodzonego Tomasza Alexandrowicza Marszałka Dworu Podkomorzego Naszego szczegulniey za Poselstwo do Porty chwalebnie odprawione nadal odłożoną być musi; więc za powszechną Stanow zgromadzonych zgodą, temuż Urodzonemu Tomaszowi Alexandrowiczowi pensyą coroczną dziesięć tysięcy do dni życia jego z Skarbow obojga Narodow naznaczamy, y onę z Skarbow wypłaconą mieć chcemy, tudzież dobra Koszowatą cum *attinentiis* w Woiewodztwie Kiiowskim leżące, pośt *cessum* na Osobę tegoż Urodzonego Tomasza Alexandrowicza Marszałka Dworu Podkomorzego Naszego, lub *decessum* terażniejszego Possessora dobr wyżej wyrażonych, tymże Prawem in *Emphiteusim* nadaemy.

Pensye Ziemstwu y Grodowi Ziemi Warszawskiej.

POnieważ przez uchwałę Seymu terażniejszego Czopowe, y Szeleżne na intratę Skarbu Koronnego jest dysponowane, a z tego Czopowego Ziemia Warszawska pracowite usługi Ziemstwu, y Grodowi *per Lauda publica*, a mianowicie ostatnim dnia 5. Kwietnia, tyśiączego siedmsetnego siedmdziesiątego trzeciego do Grodu podanym assekurowała, y opłacała; więc w nadgrode zabranego Czopowego teyże Ziemi pensye Sędziom Ziemskim, y Grodzkim Ziemi Warszawskiej w tym miejscu publicznym y kosztownym ustawicznie pracującym, ze Skarbu Koronnego assekuruemy, y one wypłacone mieć chcemy, tym sposobem, to jest:

Uro-

Urodzonym Sędziemu, Podśędkowi, y Sędziemu Grodzkiemu Warszawskiem, każdemu po sześć tysięcy Złotych Polskich, Urodzonemu zaś Pisarzowi Ziemskiemu y Grodzkiemu Ziemi Warszawskiej z przyczyny dwoiakiej Jego pracy w Ziemstwie y Grodzie, Summę dwanaście tysięcy Złotych Polskich ubeśpieczamy, która to pensya, ażeby corocznie Jm ze Skarbu Koronnego wypłacana była, Kommissyi Skarbowey Koronney zlecamy; tudzież pensyą ośm tysięcy Złotych Polskich Temuż Urodzonemu Pisarzowi Ziemskiemu, y Grodzkiemu Warszawskiemu Konstytucyą Roku 1768. wyznaczoną ostrzegamy, y wypłacać Teyże Kommissyi Skarbu Koronnego zlecamy.

Inkorporacya Woytoſtwa z Juryzdykcyą Miasta Nowey Warszawy, y nadgroda zaſług Urodzonego Ignacego Rychłowskięego.

Gdy z wſtrzymaney dotąd poprawy uſtaw y rządu Miasta Naszego Stołecznego Warszawy, dla niedoszelego a dawno uſiłowanego Juryzdykcyi w nim będących połączyenia, Obywatele onegoż uſtawicznymi od kilku prawie wiekow niszczący się Proceſſami, do upadku y codziennego nierządu przywodzeni byli, a wynaydowana dotąd do zapobieżenia temuż ledwie nie zagrodzona zdawała się być ſtaranność; Przeto uchylając fundamentalną tegoż przyczynę, Woytoſtwo Juryzdykcyonalne Miasta Nowey Warszawy, prawom y poſeſſyi Urodzonego Ignacego Rychłowskięego podległe, Miastu temuż Nowey Warszawie inkorporujemy, y oneż upewniwszy, wprzod całość y niewzruszenie praw y poſeſſyi Emfiteutom od Woyta dzieſieyszego nadanych, a przez Kommissyą z Seymu ninieyszego do tegoż Woytoſtwa wyznaczoną rozeznanych, podpisanych, y potwierdzonych w poſeſſyi w niedziel dwanaście po ſkończonym Seymie teraznieyszym oddać nakazujemy, y odtąd Prawom Mieyskim podległe bydz uznaiemy, a za uſtąpienie dochodow y zrzeczenie się prawa od Nas Krola na kupienie tegoż Woytoſtwa Urodzonemu Rychłowskięemu za pewnym od niegoż rewersem aſſekuruiącym odstąpienie tegoż Woytoſtwa, za dane Mu inne Staroſtwo wydanego, tudzież w nadgrode zaſług Jego Nam y Oyczyźnie tylokrotnie wiernie y przychylnie okazywanych, Staroſtwo Wareckie z Dzierżawami Wichradz, Niemocewice, Stromiec y Brzozowka z generalną w nich propinacyą, znoſząc wszelkie inne czyieźkolwiek bądź dotąd będące propinacye cum Juribus Patronatūs, tudzież należącemi attynencyami, Wſiami, Woytoſtwami, Sołectwami, Wybranieſtwy, Łanami, Karczmami, Młynami, y placami wszelkiej natury in Corpore tych Miasta y Wſiow będącemi, kwarty roczney tyſiąc sześćset dwadzieſcia dwa Złotych, groszy dziewięć denarow piętnaście do Skarbu importuiące, tak, iak ſą teraz, lub były zdawna poſiadane y należące, nie niewyſłaczaiąc, temuż U. Rychłowskięemu y Jego Sukceſſorom wiecznie prawem dziedzicznym nadałemy, y za Summę z ſzeſcioletniej intryaty poſług teyże tyſiąc sześćset dwadzieſcia dwa Złotych, groszy dziewięć, denarow piętnaście kwarty wypadaiącą kupić pozwalamy, y termin oney wyliczenia na Święty Jan Chrzciel w roku pierwszym zaraz poſt fata dzieſieyszey Poſeſſorki do Skarbu Koronnego naznaczamy, z ktorey kwit odebraney na Osobę tegoż U. Rychłowskięego Kommissyi Skarbowey wydać zalecamy, a teraz zaraz w Prawach y podatkowaniu innych dobr Ziemskich oneż (znoſząc dotąd będące) porównyamy, y oraz do ograniczenia tych Miasta y Wſiow Przewielebnego Okeękiego Biſkupa Chełmskiego, W. Jana Mączyńskięego Kaſztelana Sieradzkiego, UU. Woyciecha Rudzkiego Radomskiego, Mieczeńskięego Mszczonowskięego Chorążych, Jana Grzybowskięego Podſtolego Czerſkiego, Macieia Moſtowskięego Czeſnika Piotrkowskięego, Adama Kicińskięego Woyskiego Czerſkiego, Ignacego Karniewskięego Regenta Lwowſkiego, Marcina Zbierźchowſkiego Podkomorzycy Łomżyńskięego, Słomkę Woyſzczyca Czerſkiego, Tomasza Goſembowskięego, Bartłomieia Zbierźchowſkiego za Kommiſſarzow wyznaczamy; Ktorzy byleby Jch pięciu było, zupełnie toż Miasto y Wſie poſług ſprawiedliwoſci y dokumentow, ſtoſując się do Generalney Kommiſſyom Granicznym uſtanowionej na Seymie ninieyszym reguły, tudzież do Luſtracyi y Rewizyi, poſług ktorych lasy y puszcę Strumiecką w mierze y oznaczeniach Granicznych nienaruszenie w cyrkumferencyach, non attenta etiam cu-

jusvis kontumacya aut recessu, ograniczą w częściach odgraniczą, y w wszelkich z wolnym Jurysdykcyi w Mieście Warce ufundować mianey, do innych dobr przeniesieniem pretensyach zaspokoia, ograniczonych Statum opiszą y posessyą dla U. Rychłowskiego onychże, nienaruszając bynajmniey dożywocia dzisieyszey Possessorki z mocy Juris Communicativi oney słuźącego, abrogując jednak wszelkie y komużkolwiek słuźące, exportowane Jura Caduci, y wolne do lasow wręby, upewnia, którey konserwacyą całości tychże dobr zalecając, kwartę od niey należącą, teraz nowo ustanowioną oddać U. Rychłowskiemu oddawać rok rocznie na Święty Jan Chrzciel nakazuujemy, znajdujące się oraz grunta y domy Duchowne w tymże Mieście Warce do Kustodyi Warszawskiej należące, na Osobę tegoż U. Rychłowskiego przedać, y inną Wieś za tęż Summę kupić Wielcebney Kapitulie, y dzisieyszemu Kustoszowi Warszawskiemu dozwalamy.

Indemnizacya straty U. Kraszewskiego Regimentarza Partyi Wielko-Polskiej Woyska Koronnego.

Ponieważ U. Jan Alexander Kraszewski Regimentarz Partyi Wielko-Polskiej Woyska Koronnego, przyzwocie piasłując Kommendę, z honorem y sławą dopełniał zawsze Ordynansu naywyższej Władzy Rzplitey, y naostarku w obrobie Krajowych granic, nie tylko okazał wiernością, męstwem, y krwią własną zboczył grunta Oyczyzny swojej, ale też y wypływający z tego powodu zemście wszystkie dobra swoje, Ekwipaż, y cały majątek podał na stratę; Przeto My Krol z Stanami Rzplitey sprawiedliwym w to nieweyrzeć okiem, za niemilosierdzie szkody y niewzględnosc prawego męstwa osądziwszy, postanawiamy, dla Łaski Naszey y Rzplitey, niemniey dla przykladney pobudki w cnotliwym Obywatelstwie rownych azardow takową Indemnizacyą, to jest: aby Starostwo Ułanowskie w Woiewodztwie Podolskim w Powiecie Latyczewskim ze wszystkiemi onegoż Woytostwy, Sołectwy, Wybraniectwy y należytościami, tak, iak ex antiquo w swoim bywało, y bydz powinno prawnym ograniczeniu, Jure expectatywy, wspomniony Regimentarz Kraszewski post cessum vel decessum teraznieyszych Possessorow obiał w swoją posessyą, y osiadł spokojnie wszystkie będące y bydz mające tegoż Starostwa pożytki, a to ad vitæ suæ tempora; A że Ten Regimentarz Partyi Wielko-Polskiej ogołocony (iako się wyżej rzekło) z wszelkich swoich dochodow, a y Kommendę kosztowną trzy lata iuż bez naymnieyszey expensy Skarbu Koronnego swoim sumptem utrzymuje; więc z obydwóch przyczyn nie mogłby daley bydz, ani słuźbie, ani Oyczyźnie swojej użyteczny, dla tego stanowimy, ażeby przez czas ten tylko, niżeli przyidzie do aktualney post decessum Possessorum posessyi tegoż Starostwa Ułanowskiego, miał od Nas y Rzplitey swoim expensom fundusz, to jest: 20000. Złotych Polskich z Skarbu Koronnego, które 20000. aż do obięcia posessyi z Skarbu Koronnego wypłacane corocznie bydz powinny, post extincta zaś fata U. Regimentarza Kraszewskiego, Successores Jego też Starostwo Ułanowskie Prawem Emfiteutycznym posiadać będą do lat pięciudzieciąt, płacąc czynsz Prawem teraznieyszym ostrzeżony, iuxta Lustrationem Anni 1765. Urodzonym zaś Andrzejowi Szliwickiemu Chorążemu Pancernemu, Tomaszowi Dąbrowskiemu Pancernemu, Woyciechowi Picchowskiemu Hussarskiemu, Faustynowi Garbowieckiemu Pancernemu, Onufremu Dąbrowskiemu Hussarskiemu, Felicyanowi Smoleńskiemu Pancernemu, Pawłowi Dzierżbickiemu Pancernemu, Andrzejowi Wyśławskiemu Pancernemu, Michałowi Krojerowi Pancernemu, Janowi Jaworskiemu Pancernemu, Franciszkowi Zabokrzeckiemu Hussarskiemu Towarzystwu, pod Kommendą Tegoż U. Kraszewskiego Regimentarza Partyi Wielko-Polskiej dystyngwującym się, każdemu po 2000. Złotych Polskich z Skarbu Koronnego wypłacić zlecamy.

Obiaśnienie rekompensy Sukcessorowi niegdyś U. Stanisława Kozuchowskiego Cześnika Wieluńskiego.

Przyprowadzając do skutku Konstytucyą Convocationis Roku 1764. wyznaczającą na nadgrodcę zasług Złotych Polskich dziesięć tysięcy U. Stanisława Kozuchowskiego

żuchowskiego Cześnika Wieluńskiego, który Konstytucye Koronne y Wielkiego Xięstwa Litewskiego per alphabetum zebrał, niemniemy mając wzgląd na zasługi Syna iego Urodzonego Stanisława Kożuchowskiego Podczaszego Orłowskiego Posła aktualnego na Sejm terazniejszy, tudzież że do odebrania wzmiankowaney nadgrody wyznaczoney ex mente Oycy dotąd nie przyszedł, naznaczamy; Ażby Skarb Koronny temuż Urodzonemu Podczaszemu Orłowskiemu dwadzieścia tysięcy Złotych Polskich wypłacił.

Nadgroda Urodzonemu Jozefowi Borcza Drzewieckiemu Pisarzowi Sądow Generalney Konfederacyi.

Chcąc mieć dostatecznie nadgródzone dwochletne, bo od początku samey Konfederacyi do tego nie bez znaczney pracy y niemałego kosztu na trzymanie Kancellaryi Dekretowey Konfederackiey złożonego, czynione usługi Jozefa Borcza Drzewieckiego Pisarza Sądow Generalney Konfederacyi, a to przez dokładne, przyzwoite y sprawiedliwe tegoż Urzędu iego sprawowanie, My Krol za powszechną Stanow Rzeczypospolitey zgodą temuż Urodzonemu Drzewieckiemu sumnę trzydzieści tysięcy Złotych z Skarbu Koronnego wyznaczamy, którą sumnę iako zapracowaną Kommissya Skarbu Koronnego w tym Roku z naypierwszych Rzeczypospolitey dochodow, za kwitem nadmienionego Urodzonego Drzewieckiego wypłacić obowiązana będzie, nad to temuż Urodzonemu Jozefowi Drzewieckiemu y Sukcesorom iego w nadgrode zasług Starostwo Bachtyńskie z attynencyami w Woiewodztwie Podolskim Powiecie Latyczewskim y dzierżawę Łagiewniki w Woiewodztwie y Powiecie Poznańskim leżące, post decessum terazniejszych Possessorow in Emphiteusim do lat pięćdziesiąt ab actu capellendæ actualis Possessionis puścizamy y nadaiemy, y onegoż do opłacania całkowitego corocznego prowentu podług Lustracyi Roku 1765. opisanego ad ærarium publicum obowiązujemy.

Urodzonemu zaś Wincentemu Modzelewskiemu Regentowi Kancellaryi Generalney Konfederacyi Koronney, także w nadgrode sumnę czerwonych Złotych tysiąc z Skarbu Koronnego do wypłacenia za kwitem onego wyznaczamy.

Nadgroda Urodzonemu Sikorskiemu.

Mając wzgląd na zasługi Urodzonego Antoniego Sikorskiego Sekretarza Pieczęci Wielkiej Koronney, od roku 1745. w Kancellaryi Koronney pracującego, który na kupno wsi Naszey Krolewskiej Jeziorowice nazwaney w Woiewodztwie Krakowskim, a Powiecie Lelowskim leżącey, y przyprowadzenie iey do lepszej pory, znaczną sumnę wyłożył, iemuż, małżonce iego, y Sukcesorom de lumbis na rzeczoney wsi Jeziorowicach sumnę czterdzieści tysięcy Złotych Polskich przyznaiemy, y Possessya teyże wsi do lat czterdziestu ubeściczamy, in elapsu których niewprzod z Possessyi tey Krolewszczyzny moderni Donatarii lub Sukcesorowie ich ustąpić obligowani będą, lecz dopiero iak im summa wzmiankowana czterdzieści tysięcy z Skarbu Rzeczypospolitey będzie wypłacona.

Nadgroda Urodzonemu Rudnickiemu.

Przychylając się do prozby III. Posłow Ziemskich y zaświadczenia Kommissyi Skarbowey Koronney, o wiernych usługach Urodzonego Jozefa Rudnickiego Kassjera Skarbu Koronnego, który też funkcyą z wszelką dokładnością od zaczęcia Kommissyi dotąd sprawuje, onegoż przy tey samey funkcyi z tytułem Superintendenta Kassy generalney Skarbu Koronnego z obowiązkami y pensyą do tey funkcyi należącą, taka iaką dotąd ma, do życia iego (waruiąc Mu oprocz pensyi dotąd braney osobliwe expensa na Kancellaryą, które Kommissya Skarbowa za nieodbite uzna) zachowujemy, y oraz, że przy tey funkcyi wspólnie do dalszey promocyi pomieszczen bydz może, pozwalamy z tym ostrzeżeniem: że in casu promocyi iedną tylko pensyą, tenże II. terazniejszy Superintendent kontentować się powinien, niemniemy deklarujemy: iż Officyaści teraz za dożywotnich uznani, in casu demeriti, ab Officiis suis przez Kommissyą Skarbową forma judicaria oddaleni bydz mogą.



Pamięć Wierności.

GDY życie Krolow, iest życiem Narodow utrzymującym szczęśliwość y spokojność kraiową, a te na dniu trzecim Novembra 1771. roku mimo przywiązanej zawsze w tym Narodzie dla Krolow wierności, wściekła zbroynnych ludzi zuchwałość ośmieliła się Nam Stanisławowi Augustowi chcieć wydrzeć, w którym tak okropnym, a bogday nigdy słyszeć niezdarzonym przypadku doznaliśmy wierności y mełstwa krwi Szlacheckiey Urodzonych, Jana Osmiałowskiego, Ignacego Bachmińskiego, y Franciszka Przewskiego przytomnych pod ow czas Dworzan Naszych, którzy w obronie Naszey od zuchwałości kupy zbroyney, życia swe ażarowali, a tym niezdarzyło Nam się dotąd wdzięczność Naszą w nadgrodzie okazać, przeto chęć Naszą z instancyami Stanow Rzeczypospolitey łącząc, pomienionym Dworzanom Naszym przyzwoite y szczegulne względy Nasze obiecujemy y przyrzekamy.

Ubeśpieczenie nadgrody Osobom niżej wyrażonym.

Dopełniając w istocie obietnice względów Naszych dla UU. Jana Osmiałowskiego Łowczego Rypińskiego, Ignacego Bachmińskiego, y Franciszka Przewskiego, za czuść onychże z ażardem życia przy obronie Nas Krola w niešťczęśliwym przypadku na dniu trzecim Novembra 1771. Roku stawienie się uczynioną, gdy iuż Szafunek Krolewščyzny teraz ułtać ma; Więc za powszechną Stanow Zgromadzonych y Skonfederowanych zgodą pozwalamy lege præsenti dla każdego z Osob wyżej wyrażonych w nadgrode ich wierności Krolewščyzny najmniej dzieśięć tysięcy Złotych Polskich importować, powinne z najpierwszych w ktoreykolwiek Prowincyi zawakować mianych, iure Regali dożywociem nadać, a te Krolewščyzny Osobom wyżej wyrażonym nadać miane, nie będą rachowane w czterech Starostwa Nam do rozdania zostawione.

Nadgroda Urodzonym Regentom Kommissyi Skarbowey.

Wierne usługi w Skarbie Koronnym y dokładną pilność UU. Regentow terażniejszych Kommissyi Skarbowey Koronney nadgradzając, y do zalecenia Kommissyi Skarbowey Koronney za temiz Urodzonymi Regentami uczynionego przychylając się, tychże przy pensyi każdemu do funkcyi iego przywiązanej y obowiązkach do tych funkcyi przyłączonych aż ad fata onych aut ascensum zachowujemy, y że ciż Urodzeni Regenci od Pensyi ani funkcyi (chyba in casu demeriti przez Komissyą Skarbową Koronną) oddaleni bydz nie mogą, deklarujemy, co Następcom ich służyć nie ma.

Nadgroda Wierności

Wierność ku Maieństawi Naszemu Urodzonych Szymona Mikulskiego y Buczowa, oraz przy obronie Nas Krola zastawienie się życiem własnym nadgradzając, a Potomności zostawując niešťartą wierności pamięć, onymże za powszechną Stanow Zgromadzonych y Skonfederowanych zgodą, to iest: Urodzonemu Szymonowi Mikulskiemu żyjącemu; y Bratu zmarłego Jerzego Buczowa, a Sukcesorowi iego po trzy tysiące Złotych Polskich ze Skarbu Koronnego corocznie wyznaczamy, która summa, ażeby ad fata onych ze Skarbu Koronnego wypłacana była, mieć chcemy.

Powrocenie straty Urodzonemu Trembińskiemu przy obowiązkach funkcyi Skarbowey poniesionej.

Ponieważ Urodzony Trembiński z obowiązku funkcyi swoiey mieszkając w Lublinie niešťczęśliwym przypadkiem ognia przez ludzi woyskowych Zagranicznych

cznych wznieconego, z całej fortuny swojej ogołoconym został, w czym Kommissya Skarbu Koronnego ścisly uczyniła examen, y takowe straty uznała; Przeto nadgradzając tak znaczny uszczerbek własności jego przy Funkcyi Skarbowey poniesiony, onemuż sumę, iakowa się ex liquidatione w Kommissyi Skarbowey pokaże, y pręvto iuramentō wylikwidowana, a potym per medium rozdzielona będzie, z Skarbu Koronnego naznaczamy, którą w likwidacyą długów Rzeczypospolitey policzoną mieć chcemy.

Wzgląd na Urodzonego Boskampta.

Sposobność do sprawowania interessów zagranicznych, tudzież doskazała wiadomość ięzykow sąsiedzkich Urodzonego Boskampta, ściągnęły względy Nas Krola na niego, z których za powzięczną Stanow Zgromadzonych y Skonfederowanych zgodą, tegoż Urodzonego Boskampta w Departamencie interessów zagranicznych na Funkcyi od Nas Krola iemu determinowaney umieścić deklarujemy, z wyznaczeniem pensyi roczney pięć tysięcy Złotych Polskich ze Skarbu Koronnego ad vitæ tempora onemuż wypłacać się mającey.

Upewnienie Urodzonego Ghiggottego.

GDy w Departamencie interessów zagranicznych potrzeba wyciąga tego, ażeby ludzie w sprawowaniu swoich powinności doświadczeni, ięzykow Cudzoziemskich wiadomi, na Funkcyach osadzani byli; Przeto My Krol znając zdarność Urodzonego Ghiggottego, od niemałego czasu u Nas Krola Funkcyą Sekretarza sprawującego, onegoż za zgodą Zgromadzonych y Skonfederowanych Stanow w Departamencie interessów zagranicznych na Funkcyi iemu od Nas wyznaczoney, umieścić deklarujemy.

Upewnienie W. Proboszcza Gnieźnieńskiego.

Mając sobie od Stanow Rzeczypospolitey zaleconego zasługi Wielebnego Gurowskiego Proboszcza Gnieźnieńskiego Katedralnego, My Krol z pierwszych Opaństw in commenda będących zawakowanych, iemu łaskawie oddać przyrzekamy.

Upewnienie Starostwa Ratneńskiego.

GDy szafunku dobr Krolewskich przez prawo teraznieysze My Krol odstąpiliśmy, a przed podaniem do Grodu Warszawskiego teyże Konstytucyi, y przed publikacyą oncy konsens do ustąpienia Starostwa Ratneńskiego w Ziemi Chełmskiej sytuowanego, ex re Wielmożnych Sosnowskich Woiewodow Smoleńskich, in rem Urodzonych Wincentego y Katarzyny de Sosnowskie Platerow Pisarzow Polnych Wielkiego Xięstwa Litewskiego Małżonkow in solidum łaskawie daliśmy. Przeto za zgodą Rzeczypospolitey Stanow Skonfederowanych moc tego to konsensu utwierdzając, tudzież Dzierżawę Wetły cum attinentiis zwaną, iako avulsū tegoż Starostwa Ratneńskiego, ad corpus suum reinkorporowaną mieć chcąc, nazawisze präsentibus inkorporujemy, a Urodzonych Wincentego y Katarzynę Platerow Małżonkow ubeśpieczamy, iż pomienione cum omnibus attinentiis Starostwo Ratneńskie z Dzierżawą Wetły reinkorporowaną post celsū, vel decessū teraznieyszych Possessorow, do possesyi swojej objawszy ad vitæ suæ tempora tym prawem, iakim dotąd posiadane były, to jest z opłaceniem pustory kwarty, podług Lustracyi tyśiąc siedmset sześćdziesiątego piątego Roku dzierżać y posiadać będą, a po śmierci Urodzonych Platerow Małżonkow, Successorowie onych toż Starostwo Ratneńskie y Dzierżawę Wetły zwaną, bez nowey już Lustracyi y wyprowadzenia prowentu, prawem emfiteutycznym przez lat pięćdziesiąt trzymać y używać będą, z obowiązkiem płacenia czynszu prawem na teraznieyszym Seymie ad mentem Lustracyi tyśiąc siedmset sześćdziesiątego piątego ostrzeżonego, y na to przywilej osobny z Kancellaryi Naszey Koronney

ronney natychmiast wydać zlecamy. Ktore to nadanie y prawo obszerniey w przywileiu wypisane lege praesenti za niewzruszone mieć chcemy.

Nadanie prawa emfiteutycznego Wielmożnemu Grocholowskiemu Kasztelanowi Bracławskiemu.

W Nadgodę znakomitych, w Oyczyźnie zasług Wielmożnego Grocholskiego Kasztelana Bracławskiego, Dzierżawę Pułtowiecką, tudzież wielkie y małe Kruslinie salvo iure advitalitio teraznieyszych uprzywilejowanych Possessorow, prawem emfiteutycznym na lat pięćdziesiąt temuż Wielmożnemu Grocholowskiemu Kasztelanowi Bracławskiemu y Sukcessorom iego, z obowiązkiem corocznie płacenia czynszu podług Lustracyi 1765. Roku, prawem teraznieyszym ostrzeżonego, nadaiemy.

Nadgroda zasług Ur. Ogińskiego Sekretarza Wielkiego Xięstwa Litewskiego.

Mając wzgląd na zasługi Urodzonego Ogińskiego Sekretarza Wielkiego Xięstwa Litewskiego, osobliwie w teraznieyszym czasie naznaczonego w Poselsztwie do Dworu Wiedeńskiego pilnie y pracowicie sprawowanym, okazane, Starostwo Guzowskie z Wsią Sokule y Woytostwami w Wyskitkach kościelnych, Starowyskitkach, Kozłowicach, Woli Miedniewskiej y Czerwonej Niwie, tudzież Dzierżawę Zagószcz, Skotniki białe z Woytostwem, Wolą Zagoyką, Winniary z Woytostwem, Kobylniki y Bogucice ze wszystkimi przyległościami podług przywilejow y lustracyi należącemi, temuż Urodzonemu Ogińskiemu Sekretarzowi Wielkiego Xięstwa Litewskiego y Sukcessorom iego prawem emfiteutycznym, salvo & illaeso modernorum Possessorum iure advitalitio nadaiemy, z których Krolewszczyzn a fatis teraznieyszych Possessorow prowent do Skarbu Rzeczypospolitey całkowicie lustracyą 1765. Anni postanowiony, corocznie wypłacany mieć chcemy.

Emphiteusis Urodzonemu Mikorskiemu Podkomorzemu Gołtyńskiemu.

Mając wzgląd na zasługi Urodzonego Jozefa Mikorskiego Podkomorzego Gołtyńskiego na wielu funkcyach, y Pisarskiej Skarbu Koronnego przykładnie sprawowanych Nam y Rzeczypospolitey okazane y czynione, onemuż y iego Sukcessorom Dzierżawę Gąbin z Woytostwem y Włokami Dobrzykowskimi, Wicś Korzeń, Sielce, Brzezie w Rawskim, połowę wsi Borkowa w Kaliskim, Sarnow, Skaszyn w Brzeskim Kujawskim, Wiczyńce czyli Wyczynicze y inne do jednego przywileju należące, w Podolskim Woiewodztwach leżące, ze wszystkimi przyległościami, Woytostwami, Wybraniestwami, Sołectwami iure Emphiteutico na lat pięćdziesiąt nadaiemy, ktore lata zaczynać się dopiero mają po śmierci teraznieyszych Possessorow, czyli od nich za konsensami Krolewskimi cessyą mających, a przez lat pięćdziesiąt Juris Emphiteutici z dobr pomienionych cztery kwarty, to jest cały prowent lustracyą 1765. Roku co do kwarty ustanowiony, do Skarbu Koronnego płacony bydz ma.

Nadgroda zasług Urodzonego Antoniego Czapkiego Podkomorzego Chełmińskiego, Generała-Majora.

Nadgradzając U. Antoniemu Czapkiemu Podkomorzemu Chełmińskiemu, Generałowi-Majorowi kilkakrotnie na Seymach Poselskich, na Trybunałach y Kommissyach Deputackich funkcyę, tudzież siedmioletne w Woyskowej Radzie nicodstępne prace, a od dwudziestu czterech lat aż dotąd Woyskowe zasługi,

za te wszystkie ku Maieftatowi z wiernością y gorliwością ku Oyczyźnie odbywane, gdy dotąd nie oszczędzając w nichże własnego mienia, ex parte bene merentium obdarzonym nie iest, owszem w własney przez wpadnienie za Koron uszkodzony Substancyi zostaje, tedy za zgodą trzech Stanow, tego Urodzonego Antoniego Czapkiego do Starostwa Chełmskiego z Woytostwem tamże Prawem Emfiteutycznym nowo postanowionym, post sera fata terazniejszego Possellora domielzczamy.

Nadgroda Urodzonym Piotrowi Sumińskiemu Staroście Grodowemu Bobrownickiemu y Damazemu Mioduskiemu Sędziemu Ziemskiemu Dobrzyńskiemu, Posłom Ziemi Dobrzyńskiej, tudzież Urodzonemu Adamowi Sumińskiemu Chorążemu Powiatu Rypińskiego, Ziemi Dobrzyńskiej.

Sama sprawiedliwość wyciąga, ażeby wyługującym się na publicznych Funkcyach uczynić nadgodę, ile gdy Prawo Seymu terazniejszego Starostwa y Krolewsczyzny ku pomnożeniu Dobra powszechnego rozrządzające, sposoby nadgodzenia pomnieyszyło, więc mając wzgląd na wiele sprawowanych publicznych Funkcyi Urodzonych Sumińskich y Mioduskiego, wiernie Nam Krolowi y Rzeczypospolitey pełnionych, y teraz w przeciągu dwuletniego Seymu chcąc nadgodzić własnych ich majątkow strać, przez niniejszy ią ubeśpieczamy sposob; a nayprzod Urodzonemu Piotrowi Sumińskiemu Staroście Sadowemu Naszemu Bobrownickiemu, Starostwo Bobrownickie z Woytostwem tamże y z Wsiami do tegoż Starostwa należącemi w Lustracyi 1765. specyfikowanemi, w Ziemi Dobrzyńskiej leżące, tudzież Wieś Sokołowo z Woytostwem, czyli Szosfostwem y Młynem tamże w Wojewodztwie y Powiecie Brzeskim Kuiawskim będącą, za Prawami z mocy konsensow y przywileiow Naszych Krolewskich na Starostwo iemu samemu, a na Sokołowo iemu y Małżonce iego Urodzoney Franciszce Paprocki służącemi, posiadane Prawem Emphiteusis na lat pięćdziesiąt post extinctum ich Jus advitalitum zaczynać się mającemi, Sukcesorom tegoż Urodzonego Piotra Sumińskiego nadaemy. Ktore to Prawo pięćdziesięcioletnie Emfiteutyczne na Wsie Bukpomaż y Gnoyno do rzeczzonego Starostwa Bobrownickiego należące, a teraz za kontraktem Prawo Emfiteutyczne czterdziestoletnie w sobie zawierającym, temuż Urodzonemu Piotrowi Sumińskiemu y Sukcesorom iego przez przeszłego Starostę Bobrownickiego Urodzonego Jakoba Kretkowskiego, w Roku blisko zeszłym tysiąc siedmset siedmdziesiątym czwartym nadanym, y przez Nas Krola potwierdzonym, objęte y posiadane, po wyisciu tychże lat czterdziestu dla tegoż Urodzonego Piotra Sumińskiego y Sukcesorow iego rozciągac się ma, y będzie powinno. Urodzonemu zaś Damazemu Mioduskiemu Sędziemu Ziemskiemu Dobrzyńskiemu, Wieś Książenice z Woytostwem tamże w Ziemi Warszawskiej leżącą, przez niegoż y Urodzoną Annę de Mokronowskie Małżonkę iego za prawami im służącemi dzierżone, po wygaśmym Prawie ich dożywocia, dla Sukcesorow tegoż Urodzonego Mioduskiego simili ut supra Jure Emphiteusis na lat pięćdziesiąt nadaemy. Takież też Prawo pięćdziesięcioletnie Emfiteutyczne służyć ma, y będzie powinno dla Sukcesorow Urodzonego Adama Sumińskiego Chorążego Rypińskiego na Wieś Zbylzewo cum desertis Strachonie, Durlas w Ziemi Dobrzyńskiej będącą, po wygaśmym tegoż Urodzonego Adama Sumińskiego y Małżonki iego Urodzoney Teresy de Jwieńskie dożywotnim Prawie. A zaś Wieś Jankowo cum attinentia Trzebiegaż w Ziemi Dobrzyńskiej także będącą, salvo Jure advitalitio modernorum tey wsi Possellorum, temuż Urodzonemu Adamowi Sumińskiemu y Sukcesorom iego równymże Prawem Emfiteutycznym na lat pięćdziesiąt post cessum, vel decessum modernorum Possellorum zaczynać się mającemi nadaemy. Z ktorych to Emfiteutow każdy post decessum respectivi moderni Posselloris, & post expirium wzwyż wzmiankowanego Prawa czterdziestoletniego do nadanych sobie Lege

praesenti Starostwa y Krolewsczyzn, sine plus offerentia, zachowuiac solennitates w Prawie o Krolewsczyznach napisanym, intromittowac się, y z onych corocznie cztery kwarty podług Lustracyi 1765. rachowane, sub rigoribus praescriptis do Skarbu Rzeczypospolitey płacić powinien będzie.

Ubeśpieczenie Dzierżawy Szmiłowic dla W. Dąbskiego Kasztelana Kowalskiego.

MAiąc wzgląd tak na zasługi Wielmożnego Jozefa Dąbskiego Kasztelana Kowalskiego, iako z powodu znacznych expens na poprawę Ekonomiki y powiększenie dochodów w Dzierżawie Szmiłowickiej przez niego położonych, też Dzierżawę Szmiłowic w Woiewodztwie Brzeskim Kujawskim leżącą, z Woytoństwami, Sołectwami, Wybraniectwami y wszelkimi przyległościami, iak w swoich znayduie się granicach, y bydź powinna, Sukcessorom onegoż Prawem Emfiteutycznym na lat pięćdziesiąt, z obowiązkiem corocznie opłacania czynizu podług Lustracyi 1765. Roku terazniejszy Prawem ostrzeżonego, nadaiemy, przy posłessyi iednak dożywotniey tegoż W. Kasztelana Kowalskiego zachowuiemy y ubeśpieczamy wraz z Małżonką iego.

Ubeśpieczenie Posłessyi Wsi Pietrkowka.

GDy Wieś Naszą Krolewską Młodzieszyno z Woytoństwami y Sołectwami za Wieś Pietrkowek Ziemską Urodzonego Augusta Dąbskiego Starosty Gołtyńskiego dziedziczną w zamianę daiemy, y tym koncem dla poznania equivalenciae Kommissyą wyznaczamy, tedy po nastąpioney przez Urodzonych Kommissarzow Naszych zamianie, Jus advitalitium terazniejszego Possessora z wsi Młodzieszyna, Woytostw y Sołectw tamże będących, na wieś Pietrkowek w naturę dobr Krolewskich obroconą, odtąd przeniesione mieć chcemy. Po zgaśłym zaś dożywotnim Prawie terazniejszego uprzywileiowanego Possessora, wzmiankowaną wieś Pietrkowek w posłessyi Sukcessorow Urodzonego Dąbskiego Starosty Gołtyńskiego Prawem Emfiteutycznym przez lat pięćdziesiąt zostawać mającą, z obowiązkiem płacenia corocznie czynizu podług Lustracyi 1765. Roku wyprowadzonego, Prawem terazniejszym ostrzeżonego, ubeśpieczamy.

Nadanie Prawa Emfiteutycznego Urodzonemu Bromirskiemu Staroście Płockiemu.

GDy Prawem Emfiteutycznym w nadgrode zasług Urodzonemu Onufremu Bromirskiemu Staroście Płockiemu Starostwo Płockie y Płońsk, tudzież w Ziemi Zakroczymskiej Radzikow y Kembłowice na lat pięćdziesiąt nadaiemy, tedy Woytostw y Sołectw za osobnemi nawet przywilejami dotąd chodzących od takowego nadania nie wyłączaemy, owszem post extincta Jura advitalitia terazniejszych Possessorow, też Woytostwa, Sołectwa y iakiejkolwiek attynencye celem rządniejszego gospodarstwa do Starostw y pomienionych wsi należące, pod Prawem Emfiteutycznym Urodzonego Bromirskiego Starosty Płockiego zjednoczone mieć chcemy, z których czyniz Lustracyą 1765. Roku wyprowadzony, corocznie opłacać winny dla Skarbu Koronnego w całości ubeśpieczamy.

Nadgroda zasług Urodzonego Lipskiego Generała Majora Woysk Koronnych.

MAiąc wzgląd na zasługi Urodzonego Lipskiego Generała-Majora Woysk Koronnych, dla pożytku dobra powizecznego wielokrotnie czynione, w nadgrode tychże Starostwa Kościańskie w posłessyi iego będące, ubeśpieczywszy post Jura terazniejszego tegoż Starostwa Possessora, dla Sukcessorow iego z Woytoństwami, Sołectwami y wszelkimi gruntami Krolewskimi do tegoż Starostwa należącymi, iak

iak do tych czas w swoich znayduie się granicach y bydz powinno, ze wszystkimi pożytkami teraz będącemi, y na potym wynaleść się mogącemi, salvo Jure advitalitio terazniejszego Possellora Prawem emfiteutycznym na lat pięćdziesiąt nadaemy, z ktorego czynsz Lustracyą tyśiąc siedmset sześćdziesiątego piątego roku postanowiony, całkowicie do Skarbu Koronnego corocznie wypłacany mieć chcemy.

Nadgroda U. Szamockiemu.

Czyniąc sprawiedliwy udział zasłużonym in Publico Osobom, U. Woyciechowi Szamockiemu Chorążemu y Posłowi Ziemi Warszawskiej, przez wzgląd na zasługi iego, Dzierżawę Ożarów w Ziemi teyże leżącą, z Woytoństwem y Sołectwem tamże znaydującemi się, tudzież wsie Krolewskie, Brudno, Marki y Grodzisko do Starostwa Warszawskiego należące, także z Woytoństwem y Sołectwami w ktoreykolwiek wsi będącemi, salva advitalitate terazniejszych Possessorow in Emphiteusim na lat pięćdziesiąt, y Sukcessorom iego utriusque sexus służyć mającą puszczaemy, z ktorey to Dzierżawy Ożarowa, tudzież ze wsiow od Starostwa Warszawskiego oddzielić się mających, Prowent przez Lustracyą 1765. ustanowiony, do Skarbu Koronnego tenże U. Szamocki Chorąży Warszawski, lub Sukcessorowie iego post fata Uprzywileiowanych terazniejszych dożywotników, corocznie dwoma Ratami, non attenta quavis calamitate, wypłacać powinni będą, odkąd także y lata Emphiteuseos rachowane dopiero bydz powinny.

Ubeśpieczenie Possessyi Dzierżawy Mokrzyka z Woytośtwami y Sołectwami, tudzież Woytośtwia Sochaczewskiego.

GDy Ur. Adam Lasocki Stolnik Ziemi Sochaczewskiej, konsensa Nasze na ustąpienie Dzierżawy Mokrzyckiej, Woytośtw y Sołectw w tey Dzierżawie znaydujących się, oraz Woytośtwia Sochaczewskiego przez siebie kupnych na Osobę Syna swego, Ur. Stanisława Kostki Lasockiego z łaski Naszey otrzymał, aby jednak za uczynieniem Cessyi przez śmierć Synowską z possessyi pomienioney oddalonym nie został, dla względow na zasługi iego, kilku Funkcyami okazane; tak tegoż Ur. Adama Lasockiego Oycy, iako też wzwyż zmiankowanego Syna, tudzież Małżonkę iego, post Cessum vel Decessum ad fata eorum przy possessyi wspomnionych Krolewsczyzn ubeśpieczamy, y one waruicemy, z obowiązkiem płacenia kwarty Lustracyą anni 1765. przepisaney.

Nadanie Prawa Emfiteutycznego UU. Karwowskim.

GDy Prawo na Seymie terazniejszym uchwalone Krolewsczyzny wszelkie salvis modernis Possessoribus pro usu publico dysponowało, więc żeby z tychże Krolewsczyzn przez reparacye y dobre rządzenie rolnictwa, intraty do Skarbu Rzeczypospolitey utrzymywane były, a pewnością possessyi aby bydz mogły powiększane, z tych przyczyn oraz mając wzgląd na zasługi Urodzonego Stanisława Karwowskiego Stolnika Ziemi Bielskiej, na Starostwa Augustowskie y Narewskie z Woytośtwami, także na Lesnictwo Knyżyńskie y wieś Putyski, w possessyi uprzywileiowanej tegoż U. Karwowskiego y Brygitty z Bobrownickich Małżonkow zostające Jus Emphiteuticum nadaemy, tak aby post fata UU. Karwowskich Małżonkow, Sukcessorowie ich do lat pięćdziesiąt zwyż wyrażone Krolewsczyzny z przyległościami trzymali, intratę zaś z nich całą według Lustracyi 1765. do Skarbu Rzeczypospolitey corocznie, aby wypłacali naznaczamy, a UU. Karwowscy Małżonkowie, teraznieysy uprzywileiowani Possessorowie, przez czas życia swego, kwartę Prawem teraz naznaczoną aby płacili, postanawiamy.

Upewnienie Nadgrody Urodzonemu Zakrzewskiemu Podstolemu Kaliskiemu.

CHeąc aby Urodzony Zakrzewski Posel Woiewodztwa Poznańskiego, był upewniony o nadgrodzie przyzwoitey załug swoich, Dzierżawę Russów, Tykadłów y Tłokinią z Woytoftwami y Sołectwami w Woiewodztwie y Powiecie Kaliskim leżącą, post cessum na Urodzonego Zakrzewskiego vel decessum terażnieyszego Possessora, in Emphiteusim do lat pięćdziesiąt ab actu capessendae actualis Possessionis temuż Urodzonemu Zakrzewskiemu y iego Sukcessorom oddaemy, oraz do płacenia Prowentu, podług Lustracyi 1765. roku opisanego, ad aerarium Publicum obowiązujemy.

Nadanie Prawa Emfiteutycznego.

WSie w Woiewodztwie Podolskim Czaple, Rożny, Łysłohorka, Swiczna, Jwonnice, Horbowce zwane, w aktualney possessyi Urodzonego Xięcia Maxymiliana Korybutta Woronieckiego Podkomorzego Naszego, za Prawami Naszemi Krolewskimi będące, a za wsie Berezna y Krutniow przez W. Miączynską Woiewodzinę Podlaską ad praesens posiadane, w tymże Woiewodztwie y teyże natury będące, tudzież Starostwo Zwinogradzkie w Woiewodztwie Kiiowskim leżące, w dzierżeniu aktualnym W. Sołtyka będące, w nadgrode załug y złożonych na tylokrotne publiczne Funkcyje expens, Jure Emphiteutico na lat pięćdziesiąt, ze wszystkimi onych ad praesens y wynaleść się mogącemi pożytkami, przynależnościami iak się w dawnym używaniu, obszernościach, granicach y cyrkumferencyach swych mieć powinny, rzeczonemu Xiążęciu Korybuttowi Woronieckiemu y Sukcessorom iego, salvo advitalitio mianowanych Possessorow nadaemy, prowent kwarty iednak do Skarbu Rzeczypospolitey, podług Lustracyi 1765. quotannis wnosić obowiązujemy, ktore to Prawo Emfiteutyczne na lat pięćdziesiąt służące, post extincta fata modernorum Possessorum, dla tegoż Xcia Woronieckiego, lub Sukcessorow iego zacząć się powinno.

Nadgroda Urodzonemu Frankowskiemu.

CHeąc każdemu przyzwoity czynom iego uczynić wymiar, a niechcąc iżby załugi prawdziwe in publico czynione swoiey niemialy nagrody, z tego powodu mając wzgląd na Urodzonego Krzysztofa Frankowskiego Posla Ziemi Zakroczymskiej załugi, temuż Dzierżawę Tayno z wsiami do niey należącemi, Bargłową, Lipowem, Nowinami, Wozna wsią, Orzechówką, Polkowem, Piekurowem, Uścianką, Woytoftwami y Sołectwami tamże będącemi, salva advitalitate terażnieyszej Possessorki in Emphiteusim na lat pięćdziesiąt y Sukcessorom iego utriusque sexus służyć mającą puszczamy, z ktorey to Dzierżawy Tayno z wsiami do niey należącemi, prowent przez Lustracyą tyśiąc siedmset sześćdziesiątego piątego ustanowiony, do Skarbu tenże Urodzony Frankowski, lub Sukcessorowie iego post fata Uprzywileiowaney terażnieyszej Possessorki corocznie dwoma Ratami, non attenta quavis calamitate, wypłacać powinni będą, odkąd także y lata Emphiteuseos rachowane dopiero być powinny.

Affekuracya Dożywocia na Starostwie y Leśnictwie Bielskim.

GDy W. Izabella z Xiążąt Poniatowskich Branicka Kasztelanowa Krakowska Hetmanowa Wielka Koronna Wdowa, Starostwa y Leśnictwa Bielskiego w Woiewodztwie Podlaskim leżącego, na Osobę Urodzonego Xcia Stanisława Poniatowskiego Oberst-Lieutenanta Gwardyi Konney Koronney, urzędową Celią za konsensami Jego Krolewskiej Mci, uczyniwszy, ich possessyą dożywotnią sobie obwarowała, przeto ważności Celiy nienaruszając, ubezpieczamy W. Kasztelanową Krakowską, w possessyi dożywotniej tegoż Starostwa y Leśnictwa, tak iż chociażby na-

by nawet U. Xiążę Stanisław Poniatowski, pierwey niżeli W. Kasztelanowa Krakowska, uchoway Boże, miał umrzeć, iednak y po takowym przypadku W. Kasztelanowa Krakowska, mocą Prawa ninieyszego rzeczone Starostwo y Leśnictwo, do zgonu życia swego trzymać y posiadać, oraz z nich kwartę tylko takową, iakowa na teraznieyszym Seymie iest ustanowiona, opłacać powinna.

Leśnictwo Kupiskie.

MAiąc wzgląd na zasługi Urodzonego Antoniego Xiążęcia Sułkowskiego, za zgodą Stanow Rzeczypospolitey na Seymie teraznieyszym zgromadzonych postanawiamy, aby Leśnictwo Kupiskie, y należące do niego attynencye Nowogrod, Kupiski, Czerwone, Kąty, Zabiele y insze w Ziemi Łomżyńskiej sytuowane, zgoła ze wszystkiemi Woytoostwami, Sołectwami y wsiami, przez teraznieyszego Possessora trzymanemi, post fata Wielmożnego Jerzego Mniszcha Kasztelana Krakowskiego, wspomnionemu Urodzonemu Antoniemu Xciu Sułkowskiemu ad vitæ tempora cedat z wszelkiemi dochodami przez Uprzywileiowanych od Nas, y Przodków Naszych Possessorow posiadaniem, z obowiązkiem płacenia kwarty w czasie y kwocie Ustawą Seymu teraznieyszego przepisanych.

Affekuracya Dożywocia Urodzonemu Franciszkowi Xiążęciu Sułkowskiemu, na Starostwo Zarnowieckie y Małyszycy.

DOżywocie na Starostwo Zarnowieckie y wieś Małyszycy w Woiewodztwie Krakowskim Powiecie Xięskim leżące, które służy Urodzonemu Hieronymowi Wielopolskiemu Generałowi Małopolskiemu, y Urszuli z Potockich Małżonkom, Urodzonemu Franciszkowi Xiążęciu Sułkowskiemu Generałowi - Lieutenantowi w Woysku Koronnym, tak aby po śmierci tychże Urodzonych Wielopolskich Małżonkow, toż Starostwo Zarnowieckie y wieś Małyszycy w posleśsią obiać mogli, ad extrema vitæ suæ tempora, za zezwoleniem Stanow Rzplitey, attentis meritis przynajemy, zachowując novellam Legem opłaceniu pułtory kwarty ferowaną.

Affekuracya Dożywocia U. Adamowi Szydłowskiemu Podkomorzemu Naszemu, na Starostwo Mielnickie.

Liczne zasługi na wielorakich Funkcyach publicznych z uszczerbkiem y stratą własney fortuny, przez W. Teodora Szydłowskiego Kasztelana Mazowieckiego, Nam y Antecessorom Naszym Krolom Polskim, tudzież Rzeczypospolitey, przez niemały przeciąg czasu wiernie okazywane, chcąc mieć w Osobie Syna iego Ur. Adama Szydłowskiego Podkomorzego Naszego nadgrózione, Starostwo Mielnickie w Woiewodztwie Podlaskim leżące, z Woytoostwami y Sołectwami, ac cum omnibus attinentiis & pertinentiis, Juribus & Prærogativis temu Starostwu Grodowemu servientibus, nie nie wyłączając, post cessum na Osobę U. Adama Szydłowskiego, vel decessum U. Alexandra Butlera teraznieyszego Uprzywileiowanego Possessora, temuż U. Adamowi Szydłowskiemu Podkomorzemu Naszemu ad vitæ ejus tempora za zgodą włzech Stanow na teraznieyszym Seymie zgromadzonych nadaemy, z obowiązkiem płacenia kwarty w czasie y kwocie ustawą Seymu teraznieyszego przepisanych, po przyściu do posleśsiy tego Starostwa, które cum usu lasow y borow posiadać będzie.

Affekuracya Starostwa Suleiowskiego.

Starostwo Suleiowskie z Woytoostwami, Sołectwami, Wybraniestwami, przez wzgląd na zasługi Urodzonego Floryana Drewnowskiego Podczaszego Ziemi Łomżyńskiej, Sekretarza Generalney Konfederacyi y Seymowego, Urodzonemu Ignacemu Drewnowskiemu Synowi iego, post cessum na Osobę Urodzonego Ignacego Drewnow-

wnowskiego vel decessum terazniejszych Possessorow Prawem Expektatywy salva solutione quartæ na Seymie terazniejszym, juxta Lustrationem Anni 1765. constitutæ assëkurujemy, post fata zas Urodzonego Ignacego Drewnowskiego Succesoribus onegoż Emphiteusim na lat pięćdziesiąt z wypłaceniem przez nich corocznie czynszu, podług Lustracyi Roku wyżey wyrażonego odprawioncy do Skarbu Koronnego upewniamy.

Nadgroda Zasłużonym.

GDY Prawo Seymu terazniejszego Starostwa y Krolewiczczyny ku pomnożeniu dobra powszechnego rozrządzające, sposoby nadgródenia w Oyczyźnie zasłużonym pomnieczyło, a powinne względy tak na Osoby do terazniejszych Seymowych czynności delegowane Urzędu swojego powinności z pracą, uszczerbkiem y omieszkaniem domowych interesselow od dwóch lat sprawuiące, iako inne osobliwicy zasługami in publico oznaczone sprawiedliwym dobra powszechnego udziałem od Rzeczypospolitey nadgrody za zasługi wymagają. Przeto Wielmożnym y Urodzonym Alexandrowiczowi Kasztelanowi Wizkiemu wieś Koszową podług osobney Konstytucyi, Stanisławowi Alexandrowiczowi Chambelanowi Jego Krolewskiej Mości wsi Bachwice y Piątniczany, Jaśnie Wielmożney z Xiążąt Poniatowskich Branicki Kasztelanowi Krakowskiej Starostwo y Lesnictwo Bielskie, podług osobney Konstytucyi, Bruchłowi Generałowi Artylleryi Koronney Starostwa Oycowskie y Warszawskie, wyłączaiąc Krolewiczczyny z tegoż Starostwa Warszawskiego, Urodzonemu Szamockiemu Chorążemu Warszawskiemu osobną Konstytucyą nadane, Bromirskiemu Staroście Płockiemu Starostwo Płockie y Płonk z Radzikowem, Biesiekierskiemu Skarbnikowi Kowalskiemu Starostwo Kowalskie y Duninow, Byszewskiemu Pułkownikowi przedney straży Czechowo, Jozefowi Byszewskiemu Mierzwica, Rudka, Woytostwo z Osłowem y siedm włok na Mołczony w Ziemi Mielnickiej, Bnińskiemu Kasztelanowi Chełmińskiemu Starostwo Murzynowskie, Bnińskiemu Starostwo Sokolnickie, Kazimierzowi Bogatko Pisarzowi Rawskiemu Boguszyce w Kuiawach, Janowi Bogatko Regentowi Rawskiemu Boguszyce w Rawskim, y Komorow, Brzezińskiemu, Starostwo Inowrocławskie, Kazimierzowi Bolesz Starostwo Stawiskie, Michałowi Brzozowskiemu wsi Odrzechow y Łęki w Sieradzkim, Czapkiemu Generałowi Starostwo Chełmskie, z Woytostwami y Sołectwami w osobney Konstytucyi wyrażonemi, Chomętowskiemu Woyskiemu Stężyckiemu Starostwo Solecie w Sandomirskim, Michałowi Xiążęciu Czetwertyńskiemu Starostwa Zytomirskie y Tuszynskie z Woytostwami, Cieplińskiemu Skotniki wielkie, Chrzonowskiemu wieś Czereszeńka, Ciągłenkiemu Woytostwo we wsi Bobrownikach, Czarnockiemu Łowczemu Drohickiemu Starostwo Kleszczelowskie z Woytostwem, Dzierżbickiemu Kasztelanowi Brzezińskiemu Starostwo Błonskie, Dzierżawę Jezierzynską, wieś Szczawin, gront Liczmierz, Dąbskiemu Staroście Gołtyńskiemu Starostwo Gołtyńskie, Dąbskiemu Chorążemu Kuiawskiemu Starostwo Dybrowskie, Dembińskiemu Staroście Wolbromskiemu Starostwo Wolbromskie, Franciszkowi Dembińskiemu wieś Pieczonogi w Powiecie Proszowskim, Kazimierzowi Drewnowskiemu Generałowi Adiutantowi Woytostwo Zabiele cum attinentiis, Drzewieckiemu Chorążemu Krzemienieckiemu Tetylkowce, Jozefowi Drzewieckiemu Starostwo Bachtyńskie w Podolskim y Dzierżawę Łagiewniki z attynencyami w osobney Konstytucyi wyrażonemi, Antoniemu Domańzewskiemu Dzierżawę Czudczycką, Frankowskiemu Burgrabiemu Warszawskiemu Dzierżawę Taynowską z attynencyami w osobney Konstytucyi wyrażonemi, Faigielowi Brody, Woytostwa w Faszycach y Dzbowie, Gurowskiemu Kasztelanowi Przemyślskiemu Starostwo Kolskie, Gomulińskiemu Instygatorowi Koronnemu Starostwo Wartskie y Rzeczyca cum attinentiis, Gafzyńskiemu Generałowi wieś Wilia, Gozimirskiemu Woyskiemu Wschowskiemu Starostwo Sredzkie, Hilzenowi Woiewodzie Mińskiemu Starostwo Kozuńskie, Hadziewiczowski Podsekowi Sandomirskiemu Starostwo Zawichostkie y gront Makowiska z brzegiem Wissy, Tyśmienica, Jedlonka, Świętkowa Wolka, Jakubowskiemu Leśna Wola, Jakubowskiemu Dzierżawę Wereszkowską, Wilczkow, Kickiemu Koniu.

nuszemu Koronnemu Leśnictwu Wizkie z Bronowem, Kraiewskiemu Instygatorowi Koronnemu Gołab, Karwowskiemu Stolnikowi Bielskiemu Starostwa Augustowskie Narewskie, z Krolewszczyznami w osobney Konstytucyi wymienionemi, Kwileckiemu Kasztelanowi Łędzkiemu Starostwo Pyzdrowskie z Woytostwami, Sołectwami, Wybraniestwami, Antoniemu Kwileckiemu Starostwo Wschowskie, Xaweremu Kęszyckiemu Starostwo Mosińskie, Ignacemu Kossowskiemu Starostwo Kłodawskie, Kurdwanowskiemu Generałowi Domanow, Łysiec, Korytowskiemu Chorążemu Wschowskiemu Starostwo Brzeskie-Kujawskie, Korytowskiemu Podsekretarzowi Gnieźnieńskiemu Starostwo Kleckie Uleyno, Kochanowskiemu Woyskiemu Radomskiemu Woytostwo Radomskie Rawica, Brzezinki, Klwały, Karłowskiemu Chorążemu Rożańskiemu Dzierżawę Zaszew, Kownackiemu Podstolemu Buskiemu Rozow cum attinentiis, Karniewskiemu Pisarzowi Rożańskiemu Starostwo Mławskie, Kretkowskiemu Starostwo Przedeczkie z wfiami, Woytostwami y Sołectwami, Kozłowskiemu Generałowi Starostwo Lityńskie, Antoniemu Koziatulskiemu Starostwo Bendzyńskie cum attinentiis, Kurzewskiemu część w Kurzeszynie, Michałowi Krzyżanowskiemu Płowce, Krosnowskiemu Wolę Libertową cum attinentiis Snochowice, Klonna, Kurnatowskiemu Skurzenie, Tłuski, Lasłockiemu Kasztelanowi Gołtyńskiemu Teremce cum attinentiis, Lipskiemu Generałowi Starostwo Kościańskie podług osobney Konstytucyi, Chryzostomowi Lipskiemu Kleszczow, Pietrzykow, Lanckorońskiemu Staroście Rawickiemu Rawę, Nowydwor, Regnow, z Woytostwami, Janowi Lanckorońskiemu Starostwo Nurckie, Lubowickiemu Wierzbie z Woytostwami, Mankow, Jurczenki, Jezowka, Mikołajowi Leduchowskiemu Starostwo Włodzimierskie, Franciszkowi Leduchowskiemu Haysyn, Kiślak, Łuszczewskiemu Staroście Sochaczewskiemu Starostwo Sochaczewskie, Łuszczewskiemu Sędziemu Sochaczewskiemu Starostwo Jnowłodzkie z Woytostwami y Sołectwami, Łempickiemu Staroście Rożańskiemu Starostwa Rożańskie, Matkowskie z Woytostwami y Sołectwami, Dzierżawa Chotecka, Czarna, Biała, Łętownickiemu Podczaszemu Krakowskiemu Boronice, Stanisławowi Łubie Starostwo Stawiszynskie, Maciejowi Łęczyńskiemu Strzelce, Lucin w Ziemi Gołtyńskiej, Małachowskiemu Referendarzowi Koronnemu Starostwa Radoszyckie, Radzickie, Małachowskiemu Pisarzowi Koronnemu Starostwo Ostrołędzkie, Xaweremu Małachowskiemu Szpiczynie Pełczynka, Garbatka, Mierzeiewskiemu Strażnikowi Koronnemu Starostwo Traktamirowskie, Mikorskiemu Podkomorzemu Gołtyńskiemu Gambin cum attinentiis y inne Krolewszczyzny w osobney Konstytucyi wyrażone, Mikorskiemu Sędziemu Ziemskiemu Gołtyńskiemu Osmolin, Muchnow, Skorzewo, Brodnia, y Brzeg, Xaweremu Mikorskiemu Starostwo Ostrzeszowskie y Czermo, Miaskowskiemu Staroście Gnieźnieńskiemu Blizanow cum attinentiis, Gorlecin, Mielżyńskiemu Staroście Waleckiemu Starostwo Klonowskie Międzyńskiemu Staroście Krzepickiemu Starostwo Krzepickie z Woytostwami, Wybraniestwami y wszelkimi possessjami w okręgu starostwa Konstytucyami y ostatnią lustracyą umieszczonemi, Małczewskiemu Generałowi Starostwo Jadowskie, Młodzieiowskiemu Pisarzowi Wschowskiemu Starostwo Szremskie, Mioduskiemu Sędziemu Dobrzyńskiemu Książenice z Woytostw: podług osobney Konstytucyi, Molkiemu Brygadyerowi Kurza z Woytostwem, Tyniec w Kaliskim y gront na Kobylinie w Podlaskim, Mieczkowskiemu Chambelanowi Starostwo Rabsztyńskie, Mycielskiemu Starostwo Konińskie z Woytostwami, Sołectwami, y Wybraniestwami, Jozefowi Morżkowskiemu Komornikowi Brzeskiemu Litewskiemu, Woytostwa w Giełczwi, Zemborzycach, Bednarzowka, Milkow z młynem, Ochoża z Sołectwami, Wybraniestwami y przyległościami, Malinowskiemu Falenica, Nowa Wieś, Kempa w Mazowieckim, Troszyn w Płockim, Wincentemu Modzelewskiemu Regentowi Gzowice, Radomyśl, Stanisławowi Modzelewskiemu, Krasna Kopaygrad, Janowi Mielńskiemu Kiełczygłowy, Wiączyn Polny y Leśny, Ogińskiemu Sekretarzowi Litewskiemu Starostwa Guzowskie, Zagoykie według osobney Konstytucyi, Ożarówskiemu Pisarzowi Wielkiemu Koronnemu Starostwo Surawskie, Ostrowskiemu Podkomorzemu Bracławskiemu Litynka, Ossolińskiemu Staroście Drohickiemu Starostwo Drohickie z Woytostwami, y Sołectwami, Ostaszewskiemu Woyskiemu Ciechanowskiemu Bielsk y Biała z Woytostwem, Oborskiemu Gręzowka, Zdzar, y Sęciaszka, Piotrowi Ostaszewskiemu Buczniewice z Woytostwem we wsi Wrotkowie, Xięciu Ponosińskiemu Marszałkowi Generalney

Konfederacyi y Seymowemu Starostwa Międzyrzeckie, Babimotkie według osobney Konstytucyi, Kalixtemu Xięciu Poninowskiemu Starostwo Bracławskie, Poninowskiemu Starostwie Kopanickiemu Starostwo Kopanickie, Marcellemu Poninowskiemu Unin, Malczowce, Podolskiemu Kasztelanowi Ciechanowskiemu Przemków, Leonardowi Podolskiemu Starostwo Dobrzyńskie, Franciszkowi Podolskiemu Kasztelanowi Rypinowskiemu Starostwo Rypinckie, Potockiemu Starostwie smotryckiemu Starostwo Holsztynskie, Popielopi Kasztelanowi Sierpskiemu Starostwo Skalskie, Prusimowskiemu Starostwie Niszczowickiemu Starostwo Niszczowickie, Przyborskiemu Starostwie Orłowskiemu Topola, Prażmowskiemu Sędziemu Czerskiemu Starostwo Stężyckie, Piekarskiemu Starostwie Korabiowskiemu Korabiowice, Budziszewice, Platerowi Pisarzowi Litewskiemu Starostwo Ratneńskie, Według osobney Konstytucyi, Pawłowi Piotrowskiemu Woytostwa w Sieradzu, Mateuszowi Przybyszewskiemu Łagiewniki w Gnieźnieńskim, Janowi Pakuckiemu Szyce, Olchowice, Ronikierowi Cześnikowi Litewskiemu Starostwo Balińskie, Kryniczany, Radzickiemu Podkomorzemu Zakroczymskiemu Wierzbowice, Smidyn, Letniowce, Rychłowskiemu Chorążemu Piotrkowskiemu Starostwo Radomskie z Woytostwami y attynencyami, w Sieradzkim, Radoszewskiemu Chorążemu Kowalskiemu Kruszyno cum desertis & attinentiis, Rogalińskiemu Starostwie Nakielckiemu Starostwo Korsuńskie, Radonickiemu Cześnikowi Chęcińskiemu Korczyn, Radonickiemu Pisarzowi Radomskiemu Starostwo Lelowskie, Kazimierzowi Radonickiemu Generałowi Starostwo Powitkie, Radziwiłłowskiemu Sędziemu Gnieźnieńskiemu Starostwo Pobiedzkie, Rzeszotarskiemu Regentowi Kommissyi Sądowej Chosoniszczow, Łąkie, Taborow, Rydzewskiemu Podstolemu Wizkiemu Starostwo Raygrodzkie z Woytostwami, Rościszewskiemu Podstolemu Prasnyckiemu Starostwo Janówkie w Ciechanowskim, Piotrowi Rzędkowskiemu wieś Lubień w Piotrkowskim, Sołtykowi Woiewodzie Sandomirskiemu Starostwo Szydłowskie, Xięciu Sułkowskiemu Woiewodzie Gnieźnieńskiemu Starostwo Odolanowskie osobną Konstytucyą nadane, Szydłowskiemu Kasztelanowi Mazowieckiemu Sekocin, Słomin z Woytostw: y Sołectw:, Szydłowskiemu Kasztelanowi Zarnowskiemu Starostwo Boleśławskie y inne Krolewszczyny w osobney Konstytucyi wyrażone, Xięciu Sanguszkowi Starostwie Czerkawskiemu Starostwa Czerkawskie y Kamirskie, Xięciu Januszowi Sanguszkowi Nestorowice, Mukarow, Zyczyn, Kocice, Brzeziny, Błędowice, Krempa, Szamockiemu Chorążemu Warszawskiemu Ożarów, Grodzisko z innemi Krolewszczynami w osobney Konstytucyi wyrażonemi, Skarżynickiemu Sędziemu Ziemi Lomżyńskiemu Giełczyn, Zebry, Sucheckiemu Stolnikowi Sieradzkemu Starostwa Kahorlickie, Szadkowskie, Piekary, Ruda Zajączkowska, z Woytostwami, y Sołectwami, Sumińskiemu Starostwie Bobrownickiemu Starostwo Brobrownickie, według osobney Konstytucyi, Sumińskiemu Chorążemu Rypinickiemu Zbyszewo, y Jankowo cum attinentiis, według osobney Konstytucyi, Sieroszewskiemu Generałowi Adiutantowi Witow, Baszkow, Grocie, Sokołow, Machnice, Bogumiłow, Stanisławowskiemu Sędziemu Warszawskiemu Swidnik z Woytostwem, Siestrzewitowskiemu Sędziemu Mielnickiemu Trzebieszow, Obelniki, Szeptyckiemu Starostwie Stanisławowskiemu Starostwo Stanisławowskie, Sadowskiemu Starostwie Uszyckiemu Starostwo uszyckie, Szymanowskiemu Cześnikowi Rawskiemu Dzierżawę Kalki, Michałowi Szymanowskiemu Starostwo Wyszogrodzkie z Woytostwami, y Sołectwami, Szaniawskiemu Starostwo Małogoszkie, Sobolewskiemu Chambelanowi Suche y Sułką Wolę, Maciełowi Szymanieckiemu Zurobice, Jakubowi Szoldrckiemu Starostwo Rogozińskie, Tomaszowi Smolińskiemu część we wsi Biały, Janowi Smolińskiemu Woytostwo w Łomzie, Bogusławowi Szczanieckiemu Podarzewo, Sikorskiemu Sekretarzowi Pieczęci większej Jeziorowice według osobney Konstytucyi, Tymowskiemu Stolnikowi Piotrkowskiemu Starostwo Szczerczowskie, Tarkowskiemu Cześnikowi Mielnickiemu Leszczyny, wlok dwie w Klenikach, a trzy y puł w Zbuczu, Umińskiemu Zawada, Konary, Wykowskiemu Kasztelanowi Wyszogrodzkiemu Niechorow, Kryłowce cum attinentiis, Wyszowskiemu Podkomorzemu Łomżyńskiemu Płock masy, Xięciu Woronieckiemu Starostwo Zwinogrodzkie, Berezna, Krutniow, Czaple, Rożny, Lysohorka, Jwoniniecze Szwieczna, Horbowce według osobney Konstytucyi, Wielowieyskiemu Cześnikowi Zydzewskiemu Kuca, Węgierskiemu Grabowice, Józefowi Wytyszkiewiczowi Czubrowice z Woytostwem,

ostwem, Wilkanowskiemu Bulkow y Zgierz z Woytostwem, Jozefowi Wichlińskiemu Bienice, Kajetanowi Wilnerowi Starostwo Auszyńskie, Zielińskiemu Chorażemu Liwkiemu Starostwo Zbuczynskie, Zielińskiemu Podstolemu Krakowskiemu Łętkowice, Zakrzewskiemu Podstolemu Kaliskiemu Tykadłow, Rusłow, Tłokiua, podług osobney Konstytucyi, Zbierzchowskiemu Starostwo Wieluńskie z Woytostwem, Janowi Zembruskiemu Starostwo Chreptyiowskie, Woytostwo Zubowskie, Antoniemu Zabłockiemu Długosękę w Gostynińskim, Trzebieślawki w Kalikim, Ręmbkow w Ziemi Czerskiej, Woyciechowi Kluszewskiemu Kasztelanowi Bieckiemu Brzegi w Powiecie Chęcińskim, Wawrzencowi Zabłockiemu Saniki cum attinentiis, Franciszkowi Załuskiemu Starostwo Groieckie, Bogumiłemu Załuskiemu Starostwo Chęcińskie, Zaborowskiemu Wieś Niedrzewie w Ziemi Gostynińskiej, y ich Sukcesorom wyżej wyrażone Starostwa, y Krolewsczyzny Salvo Jure advitalitio terażnieyszych uprzywileiowanych Possessorow, zaczynając lata przyszley posselley swoiey liczyć, a decessu terażnieyszych Possessorow Jure Emphiteusis na lat pięćdziesiąt nadaemy; z których to Emfiteutow każdy po decessum respectivi moderni Possessoris do nadaney sobie Krolewsczyzny sine plus offerentia zachowując solennitates w Prawie o Emfiteutach na Krolewsczyzny napisane, intromittować się, y z oney corocznie cztery kwarty podług Lufracyi tysiącznego siedmsetnego sześćdziesiątego piątego Roku rachowane sub rigoribus praescriptis do Skarbu Rzeczypospolitey płacić powinien będzie, a zaś dla Wielmożnego y Urodzonych Stępkowskiego Kasztelana Kiiowskiego na Starostwo Winnickie, Raczyńskiego Pisarza Koronnego na Generalstwo Wielko-Polskie, Antoniego Xięcia Sułkowskiego na Lesnictwo Kupiskie, Franciszka Xięcia Sułkowskiego na Starostwo Zarnowieckie y Wieś Małoszyce, Adama Szydłowskiego na Starostwo Mielnickie, Drewnowskiego Podczaszycza Łomżyńskiego na Starostwo Suleiowskie; My Krol z Kancellaryi Naszey Koronney Przywileie na przeżycie terażnieyszych uprzywileiowanych Possessorow salvis Juribus eorum, y na Prawa Emfiteutyczne w osobnych Konstytucyach im szczegulnie służących, wyrażone wydać exnunc rozkażemy, y podpisania takowych Przywileiow nie odmowimy, każdy takowy na przeżycie uprzywileiowany po decessum respectivi moderni Possessoris in solennitate requisita intromittować się, y do Skarbu Rzeczypospolitey sub rigoribus praescriptis pułtory kwarty podług Lufracyi millesimi septingentesimi sexagesimi quinti Anni rachowanej corocznie per vitae suae tempota płacić będzie. Warujemy zaś iak naysolenniey terażnieyszym uprzywileiowanym Possessorom ad fata onych zupełną w rządach swoich y gospodarstwie spokoynosc, którą sub ullo titulo & pretextu, aby wzruszana nie była, ubezpieczamy, y od wszelkiego bezprawia zachowaną mieć cheemy, sub pena in transgressores, & ammissione Juris, o co Forum w Kommissyi Skarbowey wszystkie ninieyszym Prawem rozrządzone Starostwa y Krolewsczyzny tak z pod Prawa Emfiteutycznego, iako y na przeżycie uprzywileiowanego, gdy po wyściu, lub lat pięćdziesiąt Emphiteusis, lub przeżycia ustaną, pod exekucyą generalnego Prawa titulo, Starostwa y Krolewsczyzny rownie z wszystkiemi innemi podpadać mają, które to Prawo w mocy swoiey na zawsze niewzruszone mieć cheemy.

Warunek rozdanych Krolewsczyzn Jure Emphiteutico.

POnieważ po ustanowieniu Rady Nieustajacey, y nastąpiłoy rezolucyi względem dobr przedtym Krolewskie zwanych, za zgodą zgromadzonych Stanow Starostwa, Wsie, Krolewsczyzny, tudzież wszelkiey natury daniny, Prawem Emfiteutycznym, y przez expektatywy nadane rozdaliśmy; więc deklarujemy, iż od dnia ośmnaśtego Martii Anni Currentis na te nadania, które Obywatelom już są rozdane, żadnych konsensow ad cedendum, ani Jura communicativa nie wydamy, y niepodpiszemy, te zaś, które pozostały się od rozdania ad Inchoationem Consilii Permanentis; My Krol niewyłączając Grodowych y Pogranicznych Starostw cum potestate nadania na nie konsensow y Jurium communicavorum, tudzież Koadjutoryi na Biskupstwa do rozdania sobie rezerwujemy.



Dobra Serokomla.

POnieważ U. Scypion Podstoli Xięstwa Litewskiego, w dobrach Serokomla cum attinentiis mając części tak lenne, iako y dziedziczne dla uspokojenia swego y Sukcesorow swoich, życzy sobie też części lenne od Rzeczypospolitey Prawem wiecznego Dziedziectwa nabyć, a wartość onych taką, iaka się z Likwidacyi pokaze, do Skarbu Rzeczypospolitey zapłacić; więc przychylając się do żądania U. Scypiona Podstolego Litewskiego, oraz mając wzgląd na zasługi tak przez niego, iako też Przodkow Jego Rzeczypospolitey uczynione, dla umiarkowania tego interessu potrzebną bydz Komisją uznaiemy, y za Kommissarzow Uu. Mokronowskiego Generała Woysk Koronnych, Jozefa Suffczyńskiego Strażnika Polnego Koronnego, Pniewskiego Stolnika, Zebrowskiego Podiedka, Stężyckich; Jezierskiego Pisarza Ziemskiego Lubelskiego, Adama Skillskiego Komornika Granicznego, Bekierskiego Generała-Adjutanta J. K. Mci wyznaczamy; Ktorzy to Kommissarze przed zaczęciem Komissyi w Grodzie Łukowskim przysięgę w tę Rotę wykonają: „Ja N. przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Trocy „S. Jedynemu, iż będąc wyznaczony do otaxowania części lennych w dobrach „Serokomli, też części podług służności y sprawiedliwości, oraz własnego prze- „świadczenia, stosując się do przepisu niniejszego Prawa otaxuję. Tak mi Pa- „nie Boże dopomóż, y niewinna Męka Chrystusa Pana. „A po wykonaney przysiędze na dzień 15. miesiąca Października w Roku terażniejszym przypadają- cy do dobr Serokomli zieżchawizy, Juryzdykcyą swoją absentia nonnullorum non obitante, aby Jch tylko trzech znaydowało się ufundują, po ktorey ufundowa- ney Prowenta, iakie się zdawna w tych dobrach lennych okaza z Likwidacyi, otaxują, pretium za też części lenne, wytrąciwszy zysk wynikający z lenności służ- cy Jego Sukcesorom, ustanowią, y te U. Scypionowi do Skarbu Rzplitey zapła- cić nakazą, po którym zapłaceniu też części, iakie się tylko lenne bydz pokazą w dobra Ziemskie dziedziczne zamieniamy, y one U. Scypionowi Podstolemu Li- tewkiemu y Jego Sukcesorom wiecznemi czasą nadaiemy, y do nich Intromis- syi wolney dozwalamy.

Uwolnienie Baru od podatkow publicznych do Skarbu Rzeczypospolitey należących.

MAjąc wzgląd sprawiedliwy na tak wielką dobr Baru cum attinentiis kilkokro- tnym sposobem, bo mieczem, ogniem, y powietrzem poniesioną klęskę, od podatkow Skarbowych, tak kwarty, iako y pogłownego Zydowskiego w ratach siedmiu też dobra totaliter do raty marcowey Anni praesentis uwalniamy: zaleca- iąc Komissyi Skarbowey Koronney, aby siedm rat wzwyż wzmiarkowanych podatkow, ac si pro persoluto od Possessora terażniejszego przyięła, y o nie Pos- sessora Urodzonego Jerzego Lubomirskiego, pod żadnym pretextem więcej niein- kwietowała.

Dobra Bar.

GDy Konstytucya Roku 1768. dnia drugiego Maja tu w Warszawie z Mocy Konstytucyi tegoż Roku wypadłey zakończona, dobra Luboml Prawem dzie- dzicznym na Seymie Roku 1659. Urodzonemu Janowi Wychowskiemu Woiewo- dzie Kiiowskiemu Hetmanowi Woysk Zaporoskich nadane za Ziemskie przyznała, y Dziedziectwo tychże dobr Lubomla W. Franciszkowi Branickiemu na ten czas Łowczemu, dziś Hetmanowi W. Koronnemu z mocy nabycia Jemu służącego przysądziła, y toż samo Konstytucya Seymu terażniejszego utwierdziła, a U. Jerzy Marcin Lubomirski dobra Bar zprzynależytościami, razem z dobrami Lu- bomlem iuż za Ziemskie przyznanemi na tymże Seymie Roku 1659. pod Tytu- łem iedneyże Konstytucyi U. Wychowskiemu Woiewodzie Kiiowskiemu nadane, po zeyściu, zaś Jego przez U. Eustachiego Wychowskiego Syna U. Jerzemu Do- minikowi Lubomirskiemu pod ten czas Podstolemu Koronnemu Dziadowi swemu przez donacyą ieszcze w Roku 1698. w Sobotę po Zielonych Świątkach w Gro- dzie Lwowym zeznaną, wiecznie y ważnie sprzedane y nabyte dowodzi; Prze- to

so czyniąc nabyciu temu, tudzież załugom znakomitym tak zacnych Przodków, iako osobistym samegoż U. Jerzego Marcina Lubomirskiego Rzeczypolitey czynionym sprawiedliwość: Dobra pomienione Bar w Woiewodztwie Podolskim, częścią też Bracławskim leżące, z wszystkimi Miałtami, Wsiami, Woytośtwami, Futorami do nichże należącemi, pod daninę U. Jana Wychowskiego podpadającemi, za wieczne Ziemskie y Dziedziczne U. Jerzemu Marcinowi Lubomirskiemu przyznajemy y przywracamy. Donacją tychże dobr przez U. Eustachiego Wychowskiego Dziadowi Jego uczynioną, za ważną y nieodzowną mieć chcemy, y że ra przez nikogo pod jakimkolwiek pretextem wzruszoną byż nigdy nie może, wiecznie y na zawsze stać. Na uznanie zaś, które Wsie y przynależności pod też daninę U. Jana Wychowskiego podpadały, Kommissyą, y do niej Kommissarzow WW. y Uu. Branickiego Hermana W. Koronnego, Sołtyka Woiewodę Sandomierskiego, Łuckiego Kasztelana Sandomierskiego, Sapienę Hermana Polnego Litt., Ponińskiego Marszałka Generalney Konfederacyi Koronney y Seymowego, Ożarówskiego, Raczyńskiego Pisarzow Koronnych, Łopacińskiego Pisarza Litt., Czaplica Łowczego Koronnego, Floryana Drewnowskiego Podczaszego Ziemi Łomżyńskiej, Krosnowskiego Podstolego Opoczyńskiego, Boczkowskiego Kiiowskiego, Wąsowicza Stężyckiego Łowczych, Kochanowskiego Radomskiego, Hadziewicza Wiślickiego Woyskich, Radonskiego Pisarza Ziemskiego Radomskiego, Jezierskiego Miecznika Łukowskiego, Wołodkowicza Krayczego Minskiego, Zambrzyckiego Skarbnika Liwskiego, Zambrzyckiego Komornika Nurskiego wyznaczamy; Ktorzy WW. y Uu. Kommissarze ci, ktorzyby na żadne Funkcyje Sądowe przyśięgłemi nie byli, przyśięgę przed Księgami Grodzkimi Warszawskimi w tę Rotę: „Ja N. przyśięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Troycy S. Jedynemu, iż będąc wyznaczony do rozszędzenia Sprawy o dobra Bar, też Sprawę podług Boga, sumnienia, sprawiedliwości, pisanych dowodow y odwodow, zeznań świadkow sądzić będę. Zadnem i względami, przyjaźnią, lub nienawiścią uwodzić się nie będę; darow żadnych y obietnic na przytłumienie sprawiedliwości nieprzyjmę, y we wszystkim sądzić mi moim Bogu, Prawo, y sprawiedliwość, za najpierwszy cel sążenia mego mieć będę. Tak mi Panie Boże dopomóż y niewinna Męka Chrystusa Pana:,, wykonawszy, za poprzedzającym kogoby potrzeba było przez U. Lubomirskiego zapozwaniem, tu w Mieście Stołecznym Warszawie niezważając na nieprzytomność niektórych, byleby Jch pięciu do sążenia zawsze znaydowało się, na dniu 21. Miesiąca Listopada Roku terażniejszego zasiadłszy, z dokumentow y wszelkich dowodow, które Miałta y Wsie Barckie pod daninę U. Jana Wychowskiego w mocy Konstytucyi nadającej podpadać powinny, zważą, rozeznają, ustanowią, y wyraźnie po przezwiskach opiszą, dowiedzione y uznane w dziedzictwo U. Jerzego Marcina Lubomirskiego przyśądzą y oddadzą. Inne zaś pod też daninę niepodpadające odłączając, pod Prawami Jch Włascicielow w dawney naturze zostawiają, y onę od dobr y gruntow Barckich odgraniczyć zlecą, zgoła całą tę Sprawę podług icy wymagania y potrzeby, niezważając na niestawienie się, upor, lub odstąpienie czyiejkolwiek, ostatecznie osądzą y zdecydują. Które to Dekreta nastąpić mające za Prawo wieczne deklarujemy, bynajmniej jednak niepodciągając do tego wsiow y gruntow do Starostw y Dzierżaw Mukarowskiego, Nestorowskiego, Chmielnickiego, y Latyczowskiego należących, y w posłeszyi aktualney terażniejszych Possessorow będących.

Przydanie Kommissarzow.

NA żądanie Uu. Instygatorow Koronnych y Obywatelow, do Kommissyi pod Tytułem: Dobra Bar wypadłey, interessowanych, do przydanych przez U. Xięcia Ponińskiego Marszałka Generalney Konfederacyi Koronney y Seymowego trzech, Kommissarzow pięciu dodajemy, y Onych, gdy Strony tego żądające podadzą osobnym instrumentem, Tychże pięciu Kommissarzy mianować U. Xięciu Marszałkowi dozwalamy, zalecając Temuż U. Xięciu Ponińskiemu Marszałkowi, że gdyby więcej Kommissarzow, procz tych, ktorzy teraz aktualnie zasiadają przybyć miało, ażeby ad requisitionem pozwanych Obywatelow do dawniey wyznaczonych w rowney liczbie przybywającym przydał, także do Kommissyi Suk-

cessorow U. Piotra Potockiego z Kredytora mi dzieściu Kommissarzy, a do Kommissyi Uu. Krasickich z Uu. Dembińskimi, y Uu. Xiążetami Czetwertynskimi na Stronę Tychże Uu. Xiążat Czetwertynskich dwunastu Kommissarzy przydać pozwalamy; Non involvendo do Sprawy z Xiążetami Czetwertynskimi W. Chodkiewicza Starosty Zmudzkiego.

Wyznaczenie sprawiedliwości względem dobr Lubomla.

GDy dobra Luboml z przyległościami Konstytucją Roku 1659. W. Janowi Wychowskiemu Woiewodzie Kiiowskiemu przez Stany Rzeczypospolitey Prawem Ziemskim Dziedzicznym nadane, y po śmierci Tegoż Eustachiemu Synowi Jego małoletniemu Dekretem Seymowym Roku 1666. warowane, a dla wyszłych ad finistram Cancellarie informationem Przywileiow, długim Proceśsem zainwolowane, będąc dopiero w Roku 1768. Dekretem Kommissyi Seymowej w Warszawie dnia 2. Miesiąca Maja prawnie y sprawiedliwie zapadłym przez W. Franciszka Xawerego Branickiego, Hetmana W. Koronnego, iako od Wychowskich właściwych Dziedzicow, Juryzkwerytora windykowane, y w naturze swej pierwsiastkowo Nadawczy za dobra Ziemskie Dziedziczne Temuż przyśądzone zostały; Na których to dobrach przed ewinkowaniem ieszcze na ten czas pierwsiastkowego dziedzictwa, W. Antonina Rzewuska Woiewodzina Wołyńska vi Juris communicativi warunek dożywocia Prawem zyskała, co dotąd jest przeszkodą W. Hetmanowi W. Koronnemu do użytkowania dobr tychże własnymi Jego pieniędzmi opłaconych; Przeto uchylając wyżej wspomniany warunek, a wymierzając każdemu należyta sprawiedliwość, wzmiankowane dobra Luboml, które W. Rzewuska Woiewodzina Wołyńska posiada, z Włami, Woytośtwem Dekretem Roku 1768. Urzędu Ziemskiego Czerńskiego podawczo Ziazdowym wzmiankowaniem, iako Tegoż W. Hetmana właściwe y dziedziczne od wszelkich Praw, Przywileiow, dożywocia ciężarów dobrom Ziemskim niezwyčajnych uwalniamy, y wolne z zasiewami obciążenie dobr tychże dla W. Hetmana W. Koronnego, na pierwszy Poniedziałek po święcie SS. Trzech Krolow Rzymskich w Roku 1775. determinujemy; Do którego terminu prowent z tychże dobr, iaki dotąd pro re W. Woiewodziny Wołyńskiej należał, dla Nieyże ostrzegamy. Wielmożney zaś Antoninie Rzewuskiej Woiewodzinie Wołyńskiej servando fidei publicam warowanego Jey Prawem dożywocia, Summę siedm dziesiąt tysięcy Złot: Pol: corocznie do śmierci Jey dwiema ratami, to jest: na święto S. Jana Chrzciciela, y Trzech Krolow, zaczynając pierwszą ratę od przyszłego święta S. Jana Chrzciciela w Roku przyszłym 1775. następującego, ze Skarbu Koronnego wypłacać powinna naznaczamy. A że Skarb Koronny teraz nie jest w sposobie opłacania tej Summy niniejszą ustawą ueterminowanej; Przeto W. Hetman W. Koronny z swojej kassy Summę wyżej wyrażoną ratami po wyżej opisanemi wypłacać będzie; ktorey Summy przez W. Branickiego Hetmana W. Koronnego W. Woiewodzinie Wołyńskiej opłacać mianey, salvam repetitionem ze Skarbu Koronnego dla Tegoż W. Hetmana W. Koronnego Lege praesenti warujemy.

Approbacya Przywileiu Lenności na Starostwo Mszczonowskie.

PO wypadłym a pratenso Feudo abjudicationis Dekrecie, w sprawie między U. Łuszczewskim Sędzią Ziemskim Sochaczewskim z iedney, a Urodzonemi Prązmowskiemi, niegdy Nayprzewielebniejszego w Bogu Michała Radziwiłłowskiego Prymasa Korony Polskiej, y Wielkiego Xięstwa Litewskiego Dzierżawy Mszczonowa y Zatora z przyległościami lennego Possessora Sukcesorami, przez Wielmożnych Pieczętarzow Wielkich Koronnych z mocy Naszey ferowanym Przywilejem na wakującą pomienioną Dzierżawę Mszczonowską z przyległościami w Woiewodztwie Rawskim w Ziemi Sochaczewskiej leżącą U. Łuszczewskiemu Sędziemu Sochaczewskiemu dnia dziesiątego Kwietnia Roku teraźniejszego z Kancellaryi Naszey wydany in omnibus punctis, clausulis approbuujemy, y ubezpieczywizy na
niey

nicy summy feudalne deportowane z warunkami y wolnościami Konstytucją w Roku 1678. ostrzeżonemi, trzymaną y posiadaną mieć chcemy usque ad extinctionem Juris collati feudalis.

Utwierdzenie Prawa Lennego na dobra Szawoliche Ur. Onufremu Bierzyńskiemu służącego.

DObra miasteczko Szawoliche z przyległościami przez Poprzednika Naszego Jana Kazimierza Samuelowi Zarudnemu Sędziemu Woyskowemu Zaporowskiemu w Roku tysiąc sześćset pięćdziesiątym dziewiątym Prawem lennym nadane, a przez Urodzonego Jana Zarudnego naturalnego Sukcesora w Roku tysiąc siedemset trzydziątym drugim dnia dwudziestego Września w Grodzie Kiiowskim przez celszą prawnie sporządzoną, Urodzonemu Felicyanowi Bierzyńskiemu uśtąpione, w prawney y spokoyney possessyi Urodzonego Onufrego Bierzyńskiego Pułkownika w Woysku Naszym będące, w naturze Prawa nadawczego zachowując, też Prawo Urodzonemu Onufremu Bierzyńskiemu Pułkownikowi w Woysku Naszym y Jego Sukcesorom służące, na rzeczne dobra Szawoliche z przyległościami w Woiewództwie Kiiowskim leżące, utwierdzamy.

Approbacya Przywileiu.

PRzywilej U. Wilhelma Rycza od Nas Krola na plac nad Wisłą pod gnoiową Górą, y od tej gnoiowej Gory do Wisły ciągnący się, dnia 10. Czerwca w Roku teraźniejszy 1774. nadany, wymiar tegoż placu w sobie zawierający in toto approbujemy.

Approbata zamiany dobr Modrza y Obornik.

Kommissye zamiany dobr Modrza y Obornik mocą Konstytucyi 1768. dopełnione approbujemy, tudzież zapis niegdy Urodzonego Augustyna Rogalińskiego, in rem Urodzonego Hippolita Brata rodzonego Rogalińskiego w Grodzie Kościańskim uczyniony, oraz zapis dożywocia przez niegdy Urodzonego Stanisława Molkiego, dla Urodzoney Maryanny z Woiakowskich Małzonki w Grodzie Zydaczewskim zrobiony utwierdzamy, y za niewzruszone deklarujemy.

Approbata Przywileiu zamiany Urodzonemu Michałowi Wielowieyskiemu Cześnikowi Zydaczewskiemu.

PRzywilej zamiany za panowania Najjaśniejszego Zygmunta Augusta w Roku tysięcznym pięćsetnym sześćdziesiątym dziewiątym, Marca osmego dnia na Włoki we wsi Dubiczach Jego Krolewskiej Mości będące, w Woiewództwie Podlaskim a Ziemi Bielskiej sytuowane, Urodzonemu niegdyś Teofilowi Brzozowskiemu na wieczność dany, a teraz Urodzonemu Michałowi Wielowieyskiemu Cześnikowi Zydaczewskiemu y jego Sukcesorom służący, za powszechną Stanow Rzeczypospolitey zgodą approbujemy.

Kommissya do zamiany dobr Przywieczerzyna za wieś Bodzanow.

Ponieważ Urodzony Modliński Podkomorzy Brzeski Kuiawski tak dla uniknięcia wszelkich sprzeczek sąsiedzkich, iako też dla zaspokoienia dyfferencyi granicznych wieś Przywieczerzyn dziedziczną za wieś Bodzanow do tenuty Bytońskiej należącą, y grunta osobnym przywileiem temuż Ur. Modlińskiemu Podkomorzemu Kuiawskiemu nadane, zamienić chce, więc przychylając się do prośby tegoż Ur. Modlińskiego, dla zeznania æquivalentiæ Kommissyą wyznaczamy, y za Kommissarzow WW. y III. Głębockiego Kruszwickiego, Bydgoskiego

skiego Kościelskiego Kasztelanow, Dąbskiego Kowalskiego, Kossowskiego Przedeckiego Starostow, Dąbskiego Kuiawskiego, Trzcńskiego Kruszwickiego, Radoszewskiego Kowalskiego Chorażych, Przyłubskiego Sędziego Ziemskiego Kuiawskiego, Tarnowskiego Jnowrocławskiego, Sokołowskiego Kruszwickiego Stolnikow, Szadkowskiego Łowczego Przedeckiego, Pogonowskiego Sędziego Grodz. Kuiawskiego, Jana Dąbskiego Generała-Majora, Markowskiego Komornika Granicznego Kuiawskiego, Ludwika Madalińskiego naznaczamy. Ktorzy to WW. y Uu. Kommissarze oznaczywszy termin tey Kommissyi na niedziel cztery przez innotescencye wydać miane, y przyjąć przed Księgami Grodz. Brzeskimi Kuiawskimi Konstytucyą 1768. Roku przepisana wykonawszy, na grunt dobr Bodzanowa, y gruntow osobnym przywileiem nadanych wyżej wyrażonych, a potym Przywieczerzyna ziczawszy, dummodo quinque adinst, we wszystkim Konstytucyą 1768. Roku pod tytułem: Ostrzeżenie dobr idących w zamianę w Koronie y Wielkim Xięstwie Litw. dopećnia y uskutecznią.

Kommissya do uspokojenia kłotni między Częściami Szlacheckimi y Krolewską do Starostwa Sochaczewskiego należącą we wsi Czerwońce.

SKracając Proceśs y kontrowersyą między Częścią Naszą Krolewską we wsi Czerwońce do Starostwa Sochaczewskiego należącą, y Częściami Szlacheckimi przez Urodzonego Marcina Goiszewskiego Łowczego Sochaczewskiego w teyże wsi posiadaniemi, respektem gruntow y borow zdawna zachodzącą, celem uśtawienia wszelkiej trudności prawney y z sąsiedztwa wynikających poróżnień, rzeczoną Część Naszą Urodzonemu Marcinowi Goiszewskiemu Łowczemu Sochaczewskiemu y iego Sukcesorom Prawem dziedzictwa nadaliśmy, z obowiązkiem, ażeby post cessum, vel decessum Urodzonego terażniejszyego Possessora, to jest Starosty Naszego Sochaczewskiego, lub stante vita onegoż, gdy do Possessyi tey Części teraz nadaney Urodzony Goiszewski przyidzie, w rekompensę y zamian teraz nadaney sobie Części, æquivalentia bona w prowencie Lustracyą ostatnią in liquido determinowanym, tudzież podatkom Pogłownego y Hyberty korrespondującym do Starostwa Sochaczewskiego inkorporował, a do uśtawienia tey nastąpić mianey zamiennosci rzeczoney Części Naszey w Czerwońce, tudzież do oddania oneyże w Possessyą Urodzonego Goiszewskiego, iako też inkorporowania æquivalentia bonorum do Starostwa Sochaczewskiego Kommissyą wyznaczamy, y za Kommissarzy Ziemstwo całe y Grod, to jest Urodzonych Jozefa Łuszczewskiego Sędziego, Franciszka Zaborowskiego Podśędka, Antoniego Sławinskiego Pifarza, Antoniego Rogowskiego y tegoż imienia Lociego Komornikow Ziemskich, Władysława Mieczynskiego Podstarostę, Pawła Kurdwanowskiego Sędziego, Jozefa Chmieleckiego Pifarza, Franciszka Łuszczewskiego Burgrabiego y Regenta Kancellaryi Grodzkiej Sochaczewskich, w czasie zachodzący zamiany wyżej wyrażoney będące naznaczamy, ktorzy to Kommissarze na niebytność niektórych nie zważając, byle ich trzech byśo, ziczawszy na grunt teyże wsi Czerwońki, æquivalentiam dobr na zamian danych prowent wiernie zlikwidowawszy, te dobra do Starostwa Sochaczewskiego przyłączą, prowent, tudzież podatki Rzeczypospolitey należące oznaczą, y na dobra zamienne przeniosą, Część iey teraz nadaną od podatku kwarty, iako y innych uwolnią, nie tykając Włoki na wsi Czerwońce do Woytostwa Sochaczewskiego należący, którą w trzech miejscach wydzieloną, w iednym miejscu wydzielą y oznaczą, a to wszystko mocą terażniejszyego Prawa wykonają y uskutecznią.

Kommissya do zamiany dobr Pietrkowka za wieś Młodzieszyno.

POnieważ U. August Dąbski Starosta Gostyński tak dla uniknienia wszelkich sprzeczek sąsiedzkich, iako też dla zaspokojenia dyfferencyi granicznych, wieś Pietrkowek dziedziczną za wieś Młodzieszyno Krolewską zamienić chce;
Więc

Więc przychylając się do proźby tegoż U. Dąbskiego, dla uznania æquivalentie Kommissyą wyznaczamy, y za Kommissarzow Uu. Mikorskiego Podkomorzego Gostynńskiego, Łączyńskiego Podczaszego, Mikorskiego Podstolego, Bratoszewskiego Cześnika Gąbińskich, Rudnickiego Brzeskiego Kuiańskiego, Jaroszewskiego Przedeckiego Woyskich, Przeddzieckiego Regenta Grodzkiego Gostynńskiego naznaczamy. Ktorzy to Uu. Kommissarze oznaczywszy termin tej Kommissyi na niedziel cztery przez innotescencye wydać miane, y przyśięgę w Grodzie poblizszym Konstytucyą 1768. Roku przepisaną wykonawszy, dummodo quinque adsint, na grunt dobr Pietrkowka, a potym Młodziezyna ziczawszy, we wlystkim Konstytucyą 1768. Roku pod tytułem: Ostrzeżenie dobr idących w zamianę w Koronie y w W. X. Litt., dopeśnią y uskutecznią. Wieś iednak Witkowice U. Adama Lasockiego dziedziczną przy wolnym wrębie w lasach za asygnacyami Dworu Młodziezynyńskiego na własną tej wsi szczegulnie potrzebę, nie przedając komużkolwiek, ani do innych wsi zazywając pozwolenia tego, zachowujemy, wolney pałzy szczegulnie w borach bez czynienia szkody nazawsze dozwalamy, polowania zaś w lasach, pastwisk na łąkach y polach zabraniamy.

Zamiana Włok dziedzicznych we wsi Jeziorny za wieś Chylice cum fundo Jastrzębia dla Wielmożnego Szymona Dzierzbickiego Kasztelana Brzezińskiego.

Ponieważ W. Szymon Dzierzbicki Kasztelan Brzeziński Włoki we wsi Jeziorny, które niegdy Urodzonemu Wawrzeńcowi Braun przez Konstytucyą Roku tysiąc sześćset siedmdzieiesiątego szóstego Prawem dziedzicznym nadane były, za przywileiem kaduka dnia dwudziiesiątego szóstego miesiąca Stycznia Roku tysiąc siedmset siedmdzieiesiątego pierwszego exportowanym istotnie posiada, y takowe Włoki po zgaśłym Prawie dożywocia w Osobach Sukcesorow swych nie bez przeszkody w iedney wsi dwoistey Ekonomii sprawowania trudności wynikała; Zaczyn pomienione Włoki dziedziczne do całości wsi Jeziorny y Prawa, w którym przed Konstytucyą Roku tysiąc sześćset siedmdzieiesiątego szóstego były, przywracamy, Wielmożnemu zaś Szymonowi Dzierzbickiemu Kasztelanowi Brzezińskiemu za dobrowolne od pomienionego Prawa odstąpienie, iako też z względu zasług iego wieś Chylice w Ziemi Czerskiej sytuowaną, cum fundo Jastrzębia na Włokach pialczytych za świadectwem Lustracyi Roku tysiąc siedmset sześćdziesiątego piątego osadzoney, y przez rzeozonego Wielmożnego Dzierzbickiego Kasztelana Brzezińskiego za przywileiem dożywocia posiadane, temuż Wielmożnemu Dzierzbickiemu y iego Sukcesorom Prawem dziedzicznym nadaemy, kwarta zaś roczna dwieście dziewięćdziesiąt Złotych Polskich, ażeby do Skarbu Koronnego punktualnie dochodziła, tam, gdzie zamiana nastąpiła, nakazujemy.

Zamiana wsi Naszych Krolewskich Czarna y Grodzisk zwanych, za Folwarki, place y grunta Urodzonego Alexandra Ossolińskiego Starosty Naszego Sokołowskiego dziedziczne, w miastach Drohiczyńie y Nurze leżące.

Ponieważ Czarna Krolewska zwana do Starostwa Drohickiego należąca, między dobrami Urodzonego Alexandra Ossolińskiego Starosty Naszego Sokołowskiego dziedzicznemi położona, dla swey o trzy mile odległości temuż Starostwu Drohickiemu mniej iest użyteczna, a zaś Folwarki, Włoki, Grunta, Place, Ogrody, Dwory y Domy na miastach Naszych Nurze y Drohiczyńie zofstające, Urodzonego Alexandra Ossolińskiego dziedziczne, Starostwom Naszym są przyległe, przeto tak z tego powodu, iako y z względow na zasługi pomienionego Urodzonego Alexandra Ossolińskiego, My Krol z Stanami Rzeczypospolitey

litey wieś Naszą Czarna zwaną w Ziemi Drohickiej leżącą, ze wsią Grodziskiem nad Liwcem położoną, w Ziemi Liwskiej sytuowaną, z dobrami Pierzchałami Urodzonego Ossolińskiego dziedzicznemi graniczącą, z Woytośtwami y Sołectwami, ac cum Jure patronatus w tychże wsiach będącemi, tak, iak są w swoich granicach, za Folwarki, Włoki, Grunta, Place, Ogrody, Dwory y Domy Urodzonego Alexandra Ossolińskiego dziedziczne, na miastach Naszych Nurze y Drohiczynie zostające (zachowując przy dożywociu terażniejszych Possessorów, tym iednak sposobem nie zagradzając onymże drogi do zgody, gdyby się o dożywocia zgodzić chcieli) oddajemy, y też wieś natychmiast w naturze dobr Ziemijskich, y odtąd Urodzonego Alexandra Ossolińskiego y iego Sukcesorów dziedzicznych, a pomienione Folwarki, Włoki, Grunta, Place, Ogrody, Dwory y Domy w naturze dobr Naszych wiecznie postanawiamy, oraz z przerzeczonych teraz zamienionych wsi kwartę, Hybernę y wszelkie daniny dobrom Naszym przyzwoite, uwalniając oneż od Naszych Juryzdykcyi, a Ziemijskim inkorporując, na Folwarki, Włoki y Grunta w Nurze y Drohiczynie będące przenosimy, a zaś dla poznania w tej zamianie równości prowentów, Kommissyą na grunt wyznaczamy, y do niej za Kommissarzów Przewielebnego, Wielmożnych y Urodzonych, Antoniego Ostrowskiego Biskupa Kujawskiego, Szydłowskiego Mazowieckiego, Kraiewskiego Raciążskiego Kasztelanów, Ostrowskiego Nurskiego, Kuczyńskiego Drohickiego Podkomorzych, Kossowskiego Sędziego Ziemijskiego Drohickiego, Kuszla Podlaskiego, Turckiego Mielnickiego Stolników, Floryana Drewnowskiego Podczaszego Łomżyńskiego, Łopuskiego Podstolego, Czarnockiego Łowczego, Bielińskiego Pisarza Ziemijskiego Drohickich, Zaleskiego Wojskiego Podlaskiego, Jozefa Morżkowskiego Granicznego Brzejskiego Litewskiego, Pieńkowskiego, Tomasza Morżkowskiego Ziemijskich Komorników, Kosińskiego Regenta Grodzkiego, Andrzeja Burgrabiego y Marcina Subdelegata Grodzkich Drohickich Czarnockich, Szymona Pułkowskiego wyznaczamy, ktorzy przysięgę w Grodzie Drohickim w Rotę następującą: „Ja przysięgam Panu Bogu wszechmogącemu w Trocy Świętej Jedynemu, iż będąc do zamiany terażniejszey wyznaczony, dochody y prowenta wszelkie, confiderata positione bonorum, sprawiedliwie miarkując, wyprowadzę, o wyprowadzoney y niezawodney Folwarkow, Gruntow, Placow, Ogrodow y Domow własności, y aby processami, lub długami zawiedzione nie były, dostateczną indagacyą czynić będę; Prowent zaś z tegoż dziedzictwa wyprowadzony, aby był wyrownywający prowentowi wsiow Krolewskich na zamianę poszłych, ostatnią Lustracyą ustanowionemu ubeśpieczę, kwartę równą, iaka była w tych dobrach Krolewskich, tudzież Hybernę y Łanowe z namienionych Folwarkow y gruntow do płacenia Skarbowi Koronnemu wyznaczę, a za zamienione wsi z tychże Folwarkow, Gruntow, Placow y Domow Starostwona proporcjonalną bonifikacyą ustanowię, y wszystko podług przepisu y obowiązkow w tej zamianie wyrażonych dopełnię y skutecznie, y to rzetelnie opisałwszy dwa exemplarze, ieden do Ksiąg Grodzkich Drohickich, drugi do Kommissyi Skarbowey Koron. podam, tak mi Panie Boże dopomóż y niewinna Męka Syna iego, wykonawszy, do dobr teraz w zamianę poszłych za wydanemi Stronom na niedziel cztery innotescencyami zicchawszy, Juryzdykcyą swoją, nie zważając na nieprzytomność innych, byle się w liczbie pięciu znajdowało, ufundują, po ktorey ufundowanej z miejsca na miejsce się przenosząc; Prowenta y intratę sposobem w Woiewodztwie Podlaskim, a Ziemi Drohickiej praktykowanym, z Folwarkow, Domow, Włok, Gruntow y Placow teraz Naszych wyprowadzą, a wyprowadzone z prowentem rzeczonych wsi Czarny, Grodziska, y Sołectw tamże będących z ogolnego prowentu Starostw ostatnią Lustracyą ueterminowanego wytrącić się mającym zrownają, y umiarkują; Jeżeli zaś większy prowent wzmiarkowanych wsiow Czarny y Grodziska okazany został, natychmiast tenże, czyli to na innych dobrach Urodzonego Ossolińskiego dla Skarbu Koronnego upewnią, czyli dodanie innych dobr przewyższającemu prowentowi korrespondujących wyznaczą y ustanowią. Nakoniec pomienione wsi Czarnę y Grodzisk za poprzedzającemi graniczących y dotyczących przypozwami, z kimby spory o granice miały, observata in causis gravitibus solennitate, podług dokumentow, a in defectu tychże, podług zeznań świadkow, lub zayść mającey ugody

ograniczą, y kopcami osypią, a co ci Kommissarze postanowią, to My exnunc utwierdzamy, y za rzecz wiecznie trwającą mieć chcemy. Pod tę zamianę y prawo podpadać nie ma przewóz dziedziczny na rzece Bugu pod Nurem do dobr Urodzonego Alexandra Ossolińskiego Ziemskich na drugiej stronie rzeki Bugu będących należący, owszem dla tegoż przewozu do brzegu Naszego od Nura przystępu wolnego nazawsze Urodzonemu Ossolińskiemu y jego Sukcesorom pozwalamy.

Odgraniczenie Dezertow, Czernika y Zukowki, Prawu Ur. Pawła Biało-brzeskiego podległych z przyłączeniem Ryni y Głębozczy.

Wioski quondam Czernik y Zukówkę zarosłe y od lat wielu z utratą podatkow publicznych opuszczone, Prawu Emfiteutycznemu Urodzonego Pawła Biało-brzeskiego, osobliwie z Przywileju Naszego roku tysięcznego siedmsetnego siedm-dziesiątego trzeciego podległe y służące, utwierdziwszy też Prawo, oraz dla podatkow publicznych z tych Dezertow ubezpieczenia, y dla łatwiejszey onych Erydykacyi y Melioracyi, wioskę Rynią z Głębozczyą obok tych Dezertow sytuowaną, z przyległym do nich lasem y łąkami między Boruczą rzeczką y Ossownicą będącemi do tychże Dezertow y pod też Prawo (salvis oneribus Reipublicæ) przyłączymy, aby odgraniczone od dobr przyległych zostały postanawiamy, y tym końcem Reskrypt Commissionis z Kancellaryi Koronney wydać zlecamy, iako też na przyłączone wioski Przywilej y tenże approbujemy.

Pozwolenie sprzedania Gruntow Modłowa.

Ponieważ w roku 1765. Lustracya do Starostw wynalazła gruntu pustego część w dobrach Marzewie w Woiewodztwie Kaliskim leżących, y z tego kwartę na ratę złotych trzydzieści pięć wyznaczyła, więc dla uchylecia Dziedzicom dobr Marzewa wynikającego ztąd zakłucenia, Kommissyą naznaczamy, za Kommissarzow Urodzonych Karola Bielińskiego Pisarza Grodzkiego Nakielskiego, Piotra Radolińskiego Komornika Wschowskiego y Jana Polewskiego mianujemy, którzy to z mocy sobie danej na grunt ten zechawszy się, otaxują sprawiedliwą ceną y sumę tę, która od nich nakazana będzie, do Skarbu Koronnego Dziedzicowi Marzewa wyliczyć nakazą, a grunt ten wieczystym Prawem za dziedziczny do dobr Marzewa potwierdzą.

Przeniesienie Łanu Wybranieckiego ze Wsi Kryniczany w Dziedziectwo zamienioney, na Dobra Jarugę ze Wsiami w Krolewskie obroczone.

Lubo ex nexu Konstytucyi anni 1768. przy zamianie dobr miasta Jarugi z attynencyami, Urodzonego Teodora Potockiego dziedzicznych za dobra Krolewskie, miasto Smotrycz z przyległościami w roku przeszłym 1774. dnia 30. miesiąca Marca, przez Kommissarzow wyznaczonych na gruncie expedyowanej, a przez Stany Rzeczypospolitey aprobowany Łan Wybraniecki w Kryniczanach w dziedziectwo obroczonych, y do Smotrycza aplikowanych, z proveniencyą coroczną po złotych polskich sto do Skarbu Rzeczypospolitey jest excypowany y zostawiony. Jednak z przeświadczenia Lustracyi przez Kommissarzow nastąpioney przewyższająca intrata, iako też y rozległość grantow dobr Jarugi ze wsiami okazuje się, pomieszczenia tegoż Łanu Wybranieckiego w tych dobrach być może. Przeto My Stany Rzeczypospolitey ten Łan Wybraniecki ze wsi Kryniczan w dziedziectwo zamienioney na dobra Jarugę z attynencyami, ze wszelkim Prawem przenosimy y proveniencyą corocznie, po złotych polskich sto z tych dobr Jarugi ze wsiami w Krolewskie zamienionych, do Skarbu Koronnego płacić nakazujemy. A zaś więc Kryniczany od płacenia z tegoż Łanu Wybranieckiego, corocznie po złotych polskich

polских sto provenieneyi uwalniamy, y tenże Łan Wybraniecki we wsi Krynicznanach w dziedzictwo obracamy y inkorporuiemy, y przy possessyi tegoż Łanu Wybranieckiego, abhinc w Kluczu Jarudzkim będącego vita durante Urodzonych Teodora Potockiego Starostę Jarudzkiego, y Karolinę z Xiążąt Sapielow Małżonkow, bez nowego na to Przywileju zostawuiemy.

Przeniesienie Kwarty y Hyberny z Wsiow Baranowa y Jastrząbki dziedzicznych, na dobra Krolewskie Starostwa Przasnyskiego.

POnieważ Dekret Trybunału Skarbowego Radomskiego roku 1728. po Dekretach dwóch Kommissoryalnych, w latach 1572. y 1724. na mocy Dekretow Assessorskich Koronnych nastąpionych, wsi Baranow y Jastrząbkę Ziemskie, od dobr Krolewskich Starostwa Przasnyskiego odgraniczających między U. Krasin-
skim, a Skarbem kwarcianym zapadły, sprawę względem nieprzyzwoitości opłacania kwarty y hyberny, toczącą się na Seym następujący odesłał. Po którym odesłaniu sprawa ta dotychczas nieułatwiona została, U. zaś Krasinski też wsi Baranow y Jastrząbkę, niewątpliwie Ziemskie swoje dziedziczne według obmowy nadmienionych Dekretow być okazawszy, uwolnienia ich od nieprzyzwoicie corocznie opłacanych podatkow, kwarcianego Złł. 13. hibernego Złł. 78. gr. 9. przez poszledniyszą Lustracyą na nie niekusznie włożonych doprasza się. Przeto za powyższą Stanow Skonfederowanych zgodą dobra Ziemskie z natury swej za niepodległe takowym opłatom nazawsze uznając, a bezpieczeństwo publicznego podatku ocalając, wyżej specyfikowane podatki, kwarciany na dobra Olszewkę w Starostwie Przasnyskim nowo wystawione, hibernowy zaś na całe Starostwo Przasnyskie przenosiemy, y izby przez Possessorow Starostwa wypłacane były, stanowiąmy, wsi zaś Baranow y Jastrząbkę Ziemskie, od pomienionego podatku nazawsze wolne mieć chcemy.

Starostwo Kolskie.

Z Powodu prawa tyfiącznego siedmsetnego sześćdziesiątego osinego, gdy Nam UU. Posłowie Woiewodztw Wielkopolskich Poznańskiego y Kaliskiego, według Instrukcyi swoich przełożyli: iż UU. Kommissarze Seymu wyznaczeni w Starostwie Kolskim, interes U. Gurowskiego Kasztelana Przemyckiego finalnie zaspokoili. Przeto na Instancyą tychże UU. Posłow ten Dekret in toto approbuiemy.

Pozwolenie kupna Wsi Polkowa przy Warszawie.

Xleży Kamedułom Konwentu Bielańskiego pod Warszawą, pozwalamy więc Polkow z przyległościami y część gruntu folwarku Rudzkiego, ich Fundacyonalne dziedziczne, za sumnę sto dwadzieścia tysięcy złotych polskich umowioną, Wielmożnemu Adamowi Poniatowskiemu Marszałkowi Generalney Konfederacyi Koronney, sprzedać, a inne dobra wygodnieysze za sumnę naywięccy sto pięćdziesiąt tysięcy złotych polskich kupić, które aby swoją wartością summy tej nieprzewyższały, dozór tego zlecamy Ziemstwu, którego Juryzdykcyi dobra kupić się mające podlegać będą. Tych zaś niżej kupno nastąpi, summa sto dwadzieścia tysięcy złotych polskich na szacunek wsi Polkowa y części Rudzkiej, iako natury Fundacyonalney na dobrach czystych, y niezawodnych zastawnym sposobem, albo z czynszu lokowana bydz ma, a Tranzakcyę względem wsi Polkowa y części Rudzkiej, także ograniczenie ich od folwarku Rudzkiego, przez ktoregokolwiek Podkomorzego lub Kommornika Granicznego nastąpić miane, ze trwałość wieczystą mieć powinny, deklaruiemy.

Pozwolenie Zamiany Dobr między Wielmożnym Woiewodą Rawskim y Wielebną Kapitułą Gnie- źnieńską.

NA zamianę dobr Łęgonice w Ziemi Rawskiej y Powiecie Opoczyńskim leżących Kapituły Gnieźnieńskiej własnych za dobra Granówek w Woiewodztwie Po-
znańskim, a Powiecie Kościańskim będące, Wielmożnego Granowskiego Woiewody
Rawskiego Dziedziczne (do których dobr do uznania wszelkich Praw y dochodów
Kapituła dwóch Delegatów *è medio sui ius* wyznaczyła) zezwalamy, y jeżeli
Strony się ugodzą, Tranzakcyę zawrą, y zakończą, oneż præsenti lege approbu-
jemy. A Hybernę z dobr Łęgonice płacić się zwykłą na dobra Granówek prze-
nieioną mieć chcemy, *salva Exemptione* Urodzonego Xawerego Kęszyckiego bo-
norum Granówek zastawnego Possessora.

Pozwolenie zamiany Dobr Szlacheckich, Swińska z Częściami w Chorzęcinie y Łagiewnikach za Michałowice Duchowne.

Zezwalamy na zamianę dobr Szlacheckich Swińska cum sortibus, w Chorzęcinie
y Łagiewnikach w Woiewodztwie Łęczyckim leżących za dobra Michałowice
Duchowne w Ziemi Warszawskiej sytuowane do Biskupstwa Kujawskiego należą-
ce, którą to zamianę y Tranzakcyę względem tychże dobr zayść mające, prout de
jure & mediante beneplacito Romano, mocą terazniejszego pozwolenia Naszego,
za prawne y niewzruszone mieć chcemy. A zatyż zlecamy Kommissyi Skarbowey
przeniesienie Hyberny z dobr Michałowic na dobra Swińska cum supradictis atti-
nentiis.

Pozwolenie sprzedaży Wioski Powielinka, czyli Powielina.

GDY Wioska Powielinko, czyli Powielino do Klasztoru Czerwińskiego Wiele-
bnych Kanonikow Regularnych Laterańskich należąca, z wfiami Smogorze-
wem Pańskim y Smogorzewem Kościelnym nazwanemi, Wielmożnego Symeona
Kazimierza Szydłowskiego Kasztelana Zarnowskiego Dziedzicznemi w Ziemi Za-
kroczymskiej leżącemi, z racyi bliskości swoiey granic, pol, z polami ztykają-
cemi się, z kąd kłotnie częste trafiają się z przyczyny kwestyi o granice; Przeto
końcem tych zaspokoienia, pozwalamy temuż Wielmożnemu Szydłowskiemu Ka-
sztelanowi Zarnowskiemu præsente consensu Stolicy Apostolskiej, y za wiadomością
Loci Ordinarii też wioskę na siebie y Sukcessorow swoich dziedzicznym y wie-
cznym nabyć prawem, od tychże Wielebnych Xięży Kanonikow Regularnych
Laterańskich za ugodzeniem się z niemi, a gdy Wielmożny Szydłowski Kaszte-
lan Zarnowski summę pro pretio teyże wioski tymże Wielebnym Xięży Kanoni-
kom coram Aetis Castrensibus Zakrocimensibus præsente Quietatione, Wielebnego
Przeora lub specyalnego tegoż Klasztoru Plenipotenta wyliczy y odda, na ten
czas tymże Wielebnym Xięży Kanonikom za tę summę, a oraz za wyższą cenę
dwadzieścia tysięcy złotych Polskich inną wieś dziedzicznym prawem kupić lub
na zastaw dać, y do Klasztoru ich Czerwińskiego przyściszyć pozwalamy. Zacho-
wując in suo robore Tranzakcyę o wioskę Smogorzewo Kościelne od Urodzonych
Tomasza Miecznikowskiego Skarbnika Zakroczymskiego, y Bartłomieja Słabogur-
skiego w Roku tyfiącznym siedmsetnym sześćdziesiątym czwartym na Osobę tegoż
Wielmożnego Symeona Szydłowskiego nastąpione, które w opisach ich approbu-
jemy.



Pozwolenie kupienia Dobr niżej wyrażonych.

ZA zgodą Zgromadzonych y Skonfederowanych Stanów pozwalamy Urodzonemu Karolowi Szydłowskiemu Staroście Uszyckiemu dobra Skrzynno cum attinentiis w Woiewodztwie Sandomirskim Powiecie Radomskim leżące do Wielebnego Opatu Sulejowskiego należące, za pozwoleniem S. Sedis Apostolicæ y wiadomością Loci Ordinarii, tudzież za umowieniem się y ugodzeniem de pretio pomienionych dobr, z Wielebnym Opatem Sulejowskim teraznieyszym lub pro tempore będącym, Prawem wiecznym, dziedzicznym dla siebie y Sukcesorów swoich nabyć, a Wielebnemu Opatowi Sulejowskiemu, tymże prawem, wyżej wyrażonemu Urodzonemu Karolowi Szydłowskiemu Staroście Uszyckiemu y Sukcesorom iego zbyć, a za tę sumę która pro pretio dobr wyżej wyrażonych, ugodzona y skonstruktowana będzie, pozwalamy Wielebnemu Opatowi, lub Następcom iego inne dobra Prawem dziedzicznym kupić, lub sumę z szacunku dobr tyle razy wspomnionych przychodzącą na zastaw dobr dziedzicznych dać, skoro zaś ex consensu Stron præcedentibus solennitatibus Tranzakcyę, o dobra wzwyż wyrażone Skrzynno cum attinentiis nastąpią, y wyliczeniem summy lub zamianą za dobra Przyśtałowice y Bąkow, przez Urodzonego Karola Szydłowskiego Starostę Uszyckiego dopełnione y uskutecznione będą, My one mocą niniejszey ustawy za niewzruszone mieć chcemy.

Pozwolenie kupienia Dobr niżej wyrażonych.

ZA zgodą Zgromadzonych y Skonfederowanych Stanów, pozwalamy Urodzonemu Floryanowi Junoszy Drewnowskiemu Podczaszemu Ziemi Łomżyńskiej Generalney Konfederacyi Koronney y Seymowemu Sekretarzowi dobra Lubotyń, Turobin y Rząśnik cum attinentiis w Ziemi Łomżyńskiej leżące, do Wielebnego Opatu Czerwińskiego Kłaustralnego, y Wielebnych Xięży Kanoników Regularnych Laterańskich Klasztoru Czerwińskiego należące, za pozwoleniem S. Sedis Apostolicæ, y wiadomością Loci Ordinarii, tudzież za umowieniem się y ugodzeniem de pretio pomienionych dobr, tak z Wielebnym Opatem Czerwińskim teraznieyszym lub pro tempore będącym, iako też z Zgromadzeniem Klasztoru Czerwińskiego prawem wiecznym, dziedzicznym dla siebie y Sukcesorów swoich nabyć, a Wielebnemu Opatowi y Klasztorowi Czerwińskiemu tymże prawem, wyżej wyrażonemu Urodzonemu Floryanowi Junoszy Drewnowskiemu Podczaszemu Ziemi Łomżyńskiej, y Sukcesorom iego zbyć, a za tę sumę która pro pretio dobr wyżej wyrażonych ugodzona y zkonstruktowana będzie, tudzież dwudziestą tysięcy większą pozwalamy Wielebnemu Opatowi lub Następcom iego inne dobra Prawem dziedzicznym kupić, lub sumę z szacunku dobr tyle razy wspomnionych przychodzącą na zastaw dobr dziedzicznych dać, skoro zaś ex consensu Stron præcedentibus solennitatibus Tranzakcyę o dobra wzwyż wyrażone nastąpią y wyliczeniem summy przez Urodzonego Floryana Drewnowskiego Podczaszego Ziemi Łomżyńskiej dopełnione y uskutecznione będą, My one mocą niniejszey ustawy za niewzruszone mieć chcemy.

Zamiana Dobr Pawłowa y Kąpiela.

NA żądanie tak Kapituły Gnieźnieńskiej dobr Kąpiela y Pawłowa Dziedzicow, iako też Urodzonego Lipskiego Oboźnica Koronnego, pozwalamy teyże Kapituły Gnieźnieńskiej wsi pomienione Kąpiel y Pawłów za inne dobra rowny szacunek wynoszący z Urodzonym Lipskim Oboźnicem Koronnym zamienić, albo za sumę według wartości dobr ułożoną sprzedać, a inne dobra za tę sumę kupić, które aby szacunkiem swoim wartości nabytych dobr wyrównywały y nie więcej wartujące, dozór tego zlecamy Ziemstwu Gnieźnieńskiemu, przypięszenie tego interessu y wymiarkowanie, wyznaczenie ceny według wartości tych dobr zupełnie zdaiemy. Tranzakcyę podług obmowy tego pozwolenia, y ograniczenie dobr Kąpiela y Pawłowa przez ktoregokolwiek Podkomorzego, lub Komornika granicznego uczynić miane, że trwałość wieczystą mieć powinny, deklarujemy.

Zamiana Dobr Duchownych Bielawy za Dobra Ziemskie Mierczyn.

Dobra Duchowne Bielawy z przyległościami w Województwie Poznańskim leżące, po zniesionym Zakonie Xięży Jezuitow do Biskupstwa Poznańskiego z obowiązkiem płacenia pensyi do Kassy Edukacyney przywroczone zamienić za dobra Mierczyn y Kosiorow w Województwie Łęczyckim będące, Urodzonego Adama Zakrzewskiego Podstolego Kaliskiego dziedziczne pozwalamy, a to za poprzedzającemi w tey mierze zwykłemi praw Duchownych uroczystościami, oraz przeniesieniem pensyi pomienioney Juris Emphiteutici y Hyberny, z dobr Bielawy na dobra Mierczyn y Kosiorow, przed którą to nastąpić mającą zamianą, Prawo Urodzonego Jana Rakowieckiego zastawne natych Dobrach rozciągające się, oraz y inne, iakie tamże ma Urodzony Zakrzewski, zaspokoić zupełnie winien będzie. Ta zaś zamiana gdy nastąpi, ma bydz trwała w wieczne czasy, którą My lege presenti approbujemy.

Pozwolenie kupienia Dobr Duchownych.

WSie Biskupie y Wrociszew z częściami, w Woli Palczewskiej y Bonkowy wsi w Województwie Mazowieckim Ziemi Czerskiej leżące, Duchowne iedne z nadania Biskupow, Seminarium Warszawskiego Świętego Jana dziedziczne, drugie z pobożney Swieckich Osob Kościołowi Wrociszewskiemu udzielone y nadane ręki, drugi wiek prawie w spokoyney y legalney dzierzzone Possessyi, za powszechną zgodą nabyć oneż Urodzonemu Ignacemu Rychłowskiemu y iego Sukcessorom, upewniając wiecznie Prawem terazniejszy niewrzucone ich bezpieczeństwo, dozwalamy, zachowując co do części wzwyż rzeczonych temuż Kościołowi nadanych legitimum circa jus presentandi Altaristę Collatorem, zawsze iednak z Xięży tegoż Seminarium Warszawskiego Świętego Jana, ktorych in perpetuum przy tymże Kościele y Altaryach Wrociszewskich mieć chcemy, tymże sposobem y wieś Kukały tegoż Seminarium dziedziczną odprzedać w Stan Szlachecki pozwalamy, a inne dobra Ziemskie, podniosszy wprzod summy na wyderkauffach będące za Summę 200000. Złotych Polskich w dopilnowaniu Ziemstwa Czerskiego kupić tymże Prawem dziedzicznym, temuż Seminarium Świętego Jana wolność dajemy, y oraz wszelkie ich fundusze mianowicie: na wsiach Konotopa y Soszenko maśe de Probostwa Karlińskiego należące, razciągające się lege presenti in perpetuum approbujemy y na zawsze pomienione Seminarium zwalzcza przy wsi Konotopie z kondycją zadosyc czynienia obowiązkom y intencyi Fundatorow dziś w Osobach Urodzonych Gorskiego Sędziego y Łoskiego Woyskiego Warszawskich, prezentujących się, w utrzymowaniu na Edukacyi pięciu młodzi z ich imienia lub rekommendacyi przy dziedzictwie zachowane mieć chcemy, znajdujące się oraz części we wsiach Falencice y Lekarcice w tymże Województwie y Ziemi leżące, w Possessyi bardzo dawney Xięży Trynitarzy w pewnych summach będące, stosując się do dawnych w tey mierze Praw, temuż Urodzonemu Rychłowskiemu lub iego Sukcessorom ob taciturnitatem Dziedzicow, na wieczność wykupić dozwalamy, a za summę 50000. Złotych Polskich inne dobra Ziemskie tymże Xięży Trynitarzom kupić dozwalamy, a dozlikwidowania tychże summ Xięży Trynitarzom na tych częściach będących iako y wszelkie ex re Possessyi & Possidentium pretensyi Urodzonych Jana Tymowskiego Stolnika Piotrkowskiego, Bartłomieja Zbierżchowskiego Podkomorzycy Łomżyńskiego, Jozefa Grzybowskiego Podstolego Ziemi Czerskiej, Macieja Mostowskiego Cześnika Piotrkowskiego, Marcina Zbierżchowskiego Podkomorzycy Łomżyńskiego, Ignacego Karniewskiego Regenta Lwowskiego za Kommissarzow wyznaczamy, ktorzy to Kommissarze ten interes podług Dokumentow y sprawiedliwości, nil intactum relinquendo, precisa quavis appellatione aut recessu w komplecie trzech Osob ułatwią y finalnie zaspokoią, a zaraz też części cum Collateralibus formā solita granic ograniczą, in fundo teyże wsi Falencice.

Pozwolenie kupienia Wsi Bogatk.

Ponieważ U. Bogatko dla reprezentacyi Imienia wieś Bogatki cum attinentiis w Ziemi Czerskiej leżącą, Pannom Miłosierdnym in Foundationem zapisaną, chce zamienić za inne dobra swoje, więc za pozwoleniem Stanów Sejmujących, też wieś za umowieniem się y ugodzeniem z Wielebnemi Pannami Miłosiernemi, za inną wieś in æquivalenti zamieniać pozwalamy, y animadversionem Ziemstwowi czyli Grodom, ażeby nad wartość dobr Bogatki cum attinentiis dobr innych nieabywały czyli niezamieniały, mieć chcemy, U. zaś Kazimierzowi Bogatkowi Pisarzowi Ziemskiemu Rawskiemu część w Piotrkowie, y Wolę Półczewo w Woiew. Brzeskim Kuiawskim Powiecie Radzieiowskim, do Kościoła Piotrkowa Kuiawskiego należącą, za inne dobra in æquivalenti præcedente Consensu Loci Ordinarii zamienić, lub za sumę gotową kupić pozwalamy, za którą to sumę Kościołowi Piotrkowa Kuiawsk., a nie za większą inne wioski nabyć dozwalać, dozor Ziemstwu tego Woiewodztwa, w którym kupiona possessya będzie, oddaemy.

Kommissya względem zamiany Częściow Gablina za Części Szrabek.

Ponieważ od niemałego czasu zachodzą ustawiczne spory między dziedzinami dobr Chłapowa, cum attinentiis U. Piotra Korytowskiego Podśędka Ziemskiego Gnieźnieńskiego dziedzicznych z iedney, a WW. OO. Franciszkanami Konwentu Poznańskiego, wsi Bagrowa wieczystością Prawa im służącego z drugiey. Przeto przecinając wszystkie zakłócenia in ordine uczynienia iak naysprawiedliwszey zamiany, folwarkow Gablina za Szrabki, wyznaczamy Kommissyą, y za Kommissarzow Uu. Korytowskiego Chorażego Kaliskiego, Bienkowskiego Gnieźnieńskiego, Rynarzewskiego Parnawskiego Stolników, Malczewskiego Cześnika Brzeskiego Kuiawsk. Chmielewskiego Kaliskiego, Konopkę Gnieźnieńskiego Komornikow, Andrzeja Szczytnickiego, Jana Zembrowskiego naczęmy. Ktorzy to Uu. Kommissarze ci ktorzyby na żadne Funkcye sądowe przyśięgi nie byli, Jurament przed księgami Grodzkimi Poznańskimi w tę Rotę: „Ja N. przyśięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Troycy S. Jedynemu, iż będąc wyznaczony do uczynienia zamiany dobr wyżej wyrażonych, tudzież ograniczenia wsi w Konstytucyi ninieyszey specyfikowanych, też sprawę podług Boga, sumnienia y sprawiedliwości sądzić będę, żadnemi względami, przyjaźnią, lub nienawiścią uwodzić się nie będę, darow żadnych y obietnic na przyśięgnięcie sprawiedliwości nie przyjmę y we wszystkim sądzeniu moim, Boga, Prawo y sprawiedliwość, za naysprawiedliwszey cel sądzenia mego mieć będę. Tak Mi Panie Boże dopomóż y niewinna Męka Chyştusa Pana, wykonawszy, za wydaniem Stronom na niedziel dwie Innotescencyami, na grunt wsi Chłapowa zechawszy się, byleby ich się pięciu w komplecie znajdowało, Juryzdykcyą zasądują, Statum Bonorum wspomnianych folwarkow, Gablina y Szrabek zlustrują y obaczą, Inkwizycye ieżeli potrzeba będzie wywiodą, y po takowym rozśądzeniu czyli uznaniu każdą Stronę tak U. Korytowskiego przy Gablinie, iako też WW. OO. Franciszkanow przy Szrabkach circa Possessiones niezawodnego dziedzictwa zostawiają, oraz po skończoney tej zamianie wyrażone folwarki Gablina y Szrabek we wszystkich ścianach ograniczą, y znakami granicznymi ad Mentem Statutu, non obstante cuiusvis Partis Contumacia, additandorum aut Collateralium oznaczają y we wszystkim Strony usatwią, ktore ich rozśądzenie za niewzruszone mieć chcemy.

Zamiana Wsi Sanogoszcz.

Wieś Sanogoszcz, w Woiewodztwie y Ziemi Rawskiej leżącą, do Probostwa Krzemienieckiego należącą, a do dobr Cieleca U. Jana Rzeszotarskiego Chorażego Rawskiego przyległą, zamienić na inną wieś, y tę zamienioną inkorporować do Probostwa Krzemienieckiego z przeniesieniem należącey hyberny.

ny, za którą sumę wolno sobie będzie Prawem dziedzicznym wieś do Kościoła kupić, pozwalamy, a gdyby na dopłacenie innej wsi brakowało summy, na tę wolno summy czynszowe Kościołowi należące podnieść, a pretium dopłacić niemi.

Zamiana gruntu w Radwankowie.

Wieś Radwankow Poświętne nazwany y grunta w Wyfoczynie Kościelne, w Ziemi Czerskiej sytuowane, po większej części w Wisłę zanurzone, dla szkody dalszej w prowentach Kościołowi niemającemu sposobu utrzymywania brzegów, U. Jezierskiemu Miecznikowi Ziemi Łukowskiej zamienić pozwalamy, aby zaś Kościół Parafialny najmniejszego w dochodach nie poniosł uszczerbku, tenże U. Jezierski podobną część czyli fortunę z równą intratą, lub casu incorrespondentiae z dodatkiem proporcjonalnej summy odda, czyli też całkowitą sumę intracie korrespondującą na dobrach czytych ulokowaną na zamian Kościołowi okaże, do ktorej zamiany Kommissyą potrzebną między Urodzonym Jezierskim y Plebanem Possessorem Radwankowa z Ziemstw Czerskiego, Warszawskiego, Zakroczymskiego, czyli też Łukowskiego uznaiemy, którzy Kommissarze na grunt Radwankowa Poświętnego zechawili się, nieczwając na nieprzytomność drugich, byle ich trzech w liczbie znaydowało się, za znieśieniem się z Zwierzchnością Duchowną, która in pari numero przydać Kommissarzow na stronę Plebana wolność mieć będzie, tak aby w rownej liczbie zasiadając intratę wyprowadzili, y całości własności Kościoła dopilnowali, intratę zwyczajem mieysca y kraiu tamtego wylikwidują, y za poprzedzoną od Urodzonego Jezierskiego satysfakcją w rownej zamianie fortuny, czyli korrespondującej ulokowanej iako wyżej summy, grunta wszystkie tak na Radwankowie Poświętnym iako y Wyfoczynie dla U. Jezierskiego, nieczwając na nieprzytomność Strony uderminują, y kopcami, jeżeliby była tego potrzeba oznaczają, których to Kommissarzy wyroki mocą niniejszego Prawa za niewzruszone mieć chcemy.

Kapituła Katedralna Gnieźnieńska.

Ponieważ Kapituła Katedralna Gnieźnieńska ma niektóre wioski odległe, a potrzebuie zwłaszcza dla Fabryki Kościoła niektórych bliższych wsi, mianowicie Skierszewa, Przyśieki y Mielna, więc dogadzając iey potrzebom y prozbie do Nas zanieśionym, aby sprzedawszy odlegleysze wioski, a mianowicie Łęgonice, pomienionych wiosek Ziemskich, Skierszewa, Przyśieki y Mielna dziedzictwem nabyć mogła, mocą terażniejszego Seymu pozwalamy.

Nabycie Pałacu w Warszawie dla Biskupow Poznańskich.

Ponieważ Wielebni Biskupi Poznańscy niemają w Warszawie Mieście pryncypalnym Krolestwa, y swojej Dyecezyi własnego Domu przystoynego, więc pozwalamy za zgodą Stanow, kamienicę Warszawską Biskupią niezgodną więcej dla tychże Biskupow mieyscowych, na ulicy Jezuicka zwanej sprzedać, y od dzisiejszego Wielebnego Biskupa Poznańskiego Kanclerza Wielkiego Koronnego, Pałac iego dziedziczny na Miodowej ulicy z kamienicą na Podwalu dla Biskupow Poznańskich raz nazawsze nabyć. Co zaś do kupna tego Pałacu y kamienicy, z summy która się weźmie za kamienicę dawną Biskupią brakować będzie, mieć chcemy y pozwalamy, aby Wielebna Kapituła Poznańska mediante beneficito Sedis Apostolicæ, sprzedać mogła niektóre dobra Stołowe Biskupstwa Poznańskiego, lub też oddać je dziedzictwem dzisiejszemu Wielebnemu Biskupowi Poznańskiemu, a to ad æquivalentiam pretii Pałacu podług ugody iaka nastąpi; cokolwiek zaś w tej mierze stanie się, to za niewzruszone nazawsze mieć chcemy.

Pozwolenie skupna Włoki gruntu we Wfi Brzozowicy do Kościoła Dobrzyńskiego należący.

POnieważ do Kościoła w miasteczku Dobrze zowiącym się, majątności Przewielebnego Xięcia Jmci Biskupa Wileńskiego dziedzicznym będącego, włoka gruntu we wfi Brzozowicy U. Pawła Białoobrzeskiego dziedzicznej należąca, ani temuż Kościołowi iako odległa użyteczną być może, y Dziedzicowi wfi Brzozowicy iako w pośród gruntów wiejskich będąca, w Ekonomice jest na przeszkodzie, zaczym oboicy Stronie dogadzaiąc, pozwalamy Dziedzicowi wfi Brzozowicy też włokę juxta taxam skupić, a takową sumnę, lub na teyże samey wfi albo na innych dobrach za konsensem Loci Ordinarii pro Censu annuo, dla tegoż Kościoła lokować, lub za tę sumnę pobliższą włokę Kościołowi temuż zakupić, a na skutkowanie tego Kommissyą wyznaczamy, y za Kommissarzow Wielebnych y UU. Mikołaja Faliszewskiego Kanonika Chełmskiego, Woyciecha Gogolewskiego Proboszcza Sulejowskiego, Ignacego Cieciszewskiego Sędziego Ziemskiego, Stefana Zambrzyckiego Skarbnika, Klemensa Jasińskiego Sędziego Grodzkiego Liwskich, Jana Zambrzyckiego Nureckiego, Jozefa Morzkowskiego Brzeskiego Litewskiego Komornikow Granicznych, Jana Rubowskiego Rawskiego, Saniśława Modzelewskiego Czerckiego Burgrabiow Grodzkich wyznaczamy, którzy w liczbie aby ich trzech było, za wydanym dwutygodniowym obwieszczeniem na grunt wfi Brzozowicy ziadą, y powyższy opis Konstytucyi we wszystkim podług Prawa y Sprawiedliwości uskutecznią co niewzruszoną moc mieć będzie.

Pozwolenie nabywania dobr Osobom niżej wyrażonym.

Pozwalamy ninieyszym Prawem Sławetnym Adamowi Zymmanowi, Andrzejowi Rafałowiczowi, Janowi Dekiertowi, Janowi Szreynbichlowi, Janowi y Franciszkowi Weninom, Mikołajowi Stosłowi, Piotrom Teperom, Kacprowi y Ignacemu Hurtykom, Rezlerom, Burkartowi, Dytrychowi, Gotiemu, Göbellowi, Piotrowi Blancowi, Henrykowi Collignon, Jakubsonowi y ich Sukcesorom oboygapści nabywać w kraiach Rzeczypospolitey, tak w Koronie iako y w W. X. Lit. dobra Ziemskie dziedzictwem, lub inne iakieykolwiek bądź natury majątności leżące, względem których dobr co do Sądow y Sprawiedliwości do tey Jurydykcyi w kraiach należeć mają, iaka naturze dobr przez nich nabytych z Praw Rzeczypospolitey convenit, a takowe nabycie dobr wyżej wyrażonym Osobom, Tytułu Szlachectwa y innych Prerogatyw Stanowi Szlacheckiemu służących dawać nie będzie. Co zaś do nabycia dobr prawem takim, iakiego nabędą, wszelkie bezpieczeństwo posiadania onym warujemy.

Pozwolenie Sławetnemu Jzaakowi Olierowi nabywania Possessyi w Warszawie.

ZPrzyrodzoney Nam ku pożytkowi kraiu, y Obywatelow skłonności, iako też dla interessowania szczegulnego Panow, Rad Naszych y Posłow Ziemskich, tudzież za ich zgodą powszechną Konstytucyą na Seymie szczęśliwey Koronacyi Naszey, pod Tytułem: Pozwolenie kupienia placow, Piotrowi Tepperowi służącą, że y Jzaakowi Olierowi Kupcowi zdawna w Warszawie handlującemu, y iego Sukcesorom, co do wolności nabywania, y iuż nabytych placow y gruntow, iakieykolwiek natury, w Mieście Naszym mieszkalnym Warszawie, y przy Warszawie będących, y tychże placow, czyli gruntow ku własnemu y pospolitemu używaniu, zabudowania służyć ma, stanowimy.

Ustanowienie Kommissyi nad Edukacyą Młodzi Narodowej Szlacheckiej dozor mającej.

POnieważ Oycie Święty przez wydaną do wszystkich Państw Chrześcijańskich Bullę niebawnie w Państwach Rzeczypospolitej publikowaną być mającą, skasował Institutum Zakonu XX. Jezuitow, którzy w kraju większą część Funduszow na Edukacyą Młodzi destynowanych, y większą część Edukacyi za dozwoleniem Rzeczypospolitej wielą Konstytucyami nadanym utrzymywali: więc ażeby z tych okoliczności Rzeczpospolita tak co do Edukacyi Młodzi krajowej, iako też co do dobr y majątkow nieponosiła ulzczerbku, takowe czynimy rozządzenie.

Imo. Ustanawiamy Kommissyą w Warszawie odprawować się mającą do Edukacyi Młodzi Szlacheckiej pod Protekcyą J. K. Mei P. N. M. do ktorej ex Senatu & Ministerio. Wielebnych, WW. y UU. Jgnacego Massalskiego Biskupa Wileńskiego, Xiążęcia Poniatowskiego Biskupa Płockiego, Sułkowskiego Woiewodę Gnieźnieńskiego, Chreptowicza Podkanclerzego Litt. ex Ordine Equestri Jgnacego Potockiego Pisarza Litt., Xiążęcia Adama Czartoryskiego Generała Ziem Podolskich, Andrzeja Zamoyskiego Kawalera Orderu Orła białego, Ponieńskiego Starostę Kopanickiego wyznaczamy. Ta Kommissya pod Prezydencyą wzmiankowanego Wielebnego Jmci Xiędza Biskupa Wileńskiego, lub in absentia Jego, pod Prezydencyą pierwszego in Ordine Kommissarzow odprawiać się będzie. Funkcy Kommissarzow teraz wyznaczonych do Seymu Ordynaryinego w roku da Bod 1780. trwać ma, a na ow czas gdy się Stanom Rzeczypospolitej tak zdawać będzie, ciz sami potwierdzeni, albo odmienieni per Sexennium też Funkcyą sprawować będą, w przypadku śmierci na ktorego z Kommissarzow albo złożenia Kommissarstwa per Recessum Officiosum od niego J. K. Mość P. N. M. inszego sposobem przepisany dla Kommissyi Skarbowej y Woyskowej w Konstytucyi 1764. substituere zechce; odtąd tedy wszystkie generalnie Akademie, Gymnasia, Kolonie Akademickie, Szkoły publiczne, żadnych nie wyłączaając: z tym wszystkim co tylko do wydoskonalenia Nauk y ćwiczenia w nich Młodzi Szlacheckiej ściągać się może, pod dozor y rozządzenie Kommissyi tey oddaemy, oraz Ordynacyi ułożenie względem czynności Jey do approbacyi albo poprawy przez Nas zlecamy.

2do. Do Funduszow w majątkach leżących y ruchomych XX. Jezuitow, Urodzeni Jchmć Marszałkowie Konfederacyi Koronnej y Litewskiej wyznaczają Lustratorow, według potrzeby po dwóch lub więcej do każdego Collegium, y pod nim będących Rezydencyi, Domow, Missyi y dobr wszystkich, używając do tey pracy dla oszczędzenia kosztu Osob blisko tychże Kollegiow, Rezydencyi, Domow y dobr mieszkających Obywatelow osiadłych.

Ci Lustratorowie wyraźnie ad hunc Actum przyśięgli być mają: więc w Kancellaryach Grodzkich in propriis Districtibus w których Collegia leżą, tę przyśięgę juxta Rotham przez Nas acceptatam, do Instrukcyi adjungendam przed zaczęciem Funkcyi wykonać, y wykonaney świadectwo autentyczne ex Actis przed Kommissyą Edukacyi Narodowej przełożoną producere powinni będą: że zaś rozządzenie Osob Duchownych stroy y Regułę odmienną mieć odtąd mających, utrzymanie po Kościołach Nabożeństwa, y wiadomość o sprzętach Kościelnych, przytomność deputowanych à Locorum Ordinariis potrzebną czyni; więc wolno będzie Nayprzew. y Przewiel: Jchmć XX. Arcy-Biskupowi Gnieźnieńskiemu y Biskupom wybrać, y wyprawić Osoby Duchowne do tego zdolne, którzy etiam przy spisowywaniu przez Lustratorow Rzeczypospolitej wszelkich Kościelnych sprzętow, obecni być mogą.

Ci zaś Lustratorowie od Rzeczypospolitej zesłani we wszystkich zatrudnieniach y wątpliwościach do wspomnioney Kommissyi Nauk referować się tenebuntur, a Ta rezolucye dawać będzie, y po Lustracyi ad summum we dwóch miesiącach czasu skończyć się powinney, całe opus Lustratorow przed Nami ukazać.

A tym czasem niżeli Rzeczpospolita finalne w tym wszystkim rozporządzenia poczyni, żeby Szkoły publiczne nieustawały, y XX. Jezuici Kapłani

Swieckiemu zostac mairacy, sine convenienti Victu & Amictu & sine deservita pod ten czas mercede, tudziez Scholastici & Novitii, ktorzy nie beda potrzebni do pracy y uslugi publiczney, podlug przyszlego rozrzadzenia, bez sposobu do przebrania sie w infty stroy, do dostania sie w domy Rodzicow albo krewnych, a Laicy osobliwie w wieku iuz podeszlym do prac niezdolnym, zeby bez sposobu do zycia nie zostawali, naznaczamy summe 300000. Zł. Polskich z dochodow tychze dobr Jezuickich, ktorą to summa dysponowac ma wolnosć Kommissya Edukacyi na wzwyż wyrażone potrzeby per intervallum dwoch miesięcy.

Rozrzadzenie Dobrami Jezuickiemu.

POnieważ rozrzadzenie nieruchomemu dobrami post suppressum Institutum Kapłanow Societatis Jesu pozostalemu, y do dyspozycyi Naszey y Rzeczypospolitey należacemu, z powziętych wiadomości od Urodzonych Lustratorow o złym bardzo tych dobr stanie, zdaie sie bydz nieodwlocznie potrzebne, zeby zaś bylo sprawiedliwe, y niezawodny z niego fundusz na Edukacyą Młodzi Kraiowej opatrzone y ustanowione bydz mogł, wielkiey na to potrzeba baczności, wiec Kommissye dwie, iedną dla Korony, a drugą dla Litwy, do tegoz rozrzadzenia postanawiamy, y dla Korony z Senatu: Wielebnego, Wielmożnych y Urodzonych Andrzeja Młodzieiowskiego Biskupa Poznańskiego, Antoniego Jabłonowskiego Poznańskiego, Ignacego Twardowskiego Kaliskiego Woiewodow, Xawerego Branickiego Hetmana Wielkiego Koronnego, Jozefa Mielżyńskiego Poznańskiego, Jozefa Stępkowskiego Kiiowskiego, Symeona Szydłowskiego Zarnowskiego, Adama Łackiego Czechowskiego, Franciszka Podolskiego Ciechanowskiego Kasztelanow, z Stanu Rycerskiego: Adama Łodzie Ponńskiego Marszałka Generalney Konfederacyi y Seymowego, Kazimierza Raczyńskiego Pisarza Koronnego, Łętowskiego Krakowskiego, Gurowskiego Gnieźnieńskiego Podkomorzych, Miaskowskiego Starostę Gnieźnieńskiego, Szamockiego Warszawskiego, Zielńskiego Liwskiego Chorążych, Sucheckiego Stolnika Sieradzkiego, Sumińskiego Dobrzyńskiego, Zabłockiego Gąbińskiego Podczaszych, Krosnowskiego Opatczyńskiego, Zakrzewskiego Kaliskiego Podstolich, Radońskiego Pisarza Ziemskiego Radomskiego, Karniewskiego Pisarza Ziemskiego y Grodzkiego Poznańskiego, Lubomirskiego, Sułkowskiego Generałow-Lieutenantow, Xcia Woronickiego Chambelana Jego Krolewskiej Mości, Hadziewiczza Skarbnika Wislickiego, Lipskiego Rormistrza Znaku Pancernego, Kwileckiego Kasztelanica Lendzkiego. Dla Litwy: z Senatu Wielebnego, Wielmożnych y Urodzonych Ignacego Massalskiego Biskupa Wilńskiego, Jozefa Nieśiołowskiego Nowogrodzkiego, Augusta Sułkowskiego Gnieźnieńskiego Woiewodow, Joachima Chreptowicza Podkanclerzego, Władysława Gurowskiego Marszałka Nadwórnego Litewskiego, z Stanu Rycerskiego: Michała Xcia Radziwiłła Miecznika y Marszałka Generalney Konfederacyi Wielkiego Xięstwa Litewskiego, Jozefa Narbutta Chorążego Lidzkiego, Kazimierza Wolmera Sędziego Ziemskiego Grodzkiego, Michała Bułharyna Wołkowyskiego, Adama Lenkiewiczza Mozyńskiego Pisarzow Ziemskich, Jozefa Stypańkowskiego Lidzkiego, Jozefa Jeleńskiego Trockiego, Bogusława Tomaszewicza Brasławskiego, Ignacego Kurzenieckiego Pińskiego Sędziow Grodzkich, Tadeusza Zyniewa Starostę Berznieckiego, Michała Pruszanowskiego Podczaszego Rzeczyckiego, Tadeusza Wołodkiewiczza Krayczego Mińskiego za Kommissarzow wyznaczamy, a te Kommissye w Warszawie pod powagą Nas Krola, y z zupełną referencyą do Nas w czynnościach swoich odprawiac sie powinny, absentiā nonnullorum ex Commissariis non obstante, aby tylko pięciu przynajmniej na Sessyach przytomni byli, y w rezolucyą agendorum wchodzili. Maią sie zaś zaczynac te Kommissye a Constitutione adequati pretii kazdych dobr z Lustracyi iuz zrobionych, albo gdyby tego byla potrzeba, powtorzonych y z infty powziętych de qualitate tychze dobr wiadomości determinandi, y starac sie, zeby omni meliori modo na zamierzony pożytek Edukacyi Młodzi Narodowej przedaz ich subsequi mogła, dla czego powinności ich będzie ad notitiam concurrentium do nabycia tychze dobr zrobic Tabellę cum specificatione raxy, kazdych y zadnych tanię nad specyfikacyą przedac nie będą mogli. Concurrentes do kupua dobr nieruchomych, ktore consistunt

stunt w miasteczkach, wsiach, powinni być Szlachta dawna Polska, & sub Scartabelatu nie zostająca. Dobra zaś nieruchome po miastach, miasteczkach sytuowane: iako to kamienice, domy, place y inne wszelkie post suppressionem Societatem do dyspozycji Naszey przychodzące należytości, nie tylko Magistratom, Mieszczanom, ale y wszelkim Osobom kondycyi Szlacheckiey etiam sub Scartabelatu zostającym (salvis iednak Juribus & Jurisdictione miast, którym ex re Fundi wszelkiey kondycyi ludzie podlegać powinni) przedawane mieć chcemy. Collegia zaś same, Rezydencye y Domy, w których Xięża Jezuiti mieszkali ad suppressionem Instituti, przedawane przez Kommissyą do rozrządzenia dobrami po Jezuitach wyznaczoną być nie powinny, ale ie do dyspozycji Kommissyi Edukacyjney zostawić mają. Concurrentes iednak do kupna wzmiankowanych dobr in persona propria, albo przez specjalnych Plenipotentow prezentujący się Kommissyi, inaczej dobr, których sobie życzą, dostępować nie będą mogli, iak pod kondycjami następującymi. 1. Konkurrent o iakie dobra powinien pokazać pignus sufficiens albo w dobrach Ziemskich, albo w summie pieniężney na dobrach Ziemskich lokowanej, albo in defectu z tych dwóch jednego środka, kaucyą za sobą iakiego przyjaciela stawiać tenebitur, a pignus sufficiens czyli to w dobrach, czyli w summie pieniężney, czyli w rękoimi ma być przynajmniej w trzeciej części tego, co te dobra będą opaxowane, y na Tabelli wyżej wspomnionej położone, a to dla tego, że gdyby nie płacił punktualnie contingens debitum z dobr nabytych, y do wzięcia ich za to w sekwestr, a potem do przedania komu innemu przyшло, y pokazała się dezolacya przez possydującego dopełniona, żeby było zkad, prout de Jure (iako o tym niżej) damnum repetere. 2. Summa, na którą będą przez Kommissyą opaxowane dobra, na nichże wieczystie zostać ma, y po pusięta złotego od sta procentu corocznie & anticipative moneta in Regno currenti dwiema ratami, pierwszą na Święty Jan Chrzciel, drugą na Święto Trzech Kroi do kassy Kommissyi Edukacyjney, lub temu, komu taż Kommissya assignować będzie, wieczystie Dziedzic przysiężny tych dobr płacić obligabitur, y ab hac punctuali po pusięta od sta solutione ulla calamitas publica y żaden pretext exkuzować nie będą mogli. 3. Nikt prawnie do posłetych dobr po Jezuitach do przedaży przychodzących nie przyjdzie, kto od Nas Krola Diploma wieczyste cum Sigillo pensili w Kancellaryach Naszych: Koronney na dobra Koronne, a Litewskie na Litewskie ekspdyowanego mieć nie będzie, insuper kto Listu oznaymującego z teyże Kancellaryi do Ziemstwa, lub Grodu tego Woiewodztwa, Ziemi lub Powiatu, gdzie dobra leżą, na które przywilej wyszedł, nie wezmie, y przez Officyalistę przysiężnego Ziemskiego, lub Grodzkiego do nich intromittowany nie będzie. My zaś Krol temu Diploma wieczyste (ubeśpieczając dla kupującego dobra Jus Patronatus ad beneficia, jeżeli się w tych dobrach znajdować będą) podpiszemy, kto pluralitate votorum Kommissyi do rozrządzenia temiż dobrami wyznaczoney do nichże domieszczoney zostanie, y do Kancellaryi Narodowey dokument przez Prezydującego podpisany, iako pluralitas in favorem iego stanęła, przyniesie. 4. Gdyby się trafiło, żeby paritas votorum na którego konkurenta zaśła, My Krol rezolwowanie iey sobie za powszechną na to zgodą zostawimy. 5. Gdyby Privilegiatus od Nas Hæres dobr nie zapłacił punktualnie na termin wspomniony przypadający od siebie raty, Kommissya Edukacyjna za wiadomością o tym od Kassjera, lub ab Assignatorio, że tych, a tych dobr contingens nie odebrał, awizować dłużnika będzie powinna, że gdy in spatium sześciu niedziel tegoż contingensu nie zapłaci, Sekwestratora do dobr iemuż dziedzictwem nadanych wyznaczy, a iak po wyjściu sześciu niedziel od awizacyi do wyznaczenia Sekwestratora przyjdzie, ten sine ullo Juris processu (adhibito brachio militari z Woyska Rzeczypospolitey) też dobra odebrać, y końcem exigendi præfati contingentis trzymać powinien, a gdyby uprzywilejowany Dziedzic przed nastąpieniem drugiej raty z sekwestru dobr nie uwolnił, w tym przypadku Kommissya Edukacyjna będzie miała moc też dobra deklarować pro vacantibus, y komu inszemu dziedzictwo ich (za otrzymanym od Nas przywilejem) nadać pod temiż samemi kondycjami, pod iakimi trzymał ie odpadający od Prawa swojego, & insuper nadgłosi się do Ziemstwa, lub Grodu Districtus, in quo te dobra leżeć będą, że ex causa superius expressa odpadł à hæreditate ten, a ten Obywatel, a

zatem potrzeba jest, żeby toż Ziemstwo, lub Grod zeznało Oficjalistę przysięgłego na gruncie ad recognoscendum damna przez tegoż Obywatela gruntowi illata, lub meliorationem proventu tychże dobr, y żeby ten in forma authentica taxationis eorundem damnorum, lub meliorationis proventuum exemplarz ieden teyże Kommissyi Edukacyney przyśłał, a drugi oddał Instygatorowi tego samego Ziemskiego, lub Grodzkiego Sądu, do którego on sam należy, jeżeli pod tą Jurysdykcyą leżeć będzie ten majątek nieruchomy Rei conveniendi, który on gdy dobr po Jezuitach nabywał, in pignus podał, ażeby eundem Reum iudicialiter conveniat, & satisfactionem realem praefatorum damnorum urgeat, y otrzymawszy Dekret satisfactionis prout de iure z tegoż majątku, quantum nakazane repetat, y to do Kommissyi Edukacyney comportet, alias gdyby temu Ziemstwu, lub Grodowi, z którego Oficjalista zezdzał ad recognoscenda damna illata bonis pro vacantibus declaratis nie podlegał majątek owego Exdziedzica, na ten czas sama Kommissya Edukacyina processum przeciw niemu tam, ubi bona iego existunt, instituendum dysponować będzie, napisawszy do Ziemstwa, lub Grodu tamiecznego, które Ziemstwa y Grody tak, iak wszystkie inne, y ich Oficjaliści w tym, co się do dobr po Jezuitach in haereditates oddanych ścigać będzie, requisitionibus teyże Kommissyi parere, idque sub poenis Lege descriptis contra inobedientes Officiales powinni będą. Co się zaś tycze errogatorum in meliorationem bonorum przez odpadającego od dziedzictwa, takowe errogata pro iustitia per amicabilem compositionem, albo per iudicalem decisionem determinanda temuż odpadającemu od dziedzictwa przez Kommissyą Edukacyiną refundi debebunt. 6. Na dobra Ziemskie post extinctam Societatem oddane długow zaciągać nie będzie wolno, pod utratą summy na te dobra wniesionej; tudzież w rozdział na części między bracią y krewnymi, lub iakimkolwiek innym sposobem iść nie będą mogły, ale czyli to iure successivo na kogo spadną, czyli à legitimo per Diploma Regium constituto haerede komu inszemu przedane będą, zawsze w takiej całości przy iednym Possessorze zostawać mają, w iakiej przez Kommissyą do przedania dobr po Jezuitach wyznaczoną w dziedzictwo podane będą. Dobra zaś nieruchome w miastach y miasteczkach leżące, ponieważ non eo modo, iak dobra Ziemskie rozporządzone będą, ale summa za nie exnunc przy sprzedaży liczona, y przez Kommissyą do sprzedaży dobr wyznaczoną odebrana być ma, temu obowiązкови podlegać nie powinny, gdy ie czyli to miasto, czyli Mieszczanin, czyli Szlachcic zapłaci, wolno każdemu będzie niemi dysponować, iak swoją wcale własnością. 7. Jeden Obywatel do dwóch majątności wielkich, lub małych przez Kommissyą Naszą domieszczony być nie ma, chyba żeby się tak trafiło, że dwoie dobr do sprzedaży przez Kommissyą przychodzących graniczyłyby między sobą, w tym przypadku dla spokojności Possessora, iednemu Obywatelowi obiedwie majątności przedane być mogą. 8. Dobra, które się dzielić nie dadzą, z racyi nie tylko przyległości, ale też, że przez oderwanie iedney wsi od drugiej, obie stałyby się niewygodne, y gospodarstwo nie mogłoby w nich być pożytecznie prowadzone, razem y iednemu Obywatelowi przedawane być mogą. 9. Gdyby Obywatel konkurujący o dobra po Jezuitach miał o granicę z temiż dobrami, albo o iakie inne tranzakcyje zadawniony process, temu jeżeliby Kommissya preferencyą dała, recess uroczysty od tego processu y preten syi wszelkich do tych dobr uczynić ma, gdyby zaś preferencyi iemuż Kommissya nie dała, via agendi cum futuro Haerede w Kommissyi Sądowej dla niego zostanie. 10. Gdyby przed Kommissyą do rozrządzenia dobrami po Jezuitach wyznaczoną popisywał się kto z iasną preten syą do dobr nieruchomych, iako to: że przy fundacyi Jezuitów w którym mieście fuit cautum, iż dobra, albo grunta im dane in casu suppressionis Instituti wrocić ipso facto ad haereditas powinny, takowe preten sye pro cognitione tranzakcyi & administratione iustitiae też Kommissya do Kommissyi Sądowej odeszle. Co do dobr ruchomych y sprzętów post suppressam Societatem pozostałych, także do dyspozycyi Naszey y Rzeczypospolitey należących, tych (oproc Bibliotek, sprzętów, argenteryi kościelnych do przystoyney ozdoby kościołów y wygodnego sprawowania obrządków Kapłańskich należących, iako też wszelkich szkolnych mobiliów) sprzedaż sposobem następującym zrobioną mieć chcemy. 1. Dobra ruchome y sprzęty, iakie się in Collegiis, Residentiis, Domibus y w do-

brach po Jezuitach pozostałych znajdować mogą, y na przyszły czas do zostawienia ad usum Zgromadzeniow szkolnych za niepotrzebne uznane będą, tych sprzedaż per plus offerentiam na miejscu tam, gdzie są deponowane, Kommissya do rozrządzenia dobrami po Jezuitach wyznaczona dysponować będzie, iako też y srebrami Kościelnymi, których więcej nad potrzebę miejscową z Lustratorskich relacyi pokaże się, y te wszystkie srebra, także kleynoty, ięzeli by były, y wszelkie inne argenterye Kommissya do rozrządzenia dobrami wyznaczona sprowadzić każe, y e medio sui wyznaczcy Osoby do pilnowania na Mennicy wagi, proby metallu, y omni meliori modo ku pożytkowi zamierzonemu Edukacyi Narodowej, takowe srebra sprzeda, a pieniądze tak za mobilia wyżej wzmiankowane za srebra kleynoty, y wszelkie inne argenterye, iako też za kamienice, domy, place &c: przechodzące do depozytu, do kassjera Skarbu Koronnego oddawać za rewersami zleci, a po zgromadzeniu z całej sprzedaży dobr wyrażonych Kapitału, nże na dobrach niezawiedzionych omni meliori modo, y na pożytek Edukacyi Młodzi Narodowej na procent po pięć od sta lokować będzie, y Transakcyę, na takowe Summy Kommissyi Edukacyney służyć mające do nieyże odda. 2. Gdyby się pokazało z relacyi Lustratorów że Summa, która z Summ ante suppressionem do Jezuitow należących na dobrach Ziemskich, albo Kahałach lokowana niebezpieczeństwu podpada, albo mały procent od niey był dotąd płacony; o niebawne podniesienie takowej Summy Kommissya do rozporządzenia dobrami po Jezuitach wyznaczona, starać się będzie, y podniesioną na inszych dobrach niezawodnych na procent, iako wyżej, lokować powinna pod warunkami iak naysrotopnieyszymi. 3. Stosując się do intencyi Fundatorów, którzy na Edukacyę Młodzi Narodowej, y pobożne dzieła z majątkow swoich suppressie Societati udzielili, niemniej stosując się y do zalecenia Głowy Kościoła Bożego Klementia XIV. szczęśliwie panującego in Bulla suppressionis tych to Xięży Jezuitow dochody z dobr nieruchomych do sprzedaży przychodzących, y prowizye od Summ na dobrach lokowanych, y lokować się mających przez Kommissyę Edukacyną, na Edukacyę Młodzi Narodowej, na utrzymanie Nauczycielow, na potrzebne na ten koniec mieszkania, na okazanie ludzkości tym wszystkim Osobom, które w Państwach Rzeczypospolitey Institutum Societatis składały, a dotąd nie są przyzwolicie rozporządzone, y co do żywności, odzieży, mieszkania, nieopatrzonych, żeby im na tym wszystkim nie schodziło do śmierci, albo pokąd przez Nas lub WW. Xięży Biskupow po Dyecezyach inszym sposobem życia, y sustentacyi opatrzeni niezostaną, obracane bydz mają. A iako po Teyże Kommissyi obiecujemy sobie że pilnie, porządnie, y rostopnie tym całym Funduszem dysponować będzie; tak co dwie lecie do oddawania rachunkow na Seymie Ordynaryinym przed Stanami Rzeczypospolitey przykładem Kommissyi Skarbowych obligowaną mieć chemy: że zaś względem niektórych dobr, Summ, lub innych majątkow przez Xięży Jezuitow posiadowanych pozachodziły, y wynikać mogą wzajemne prawne procedera, a nieprędkie ułatwienie onych dałoby przyczynę trudności Kommissyi Edukacyney w dopełnieniu terażniejszego ustanowienia; zaczym zagradzając chęć do kłotni po wielu miejscach, y różnemi krokami okazaną w pretendowaniu, żeby się dobra, lub Summy Jezuitom na pobożne Fundusze Szkoly, lub wygodne opatrzenie tychże Nauczycielow przez Przodkow ofiarowane, Sukcessorom, albo Jmiennikom Jch teraz wracały, deklarujemy; iż gdzieby à primæva Fundatione Bonorum, vel Summarum in favorem Societatis inscriptiones nastąpiły, a contra easdem Inscriptiones, Donationes, Manifesta, albo prawne procedera niezafzły, ale in pacifico usu usque ad suppressionem sui tego wszystkiego Jezuici zostawali, o to post suppressionem dopiero intentatæ actiones attendi niepowinny, y ięzeli kto iakie dobra, albo majątki po Jezuitach viâ facti ex titulo Successionis po Przodkach swoich occupavit, to wszystko deoccupare, & cum calculo de perceptis, y z prowizyą po pięć od sta za czas trzymywania y zażywania wrocić tenetur; deklarujemy niemniej, że etiam od żyjących Fundatorów, y Dobrodzieciow sine ulla Conditione Xiężom Jezuitom oblata, post suppressionem repeti nie mogą, aby tylko przez Zwierzchności Duchowne provideatur, żeby obligacyom, które per Fundationem, vel oblationem Xiężom Jezuitom impositæ fuerunt, przez inszych Kapłanow zadosyć się stało.

Gdzieby się z Lustratorskich relacyi pokazało, że się znaleźli ludzie tak

niebaczni, y chciwi, którzy ułysawszy, o następującej suppressyi Instituti Xię-
ży Jezuitow ad Collegia, albo do dobr do nich należących zjeżdżali, y viâ facti
frebra, Inwentarze, y zboża z gruntu pouwozili, y sobie przywłaszczyli, przeci-
wko takim (żadney kondycyi ludzi nie excypuiąc) prout de Jure Kommissya do
rozporządzenia dobrami po Jezuitach wyznaczona agere zleci, a gdyby między
obwinionemi znaydował się pignus sufficiens non habens, na takiego, żeby nieu-
niknął sprawiedliwości y sprawił się ex rapina przed Sądem, bezpieczeństwo też
Kommissya opatrzy, a Jurysdykcyą, do ktorey wprowadzona będzie z takowe-
mi ludzmi sprawa, ante alias causas indilate rozstrząść ją ma. Zeby zaś cum con-
travenientibus temu Naszemu wyrokowi prędko rozprawić się można, y żeby roz-
poczęte ante suppressionem Societatis procedera niebawnie rozstrądzone bydz mogły
do tych wszystkich, wszelkich, & quocunque titulo do dobr przeszło Jezuickich
regulowanych spraw Kommissyą w Mieście Warszawie sądzić się mającą wyzna-
czamy, y za Prezydenta Wielebnego w Bogu Antoniego Okęckiego Biskupa
Chełmskiego, tudzież Wielmożnych y Urodzonych Jozefa Podolskiego Woiewodę
Płockiego, Teodora Szydłowskiego Mazowieckiego, Rafała Gurowskiego Prze-
męckiego, Szymona Dzierżbickiego Brzezińskiego, Jozefa Dąbskiego Kowal-
skiego, Antoniego Lasockiego Gołtyńskiego, Chryzostoma Kraiewskiego Racią-
skiego, Kasztelanów; Adama Łodzie Ponńskiego Marszałka Generalney Konfe-
deracyi Koronney y Seymowego, Jacka Małachowskiego Referendarza Koronne-
go, Celestyna Czaplica Łowczego Koronnego, Gomolińskiego Vice-Instrygatora
Koronnego, Jozefa Radzickiego Podkomorzego Zakroczymskiego, Onufrego Bro-
mirskiego Starostę Płockiego, Michała Karlskiego Chorążego Rożańskiego, Ra-
dzywińskiego Gniezińskiego, Łuszczewskiego Sochaczewskiego, Sędziów Ziem-
skich; Jana Tymowskiego Stolnika Piotrkowskiego, Jana Szydłowskiego Zakro-
czymskiego, Damazego Mioduskiego Rypińskiego Podczaszych; Piotra Koryto-
wskiego Gniezińskiego, Antoniego Wiecznińskiego Kiiowskiego Podśędkow, Pa-
wła Rosciszewskiego Podstolego Prasnyńskiego, Xawerego Korwina Kochanowskie-
go Woyskiego wyższego Radomskiego, Stefana Chomętowskiego Woyskiego
mniejszego Stężyckiego, Jacka Jezierskiego Miecznika Ziemi Łukowskiej, An-
toniego Kwaśniowskiego Starostę Wierchowickiego, Jana Bogatko Regenta Ziem-
skiego Rawskiego, Krzysztofa Frankowskiego Burgrabiego Grodzkiego Warsza-
wskiego, Jozefa Borszę Drzewieckiego Pisarza Sądow Generalney Konfederacyi
Koronney za Kommissarzow deputuiemy; którzy absentia non nullorum non ob-
stante dummodo quinque adsint w Roku terasniejszym tyśiącznym siedmsetnym
siedmndziesiątym czwartym dnia dwudziestego 9go Miesiąca Marca do Miasta desuper
wyrażonego zechawszy, y Juramenta circa Acta Grodu ramecznego Rotą Sę-
dziów Trybunałskich wykonawszy, Sądy swoje na miejscu przez Prezydenta
obranym, lub w niebytności onego pod prezydencyą pierwszego z porządku wy-
znaczonych Kommissarzow rozpoczną, Pisarza è medio sui cum voto decisivo
obiorą, y nieprzestannie, pilnując godzin sądowych Prawem pospolitym dla Try-
bunału przepisanych, per spatium Roku iednego, albo raczey pokąd zachodzą-
cych spraw nicodsądzą bez żadnych limit, kontynuować sprawy wszystkie wza-
iemnie (abscessis omnibus dilationibus beneficiisque Juris, excepta solummodo
communicatione Documentorum, iezliby in ante niezasły, y Strony tego potrze-
bowały in principali) pluralitate Votorum, Forma judiciaria (præcisa quavis ap-
pellatione) rozsądzić, niestawiających in amissionem causæ kondemnować, a przy
drugiej wypadłej kondemnacie Traditionem Bonorum Partis Conviçte cum for-
ti, ac irremissibili (captato quovis tempore) executione wskazać, ad discernen-
das causas differentiarum kondescensye Podkomorskie wyznaczyć, winy prawne
pro indebita, & temeraria vexa extendere, oraz we wszystkim, stosując się do
Praw Koronnych sądzić powinni będą. A ktoby w Sądach wzwyż wyrażonych
Kommissyi w pretenzyi swoiey do dobr przeszło Jezuickich, y wzajemnie regu-
lowaney rozsądzić się zaniedbał, lub in amissionem causæ kondemnował się,
takowy in posterum tychże pretenzyi wznowiać, y do żadnego Sądu pozywać nie
ma, lecz już wiecznemi czasy milczeć powinien będzie, pensyi Tymże Urodzo-
nym Kommissarzom aktualnie zasiadającym za cały czas Ich Funkcyi każdemu
po ośm tysięcy Złotych Polskich z intraty tychże dobr przeszło Jezuickich na-
znaczamy, ktore onym Kommissyi Edukacyina kwartałami, y tylko tym, kto-
rzy

rzy zaśladałi (*portionem absentium in favorem praesentium applicando*) wypłacać każe, Księgi zaś, y Regestra Sądowe, ażeby przez Pisarza Tey Kommissyi po zakończeniu Sądow porządnie zregestrowane, y podpisane do Kancellaryi Metryki Koronney in spatio niedziel sześciu oddane były, zalecamy.

Przyspieszenie Funduszu dla Kommissyi Edukacyi Narodowej.

Rozporządzenie przez Kommissyą Rozdawniczą Koronną y W. X. Litt: uczynione, względem podniesienia Summ wszystkich przeszło Jezuickich po różnych mieyscach będących, y Ich lokowania chcąc mieć uskutecznione, zalecamy Kommissyi Sądowej Koronney y W. X. Litt:, aby tak dla uczynienia przedkier satysfakcyi mającym determinowane z procentu takowe Summy przez rezolucyą Kommissyi Rozdawiczych, iako opatrzenia Funduszu pewnego dla Kommissyi Edukacyi Narodowej, sądenie spraw o Summy przeszło Jezuickie przyspieszyła, nakazując zapłacenie in his terminis, iak w Tranzakcyach iest wyrażono.

Ubeśpieczenie Funduszu dla Edukacyi Narodowej w Koronie y w Wielkim Xięstwie Litewskim.

Ponieważ dobra post extinctam Societatem titulo haereditario Osobom Narodowym są porozdawane, cum omnibus oneribus iakie dawniey były, & ad Ordinem Equestrem weszły, a przeto powrocily do tego źródła, z kąd miała Societas; więc zagradzając drogę dalszym kwestyom, iż zarzuty od kogożkolwiek teraz przeciwko Funduszom, czyli to w dobrach, czyli w summach quondam Jezuickich uczynionym, y alienationem Bonorum w sobie mającym, żadney animadwersyi w Kommissyach Sądowych od Nas wyznaczonych mieć niepowinny, stanowiemy; procz tych, w których procedera prawne przed skassowaniem suppressae Societatis zaczęte, nie zakończone, y Dekreta tak w Kommissyach Sądowych, iako też y w Kommissyi, szczegulnie wyłączoney y udzielney od Nas wyznaczonych iuż wypadłe pozachodziły. Gdy zaś przez Plenipotentow Kommissyi Edukacyi Narodowej rekonwencyonalne termina w sprawach z mieysc odległych y nagle wypadających formowane być nie mogą; a przeto formuiący causas vexatorias bez kary y odpowiedzi pro attentatis wychodzićby mogli; Przeto, gdy ciż Urodzeni Plenipotenci do spraw Indykcyje swoje zapiszą, takowe Indykcyje zamiast reconventionalium Astoratum za doskonałe Powodztwa tychże Urodzonych Plenipotentow uznaiemy, co observari powinno w Kommissyach do rozśadenia pretenzyi dobr Ex-Jezuickich od Rzeczypospolitey wyznaczonych; a co się tycze spraw, ktoreby ex personali & privata injuria do Osob in ante Xięzy Jezuitow przez kogożkolwiek formowane być mogły ex personis & privato interesse, że te żadnym sposobem Kommissyą Edukacyiną afficere przeciwko Plenipotentom teyże Kommissyi Edukacyiney actiones intentari chcącym nie mogą, deklaruiemy; wszystkie Tranzakcyje, Skrypta, y kwity na Summy post promulgatam przez Nayprzewielebniejszego Świętey Stolicy Apostolskiey Nuncyusza suppressae Societatis Bullam przez Osoby in ante Jezuickie uczynione, etiam te, ktore w dacie dawney okażą się, a przez zarzut w Sądach Kommissyi do rozśadenia spraw z dobr Ex-Jezuickich od Stanow Rzeczypospolitey wyznaczoney za antydatowane, wnoszone będą, uchyleniu podległe uznaiemy, y żeby w tey okoliczności zaprzyśięgane były, mieć chcemy. In casu zaś niedowiedzenia antidatae, lub è contra, ukaranie Stron arbitrio Sądu zostawuiemy, wszelkich zaś krzywd w dobrach y majątkach Ex-Jezuickich poczynionych, aby przez Possessorow lub Obywatelow Jure dochodzone być mogły, ustanawiamy.



Umocnienie Funduszow Xięży *Scholarum Piarum* Prowincyi Koronney, y pozwolenie kupienia dobr dziedzicznych za Summy Funduszowe wynoszące na ośmkroć sto tysięcy.

MAiąc sprawiedliwy wzgląd na szczupłość Funduszow Xięży *Scholarum Piarum* Prowincyi Koronney, chwalebnie się usłudze publiczney poświęcających, y około Edukacyi Szlachetney Młodzi przykładanie pracujących, a będąc przeświadczeni, że nigdzie dotąd w całej Koronie żadnych dobr dziedzicznych nie mają, a iż przez częste odmiany zastawnych, iako y niepewność dochodow, z siebie bardzo szczupłych, mianowicie od Summ na prowizyach lokowanych, sytuacja Ich zamiast iakiego polepszenia, coraz się pogorsza; Przeto pozwalamy, aby każde tey Prowincyi Collegium zebrawszy wraz Kapitałiki swoje Funduszowe, wyderkaufowe, lub rękodayne, upatrzoną sobie Maieństwo nabydź mogło dziedzicznym Prawem. Ażeby zaś wszystkie pomienione kupna nad Summę ośmkroć sto tysięcy Złotych Polskich niewynosiły, Sędziowie Ziemscy, lub Grodzcy poblizsi miejscu temu, gdzie się kupno stanie, dopilnuią tego, a świadectwo zgodne z rzeczą wydawszy, do Metryk Koronnych prześlą.

Approbacya Fundacyi Xięży Piarow w Rydzynie.

Fundacyą w Mieście Rydzynie Dobrach dziedzicznych W. Augusta Xcia Sułkowskiego Woiewody Gnieźnieńskiego, na Szkoły Publiczne pod dozorem XX. *Scholarum Piarum* z przyłączeniem dla tychże za poprzedzającym konsensem Wielebnego Biskupa Poznańskiego, qua Loci Ordinarii, Beneficium Rydzynskiego, wieczyście approbujemy.

Collegium Drohickie Wielebnych Xięży Piarow z Inkorporacyą Plebanii.

Oddanie przez Kommissyą Edukacyi Narodowej Wielebnym Xiężom Piarom Kościoła po Jezuitach, Szkoł, Collegium z obmurowaniem y ogrodem w Drohiczynie dla Nowicyatu, y na Edukacyą Młodzi Szlacheckiey wiecznie utwierdzamy, oraz Plebanią Drohicką cum Juribus, & usibus oneyże, y z obowiązkiem odprawiania powinności Parafialnych, z Folwarkiem, iak jest w swej teraz rozległości Morg zwanym, ze wszelkimi na Drohiczynie włokami, gruntami y placami, ze wsią Bużyskami y dzieścicą Parafialną (salvo moderno Possessore) tymże Wielebnym Xiężom Piarom Drohickim dla onychże Nowicyatu, y na Edukacyą Młodzi wiecznemi czasami nadaemy, tudzież na powiększenie Folwarku, tegoż Morgu na Drohiczynie y Bużyskach, gruntow za Summę pięćdziesiąt tysięcy Złotych Polskich skupić, y zamian za grunta odlegleysze bliższych czynić, pomienionym Wielebnym Xiężom Piarom Drohickim pozwalamy, y to wszystko My Krol, y Stany Rzeczypospolitey za rzecz niewzruszoną exnunciacie chcemy, y ustawą niniejszego Seymu deklarujemy.

Approbacya Funduszu WW. OO. Dominikanow w Winnicy.

Fundusz WW. OO. Dominikanow w Winnicy przez Urodz. niegdy Michała z Grabowa Grocholskiego Sędziego Ziemskiego Bracławskiego, oraz dyspozycyą testamentową tegoż, z mocy ktorey Summy, tymże WW. OO. Dominikanom Winnickim są zapisane, tudzież całej fortuny rozporządzenie uczynione, in toto autoritate Seymu terazniejszego approbujemy.

Pozwolenie Kościoła w Dobrach Suchcicach.

Ponieważ Urodzony Ignacy Suchecki Stolnik Sieradzki, ku pomnożeniu chwały Pana Boga w dobrach swoich nazwanych Suchcice w Woiewodztwie Sieradzkim, a Powiecie Piotrkowskim w Parafii Drużbickiej Kościół Filialny wystawić, y przyzwoicie Xiędza wiecznego, kupieniem dla onegoż y Następcom wioski nazwaney Gadki, y części w Dowinie za sumę trzynastę tysięcy Złotych Polskich dotować y opatrzyć przedsięwziął, y Konsens eo nomine, a Loci Ordinario otrzymał. Przeto pobożney iemu intencji wykonanie pozwalając, erekcyą pomienioną Kościoła Filialnego w dobrach rzeczonych Suchcicach, iaka nastąpi, za ważną wiecznemi czasy, y niewzruszoną Authoritate Seymu terazniejszego mieć chcemy y postanawiamy. Aby zaś in fraudem legis nie za więcej, lecz tylko za sumę trzynastę tysięcy Złotych Polskich kupno wioski y części w Dowinie fundacyney nastąpiło, za Kommissarzow Ziemstwo Sieradzkie, albo Grod Piotrkowski naznaczamy, którzy captato tempore do pomienioney wioski Gadki nazwaney zięchawszy, z kontraktow Tranzakcyi y Stanu dobr cenę onychże poznają, y ieżeliby wyższa cena pokazywała się, attestatam sprawiedliwe, iż te dobra na Fundacyą iść nie powinny do Kancellaryi przesłać, ieżeli zaś nie więcej iak tylko summy trzynastę tysięcy Złotych Polskich te dobra w cenie swojej korrespondować będą, tedy takoweż attestatam sprawiedliwe z opisem cyrkumferencyi granic y obszerności tychże dobr y części, na piśmie dadzą, ale wraz z erekcyą na fundamencie Seymu terazniejszego uczynioną, do Ksiąg Grodzkich własnego Powiatu per oblatam podana będzie, y ta erekcyą robur perpetuum obtinebit.

Approbacya Funduszu Kościołowi Lewiczyńskiemu.

Fundusze y części Kościołowi Lewiczyńskiemu służące, tudzież y przez Boleśława Xiążęcia Mazowieckiego approbowane, a kilka wieków w spokojney y niekwęstywowaney dotąd utrzymywane Posleßyi, Prawem niniejszym in perpetuum approbujemy.

Utwierdzenie Summy Kościołowi Zbarzewa w Ziemi Wschowskiej.

Chcąc pobożne intencye y ostatnią wolną niegdys Schramow małżonkow bezpomnie z tego zelszych świata utwierdzić, sumę ośm tysięcy Złotych Polskich w Państwach Naszych dorobną Kościołowi Zbarzewa in suffragium Dusz wiecznemi czasy legowaną, a na dobrach Urodzonego Stanisława Krzyckiego z Prowizyi coroczney po pięć od sta zapisaną approbujemy, y alternatę Nabożeństwa od Zwierzchności Duchowney teraz postanowioną z daninami wszelkiemi Plebanom Zbarzewa ze wsi Niechłoda corocznie, aby oddawana zewsząd była, mieć chcemy, Prowizyą albowiem od summy wyrażoney zapisaną Pleban każdy Zbarzewa odbierać powinien, ktorey to summy Oryginalney nikt podnieść nie może, ani z Duchownych, iako in ævum piis causis aplikowaną, bez wyraźney Dziedzica Zbarzewa wiadomości, lecz onę na niezawodnych lokować dobrach pozwalamy.

Approbacya Inkorporacyi Kościoła Parafialnego w Mieście Naszym Pyzdrach WW. Franciszkanom.

Zważając iako oddanie na zawsze Kościoła Parafialnego w Mieście Naszym Pyzdrach Wielebnym Franciszkanom w tymże mieście będącym dla podzwignienia z ruiny tegoż Kościoła, iuż prawie ze wszystkim upadłego, y dla wygody Parafianow bez Pasterza przez nieiaki czasu przeciąg dla szczupłości dochodow zostających nastąpiła, przeto chcąc zachęcić tychże Wielebnych Franciszkanow do ratowania Kościoła, ile niedawnemi czasy pod czas kraiowych rozruchow ogniem zniszczonego, inkorporacyą onego dla tych Wielebnych Franciszkanow Pyzdryskich za poprzedzającym Konsensem Najjaśniejszego Augusta Trzeciego Poprzednika Na-



szego, y zezwoleniem Stolicy Apostolskiej w Roku 1765. nastąpionym, powagą Seymu niniejszego potwierdzamy, y tenże Kościół wraz z Oratoryami pod tytułem Bożego Ciała, Świętego Krzyża, y Świętych Piotra y Pawła Apostołów, oraz Plebanią w wsi Krąpsko zwaney, przez Nayaśnieyszego Zygmunta Pierwszego do Kościoła Parafialnego Pyzdrskiego na pomnożenie dochodów iego Roku 1518. przyłączoną, ze wszystkimi Funduszami, y należytościami zdawna służącemi wspomnionym Wielebnym Franciszkanom Pyzdrskim na zawsze oddajemy, y wcielamy, chcąc też razem y dochody do wymienionego Probostwa w Pyzdrach należące tak dla terażniejszego Proboszcza Wielebnego Piotra Kraiewskiego, iako y następców iego upewnić, y od wszelkiej na potym kwestyi ubeśpieczyć, Dekret Kommissarski w mieście Pyzdrach w Poniedziałek po Niedzieli Cantate zwaney Roku 1766. między Urodzonym Starostą, miastem y Proboszczem Pyzdrskimi oczywiście zapadły, co do Kategorji Kościoła Parafialnego Pyzdrskiego we wszystkim utwierdzamy, przy gruntach swobodach, y wszelkich należytościach w tymże Dekrecie wyrażonych Proboszczów Pyzdrskich na zawsze zachowanych mieć chcemy.

Pozwolenie kupna Dobr Konwentowi Warszawskiemu XX. Dominikanow na Nowym Mieście, y Possessyi pod Juryzdykcyą Mieyską Warszawską będących approbacya.

GDY Konwent Warszawski XX. Dominikanow przez Dekret Komm: z mocy Konstytucyi zapadłej od Dobr Gorze, Jurki, Borowa, cum attinentiis odsądzony został, przeto przez wzgląd na ten Konwent pozwalamy onemuż dobra Ziemskie kupić, za sto tysięcy Złotych Polskich, a Ziemstwo z ktorego Juryzdykcyi dobra kupione będą dopilnować ma, aby takowe dobra nie były większego szacunku, które kupno lege praesenti approbuiemy. Tudzież Possessye tegoż Konwentu, tu pod Juryzdykcyą mieyską Warszawską będące, wiecznie stwierdzamy.

Potwierdzenie y ubeśpieczenie Praw OO. Bazylianom Kongregacyi Ruskiej z Kościołem Świętym Rzymskim ziednoczoney.

OPatrując spokojność do Obywatelstwa Rzeczypospolitey należących WW. OO. Bazylianow w Koronie y Wielkim Xięstwie Litewskim Klasztory swoje mających, wszelkie Prawa y Przywileje temuż Zakonowi w powszechności y Klasztorom iego w szczegulności przez Nas, Przodków Naszych, albo innych Prawodawców, y pobożnych Fundatorów nadane, w exekucyi y spokojney Possessyi będące w swojej ważności zostawiamy, Konstytucyą Roku 1607. Vol. 2do. Legum Fol. 1608. Tit. — Religia Grecka: w niewzruszonym zachowaniu utrzymujemy, a Konstytucyą 1768. o Sukcesyach po Duchownych, iako też o Nowicyatach w sprawiedliwym chcąc mieć brzmieniu, że Klasztorne Osoby ex Mensa Comuni Klasztoru, w którym mieszkają, żyjące, pod też Konstytucyą podciągane być nie powinny, a Nowicyuszowie Bazylikańscy równo z Nowicyuszami Piarskimi considerari mają, ostrzegamy.

Stwierdzenie Praw OO. Bernardynom Warszawskim.

POnieważ terażniejszy Urodzony Starosta Warszawski zachowując dawne Przywileje OO. Bernardynom na wolney wrąbku potrzebie opasu Klasztornego służące, Possessyą włoki lasu pod wsią Grodziskiem leżące, ieszcze w Roku 1602. Przywilejem Nayaśnieyszego Zygmunta Trzeciego temuż Klasztorowi, także zamiast wolnego wrębu danej y dotąd używaney, pismem swym dnia 16. Miesiąca Marca Roku 1763. Klasztorowi danym przyznał, y pod kondycyą, aby już w lasach Starościńskich wolnego wrębu niepretendowali, wdzierzeniu tej włoki wspomniony Klasztor na zawsze zostawił, zaczym takowy List Starościński y Possessyą

często rzeczoney włoki miary Chelmińskiej dla tegoż Klasztoru Warszawskiego OO. Bernardynom stwierdzamy.

Ubeśpieczenie Fundacyi Szkół y Konwiktu Nowego w Trzemesznie.

Z Apatrując się na chwalebne y pożyteczne Kościołowi y Oyczyźnie dzieło przez Wielmożnego Michała Kosmowskiego Opata Kłaustralnego Trzemeszyńskiego dla Edukacyi dwunastu z Szlachetney młodzi Narodowej Alumnow z Konwiktem y Szkołami w Mieście Trzemesznie przy Opaćwie y Kościele nowo ustanowione y dochodem przyzwoitym opatrzone, pomienioną Fundacyą, mocą Seymu tego zupełnie stwierdzamy.

Nadanie kawałka Gruntu Szpitalowi Warszawskiemu S. Rocha.

DLA wygody chorych Szpitala Warszawskiego S. Rocha pozwalamy, aby w tyłach tegoż Szpitala wychodzących, na dziedziniec Pałacu Naszego, y Rzeczypospolitey Kazimierzowskiego, Siostry miłosierne obmurowały sobie nad drogą poprzeczną ogródek: którego szerokość ma bydź w proporcją szerokości domu na przeciwko zaraz stojącego Xiążęcia Kazimierza Poniatowskiego, y w dziedziniec także Pałacu Naszego Kazimierzowskiego wychodzącego, który to ogródek, ma zostawać wiecznym Prawem przy wspomnionym Szpitalu S. Rocha.

Utwierdzenie Legacyi Urodzonego Jakuba Fontannego dla ratunku ubogich chorych w Szpitalu OO. Bonifratrow Konwentu Warszawskiego zostających.

POnieważ Urodzony Jakub Fontanna w Testamencie swoim dnia 20. Marca Roku Pańskiego 1773. napisanym, do Szpitala Konwentu Warszawskiego OO. Bonifratrom siedm dziesiąt y cztery tysiące Złotych Polskich, to dla dostateczniejszey sustentacyi, to dla oporządzenia bielizny, to dla kupienia lekarstw ubogim chorym zapisał, przeto My takową legacyą iako dla Narodu chwalebnie y użytecznie uczynioną, za zgodą wszech Stanów approbujemy y wiecznemi czasami niewzruszoną mieć chcemy.

Polepszenie Fundacyi Kościoła Modzerowskiego y Korzeckiego.

POnieważ Kościoły Modzerowski y Korzecki bez dokładnego Funduszu y wyposażenia zostają, y dla szczupłych dochodów od lat kilkudziesiąt wcale upadłe, że się w nich nabożeństwo odprawować nie może, przeto dogadzając żądanom Urodzonego Jozefa Polewskiego Komornika Granicznego Kuławskiego Kolatora wspomnionych Kościołów y Dziedzica tych wiosek, pozwalamy Jemu ampliando maiorem exdotationem pomienionych Kościołów w zamian dawney Fundacyi, nienaruszając tych gruntów, które na budynki Plebańskie y ogrody przy Kościołach dawno zostawione, to jest: samych rol Plebańskich, summ pięć tysięcy Złotych Polskich przez Urodzonego Sokołowskiego w Roku tysiąc pięćset sześćdziesiątym czwartym na Cieplinach, drugą tysiąc Złotych Polskich na Szmelniku przez niegdy Urodzonego Woyciecha Jankowskiego Anno 1694. w Grodzie Przedeckim zapisanych, te obydwie sumki na wioskę Polenisz w Powiecie Przedeckim leżącą, tegoż Urodzonego Jozefa Polewskiego dziedziczną przenieść y tęż wioskę Polenisz wraz z summami obiema wyżej wyrażonemi in cultum divinum y reparacyą

racyą tychże Kościołów perpetuis temporibus inkorporować, a to precedente consensu Locī Ordinarii do wzwyż wyrażonych Kościołów pozwalamy, a ponieważ tenże Urodzony Polewski Dziedzic Polenisza ma kredytorów w teyże wiośce, więc na uznanie, y roztrząśnienie summ, pretenzyi gruntowych wyznaczamy Komissarzów: Urodzonych Rocha Kiełczewskiego Stolnika Kowalskiego, Michała Czetwertynskiego Starostę Tuszyńskiego, Jana Skarbka Starostę Sarnowskiego, Trąpczyńskiego Surrogatora Grodzkiego Gnieźnieńskiego, Józefa Pogonowskiego, Sędziego Grodzkiego Brzeskiego-Kuźawskiego, Xawerego Jasińskiego Komornika Granicznego Gnieźnieńskiego, Subdelegata Grodzkiego Przeddeckiego, Jana Kalfzteyna, którzy to Komissarze po wykonanym w którymkolwiek Grodzie Juramencie, za wydaniem wprzód Innotescencyi Stronom na niedziel cztery, do teyże wsi ziechawszy się, komportacyą kontraktów, Dokumentów Possessorów nakażą, reparacyą, czyli dezolacyą, iaka się pokaże, przyznają, inkwizycye wywiada, satysfakcyą y deokupacyą, non obstante cujusvis partis contumacia, pro re Harredis naznaczą, byle ich pięciu w komplecie z oboch Stron znaydowało się, we wszystkim, nic niezoławiając, Strony zupełnie zafatwią, które ich rozśądzenie za wieczne, trwałe mieć, chcemy.

Probstwo S. Jerzego w Warszawie, y drugie w Błoniu.

Luboli Probstwa Święto Jurskie w Warszawie, y Błoni collationi Nostrae Regiae & juri patronatus Konstytycyą 1768. poddaliśmy, gdy iednak Błonskie dawniey ieszcze przez Stolicę Apostolską do Stofu Opata Klasztornego Czerwińskiego iest inkorporowane, więc oneż, a collatione Nostra Regia uwalniamy; Rzeczoną zaś Konstytycyą względem Probstwa Świętego Jerzego w Warszawie Passive dla Kanoników Regularnych Zgromadzenia Czerwińskiego in suo robore zachowujemy.

Probstwo Krzyżanowskie.

Inkorporacyą Probstwa Krzyżanowskiego przez Przewielebnego Xcia Biskupa Krakowskiego y iego Authoritate Klasztorowi Hebdowskiemu Ordini Praemonstratensium uczynioną, powagą teraznieyszego Seymu stwierdzamy y tenże Klasztor Hebdowski na zawsze przy spokojney Possessyi pomienionego Probstwa Krzyżanowskiego zachowany mieć chcemy.

Przyspieszenie Sprawiedliwości.

PRzychylając się do żądania Woiewodztwa Łęczyckiego chcącego w Sprawach Ziemiańskich sprawiedliwość, y tey przyspieszenie tym regularnieyszymi dla Obywatelów swych znaydować, tak z tego powodu iż per Universum, a minori ad maius zawsze idzie appellacya, iako z roztropney uwagi, że interes każdy tym słuźniejszy, im go więcej zdań utwierdza, niemniey z reprezentacyi oczywistych, a mniey potrzebnych unkośztów, dla prawuiących się y tęśchliwey z Trybunału do ktorego Roku Expektatywy, która sprawa przy kilkorakiey każdorocznie Sądów Ziemskich kadencyi, mogłaby znaleźć w kilku tygodniach powtorne rozśądzenie, ułatwiając spor ich, a może y prędze z ukontentowaniem oboiey Strony na decyzyi Sądu Ziemskiego zaprzestanie, przeto stanowimy: iż Grodz iedney tylko sentencyi formuiący Decyzyą swoją nie będzie mógł, mimo Ziemstwa gdzie pluralitate sprawy concluduntur, prosto do Trybunału wypuszczać Stron Dekretem iego uciążonemi baczących się, lecz ad secundam Instantiam do Ziemstwa appellacyi takowych dozwolić powinien, a gdyby y w tym ieszcze Strona baczyła się być pokrzywdzoną, na ow czas dalszym postępkim prawnym, wolna Stronom y do Trybunału od Ziemskiego Dekretu appellacya, według przepisu dawnieyszych Praw w ktorych sprawach teyże Sąd Ziemski dopuszczać ma. Trybunał zaś gdyby niewchodząc in Cognitionem legalitatis tychże Dekretów, na żądanie Stron Remissę czynił, więc y w tym razie preferuiąc pluralitate decydującą Juryzdykcyą

odtąd nie do Grodow, lecz innych Ziemstw takowe sprawy z ugodzenia się Stron odeśłać ma, postanawiamy.

Naznaczenie Subdelegata do Sądow Ziemskich Ciechanowskich.

DOgadzaiać żądaniu Obywatelow Ziemi Ciechanowskiej w administrowaniu sprawiedliwości, oraz przychylając się do prozby Urodzonego Antoniego Nosarzewskiego Sędziego Ziemskiego Ciechanowskiego dla podeszłości lat, o naznaczenie Subdelegata na Sęstwo Ziemskie Ciechanowskie proszącego przydajemy temuż Urodzonemu Nosarzowskiemu Sędziemu Ciechanowskiemu za Subdelegata Urodzonego Pawła Rościszewskiego Podstolego Prasnyńskiego Pośła y Delegata z Ziemi Ciechanowskiej, który to Urodzony Subdelegat przyśięgę na pierwszych Rokach Ziemskich Ciechanowskich Rotą Sędziom Ziemskim przepisana wykonawszy, w Sądzeniu Sądow Ziemskich Ciechanowskich Urodzonego Nosarzewskiego in munere Judicatus ad extrema vitae ejus tempora vel altioris alicuius Dignitatis affectu nem zastępować będzie.

Compatibilitas Urodzonemu Łuszczewskiemu Staroście Naszemu Mszczonowskiemu z Sęstwem Ziemskim Sochaczewskim.

POnieważ Starostwo Mszczonowskie w Ziemi Sochaczewskiej jest Urzędem Powiatowym, które konferowaliśmy Urodzonemu Łuszczewskiemu Sędziemu Ziemskiemu Sochaczewskiemu, przeto Compatibilitatem tych Urzędow z łobą razem przez Osobę jedną trzymane ostrzegamy, miejsce zaś na zawsze Starostom Mszczonowskim po Starostach Sochaczewskich na wszystkich obradach Ziemian-
skich oznaczamy.

Subdelegacya Sędziom Ziemskim y Pisarzowi.

DLA częstej słabości Urodzonego Szymona Tadeusza Miśzewskiego Sędziego Ziemskiego Wyszogrodzkiego chociaż in Persona sądzić nie będzie, nie tylko od Przyśięgi uwalniamy, ale owszem na ktoreykolwiek kadencyi Sądow Ziemskich będzie miał tego potrzebę, Subdelegata Przyśięgłego ex Terrigenis, onemuż na miejsce swoje posadzić pozwalamy. Podobnież y Urodzonemu Wiktorynowi Tadeuszowi Karniewskiemu Pisarzowi Ziemskiemu y Grodzkiemu Rożańskiemu Subdelegata Przyśięgłego na miejsce swoje, uwalniając go także od Przyśięgi, ex Terrigenis posadzić pozwalamy, także Urodzonemu Łuszczewskiemu Sędziemu Ziemskiemu Sochaczewskiemu Subdelegata przyśięgłego na miejsce swoje, uwalniając go także od przyśięgi, na każdej kadencyi, kiedy tego będzie miał potrzebę, ex Terrigenis posadzić pozwalamy.

Stare Akta Kamienieckie.

POnieważ całość y bezpieczeństwo fortun Szlacheckich gruntuie się na pewności Aktow starożytnych, księgi zaś Grodzkie Kamienieckie dawnością czasow po wielu miejscach zatarte, późniejszym czasem niepodobieństwem onych wyczytania groziły, któremu przypadkowi zapobiegając Woiewodztwo Podolskie, sumptem swoim przepisać księgi pomienione per Lauda nakazało, dziś tylko nowym księgom publiczney wiary nadania żąda, przeto My przychylając się do żądania tegoż Woiewodztwa, wyznaczamy za Kommissarzow Urodzonych, Felixa Gawrońskiego Woyskiego Większego Latyczewskiego, Waleryana Bielowskiego Pisarza Ziemskiego Latyczewskiego, Xawerego Kaczkowskiego Podolskiego y Sędziego Grodzkiego Kamienieckiego, Wojciecha Raciborowskiego Czerwonogrodzkiego Miecznikow, Ignacego Jhnatowskiego Skarbnika Podolskiego, Jozefa Leśniewicza

Podolskiego, Jędrzeja Bienkiewicza Latyczewskiego Granicznych, Ludwika Ol-
szewskiego Kamienieckiego, Piotra Kłodnickiego Kamienieckiego Ziemijskich Ko-
morników, Michała Pawłowskiego Grodzkiego Lityczewskiego, Piotra Ruśewi-
cza, Jana Rogalę Ławadzkiego Grodzkich Kamienieckich Subdelegatów, Wiktora
Bielowskiego Miecznikiewicza Latyczewskiego, którzy na umowiony czas przez
siebie zięchawszy się, byleby dwóch było, do Kamieńca, y przyśięgę przed Aktami
Grodzkiemi, iako pilnie, uważnie, nowe kopiaty z staremi księgami konfrontować,
opuszczenia skrobienia przestrzegać będą, wykonawszy; księgi pomienione ze stare-
mi czytać y konfrontować będą, a przeczytane y skonfrontowane rękami własne-
mi podpiszą, a te księgi skoro przez Urodzonych Rewizorów z staremi skonfron-
towane, y podpisanych ręki, iako się z swemi Oryginałami zgadzają, zaświadczone
będą, moc y wiarę swoich Oryginałów, iż mieć powinny, deklarujemy.

Kommissya do Rewizyi ksiąg Grodzkich Pyzdryskich po zgorzeniu, y ubeśpieczenie onych.

Wielokrotne przypadki o pogorzełi ksiąg Grodzkich, na których fortun y do-
stoieństw Obywatelskich funduje się bezpieczeństwo y wiekopomna pamięć,
Stany Rzeczypospolitey już w poprzedzających dawniejszych Konstytucyach re-
zolwować, y skuteczny ostatniemu upadkowi sposób obmyślać zwykły, a zatym
gdy księgi Powiatu Pyzdryskiego w Woiewodztwie Kaliskim, przez ogień w peży-
nąc obroczone zostały, przeto do rewizyi onych, iakie się pozostały od którego roku,
y iakie pogorzały, potrzebną Kommissyą byź sędziemy, y do niej Urodzonych
Michała Skorzewskiego Podkomorzego Poznańskiego, Starostę Pyzdryskiego, Anto-
niego Poninńskiego Starostę Kopanickiego, Ludwika Herstopskiego Podłedka Zie-
mi Wschowskiej, Stefana Zielonackiego Podłedka Kaliskiego, Jakuba Sucharzew-
skiego Chorążycy Bydgoskiego, Ludwika Chmielewskiego y Jakuba Korytow-
skiego Komornika Granicznego Kaliskiego, tudzież Pisarza y Regenta Grodzkich
Pyzdryskich wyznaczamy, aby ci na wzor innych Konstytucyi w podobnym razie
stanowionych, a nayszczegulniej anni 1766. o księgach Ziemi Rawskiej pogorza-
łych warowaney, roku zaś 1768. o tychże księgach Ziemi Rawskiej popartej, w
liczbie Osob przynajmniej trzech w czasie sposobnym per Primum in Ordine upa-
trzonym y umiarkowanym dla ubeśpieczenia tak własnych w partykularności mają-
tków, w tym Powiecie mianych, iako też y przyługi w powszechności wżyskich
współ-Obywatelów Powiatu tegoż sprawili się, y postąpili sobie, które Konstytu-
cye tak anni 1766. iako y anni 1768. o księgach Ziemi Rawskiej ustanowione,
za prawidło, y za instrument tymże księgom Grodzkim Pyzdryskim służyć ma.
Plac dla Kancellaryi Grodzkiej Pyzdryskiej y Archivum u Wielebnych Franci-
szkanów dla chowania ksiąg murowane, y sklepione upatrzą y wyznaczą, na co
koszt z Retentów ułożonego Czopowego Woiewodztw Wielkopolskich obmyślić
będzie powinna, mocą niniejszego Seymu stanowimy.

Obiaśnienie Roków Ziemskich Wieluńskich.

ZA prozbą Posłów Ziemskich Wieluńskich, y przełożonemi przyczynami Kaden-
cye Sądów Ziemskich Wieluńskich, iedną odcinając, dwie postanawiamy, pier-
wszą Feria secunda, post Dominicam Cantate, drugą Feria secunda post Festum
Sancti Mathæi Apostoli, w iednym mieyscu w Wieluniu bez przejeżdżania się do
Ostrzeszowa, nazawsze sędzić się miane, na których wżyskie sprawy etiam z
przedłużeniem czasu odsądzane byź mają.

Przeniesienie Kadencyi Sądów Ziemskich Kamienieckich.

NA żądanie Obywatelów Ziemi Kamienieckiej Woiewodztwa Podolskiego, iako
też y Sędziów Ziemskich teyże Ziemi, Roki Ziemskie Kamienieckie w pier-
wszy Czwartek po Święcie Wżyskich Świętych, w Kamieńcu przypadające na
pier-

pierwszy Czwartek po Świętym Michale, według Kalendarza Rzymskiego przeno-
simey mocą Ustawy Seymu teraźniejszyego.

Pozwolenie Komorników Ziemstwom Kamienieckiemu y Latyszewskiemu w Woiewodztwie Podolskim.

NA żądanie Obywatelów Woiewodztwa Podolskiego, iako też y Ziemstw Kamie-
nieckiego y Latyczewskiego, dla przyspieszenia sprawiedliwości pozwalamy
tymże Ziemstwom, każdemu z osobna po dwóch Komorników Ziemskich na nowo
kreować, do dwóch dawniejszych mocą teraźniejszy Ustawy.

Przeniesienie Ksiąg Ziemskich Dobrzyńskich y Grodz- kich Rypińskich do Archivum Grodu Bobrownickiego.

POnieważ wiele na tym zależy bezpieczeństwu fortun Obywatelskich, ażeby Tran-
zakcyę wszelkiego rodzaju miały dobrą konserwacyą y opatrzenie, a gdy księ-
gi Ziemskie Dobrzyńskie żadnego dla konserwacyi ich nie mają bezpiecznego Archi-
vum, do których po skończoney każdych sądów kadencyi, ciężki dla Obywatelów
Tranzakcyi lub Dekretów rekwirujących iest aditus. Przeto zlecamy U. Sądziom
Ziemskim Dobrzyńskim, ażeby którykolwiek z nich od Aku publikacyi tego Prawa
in spatio dimidii anni Dekretarze y wszelkich Tranzakcyi Protokóły, y ogólnie
wszystkie Akta Ziemskie Dobrzyńskie do Archivum Grodu Bobrownickiego zwieźli,
a przybywające podczas kadencyi sądowych Dekreta y Tranzakcyę, po skończo-
nych sądach, in spatio dwóch niedziel do tegoż Archivum Bobrownickiego od-
wozili, co wszystko sub animadversione Legis uskutecznić powinni będą, które
to Tranzakcyę y Dekreta, to iest: wszystkie Akta Ziemskie pod dozorem y klu-
czem U. Pisarza Ziemskiego lub Subalternów jego zawsze bydz mają, a Rekwi-
rującym z tych Akt Tranzakcyi lub Dekretów Obywatelom quovis tempore przez
nich, czyli z ramienia onychże destynowanego, a przyśięgłego Archiwiste, y za-
wsze circa Akta przytomnego wydawane być powinny. Pozycya czyli leżenie tych
ksiąg przed każdą sądów Ziemskich kadencyą dotąd w Lipnie bywającą, aby odtąd
iuz nie w Lipnie, ale zawsze w Bobrownikach bywała, stanowimy. Sądy zaś Ziem-
skie Dobrzyńskie, ażeby w czasach dla kadencyów ich przez prawo oznaczonych
y przepisanych odprawiały się mieć chcemy, z tą mieysc odmianą: ażeby Powia-
tu Dobrzyńskiego w Dobrzymiu, a Lipińskiego dotąd w Lipnie bywające, iuz
teraz nie w Lipnie, ale ob commodiorem & faciliorem dla Obywatelów do wszy-
stkich ksiąg aditum nazawisze w Bobrownikach, Powiatu zaś Rypińskiego, że dla
wygorzenia miasta Rypina teraz w tymże mieście bywać nie mogą, więc przez
dziewięć kadencyi post hanc publicatam Legem, ażeby się w Lipnie sądziły, a
po wyjściu czasu tych kadencyi, żeby w Rypinie tak, iak bywały, Lege presenti
nazawisze ustanawiamy. Ze zaś przez Konstytucyą 1768. pomimo woli Obywa-
telów Ziemi Dobrzyńskiej Grod w Rypinie sub Authoritate U. Starosty Bobro-
wnickiego postanowić zlecono, zkad zamiast emolumenti publici, to zamieszanie
między prawującymi się y podeyscia działby się musiały; Przeto przychylając się
do żądań Obywatelów teyże Ziemi, Grod Bobrownicki in loco commodo mają-
cych to ustanowienie w Rypinie Sądów y Suscepty znosimy, oraz Akta ztam-
tąd iakie się znajdują, Officyalistom Grodzkim Bobrownickim wziąć y w Ar-
chivum swoim umieścić zlecamy.

Przeniesienie Roków Ziemskich Drohickich, na iedno mieysce do Miasta Naszego Drohiczyna.

Sądy Ziemskie Drohickie w czterech mieyscach do roku sądzące się, gdy w prze-
wożeniu ksiąg z mieysca na mieysce Protokóły, y wszelkie Akta w niebezpie-
czeństwo podawały, przeto zapobiegając uszczerkowi fortun Szlacheckich za po-
wzię-

wszeczną Stanow Zgromadzonych y Skonfederowanych zgodą, nazawsze stanowimy, aby odtąd też Roki Ziemskie Drohickie już tylko w mieście Naszym Drohiczynie sądzone były, y trzema do roku kadencyami: pierwszą w Poniedziałek po Niedzieli Invocavit, drugą w Poniedziałek po Świętej Trojcy, trzecią w Poniedziałek po Świętym Marcynie Biskupie, każdą przez cztery niedziele trwać mającemi odprawowały się, nakazujemy; dla czego dawne Prawa co do czasu y miejsca uchylamy, a inne względem tegoż Ziemstwa y otwarcia ksiąg przez czas prawem zamierzony trwać mającego ustawy w całości zachowujemy, w którym czasie otwarcia ksiąg, aby y Tranzakcyę wszelkie extra Territorium y w Magdeburgii czynione do ksiąg Ziemskich przenoszone były, pod nieważnością tychże odtąd zalecamy, dla prędszey zaś Dekretow Exekucyi, zostawiwszy przy opisie Praw dawniejszych Komornikow y Podpiska, Urodzonym Sędziemu y Podśędzkowi Ziemskim Drohickim, drugich dwóch Komornikow przyśięgłych, a Pisarzowi teyże Ziemni według dawniejszych Praw, drugiego Podpiska dla użycia iego ręki do pisania nawet y Dekretow przyśięgłego mieć pozwalamy, oraz dla Urodzonych Pisarzy Ziemskiego y Grodzkiego Drohickich Prawa, a mianowicie Konstytucye lat 1611. y 1613. dla tychże służące odnawiamy, y one w Exekucyi mieć chcemy.

Mieysce Sądom Ziemskim Czerskim.

Przywracając dawny zwyczaj sądzenia po Powiatach Sądom Ziemskich Czerskich, tudzież dogadzając powszechny teyże Ziemi Obywatelow wygodzie, miejsce do sądzenia tychże Sądom, to jest: dla Powiatow Czerskiego y Garwolińskiego miasto Czersk, dla Grodzieckiego y Wareckiego miasto Warę, raz nazawsze wyznaczamy, y aby te w każdym miejscu po niedziel dwie w kadencyach prawem opisanych noninterrupte sądzone były, Prawem niniejszym ustanawiamy.

Sądy Ziemskie Zakroczymskie.

Dogadzając wygodzie tak Sądu, iak Obywatelow w trudnym przejeżdżaniu się, co kadencya po Powiatach, aby odtąd też sądy dla wszystkich trzech Powiatow, koleją raz w Zakroczymiu drugi raz w Nowym mieście odsądzone bywały, naznaczamy, przed ktorymi gdy w Nowym mieście alternatą przypadną gdzie Grodu niema, posito Aktorow z Grodu Zakroczymskiego na niedziel dwie byż ma. Kadencye oraz tych wygodniejsze upatruiąc, pierwszą dnia drugiego miesiąca Stycznia, drugą dnia drugiego Maia, trzecią dnia drugiego Września determinujemy, a że Akt ieden przez całe sądy choć naydłuższe bywał w Dekretarzu zapisywany, z czego rozeznanie, ktorogo dnia wypadły Dekreta, trudne było, oraz na Terminach ztąd inkonweniencye wynikały, więc codzienny Akt zapisywany byż ma. Pozwy jednak na niedziel dwie przed przypadającą kadencyą nie przed wpisem, wydawane byż mają. A że Akta tey Ziemi osobliwie dawniejsze w nieporządku zostają, ktorych rewizyi, ułożenia, y jeżeli potrzeba będzie ktorych przepisania pozwalamy. Do czego tak Ziemia na naypierwszym zjeździe lub Seymiku, Urzędnikow y Obywatelow, z U. Pisarzem y Regentem przyśięgłych delegować będzie, oraz na rekompensę pracujących y koszt per Laudum sposób obmyśli, co moc prawa dla teyże Ziemi respective mieć będzie.

Przeniesienie Sądom Ziemskich Łomżyńskich.

Ponieważ Roki Ziemskie Łomżyńskie, w każdym Powiecie teyże Ziemi, po trzy razy w roku do sądzenia wyznaczone, w przejeżdżaniu się Sędziom Ziemskim nie mały czyniły przykrość y utrudzenie, przez co w niektórych Powiatach dla złych przepraw, często nie dochodziły; Obywatelom zaś ztąd w rozśądzeniu spraw ich następowały zawody. Przeto na usilne Obywatelow Ziemi Łomżyńskiej przez Posa swego dopraszanie się, Sądy Ziemskie caley Ziemi Łomżyńskiej, w jednym tylko miejscu, to jest: w mieście Łomży, trzy razy do roku sądzić się mające ustanawiamy: to jest pierwszą kadencyą sądzona będzie w Poniedziałek po Niedzieli Reminiscere postney, druga w pierwszy Poniedziałek po SS. Trojcy, trzecia w pierwszy

piewszy Poniedziałek po S. Marcinie, każda zaś z tych, do zupełnego odsądzenia wszystkich Powiatów trwać ma, y Powiat każdy ze swego rejestru Powiatowego, osobno w swoim tygodniu naznaczonego, y do sądzenia branego sądzić się będzie. A ułożenie rejestrow Powiatowych na pierwszej kadencji tymże sądom Ziemskim Łomżyńskim zlecamy. Ktore sprawy wszystkich Powiatów, z rejestrow im ustanowionych, odsądzać będą powinni. Pierwsza zaś kadencya podług Prawa teraźniejszego w roku przyszłym 1775. Feria 2da post Dominicam Reminiscere zaczynać się ma.

Przeniesienie Sądów Ziemskich Nurskich.

PRzychylając się do prozby Obywatelów Ziemi Nurskiej, przez UU. Posłów teyże Ziemi uczynionych, idąc przykładem Ziemi innych, Sądy Ziemskie Nurskie ze wszystkich trzech Powiatów, do jednego miejsca, to jest: do miasta Naszego Grodowego Ostrowi, iako w pośrodku Ziemi położonego, na zawsze przenosimy, y onym trzy zwyczajne kadencye, to jest: pierwszą po SS. Trzech Krolach, drugą po Nawiedzeniu Najswiętszey Panny Maryi, trzecią po S. Michale Archangle, wszystkie w dzień Poniedziałkowy nayspierwszy naznaczamy, zaczynając pierwszą kadencją w Roku przyszłym 1775. po trzech Krolach. Ułożenie zaś Rejestrow Sądowych dla każdego Powiatu osobnych, y wyznaczenie dla nich czasu, Sądowi temuż Ziemskiemu Nurskiemu zostawiamy, a dla wygody tak sądzących, iako też na Sądy zieżdżających się Dom Sądowy, w tymże Mieście Ostrowi U. Karłskiemu Chorążemu Rożańskiemu miejsca tegoż Staroście, wystawić zalecamy.

Ustanowienie Suscepty Ziemi Rawskiej.

POnieważ Konstytucya na Seymie Coronationis anni 1764. naznaczyła, aby w mieście Białym, gdzie positio Actorum Terrestrium Ravensium dawnym Prawem jest ostrzeżona, Archivum na konserwacyą ksiąg Ziemskich Rawskich Urodzony Possessor będący wystawił, a to dla wygody Obywatelów szczegulniey Powiatu Bielskiego, zachowując więc in pleno robore to Prawo, a nieunikając y daley iść celem zupełniejszego tymże dogodzenia, przeto Susceptę Ziemską Rawską, nie iuż tylko na kadencyach, ale całorocznie trwającą pod naydokładniejszy dozorem Urodzonych Pisarza y Regenta Rawskich, w tymże mieście Białym na zawsze mieć chcemy, a Obywatele Ziemi Rawskiej, ktorzy po Konstytucyi 1768. prorogowanej wszystkich dokumentów swoich po pogorzeli, tak do Kancellaryow iako y do podpisowania Sędziów miejscowych, podać przez zamieszanie kraiove niewydawali, w czasie więc lat czterech od tey ustawy, też Oryginały aby w Aktach Ziemskich y Grodzkich oblatowane były, mieć chcemy.

Ustanowienie Suscepty Ziemskiej Gołtyńskiej.

GDy Obywatele Ziemi Gołtyńskiej, osobliwie Powiatu Gąbińskiego, przez Urodzonych Posłów swych przełożyli Nam, iż dla odległości własnego Grodu, Tranzakcyje extra Territorium czynić muszą, y żądali ustanowienia Suscepty Ziemskiej w mieście Gąbinie, więc dla wygody Ich, Susceptę Ziemską Gołtyńską w czasy wieczne trwać mającą w mieście pomienionym Gąbinie, iako mieyscu Ziemi środkowym przed kadencją każdych Sądów przypadającą na tygodni sześć, oraz pod czas sądzących się Sądów, iako y po skończonych Sądach Gąbińskich przez tygodni cztery, a w Gołtyninie tylko pod czas Sądów Ziemskich, z wolnym tam z Gąbina Protokółu Susceptowego przywiezieniem urządzamy; gdzie wszelkie Tranzakcyje w opisanym czasie, przyjmowane mieć chcemy, a Księgi wszystkie Ziemskie Gołtyńskie obydwóch Powiatów, z Gołtynina do Gąbina Ziemstwu Gołtyńskiemu, lub jednemu z nich przewieść moc dajemy, dla ktorych Archivum, y Dom dla Kancellaryi na placu nabyć mianym, kosztem Ziemi wybudować pozwalamy: ktorych to Ksiąg do Gąbina sprowadzonych otwarcie, y Suscepty zaczęcia na sześć Niedziel przed Sądami Ziemskimi

skiem i blisko przypadającemi determinujemy; Przytym dla bliższosci dogadziac Dziedzicom y Possessorom dobr nad Wisła, Woiewodztwo Płockie od Ziemi Gostynskiej rozgranicającą leżących, też wie iako to: Kamion, Troczyn, Dobrzykow, Tokary, Radziwie, Popłacin, Brwilno, y Gorki całe Szlacheckie do Powiatu Gambińskiego przyłączamy.

Kommissya do wyznaczenia Placu w Zytomirzu dla Domow Juryzdykcyonalnych.

POnieważ Kommissya z Seymu Roku 1766. do wyznaczenia y rozmierzenia Placu na Domy Juryzdykcyonalne dla Ziemstwa y Grodu Kiiowskiego, dotąd nie jest expedyowana, a z liczby Kommissarzow na on czas wyznaczonych wielu wymarło, przeto do pozostałych Kommissarzow Konstytucyą 1766. wyznaczonych teraz znowu za Kommissarzow, Urodzonych Jozefa Jakubowskiego Zytomirskiego, Jana Pawłę Owruckiego Podkomorzych; Adama Bukara Podczaszego, Antoniego Baczyńskiego Łowczego Owruckich; Teodora Palzkowskiego Pifarza Grodzkiego Kiiowskiego, Michała Pawłę Podkomoczycza Owruckiego, Teodora Wyhowskiego Podśędkowicza Ziem: Kiiowskiego, Szymona Grzybińskiego Granicznego Owruckiego, Franciszka Gofczyckiego, Ziem: Kiiowskiego Komornikow; Szymona Jakubowskiego Vicesgerenta Grodz: Kiiowa: przydaiemy. Ktorzy to Urodzeni Kommissarze, na nieprzytomność wielu nie uważając, byleby Jch pięciu na Termin przez siebie ułożony, lub z Limity dawniejszey Kommissyi przypadający ziechało, Opis Konstytucyi Roku 1766. do skutku przywiodą, Plac na Domy Juryzdykcyonalne dla Ziemstwa y dla Grodu Kiiowskiego w mieście Zytomirzu wynaydą, rozmierzają opiszają, potym ciż Kommissarze, lub inni, z liczby iednak teraz wyznaczonych, bądź pięciu sprowadzeni, Plac dla Panien Miłosiernych w mieście Zytomirzu, przez godney pamięci przewielebnego Xiędza Załuskiego Biskupa Kiiowskiego fundowanych rozmierzają, oznaczają, opiszają, y wszystko czego w tej mierze okoliczności wyciągać będą, dostatecznie sporządzają, co już żadney od Seymu Approbaty potrzebować nie będzie; Na ostatek co się tycze potrzebney na tę Domow Juryzdykcyonalnych Erekcya expensy, pozwalamy Obywatelom Woiewodztwa Kiiowskiego, proporcjonalny na tę Fabrykę na Seymikach ktorychkolwiek ułożyć sobie Podatek.

Ostrzeżenie względem Indygenatu y Nobilitacyi.

Jak wiele zależy na zaludnieniu Kraiu y wprowadzeniu kapitałów do Niego, tak niemniej na tym: ażeby każdy osiadający w Rzplitey, był użytecznym Oney, z tych więc Powodow deklaruiemy, iż każdy do Indygenatu lub Szlachestwa przypuszczony bydz żądający, gdy do tego Kleynotu na Seymach za zgodą Stanow Rzeczypospolitey domieszczoney zostanie, poty Diploma Indygenatu swego z Kancellaryi Koronney wydanego mieć nie będzie, poki Possessyi za dwakroć sto Tyficy Złotych Polskich w dobrach Ziemskich Dziedzicznych przez siebie niewątpliwie nabytey nieokaze, podobnym sposobem Nobilitowany Diploma Nobilitacyi swojej danego mieć nie będzie, poki takoweyż Possessyi za Summę 50. Tyficy Złotych Polskich nabytey nieokaze, ktore Possessye in spatio Roku iednego koniecznie kupione bydz mają, a na nie, gdy Tranzakcyje autentyczne przed Pieczętarzami okazane będą, na ten czas Diplomata wydane bydz powinny: gdyby zaś starający się o Indygenaty y Nobilitacye y pozyskawszy one na Seymie, wyżey wyrażoney kondycyi dopełnić nie mieli, tedy co ipso Szlachestwo nadane utracac będą; nad to ustanawiamy, iż przypuszczonemu do Indygenatu przed wypłynieniem Lat 20. wyzuwać się z Possessyi w Kraiach Rzplitey nie będzie wolno pod podobną karą utraty Szlachestwa Polskiego, pod ktore Prawo zasłużeni w Woysku Rzeczypospolitey podpadać nie mają.

Indygenat W. Hrabi Romancoff.

CHeąc w szczegulnieyszym pokazać dowodzie, iaki Rzeczpospolita dla znakomitych Urodzeniem y cnotą, oraz dzielnością wstawionych Mężow ma szacunek, Wielmożnego Piotra Alexandrowicza Hrabię Romancoff Felt-Marzałka Woysk Rosyjskich, do Indygenatu Korony Polskiej y W. X. Lit. & annexarum Provinciarum z Sukcessorami Onego de lumbis za powszechną zgodą przyimujemy, y do wszelkich prerogatyw stanowi Szlacheckiemu w Państwie Naszym przyzwoitych przypuszczamy, a za poprzedzającą Przyśięgą super fidelitatem Nam Krolowi y Rzplitey, etiam per Plenipotentem uczynić mianą, Diploma z Kancellaryi Naszey pod Pieczęciami Oboygą Narodow wydać rozkazujemy.

Indygenat U. Hrabi Potiemkina.

OKazując w iakim są u Rzeczypospolitey poważaniu, zacność Urodzenia, y cnota wielkich Mężow, z tego powodu Urodzonego Gregorego de Potiemkin Generała en Chef woysk y vice Prezydenta Rady wojenney Rosyjskiej, Generała-Adjutanta Najjaśnieyszej Imperatorowy Imci całej Rosyi, Gubernatora Nowoserbii, Orderow Białego Orła, Świętego Jędrzeia, Świętego Stanisława y Alexandra Newskiego Kawalera, do Indygenatu Korony Polskiej, Wielkiego Xięstwa Litewskiego y wszystkich Prowincyi z Sukcessorami de lumbis za powszechną Stanow zgodą przyimujemy y do wszelkich Prerogatyw w Państwach Naszych Stanowi Szlacheckiemu służących przypuszczamy, a za poprzedzającą przyśięgą na wierność Nam Krolowi y Rzeczypospolitey nawet przez Plenipotentą wykonać mianą, Diploma takowe z Kancellaryi Naszey pod Pieczęciami Oboygą Narodow wydać rozkazujemy.

Indygenaty Osob niżej wyrażonych.

MAiąc wzgląd na interessowanie się WW. Ministrow Trzech Dworow Sąsiedzkich, Imieniem tychże Dworow uczynione, UU. Bazylego Kochowskiego, Fryderyka Ewalde von Schmidenfeldt Fabricien, Barona de Melling Pułkownikow w Woysku Rosyjskim, Alexandra Barona Soldenhoff, Barona Peter de Paklen, Podpułkownikow Rosyjskich; Jana de Rehblinder Konsyliarza Rosyjskiego, Mikosaia Manuzzego, Henryka d' Odonnell, Eryka Reinhold Albedylla, do Indygenatu Szlachestwa Polskiego wraz z Ich Sukcessorami oboicy pści przypuszczamy, y za aktualnych Szlachtę Korony Polskiej y W. X. Lit., tudzież annexarum Provinciarum ze wszystkimi Prerogatywami temu Stanowi służącemu uznaiemy: Ktorem Diploma z Kancellaryi Naszych, salvo super fidelitatem Nam Krolowi y Rzplitey przed WW. Pieczętarzami praestando Juramento, salvaque deductione Szlachetności swoiey wydać zlecamy.

Obiaśnienie Indygenatu U. Ottona Fietinghoffa nazwanego Scheel, Kawalera Orderu Orła Białego, y S. Anny.

Wiele na tym zależy Rzeczypospolitey, ażeby dawne familie w Niey znaydujące się, przy Kleynocie Szlachestwa krwią Przodkow swoich nabytego, zachowane były. Z tych powodow chcąc okazać wzgląd na zadawnioną Familią U. Fietinghoffa Scheel nazwanego, wielą dowodami obiaśnioną, za powszechną Stanow Zgromadzonych zgodą mieć chcemy, ażeby U. Otto Fietinghoff nazwany Scheel, Kawaler Orderu Orła Białego y S. Anny, Possessyą swoią w Infantach mający, od wszystkich Obywatelow Koronnych y W. X. Lit., iako też od Szlachty Kurlandzkiej z całym swoim Potomstwem, z Linii od niego pochodzącym, za niewątpliwego Szlachcica Polskiego był znany z wszelkimi Prerogatywami stanowi Szlacheckiemu przyzwoitemi.

Indygenaty y Nobilitacye Osob Duchownych.

NA zalecenie Przewielebnych Biskupow, y prozbę Urodzonych Posłow Ziem-
skich, Wielebnych Karola de Pepellmann Kanonika Warmińskiego, y An-
toniego Strachwitza do Indygenatu Szlachestwa Polskiego przypuszczamy. Wie-
lebnym zaś Ludwikowi Matthy, Janowi Ollrych, Andrzejowi Reptowskiemu,
Poznańskim: Jozefowi Marthy Warmińskiemu, Kanonikom: Karolowi Xaweremu
de Anfitio, Franciszkowi Melin, Janowi Schweynert, Stanisławowi Karońskiemu,
Stefanowi Lewińskiemu Kanclerzowi Włodzimirskiemu, Kleynot Szlachestwa Pol-
skiego nadaemy, a zważając zdadność ich, y talenta, capaces omnium honorum
ac dignitatum Ecclesiasticarum czyniemy, ktorzy, to jest: Wielebni Karol de Pe-
pellmann Kanonik Warmiński, y Antoni Strachwitz gdy wywody rodowitości swo-
iej przed Wielmożnemi Pieczętarzami okażą, wszyscy zaś Przyśięgę super fide-
litate Nam Krolowi y Rzeczypospolitey przed temiż Wielmożnemi Kanclerza-
mi wykonają, onymże Diploma z Kancellaryi Naszych wydać zlecamy.

Przywrocenie Indygenatu Wielebnemu Pawłowi Kosi- ckiemu Kanonikowi Gnieźnieńskiemu y Bratu Jego Maciejiowi.

Ponieważ Antecessorowie Wielebnego Pawła Kosickiego Kanonika Gnieźnieńskie-
go, y Brata jego Macieja okolicznościami czasow cum avulsa Provincia od Pol-
ski odpadli, a wspomnieni Sukcessorowie jeden w stanie Duchownym, drugi w wo-
ysku życie przepędziwszy, w Prerogatywach Szlachestwa Polskiego ucaleni być
pragną; Więc gdy przed Wielmożnemi Kanclerzami rodowitość Familii Szlache-
ckiej, avulsa Provincia okażą; Diploma przywrocenia Im Indygenatu cum Prole
Macieja expedyować rozkażemy.

Indygenaty dla Osob Woyzkowych Zagranicznych.

Mając wzgląd na zacne y godne Osoby dziełami Rycerskimi za Granicą dy-
stygnowujące się, a poważając Kleynot Szlachestwa Polskiego do Indygenatu
w Państwach Naszych przypuszczenia żądające, tedy onych, iako to: Ull: Abra-
hama Romanusa Generała-Lieutenanta, Symeona Schyrkow, Andrzeja Kniazia
Szczerbatow Generałow-Maiorow, Raymunda Parkula Pułkownika w Woytku Ros-
syjskim, Czerniszewa, Jana deMalenberg Oberst-Lieutenanta, Stanisława de Che-
ne Rotmistrza w Woytku Saskim, Karola Virgin, Fryderyka Rudolfa de Saran
w Woytku Rosyjskim, Piotra Stefana Buchot w Woytku Francuskim, Piotra Haff-
stein Maiorow, Roberta Wilhelma Lowow w Woytku Saskim Porucznikow do
Indygenatu Szlachestwa Polskiego przypuszczamy, za prawdziwych Indygenow
tak w Prowincyach Koronnych, iako y w Wielkim Xięstwie Litewskim uznaiemy,
a skoro rodowitości swojej Szlacheckiej za Granicą będący przed Wielmożnemi
Pieczętarzami dowiodą, przyśięgę wierności Nam, y Rzeczypospolitey przed te-
miż Wielmożnemi Pieczętarzami uczynią, y obowiązki z Prawa nateraznieyszym
Seymie ustanowione dopełnią; onymże Diploma z Kancellaryi Naszych wydać
zlecamy.

Indygenaty.

Potrzeba Rzeczypospolitey wyciąga tego, ażeby ludzi godnych, majątnych, za-
cnych, z Familii Szlacheckiej pochodzących do usług Rzplitey zdolnych w
Państwach iey liczbę pomnażać; a zatym do tych względow przychylając się, Uro-
dzonych Jozefa Sagramoso, de Huc, Olivier de Largvier Hrabior Świętego Pań-
stwa Rzymskiego, Henryka Teodora Barona de Kalberg Posła Palatyna Reni u
Dworu Saskiego, Dytrycha Tymoteusza Barona de Kleinstedt Najiasnieyszey Im-
peratorowy Rosyjskiej Konsyliarza, Adama à Gayll, Dominika Kamilla de Stu-
ckienfeld, Pawła Kieczkieś, Potomkow Jerzego y Jakoba Lowow do Indygenatu
Szlachestwa Polskiego, y wszelkich Prerogatyw temu Stanowi należących cum pro-
le

le utriusque sexus przypuszczamy, a skoro przyśięgi na wierność Nam Krolowi y Rzeczypospolitey przed Wielmożnemi Kanclerzami wykonają y rodowitości swojej dowiodą, tudzież kondycye Prawem na terazniejszym Seymie przepisane dopełnią, onych za prawdziwych Indygenow w Państwach Naszych uznaiemy, y Diplomata z Kancellaryi Naszych Narodowych wydać zlecamy.

Indygenaty.

PRzychylić się do prozby Urodzonych Połow Ziemskich, y zalecenia Wielmożnego Hetmana Woysk Naszych, Urodzonych Ludwika de Laveaux Pułkownika w Woysku Koronnym, Barona Szlichtyng Oberszt-Lieutenanta, Jana de Mitchell Maiora Woysk Koronnych, Grozmaniego, Henryka Stockheim w Korze Artylleryi, Hannibala de Gwirand Gwardyi Litewskiej Kapitanow, Jerzego na Roszewie Dressel Chorążego Buławy Wielkiej Wielkiego Xięstwa Litewskiego, Jozefa Mezoneff do Indygenatu Szlacheństwa Polskiego przypuszczamy, y onych cum prole utriusque sexus za niewątpliwych Indygenow Korony Polskiej y Wielkiego Xięstwa Litewskiego uznaiemy, a skoro Przyśięgę wierności Nam Krolowi y Rzeczypospolitey przed Wielmożnemi Pieczętarzami wykonają, y rodowitości swojej Szlacheckiej za Granicą Dowody okażą, Diplomata z Kancellaryi Naszych wydać dla nich zlecamy.

Przypuszczenie do Indygenatu Szlacheństwa Polskiego.

SZlacheckiej Familii Mężow za Granicą osobliwiey dystrynguujących się Urodzonych Graffa Henryka Reichenbach, y Michelsona Pułkownika w Woysku Rosyjskim zdatnych do usług Rzeczypospolitey Naszey, żądających przypuszczenia do Indygenatu Szlacheństwa Polskiego, y wszelkich Prerogatyw temu Stanowi służących, za zgodą Zgromadzonych y Skonfederowanych Stanow cum prole utriusque sexus nata & nascitura, do Obywatelstwa w Narodzie Naszym przyimuiemy, a skoro Nam Krolowi, y Rzeczypospolitey na wierność Przyśięgi wykonają, y rodowitości Szlacheckiej Zagranicznej przed Wielmożnemi Kanclerzami dowiodą, tudzież obowiązki Prawem terazniejszym przepisane dopełnią, onych za prawdziwych Indygenow w Państwach Naszych uznawać przyrzekamy, oraz Diplomata z Kancellaryi Narodowych wydać zlecamy.

Indygenat Urodzonego Kamilla Marcoliniego.

MAjąc wzgląd na cnoty y talenta Urodzonego Kamilla Marcoliniego, aktualnego Konfiliarza Nayiasniejszego Elektora Saskiego Nam Krolowi y Stanom Skonfederowanym zalecone, za powszechną zgodą onemuż Indygenat Szlacheństwa Polskiego nadaemy, y za aktualnego Indygenę w Koronie Polskiej, y w Wielkim Xięstwie Litewskim cum prole utriusque sexus deklaruiemy, a skoro Przyśięgę wierności Nam Krolowi, y Rzeczypospolitey przed Wielmożnemi Pieczętarzami wykona, y rodowitości swojej dowody okaże, tudzież obowiązki Prawem na terazniejszym Seymie ustanowione dopełni, onemuż Diploma z Kancellaryi Narodowej wydać zlecamy.

Indygenat Urodzonego de Sagramozo.

ZAchęcając wielkich Mężow do usług Ojczyźnie Naszey, ten szacunek ich Osob zawsze okazuiemy, ktorego y godni są, y sprawiedliwie od Nas wymagać zdiać się, a zatym wdzięcznie przyimuiąc żądanie przypuszczenia do Indygenatu w Państwach Naszych, Urodzonego Jozefa z Margrabiow de Sagramoso nie tylko onegoż z Potomstwem obojga pći odtąd za prawdziwego Obywatela Rzeczypospolitey Naszey przyznaiemy, ale też od wszelkich obowiązkow, y kondycyi Prawem terazniejszym na przyimuiących Indygenaty ustanowionych, y osobistego wykonania Nam Krolowi, y Rzeczypospolitey przyśięgi wierności za zgodą Zgromadzonych, y Skonfederowanych Stanow uwalniamy, chcąc mieć super fidelitatem Nam, y Rzeczypospolitey Polskiej przez Plenipotentą wykonany Jurament, po



wypełnieniu którego, Diploma z Kancellaryi Narodowej nicodwólcznie wydać rozkażemy.

Indygenat Urodzonym Taylerom.

Z Powodu słusznych względów na zasługi w Woysku Naszym Urodzonych Roberta Oberszt-Lieutenanta w Regimencie Dragonii pod Jmieniem Urodzonego Joachima Potockiego Podczaszego Litewskiego chodzącym, y Jozefa Kapitana Braci rodzonych Taylerow z Szlachetney krwi Szkockiey idących, y nie tylko z Dziada swego od lat dziewiędziesiąt, lecz y z siebie samych w Woysku Koronnym mających zasługi, do tego Religii prawowierney Katolickiey będących, na rekomendacyą Woyska Naszego Wielmożnego Hetmana pomienionych Urodzonych Roberta Oberszt-Lieutenanta, y Jozefa Kapitana Braci rodzonych Taylerow posłeszyą iaką w Krolestwie nabyć chcących do Indygenatu Polskiego, y do wszelkich Prerogatyw, które tylko prawdziwemu Indygenie Państw Rzeczypospolitey należą, przypuszczamy, y onym wraz z Ich Sukcesorami wszelkich swobod Szlacheckich Powagą Seymu terazniejszego dozwalamy, Przywilej tym końcem z Kancellaryi Naszey Koronney wydać zlecając, nie wprzód jednak, aż przed Wielmożnemi Kanclerzami autentycznie Szlachetność y procedencyi swoiey zagranicznej okazać wywody, y przyśięgę na wierność Nam, y Rzeczypospolitey przed Temiż Wielmożnemi Pieczętarzami wykonać.

Indygenat Urodzonym Forseythom.

Z Powodu słusznych względów na zasługi w Woysku Naszym lat 47. w Ranzie Oficyerskiey przepędzone Oyca Urodzonych Jozefa Porucznika w Regimencie Dragonii pod Jmieniem Urodzonego Joachima Potockiego Podczaszego Wielkiego Xięstwa Litewskiego, y Jana Kantego Proboszcza Kapinowskiego Forseythow Braci rodzonych z Szlacheckiey krwi Szkockiey idących, Religią prawowierną Katolicką zaszczycających się, na rekomendacyą Wielmożnego Woysk Naszych Hetmana dawnemi Prawami autoryzowaną, pomienionych Urodzonych Jozefa Porucznika, y Jana Kantego Forseythow do Indygenatu Polskiego, y do wszelkich Prerogatyw, które tylko prawdziwemu Indygenie Państw Rzeczypospolitey należą, przypuszczamy, y onym wraz z Sukcesorami, wszelkich swobod Szlacheckich Powagą Seymu terazniejszego dozwalamy, Przywilej tym końcem z Kancellaryi Naszey Koronney wydać zlecając, nie wprzód jednak, aż przed Wielmożnemi Pieczętarzami autentycznie Szlachetności swoiey zagranicznej okazać wywody, y przyśięgę na wierność Nam, y Rzeczypospolitey przed Temiż Wielmożnemi Pieczętarzami wykonać.

Indygenat U. Antoniego Krutty.

Jako wszelkie usługi Nam, y Rzplitey pełnione, nie powinny zostawać bez nagrody, tak, gdy U. Antoni Krutta językow Orygentalnych tłumacz od lat kilkunastu w aktualney Nas Krola, y Rzplitey znajduje się posłudze, więc za zgodą wszech Stanów tegoż U. Antoniego Kruttę do Indygenatu w Kraiach Rzplitey przypuszczamy, który skoro dowody rodowitości swoiey przed WW. Pieczętarzami okaże, y przyśięgę na wierność Nam Krolowi, y Rzplitey wykona, onemuż Diploma z Kancellaryi Naszey wydać zlecamy.

Indygenat Urodzonym Dahlkom.

Z powodu słusznych względów na zasługi nieboszczyka Chrystyana Dahlke Generała-Majora w Woysku Naszym Pułkownika w Korze Artylleryi Koronney Ober-Ingeniera Rzeczypospolitey z Szlachetney krwi ze Szwecyi idącego, który przez lat trzynaście w Kamieńcu Podolskim przykładnie y chwalebnie utrzymywał Kommandę Garnizonu, tudzież Fortecę tę do znacznego ufortyfikowania przyprowadził, na rekomendacyą Wielmożnego Hetmana Woysk Naszych potomstwo utriusque Sexus pomienionego Urodzonego Chrystyana Dahlke, a mia-

nowicie Jakoba Oberszt-Licutnanta w Regimencie Pieszym Buławy Polney Koronney, y Krzysztofa Generała-Adjutanta Naszego do Indygenatu Polskiego, y do wszelkich Prerogatyw, które tylko prawdziwym Indygenom Państw Rzeczypospolitey należą przypuszczamy, y onym wraz z ich Sukcessorami swobod Szlacheckich powagą Seymu teraźniejszego dozwalamy, Przywilej tym końcem z Kancellaryi Naszey Koronney wydać zalecając, nie wprzód iednak, aż przed Wielmożnemi Kanclerzami autentycznie Szlachetności swoiey zagranicznej okazać wywody, y przyśięgę na wierność Nam, y Rzeczypospolitey przed Tęmi Wielmożnemi Pieczętarzami wykonać.

Uznanie U. Samuela Ludgera Gereta za Obywatela, Indygenę w Państwach Rzeczypospolitey Naszey.

URodzonego Samuela Ludgera Gereta Obojga Prawa Doktora, y Syndyka w Senacie Miałta Naszego Torunia przy Boku Naszym chwałebnie rezydującego z dowodow y przyczyn onemu służyących, przez wzgląd talentow y zasług Jego, za Obywatela, Indygenę w Państwach Rzeczypospolitey Naszey uznajemy, y za zgodą Stanow Skonfederowanych chętnie Go do społeczności y Obywatelstwa Rzeczypospolitey wraz z Potomstwem swoim przyjmujemy.

Uwolnienie à personali Juramento U. de Simolin.

POnieważ U. de Simolin Minister Dworu Rossyjskiego y Sukcessorowie U. Ludwika de Canal za Indygenow Królestwa Naszego przyznani; nie mogą z przyczyn Nam przedłożonych osobiście przyśięgę wierności Nam, y Rzeczypospolitey wykonać; więc Jch à personali Juramento uwalniamy.

Uwolnienie à Scartabellatu.

PRzez względy na talenta, cnotę y zasługi Urodzonych Woyciecha y Andrzeja Antoszewskich, Daniela Belgrama, Michała Chroniewskiego Dzidowskiego, Antoniego Deyma, Fryderyka Rudolfa de Döbell, Jana Krystiana Grosmani Zapolskiego, Samuela Kahle, Kommissarza Jego Królewskiej Mości, Kosteckiego, Dominika Merlini Budowniczego, Stanisława Mroczkiewicza, Marcina Paciorkowskiego, Andrzeja du Pont Pułkownika w Woysku Koronnym, Stanisława Ryśewicza Pisarza Wielko-rządow Krakowickich, Tolkmidta, Grzegorza Trublaiewicza, Michała Węgrzeckiego, Kazimierza Wichlińskiego Kontra-Regestranta, Szymona Wilczyńskiego dawniey do kleynotu Szlacheckiego przypuszczonych, Onychże à Scartabellatu uwalniamy, capacesque honorum za powszechną Stanow Zgromadzonych y Skonfederowanych zgodą deklarujemy.

Uwolnienie à Scartabellatu.

MAjąc wzgląd na zasługi Urodzonych Sebastjana Jabłońskiego Pisarza Cei Jego Królewskiej Mości, y Rzeczypospolitey Komory Warszawa przez lat kilkadziesiąt w Skarbie Koronnym przykładnie sprawowane, y Krzysztofa Radziłowskiego, chcąc tym przykładem innych do podobnych zachęcić, onychże à Scartabellatu uwalniamy, capacesque wszelkich Urzędow deklarujemy.

Upewnienie przy Szlacheństwie UU. Dziekanowa y Siedniowa.

MAjąc sobie zarekommendowane cnoty y talenta Urodzonych Alexego Dziekanowa Pułkownika w Woysku Rossyjskim, y Emiliana Sedniowa Majora w Woysku, onychże za powszechną Stanow Zgromadzonych y Skonfederowanych zgodą do kleynotu Szlacheństwa Polskiego cum prole utriusque sexus przypuszczamy, a skoro przyśięgę wierności przed WW. Pieczętarzami Nam Królowi,

y Rzeczypospolitey wykonają, tymże Diploma z Kancellaryi Narodowej wydać zlecamy, *salvis conditionibus de lege.*

Nobilitacya.

O Procz nadgrody, którą Krolowie zaśluzonym sobie czynić zwykli, wierne uslugi Monarchom oświadczone od całego kraiu nadgródzone, y zawdzięczone bydz powinny; z tych przyczyn, mając wzgląd na zaśluzgi y wierność Uu. Jana Beklera Doktora, y Wilhelma Rycza J. K. Mci Konsyliarza y Chirurgo-Medyka, którzy w nieszczęśliwym y boday! wiekami zatartym J. K. Mci Przypadku wszelkiey dokładali pilności, do wyliczenia J. K. Mci, y wyprowadzenia z niebezpieczeństwa życia, onychże wraz z Sukcesorami oboiey pći, do kleynotu Szlacheckiego praciś Scartabellatu przypuszczamy. Urodzonego zaś Jana Morellego Konsyliarza J. K. Mci, dawnicy Nobilitowanego, a Scartabellatu uwalniamy.

Nobilitacya Osob Woyskowych-

PRzychylając się do zalecenia Wielmożnego Hetmana Wielkiego Koronnego za Osobami w Woysku Rzeczypospolitey będącemi, oraz nagradzając Ich cnoty y zaśluzgi, Urodzonym Janowi Gretz Generał-Audytorowi w Woysku Koronnym, Andrzejowi Ludwichowi Generał-Adjutantowi Kommissyi Woyska Koronnego, Janowi Godfrydowi Susmelch w Regimentie Artylleryi Koronney Oberszt-Lieutenantowi, Karolowi Fryderykowi Junge w Regimentie Szefostwa Urodzonego Goltza Oberszt-Lieutenantowi, Franciszkowi Freulich, Antoniemu Straube Majorom w Woysku Koronnym, Janowi Kempinowskiemu Kapitanowi, Kozmie Macieiowi Moller Gwardyi Litewskiej Kapitanowi, Karolowi Adolfovi Mehlig w Kopucie Pontynierow Kapitanowi, Pawłowi Nowaczyńskiemu, Jozefowi Sacco w Woysku Litewskim Kapitanom, Macieiowi Schirer w Regimente Łanowym, Michałowi Jnkowskiemu Porucznikom, Fryderykowi Kurcyuszowi Dąmbrowskiemu Towarzyszowi, Jozefowi Falkinowskiemu, Gorzdowskiemu, Dyzmie y Macieiowi Juzwikiewiczom kleynot Szlacheństwa, cum prole utriusque sexus nadaiemy, y onych za prawdziwą Szlachtę w Państwach Naszych uznaiemy, a skoro przyśięgę wierności Nam Krolowi, y Rzeczypospolitey przed Wielmożnemi Kanclerzami wykonają, tymże Urodzonym wyżej wyrażonym Osobom Diplomata Nobilitationis z Kancellaryi Naszey Narodowej wydać zlecamy.

Nobilitacya U. Bakałowicza.

PRzez wzgląd zaśluz U. Jana Bakałowicza Majora Woysk Koronnych w Indyjnieryi doskonałego, Nam y Rzeczypospolitey pełnionych, tegoż cum prole za zgodą Stanow Rzeczypospolitey do kleynotu Szlacheństwa Polskiego, (praciś Scartabellatu) przypuszczamy, który Juramentum fidelitatis Reipublicae przed WW. Kanclerzami wykonać ma, a Diploma Nobilitatis z Kancellaryi Naszey temuż wydać zlecamy.

Nobilitacya U. Zugehoera.

NA rekomendacyą Wielebnego JMci Xiędza Młodzieiowskiego Biskupa Poznańskiego Kanclerza W. Koronnego, oraz Posłow Ziemskich za Wilhelmem Zugehoerem uczynioną, zważając Jego wierne uslugi, który nie mały czasu przeciąg mianowicie w terazniejszych okolicznościach na funkeyi Sekretarskiej u Tegoż Wielebnego JMci Xiędza Kanclerza W. Koronnego cnotliwie odbywał, onegoż do kleynotu Szlacheństwa Polskiego, y Prerogatyw równości, salvo Scartabellatu przypuszczamy, nad to Tranzakcyą między U. Piaśkowskim Podkomorzym Krzemienieckim Starostą Piaseczyńskim, y tymże dnia 18. Marca 1774. zawartą, potwierdzając, Wiosek mniejszych Chylice z młynem y gruntami Ich Dziedziętwo, dla tegoż U. Zugehoera y Sukcesorow Jego przyznaiemy, y odtąd w czasy wieczne za dziedziczne Ziemskie deklaruiemy.

Nobi-

Nobilitacya U. Jana Sośnickiego.

PRzychylając się do proźby WW. Senatorow za U. Janem Sośnickim uczynionych, tegoż U. Jana Sośnickiego zaszczyconego Prerogatywą Szlacheństwa Polskiego, preciso Scartabellatu, mieć chcemy, y Dobra nabyte przez Oyca Jego ruchome y nieruchome, dla niego, iako naturalnego Sukcesora ubeśpieczamy, ktoremu, gdy Jurament wierności Nam Krolowi, y Rzplitey przed WW. Pieczętarzami wykona, Diploma z Kancellaryi Naszey wydać zlecamy.

Nobilitacye Osob niżej wyrażonych.

W Nadgodę zasług Ludzi mądrością y innemi cnotami obdarzonych, onych za powszechną Stanow Zgromadzonych y Skonfederowanych zgodą, cum prole utriusque sexus nata & nascitura, do kleynotu Szlacheństwa Polskiego przypuszczamy, y onym, gdy Jurament super fidelitatem Nam Krolowi y Rzeczypospolitey, przed WW. Pieczętarzami wykonają y obowiązki Prawem na teraźniejszy Sejmie ustanowione dopełnią; iako to Urodzonym Franciszkowi, Jozefowi Mulnier de Barnevall Jego Krolewskiej Mci, Augustowi Wick Xięcia Kurlandzkiego Konfiliarzom, Andrzejowi Przezdzieckiemu, Janowi Rembowskiemu, Cypryanowi Sowińskiemu, Stanisławowi Baczyńskiemu, Michałowi Swiniarskiemu, Woyciechowi Zambrowskiemu, Stanisławowi Rutkowskiemu, Franciszkowi Roccatani, Pawłowi Rohland Kassyerowi Prowincyi Krakowskiej, Jozefowi Joneman vice-Regentowi Ziemskiemu Wschowskiemu, Mateuszowi y Jakubowi Guzkowskiemu, Alexandrowi Albertrandi, Jozefowi y Ludwikowi Gorczyzewskiemu, Woyciechowi y Stanisławowi Kraiewskiemu, Dominikowi Klemenfowi Matuszewskiemu, Janowi y Kazimierzowi Zakrzewskiemu, Janowi y Maciejiowi Szanowskiemu, Fryderykowi Sztembarch, Jozefowi Zendlinger Rozan, Janowi Borakowskiemu, Jelonkowi Rewizorowi Komory Leczno, Janowi Chuchrowskiemu, Franciszkowi Andrychewiczowi, Janowi y Kazimierzowi Bykowskiemu, Jakubowi y Ludwikowi Bekom, Janowi Boccardo, Efraimowi Brenn, Franciszkowi y Antoniemu Bryłowskiemu, Franciszkowi Burdzińskiemu, Jozefowi Janowi Nepomucenowi Boelckom, Julianowi y Mikołajowi Czerkiewiczom, Michałowi Gharzewskiemu, Franciszkowi Czarneckiemu, Maciejiowi Cieślińskiemu, Janowi Baptista Czempinśkiemu, Cassanowa, Antoniemu Dobrowolskiemu, Jozefowi Duklos, Zygmuntowi Ewerhard, Janowi Eyberli, Bonawenturze Fortmanowi, Woyciechowi Faruchowiczowi, Alexandrowi, Ludwikowi, Felixowi, Michałowi Glezmińskiemu, Gagarkiewiczowi, Adamowi Glezmerowi, Janowi, Sebastyanowi, Jozefowi, Jacentemu, Janowi, Karolowi Gawłowskiemu, Giulianiemu, Antoniemu Gąsiewskiemu, Antoniemu Gieppert, Woyciechowi Grochowskiemu z Bratem, Ernestowi Kortum, Janowi Filipowi Holtzhauzer, Stefanowi Krzyżanowskiemu, Kryśtjanowi Kaulfus Sekretarzowi Poczty, Stanisławowi Krokwińskiemu, Karaszewiczowi, Jozefowi Kotarskiemu, Stanisławowi Kempinśkiemu, Jozefowi, Kazimierzowi, Joachimowi Kurowskiemu, Piotrowi y Wenceławowi z Ryzenbergu Lenkom, Lissowskiemu, Stanisławowi Lingenau, Mikołajowi Melin, Janowi, Jakubowi Mielcarskiemu, Janowi Marczewskiemu, Antoniemu Maykowskiemu, Kryśtjanowi Jakubowi Moneta, Piotrowi Maszewskiemu, Szymonowi Majewskiemu, Stanisławowi Marcinowi Marczyńskiemu, Wiktorowi y Jacentemu Matthym, Antoniemu Nowickiemu, Naxa, Marciniowi Nikuta, Piotrowi Olechowskiemu, Jozefowi Orszulskiemu, Ollrych, Michałowi Ostaszewskiemu, Janowi Baptista Orto Oberst-Lieutenantowi, Jozefowi Pasqua, Zygmuntowi Pohl, Pangali, Walentemu Ryminśkiemu, Antoniemu, Janowi, Teodorowi y Sebastyanowi Słomińskiemu, Karolowi Schönyogel, Franciszkowi Sickerskiemu, Antoniemu Szumakowskiemu, Sartoryuszowi, Woyciechowi y Franciszkowi Schabickiemu, Michałowi Sienkiewiczowi, Andrzejowi Srotowskiemu, Bonawenturze Solaremu, Schrögerowi, Schlemmerowi, Gasparowi Schultz, Janowi Tyllemu, Janowi Topinśkiemu, Woyciechowi Tomaniewiczowi, Bonawenturze, Antoniemu y Grzegorzowi Trautmanom, Szymonowi Superla, Daniełowi Werchratskiemu, Janowi y Kazimierzowi Woyciechowskiemu, Tomaszowi Znamirowskiemu, Janowi, Marcinowi, Ignacemu, Łukaszowi y Jakubowi Hrudzie-

dziewinom Zaborowskim, Diplommata Nobilitationis z Kancellaryi Narodowych wydać zlecamy.

Wzgląd na Urodzonego Jana Rubowskiego.

POnieważ Przodkowie Urodzonego Jana Rubowskiego Herbu Rubach na wy-
 fugach wojennych życie trawiając, łatwości doyscia Dokumentow Szlacheckie-
 go Urodzenia Potomkom swym niezoftawili, przeto My mając wzgląd na spo-
 sobność do usług Publico, Urodzonego Jana Rubowskiego, y z Domami Szlache-
 ckimi spokrewnionego, iego, Teodora y Michała Braci rodzonych, niegdy Ba-
 zylego Rubowskiego Porucznika Powiatu Sanockiego y Anny z Kornasiewiczow
 spłodzonych Synow, znosząc wszelkie nazawsze wątpliwości, przy Prerogaty-
 wach Szlacheckich upewniamy, y niepodległych Scartabellatui deklarujemy.

Nagroda Ludziom Jego Krolewskiej Mci.

POnieważ w owym okropnym, bogday nigdy niesłychanym przypadku na dniu
 trzecim Nowembra 1771. roku, na Osobie Naszey Krolewskiej, przez wście-
 kłość kupy zbroyney skutecznionym, Sławetny niegdyś Jerzy Buczow y Szymon
 Mikulski, z których pierwszy w tymże razie życie swe, broniąc Nas, na ofiarę
 śmierci zamienił, drugi zaś śmiertelnie zranionym został, obydwu godną wie-
 czney pamiątki nadgrode zaślążyli. Przeto względność Naszą sprawiedliwą z in-
 ścancją Prześwietnych Rzeczypospolitey Stanow, połączając, Wilhelma Buczow
 Brata Jerzego zabitego dla wieczney iego pamięci, y Szymona Mikulskiego cum
 Prole do Kleynotu Szlacheństwa Polskiego, y należytych mu Prerogatyw (przećiso
 Scartabellatu) przypuszczamy, którzy gdy przyśięgę wierności Nam Krolowi y
 Rzeczypospolitey przed Wielmożnemi Pieczętarzami wykonają, Diploma Nobi-
 litatis onym z Kancellaryi Naszey wydać rozkazujemy.

Pozwolenie Krolowi Jmci Nobilitowania dwudziestu Osob.

ZE nieprzeftaią znaydować się w Państwach Rzpltey tacy Obywatele, których
 Urodzenie, zasługi y fortuna tak zaślaniały, że chociaż nie są Szlachta rodo-
 wita Polska, przecież za nie powszechnie są wzięci, wyciąga po Nas litość nad
 takowemi Ludzmi przyzwoita, żebyśmy defectum Natalium ichże zastępując, y
 do zakłocenia okazy uchyłając, Diplomatus secretis onymże Kleynot Szla-
 checki nadali. Dla czego za powszechną Stanow Zgromadzonych zgodą in fa-
 vorem takowego gatunku Osob czyli Familii 20. wzmiankowane Diplomata z
 Kancellaryi Narodowych, salvo przed WW. Kanclerzami Juramentô super fide-
 litatem Nobis & Reipublicæ præstando, wydać rozkażemy.

Deklaracya zaspokoioney trudności favore Wielebnego Xiędza Jakuba Dziewanowskiego Kanonika Warszawskiego.

Kiedy przez nieszczęściwość czasow kraiove Archiwa znacznym nieporządkom
 y uszkodzeniu podpadły, iż o potrzebne w rozmaitych okolicznościach y
 mieyscach dowody, y obrony honorow y fortun nie małe często wypadać zwy-
 kły trudności, więc gdy Wielebny Jakub Dziewanowski Kanonik Warszawski,
 z ofiadley zdawna y dobrze znaioamey Szlacheckiey Familii y Przodkow w Wo-
 jewodztwie Płockim pochodzi, a z namienionych przyczyn w Dedukcie z linii
 Macierzyńskiej y Babek, który w Kapitułe Warszawskiej uczynić powinien, do-
 świadcza ciężkości, My mając sobie y przymioty y zasługi iego zalecone, y
 przychylając się łaskawie do prozby za nim uczynioney, nietylko tę niedostate-
 czność w tej mierze za zupełnie zniesioną mieć chcemy, ale też aby mu w za-
 dnym

nym innym podobnym razie, y na żadnym mieyscu w podobnych wywodach okolicznościach nigdy przelzkiody zakładać nie mogły, deklarujemy.

Ocalenie Honoru UU. Ustrzyckich y Kulpińskiego.

PRzychylając się do prozby WW. Senatorow za UU. Mateuszem, Janem, Alexandrem, Andrzejem y Sebastyanem Ustrzyckimi, onychże sublatu quovis abusu do Kleynotu Szlacheckiego przywracamy, y przy niewątpliwey Prerogatywie Szlacheckiey z Potomkami zachowujemy, salva deductione rodowitości onych inante przed WW. Pieczętarzami, salvoque Juramento super fidelitatem Nam Krolowi y Rzeczypospolitey, przed temiz WW. Pieczętarzami praestando. Podobnież U. Adama Kulpińskiego z Potomstwem iego, Kleynotem Szlachectwa Polskiego, za poprzedzającą przyługą na wierność przed WW. Pieczętarzami wykonać mianą zaliczycamy, y za niewątpliwego Szlacheica Polskiego & annexarum Provinciarum uznaiemy, ktorym po dopeśnieniu wyżej wyrażonych warunkow, Diploma z Kancellaryi Koronney wydać zlecamy.

Ocalenie Honoru Urodzonego Myśleckiego Oberst-Lieutenanta w Woysku Litewskim.

Ocalając honor Urodzonego Kazimierza Myśleckiego Oberst - Lieutenanta Woysk Litewskich, od rygorow Dekretu w Sądach W. Marszałka Wielkiego Koronnego, roku tysiąc siedmset sześćdziesiątego pierwszego ferowanego, tegoż Urodzonego Myśleckiego uwalniamy, ktore na potym pod żadnym pretektem na niego rozciągać się nie mają.

Ocalenie Honoru Wielebnych Grochowskich.

ZArzut Wielebnemu Franciszkowi Grochowskiemu Archidyakonowi Unieowskiemu w Katedrze Kuliawskiej, o niezupełne wywiedzenie się doyrzałemi tranzakcyami, mając wzgląd tak na iego funkcją Trybunalską z teyże Kapituły przystoynie odprawioną, iako na ponowioną drugi raz dedukcyą, przez W. Xiędzę Jana Grochowskiego Koadjutora Scholastyka Płockiego w Katedrze Płockiey, wcale umarzamy, y klauzulę do iasnieyszego wyvodu z Baby Lisiowieckiej włożoną znosimy; y obydwóch tych Braci capaces zasiadania w Katedrach bez zakazu iakiegokolwiek, ninieyszą czynimy Konstytucyą.

Ocalenie Honoru Urodzonego Gaspra Głowackiego.

Ponieważ U. Gaspier Głowacki z Antenatow swoich Kleynotem Szlachectwa zaszczycony, przez Pradziada z niewoli Tureckiey uwolnionego, dla niemożności wyżywienia się abusum Nobilitatis popeśnione zność musiał, teraz zaś tenże U. Głowacki przez swoje od młodości wyślugiwanie się w Subselliach teyże Rzeczypospolitey stać się użytecznym, zaczym My Skonfederowane Rzeczypospolitey Stany za wdaniem się WW. Ministrów Koronnych, mając oraz wzgląd na zasługi onego, powagą Seymu terażnieyszego też popeśnione przez Pradziada abusum znosimy, y tegoż U. Gaspra Głowackiego Herbu Prus przy niewątpliwey Prerogatywie Szlacheckiey zostawiamy.

Przyznanie Szlachectwa U. Melchiorowi Szaiowskiemu y Wielebnym Braci iego Rodzonym citra Scartabellatum.

Spodziewanie przystoynieyszey czci y niepłonnego zawzdzieczenia, gdy nayskuteczniey w umysłach Obywatelskich dzielną chęć do chwalebnych czynow, y zasług wzniecać zwykło, a rząd mieysce w bacności kraiowego Rządu słusznym

mieć powinno; przeto My mając sprawiedliwy wzgląd na dobre przymioty, y sposobione przez długi czas do użytecznych Publico usług talenta U. Melchiora Szaiewskiego Kapitana w Woysku Naszym, z powodow wyżej wspomnianych tegoż U. Szaiewskiego unā cum descendētibz sexūs utriusque ex capite ejus, tudzież z dwoma Bracią jego Duchownemi, Kasprem Archidyakonem Sandeckim y Janem Kanonikiem Sandomierskim Szaiewskimi, do zaszczytu Szlacheństwa Polskiego (salvis nexibus novella Lege in hoc casu praescriptis) za zgodą powszechną dopuszczamy, y do wszystkich Prerogatyw Stanu Szlacheckiego, tudzież ad plenam capacitatem possidendorum bonorum, & honorum (praesens Scartabellatu) mocą terażniejszej ustawy onychże domieszczamy, na ten koniec, ażeby Dyplomata z Kancellaryi Naszey Koronney servatis servandis wydaniem były, mieć chcemy.

Przywrocenie UU. Karczewskich Herbu Jasięczyk do pierwszego Stanu.

Lubo niegdy Urodzony Dominik z Karczewia Karczewski, niegdy Urodzonych Alexandra y Zofii z Luboieńskich spłodzony Syn, przez różne sposoby dające onemuż sposob do życia popełnił abuzum zaszczytu Kleynotu Szlacheckiego, gdy jednak dzieci jego iako to Urodzeni Ignacy Jan, Alojzy dwoyga imion y Antoni ad usus publicos kraiu swego zdaniem być się pokazują, eundem abuzum Nobilitatis przez wzgląd imienia zadawnionego znosząc, też dzieci utriusque sexūs do Kleynotu Szlacheństwa Polskiego y Wielkiego Xięstwa Litewskiego cum Successoribus przywracamy, & omnium Prerogativarum Nobilitatis ac Participationem substantiyi spadkowych capaces bydź uznaiemy: Actus zaś wszelkie namienionego U. Dominika Karczewskiego, stante commisso abusu poczynione non praesudicando quidquam Tranzakcyom przez Śławetnego Jerzego Brestkę y U. Janowską, względem solwarku Szeląg, na rzecz tegoż niegdy U. Dominika Karczewskiego uczynionych, (które za niewzruszone mieć chcemy) znosiemy.

Utwierdzenie Przywileiu.

Poważając cnoty Osob w Rzeczypospolitey Naszey zasłużonych, y chcąc ich przykładem innych do podobnych zachęcić usług, Przywilej niegdy U. Tomaszowi Bock, za waleczne usługi jego od sławney pamięci Zygmunta III. Antecessora Naszego, w roku 1600. dnia 10. miesiąca Marca nadany, temuż U. Tomaszowi Bock Szlacheństwo Polskie, wraz z jego Sukcessorami nadający y przyznający, we wszystkich tegoż Przywileiu wyrazach, za powszechną Stanow Zgromadzonych y Skonfederowanych zgodą utwierdzamy y umacniamy, a Sukcessorow wyżej wspomnionego U. Tomasza Bock, za prawdziwych Szlachtę Korony Polskiej y Wielkiego Xięstwa Lit. & annexarum Provinciarum, ze wszystkimi Prerogatywami temu Stanowi służące uznaiemy.

Ubeśpieczenie UU. Mielńskich.

Ułatwiając nazawsze wątpliwość Urodzenia UU. Jana y Antoniego Mielńskich, nie tylko na mocy Konstytucyi 1768. ale też z szczególnych na nich względow, powagą Seymu terażniejszego onych pro veris & legitimis Successoribus, niegdy U. Jozefa, a zaś za wnukow niegdy U. Stanisława Mielńskich uznaiemy, y nietylko capaces omnium honorum, ale też wstępowania w wszelkie dobra po Przodkach na nich spadłe lub ich Prawem windykowania deklaruiemy.

Ubeśpieczenie Fortuny y Honoru dla Sukcesorow Bohdanowiczowskich z U. Jackowską spłodzonych.

CHociaż Dekreta, tak Trybunału Koronnego Lwowskiego, iako y Grodzkie połowę fortuny Bohdanowiczowskiej, Fisco Regio, a połowę Delatoribus przyznały, atoli względność y politowanie nad Antonim y Teodorem dziećmi Woyciecha Bohdanowicza z U. Jackowską spłodzonymi uczyniwszy, tychże do summy pięćdziesiąt dziewięć tysięcy dziewięćset złotych polskich, w skarbie U. Porockiego Chorążego Kor. teraz będący, po niegdy Łukaszu Bohdanowiczu pozostałej, kapitałney y prowizyonalney (salvis tamen quietationibus) uchylivszy w tym tylko punkcie Grodzki Winnicki Dekret między Uu. Swieykowskimi z iedney, a Bohdanowiczami z drugiej strony, tymże Uu. Swieykowskim, summy wyżej wyrażoney solucyą nakazuiący, przywracamy; y U. Brygidzie Matce, iako opiekę naturalną mającey do odzyskania y odebrania summy kapitałney y prowizyonalney w iak nayprędzszym czasie zupełną drogę otwieramy, resztuiącą zas substancyą po wzwyż wyrażonym Łukaszu Bohdanowiczu pro Fisco Regio, a drugą połowę Delatoribus & Creditoribus Bohdanowiczowskim mieć chcemy y dysponuiemy, oraz małolernim, Antoniemu y Teodorowi Bohdanowiczom, z U. Jackowską spłodzonym, Kleynot Szlacheństwa, a za Herb Lilią titulo: Gozdawa nadaemy Seymu terazniejszego mocą y powagą.

Uznanie Uu. Logow za prawdziwą Szlachtę Polską.

POnieważ Urodzony Jozef Loga, dostatecznie wywod Praw Szlacheństwa w Gnieźnie na Seymiku Gospodarskim, dnia 16. miesiąca Lipca roku 1774. expdyowanym uczynił, y tam za wszystkich iednomyślnością Obywatelow na Seymik pomieniony zgromadzonych za niewątpliwego Szlachcica był uznany, y takowe zaświadczenie in Laudo Seymiku Gnieźnieńskiego wyrażone iest, przeto takowy przed Nami pokładany wywod in toto approbuiemy, y pomienienego Jozefa Logę z Sukcesorami iego za niewątpliwego Szlachcica Polskiego bydz deklaruiemy, y od wszelkicy wątpliwości uwalniamy.

Utwierdzenie Dekretow Ur. Kobyleckiego, y ubespieczenie Jego Rodowitości.

CHęć uczynić sprawiedliwość Ur. Stanisławowi Kobyleckiemu Burgrabiemu Grodzkiemu Łęczyckiemu, a moc nienaruszoną Dekretow Trybunałskich ex seriis Controversiis zapadłych ubeśpieczając deklaruiemy; Jż Dekreta Annorum 1755. & 1765. między tymże Ur. Kobyleckim Burgrabią Grodzkim Łęczyckim z iedney, a Uu. Kazimierzem Przyłęckim, Piotrem Kęsinowskim y innemi w Trybunale z zaprzyśiężoney Genealogii y dostatecznych dowodow nastąpione, prawnie y niewątpliwie rodowitość iego Szlachecką objaśniające, w nieporuszoney mocy zachowane mieć chcemy.

Uwolnienie Ur. Dobrowolskiego y Wyszkwowskiego.

PRzychylając się do Rekommendacyi W. Hetmana W. Koronnego, y wielu Dystryngwowanych w woysku Officyerow, Ur. Franciszka Dobrowolskiego, w równości Stanu Szlacheckiego mieć chcemy, y habilem wszelkich Urzędow deklaruiemy, Manifesta zaś, Dekreta y wszystkie Processa, w którymkolwiek Sądzie nastąpione honorowi y czci tegoż Ur. Franciszka Dobrowolskiego szkodliwe, za powszechną Stanow Skonfederowanych zgodą znosiemy, y kasuiemy; tudzież Process y Dekreta zaoczne na Ur. Rafale Wyszkwowskim w Trybunale Koronnym Piotrkowskim, od Uu. Niedzwieckich otrzymane, wraz z Inkwizycyami w tey sprawie wywiedzionemi, uchylamy; y od Niego Ur. Rafala Wyszkwowskiego, quo ad panas Personales wolnym czyniemy, approbu-



probując wszystkie kwity y ugody Osob w tę Sprawę wchodzących. Co pra-judicare nie ma Processowi Urodzonych Rolbieckich.

Uwolnienie od Dedukcyi Sukcessorow Ur. Jana Dessieur.

Ponieważ Jan Dessieur Oberst-Lieutenant woysk Koronnych, nagłą prze-szkodzony śmiercią, Originem Nobilitatis Konstytucyą Anni 1726. do okazania sobie zaleconey z zagranicy nie dostarczył, ani pozostałym Sukces-sorom swym małoletnim, drogi do tego nie okazał; Przeto iż takowy przy-padek uszkadzać Onych, iako raz do Kleynotu Szlachećwa przypuszczonych nie ma, deklarujemy.

Uwolnienie od Dedukcyi Wielebnego Tomasza Szczepańskiego Kanonika Warmińskiego, y Braci Jego.

Przychylając się do proźby Urodzonych Posłow Ziemskich, oraz mając wzgląd na prozbę Wielebnego Tomasza Szczepańskiego Kanonika Warmińskiego, y Braci Jego Konstytucyą Anni 1768. favore Jmienia Ich otrzymaną reassumie-my, y Onych od wszelkich kondycyi Deductionis uwolniwszy, za niewątpliwą Szlachtę uznajemy; Capaces omnium honorum & Bonorum czyniemy.

Warunek Prerogatyw Stanu Szlacheckiego UU. Adama y Antoniego Klewańskich Braci Rodzonych.

Ponieważ zacność Urodzenia Szlacheckiego ma przepisane Granice, a te czę-stokroć przypadki, niedostatek y ubóstwo przestąpić przymuszają; Zaczynamy Nam rekomendowanych Ull. Adama y Antoniego Klewańskich, abusus z iakiegokolwiek zródła w Jmieniu Ich popełnione; Authoritate Seymu tera-zniejszego znosząc, do wszelkich Prerogatyw Ich samych, y Sukcessorow Onych przypuszczamy y przywracamy; Mateusza zaś Neymana, Franciszka Melbecho-wskiego, y Amona Karońskiego z Sukcessorami Onychże, przeciw Scartabellatu, Kleynotem Szlachećwa zaszczyconych mieć chcemy.

Warunek Prerogatywy Stanu Szlacheckiego Urodzonych Kotowiczow.

Jako Prawo równości y Urodzenia Szlacheckiego, chociażby w największym u-bośtwie, nayspierwszym jest w tym Narodzie zaszczytem, tak lubo Ull. Grze-gorza, Antoniego, y Daniela Perewiskich Kotowiczow Braci Rodzonych Herbu Korczak niegdy Ur. Bazyli Kotowicz Oyciec, dla straty Fortuny y wielu Do-kumentow per varias temporum calamitates, signanter pod czas wojny Szwedz-kiej przez niegdy Urodzonego Jana Teodora Oyca swego, za Granicą w niewo-li będącego, a Wnuka niegdy Ur. Jana Perewiskich Kotowiczow w ubóstwie był spłodzony, że jednak Szlacheckiemu Ich in æqualitate Urodzeniu żadney niepod-padającym wątpliwości ad Prærogativas Nobilitares Potomkom Onych szkodzić to nie ma, Authoritate Seymu niniejszego deklarujemy, oraz tollendo omnes abusus, y inne przeciwne Actus, quo casu ieżeli by się gdzie znalazły, umarzamy, y onych przy niewątpliwey Prerogatywie Szlacheckiej z Potomkami Ich zachowujemy.

Warunek starożytności Domu UU. Kochnowskich.

Ponieważ Wielebny Xiądz Melchior Kochnowski Archi-Dyakon Katedralny Hełmski, z Bracią swą Rodzonemi starożytność Jmienia swego y zasługi własnych Przodkow tak w Woiewodztwach Krakowskim, Bełzkim, y Po-dlaskim: iako u Nayaśniejszych Antecessorow Naszych, autentycznymi Do-kumentami, Tranzakeycami, y Dekretami Annorum 1457. 1489. 1496. 1568. 1605.

1605. 1607. &c. dowodzą ; Przeto tymże Sukcesorom rzeczonym Wielebnemu, y Urodzonym Kochnowskiem ten starożytności Szlacheństwa Polskiego Kleynot warujemy, a wszelkich od kogożkolwiek Im zarzutów zakazując, Konstytucyą Anni 1768. Tit. Nobilitacya, w niczym Im na przeszkodzie nie bydź deklarujemy.

Warunek Activitatis Ur. Adryana d'Holsten

Pokazując to w dowodzie, iak Rzeczpospolita cnotą y zasługami ozdobionym nadgradza Obywatelom, Urodzonemu Adryanowi de Holsten Pułkownikowi w Woysku Wielkiego Xięstwa Litewskiego z sprawiedliwych względów na osobiste iego przez wiek cały Żołnierskie usługi, iako też na dawne Przodków onego w Xięstwie Infantkim rodowitość Possefforami Ziemskimi ante Pacta Incorporationis zażyczyconą y na nieskażoną zawsze in servitio Bellicio w rozmaitych okazjach tej Ojczyźnie wierność, vigore zaższych o Infantczykach Konstytucyi, capacitem Possessionis acquisitae & acquirendae Dobr Ziemskich w Koronie Polskiej y W. X. Lit. & in annexis Prowinciis przyznajemy, vocem activam na wszelkich publicznych zjazdach ceterasque Nobilitatis Prerogativas iemu y Sukcesorom iego ubezpieczamy, dla czego wynikię z tej okoliczności iakiejkolwiek y z kądjkolwiek obiekcy znosząc, na wieczne czasy umarzamy.

Warunek Prerogatywy Stanu Szlacheckiego Urodzonych Dobrosławskich.

Jako Prawo Urodzenia Szlacheckiego, choćby w naywiększym niedostatku Fortuny, naypierwszym iest w tym Narodzie zażczytem, tak lubo Urodzeni Norbert Antoni dwóch imion y Piotr Bracia między sobą rodzeni Herbu Nałęcz gdy dla straty per varias temporum calamitates przez Dziada swego Eliasza na Dobrosławiu Dobrosławskiego w niewolą Szwedzką zabranego, y tam przez lat wiele żostającego, Fortuny y Dokumentów, w uboŃstwie są urodzeni, y w tym upadłym stanie abusus Nobilitatis popełnili, tak dalece, że y imię swoje starożytne częstokroć zamiast Dobrosławski Dobryśławski używając odmienili, że iednak Szlacheckiemu ich z głowy Urodzonego Eliasza Dobrosławskiego pochodzącemu urodzeniu żadney niepodpadałacemu wątpliwości szkodzić to ad Prerogativas Nobilitares im y Potomkom onych natis, & nascituris nie ma, autoritate Seymu terazniejszego ogłaszamy, y wszelkich od kogokolwiek impetycyi zakazując, salwę dochodzenia ich własney Substancyi im żostawujemy.

Zachowanie przy starożytności Polskiego Szlacheństwa UUr. Brodowskich.

Ponieważ przodkowie U. Jana Fryderyka Brodowskiego Kapitana w Woysku Naszym Koronnym, per varias temporum calamitates przenioŃszy się do Prus Brandeburskich, Dokumenta Genealogii swojej stracili, więc unaniami omnium Ordinum consensu tegoż Ur. Jana Fryderyka y Braci iego rodzonych Jana Bogumiła, y Jana Samuela Ferdynanda, niegdy Samuela Brodowskiego Woysk Naszych w Regimencie Pieszym Buławy Polney Koronney Maiora Synów, za niewątpliwą Szlachtę Polską Herbu Łada, deklarujemy, y od wszelkiej wątpliwości uwalniamy.

Kommissya między Woiewodztwem Kiiowskim, a Powiatem Mozyrskim.

Reassumując in toto Konstytucyą Seymu Konwokacyjnego 1764. w zachodzących dyfferencyach między Woiewodztwem Kiiowskim Powiatu Owruckiego, a Powiatem Mozyrskim, pro finali disjudicatione Kommissarzów z Woiewodztwa Kiiowskiego

iowskiego Wielmożnego y Urodzonych Jezefa Stepkowskiego Kasztelana Kiiowskiego, Lukasz Rybińskiego Kiiowskiego, Jozefa Jakubowskiego Zytomirskiego, Jana Pawłę Owruckiego Podkomorzych, Ignacego Niemierzyca Chorążego Owruckiego, Stanisława Pruszyńskiego Sędziego Ziemskiego Zytomirskiego, Piotra Pruszyńskiego Zytomirskiego, Adama Bukara Owruckiego Podczaszych, Michała Trzeciaka Kiiowskiego, Jana Hańskiego Owruckiego Cześników, Jozefa Bierzyńskiego Pisarza Ziemskiego Zytomirskiego, Maksymiliana Potockiego Sędziego Pogranicznego Kiiowskiego, Onufrego Bierzyńskiego Szawuliskiego, Woyciecha Szuyńskiego Niżyńskiego, Trypolskiego Sierkowskiego, Starostów, Szymona Grzybińskiego Komornika Granicznego Owruckiego, Michała Pawszę Podkomorzycy Owruckiego, Szymona Jakubowskiego; A z Powiatu Mozyrskiego UU. Kazimierza Ofkierkę Marzałka, Konstantego Ludwika Jeleńskiego Podkomorzego, Adama Lenkiewicza Pisarza Ziemskiego, Jana Wolskiego Podstolego y Podstarościgo Sądowego, Ignacego Obuchowicza Podczaszego y Sędziego Grodzkiego, Adama Stockiego Cześnika, Urzędników Powiatu Mozyrskiego naznaczamy, którzy to: W. y UU. Kommissarze za wydanemi szesćcioniedzielnemi y publikowanemi w Powiecie Owruckim y Mozyrskim ad valvas Ecclesiarum Innotescencyami, w Roku terażniejszy do miasteczka Jellka w Powiecie Mozyrskim leżącego zechawszy się, po ufundowaney Sądowej Jurydykcyi najpierwey wizyą granic y gruntów uczynić, dyfferencye wszelkie rozładzić y uspokoić, dobra rozgraniczyć, y też Kommissyą non obstante aliorum absentia, dummodo sex Commissarii per tres ex utraque parte, non autem plures conducendi, adsint, finalnie bez żadnych limit zakończyć, grunta Latifundia, w Posessyą Stronom podać tenebuntur, a Urodzeni Obywatele Woiewodztwa Kiiowskiego, Powiatu Owruckiego, iako też: Powiatu Mozyrskiego Prawa, Przywileje, dyspozycye, rewizye, rozgraniczenia, Dekreta, y wszystkie inne Dokumenta, ad id negotium służące przed temiż Kommissarzami reproducere powinni będą; na każdego zaś z UU. Kommissarzów, któryby na czas y miejsce naznaczone po podpisaniu Innotescencyi nie przybył y powinności swey zadosyć nieuczynił, winę czterechset Grzywien zakładamy, o co forum parti injuriatæ z UU. Kommissarzami z Woiewodztwa Kiiowskiego w Trybunale Koronnym, inter causas Officii cujusvis Palatinatus, a z UU. Kommissarzami z Powiatu Mozyrskiego w Trybunale Ziemskim Litewskim peremptorie bez żadnych dylacyi nakazujemy.

Kommissya do Rozgraniczenia Woiewodztw Bracławskiego Kiiowskiego y Podolskiego.

POnieważ Woiewodztwa Kiiowskie, y Bracławskie w rozpoczętych ograniczeniach nie są ostatecznie zaspokoione, przeto reasumując Konstytucyą Roku tysiąc siedmset trzydziestego szóstego pod przepisem: Ograniczenia między Woiewodztwem Kiiowskim, y Woiewodztwa Bracławskiego, Powiatem Zwinogradzkim, na dokonczenie między temiż Woiewodztwami, iako też y między Woiewodztwem Podolskim na oznaczenie granic, dyfferencyi z Woiewodztwem Bracławskim zachodzących, wyznaczamy Kommissyą, y za Kommissarzów Wielmożnych y Urodzonych Kaletana Hryniewickiego Kamienieckiego, Marcina Grocholskiego Bracławskiego Kasztelanów, Lukasz Rybińskiego Kiiowskiego, Jozefa Jakubowskiego Zytomirskiego, Jana Pawszę Owruckiego, Antoniego Bogusza Podolskiego, Kazimierza Lipińskiego Latyczewskiego, Bohdana Ostrowskiego Bracławskiego Podkomorzych, Stanisława Baczyńskiego Zytomirskiego, Franciszka Stadnickiego Podolskiego, Stanisława Stadnickiego Latyczewskiego, Antoniego Starzyńskiego Czerwonogradzkiego, Franciszka Grocholskiego Bracławskiego, Xiążęcia Antoniego Czetwertyńskiego Zwinogradzkiego Chorążych, Jozefa Dembowskiego Ziemskiego Latyczewskiego, Marcina Swieykowskiego Bracławskiego Sędziów, Fabiana Głębokiego Kiiowskiego, Sebastjana Gawrońskiego Podolskiego, Franciszka Markowskiego Latyczewskiego, Stanisława Kordysza Bracławskiego Stolników, Adama Bukara Owruckiego, Antoniego Dembowskiego Latyczewskiego Podczaszych, Tomasz Wisłockiego Podśędka Ziemskiego Bracławskiego, Tadeusza Niemierzyca Kiiowskiego, Franciszka Podolskiego Bracławskiego Podstolich, Franciszka

Szafzkiewicza Cześnika Bracławskiego, Antoniego Baczyńskiego Owruckiego, Ignacego Dulskiego Podolskiego, Adama Tyrawskiego Latyczewskiego, Jędrzeja Wielogurskiego Zwinogradzkiego Łowczych, Jozefa Zawadyńskiego Kiiowskiego, Michała Głembockiego Owruckiego, Ludwika Wirskiego Bracławskiego, Michała Swidzińskiego większego, Franciszka Bierzyńskiego mniejszego Zwinogradzkich Woyskich, Jozefa Bierzyńskiego Ziemskiego Zytomirskiego, Waleryana Bielowskiego Ziemskiego Katyczewskiego Pifarzow, Szymona Bykowskiego Miecznika Zwinogradzkiego, Ignacego Jhnatowskiego Podolskiego, Piotra Barczewskiego Bracławskiego, Kazimierza Ostrowskiego Nowogradzkiego Skarbnikow, Andrzeja Dubrawskiego Podstarostę Owruckiego, Teodora Pafzkowskiego Pifarza Grodzkiego Kiiowskiego, Jana Komornickiego Podwoiewodzkiego Podolskiego, Filipa Radziwińskiego Terleżyńskiego, Mikołaja Jaroszyńskiego Wyszogradzkiego Starostow, Antoniego Synhaiewskiego Owruckiego, Ignacego Godlewskiego Zytomirskiego, Jozefa Leśniewicza Podolskiego, Michała Bienkiewicza Latyczewskiego granicznych, Ludwika Ostrzewskiego Podolskiego, Michała Drużbackiego Latyczewskiego Ziemskich Komornikow, Antoniego Kuleszę Vicesgerenta Grodzkiego Winnickiego, Szymona Grzybińskiego, Teodora Wykowskiego, Wiktora Bielowskiego, mianujemy, którzy to Wielmożni, y Urodzeni Kommissarze Innotescencyami sześciu dzielnych przed ziazdem swoim wydać się, y właściwych tychże Woiewodztw Grodach podać się mających, miejsce zjazdu swojego obwieścić, na grunt między Woiewodztwem Bracławskim y Kiiowskim najpóźniejszym ograniczeniem w sporze zostawiony ziada, a zięchawszy się, Juryzdykcyą swoją za fundowawszy, poznają Dukta y Redukta, czyli wywody y odwody wprowadzić nakazą, a te podług oczywistszych granice oznaczających Dokumentow, oraz z inkwizycyi za istotniejsze poznawszy ograniczą, y Kopcami Urodzonym Podkomorzym, lub ich Komornikom któremukolwiek z tych Woiewodztw, bądź też po iednemu wyznaczonym osypać nakazą, zalecą, y we wszystkim ostateczne umiarkowanie uczynią, rozsądzą y udecydują, a że podobnie między tymże Woiewodztwem Bracławskim, a Podolskim dotąd nie są zaspokoione graniczne kontrowersye, przeto ciż Wielmożni y Urodzeni Kommissarze Regułą wzwyż przepisaną też Woiewodztwa rozgraniczą y kopcami oznaczyć nakazą, co wiecznie niewzruszono mieć chcemy.

Kommissya do rozsądzania Sprawy o Dziecioboystwo.

POnieważ Sprawa o Dziecioboystwo w Sądach Generalney Konfederacyi oboysza Narodow przeciwko inkarceratom obwinionym o tenże występki intentowana dla kontynuowanych nieprzerwanym ciągiem czynności Delegacyinych, a teraz Seymowych, ktorými Osoby składające pomieniony Sąd Konfederacki z obowiązkow Funkcyi swoich Poselskich zatrudnione były y są, rozsądzona być nie mogła, a chcąc w tej sprawie żadaną, już to przez Publicum, już to przez samych inkarceratow niefmal Rok cały w więzach ięczących przyspieszyć sprawiedliwość, a to na żądanie samych Uu. Xiążąt Marszałkow Generalnych Konfederacyi Koronney y Litewskiej z ich Konsyliarzami, za powszechną Stanow Zgromadzonych zgodą Kommissyą wyznaczamy Przewielebnego Młodzieciowskiego Biskupa Poznańskiego WW. y Uu. Augusta Xiążęcia Sułkowskiego Woiewodę Gnieźnieńskiego, Xiążęcia Lubomirskiego Marszałka Wielkiego Koronnego, Chreptowicza Podkanclerzego, Tyzenhauza Podskarbiego Nadwornego, Radziwiłła Miecznika Wielkiego Xięstwa Litewskiego, Czaplicza Łowczego Koronnego, Xiążęcia Poniońskiego Marszałka Generalney Konfederacyi y Seymowego, Piaskowskiego Krzemienieckiego, Mikorskiego Gołtyńskiego Podkomorzych, Antoniego Xiążęcia Sułkowskiego Generała-Lieutenanta, Mieczynskiego Chorążego Mszczonowskiego, Łuszczewskiego Sędziego Ziemskiego Sochaczewskiego, Drewnowskiego Podczarżego Łomżyńskiego, Zyniewa Starostę Berznieckiego, Tadeusza Kozłowskiego Generała-Majora, Jozefa Drzewieckiego Pisarza Sądow Generalney Konfederacyi, mianujemy, którzy to Kommissarze zięchawszy tu do Miasta Stołecznego Warszawy na dzień 12. Miesiąca Czerwca po wykonaney przez siebie na sprawiedliwe sądenie przysiędze, to jest ci którzy na żadne Urzędy Sęskie nie przybiegali, a to

przed Księgami Grodzkimi Warszawskimi w tę Rotę: „Ja N. przyśięgam
 „Panu Bogu Wszechmogącemu w Trojcy Świętej Jedynemu, iż będąc wy-
 „znaczony do rozsądzenia sprawy o Dziecioboystwo, też sprawę podług Boga,
 „sumnienia, sprawiedliwości, pisanych dowodów y odwodów, zeznań świadków
 „sądzić będę, żadnemi względami, przyaznią lub nienawiścią uwodzić się nie
 „będę, darow żadnych y obietnic na przytłumienie sprawiedliwości nie przyi-
 „mę, y we wszystkim sądzeniu moim Boga, Prawo, y sprawiedliwość za nay-
 „pierwszy cel sądzenia mego mieć będę. Tak mi Panie Boże dopomóż y nie-
 „winna Męko Chrystusa Pana. „Naypierwey wolne więźniów wyznania, ia-
 „ko też Inkwizycye w Sądach Generalney Konfederacyi odebrane y wyprowadzo-
 „ne, tudzież świadectwa, czyli zdania Doktorów nad ranami zabitego Dziecięcia,
 „dane złożyć nakazą, po których złożeniu, przeczytaniu, y doskonałym rozwa-
 „żeniu sprawę tę, gdyby y za powtornym tak wolnych wyznań z więźniów ode-
 „braniem, iako też Inkwizycyi wywiedzieniem, (ieżeli pierwsze wyznania y In-
 „kwizycye niedostatecznemi im się zdawać będą,) uczyniwszy, także przezorny exa-
 „men z okrzczonych dzieci żydowskich, oraz nakazawszy przypozwanie y stawienie
 „do tej sprawy komu, y kogo będzie należało, podług Boga, Prawa, y sprawie-
 „dliwości osądzą, inkarceratow podług dowodów y odwodów przez siebie rozwa-
 „żonych, którzy, y kto istotnie o popełniony Dziecioboystwa występki, lub o spo-
 „łączeństwo iego obwinionemi byź się okażą, karą śmierci, lub równającą się
 „występkowi ukarzą, y oney exekucyą nakazą; tych zaś, których Inkwizycya
 „z zarzutu im uczynionego odwini, niewinnemi uznawszy, uwolnionemi natych-
 „miast z więzów deklarować będą.

Approbacya Targow y Jarmarkow w Dobrach Czyżewie y Smlodowie.

PRzychylając się do prozby Urodzonych Posłow Ziemskich Przywilej przez Naysławniejszego Augusta Trzeciego Krola Polskiego Poprzednika Naszego w Roku tysiąc siedmset trzydziestym osmym na Targi, y Jarmarki w Miasieczku Czyżewie w Ziemi Nurskiej w Woiewodztwie Mazowieckim leżącym, niegdy Urodzonym Markowi y Karolowi Godlewskim nadany, w Osobie Urodzoney Eleonory z Godlewskich Wodzińskiej Podstoliny Liwskiej, y Jey Sukcesorom Legespræsenti approbujemy; Succurrendo zaś totalitati tegoż Miasieczka przez terazniejszą krajową rewolucyą de integro zruynowanego, a w wielu rękach w częstkach zostającego, ostrzegamy, iż gdyby kto ex Cohæredibus część swoją na Czyżewie zbywać miał, tedy propinquitas kupienia oney przy Urodzoney Wodzińskiej, y Jey Sukcesorach zostanie, tudzież Targi, y Jarmarki w Miasieczku Smlodowie Urodzonego Floryana Junoszy Drewnowskiego Podczaszego Łomżyńskiego dziedzicznym w Ziemi Łomżyńskiej leżącym approbujemy, a Targi, y Jarmarki we Wsi Szczepankowie Duchowney w Ziemi Łomżyńskiej sytuowanej, cum præjudicio Miasieczka Smlodowa, y Dziedzica tegoż Miasieczka nadane, in perpetuum uchylamy, oraz na potym onych pod karą tysiąca grzywien na Dziedzicow Szczepankowa in Iudicio Terrestri Łomżensi wskazać mianą, wynosić zakazujemy.

Rezolucya Recessu Seymu 1726. względem Wsi Januszewic W. Stefana Bidzińskiego.

ROzwiązując Seymowy Recess w Roku tysiącnym siedmsetnym dwudziestym szóstym o Dobra Januszewicze w Woiewodztwie Sandomirskim, Powiecie Wiślickim leżące nastąpiony, gdy tylko Summa na tychże Dobrach Oycom Trynitarzom dla brania rocznego prowizyi tymże Recessem oznaczona została, też Dobra, aby w czasie od Szlacheckiego, do Duchownego Stanu przeciwko Prawu alienowane nie były, uchylając przeciwność Prawu natury za odłożeniem Summy Kapitałney na lokacyą, od ktoreyby Funduszowi zadosyć się działo, oddaloną od Prawa natury Urodzoną Franciszkę z Bidzińskich Leszczyńską, od-
 rad

rad do tegoż Prawa, y possessioni przywracamy, z warunkiem mocy Prawa dziedzictwa po rodzonym Stryiu na nie spadłego; Po tey zaś Urodzoney z Bidzińskich Leszczyński Prawo natury, y dziedzictwo ma służyć Ur. Kacprowi Ponińskiemu, W. Stefana Bidzińskiego Wwdy Sandomirskiego Prawnukowi, uślanawiamy.

Rezolucya Receptu Seymu Roku 1726.

Fundacya Wielebnych Panien Wizek Lubelskich, tak co do Wsi Motycza na Fundusz zapisaney, iako co do gruntow na Rurach, y placow przy Klasztorze skupionych, oraz Prawo do Wsi Krężnicy Jarockiey zwaney w Woiewodztwie Lubelskim będącey, in rem tychże Wielebnych Panien Wizek Lubelskich przez Tranzakcyę Marcina Wiśniewskiego w Roku 1757. w Grodzie Stężyckim zapisane approbujemy.

Dozwolenie zrobienia Ordynacyi W. y UU. Xiążętom Sułkowskim.

Kiedy do wymierzenia przyzwoitey nagrody załugom w Oyczyźnie W. y UU. Xiążąt Augusta Woiewody Gnieźnieńskiego, Alexandra Starosty Odolanowskiego, Franciszka y Antoniego Generałow-Lieutenantow w Woysku Naszym, y Rzeczypospolitey Sułkowskich, Nam dowodnie okazanych, zgodna dotąd nie zdarzyła się sposobność, idąc oraz za powszechnym y iednogodnym zezwoleniem Panow, Rad Naszych, y UU. Posłow tak Koronnych, iako y W. X. Litt: pozwalamy Tymże W. y UU. Xiążętom Sułkowskim, oraz Sukcessorom Siostr Jch rodzonych, uchwałą Seymu terazniejszego Prawem wieczystym nigdy nieodwołanym, wolne uczynienie na przyszłe czasy Ordynacyi Dobr Jch wszelkich ruchomych y nieruchomych, w którychkolwiek Woiewodztwach, Ziemiach, lub Powiatach leżących, które teraz mają y posiadają, lub mieć y posiadać mogą, to jest: kto, y iako po Jch zeyściu z tego świata miałby w nie sukcedować; która to Ordynacya przez Nich uczyniona bydz miana, rownie ma trwać wiecznemi czasy, non obstante ulla praescriptione & fatalibus, y podług ustawy ktorey Dobra Jch, lub wszystkie bez wyłączenia, lub w części, prout ordinaverint, przez Sukcessorow, bądź to de iumbis Illorum idących, bądź w niedostatku onych per Collaterales alienowane, albo długami, opravami, bądź innym tytułem onerowane bydz nie mogą: Salvis tamen omnibus Juribus ac oneribus Terrestribus, którym koniecznie podlegać mają. Ubespieczamy oraz Kredytorow, których Kapitały Tranzakcyami autentycznymi na Dobrach Jch upewnione są, y na nich aktualnie zaydują się, aby bez excepcyi wraz z prowizyami spłacone były, uwalniamy Jch zaś od wszelkich długow dawniejszych na Jch Dobrach przed Rokiem 1736. zaciągnionych, y od wszelkich pretensyi iakichkolwiek ex quocunque capite & titulo do tychże Dobr uformowane bydz mogących na Kommissyi Leszczyńskiej likwidowanych lub nielikwidowanych mocą Konstytucyi Roku 1736. przez Dekret finalny teyże przerzeczoney Kommissyi umorzonych, takowych Kredytorow, lub ex quocunque capite Pretendentow do Nayiaśniejszych Dziedzicow Dobr Leszczyńskich oneż w Roku 1736. przedaiących względem cwiky mocą Konstytucyi terazniejszey odsyłać; Tranzakcyę, oraz wszystkie iakiekolwiek Braterskie działy y kontrakty między W. y UU. Xiążętami Sułkowskimi Bracią dotąd zawarte, mocą Seymu terazniejszego approbujemy, y stwierdzamy, upewniamy także W. Xcia Augusta Sułkowskiego Woiewodę Gnieźnieńskiego, że Starostwo Odolanowskie w possessioni U. Xcia Alexandra Brata swego rodzonego y Małżonki Jego z Cetnerow Sułkowskich teraz będące, Prawa y Przywileia Jch w niczym nieruszając, post fara terazniejszych Possessorow uprzywilejowanych, bez żadney krzywdy Skarbu Publicznego Jure Emphiteutico na lat 50. podług kwarty przez Lustracyę Anni 1765. na Summę 6117. Złot: gr: 9. denarów 12. wyprowadzoney, Summę całą intraty roczney Starostwa tegoż Odolanowskiego Złot: Pol: 24463. gr: 8. denarów 12. wynoszącą, za tęż kwartę całą rocznie do Skarbu Koronnego w ten czas imrorpowaną bydz mającą, Jemu y Sukcessorom Jego de iumbis, lub według porządku Ordynacyi puścimy, y na to

Prawo już odtąd nadaemy. Takową więc Ordynacyą pomienionych W. y UU. Xiążąt Sułkowskich wraz z Sukcesorami Siostr Jch do wspólney Małły przyłożyć się mogącemi uczynić mianą, tak, iak y gdyby już przez Nich zrobiona, y udziałana była, ustawą Prawa niniejszego za stwierdzoną mieć chcemy, y oraz approbujemy, y ta, aby do każdego powszechney wiadomości przysła, onęz do Akt publicznych Trybunału Koronnego z dozwoleńm odmiany, poprawy, lub przydatku onym tylko, y za życia każdego z nich, y to tylko względem Jch części do Małły generalney przyłączyć mianych, ostrzeżonym, podaną mieć chcemy, Miasta oraz Jch dziedziczne przy Prawach y wolnościach Jm nadanych, tudzież przy porządku, który teraz w nich, albo który uczynią, trwać po śmierci onych, czasy wiecznemi przy nich zachowane bydz mają.

Legitymacya nowey Erekcyi Urodzonego Siemińskiego mianowanej Zygmuntow.

POnieważ Urodzony Zygmunt Siemiński na pułoszy antiquitus Czerwona Ziemia zwaney, w częściach do Dziedziów swoich w Woiewodztwie Sandomierskim, Powiecie Radomskim sytuowanych należący, z przyzwoitości mieysca ku wygodzie powszechnego traktu z Czerwonej Rusi do Wrocławia zwykłego, z przerzeczonego Uroczyszczu pustego, żądaiąc mianowania Zygmuntow, zaczął nowe Erekcye przystoynym y kosztownym porządkiem formowania Miasteczka w samym mieyscu pozycyi zwykłego onegoż traktu powszechnego; Przeto Urodzonemu Siemińskiemu w rzeczonym mieyscu Dziedziństwa swojego Miasteczko fundować, oraz w nadgródę znakomitych kosztow tey Erekcyi żydow cum libero onych exercitio na Zygmuntowie osadzać zlecamy, a dla powabniejszego zaspособienia nowych osiadłości in publicum Beneficium przyszłego podatkovania tantisper od wszelkich podatkow Rzeczypospolitey nadaniem Słobody do lat dziesięciu uwalniamy, salvis immunitatibus innych sąsiedztw signanter osiadających żydow incorporando w Parafię kahału Szydłowieckiego fine praesudicio dawnych y późniejszych ustaw do Skarbu Rzeczypospolitey od nich należących.

Miasto Leszno.

Resumując Konstytucyą roku 1768. Titulo: Miasto Leszno, z sprawiedliwych względów, że ostatnie kraiove zamieszkania od czasu teyże Konstytucyi wszczęte, nie dały kosztować temuż miastu Leszno, y iego Dziedzicowi dobrodziejstwa nadmienionej Konstytucyi, którą onych Stany Rzeczypospolitey od powinney Skarbowi Naszemu y Rzeczypospolitey uwolniły płaty. Przeto My z tych powodów, toż miasto Leszno, co do mieszczan Chrześcianow, Żydow y Dziedzica samego, od wszelkiego podatku tak dawnego, iako y przyszłego ustanowić mającego, bądź Woyłkowego, bądź Cywilnego y Celi Skarbowi Naszemu, y Rzeczypospolitey powinney opłaty, do lat drugich sześciu uwalniamy, pod którą ustawę wypłacanie prowizyi do kasy Kommissyi Edukacyney od Summy przez Dziedzica Dobr Leszna cum attinentiis zaciągnięney, podpadać nie ma.

Miasteczko Bendzyn.

GDy w Miasteczku Bendzyniu osiadli żydzi trunku wszelakiego rodzaju proponować, piwa warzyć, gorzałki palić, miody sycić, przeciwko wszystkim Lustracyom, y zwyczajom, y w brew Prawu powszechnemu dopiero od Roku 1766. uzurpuiz, przez co Arendę ostatnią Lustracyą poprzyjęzoną czynią ustawicznie zawodną, y trudną do wybrania; Przeto ubespieczając pewność dochodu do Skarbu Publicznego z Starostwa Bendzyńskiego, y uwalniając dzisiejszego Starostę od częstego z temiż żydami zatrudnienia, zważając naostatek, że ciż żydzi przed Rokiem 1766. nigdy w possessyi wolnego szynku, y robienia iakiegokolwiek bądź trunku, nie zostawali, odtąd mieć chcemy, y Prawem niniejszym stanowićmy, ażeby wspomnieni żydzi Bendzynscy od daty tey ustawy z

dnych

dnym trunkow u siebie robić nieważyli się, lecz tylko Woytowskie na wyszynk brać, y te odprzedawać będą powinni, na ten koniec uchylamy wszelakie Przywileie, y tych konfirmacye in contrarium wypadłe, y podstępnie otrzymane, ktorymi ciż Żydzi Bendzynscy, w mniemaney pretenzyi wolnego szynku, y wyrabiania trunkow do tych czas załawiali się.

Warunek pretenzyi Przewielebnego Biskupa Kuiawskiego do Miasta Gdańska.

Przyśpieszając Sprawiedliwość Przewielebnemu Biskupowi Kuiawskiemu, w sprawie jego z miastem Gdańskiem zachodzącej, reasummuemy w tcy mierze Konstytucye 1717. y 1768. roku, y mieć chcemy, ażeby Rada Nasza Nieustająca, użyła wszelakich środków do uskutecznienia rzeczonych Konstytucyi, y przyłożyła starania, ażeby wzwyż wspomniony Jmć X. Biskup Kuiawski sprawiedliwą y nieodwłoczną w swoich pretenzyach, sądownie już przyznanych y umiarkowanych otrzymał satysfakcyę.

Ubeśpieczenie Summ wszelkich Duchownych y Świeckich na niewiernych Żydach y całej Synagodze Sandomierskiej.

Lubo Dekret Sądow Naszych Zadwornych, między miastem Sandomierzem y Żydami w tymże mieście à sæculis znaydującemi się sub die vigesima nona Augusti, w roku przeszłym 1774. ferowany liczbę Żydow restrinxit do domow szesnastu, w każdym domu umieszczając gospodarzow dwóch, przenoszącym zaś tę liczbę z miasta ustępować rozkazał, y czas exekucyi Dekretu swego wyznaczył; atoli że subsequenter Urodzeni Połłowie Woiewodztwa Sandomierskiego przłożyli Nam szkodę niepowetowaną, ex indilata executione wzmiankowanego Dekretu dla Obywatelow Duchownych y Świeckich, około trzechkroć sto tysięcy na Żydach y Synagodze ich Sandomierskiej lokowanej mających, znając nad to, że iest powinnością Naszą, zaradzać o całość poddanych Rzeczypospolitey, zawieszając pomieniony Dekret cum sua executione do dalszego czasu mieć chcemy, żeby ci Żydzi ktorych Dekret Nasz zastał mieszkających w Sandomierzu, zostali tamże, do lat trzydziestu cum libertate victum quæsitandi sposobami, iakowe mieli sobie dotąd przepisane y pozwolone. A to tym koncem, żeby w tym czasie summę wspomnioną wierzycielom swoim, ciż Żydzi Sandomierscy y cała Synagoga ich wypłacić mogła, zalecamy zatym Ziemstwu Sandomierskiemu, aby długi tego Kahału wylikwidowało, wylikwidowane na głowy teyże Synagogi y raty spółobem, względem długow Generalności y Ziemstw Żydowskich w Kommissyi Skarbowey urządzonym rozłożyło, tak aby w czasie wyżej pomienionym długi te zupełnie uspokojonemi zostawszy, Dekret Sądow Naszych Zadwornych do niezawodney przyzedł exekucyi.

Incorporatio Juri Terrestri Placow z Domami w Warszawie, Urodzonego Stanisława Kostki Lasockiego y Urodzonego Jana Jozefa Tillego Dziedzicznych.

Plac y domy na nim Urodzonego Stanisława Kostki Lasockiego dziedziczne, od Urodzonych Marcellego y Jakuba Zembrzuskich, tudzież innych Konfukcesorow nabyte, w Warszawie przy długiej Ulicy leżące, à Jure Culmeni quo ad Successionem wyimujemy & Juri Terrestri inkorporujemy y od stanowisk żołnierskich uwalniamy, salvis oneribus publicis, co y possessyi dziedzicznej Urodzonego Jana Jozefa Tillego Oberst-Lieutenanta Woytk Naszych, na Franciszkańskiej Ulicy zostającej służyć ma.

Uwolnienie dwóch Dworkow w Kamieńcu Podolskim ab Exofficiis Militaribus.

MAiąc sprawiedliwy wzgląd na zasługi Uu. Kazimierza Lipińskiego Podkomorzego Latyczewskiego y Sebaſtyana Gawrońskiego Stólnika Podolskiego, dworki ich dziedziczne z przyległościami ichże w Kamieńcu Podolskim sytuowane, od ſtacyi żołnierskich y Officyerskich quocunque titulo nazawſze uwalniamy, y onych od teraznieyſzych aktualnych ſtacyi po obwieſzczeniu prawa tego, ewakuować zalecamy, ſub pænis contra Convulſores Legum in Iudicio Terreſtri ſeu Officio Caſtrenſi extendendis.

Kommiſſya do Dzierżawy Kazunia in Ordine zluſtro- wania dezolacyi Poſſeſſyi Wielmożney Hilzeno- wy Woiewodziny Mińskiej.

GDy wylew Wiſły impetem wody coraz bardziey grunta dzierżawy Naſzey Ka-
zuńskiej pſuie, y z czaſem przez te grunta iak ieſt podobieństwo hurt ſwoy
z ſzkodą obrocić może; przeto zapobiegając takowych gruntow ruinie, chcąc one
ocalić, na zaradzenie tego wyznaczamy Kommiſſyą, y za Kommiſſarzow Urodzo-
nych Jozefa Radzickiego Zakroczyńskiego, Jozefa Mikoſkiego Goſtyńskiego Pod-
komorzych, Wielebnego Stańſława Szadurskiego Kanonika Inſtantego, Jana
Przyłuſkiego Czeſnika Braſławskiego, Kazimierza Biernackiego Woynkiego, Bo-
guſława Dunina Tomaszewicza Sędziego Grodzkiego Braſławskiego, Walentego
Szymborskiego Komornika Ziemi Bielskiej, Jana Oſtaſzewskiego Regenta Kommiſ-
ſyi Skarbowey Koronney determinuiemy, ktorzy to Uu. Kommiſſarze byleby ich
trzech do zawarcia kompletu zupełnego było, ziechawſzy ad Fundum dzierżawy Ka-
zunia, brzegi wiſlane, zruynowane role opatrzą y do zabicia tamy, brzegow przer-
wanych mieyſce oznaczą, bicie tamy, utrzymanie oney, potrzebny na to expenſ
wynikający, ztąd decęſs mocą im od Rzeczypoſpolitey daną wykalkulują, y plurali-
tate votorum udeterminują, a te decęzyi ſwoiey dzieło do Kommiſſyi Skarbowey
Koronney, dla iak nayprędzſzego do exekucyi przywiedzenia ſtronicy barwiane, ie-
dną do Grodu Warszawskiego, a drugą do Kommiſſyi podadzą, ktora indilate to
uſkutecznić, y przyjąć będzie powinna, co ciż Kommiſſarze uznają za nieuchronną
potrzebę tak względem tamy, iako też defalki, a na to ſłożony expenſs y przyzna-
ny decęſs, że w przyſzley przed Stanami Rzeczypoſpolitey kalkulacyi Kommiſſyi
Skarbowey przyjęty będzie, ubeſpieczamy.

Przeprawa na Ziomku.

POnieważ Urodzony Krzyſztof Zakrzewski, znacznym koſztem przeprawę ku wy-
godzie publiczney, na gruncie ſwoim dziedzicznym Ziomek nazwanym w Wo-
iewodztwie Poſnańskim leżącym wyſtawił, ktora nieuſtanney wyciąga reparacyi,
chcąc więc ku wygodzie Obywatelow Państw Naſzych mieć ją nazawſze utrzy-
maną, Lege præſenti ſtanowiemy; że zaſ koſzt ſłożony na tę przeprawę, y utrzy-
manie oney bez expenſy obeysć ſię nie może, więc uregulowanie zapłaty na re-
żę przeprawie Kommiſſyi Skarbowey Koronney zlecamy.

Znieſienie długu przez Skarb Rzpltey winnego.

Kiedy Stanom Rzeczypoſpolitey po ſciſłym roztrząſnieniu Memoryału podanego
przez Xięcia Kazimierza Poniatowskiego, y po expedyowaney w Kommiſſyi
Woynkowej likwidacyi luculenter patuit, że tenże Xiążę w ten czas, gdy nieſzczę-
śliwoſci kraiove nie dozwalały, aby Woynko regularną pſacę ſwoją odbierało, na
żołd Regimentu Gwardyi Konney Koronney, ktorey był Kommendantem, ze ſwo-
ich właſnych pieniędzy zaſożył dwakroć trzydzieſci ośm tyſięcy, czterysta trzyna-
ſcie złotych poſkich, y że do kaſſy tegoż Regimentu, iako też Officyerom w nim ſłu-
żącym,

żącym, należy procz tego ze Skarbu Koronnego czterokroć siedmdzieściąt sześć tysięcy, pięćdziesiąt siedm złotych polskich, uznając słuszną y sprawiedliwą tak rzetelnym summ zapłatę, a przy niedostatku Skarbu Koronnego nieposobność zaspokoienia onychże znaydując, obowięzujemy tegoż Xięcia Kazimierza Poniatowskiego, aby wziął na się zaspokoienie tak zaległej płacy Officyerom tegoż Regimentu, iako y kassy Regimentowej, z ktorey tenże Regiment będzie mógł być rekrutowany, jeżeli nie in toto, przynajmniej w znaczney części, które zaspokoienie in spatio naydaley lat dwóch uskutkowane być ma. A że tenże Xiążę złączywszy summę, którą dawniey na żołd Regimentu wyłożył, z tą dopiero wspomnianą, którą mu wyliczyć nakazujemy, będzie miał do Rzeczypospolitey sprawiedliwej y iasney pretenzyi siedmkroć czternaście tysięcy czterysta siedmdzieściąt złotych polskich; zaczym na zaspokoienie oney Starostwa Szadowskie z Woytostwem y attynencyami w Powiecie Upitzkim leżące, według teraźniejszych Przywilejow posessyi y ograniczenia temuż Xięciu Kazimierzowi Poniatowskiemu, y iego Sukcessorom dziedzictwem wiecznemi czasami nadaiemy, y też Starostwo od wszelkich podatkow Krolewsczyznem przyzwoitych uwalniamy, obowięzując oneż do tych, które teraz w Wielkim Xięstwie Litewskim są, lub nową Konstytucyą byćby mogły, na dobra Ziemskie włożone, warując sobie przytym aby tenże Xiążę pretenzye, które miał do Rzpltey o stracę Starostwa Spiskiego, już tym samym miał za nadgrozone. A gdyby in spatio lat dwóch uchybił zaspokoienie zaległej płacy Officyerom, y summy do kassy Regimentu należącey, tedy ipso facto tracić powinien, te względy Rzpltey, które mu nadaniem wiecznego dziedzictwa na Starostwo Szadowskie, w nadgródę sprawiedliwych iego pretenzyi oświadczą. Od tey jednak summy którą do kassy Regimentowej ma tenże Xiążę wyliczyć, wolno mu będzie potrącić prowizyą którą od summy na żołd Regimentu wyłożoney płacił, nie więcej iak po pięć od sta rachując, y procz tego nadgrodzić sobie złożony koszt, na sprawienie Kotłow, Chorągwi, Kołctow temuż Regimentowi, za które wydatki aby nie więcej iak trzy tysiące czerwonych złotych potrącił sobie tenże Xiążę, pozwalamy.

Pozostały y Sukcessorow J. W. Branickiego Kasztelana Krakowskiego, Hetmana Wielkiego Koronnego wzajemne zakwitowanie.

Gdy J. W. Izabella z Xiążąt Poniatowskich pozostała, y Urodzeni Sukcessorowie niegdy J. W. Jana Klemensa Branickiego Kasztelana Krakowskiego, Hetmana Wielkiego Koronnego, dowodnie okazują: iż Skarbowi Koronnemu, z Starostw w Posessyi będących, Bohusławskiego, Mościskiego, Krośnińskiego, Janowskiego, Bielskiego z Leśnictwem, Dzierżaw, Złotorya z Woytostwem, Chodyn, y Wola Małnowska; Kwarty dwakroć sto iedenaste Tyficy, dwieście trzydzieści pięć Złotych, groszy ośm, denarow trzy y puł Polskich: niemniej Pogłownego Żydowskiego z Kahalu Tykocińskiego Złotych dwadzieścia dziewięć Tyficy, sześćset trzydzieści ieden, groszy dzieścięć Polskich, a wraz łącząc, Summa kwart y Pogłownego, Złotych dwakroć sto czterdzieści Tyficy, ośmset sześćdziesiąt sześć, groszy ośmnaście, denarow trzy y puł Polskich, z przyczyn powszechney w Kraiu niieszczęśliwości zalega, a wzajemnie podają, iako to: z Podatkow publicznych temuż niegdy J. W. Branickiemu Kasztelanowi Krakowskiemu, Hermanowi Wielkiemu Koronnemu, na Pensyą Buławy Wielkiej Koronney, Hiberny w Dyecezyi Krakowskiej, Złotych sto pięćdziesiąt sześć Tyficy, sto trzydzieści ośm, groszy dwanaście Polskich, z Kazunia y Piasieczna, Złotych dwa Tyficy sto sześćdziesiąt siedm, groszy dwadzieścia cztery Polskich, należności Cheffowskiej, z Pogłownego od Regimentu Piezszego Złotych dziewięćdziesiąt ieden Tyficy, dwadzieścia cztery, groszy sześć Polskich, Addytamentu Hibernowego w Skarbie Koronnym na Pensyą Buławy Złotych dwadzieścia dwa Tyficy, trzyśta sześćdziesiąt dwa, groszy dwadzieścia Polskich, za Cło Kasztelanii Krakowskiej Złotych Tyficy dwieście Polskich, in Summa Złotych dwakroć sto siedmdzieściąt dwa Tyficy, ośmset dziewięćdziesiąt trzy, groszy dwa Polskich, należąc pozostaie; y że ta Summa należność od nich Skarbowi przewyższa okazują.



zuią, ktorey przewyższaiącey do Złotych trzydziestu dwóch Tysięcy, dwudziestu sześciu, groszy szesnastu, denarów czternastu y puł Polskich wynoszącey, odstępując: wzajemnego szczerze z Skarbem Koronnym zakwitowania żadaia. Przeto za zgodą powszechną, Pozostałą y Sukcesorow Tegoż niegdy J. W. Branickiego Kasztelana Krakowskiego, Hetmana Wielkiego Koronnego z Skarbem Koronnym na wzajem, z Summ pomienionych zakwitowanemi mieć chcemy, y tak Im do Skarbu Koronnego, iako do Niech Skarbowi Koronnemu, żadney Pretensyi nie zostawuemy, a Kommissyi Skarbowey, Kwarty y Pogłowne Zydowskie wyżej obrachowane, wypisać z Remanentow zlecamy. Należytości zaś z Hiberny y Pogłownego Ziemiańskiego zaległe, przedtym dla J. W. Branickiego Kasztelana Krakowskiego, Hetmana Wielkiego Koronnego, a po takowym teraz zakwitowaniu, dla Skarbu Koronnego przychodzące, na rzecz tegoż Skarbu Koronnego, od kogo należeć będzie, teyż Kommissyi windykowanie zlecamy.

Ubеспечение Summy na Starostwie Lubelskim Ur. Potockiemu Podkomorzemu Wielkiemu Koronnemu, Staroście Lubelskiemu.

POnieważ Ur. Potocki Podkomorzy W. Koronny, Starosta Lubelski, wypłacaiać Summę 175000. Zł. Polskich Sukcesorom niegdy W. Alexandra Ludwika Niezabitowskiego Kasztelana Bełskiego, Starosty Lubelskiego, w Ołobie Ur. Antoniego Wiczełńskiego Podśędka Kiiowskiego, tak z Prawa natury, iako też ex iure cesso stawaiającym, wraz z Prowizyą ad alterum tantum narosłą, dla Tegoż W. niegdy Niezabitowskiego Kommissyą Anni 1673. z mocy Konstytucyi wypadley, y Dekretem Kommissyi w tymże Roku przyznaną, ubezpieczenia teyż Summy wraz z Prowizyą 350000. Zł. Polskich wynoszącey, na Starostwie Lubelskim żada: Przeto My Krol wraz z Stanami Skonfederowanemi, wyżej wyrażoną Summę 350000. Zł. Polskich czyniającą, na Starostwie Lubelskim całym y Woytowstwach, Dekretem wzmiankowaney Kommissyi wytkniętych, *salvis tamen & illæis Juribus Ill. Raszewskich Skarbnikow Lubelskich Małzonkow*, na Woytowstwo Zemborzyce Imże *servientibus*, Ur. Potockiemu Staroście terażnieyszemu Lubelskiemu ubezpieczamy y zapisuemy, z tym ostrzeżeniem, iż gdy poit tera fata tegoż Ur. Starosty Lubelskiego, Starostwo pomienione do szafunku Naszego przyidzie, nie wprzod przyszły Possessor do Possessyi rzeczzonego Starostwa Lubelskiego zabierać się powinien, y nie wprzod Sukcesorowie Ur. Potockiego Starosty terażnieyszego Lubelskiego, z Possessyi tegoż Starostwa ustąpić powinni będą, aż poki Onym Summa 350000. Zł. Polskich przez nowego Possessora wypłacona zostanie.

Ubеспечение Summy Urodzonemu Karowskiemu Chorążemu Rożańskiemu.

POnieważ iawnie się pokazuje, iż Ur. Michał Karowski Chorąży Rożański, Excess Obywatela Kraiowego, własnymi pieniędzmi okupił, przez co Incendium Publicum zatamował, przeto nadgradzając lego czynność dobrą, Summę siedmdziesiąt Tysięcy Złotych Polskich wydającą, na Skarbie Koronnym, z Summ pierwszych wynikających z przedazy per Emphiteusm wszystkich Krolewszczyn Onemu zassekuruemy, tak, iż Starostwa y Woytowstwa Ostrowskich legitime przez Niego nabytych, etiam po zgaśłym Prawie terażnieyszego Possessora, nikt wziąć iure Emphiteutico nie będzie mógł, poki wspomnioney Summy Sukcesorom Urodzonego Karowskiego Skarb Koronny nie wypłaci, co presenti Lege cavemus.

Ustąpienie Długu Ur. Kazimierzowi Richterowi Komornikowi J. K. Mci, na Substancyi Ur. niegdyś Franciszka Richtera Podstolego Krakowskiego, Rzeczypospolitey pozostałego.

POnieważ Ur. Franciszek Richter Podstoli Krakowski, za rozkazem Kommissyi Skarbu Koronnego de die 10. Martii 1767. Anni wziął na robienie Drogi od Krakowa do Bielska, Summę czterdzieści Tyśięcy Złotych Polskich, z ktorey niewydawszy tylko dwanaście Tyśięcy, został winien dwadzieścia y ośm Tyśięcy Złotych Polskich do Skarbu Rzeczypospolitey; Przeto mając wzgląd na nieszczęśliwości, ktore Substancya niegdy Ur. Franciszka Richtera przez ostatnią Rewolucyą poniosła, a chcąc Ur. Kazimierzowi Richterowi Komornikowi J. K. Mci okazać litość, Onemuż Summy dwadzieścia y ośm Tyśięcy Złotych Polskich ustępujemy, oraz bezpieczeństwo Oney dla tegoż Ur. Kazimierza Richtera Komornika J. K. Mci ante alios Creditores na połowie Dworku tu w Warszawie, y kamienicy w Mieście Krakowie, oraz rzeczach ruchomych niegdyś Ur. Franciszka Richtera własnych, warujemy.

Uwolnienie od zapłacenia Summy Urodzonego Czarnockiego.

PRzychylając się do prozby III. Połow Ziemskich, za Ur. Michałem Czarnockim uczynionych, oraz mając wzgląd, iż Dobra Sycymin cum attinentiis w Woiewodztwie Sandomirskim, y Dobra Wygiełzów y Witów cum attinentiis w Woiewodztwie Krakowskim, przez Skarb Koronny od Lat dzieściu są trzymane, tegoż Urodzonego Michała Czarnockiego od zapłacenia Summy 203820. Złotych Polskich do Skarbu Koronnego przychodzący uwalniamy, y Jutrą przez Lat dzieścię z Dobr wyżej wyrażonych Ur. Czarnockiego dziedzicznych, wybierając Summę 203820. Złotych Polskich Skarbowi Koronnemu winną kompensujemy, zadney, ani Skarbowi Koronnemu do Ur. Czarnockiego, ani Ur. Czarnockiemu, y Possessorom też Dobra za kontraktami Kommissyi Skarbowey Koronney trzymającym, do Skarbu Koronnego, ex vi trzymanych tychże Dobr pretenzyi, ani Bonifikacyi nie zostawując, y owszem Dobra wyżej wyrażone Sycymin cum attinentiis, Wygiełzów y Witów cum attinentiis, tudzież Bawków do Jego aktualney Possessyi exnunc wracamy, salvam viam agendi o zabranie koni z temi, z ktoremi Dekret Zwanięcki ostrzegł Ur. Czarnockiemu, warując. Także Ur. Rocha Lasockiego, Dobra Sycymin cum attinentiis, y Witów cum attinentiis, za kontraktem Kommissyi Skarbowey Koronney trzymającego, od wszelkicy Impetycyi y Processu w Kommissyi Skarbowey Koronney toczonego, y ex-re tychże Dobr formowanego, uwalniamy.

Uwolnienie Ur. Jakuba Hadziewicza, od płacenia Summy 24. tyśięcy Zł. Polskich.

POnieważ summa, dwadzieścia y cztery tyśięce Zł. polskich, przez U. Hadziewicza Połła Woiewodztwa Sandomirskiego, niegdyś Collegium Sandomirskiemu, zgaśłego Zakonu Societatis Jesu, na dobrach Wrzawach, w Woiewodztwie Lubelskim leżących, teraz zakordonowanych zapisana, do odzyskania wątpliwego okazać się; przeto przychylając się do prozb Połow Ziemskich uczynionych, nie mniej mając względy na zasługi tegoż, funkcyą Poselską sprawującego, y dawniey Deputacką, za zezwoleniem Stanow Rzeczypospolitey, od płacenia wspomnioney summy, in perpetuum uwalniamy.

Uwolnienie od płacy zatrzymaney Kwarty z Starostw Łukowskiego y Zwoleńskiego.

POnieważ tak dla sequestru, iako innych uciążliwości od różnych Woysk poniesionych, Starostwa: Łukowskie Urodzonemu Sebaścjanowi, a Zwoleńskie Urodzonemu Kanutemu Dłuskim, tych Starostw Possessorom pożytkować nie mogły; przeto przez wzgląd sprawiedliwości, tychże Possessorow. od płacenia do Skarbu zaległych kwart, od raty Septembrowey anni 1768. do raty Marcowey roku terażniejszego 1774. (w co y kwity Konfederackie wchodzi) inclusive, uwalniamy. A od następującej Septembrowey raty, aby też kwarty w czasie y na miejscach wyznaczonych płacone były, mieć chcemy.

Uwolnienie od zatrzymaney Kwarty y Łanowego z Tenuty Smiełowic.

MAjąc wzgląd na wybraną kwartę przez różnych zbroynych ludzi: dzierżawy Smiełowic, iako też furazami y liwrunkami Woysk Pruskich obciążanie, że prawie zupełnie zruynowane zostały, nad to wypadnienie w całości w teyż dzierżawie inwentarza, tak dalece, iż terażniejszy Possessor poddanych założyć będzie musiał, przeto attentis his calamitatibus, pomienioną dzierżawę Smiełowic, od płacenia do Skarbu zaległych rat kwarty y łanowego, od raty Septembrowey anni 1768. do raty Septembrowey roku terażniejszego 1774. w co y kwity Konfederackie wchodzi, inclusive uwalniamy.

Uwolnienie od długow Miasta Zwańca.

Miało Zwaniec pograniczne w Woiewodztwie Podolskim leżące, W. Macieja Lanckorońskiego Woiewody Bracławskiego dziedziczne, hostilitate Woysk cudzoziemskich przez wojenne zapędy w początkach zaczynającej się wojny między sąsiedzkimi Potencjami z gruntu ogniem zniszczone, iako wizya w Grodzie Kamienieckim świadczy, że gózie było z Zamkiem osiadłe w Obywatele z przyległemi przedmieściami, y folwarkami kwitnące miasto, teraz tylko rudera pokazuje widok smutney sytuacji, chcąc subvenire tak wielkiemu upadkowi, y zniszczeniu fortuny z intratami pochodzącemi W. Woiewodzie Bracławskiemu, dobrze Nam y Rzplcey zaśluzonemu, toż miasto Zwaniec y z attynencyami, folgując y pomagając, ażeby rozproszony Obywatel sposobniey mógł się zgromadzić, y ex ruderibus edyfikować się, w kommercya zafundować, ad pristinum Statum przyść, od wszystkich podatkow publicznych do Skarbu należących, salvis privatarum Personarum oneribus, co się nie ma rozumieć o długach na Synagodze tegoż miasta zapisanych y będących, do lat dwunastu ab anno 1769. inclusive uwalniamy, y libertuiemy, salvis in futurum oneribus Reipublicæ, tudzież czynsze, prowizye, wyderkauffy, które z tych dobr Kredytorom należą, corocznie do wypłacenia, referując się do czasu lat libertowanych suspenduiemy, które W. Woiewoda Bracławski Lanckoroński y miasto iego dziedziczne Zwaniec z attynencyami po expirowaniu lat, y wyznaczonym czasie Kredytorom z swemi Sukcessorami, do wypłacenia należec będzie.

Umorzenie wzajemnych Pretensyi.

Nie zostawując kwestyi z okoliczności trzymanych dobr Sycymina, przez Urodzonego Andrzeja Dobieckiego Chorążego Chencińskiego, za zgodą Zgromadzonych y Skonfederowanych Stanow deklaruiemy, iż z tey Tenuty ponieważ tak U. Chorążego do Skarbu Koronnego w czasie zamieszania, też dobra trzymanego zachodziły pretensye, iako też wzajemnie Skarbu do U. Chorążego, więc nie zostawując żadney pretensyi ani Skarbowi do U. Dobieckiego Chorążego Chencińskiego, ani U. Chorążemu do Skarbu Koronnego, też pretensye pretensyami kompensując, wiecznie umarzamy.

Zaspokoienie Pretensyi Urodzonego Kurzenieckiego.

ZOstający przez lat czterdzieści w służbie woyskowej Koronney w znaku Pancernym Urodzony Ludwik Kurzeniecki Czesnik Piński przeszły Porucznik Pancerny, a przez cały czas w obowiązkach swych, y życzliwości ku Rzeczypospolitey chwalebnie y należycie iako mamy w tym przyświadczenie y zaletę Wielmożnych, Hetmanow sprawujący się, gdy od Roku tyfiac siedmset sześćdziesiątego osmego, to z przyczyn zamieszania Kraiowego, to przez odpadnienie w części repartycyi dla tej Chorągwi Constitutione tyfiac siedmset siedmnaściego naznaczony, pod obce zagarnięcie, żołdu stopniowi swemu należącego nie odbierał, którego zaległość do tyfięcy kilkudziesiąt wynosi, a potem Szarzy swej Urodzonemu Jgnacemu Kurzenieckiemu Synowcowi swemu, a Sędziemu Grodzkiemu, y Polłowi na Sejm terazniejszy z Powiatu Pińskiego, wspólnie z wyrażonym retentem ustał; Przeto My tak mający wzgląd na zasługi Stryia, iako zapatruiący się na przykładne ku dobru Publicznemu aplikowania się y dokładności załatwiającego z Nami w obradach terazniejszych Polł Pińskiego Synowca iego, a chcący żeby każdy miał swej należytości satysfakcyą, ile ze przerzeczony Następca, widząc uszczuplony Skarb Rzeczypospolitey, znacznieszą pretensyą dobrowolnie ustępuje, a dwudziestą tylko tyfiacami Złotych Polskich kontentuje się, takową więc summę onemu bydz należącą przyznajemy, y żeby in instanti z Skarbu Koronnego zapłaconą była asygnuiemy; a za łatwość przedstawiania na mierniejszym zaspokoieniu wdzięczność y pamięć oświadczamy y zapisuiemy.

Approbacya Komplanacyi.

POnieważ Wielmożny Jozef Hrabia z Tęczyna Ossoliński Woiewoda Podlaski Starosta Nasz Chmielnicki z Urodzonymi Szczęsnym Nowickim Łowczym Chmińskim, y Janem Nepomucenem Jlińskim Starostą Naszym Cudynowskim, zachodzące między sobą spory przez przyiacielską ugodę zupełnie zakończyli; Przeto też ugodę pod dniem dwunastym Miesiąca Grudnia Roku terazniejszego zaszła, rękami Stron y Przyacioł podpisaną we wszystkim utwierdzamy, y aby uskutecznią była, mieć chcemy.

Approbacya Testamentu.

Testament Urodzonego Woyciecha Szamockiego Chorążego y Polł Ziemi Warszawskiej, którym małoletniego Synowca swego Antoniego Syna Michała, za iedynego dobr wszystkich Dziedzica, ex libera voluntate bezpotomnym concessa stanowi y onemu opiekunow naznacza, innych zaś z nim konsukcessorow pieniężnemi porcyami, pro suo arbitrio kontentuje, y ostrzaga, aby in casu na tegoż Synowca swego fatorum sterilium, też dobra, gdy przez niego prawnie nieuronione będą, do Sukcessorow Testatora imie reprezentujących wracały się, oraz inną dyspozycyą tychże dobr swoich, ieżliby widział tego potrzebę, sobie donec vixerit, in salvo zachowuie, Authoritate Comitiali approbuiemy, y za nieporuszony mieć chcemy.

Approbacya Tranzakcyi Sukcessorow Urodzonego Głębockiego, tudzież utwierdzenie Tranzakcyi Urodzonego Czarnockiego.

DZiał Substancyi po Urodzonym Wacławie Głębockim Podkomorzym Brzeskim-Kuiawskim na Siostry rodzone spadłej, między temi Urodzonymi Sukcessorkami tegoż, w asystencyi mężow uroczyscie dnia szóstego Miesiąca Lipca Roku 1770. w Piotrkowie nastąpiły, Księgami Grodzkimi Radzieiowskiemi Feria secunda ipso die Festi Beatissimae Virginis Mariae Scapularis, die scilicet decima sexta Julii Anno 1770. roborowany, oraz wszelkie inne Tranzakcyje w tymże interellie nastąpione, za stałe y niewzruszone mieć chcemy, y Prawa do Dobr wzmiankowa-

kowanych, działem dostałych miane stwierdzamy. Tudzież Tranzakcyę wieczystey przedaży dobr czyli części wsiow Hrunic z Budkowizną, Mińczewa, Hrołowic y Buzyśk w Woiewodztwie Podlaskim, a Ziemi Drohickiey leżących y Dworka z gruntami na Mieście Naszym Drohiczyńie będącego w Grodzie Drohickim Sabbatho pridie Festi Sancti Michaelis Archangeli, videlicet die vigesima Octava Mensis Septembris Anno millesimo septingentesimo septuagesimo primo przez Ur. Bibianę Hrunicką na Osobę Urodzonego Jana Czarnockiego Regenta Ziemskiego Mielnickiego y Jego Sukcesorow zeznane, mocą Seymu terazniejszyego utwierdzamy, y za niewzruszone y wieczne mieć chcemy.

Approbacya Tranzakcyi Urodzonych Zakrzewskich.

TRanzakcyę między Urodzonym Adamem Zakrzewskim Podstolim Kaliskim, y Katarzyną Zakrzewską, współ małżonkami dobrowolnie zaszc, lub zayść miane, za ważne, y niewzruszone mieć chcemy, oraz opiekę względem dzieci, przez tegoż Urodzonego Zakrzewskiego zapisaną, y ugodę przez niego uczynioną, z zmarłego s. p. Urodzonego Ludwika Zakrzewskiego Brata małżonką, zupełnie approbuujemy.

Approbacya Tranzakcyi Urodzonego Floryana Junoszy Drewnowskiego Podczaszego Ziemi Łomżyńskiej.

TRanzakcyę Urodzonego Floryana Junoszy Drewnowskiego Podczaszego Ziemi Łomżyńskiej z Urodzonym Piotrem Zakrzewskim, iako to Kontrakt Resignationis, Donacyą, y kwit de pretio, Cessyą de summis na część Sędziowizna w Roku tyśiąc siedmset siedmdzieśiatym drugim w Grodzie Warszawskim na rzecz y Osobę pomienionego Urodzonego Floryana Drewnowskiego zeznane, tudzież Tranzakcyę tegoż Urodzonego Floryana Drewnowskiego Podczaszego Łomżyńskiego z Urodzonym Ignacym Drewnowskim w Roku tyśiąc siedmset siedmdzieśiatym czwartym o części na Dobrach Zarembach, Jartuzach, Strykach, Gawkach, Radwanach, Szumowie, w Księgach Grodzkich Warszawskich nastąpione, za legalne, y niewzruszone deklarujemy, a po wypłaceniu summ wnioskowych, y zapisowych na dobrach Zarembach cum attinentiis wolne obięcie posłeszy ostrzegamy, zaszc zaś Tranzakcyę ex nullo dato, & accepto na część Sędziowiznę od Antecessorow Urodzonego Zakrzewskiego, Urodzonego Floryana Drewnowskiego Juryzdatora uchylamy, y do Posłeszy Urodzonego Floryana Drewnowskiego przywracamy, także Tranzakcyę tegoż Urodzonego Drewnowskiego Podczaszego Łomżyńskiego z Urodzonym Xiążęciem Marcinem Lubomirskim Generałem-Lieutnantem Woysk Koronnych o dobra Bielikowce, Hołowczyńce y Mezyrowska Słoboda dnia iedenastego Ośmibis 1774. Roku zawarte, y w Księgach Grodzkich Warszawskich nastąpione approbuujemy, y za niewzruszone deklarujemy, o wśie zaś Owsiarki, Petranie y Łopatyńce do Kommissyi sądowej Barskiej po Rezolucyą odsyłamy.

Pozwolenie dokończenia Tranzakcyi nabycia Dobr Praszki Urodzonemu Mączyńskiemu Chorążemu Sieradzkiemu.

Ponieważ przed obraniem na Funkcyą Deputacką na Trybunał Koronny Urodzonego Mączyńskiego Chorążego Sieradzkiego Tranzakcyę między tymże, a Urodzonym Zbińskim Kasztelanem Konarskim Sieradzkim względem nabycia dobr Praszki są rozpoczęte, które obstante Functione sine speciali lege dokończone bydz nie mogą; Przto przychylając się do prozb Urodzonych Pośłow Woiewodztwa Sieradzkiego, Tranzakcyę o pomienione dobra Praszkę z Urodzonym Zbińskim Kasztelanem Konarskim rzeczonemu Urodzonemu Mączyńskiemu Chorążemu Sieradzkiemu non obstante Functione ejus dokończyć & in plenissima Forma zporządzić mocą ninieyszego Prawa pozwalamy.

Approbacya Tranzakcyi Wielmożnego Jana Kasztelana, y Urodzonego Alexandra Chorążego Sieradzkich Mączyńskich.

Zawarcie Tranzakcyi Autentycznych lubo dostatecznie dla siebie z Prawa mają ubezpieczenie, chcąc iednak tym gruntowniej przez zażalenie wszelkim w imieniu niechęciom zapobiec, ztąd przeto zażale między Wielmożnym Janem Kasztelanem y Alexandrem Chorążym Sieradzkimi Bracią rodzonemi Mączyńskimi, tak względem spadłej po niegdy Urodzonym Władysławie Kasztelanicu Spycimirskim, tudzież po Synie iego Józefie Substancyi, iakoliteż y poprzednicze między temiż różnych rzeczonemi Bracią działy y wszelkie Tranzakcye za zgodą Stanow oneż approbuiać, za wieczne y niewzruszone mieć chcemy.

Approbacya Tranzakcyi Działu między Urodzonemi Janem y Chryzostomem Lipskimi Oboźnicami Wielkimi Koronnemi działowych y innych.

Tranzakcye wszelkie między Urodzonemi Lipskimi Bracią między sobą rodzonemi zażale, tudzież dobr Dziedzicznych Gorzewa w Woiewodztwie Poznańskim leżącego donacye y rezygnacye Prawem wieczystym na Osobę Urodzonego Prokopa Lipkiego Oboźnego Koronnego y iego Sukcesorów służące, Dekretami Trybunałskimi & cum perpetuo silentio umocnione approbuicmy, y te mocą Seymu teraźniejszego za niewzruszone mieć chcemy.

Approbacya Tranzakcyi Dobr Jabkowa Urodzonego Józefa Brzezińskiego Starosty Jnowrocławskiego Dziedzicznych.

Chcąc ażeby Tranzakcye wieczyste, ile Dekretami stwierdzone nienaruszone zostały, więc Tranzakcye respektom Dziedzictwa Jabkowa y Bielczewa niewzruszone y wieczyste mieć chcemy.

Approbacya kupna Szpichlerza w Sandomierzu.

Ponieważ Wielebna Kapituła Sandomierska, nie tak dla pożytkow, iak bardziey ocalaiać lądy Wiślane z którychby podrywania Kościół Kolegiaty podlegał ruinie, Szpichlerz z placem przyległym w Mieście Sandomierzu leżący, od Urodzonego Stanisława Jackowskiego w Roku 1772. kupiła, przeto takowe kupno Powagą Seymu stwierdzamy.

Approbacya Dekretow Kommissyi w Dzierżawach Mośinie, y Goniączynie.

GDY przez Urodzonych Posłow Woiewodztw Wielko-Polskich doniesiono Nam iest, iż vigore Konstytucyi 1736. Roku Kommissye do Dzierżaw, Mośiny, y Goniączyna w Woiewodztwie y Powiecie Poznańskich leżących wyznaczone, są expedyowane, y Dekreta ichże w Grodzie Poznańskim do publiczney podane wiadomości, przeto na Instancją tychże Urodzonych Posłow też Dekreta na gruncie tychże Dzierżaw wypadłe, in toto approbuicmy.

Approbacya Dekretow Sukcesyą po niegdy U. Mateuszowi Bienkowskiemu Pisarzu Ziemskim Warszawskim rozsądzaących, tudzież Działow y Tranzakcyi nastąpiionych.

Dekrety tak Kompromisarski, iako też Trybunału Piotrkowskiego, in approbationem pierwszego między Sukcesorami niegdy U. Mateusza Bienkowskiego Pisarza Ziemi Warszawskiej, y innemi nastąpiione, Substancją po tymże pozostałą między temiż Sukcesorami rozsądzaące, tudzież wszelkie Działy y Tranzakcyje na fundamencie wzmiankowanych Dekretow zasze approbujemy, y za niewzruszone mieć chcemy: zaczęta jednak o Summy ex pretio Dobr Bienewic pochodzące między temiż Sukcesorami w Ziemstwie Sochaczewskim, sprawę do finalnego zostawiwszy rozsądzenia.

Deklaracya favore Urodzonego Wawrzeńca Czarneckiego Stolnika Jnowłodzkiego Pisarza Grodzkiego, y Deputata, na Trybunał Koronny obranego z Woiewodztwa Łęczyckiego.

Ponieważ przyśięgi Deputatom Trybunałskim przez Konstytucyą Roku 1768. y terazniejszą 1774. opisane, mają w sobie ten warunek, aby Ciż Deputaci pod czas funkcyi Tranzakcyi żadnych o nabywanie Dobr nieczynili, ani ich na Osoby swoje nie otrzymywali, sub nullitate onychże. A Urodzony Wawrzeniec Czarnecki o Dobra Chorab, Brudzew, y Bolimow w Woiewodztwie y Powiecie Kaliskim leżące z Wielmożnym Janem Mączyńskim Kasztelanem Sieradzkim, iako punkta do Kontraktu dnia 18. Czerwca Roku niniejszego, tudzież Kontrakt przedaźny formalnie dnia 10. Lipca spisane, a Rezygnacya dnia 12. tegoż Mieściąca w Grodzie Łęczyckim zeznana opiewają, wszedł w kontrahencyą y szacunek za te Dobra w Summie stu piętnastu tysięcy postanowiony, na uiszczenie się dłużnikom Kontraktem przerzeczonym jest wyznaczony; Przeto, gdy na następującym dniu piętnastym Lipca wedlug Prawa, y Uniwersałow Najiasniejszego Krola JMci obieranie Deputata Sejmiku tenże Urodzony Wawrzeniec Czarnecki do tej Funkcyi z Woiewodztwa Łęczyckiego jest wysadzony, a z tej przyczyny po wykonanej przyśiędze czynności Tranzakcyi zabraniającej do uskutecznienia dalszych o Dobra nabyte y zaspokoienia Kredytorow sobie zleconych Jemu nieprzyszło Tranzakcyi; Przeto, aby pomieniony Urodzony Czarnecki dla publiczney usługi w pomienionych Tranzakcyach przed funkcyą swoją zaczętych do iakowego uszczerbku nieprzychodził, oraz dłużnicy w swej satysfakcyi opóźnienia nie mieli, za zgodą Zgromadzonych Stanow dopełnienia onemuż Tranzakcyi y odebrania Dobr w possessyą na usilną prozbę pozwalamy, ani takowe Tranzakcyje pozyskane pod przestępek Prawa bydz podległe deklarujemy.

Kupno Dobr Rowow cum attinentiis y innych dziedzinnych przez W. Wykowskiego Kasztelana Wyszogrodzkiego nabytych.

Kupno Dobr dziedzinnych Czyżkowa y Czyżkowka cum attinentiis w Ziemi Czerkskiej leżących przez W. Kazimierza Wykowskiego Kasztelana ad praesens Wyszogrodzkiego za kontraktem Resignationis kwitem de pretio y innemi uroczystemi Tranzakcyami w Roku 1747. od U. Józefa Jzbińskiego nabytych, a Komplanacyą urzędową między temiż Stronami w Roku 1756. zawartą umienione, tudzież osobne kupno Dobr dziedzinnych Rowow, Woli Rowskiej y Jelińca cum attinentiis w Ziemi Stężyckiej leżących przez tegoż W. Kazimierza Wykowskiego Kasztelana Wyszogrodzkiego od Sukcesorow niegdy W. Adama Rudzińskiego

go Kasztelana Konarskiego Łęczyckiego, także podobnie za kontraktem Resignationis, kwitem de pretio, y innemi autentycznymi Tranzakcyami nabytych, w swoiey mocy, bezpieczeństwa, y warunkach, powagą Stanow Rzeczypospolitey mieć chcemy.

Moc Tranzakcyi Urodzonych Szeptyckich.

TTranzakcyą Przewielebnego niegdy Hieronima Szeptyckiego Biskupa Płockiego na dniu piątym Miesiąca Kwietnia 1772. Roku względem podziału Substancyi na siedmiu Synowców Jego y wyposażenia czterech Synowic uczynioną, Księgami Metryki Koronney dnia pierwszego Lipca Roku tegoż roborowaną, oraz z mocy tej Tranzakcyi, działły wieczyste między temiż Synowcami, co do podziału na głowy na dniu dziesiątym Miesiąca Lutego 1774. o Dobra nieruchome zawarte, a dnia osmego Miesiąca Kwietnia w Roku teraźniejszym 1774. w Grodzie Warszawskim roborowane, tudzież Tranzakcyę wieczystę rezygnacyinę, Dobr Łączny od Tychże Urodzonych Szeptyckich, iako prawnych Dziedziców, na których Schedy też majątność przyszła, Wielmożnemu Xaweremu Branickiemu Hermanowi Wielkiemu Koronnemu służące, mocą Seymu teraźniejszego utwierdzamy, y Dziedzictwo niewątpliwe Dobr tychże Łączny z przyległościami w Woiewództwie Lubelskim leżących, z mocy tychże Tranzakcyi rzeczonemu Wielmożnemu Hermanowi Wielkiemu Koronnemu y Jego Sukcesorom należące przyznajemy.

Pozwolenie Tranzakcyi WW. Podo skim Kasztelaństwu Ciechanowskiemu.

GDy Wielmożna Teodora z Xiążąt Korybutow Woronieckich pierwszego zamężcia Ciecierska, teraz Podo ska Kasztelanowa Ciechanowska będąc przynaglona przez rewolucyą krajową zaciągnąć niektóre Summy na opłacenie rożnym Woyskom, iako y Procesa prawne, a mając Dobra dziedziczne po Urodzoney Joannie z Wyrozębskich Xiężnie Woroniecki Matce swey, iedne na Schedę Jey przypadłą, drugie od Konsukcesorow kupione Dekretem Kommissyi od Stanow Rzeczypospolitey wyznaczoney w Huszlewie dnia jedenastego Kwietnia w Roku przeszłym expedyowaney, (ktory lege præsenti approbujemy,) przyznane; więc na zaspokojenie tych długow pozwalamy Małżonkowi Jey Wielmożnemu Franciszkowi Podo skiemu Kasztelanowi Ciechanowskiemu za żądaniem Teyże Dobra w Dekrecie działowym wzmiankowane Zonine ceną w działach przyiętą sprzedać, aby tylko okazał Summę deportatorum onerum wyrównyującą taxie Dobr pomienionych, że zaś krewni Jey z linii Matki, iedni za Granicą zostają, inni trudni są do sprowadzenia; Przeto, aby też sprzedanie bez asystencyi krewnych mogło bydz dopełnione, dozwalamy.

Pozwolenie sprzedaży Dobr dziedzicznych UU. małoletnich Skarbkow Kasztelanicow Jnowrocławskich U. Xciu Michałowi Czetwertyńskiemu Posłowi Braclawskiemu.

POnieważ Dobra dziedziczne UU. małoletnich Skarbkow Kasztelanicow Jnowrocławskich, znaczniemi są obarczone długami, a kredytorowie żądają sprawiedliwej satysfakcyi; Więc My za powszechną Skonfederowanych Stanow zgodą pozwalamy U. Xciu Michałowi Swiatopełkowi Czetwertyńskiemu z tychże Dobr dziedzicznych taką in asistentia proximorum część sprzedać, iaka będzie potrzebna na zaspokojenie wszystkich kredytorow na tej Substancyi lokowanych, ktore to takie pozwolenie lege præsenti utwierdzamy, y za niewzruszone mieć chcemy.

Pozwolenie puszczania Dobr w Dzierżawę Biskupstwa Łuckiego.

PRzychylając się do prozby y żądania Wielebnego Xiędza Rudnickiego Biskupa Łuckiego Ritus Græco-uniti, a mając wzgląd na nicodbite jego potrzeby przed Nami przełożone, za powszechną zgodą wszech Stanow Rzeczypospolitey, dobra do Biskupstwa należące, nie więcej jednak, iak połowę intraty Biskupiey zabierające, które y komu on będzie chciał arendować pozwalamy, a ten kontrakt y posesylla dzierżącego, choćby w przypadku nastąpienia śmierci Wielebnego Biskupa, przed wyjściem czasu, w tymże kontrakcie wyrażonego, nieporuszone byż mają, ani nowy Następca na Biskupstwo, te dochody od dzierżącego będzie mógł odbierać, aż do expiracyi kontraktu, przez terażniejszego Biskupa danego, y mocą prawa niniejszego stwierdzonego, a to pod winą na nieposłusznych Ustawom Rzeczypospolitey Prawem opisaną: byle tylko ten kontrakt nieprzeciwiał się prawu, był zgodny z zwyczajem Wołyńskim, co do wyprowadzenia intraty y dzierżący Biskupowi następcy punktualnie wypłacił za roczną dzierżawę, y poddaństwa nad inwentarz y prawa iemu służące do danin y robocizn niepociągali.

Trwałość Działu.

Dział przez Urodzonego Sylwestra Suffczyńskiego Kasztelana Lubelskiego, fortuny przez się nabytey między dwóch Synow Stanisława Podczaszego Liwskiego, y Tomasz Chorażego Łukowskiego Suffczyńskich, w roku 1735. uczyniony, a w roku 1747. przez Kazimierza Suffczyńskiego, Syna Stanisława Suffczyńskiego Podczaszego Liwskiego, y Tomasz Suffczyńskiego Chorażego Łukowskiego, zupełnie dopełniony przez lat dziewiętnaście niezaskarżony, za powszechną Stanow Zgromadzonych y Skonfederowanych zgodą approbujemy, y za niewzruszony na wieczne czasy mieć chcemy.

Ubeśpieczenie Tranzakcyi między Ur. Zabłockim, a UU. Jurkiewiczami.

TRanzakcyę między UU. Jurkiewiczami, przez U. Kęmpistego Plenipotentą czyniącemi z iedney, a U. Zabłockim Podczaszym Gąbińskim z drugiey Strony, roku terażniejszego względem dziedzictwa części w Grabiu, Wierzejniu y Srednie zwanych, w Ziemi Gostyńskiej leżących zawarte, oraz Dekret anni 1760. Feria 5ta pridie Festi Conversionis S. Pauli, w Trybunale Piotrkowskim z U. Stanisławem Jurkiewiczem, y innemi zapadły, w nienaruszoney mocy zachowujemy. A mając wzgląd na zasługi U. Zabłockiego, onemuż y Sukcessorom jego, plac z domostwem w mieście Gąbinie, od tegoż miasta roku 1767. nabyty Pelkowski zwany, podług opisu nabycia, co do obszerności y ubikacyi tegoż placu, prawem dziedzicznym nadaiemy, y w naturę dobr Ziemiskich przeistaczamy, oraz plac przy tymże domostwie leżący, wszęch do ulicy ciągnący się od Sławetnego Kazimierza Wuycka, temuż U. Wawrzencowi Zabłockiemu Podczaszemu Gąbińskiemu nabyć pozwalamy, po którym nabyciu rzeczony plac, że naturę dobr Ziemiskich mieć będzie, deklarujemy. *Salvis oneribus publicis Bona Terrestria afficientibus.*

Ubeśpieczenie Dziedzictwa Dobr Pratkowic.

Ponieważ dobra Pratkowice w Woiewodztwie Sieradzkim, Powiecie Radomskim leżące, Imienia Bobrownickich dziedziczne od dawnych lat potioritati Jurium podległe, z których Sukcessorowie Imienia Bobrownickich niektóre długi pryncypalne deportowali, y w Prawach zniesionych w posesyllą zastawną Urodzonego Bystrzanowskiego Chorażego Chęcińskiego oddali, a potym Urodzony Jan Tymowski na ow czas Cześnik y Regent Grodzki Wieluński, ad praesens Stołnik Piotrkowski, Podstarosta y Sędzia Grodu Piotrkowskiego, na terażniejszym Seymie

Poseł z Woiewodztwa Sieradzkiego za kontraktem, y pozwoleniem niegdy Urodzonego Jana Bobrownickiego Starosty Przedborskiego, deportowawszy Prawa zastawne tegoż Urodzonego Bystrzanowskiego Chorążego Chęcińskiego, y inne wszystkie długi które tylko do wiadomości jego przyść mogły, mając na siebie wlane wszelkie prawa y dziedzictwo, od Sukcesorów tegoż Urodzonego Jana Bobrownickiego Starosty Przedborskiego, a inni Konfukcesorowie Imienia Bobrownickich, nie wiedząc gdzie się znajdują, dla przewyższających długów też dobra, żadnego rekursu od wielu lat nieczynią. Przeto przychylając się do Statutu Koronnego, ażeby dobra in incerto Dominio non ponantur, dziedzictwo tychże dobr temuż Urodzonemu Janowi Tymowskiemu Stolnikowi Piotrkowskiemu, za zgodą powołaną przyznamy, y wiecznemi czasą deklarując, wszelkich Kompetitorów y Pretensorów do tych dobr, jeżeliby na potym mieli rościć jakie pretensye, a quavis impetitione uwalniamy.

Ubeśpieczenie Dziedzictwa Dobr Zboienka w Ziemi Dobrzyńskiej leżących.

Ponieważ Urodzony Michał Ciecierski Miecznik Owrucki, wraz z Urodzoną Eleonorą Sikorską Małżonką swoją, kontraktem przedawnym z Urodzonym Ludwikiem Przeciszewskim Sędzią Grodzkim Bobrownickim, iako wadyalnym Plenipotentem od Urodzonego Piotra Alkantary na Zboinie Sumińskiego Starosty Grodzkiego Bobrownickiego, w Grodzie Płockim zapisanym, względem kupna dobr Zboienek w Ziemi Dobrzyńskiej, w Powiecie Lipińskim leżących, w dobrach Zboienku dnia trzeciego miesiąca Sierpnia w Roku przeszłym tyśiącznym siedmsetnym siedmdzieśiątym czwartym zawartym, y w Grodzie Bobrownickim w sam dzień Przemienienia Pańskiego, to jest dnia szóstego tegoż miesiąca oblatowanym, za sumę czterdzieści Tyśięcy Tynfów, każdego Tynfa rachując po trzydzieści sześć groszy polskich, temuż Urodzonemu Sumińskiemu Staroście Bobrownickiemu na wieczność zaprzedał, a rationem pretii pro Bonis sumę trzy Tyśięce Tynfów do rąk swoich odebrał y zakwitował, a na resztującą sumę trzydzieści siedm Tyśięcy Tynfów zapisał pod Aktem oblaty kontraktu, przez pomienionego Urodzonego Ludwika Przeciszewskiego wadyalnego Plenipotentą in rem sui, y Zony swojej zeznanym kontentował się, w prowencie czyli w prowizyi od tey summy posłesią dla siebie dobr Zboienek do przyszłego Świętego Jana Chrzciciela w roku terażniejszym Tyśiącznym, siedmsetnym, siedmdzieśiątym piątym przypadającego rezerwowował, a przy odebraniu resztującej summy rezygnacyą urzędownie zeznać, wraz z Zoną swoją, y dobra w dziedziczną posłesią oddać obowiązwał się, a potym zachorowawszy z tym się pożegnał światem, Sukcesorki jego, to jest: Córki pozostały się, które uskutkować kontraktu zawartego dla stanu swego, ani rezygnacyi uczynić nie mogą. Więc utwierdziwszy kontrakt przedawnym, y dziedzictwo dobr Zboienek dla Urodzonego Sumińskiego Starosty Grodzkiego Bobrownickiego mieć chcemy, y postanawiamy, ażeby Urodzona Eleonora de Sikorskie Ciecierska Miecznikowa Owrucka sama przez się, a Wielmożni y Urodzeni Opiekuni Ignacy Zboiński Kasztelan Płocki, Tomasz Rokitnicki Chorąży Dobrzyński, Damazy Mioduski Sędzia Ziemski Dobrzyński, Józef Chelmski Podczaszy Rypiński, Podstarosta Grodzki Bobrownicki, Maksymilian Sierakowski Podśędek Ziemski Płocki, Teofil Sikorski, Jan Ciecierski, Sukcesorek niegdy Urodzonego Michała Ciecierskiego Miecznika Owruckiego tak w pierwszym Małżeństwie, iako y z Urodzoną Eleonorą Sikorską spłodzonych, to jest: Anny, Kunegundy, Zuzanny, Angeli, Ludwiki, Zofii y Joanny od Nas Króla wyznaczeni, którzy sposobnieyszą łatwość adire Acta mieć mogą, a przynajmniej aby ich dwóch było, przy podniesieniu summy trzydziestu siedmiu Tyśięcy Tynfów y oney in medietate in Bonis mundis, & liberis lokowaną, in altera medietate do rąk Urodzoney Eleonory de Sikorskie Ciecierski wypłaceniu y zakwitowaniu, in rem Urodzonego Sumińskiego Starosty Grodzkiego Bobrownickiego rezygnowali, z podniesionych y lokowanych summ pokwitowali, które Tranzakcyje mające urzędownie nastąpić, za wieczne y nigdy niewzruszone deklarujemy.

Ubeśpieczenie Tranzakcyi U. Radzickiego Podkomorze- go Zakroczyńskiego.

Starostwo Nowomieyskie cum attinentiis na mocy Konstytucyi y Dekretu Komissyi Lwowskiej 1663. anni, tudzież Przywileciow Jana Kazimierza y późniejszych, oraz Lustracyi gdy przez extensyą czterech dożywociow y summy dziesiątku Tysięcy złotych, niegdy Bonawenturze Krasieńskiemu przyznanych zostaje, przez Urodzonego Kazimierza Krasieńskiego Oboźnego Koronnego trzymane w trzecim dożywociu, którego Starostwa z extensyą wyrażonych swych Praw: że Urodzonemu Józefowi Radzickiemu Podkomorzemu Zakroczyńskiemu usteępuje, przeto temuż Urodzonemu Radzickiemu dwa dożywocia descensivè, y summe wyrażoną do oddania po wyższych Sukcessorom dożywociach upewniamy, gdy konsensa od Nas Krola ad cedendum, y cessya od Urodzonego Krasieńskiego nastąpią.

Ubeśpieczenie Possessyi Dobr dziedzicznych Ur. Karniewskiego Pisarza Ziemskiego Rożańskiego, ieżeli o też Dobra nie nastąpiły Processa, przed spalaniem Dokumentow y Monimentow wszystkich w ostatniej Rewolucyi.

Ponieważ Ur. Kostka Karniewski Pisarz Ziemski y Grodzki Rożański, Posel z teyże Ziemi, nie tylko że wielkie poniosł szkody w ostatnim zamieszaniu Kraiowym, ale że y Dobra Jego pryncypalne Karniewo ze wszystkimi monimentami oryginalnemi, y granicznymi Dokumentami, do kilkunastu wiosek należącemi, spalone zostały. Więc ubeśpieczając Possessye dobr pomienionych, a oraz y stałość tranzakcyi wszelkich o też dobra nastąpionych, przeciwko którym ieżeli aż do Roku 1772. to jest do czasu wypełnienia przed Sądem Ziemskim Makowskim przez niegoż de conflagratis Documentis Juramentu nie nastąpiły Manifesta, w Grodach proprii districtus gdzie dobra consistunt; Też same Dokumenta iakie się mogą znaleźć w Aktach autentycznych do dobr nabytych regulujące się, niewzruszone y stałe mieć chcemy.

Ubeśpieczenie Rezygnacyi wieczystey Ur. Kaletanowi Olizarowi służącej.

Jż Tranzakcye wieczyste w dostatecznych Leciech dobrowolnie y rozmyślnie podług Prawa, to jest Roku 1347. 1420. y 1505. wypadłe, nad to komplannacyami zmocnione, za trwałe, gruntowne, nieporuszone bydl powinny. Przeto rezygnacye przez Urodzonego Gabryela Olizara Wołczkiewicza w Roku 1762. dnia 16. Stycznia przed Księgami Grodzkimi Łuckimi, na Osobę Urodzonego Kaletana Olizara Synowca uroczystie zeznane, y do Księg Grodzkich Zytomirskich Roku tegoż dnia 22. Marca przeniesione, żadney naganie prawney niepodlegające, oraz komplannacye dwie pośledniej nastąpione, tudzież kwit Urodzonego Gabryela przed Księgami Grodzkimi Łuckimi dnia 22. Marca Roku 1756. na Osobę Urodzonego Adama Olizara zeznany, we wszystkim utwierdzamy, za wieczyste y niewzruszone uznajemy, a zaś quovis Prajudiciosos actus Transactionibus repugnantes znosimy y uchylamy, wieczne w tey całej Sprawie nakazując milczenie.

Ubeśpieczenie wsi Chłapowa cum attinentiis Urodzonemu Korytowskiemu.

Prawa Annorum 1641. 1647. & 1768. utwierdzające dziedzictwo wsiow Chłapowa, Borzecwa, Dominowa, Gablina, Szrabek cum attinentiis w Woiewodz-

wodztwie Kaliskim, Powiecie Pyzdrowskim leżących, reasumując: przy wieczności dziedzictwa wspomnianych wsiów Urodzonego Piotra Korytowskiego Podśędka Gnieźnieńskiego mieć chcemy: dając mu moc liberam exemptionem Półow dziedzicznych Dominowskich, od Posessorow Orzeszkowa wykupienia, oraz y kwit Sukcesorom niegdy Urodzonego Zychlińskiego z poborstwa, y Processu od Woiewodztw Wielkopolskich służyć, in toto approbujemy.

Ubeśpieczenie Urodzonego Podolskiego przy Dziedzi- ctwie Wsi Lenarcic.

MAjąc od Ur. Adama Podolskiego sprawiedliwie zaniezione żądanie, względem nastąpioney Tyśiąć siedmset szesćdziesiątego szóstego Roku na Seymie dobr wsi Brzeskiej Woli y innych Krolewskich, za dobra Jego Niedomice y inne w Powiecie Pilźnieńskim, iako też Lenarcice w Powiecie Sandomirskim dziedziczne zamiany; Ktorą wyznaczeni Kommissarze podług opisu sporządzivszy, ad æquivalentiam dobr dziedzicznych, Summę pewną w Skarbie Rzeczypospolitey do odebrania ostrzegli, więc gdyby przez okoliczność odpadłych dobr zamiana wzwyż wspomniona dobr Krolewskich za dziedziczne utrzymać się nie miała, a Urodzony Podolski to dokumentami w Assessoryi Koronney okazał, przeto My zaspokajając Jego słuszne przełożenia, też wioskę Lenarcice, uchylivszy wyższy Przywilej, do dawney istoty przywracamy, y za własne tak, iak przedtym dziedziczne Tegoż Ur. Podolskiego, na zawsze uznaiemy.

Ubeśpieczenie Wsi Hulczy Dziedzictwa.

GDy Konstytucye, pierwsza Seymu 1766. Roku, pod tytułem: Rozwiązanie recessu w interessie dobr Ostrogskich napisana, y powtorna Seymu Traktatowego 1768. Roku, powyższą objaśniająca tranzakcyę Sandomirskie wszelkie przez Xcia Janusza Alexandra Sanguszka, przeszłego Marszałka Nadwornego W.X.Lit. Roku 1753. zeznane, za ważne y nieporuszone mieć chciały; Wieś zaś Hulcza w Woiewodztwie Wołyńskim, a Powiecie Łuckim leżąca przez recessa od donacyi wprzod Ur. Adama Masachowskiego Krayczego Koronnego, w Roku 1755. Feria quinta post Festum Sanctæ Agnetis Virginis & Martyris w Grodzie Krakowskim, potym Ur. Hieronima Wielopolskiego Koniuszego Koronnego, w Roku 1765. Feria tertia post Festum S. Francisci Confessoris, in Castro Neocorcinen: zeznane, wrocila się do dziedzictwa tegoż Xcia Sanguszka, y dopiero w Roku tymże 1765. die 23. Xbris w Grodzie Krzemienieckim Ur. Jgnacemu Podchoro-deckiemu, na ow czas Staroście Naszemu Łopiennickiemu, teraz Podczaszemu Wołyńskiemu mediante contractu & quietatione de pretio rezygnowana została; Przeto tę rezygnacyą Prawną, wieczystą za zgodą Zgromadzonych Stanow approbujemy.

Utwierdzenie Prawa Urodzonego Szoldrskiego względem Dobr Jego Dziedzicznych Pniewy z przyległościami.

ZDarzane ustawicznie przypadki podawania w wątpliwość naydawniejszych, y nayprawniejszych względem dziedzictwa dobr Ziemskich tranzakcyi, przez różne na samey tylko prawności zasadzone, a czasem z niesprawiedliwością związane wybiegi, iako każdego Obywatela troskliwym czynić powinny o ubeśpieczenie iako naywiększe swego Prawa, tak gdy z Strony Ur. Jakuba Szoldrskiego Starosty Rogozińskiego, względem dziedzictwa dobr miasteczka Pniewy z przyległościami, w Woiewodztwie y Powiecie Poznańskim leżących, ieszcze przez Oyca Jego niegdy Urodzon. Władysława Szoldrskiego Łęczyckiego y Rogozińskiego Starostę, w Roku 1745. nabytego: taż sama troskliwość Stanow Rzeczypospolitey przełożona była, przeto dla icy na zawsze oddalenia, tranzakcyę nabycia dziedzictwa dobr wspomnianych Pniewy z przyległościami wyżej w Roku wymienione, ile żadney wątpliwości, y kwestyi niepodpadające, iako naymo-
(ww) cnicy

cnicy ubeśpieczamy, y utwierdzamy; y one dla terażniejszego Dziedzica, y Sukcesorow Jego, za niewzruszne nigdy, deklarujemy. Także tranzakcyę między niegdy Ur. Antonim Kofickim, y Ur. Eleonorą z Bnińskich Małżonkami w Grodzie Wschowskim nastąpionę, za ważne y niewzruszone mieć chcemy.

Utwierdzenie ugody y innych czynności między Urodzonymi Michałowskimi, y Urodzonym Stanisławskim zaśłych.

Ułatwiając wszelkie trudności, które z niedopełnienia obowiązków dobrowolnie y uroczyście zaśłych wyniknąć, y Obywatelów Kraiu tego, niepokojności nabawićby mogły; Ugodę pewną w Piotrkowie Feria tertia post Dominicam Jubilate Roku Tyśiąć siedmset sześćdziesiątego piątego, między Urodzonymi Antonim Michałowskim Podstolim Krakowskim, swym, y Braci swoich Urodzonych Jana Pułkownika Woysk Naszych, Felixa y Franciszka Michałowskich Chorążycow Krakowskich imieniem: tudzież Moszczeńskim Miecznikiem Oświęcimskim, swym, y Urodzoney Maryanny z Chronowskich pierwey niegdy Urodzonego Kazimierza Michałowskiego, a w ow czas żony swojej imieniem z jednej, iako też Urodzonym Janem Zygmuntem dwóch Jmion Stanisławskim Sędzią Ziemi Warszawskiej z drugiej Strony dobrowolnie y uroczyście nastąpioną, y Dekretem Sądu Ziemskiego Sieradzkiego w Piotrkowie tegoż dnia, iako y ugoda z mocy Dekretu Trybunału Koronnego Piotrkowskiego zaśłym, wzmoconą, wraz z innemi wszystkimi z tej ugody wynikłemi czynnościami y tranzakcyami, za wieczne y nieporuszone mieć chcemy; y Urodzonego Antoniego Michałowskiego Podstolego Krakowskiego imieniem swym, y Braci, całą tę czynność sprawującego, od dopełnienia submissyi, którą za Braci (iż to wszystko stwierdzą) zapisał, uwolniwszy, obowiązki, Onczyże, mocą y powagą Seymową, dopełniamy.

Utwierdzenie Tranzakcyi UU. Siemińskich.

Dla ugruntowania wieczney spokojności, między Sukcesorami niegdy Urodzonych Macieja Siemińskiego, y Anny z Wilczyckich Małżonkow, tudzież utrzymując w nienaruszoney mocy dawniejsze y terażniejsze o ważności Tranzakcyi Urzędowych Prawa, wszystkie czynności względem wyposażenia z tymże Urodzonym Maciejem Siemińskim Oycem y Corkami, tudzież Zięciami jego nastąpionę, w niewątpliwey ważności zachowujemy.

Ubeśpieczenie Summy Ur. Alexandra Unruga przedtym Starosty Hammerztyńskiego.

Starostwo Hammerztyńskie przez Konstytucyą Seymu 1768. U. Alexandrowi Unrugowi, z kondycyą uczynienia nadgrody Sukcesorom niegdy U. Zygmunta Unruga, w stratach ich na ow czas za sprawiedliwe uznanych dziedzicznie nadane, gdy nie tylko od Polski, ale y à Proprietario odpadło, a wspomniony U. Unrug sumę 45000. Zł. Pol. komplanacyą z rzeczonymi Sukcesorami zawarł, ugodzoną, onymże, iak kwity nastąpione świadczą, wypłacił; więc zważając na to, że takowa summa ex onere Rzpltey wynika, a przeto zwyż rzeczony U. Unrug na takowey szkodować niepowinien, mieć chcemy y stanowimy, ażeby mu takową Skarb Koronny w przeciągu roku wrocił y wypłacił.

Ubeśpieczenie Summ U. Teodora Hattyńskiego na Sobotce w Woiewodztwie Łęczyckim.

Czyniąc y przyspieszając sprawiedliwość Obywatelom Państw Naszych, summy na Krolewzczyźnie z Woytostwem y Sołectwem Sobotka zwaney, w Woiewod-

wodztwie Łęczyckim leżący, iako to: pierwszą ośm tysięcy Złotych Polskich Dekretem Kommissarskim w Roku 1703. przyśadzoną, ex re fundi wynikającą, w Recessach Seymowych Annorum 1703. & 1710. favore Urodzonego Jana Łukasza Wolskiego wspomnianą, a przeto ad Comitia Regni odeszaną; Drugą dzieśięć tysięcy sto dwadzieścia sześć Złotych groszy dwadzieścia dwa y szeląg jeden Polskich u pospolstwa teyże Soborki zaległą, Dekretem także Kommissarskim in Anno 1753. przyznaną, a od tegoż pospolstwa urzędownie do zapłacenia z Prowizyami allekurowaną, przez U. zas Teodora Hattyńskiego prawnia tychże summ cessione zapłacone temuz czyli Jurisquasitori od niego z Prowizyami u Pospolstwa zaległemi przyznajemy: zachowując ostatniego Juryskwezytora y Sukcessorow jego przy Possefssyi tej Krolewszczyzny dotąd, poki te summy effectivè per novum Donatarium wypłacone nie będą.

Ubezpieczenie Summ dla Urodzonych Radońskich Małżonkow.

CAsość rozmyślnych Tranzakcyi chcąc mieć ściśle, y nieuchronnie na zawsze zachowaną, zapis przez Urodzonego Michała Czarnockiego na summę pięćdziesiąt tysięcy Złotych Polskich dla Urodzonych Antoniego Radońskiego Pisarza Ziemskiego Radomskiego y Pośa Woiewodztwa Sandomirskiego, tudzież Antonilli z Czarnockich obojgu małżonkom służący, Roku terażniejszego w sobotę między Oktawą Bożego Ciała w Grodzie Warszawskim uczyniony, iako y dawniey intercyzą szlubną dla teyże Urodzoney Antonilli Czarnocki zapisaną summę dwadzieścia tysięcy Złotych Polskich przez tegoż Urodzonego Czarnockiego stwierdzamy, y te obydwie summy za niewątpliwe, y nigdy niewzruszone na dobrach Secyminie z przyległościami ubezpieczamy; Niemniey stosując się do Konfityrucyi na Seymie terażniejszym względem uwolnienia dobr Secymina od pretensyi Skarbu Koronnego, & e converso zapadłej, tegoż Urodzonego Radońskiego od wypłacenia roczney dzierżawy z dobr przerzeczonych ab Anno 1773. ad Annum 1774. Inwentarzem ustanowioncy, z przyczyny niedotrzymaney do czasu Świętego Jana tych dobr zupełnie Possefssyi, ac temporum calamitate w trakcie teyże Possefssyi attenta, uwalniamy.

Upewnienie Summy Urodzonych Zychlińskiego y Kurnatowskiego.

POnieważ długi zawsze się rozciągają na tym Funduszu, do ktorego pierwsiakowo są przywiązane, y bez wyraźnego zezwolenia Kredytorow na inne dobra, ani kapitały, ani Prowizye przenoszone byż nie mogą; Przeto ubezpieczając summę Urodzonych Zychlińskiego, y Kurnatowskiego, na dobrach Morkowie y innych zapisaną, a per jus cessum do tychże Urodzonych Zychlińskiego y Kurnatowskiego przysług, deklarujemy: iż tak kapitału, iako też Prowizyi dobra Morkow y inne Urodzonego niegdy Macieja Mycielskiego Kasztelanica Sieradzkiego Oryginalnego Debitora, nienaruszonym funduszem byż powinny.

Warunek Dziedzictwa Dobr Trembek y Ostarzewa.

TRanzakcyje o Dziedzictwo dobr Trembek, Woli Trembskiej, Poborza z przyległościami w Woiewodztwie Rawskim leżących, przez Sukcessorow niegdyś Konstantego Szczawińskiego, a praz y Jozefa Mniewskiego swym y Konfukcessorow imieniem na Osobę Urodzonego Macieja Sobolewskiego terażniejszego Pisarza Ziemskiego y Grodzkiego Warszawskiego w Grodzie Gostynskim zeznane, y poczynione utwierdzamy, y za niewzruszone mieć chcemy. Tudzież Tranzakcyje wieczyfte Wielmożnego Szydłowskiego Kasztelana Mazowieckiego o dobra Ostarzew cum attinentiis zawarte, w ich nieporuszoney mocy zachowujemy, y Prawem niniejszym utwierdzamy.

Ważność Tranzakcyi przez Urodzonego Kazimierza Miedźwieckiego zeznanych.

Dekret Radziecki miała Jego Krolewskiej Mości Poznania na dniu dwudziestym Miesiąca Maia Roku tyśiąc siedmset sześćdziesiątego trzeciego między Urodzonym Kazimierzem Miedźwieckim Burgrabią Poznańskim y Julianną z Winklerów małżonkami z iedney, a Szlachetnemi Jozefem Lamparkim y Marcinem Wiantem iako Dzieci Szlachetnego Stanisława Winklera, y Anny z Lamparskich małżonkow Opiekunami z drugiey Strony nastąpiony, tudzież Tranzakcyę donacyinę dwóch kamienic y ogrodu iako to na rzecz Szlachetnego Franciszka Winklera iedney Podmurzyny zwaney wraz z ogrodem, drugiey zaś narożney Rozmanowka zwaney na rzecz Szlachetnego Michała y Jozefy z Winklerów małżonkow Rorerów przez Urodzonego Miedźwieckiego, obydwie przed Księgami Radzieckimi miała Jego Krolewskiej Mości Poznania na dniu siódmym Miesiąca Kwietnia Roku Pańskiego tyśiąc siedmset siedmdziesiątego drugiego zeznane, za niewzruszone mieć chcemy.

Ważność Dekretow.

Chcąc ubeśpieczyć trwałość Tranzakcyi Obywatelskich, oraz zgodnie zezwalającym dogodzić Stronom, Dekreta między Ur. Obiezierkim, Rumieniewką, y innemi Kredytorami Urodzonego niegdy Macieja Tomickiego w Trybunale Piotrkowskiem w Roku 1749. tudzież między Urodzonymi Gąsiorowskim, y Sławińskim w Trybunale Bydgoskim w Roku 1768. zapadłe, in omnibus punctis utwierdzamy y approbuemy, a dobra Niemieckowo cum attinentiis Urodzonego Sławińskiego Dziedziczne od wszelkich impetycyi onychże nazawsze mocą niniejszego Prawa uwalniamy, niewchodzących zaś w komparycyę pomienionych Dekretow Kredytorow, do inney Substancyi Urodzonego Macieja Tomickiego, gdzie się znaleźć może, regulowanych mieć chcemy y mamy.

Zakończenie Proceflow o Wolą Mroczkową.

Zachowując zgodę między Obywatelami iako zbawiennej iednomyslności Matkę sprawę Urodzonego Szamockiego Chorążego Warszawskiego z Urodzonym Krasieńskim Podkomorzym Rozańskim względem Dziedzictwa Woli Mroczkowy, iako też z Urodzonymi Potulickimi o wykupno oneyże, długim czasu przeciągiem przez Dekreta Trybunałskie, oraz y Zjazdowy Ziemstwa Gośtyńskiego Processem contumacyinym ad ultimarium juris gradum przewidzionym wsparty ewinkowaną, mocą Komplanacyi z Plenipotentem Urodzonego Krasieńskiego w Trybunale zawartej, y tamże zaraz Dekretem approbowanej o Dziedzictwo, zakończoną zaś z Urodzonymi Potulickimi po Dekretach y zupełnej na nich konwikcyi podług otrzymanego Dekretu executionis ad Traditionem Bonorum nieprzyrowadzoną, ani dotąd zaspokoioną, ponieważ w niej ulterior gradus processuandi byłby nieco aggravatorius, więc finem imponendo Litibus, pomienioną sprawę za osądzoną, y więcę niewzruszoną mieć deklaruiemy, dla czego pomienionym Dekretem Trybunałskim y Zjazdowemu Ziemstwa Gośtyńskiego, tudzież y Komplanacyi dotąd nieuskutkowanej przez Strony zadosyć uczynić y one do exekucyi indisquisitę przyrowadzić rozkazuiemy.

Kommissya do rozgraniczenia Dobr Białocerkwi z Dobrami Torczyckimi.

Lubo Konstytucyą Seymu niniejszego pod Tytułem: Kommissya do rozsądzania się z Possessorami y Dziedzicami Dobr Klucza Torczyckiego w Woiewodztwie Kiiowskim y Bracławskim leżącego, y ograniczenia tychże Dobr od Dobr dawniej Starostwa Białocerkiewskiego, y innych Dobr Torczyce mają przez Stany Rzeczypospolitey wyznaczoną osobną Kommissyą, atoli iednak, że

Kom-

Kommissya Torczycka co do Białocerkiewskich y Torczyckich Granic wyznaczona, dotąd nie będąc uskuteczniłą, nie ma mocy Dobr Białocerkwi podobnież ograniczyć, a Wielmożny Franciszek Xawary Branicki Hetman Wielki Koronny, iako po nastąpiącym Starostwa przeszłego Białocerkiewskiego od Stanow Rzeczypospolitey Nam KROLOWI, y Potomkom krwi Naszey, z innemi trzema Starostwami na Seymie teraznieyszym oharowaniu y nadaniu z mocy takowey Konstytucyi y nadania, mając pomienione Dobra Białocerkiewskie Tenże Wielmożny Hetman Wielki Koronny od Nas KROLA przez Diploma Donationis Prawem wieczystym tu w Warszawie dnia trzynastego Miesiąca Grudnia tysiąc siedmset siedmdziesiątego czwartego Roku rezygnowane y darowane, iako nowy a teraznieyszy Dobr wzmiankowanych Dziedzic podobnegoż ograniczenia żąda; Przeto utwierdziwszy wspomnioną Dyplomatyczną dla Wielmożnego Hetmana Wielkiego Koronnego, y Jego Potomkow uczynioną Donacyą do rozgraniczenia Dobr tychże Białocerkwi cum attrinentiis z Torczycą wyznaczamy Kommissyą, y do niey za Kommissarzow Wielmożnych y Urodzonych Jakubowskiego Podkomorzego Zytomirskiego, Grocholskiego Chorążego Bracławskiego, Drzewieckiego Chorążego Krzemienieckiego, Trypolskiego Sędziego Ziemskiego Kiiowskiego, Pruszyńskiego Podczaszego Kiiowskiego, Kordysza Pisarza Ziemskiego Bracławskiego, Głębockiego Woyskiego Owruckiego, Wielogurskiego Sędziego Grodzkiego Winnickiego, Paszkowskiego Pisarza Grodzkiego Kiiowskiego, Choieckiego Podwoiewodzkiego Kiiowskiego, Dziegciowskiego Komornika Granicznego Krzemienieckiego, Popiela Komornika Granicznego Krzemienieckiego, Antoniego Ziemeckiego Kapitań Woysk Koronnych, Łukasza Laszkiewicza nazywamy; ktorzy to Urodzeni, ci ktorzyby na żadne sądowe Funkcyje przyśięgłemi nie byli, niezważając na niektorych nieprzytomność, byleby Jch komplet w liczbie pięciu znajdowało się, przyśięgę przed Aktami Grodzkimi Zytomirskimi Woiewodztwa Kiiowskiego w tę Rotę: „ Ja N. przyśięgam Panu Bogu „ Wszechmogącemu w Trocy Świętey Jedyńemu, iż będąc wyznaczony do roz- „ sądzenia sprawy między Dobrami Białocerkiew z iedney, a Dobrami Torczy- „ ckiemi z drugiey strony, też sprawę podług Boga, sumnienia, sprawiedliwo- „ ści, pisanych dowodow y odwodow, zeznań świadkow sądzić będę, żadnemi „ względami, przyjaźnią, lub nienawiścią uwodzić się nie będę, darow żadnych „ y obietnic na przytłumienie sprawiedliwości nie przyjmę, y we wszystkim są- „ dzeniu moim Boga, Prawo, y sprawiedliwość za naypierwszy cel sądzenia me- „ go mieć będę. Tak mi Panie Boże dopomóż y niewinna Męko Chrystusa Pa- „ na, „ wykonawszy, za wydanemi wprzod cztero niedzielniemi Innotescencyami, y Stron potrzebnych przypozwami, na grunt kontrowersyi podpadający zic- „ chawszy, Jurydykcyą swą sądową otworzą, y ugruntuia, onę potym gdy po- „ trzeba będzie, z Dobr do Dobr, z miysca na miysce przenosząc, sprawę całą „ graniczną podług stron dowodow, odwodow y granic Konstytucyą tysiąc siedm- „ set sześćdziesiątego osmego, która Konstytucya nie ma się rozciągać do rozgra- „ niczenia z Torczycą opisanych, rozsądzą, y Dobra Białocerkiew od Dobr Tor- „ czyckich, niezważając na niestawienie się ktoreykolwiek strony, lub od sądu od- „ stąpienie ograniczą; kopcami odsypią lub odsypać nakazą, a stronie Dukt zysku- „ iący Juraament na ostatnim kopcu wyznaczą, y na wieczność mocą Seymową „ ostatecznie, nie niestawiając, nawet paritatem votorum przez przy- „ danie drugiey kreski Prezydującego ułatwiając, zaspokoia, a to nietykając mocy „ y władzy osobney Kommissyi Torczyckiey wyżey wspomnioney, którą co do „ ograniczenia Torczycy z innemi Dobrami, tudzież y innych Kategoryi w swey „ mocy zostawuemy. Dla Wielmożnego zaś Jerzego Mniszcha Kasztelana Kra- „ kowskiego warunek dożywocia Konstytucyą teraznieyszego Seymu opisany ostrze- „ gamy, pod tę zaś Kommissyą insze Dobra ullo titulo podciągane bydz nie mają, „ a odtąd Dobra wzmiankowane Białocerkiew z przyległościami, iako iuż przerze- „ czonym nadaniem Juri Terrestris inkorporowane, & eo ipso od ciężarow Dobrom „ Ziemskim nienależących uwolnione, od tychże ciężarow niezwycaynnych uwal- „ niamy; co się zaś tyczy kwarty ad vitæ tempora przez dożywotniego Possessora „ do Skarbu podług Prawa na teraznieyszym Seymie ustanowionego importować „ mianey, Wielmożnemu Hetmanowi iako Dziedzicowi Dobr wyżey zwzmiankowa- „ nych przyznaiemy, która ażeby przez teraznieyszego Wielmożnego Dożywotni-



ka na Komorze Berdyczow opłacana, a z tej Komory za nieodmowną raz na zawsze wydać się mającą dyspozycją Kommissyi Skarbu Koronnego, zaczynając od raty teraz w Marcu przypadającej tyśiąc siedmset siedmdziesiątego piątego Roku, Wielmożnemu Hermanowi Wielkiemu Koronnemu oddawana była, ustanawiamy. Te zaś ustąpienie kwarty Wielmożnemu Hermanowi Wielkiemu Koronnemu, że nie ma iść in sequelam opłacania kwart Skarbowi Koronnemu z trzech innych Starostw Dziedzictwem Najjaśniejszemu Królowi JMci nadanych, ostrzegamy, z których to trzech Starostw ad vitæ tempora modernorum Possessorum, aby kwarta Prawem na teraźniejszym Seymie ustanowiona, do Skarbu Rzeczypospolitey wnoszona była, stanowimy.

Uwolnienie od Rygoru Dekretu Michała Augustowskiego.

GDY Michał Augustowski Neofita będąc jeszcze niewiernym Aaronem Samuelem za swoje występki Dekretem Sądów Marszałkowskich Koronnych Kryminalnych dnia 16. Maja Roku 1767. ferowanym, na więzienie Marszałkowskie aż do śmierci osądzony, Wiarę Świętą Katolicką Rzymską w Miesiącu Augustie Roku tegoż 1767. przyjął, y do tych czas w tymże więzieniu siedząc świątobliwe y przykładne (podług zaświadczenia WW. OO. Kapucynów Warszawskich w Kaplicy w tymże więzieniu będącey, wszelkie Duchowne obrządki sprawujących) prowadzi życie. Okazując więc litość nad tymże Michałem Augustowskim Neofitą, oraz zachęcając go do stałości w tejże Wierze S. Katolickiej, onego od ostrości wspomnionego Dekretu uwalniamy, y Wielmożnemu Marszałkowi, ażeby go z tego więzienia uwolnił, dozwalamy.

Uwolnienie Urodzonego Gawrońskiego od kar Dekretem Sądu Generalney Konfederacyi Obojga Narodow na niego ściągionych.

DOgadzaiąc prozbom Wielmożnych Senatorow y Urodzonych Posłow Woiewodztw Wielko-Polskich za Urodzonym Woyciechem Gawrońskim do Nas Stanow Rzeczypospolitey niesionym, tegoż Urodzonego Gawrońskiego od ściągionych na niego Dekretem Sądu Generalney Konfederacyi Obojga Narodow, tak osobistych, iako y pieniężnych kar uwalniamy.

Zniesienie Processu na Urodzonym Franciszku Machczyńskim.

POnieważ Urodzony Franciszek Machczyński pro deponendo testimonio w sprawie o Króloboystwo zapozwany na Seymie teraźniejszym agitując się, dla ważnych przyczyn Nam przełożonych osobiście znaydować się nie mógł, dla czego Process na nim w Sądzie Subdelegacyinym ad educenda scrutinia wyznaczonym jest otrzymany; Przeto przychylając się do prozby Posłow Ziemskich, tenże Process na Urodzonym Machczyńskim otrzymany, znosiemy y wolnym onegoż od niego czynimy, y że sławie y honorowi Jego, ani Prerogatywom szkodzić nie ma, lege præsenti deklarujemy.

Uwolnienie od Processu UU. Macieja Ostrowskiego y Włodkow w Sprawie z UU. Czarkowskiemi.

ZE Urodzony Maciej Ostrowski Woiewodztwa Podlaskiego Ziemi Drohickiej Obywatel w sprawie facti między UU. Czarkowskiemi z UU. Włodkami iako też innemi przed lat kilkunastu pod czas Seymikow Drohickich przytrafionej o przyczynę śmierci U. Czarkowskiego in complicitatem wmieszany, za-

czym

czym na instancyą III. Posłów Województwa Podlaskiego, y innych wielu, tychże Ostrowskiego y Włodkow ab infamiis uwalniamy, ac ad omnia munia & prerogativas capaces w Oyczyźnie Naszey mieć chemy.

Uwolnienie od rygoru Dekretow U. Franciszka Staniszewskiego.

Lubo U. Franciszek Staniszewski przez sprawiedliwe wyroki Dekretami Kommissyi Woyskowej Koronney ogłoszone, iako to pierwszym: dwudziestego Lipca, za złamanie Subordynacyi Woyskowej na utratę życia jest osądzony, drugim, dnia dziewiątego Sierpnia na areszt przez rok y sześć niedziel w Roku idącym jest skazany, mając atoli wzgląd na zasługi U. Zygmunta Staniszewskiego Sędziego Ziemskiego, y Pośła Warszawskiego Delegata, y Konsyliarza Konfederacyi Generalney Koronney, iako też przychylając się do litosci y prozby III. Posłów Ziemskich, za powszechną Stanow Zgromadzonych y Skonfederowanych zgodą, Tegoż U. Franciszka Staniszewskiego od rygorow w tychże Dekretach wyżej wyrażonych de Actu & data cytowanych, honorowi Jego nazawsze nieszkodzących uwalniamy.

Uwolnienie à pœna publica U. Szatkowskiego Ober-Bombardyera.

Prichylając się do rekomendacyi U. Generała Artylleryi Koronney za Urodzonym Wawrzeńcem Szatkowskim Ober-Bombardyerem Koru Artylleryi Koronney Dekretem ziazdowym z nakazu Sądu Generalney Konfederacyi dnia dziesiątego Stycznia Roku terażniejszego 1775. na gruncie Wsi Tretki zapadłym, na siedzenie przez rok y niedziel sześć wieży in Fundo osądzonym, mając wzgląd na Jego do służby Woyskowej chęć y przyswiadczoną od Kommendy aplikacyą, iako y czas wycieńczający służbie Rzeczypospolitey; więc od rygoru siedzenia teyże wieży mocą ninieyszą Prawa uwalniamy, Skrypt zaś ex Persona U. Wawrzeńca Szatkowskiego swym y U. Ignacego Szatkowskiego Brata rodzonego na Osobę U. Andrzeia Kraśnickiego sub die 29. Martii Roku biejącego 1775. dany, in toto approbuiemy, y tenże we wszystkim uskuteczniomy mieć chcemy.

Uwolnienie od winy U. Woyciecha Wolskiego, y U. Jozefa Karłoskiego.

NA instancyą III. Posłów Ziemskich, y za zezwoleniem III. Poruckich a pœnalitate respectu patratis Necis in capite niegdys U. Andrzeia Zaiączka Decretis injuncta U. Woyciecha Wolskiego uwalniamy: iako też Proces na U. Jozefie Karłoskim nazawsze umorzony mieć chcemy.

Uwolnienie od Processu U. Woynicza.

OTrzymany Proces na U. Marcinie Woyniczu z Powodztwa III. Koludzkich w Trybunale Poznańskim w Roku 1767., a dla niestawienia się tegoż U. Woynicza zapadły, za zgodą Stanow znosiemy, y aby nikt tak z okoliczności sprawy, iako y Processu temuż U. Woyniczowi nieszkodził, ostrzegamy.



Omyłki w druku Tego Tomu zaszcze.

<i>Karta</i>	<i>io</i>	<i>wiersz</i>	<i>32</i>	<i>Designates</i>	<i>czytaj</i>	<i>Designantes</i>	
14	-	-	-	23	Prasnycz	-	Prasnysz
15	-	-	-	23	Avntage	-	Avantage
30	-	-	-	10	Française	-	Françoise
48	-	-	-	31	seize	-	quinze
27	-	-	-	21	Traktatem	-	Traktatom
-	-	-	-	37	spzeciwili	-	sprzeciwili
29	-	-	-	14	zachowuią	-	zachowaią
38	-	-	-	44	Stołowe Krolewskie	-	Stołowe y Krolewskie
39	-	-	-	16	przed	-	przez
-	-	-	-	23	pićdziesiąt	-	pięćdziesiąt
40	-	-	-	11	przeze	-	przez
-	-	-	-	24	pensii	-	pensili
-	-	-	-	40	Starostowie	-	Starostwie
-	-	-	-	45	Prowizyą	-	Prowizye
41	-	-	-	26	Asseserskich	-	Assessorskich
42	-	-	-	12	z zwyczajem	-	zwyczajem
48	-	-	-	41	zapłcone	-	zapłacone
53	-	-	-	47	Kommendarował	-	Kommenderował
55	-	-	-	25	sta	-	1 sta
58	-	-	-	16	Collationem	-	Collocationem
63	-	-	-	10	Marszarka	-	Marszałka
-	-	-	-	39	Grodzkiego	-	Grodzkiego
66	-	-	-	9	Kasztelanie	-	Kasztelanie Krakowski
69	-	-	-	38	Oliwy	-	Oliwę
79	-	-	-	36	remittenda	-	Remittenta
103	-	-	-	15	za	-	zaś
105	-	-	-	39	Dąmzkiemu	-	Dąmbskiemu
107	-	-	-	1	Babimotskie	-	Babimostskie
-	-	-	-	7	Popielopi	-	Popielowi
108	-	-	-	2	Bienice	-	Bieniec
-	-	-	-	3	Zielińskiemu	-	Zelińskiemu
-	-	-	-	33	Tempota	-	tempora
109	-	-	-	41	Konstytucya	-	Kommissya
112	-	-	-	45	zeznania	-	poznania
115	-	-	-	27	Pułkowskiego	-	Putkowskiego
116	-	-	-	45	Pomieszczenia	-	pomieszczenie
120	-	-	-	16	Biskupie	-	Biskupice
121	-	-	-	9	Wolę	-	Wioskę
133	-	-	-	21	Gorze	-	Gorce
-	-	-	-	44	Na wolney Wrąbku	-	Na wolny wrąb, ku
137	-	-	-	52	Świątyah	-	Świątych
139	-	-	-	51	Nieezceli	-	Niedzieli
147	-	-	-	9	wyliczenia	-	wyleczenia
154	-	-	-	12	Bellicio	-	Bellico
155	-	-	-	20	Differecy	-	Dyfferencye
156	-	-	-	7	Katyczewskiego	-	Latyczewskiego
-	-	-	-	39	sprawiedliwość	-	sprawiedliwość
166	-	-	-	25	Chemskim	-	Chefmskim.



R E G E S T R

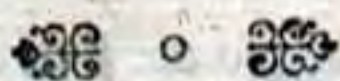
Konstytucyi Koronnych w tym Tomie zawartych.

Akt Limity	na karcie	a
Akt osobny między Nayiaśn. Rzplta Polska, a Nayiaśn. Cesarzową Krolową Węgierską różne ustanowienia zawierający		45
Akt osobny między temiż Potencyami tyczący się Handlu		51
Akt osobny między Nayiaśn. Rzplta Polska a Nayiaśn. Imperatorową Rossyiską względem Praw Kardynałnych Dissydentow y Grekow Nie-Unitow zawarty		57
Akt osobny między temiż Potencyami różne ustanowienia zawierający		63
Akt osobny między temiż Potencyami Handlu tyczący się		69
Akt osobny między Nayiaśn. Rzplta Polska, a Krolem Jmcią Pruskim różne ustanowienia zawierający		75
Akt osobny między temiż Potencyami tyczący się Handlu		81
Approbacya Fundacyi Xięży Piarow w Rydzynie		131
Approbacya Funduszu XX. Dominikanow w Winnicy		131
Approbacya Funduszu Kościołowi Leświczynskiemu		132
Approbacya Inkorporacyi Kościoła w Pyzdrach XX. Franciszkanom		132
Approbacya Przywileju U. Rytzowi na place pod gnoiową górą		112
Approbacya Przywileju Lenności na Starostwo Mszczonowski		111
Approbata Zamiany dobr Modrza y Obornik		112
Approbacya zamiany Przywileju U. Wielowieyskiemu Cześnikowi Zydzew.		112
Approbacya Skryptu ad Archivum danego względem dobr Ostrogskich		83
Approbacya Targow y Jarmarkow w Czyżewie y Smłodowie		137
Approbacya Tranzakcyi UU. Zakrzewskich		167
Approbacya Tranzakcyi UU. Głębockiego y Czarnockiego		166
Approbacya Tranzakcyi dobr Jabkowa U. Brzezińskiego Starosty Inowro.		168
Approbacya Tranzakcyi UU. Maczyńskich		168
Approbacya Tranzakcyi U. Drewnowskiego Podczaszego Łomżyńsk.		167
Approbacya Działu UU. Lipskich Oboźnicow Koronnych.		168
Approbacya Testamentu U. Szamockiego		166
Approbacya Kupna Szpicblerza w Sandomierzu		168
Approbacya Dekretow w Mosinie y Goniączynie ferowanych		168
Approbacya Dekretow Sukcesyja po niegdy, U. Bienkowskim rozsądzaących		169
Approbacya Komplanacyi W. Ossolińskiego z U. Nowickim		166
Affekuracya Dożywocia na Starostwie y Leśniczowie Bielskim		103
Affekuracya Dożywocia na Starostwie Zarnowieckim Xciu Sułkowskiemu		104
Affekuracya Dożywocia na Starostwie Mielnickim U. Szydłowskiemu		104
Affekuracya Starostwa Sulejowskiego U. Ignacemu Drewnowskiemu		104
Bezpieczeństwo Granic Rzeczypospolitey		26
Cło Generalne		45
Cło od Soli zagranicznej w Koronie		45
Collegium Drobieckie Xięży Piarow z Inkorporacyą Plebanii		131
Compatibilitas U. Łuszczewskiemu Staroście Mszczonowskiemu z Sęstwem Ziemiem Sochaczewskim		136
Defluitacya na Rzecz Wskrze		86
Deklaracya Konstytucyi 1768. względem długow Rzeczypospolitey		58
Deklaracya względem odbierania intrat do stołu Naszego		46
Deklaracya względem Xiążąt Swiętego Państwa Rzymskiego		67
Deklaracya favore U. Czarnieckiego względem pozwolenia dopełnienia Tranzakcyi		169
Deklaracya zaspokoionej trudności favore Xiędza Dziekanowskiego		149
Delegati ex Senatu, Ministerio & Ordine Equestri		3
Dochody Skarbowe Obojga Narodow		35
Dobra zwane Ostrogskie		82
Dobra Serokomla		109
Dobra Bar		109
Dozwolenie zrobienia Ordynacyi Xiążstom Sułkowskim		158
Emphiteusta U. Mikorskiemu Podkomorzemu Gosyńskiemu		99



Explicacya Generalna dwunastu Millionow na placę Woyska Koronnego	50
Indemnizacya straty U. Kraszewskiego Regimentarza Partyi Wielkopolskiej	95
Indygenat U. Hrabi Romancoff	142
Indygenat U. Hrabi Potiemkina	142
Indygenaty Osob niżej wyrażonych	142
Indygenat U. de Sagramoso	144
Indygenat U. Kamilla Marcoliniego	144
Indygenat U. Antoniego Krutty	145
Indygenat UU. Forscheitow	145
Indygenat UU. Taylerom	145
Indygenat UU. Dablkom	145
Indygenaty y Nobilitacye Osob Duchownych	143
Indygenaty	143. 134
Indygenaty Osob Woyskowych zagranicznych	143
Indygenaty Osob Cywilnych zagranicznych	143
Inkorporacya Juri Terrestri Placow UU. Lasockiego y Tyllego	160
Inkorporacya Woystwa Nowey Warszawy, y nadgroda U. Rychłowskiemu	94
Intraty Krlewskie	35
Karność Woyskowa	54
Kapituła Katedralna Gnieźnieńska	122
Kommissya na żądanie Kawalerow Maltańskich	82
Kommissya do Wsi Woli	88
Kommissya do uspokojenia kłótni w Czerwoncu	113
Kommissya do zlustrowania dezolacyi w Kazuniu	161
Kommissya między Woiewodztwami Kiiowskim, Bracławskim y Podolskim	155
Kommissya między Woiewodztwem Kiiowskim, a Powiatem Mozyrskim	154
Kommissya do rewizyi ksiąg Grodzkich Pyzdryskich	137
Kommissya do wyznaczenia placow Jurysdykcyonalnych w Zytomierzu	141
Kommissya do Likwidacyi długow Rzeczypospolitey	56
Kommissya do zamiany Pietrkowka za Młodzieszyno	112
Kommissya do zamiany Przywieczierzyna za Bodzanow	112
Kommissya do rozgraniczenia dobr Białocerkwi z dobrami Torczyckimi	177
Kommissya względem zamiany Szrabek za Gablino	121
Kommissya do rozszadzenia Sprawy o Dziecioboystwo	156
Komput Woyska Rzeczypospolitey	50
Kupno dobr Rowow	166
Legitymacya Brekcyi mianowanej Zygmuntow U. Siemińskiego	159
Leśnictwo Kupiskie	104
Lokacya Woyska	52
Loterya Kraiowa	47
Marszałkostwa Nadworne obojga Narodow	66
Miasto Leszno	159
Miasteczko Bendzyn	159
Mieysce Sądow Ziemskim Czerskim	139
Moc Tranzakcyi UU. Szeptyckich	170
Most na Wisle	84
Nabycie Pałacu w Warszawie dla Biskupow Poznańskich	122
Nadanie Tytułu Xiążąt Polskich UU. Ponin'skim	88
Nadanie kawałka gruntu Szpitalowi Warszawskiemu Świętego Rocha	134
Nadanie Prawa Emfiteutycznego W. Grocholskiemu Kasztelanowi Bracław.	99
Nadanie Prawa Emfiteutycznego U. Bromirskiemu Staroście Płockiemu	101
Nadanie Prawa Emfiteutycznego UU. Karłowickim	102
Nadanie Prawa Emfiteutycznego Xciu Woronieckiemu	103
Naznaczenie Subdelegata do Sądow Ziemskich Ciechanowskich	136
Nadgroda U. Xciu Ponin'skiemu Marszałkowi Generalney Konfederacyi Koron.	87
Nadgroda W. Łuckiemu Kasztelanowi Sandomirskiemu	90
Nadgroda W. Stempkowskiemu Kasztelanowi Kiiowskiemu	90
Nadgroda W. Wykowskiemu Kasztelanowi Wyszogrodzkiemu	91

Nadgroda W. Szydłowskiemu Kasztelanowi Zarnow.	91
Nadgroda U. Alexandrowiczowi Marszałkowi Dworu Naszego	93
Nadgroda U. Ogińskiemu Sekretarzowi Wielkiego Xięstwa Litewskiego	99
Nadgroda U. Raczyńskiemu Pisarzowi Wielkiemu Koronnemu	92
Nadgroda U. Wilczewskiemu Podkomorzemu Wiskiemu	92
Nadgroda U. Gurowskiemu Podkomorzemu Gnieźnień.	93
Nadgroda U. Czapskiemu Podkomorzemu Chełmińskiemu	99
Nadgroda U. Rogalińskiemu Staroście Nakielskiemu	93
Nadgrada UU. Sumińskim y Mioduskiemu	100
Nadgroda U. Szamockiemu Chorążemu Warszawskiemu	102
Nadgroda zaśluga U. Lipskiego Generała Maiora Woysk Koronnych	101
Nadgroda U. Drzewieckiemu Pisarzowi Generalney Konfederacyi Koronney	96
Nadgroda U. Frankowskiemu Burgrabiemu Warszawskiemu	104
Nadgroda U. Rudnickiemu Kassyerowi Skarbu Koronnego	96
Nadgroda U. Sikorskiemu Sekretarzowi Pieczęci W. Koron.	96
Nadgroda wierności	97
Nadgroda Ludziom Jego Krolewskiej Mości	149
Nadgroda Regentom Kommissyi Skarbowey	97
Nadgroda zaśluzonym	105
Nobilitacya U. Zugehöera	147
Nobilitacya UU. Belklera y Rytza	147
Nobilitacya U. Bakasowicza	147
Nobilitacya U. Jana Sosnickiego	148
Nobilitacye Osób Woyskowych	147
Nobilitacye	148
Nominacya Osób do Departamentow woli J. K. Mci oddana	31
Noty Ministrom Cudzoziemskim podawane, y Rezolucye na nie	27
 Obra Rzeka	 86
Ocalenie Honoru U. Kacpra Głowackiego	150
Ocalenie Honoru Wieleb. Grochowalskich	150
Ocalenie Honoru U. Mysleckiego	150
Ocalenie Honoru UU. Ustrzyckich y Kulpińskiego	150
Obiaśnienie Konfytucyi względem Mostu na Wiśle	85
Obiaśnienie rekompensy Sukcesorom U. Koźuchowskiego	95
Obiaśnienie Libera vocis & Oppressi Civis	21
Obiaśnienie Denegati Iudicii, Corruptionis, Perjurii & Oppressionis Civis liberi	22
Obiaśnienie Rokow Ziemskich Wieluńskich	157
Obiaśnienie Indygenatu U. Ottona Fietinghoffa	142
Obowiązki Hetmana Polnego Koronnego	53
Odgraniczenie Dezertow. Czernika y Zukowki U. Białobrzęskiego	116
Okazanie sprawiedliwego szacunku zaśluga W. Rzewuskiego Włody Krakowsk.	89
Osoby do Sądow Seymowych wyznaczone	24
Ostrzeżenie względem Indygenatu y Nobilitacyi	141
 Pamięć wierności	 97
Papier siemplowany	43
Pensye U. Brühlowi Staroście Warszawskiemu	92
Pensye Ziemstwu y Grodowi Warszawskiemu	93
Pisarze Trybunałscy	62
Plenipotencya J. OO. J. WW. Delegatom	4
Plenipotencya od Nayiaśn. Cesarzowej Krolewy Węgierskiej W. Karolowi Re- witzkiemu Posłowi Teyże dana	8
Plenipotencya Nayiaśn. Imperatorowej Rossyjskiej, W. Baronowi de Stackel- berg Posłowi Teyże dana	9
Plenipotencya Nayiaśn. Krola Pruskiego U. Gedeonowi de Benoit Pełnomocne- mu Ministrowi Tegoż dana	11
Podatek od Żydow w Krolestwie Polskim	44
Podatek na handlujących Tabaką	44
Podniesienie Podskarbstwa Nadwornego obojga Narodow ad Ministerium	66
Podymne Generalne	36
Polepszenie Fundacyi Kościołow Modzerowskiego y Korzeckiego	134
Porównanie Tytułow Senatorskich	66



Porównanie Vice-Insygnatorów z Insygnatorami obojga Narodów	66
Potwierdzenie Praw XX. Bazylianom Ruskim z Kościołem Rzymskim	133
Powinności Generała Artylleryi	53
Powinności Generała-Lieutenanta	54
Powinności Generała-Majora	55
Powrocenie straty U. Trembińskiemu Celnikowi Komory Lubelskiej	97
Powrocenie summy UU. Połkom y Kommissarzom do Dworów y granic Cudzoziem- skich wyznaczonym	30
Pozwolenie wystawienia Mostu na Rzece Bugu U. Sobolewskiemu Pisar. Warszawy.	86
Pozwolenie Komornikowi Ziemstwowi Kamienieckiemu y Latyczewskiemu	138
Pozwolenie Królowi Jmci Nobilitowania dwudziestu Osób	149
Pozwolenie nabywania dóbr Osobom niżej wyrażonym	123
Pozwolenie Olicerowi nabywania Possejssji w Warszawie	123
Pozwolenie kupienia dóbr Skrzynna U. Szydłowskiemu	119
Pozwolenie kupienia dóbr Lubotyń y innych U. Drewnowskiemu	119
Pozwolenie kupna dóbr XX. Dominikanom Warszawskim na Nowym Mieście	133
Pozwolenie kupienia Wsi Bogatk	121
Pozwolenie skupna Włoki gruntu w Brzozowicy	123
Pozwolenie sprzedaży Wioski Powielina, czyli Powielinka	118
Pozwolenie sprzedaży dóbr UU. Skarbkom Małoletnim	170
Pozwolenie sprzedania gruntu Modłowa	116
Pozwolenie Tranzakcyi WW. Podolskim Kasztelan. Ciechanowskiemu	170
Pozwolenie wyiechania za Granicę	70
Pozwolenie kupienia dóbr Duchownych U. Rychłowskiemu	120
Pozwolenie puszczenia dóbr w Dzierżawę Episcopii Łuckiej	171
Pozwolenie kupienia Wsi Polkowa U. Ponieńskiemu	117
Pozwolenie zamiany dóbr między Woiewodą Ruskim y Kapitułą Gnieźnieńską	118
Pozwolenie zaciągnięcia summy Kommissyom obojga Narodów	48
Pozwolenie zamiany dóbr Szlacheckich Swińska y innych za Michałowice Duchowne	118
Pozwolenie Kościoła w dobrach Suchcicach	132
Pozwolenie dokończenia Tranzakcyi nabycia dóbr Praszki U. Międzyńskiemu	167
Pozwolenie ustanowienia ośmiu Kommanderyi	83
Probstwo Świętego Jerzego w Warszawie, y drugie w Błoniu	135
Probstwo Krzyżanowskie	135
Produkcyja Expensj Skarbu Koronnego	49
Prorogacyi Seymowych sześć	6. 7. 8
Przeprawa na Ziomku	161
Przeniesienie Kwart y Hyberny z dóbr Baranowa y Jastrzębki	117
Przeniesienie Łanu wybranieckiego ze Wsi Krynicy	116
Przeniesienie Księg Ziemskich Dobrzyńskich do Archiwum Bobrownickiego	138
Przeniesienie Roków Ziemskich Drohiczkich do Miasta Drohiczyzna	138
Przeniesienie Kadencyi Sądów Ziemskich Kamienieckich	137
Przeniesienie Sądów Ziemskich Nurskich do miasta Ostrowi	140
Przeniesienie Sądów Ziemskich Łomżyńskich	139
Przydanie Kommissarzom do Kommissyji pod Tytułem dobra Bar	110
Przyspieszenie sprawiedliwości Obywatelom Woiewodztwa Łęczyckiego	135
Przyspieszenie Funduszu dla Kommissyji Edukacyi Narodowej	130
Przypuszczenie do Indygenatu Graffa de Reichenbach y Michelsona	144
Przywrocenie Indygenatu Wieleb. Kofickiemu y Bratu jego	143
Przywrocenie UU. Karczewskich Herbu Jasienczyk do pierwszego stanu	151
Przyznanie Szlacheckiego U. y Wielebnym Szajowskiemu	150
Ratyfikacyja Traktatów	I
Rezolucyja Recessu Seymu 1726. o Fundacyi PP. Wizytek Lubelskich	158
Rezolucyja Recessu Seymu 1726. względem Wsi Januszevicz	157
Rozrządzenie Dobrami Jezuickimi	125
Rzeka Ruz	87
Sądy Ziemskie Zakroczymskie	139
Sędziowie Trybunałscy	61
Sprawa Criminis lasz Majestatis	I
Stare Akta Kamienieckie	136
Starostwa y Krolewszczyzny	39



Starostwo Kolskie	117
Subdelegacya Sędziom Ziemijskim y Pisarzowi	136
Subsidium Charitativum od Duchowieństwa	46
Stwierdzenie Prawa OO. Bernardynów Warszawskich	133
Teatrum Publiczne	48
Traktat między Nayiaśn. Rzpltą Polską, a Nayiaśn. Cesarzową)	
Krolową Węgierską	12
Traktat między Nayiaśn. Rzpltą, a Nayiaśn. Imperatorową)względem ustąpienia	
Rosyjską	22
Traktat między Nayiaśn. Rzpltą Polską, a Nayi. Krolem Pruskim)	33
Trwałość Działu UU. Suffczyńskich	171
Trybunał Koronny	59
Ubezpieczenie Seymów Ordynaryjnych	23
Ubezpieczenie Długów	65
Ubezpieczenie Sierot y Wdów	69
Ubezpieczenie Honoru Szlacheckiego	68
Ubezpieczenie Remanentów Gwardyi Pieszey Koron.	48
Ubezpieczenie Funduszu dla Edukacyi Narodowej	130
Ubezpieczenie Fundacyi Szkół y Konwiktu w Trzemesznie	134
Ubezpieczenie Summy U. Unruga Starosty Hamersztyńskiego	175
Ubezpieczenie Summy U. Karbskiemu Chorążemu Rożańsk.	163
Ubezpieczenie Summ U. Hattyskiego	175
Ubezpieczenie Summ na Synagodze Sandomirskiej	160
Ubezpieczenie Summ dla UU. Radoskich	176
Ubezpieczenie Summy U. Zychlińskiego	176
Ubezpieczenie Summy na Starostwie Lubelskim U. Potockiemu Podkom. Koron.	163
Ubezpieczenie Dziedzictwa dobr Pratkowic U. Tymowskiego	171
Ubezpieczenie Dziedzictwa dobr Zboienka	172
Ubezpieczenie Dziedzictwa Wsi Hulczy	174
Ubezpieczenie Wsi Lenarcic U. Podolskiego	174
Ubezpieczenie Wsi Chłapowa	173
Ubezpieczenie Rezygnacyi wieczystey U. Kaletanowi Olizarowi	173
Ubezpieczenie Possessyi dobr U. Karniewskiego Pisarza Rożańsk.	173
Ubezpieczenie Fortuny y Honoru Sukcesorów Bogdanowiczowskich	152
Ubezpieczenie UU. Mielńskich	151
Ubezpieczenie Placu Xciu Poninśkiemu Marszałkowi Generalney Konfederacyi Koron.	88
Ubezpieczenie Possessyi Dzierżawy Mokrzka U. Lasockiemu	102
Ubezpieczenie Dzierżawy Szmitowic W. Dąbskiemu Kasztelanowi Kowalskiemu	101
Ubezpieczenie Possessyi Wsi Piotrkowska	101
Ubezpieczenie Transakcyi między U. Zabłockim y UU. Furkiewiczami	171
Ubezpieczenie Transakcyi U. Radzickiego Podkomorzego Zakroczymsk.	173
Ubezpieczenie nadgrody Osobom niżej wyrażonym	97
Uchwalenie Podatku Czopowego y Szelęznego	42
Umocnienie Funduszu Xigzy Scholarum Piarum Prowincyi Koron.	131
Umocnienie pretenzji Kietlerowskich	75
Umocnienie pretenzji do U. Dobieckiego mianych	105
Upewnienie nadgrody W. Twardowskiemu Woiewodzie Kaliskiemu	89
Upewnienie Starostwa Ratnenskiego	98
Upewnienie nadgrody U. Zakrzewskiemu Podstolemu Kaliskiemu	103
Upewnienie Wieleb. Proboszcza Gnieźniensk.	98
Upewnienie przy Szlacheckim UU. Dziekanowa y Sedniowa	146
Upewnienie U. Gbigottego	98
Uspokojenie długów Rzeczypospolitey	58
Ustanowienie Rady Nieustającej	1
Ustanowienie Sądów Seymowych	23
Ustanowienie Praw Wexlowych	76
Ustanowienie Kasztelanii Łukowskiej	67
Ustanowienie Kasztelanii Zytomirskiej y Owruckiej	67
Ustanowienie Prowizyi y ubezpieczenie Kredytorów	67
Ustanowienie Prowizyi Duchownych	68



Ustanowienie Kommissyi nad Edukacyą Młodzi Narodowej dozor mającey	124
Ustanowienie Suscepty Ziemi Rawańskiej	140
Ustanowienie Suscepty Ziemi Gostynińskiej	140
Ustąpienie długu U. Richtera	164
Utrzymanie Pedis Monetarii	81
Utwierdzenie Generalney Konfederacyi	1
Utwierdzenie Przywileju U. Boca	162
Utwierdzenie Tranzakcyi UU. Siemińskich	175
Utwierdzenie ugody UU. Stanisławskiego y Michałowskich	175
Utwierdzenie Prawa U. Szostkowskiego względem dobr Pniewy	174
Utwierdzenie Prawa Lennego na Szawolichę U. Bierzyńskiego	112
Utwierdzenie Summy Kościołowi Zbarzeńskiemu	132
Utwierdzenie Legacyi U. Fontannego dla ratunku chorych	134
Utwierdzenie Dekretu U. Kobyleckiego	152
Uwolnienie U. Hadziewicza od płacenia Summy 24000.	164
Uwolnienie od zatrzymaney Kwarty y Łanowego z Tenuty Szmiłowiec	165
Uwolnienie od płacy zatrzymaney Kwarty Starostwa Łukowsk. y Zwoleńsk.	165
Uwolnienie od zapłacenia Summy U. Czarnockiego	164
Uwolnienie Baru od Publicznych Podatkow Rzeczypospolitey	109
Uwolnienie od długow Miasta Zwanica	165
Uwolnienie Dworow w Kamieńcu Podolskim ab ex Officiis Militaribus	161
Uwolnienie à Personali Juramento U. de Simolin	146
Uwolnienie U. Gawronskiego od Rygoru Dekretu Generalney Konfederacyi	179
Uwolnienie à Pena Publica U. Szadkowskiego	180
Uwolnienie od Processu UU. Ostrowskiego y Włodkow	179
Uwolnienie od Processu U. Woynicza	180
Uwolnienie od winy UU. Wolskiego y Karłowskiego	180
Uwolnienie od Dedukcyi Sukcessorow U. Jana Dessieur	153
Uwolnienie od Dedukcyi Wieleb. Szczepanowskiego y Braci iego	153
Uwolnienie od Rygoru Dekretu U. Michała Augustowskiego	179
Uwolnienie od Rygoru Dekretow U. Stanisławskiego	180
Uwolnienie UU. Dobrowolskiego y Wyszczowskiego od wszelkich Processow	152
Uwolnienie à Scartabellatu Osob niżej wyrażonych	146
Uwolnienie à Scartabellatu UU. Jabłonńskiego y Radziłowskiego	146
Uznanie UU. Logow za prawdziwą Szlachtę Polską	152
Uznanie Ludgera Geretta za Indygenę w Państwach Naszych	146
Warunek Dziedzictwa dobr Trembek y Ostarczewa	176
Warunek względem Dziedzicow y Dzierżawcow	67
Warunek Aktivitatis U. Adryana de Holsten	154
Warunek Prerogatywy Stanu Szlacheckiego UU. Klewanińskich	153
Warunek Prerogatywy Stanu Szlacheckiego UU. Kotowiczow	153
Warunek Prerogatywy Stanu Szlacheckiego UU. Dobrosławskich	154
Warunek starożytności Domu UU. Kochnowskich	153
Warunek Szlachectwa	68
Warunek rozdanych Krolewszczyzn Jure Emphiteutico	108
Warunek pretenzyi Przewieleb. Biskupa Kuiausk. do Miasta Gdańska	160
Ważność Tranzakcyi przez U. Miedzwieckiego zeznanych	177
Ważność Dekretow	177
Wdzięczność Najjaśniejszemu Krolowi Jmci	87
Władza y obowiązki Hetmanow Wielkich obojga Narodow	52
Wygoda y użytek Kraiowe	69
Wymierzenie sprawiedliwości względem dobr Lubomla	111
Wypłacenie Summ UU. Połom u Dworow Wiedeńskiego y Berlińsk. będącym	30
Wyznaczenie Osob ad Consilium Permanens y innych Jurysdykcyi	31
Wyznaczenie WW. y UU. Kommissarzow do granic z Dworami Sąsiedzkimi	18
Wyznaczenie Kommissarzow	21
Wyznaczenie Połom do Dworow Cudzoziemskich	30
Wyznaczenie Pensyi UU. Instygatorom Koronnym	92
Wyznaczenie Kommissyi nad Szpitalami	62
Wzgląd na U. Jana Rubowskiego	148
Wzgląd na U. Boskampta	98

Xięstwa Kurlandzkie y Semigalskie

Zabronienie Polowania na cudzych gruntach	70
Zachowanie przy starożytności Szlachestwa Polskiego UU. Brodowskich	69
Zakończenie Processow o Wolą Mroczkową	154
Zakwitowanie Kommissyi Skarbowey Koron.	177
Zakwitowanie Kommissyi Woyskowej Koron.	75
Zakwitowanie wzajemne J. W. Branicki Kasztelanowey Krakowsk. z Skarbem Koronnym	76
Zalecenie Kommissyi Ostrogskiej	162
Zamiana Czarny y Grodziska za Folwarki U. Ossolińskiego	83
Zamiana Włok na Jezierny za Wieś Chylice	114
Zamiana dobr Pawłowa y Kapiela	114
Zamiana częściow Gablina za części Szrabek	119
Zamiana dobr Duchownych Biławy, za dobra Ziemskie Mierczyn	121
Zamiana Wsi Sanogoszczu	120
Zamiana gruntu na Radwankowie	121
Zaspokojenie Pretensyi U. Kurzenieckiego	122
Zawdzięczenie zaśluga U. Borchy Podkanclerzego Koron.	166
Zawdzięczenie U. Sekretarzowi Konfederacyi Koronney y Seymowemu	90
Zniesienie Hybern w Dobrach Krolewskich	89
Zniesienie długu przez Skarb Rzeczypospolitey winnego	38
Zniesienie Processu na U. Machczyńskim	161
	179

